

REVISTA PADURILOR

ORGANUL SOCIETĂȚII „PROGRESUL SILVIC”

FONDATA IN 1886

ȘI RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN DECRETUL REGAL NO. 1630
DELA 28 APRILIE 1904.

APARE O DATA PE LUNA
SUB ÎNGRIJIREA COMITETULUI DE REDACȚIUNE

COMPUS DIN D-NII:

P. ANTONESCU, DIM. IONESCU ZANE, AL. LAZURIAN ȘI M. TĂNĂSESCU
sub prezidenția D-lui I. KALINDERU

PREȚUL ABONAMENTELOR

10 lei pe an, pentru membrii Societății și studenți,
a 12 lei pe an, pentru persoane particulare.

PREȚUL ANUNCIURILOR

12 lei o pag., 6 lei $\frac{1}{2}$ pag.
și 3 lei $\frac{1}{4}$ pag.

Dacă anunțul se repetă în 5 numere, se face o reducere de 25%, în 10 numere reducerea este de 40%, și pentru tot anul reducerea este de 50%.

Orce corespondențe privitoare la Societate și Revistă cum și trimiterea cotizațiilor și abonamentelor, se vor adresa str. Știrbei-Voda No. 3, București.

S U M A R U L

Necesitatea ameliorării fondului păduresc al țării	M. TĂNĂSESCU
Proiect de lege pentru organizarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor	
O nouă achitare	F. J. C. *
Preliminariile noului codice silvic	V. Z.
Pădurile Bulgariei (traducere)	P. ANTONESCU
Macaraua forestieră	I. P. CARTIANU
Prețul lemnului și a cărnei de vânat comestibil pe piața Vienei în anul 1908	
Expunere de motive la Proiectul de lege pentru modificarea Art. 6 și 7 din tariful vamal de export	
Bibliografii	GH. POPESCU TURNU
Accidentul din pădurea Tarcău	N. C. N.
Informațiuni	

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA «GUTENBERG», JOSEPH GÖBL S-sori

20. — STRADA DOAMNEI. — 20

(Biserica Kalinderu)

1909

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
BIBLIOTECA CENTRALĂ

Lucrare apărută în editura Societății «Progresul Silvic» :

VÂNĂTOAREA ÎN ROMÂNIA

DE

ERNEST. C. GHEORGHIU

și

Dr. S. C. GHEORGHIU

*Diplomat al școlii forestiere din Nancy și
Diplomat în agronomie
Sub-Inspector silvic al Statului*

*Medic Primar al spitalelor Sf. Spiridon
din Iași*

Lucrare premiată de Academia Română
și tipărite sub auspiciile și cheltulala Societății „Progresul Silvic”
Cu 210 ilustrațiuni în text

Prețul lei 5.

CALAUZA SILVICULTORULUI (CU O HARTĂ FORESTIERĂ)

DE

B. D. NEAGOE

SILVICULTOR ȘI INGINER BOTARNIC

Prețul lei 3.

COMERTUL ȘI INDUSTRIA LEMNULUI ÎN ROMÂNIA

DE

PETRE ANTONESCU

INSPECTOR SILVIC ȘI PROFESOR LA ȘCOALA SPECIALĂ DE SILVICULTURĂ
DELA BRĂNEȘTI

Cu 34 tablouri statistice și 6 diagrame

IMPADURIREA TERENURILOR CEDATE SATELOR DIN DOBROGEA

Conform Art. 23 și 24 din legea dela 3 Aprilie 1882
Modificată prin Art. 1 și 2 din legea dela 20 Maiu 1893
privitoare la

„Regularea proprietății imobiliare în Dobrogea”

DE

B. N. PRETORIAN

SILVICULTOR-ȘEF

necum să mai controleze aplicarea amenajamentelor la pădurile particulare; așa că aceste păduri rămân la voia întâmplării, și după ce se taie, nimeni nu se gândește să mai planteze, căci particularul își zice: ce să mai plantez, o să mai ajung eu să tai pădurea asta vreodată, când ea devine exploatabilă abea peste 60—70 ani? iar moșneanul indiviz nici că s'a gândit vreodată la ameliorări, astfel aceste imense suprafețe, se sărăcesc pe zi ce trece, și fără pretențiune de a fi prooroc, aș putea zice că în mai puțin de 20 ani, peste toată această întindere de 1 mil. 500 mii hect., nu se va mai găsi un singur arbore de lucru.

Și mă întreb atunci cum se vor mai satisface nevoile țării? desigur foarte greu, căci va trebui să importăm lemnul de lucru și aceste lemne se știe că revin foarte scump și se scumpesc chiar din ce în ce mai mult, mai cu seamă în Europa.

Statul și stabilimentele publice, comunele etc. ce fac cu pădurile lor?

Aci trebuie să recunoaștem, că este oarecare ordine în tăeri nu se mai pășunează după exploatare, și pe ici pe colea se mai fac plantări, deși acestea în general nu după un plan dinainte stabilit și susținut, apoi nici unul din acești proprietari imperisabili nu cunosc astăzi în detaliu de ce cantități de materiale de lucru dispun în pădurile ce posedă, căci toate exploatările se fac, bazate pe studii sumare, a anumite porțiuni ce se scot în vânzare și atât tot, pentru rest trebuie să recunoaștem că nu se știe nimic și nu există nici un raport stabilit, între cea ce se află într'o pădure ca material de lucru și cea ce s'a tăiat, totul merge cam la întâmplare deși statul posedă o întindere păduroasă de 918.825 hect. Stabilimentele publice cu comunele 126 mii hect.

Și aci exploatările nu sunt bazate pe amenajamente căci nici statul nici celelalte persoane morale nu au asemenea lucrări întocmite decât pentru prea puține păduri.

Și nu trebuie să se crează că pădurile statului, stabilimentelor publice etc. acumulează mari cantități de lemn de lucru, ar fi să ne înșelăm pe noi înșine ascunzând adevărul, lemnul de lucru, tot scoțându-l mereu din aceste păduri a început să devie și aci rar, și în special stejarul de dimensiuni mai mari, mai nu se găsește, de acea a ajuns să se

vândă astăzi de către depozitarii de lemne stejarul pentru tâmplărie cu 160 — 200 lei m³ de blăni, ceia ce este un preț foarte ridicat.

Molift și brad mai este în munți, acolo unde greutatea de transport a împedecat pe avidul exploatare de a le atinge; astfel dar,—cum cerința lemnului de lucru crește din ce în ce; iar producțiunea lui se micșorează din cauza exploatărilor nesăbuite și disproporționate ce se fac de vreo 15 ani încoace,— ne va duce în mod sigur și în curând la o lipsă și la o scumpete din cari nu știm cum vom eși, dacă nu se va pune stavilă de cei în drept, devastării codrilor și dacă nu se vor pune piedici exportului, care a atins astăzi cifra de 23 milioane, pe când forța de producțiune a pădurilor țării în mod real, abia ar putea face față cerințelor noastre interne, și dacă ne-ar prisosi materiale de 2—3 milioane, numai pe acelea să le exportăm, și aceasta este cu atât mai de îngrijat, cu cât în materie de păduri, greșelile, de astăzi abia se pot repara într'o perioadă de 60 — 100 ani, cu grea muncă, deci aci se contează cu secole iar nu cu anii; mai trebuie să se știe că cea ce noi vindem astăzi eftin, ca să nu zic că risipim, va veni vremea să plătim foarte scump în curând, dacă statul nu va lua măsuri de restricțiune și ameliorare.

Suedia și Norvegia, 2 țări foarte bogate în rășinoase și cari alimentau acum 10 — 20 ani cu cantități enorme de lemne de brad, Anglia, Belgia și Franța și-a restrâns foarte mult exportul de teamă ca să nu ducă țara la ruină, lucrându-se în acelaș timp din rășputeri pentru replantarea și ameliorarea terenurilor despădurite.

Trebuiesc luate dar măsuri urgente, ca să nu se accentueze mai mult o criză forestieră, care ar pune în grea cumpană populațiunea țării noastre, în special pe cea din regiunea colinelor și poalele munților care nu ar mai avea (pe lângă cele alte calamități) de unde să și câștige existența, căci la coline și munte nu este ca la câmp,— am scos pădurea, voiu pune grâu — acolo când se va duce pădurea se va duce și coastele după ea și satele și tot, și avem recente exemple de acestea chiar în țară la noi,—printre cari valea Topologului trebuie să șadă vie înaintea noastră prin torenții ce cuprinde.

Aceste măsuri stau numai în mâna guvernanților ca

să le ia,— în mâna aceloră căroră le este încredințată destinele acestei țări, numai de la ei poate porni binele, prin măsurile ce ar luă pentru ameliorarea fondului păduresc al țării, fie chiar în cazul când aceste măsuri, ar impune restricțiunii de orice natură, căci aci nu este vorba de X, de Y, de Z, aci este vorba de viitorul țării,—de binele obștesc.

A bon entendeur. Salut ¹⁾.

Mihail Tănăssescu

Inspector Silvic

Proiect de lege pentru organizarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor

EXPUNERE DE MOTIVE

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și al Domeniilor a fost înființat la 1 Aprilie 1883, pe baza legii din 30 Martie același an, prin reunirea sub administrațiunea acestui departament a trei servicii dependente de trei deosebite Ministere și anume: 1. Administrațiunea Domeniilor Statului, creată prin legea din 28 Martie 1872 și care eră pusă sub controlul Ministerului de Finanțe; 2. Diviziunea Agriculturii și a Comerțului din Ministerul Lucrărilor Publice și 3. Oficiul Central de statistică de pe lângă Ministerul de Interne.

Legea din 30 Martie 1883 împărțeà Ministerul în trei servicii:

1. Secretariatul general;
2. Diviziunea Administrațiunii centrale;
3. Consiliul superior al agriculturii, comerțului și industriei.

Serviciul secretariatului general se compuneà din: birourile personalului, al materialului, al registraturii generale și al arhivelor.

Diviziunea Administrațiunii centrale cuprindeà:

1. Direcțiunea generală a domeniilor și pădurilor Statului, compusă din 5 secțiuni;
2. Diviziunea agriculturii, comerțului și industriei.
3. » comptabilității.
4. » Statisticeii generale a României.

Consiliul superior de agricultură, industrie și comerț astfel cum a fost înființat prin legea din 1883, n'a funcționat nici odată.

După cum vedem, împărțirea administrațiunii Ministerului în trei servicii eră complet lipsită de metodă.

Un serviciu, acela al secretariatului general, nu cuprindeà de cât biurouri de minimă importanță, altul acela al Consiliului supe-

1) Intr'un viitor articol voi arăta cari sunt după mine măsurile de îndreptare și ameliorațiune, ce trebuiesc luate, pentru salvagardarea și ameliorarea domeniului nostru forestier.

rior n'a funcționat de loc, pe când cel d'al treilea, acela al administrațiunii centrale, înglobă mai toate organele principale ale Ministerului.

Despre organizarea propriu zisă a Ministerului, legea din 1883, nu se ocupă aproape de loc. Ea prevede numai că cele trei servicii, care trecuseră dela cele trei Ministerse la noul Minister, vor continua să funcționeze fiecare după legile speciale care le creaseră.

În urma dezvoltării continue a Ministerului agriculturii, industriei, comerțului și Domeniilor și a necesităților ce se iveau necontenit, prin diferite legi, dispozițiuni bugetare și chiar prin simple deciziuni ministeriale, s'au creat noi servicii.

Astfel: la 1885 s'a înființat institutul Meteorologic, care mai târziu în anul 1889, prin deciziune Ministerială, s'a contopit cu serviciul central de măsuri și greutateți metriche; la 1886 diviziunea statisticeii generale s'a transformat prin lege într'un simplu birou alipit diviziunii agriculturii, comerțului și industriei; în acelaș an prin deciziune Ministerială s'a înființat serviciul antifloxeric, care mai târziu în baza legii din 7 Iulie 1891, a luat numele de serviciu viticol; la 1891 s'a creat serviciul minelor și al exploatărei stațiunilor balneare, care la 1897 s'a despărțit în două servicii: acela al minelor și acela al apelor minerale și al stațiunilor balneare; la 1892, în baza unei legi, s'a înființat o secțiune nouă în direcțiunea domeniilor, aceea a «vânzării bunurilor Statului», care a fost însărcinată cu executarea lucrărilor privitoare la vânzarea moșiilor și a celorlalte bunuri ale Statului, precum și cu lucrările privitoare la împroprietărirea însurăteilor; în acelaș an biroul Statisticeii s'a transformat, pe cale bugetară, în Direcțiunea Statisticeii generale și la 1898 s'a creiat tot pe cale bugetară serviciul pescăriilor.

Dacă pe lângă toate aceste creațiuni și transformări mai adăogăm și modificările parțiale, aduse prin legile din 9 Februarie 1884, 2 Iulie 1886 și 28 Martie 1889, vedem că eră absolută necesitate de a se face o lege de organizare a Ministerului, care să corespundă stării de fapt și necesităților serviciului.

În anul 1889 s'au făcut încercări de a se elabora câte-va proiecte de lege a Ministerului, dar nici unul din ele n'a fost prezintat Corpurilor Legiuitoare.

Prima lege de organizare a acestui Minister a fost cea din 6 Aprilie 1900.

Principiul pe care această lege se bază, eră separațiunea atribuțiunilor Statului ca proprietar și administrator al averei sale, de atribuțiunile lui ca supraveghetor și ocrotitor al intereselor generale economice ale țării. Acest principiu așa de rațional în teorie, în practică nu s'a putut aplica.

Astfel, după art. 9 și 21 din lege, atribuțiunile serviciului pădurilor, în ce privește conservarea pădurilor și împăduririle, erau date la serviciul agronomic, iar în ce privește amenagiarea pădurilor, apărarea în contra torenților și exploatarea pădurilor Statului, la serviciul exploatării din direcțiunea Domeniilor.

Această împărțire de atribuțiuni neputându-se pune în aplicare, a trebuit ca serviciul pădurilor să continue, și după promulgarea legii, să se ocupe de toate cesiunile silvice fără distincțiune și a lucra cu totul independent de cele două servicii de cari, după legea de organizare, depindea.

Astfel la 31 Martie 1900, adică înainte de punerea în aplicare a legii de organizare, prin două deciziuni deosebite, s'au dispensat pe de o parte agenții silvici de a face serviciul de agenți domeniali, iar pe de alta s'a despărțit serviciul silvic de cel administrativ, care a fost autorizat a funcționa separat, iar la 5 August 1900 consacându se starea de fapt, s'a decis, ca serviciul pădurilor să funcționeze independent de alt serviciu.

Serviciul pescăriilor, care în lege nu erà prevăzut ca serviciu și ale cărui atribuțiuni, în ce privește piscicultura și exploatarea bălților, fuseseră date serviciului zootehnic, a fost din nou reînființat, prin deciziunea din 21 Iulie 1900.

Aceleași dispozițiuni de a le lăsa vechile lor atribuțiuni s'au luat și în privința serviciului minelor, stațiunilor meteorologice, institutului meteorologic și serviciului de măsuri și greutate, pe care le menționăm numai în treacăt, aceste servicii și instituțiuni fiind astăzi trecută la Ministerul Industriei și al Comerțului.

Școala de silvicultură se trecuse sub dependența serviciului agronomic. Prin deciziunea ministerială din 26 Aprilie 1901, ținându-se cont de caracterul său special, această școală a fost retrecută serviciului silvic, singurul care-i putea da îndrumare utilă și practică.

Dacă la aceste exemple mai adăugăm și faptul că celelalte dispozițiuni importante ale legii privitoare la creațiunea regiunilor domeniiale (art. 23), la tarifele de import și export, la tarifele de transport, etc., au rămas neaplicate, lesne se poate vedea că legea din 1900, departe de a fi adus o îndreptare stării de lucrări anterioară, a accentuat poate și mai mult confuziunea ce domnia în organizarea Ministerului.

Legile următoare au adus modificări utile, dar nici una nu s'a ocupat de organizarea Ministerului.

Legea din 10 Iunie 1905 s'a mărginit în a desființa funcțiunea de director al Industriei și al Comerțului și a crea un nou post de inspector, iar legea din 10 Martie 1906, constatând că repartițiunea serviciilor nu mai corespunde cu aceea prevăzută de legile din 6 Aprilie 1900 și 10 Iunie 1905, a desființat împărțirea serviciilor făcute prin legile anterioare și a înlocuit-o cu 14 servicii inepedente, așa cum existau și de fapt.

În această situațiune, și mai ales în urma legii din 1 Aprilie 1908 care, pentru a asigura o mai departe dezvoltare a industriei și a comerțului, a creat noul Minister al Industriei și al Comerțului, lăsând în atribuțiunile vechiului Minister toate cesiunile privitoare la agricultură și la administrațiunea domeniilor Statului, o lege de organizare a Ministerului de Agricultură și de Domenii se impune.

În alcătuirea proiectului de lege ce am onoare a vă prezintă,

am ținut seamă de legile anterioare și de situațiunea de fapt ce există, introducând numai acele modificări cari sunt strict trebuincioase pentru a da organelor Ministerului unitatea care le lipsește și pentru a le asigura o bună și practică funcționare.

În acest scop am grupat cele zece servicii astăzi existente în 6 Direcțiuni, compuse din numărul necesar de subdirecțiuni, și în 2 servicii independente.

Pe lângă organele însărcinate cu aplicarea legilor, regulamentelor și diferitelor măsuri privitoare la agricultură precum și cu administrarea diferitelor instituțiuni agricole, în proiectul de lege am prevăzut înființarea unei instituțiuni consultative, numită „*Comisiunea consultativă de agricultură*” care va fi însărcinată să-și dea avizul asupra tuturor chestiunilor ce interesează agricultura și în general asupra tuturor măsurilor care vor avea de scop dezvoltarea și propășirea diferitelor ramuri ale agriculturii.

O asemenea instituțiune funcționează mai pe lângă toate Ministerele de agricultură din alte State și fusese prevăzută și în legea din 1883 pentru înființarea acestui Minister sub numele de Consiliul superior al agriculturii, ea însă n'a funcționat niciodată și a fost abrogată prin legea de organizare a Ministerului din 6 Aprilie 1900.

Această comisiune este numită pe termen de 4 ani și se reînnoiește treptat prin eșirea unei pătrimi de membri în fiecare an. Membri al căror mandat expiră pot fi numiți din nou.

Comisiunea fiind compusă din persoane competente cu cunoștințe practice și teoretice, va putea da un ajutor puternic Ministerului în studiarea nevoilor și intereselor agriculturii și prin reînnoirea ei numai parțial va asigura o continuitate în aplicarea măsurilor ce se vor lua.

Comisiunea permanentă de instrucțiune se compune din trei membri numiți pe termen de trei ani dintre profesorii definitivii ai școalelor cari depind de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor.

Comisiunea are aceleași atribuțiuni și funcționează în aceleași condițiuni ca și consiliul permanent de pe lângă Ministerul Cultelor și Instrucțiunii publice.

Serviciul *Agriculturii*, care de fapt este și astăzi condus de un director, l-am transformat în Direcțiune, dată fiind importanța sa și dezvoltarea continuă de care este susceptibil.

Direcțiunea Agriculturii este împărțită în două subdirecțiuni.

1° subdirecțiunea Agriculturii propriu zise,

2° subdirecțiunea Viticulturii, pomologiei și horticulturii.

De subdirecțiunea agriculturii propriu zise depinde școala de agricultură, fermele model, stațiunile agricole și agronomice; iar de sub direcțiunea viticulturii, pomologiei și horticulturii, depind pepinierile viticole și horticole.

Pe lângă încurajarea ce Statul a dat și va da replantării viilor,

va trebui să ne ocupăm și cu răspândirea pe o scară mai întinsă a arborilor fructiferi. În acest scop am și luat măsuri ca la toate ocoalele silvice să se înființeze pepiniere de arbori fructiferi de specii curente, pentru a se putea planta cât se poate mai mulți din asemenea arbori, mai ales pe coastele dealurilor rămase goale în urma despopulării pădurilor. Vom ajunge cu mijlocul acesta să producem fructe nu numai pentru consumațiunea internă, dar și pentru exportare în străinătate.

Afară de aceasta trebuie să căutăm ca treptat să putem înlocui mare parte din speța prunelor noastre, ce se întrebuințează mai mult în facerea unui alcool care, consumat nerezificat, este o băutură vătămătoare sănătății, prin varietăți de prune mai ales care să se poată usca în uscătorii sistematice și vinde cu mai mult profit, după cum fac alte țări vecine. Pentru a ajunge la acest rezultat Ministerul Agriculturii va începe chiar în acest an să facă încercări de altoire cu altoaie de prune de specii mai bune luate din pepinierele Statului și dela diferiți proprietari, cari au pruni, producând prune de bună calitate și cu altoie importate din străinătate.

Vom căuta să dăm în acelaș timp o mare dezvoltare și pepinierilor de duzi și stațiunii noastre sericicole.

Am reunit cele 3 servicii, privitoare la proprietatea funciară și la exploatarea moșiilor Statului, și anume: serviciul proprietății funciare, serviciul proprietății din Dobrogea și acela al exploatării și ecaretelor, într'o singură Direcțiune, acea a *Proprietății și exploatării moșiilor*, dând astfel o unitate de direcțiune tuturor acestor organe. Existența a două servicii separate și independente, unul privitor la proprietatea din România de dincoace de Dunăre și altul privitor la proprietatea din Dobrogea, nu aveă rațiune de a fi, după cum de asemenea funcționarea separată a serviciului exploatării moșiilor de aceea al serviciului proprietății dădeă naștere la o corespondență inutilă între servicii care îngreună și întârziă rezolvarea afacerilor.

Serviciul pescăriilor și al ameliorațiunilor funciare, care și până acuma eră condus de un inspector general, ajutat de un cap de serviciu, l-am transformat în direcțiune, atât din cauză că lucrările sale au luat o dezvoltare foarte mare și treptat i s'au lărgit cu mult atribuțiunile, cât și fiindcă e susceptibil încă de o mare dezvoltare în viitor.

Acest serviciu creat în 1895 numai ca serviciu exterior pentru exploatarea bălților din Dobrogea, s'a transformat în 1898 într'un serviciu central având a administra și exploată pescăriile Statului, a aplică legile, regulamentele, convențiunile și toate măsurile generale pentru dezvoltarea pescăriei în apele țării, precum și a centraliză toate cestiunile relative la dezvoltarea acestei ramure de producțiune.

Studiindu-se apoi mijloacele prin care s'ar putea pune mai bine în valoare bălțile Statului s'a văzut că lucrările ce urmează a se face

trebuie să se întindă și asupra stufăriilor și terenurilor inundabile. Toate aceste atribuțiuni prin natura lor sunt strâns legate între ele și lucrările de ameliorare și punere în valoare nu pot fi făcute decât pentru toate trele de odată. Aceasta a fost motivul pentru care prin legea dela 21 Februarie 1906 serviciul pescăriilor a fost însărcinat și cu studiarea și executarea lucrărilor de ameliorarea terenurilor de inundațiune, dându-i-se prin legea de organizarea Ministerului dela 10 Martie 1906 titlul de «serviciu al pescăriilor și al ameliorațiunilor funciare». Acest serviciu se compune și astăzi din 2 secțiuni distincte: una a exploatării pescăriilor, stufăriilor, terenurilor de inundațiune și canalelor Dunării și alta a studiilor și lucrărilor de ameliorare; ambele secțiuni au fost întrunite sub direcțiunea comună a unui Inspector General.

În scurtul timp de când funcționează acest serviciu el a dat rezultate foarte satisfăcătoare, căci bălțile Statului, care la 1895 produceau un venit de 746.350 lei, au dat în exercițiul trecut un venit de 4.768 608 lei. În exercițiul curent (1908/909) acest venit va trece chiar de 5 000.000 lei.

În direcțiunea ameliorațiunilor, acest serviciu a studiat deja o mare parte din zona de inundațiune a Dunărei și a alcătuit proiecte de ameliorare.

Serviciul *Pădurilor* transformat în Direcțiune, va fi împărțit în 3 subdirecțiuni.

Una din subdirecțiuni se va ocupa cu partea pur administrativă a serviciului pădurilor, cu facerea studiilor necesare pentru punerea în exploatare a pădurilor Statului, precum și cu supravegherea modului de exploatare a pădurilor puse sub regimul silvic.

A doua subdirecțiune va fi însărcinată cu facerea amenajamentelor pădurilor puse sub regimul silvic și cu facerea studiilor necesare pentru conservarea, ameliorarea și regenerarea pădurilor.

A treia subdirecțiune va avea în atribuțiunile sale facerea studiilor pentru replantarea pădurilor pe cale artificială, înființarea de pepiniere și supravegherea lucrărilor de împădurire, facerea proiectelor de drumuri și altor mijloace de transport în păduri, de construcțiuni în interesul exploatării pădurilor, de lucrări pentru corecțiunea și stingerea torenților, de devizuri de asemenea lucrări precum și de orice alte lucrări cari vor trebui să fie supuse deliberării Consiliului tehnic al pădurilor.

În serviciul exterior al acestei Direcțiuni, pe lângă regiuni și ocoale și ca intermediare între ele am creat circumscripțiuni silvice, obligând astfel pe silvicultorii șefi, cari mai toți aveau reședința lor în orașe, de a se stabili la circumscripțiunile lor și de a conduce unul din ocoale, dându-le în acelaș timp sarcină de a supraveghia mai de aproape celelalte ocoale din circumscripțiunea lor și a exercita astfel asupra lor un control serios și permanent.

În acelaș timp am făcut răspunzători în mod solidar pe toți agenții silvici ai regiunii, ai circumscripțiuni și ai ocolului de toate fraudele ce se vor comite din lipsa lor de supraveghere.

Serviciul *contabilității și al personalului* a fost transformat în direcțiune, alipindu-i registratura generală și biurul de arhitectură. Această direcțiune este împărțită în două subdirecțiuni:

1. Subdirecțiunea contabilității și a garanțiilor.

2. Subdirecțiunea ordonanțării, a personalului și a registraturii generale.

Importanța cea mare ce a luat serviciul contabilității, prin creațiunile de servicii noi atât în Administrațiunea centrală a Ministerului cât și în serviciile exterioare, justifică pe deplin această transformare.

Actualul serviciu al *Statisticii generale* a fost transformat și el în direcțiune.

Serviciul statisticii din Ministerul Domeniilor, esre însărcinat, în adevăr, cu culegerea tuturor datelor statistice din întreaga țară privitoare la toate cestiunile de interes general. Importanța atribuțiunilor sale este necontestată astăzi, când toate reformele economice și sociale se bazează pe cunoștința amănunțită și exactă a Statisticii unei țări. De altfel acest serviciu a mai existat ca direcțiune în anul 1892, tot în scopul de a se da lucrărilor de statistică o importanță mai mare.

Pe lângă atribuțiunile acestei noi direcțiuni, cari sunt bine, definite în proiectul de față, proiectul de lege prevede și organizarea agenților statistici exteriori, destinați să ajute la culegerea și coordonarea datelor.

Pentru asigurarea bunei sale funcționări, s'a mai înscris în lege și obligațiunea, atât pentru autorități cât și pentru toți locuitorii țării, de a comunica la timp și în mod exact, datele statistice ce se vor cere de Minister.

Serviciul zootehnic, însărcinat cu studierea și aplicarea măsurilor privitoare la dezvoltarea rasei animalelor, și care până acum rămăsese aproape staționar, va lua în viitor o mare dezvoltare prin creațiunile cele noi ce s'au făcut și care se vor mai face.

Trecerea dela Ministerul de Război la Ministerul Agriculturii a hergheliei și a depositului de armăsari, numărul îndestul de mare de armăsari ce Statul are în depositul său din Constanța și cumpărările de armăsari cari se vor face pe o scară mai mare, ne va permite să răspândim în țară un număr destul de mare de reproducători pentru a obține într'un timp cât mai scurt o îmbunătățire a rasei cailor, altă dată atât de apreciată în țară și în străinătate.

Se vor înființa tamslăcuri de vite cornute, oerii și crescători de porci pentru a se răspândi în țară reproducători de asemenea animale.

Serviciul contencios, deși din punctul de vedere al administrațiunii centrale, nu prezintă o prea mare importanță, dat fiind însă caracterul său general de contencios al Statului, iar nu numai

de serviciu care se ocupă cu afacerile litigioase ale Ministerului, l-am menținut ca și mai înainte ca serviciu independent.

Organele Ministerului astfel determinate, am căutat să fixeze atribuțiunile fiecăruia din ele, lăsându-le pe cât posibil puțința de a se desvoltă în mod liber pe măsura necesităților ce se vor ivi.

Ministerul Agriculturii și al Domeniilor este în adevăr unul din factorii cei mai însemnați de progres economic, a cărui dezvoltare nu trebuie stânjenită în limite strâmte. De aceea în dezvoltarea atribuțiunilor diferitelor direcțiuni și servicii, am căutat să mă servesc, de formulele cât mai largi pentru a corespunde, nu numai necesităților momentului dar și prevederilor din viitor.

Tot pentru acelaș motiv nu am determinat în mod precis numărul birourilor, compunerea serviciilor exterioare și numărul funcționarilor rămânând ca ele să fie fixate după trebuință pe cale bugetară.

Una din preocupările noastre de căpetenie a fost și recrutarea personalului, care, este știut, constituie elementul eel mai însemnat în bunul mers al unei administrațiuni.

Pentru a avea un personal bun și la înălțimea misiunii ce i se încredințează, el trebuie să prezinte garanții de capacitate și de moralitate. În acest scop am prevăzut pentru admiterea în funcțiuni superioare, condițiuni destul de severe.

Ca măsuri de stabilitate, am prevăzut că un funcționar care va avea o vechime de cel puțin 3 ani nu va putea fi pus în disponibilitate, sau destituit decât prin Decret Regal, în urma unui raport motivat al Ministrului.

Prin o mică urcare și o gradațiune a retribuțiunilor, am asigurat situațiunea materială a funcționarilor, punându-i pe cât se poate la adăpost de orice nevoi.

De sigur că ar fi de dorit ca toți funcționarii Statului să-și vadă munca lor răsplătită în acelaș mod, independent de administrațiunea din care fac parte, făcându-se o unificare a tuturor gradelor și retribuțiunilor din diferitele administrațiuni ale țării; până a se adoptă o asemenea măsură, am crezut că este just ca funcționarii acestui Minister să fie puși pe aceeași treaptă ca și funcționarii din celelalte Ministere și în special cu cei din Ministerul de Finance.

În afară de aceste reforme cu caracter general, îmi permit a vă atrage atențiunea dv. și asupra câtorvâ mici modificări și adăogiri față cu legile actuale de organizare.

Am dat o mai mare dezvoltare serviciului de inspecțiune, care astăzi este cu desăvârșire insuficient, pentru a exercită un control mai serios asupra serviciilor exterioare, din lipsa căruia Statul suferă de multe ori prejudiții numeroase. și am creat funcțiunile de subinspectori cari vor fi în special însărcinați cu supraveghierea administrațiunei moșiilor exploatate în regie și a pepinierelor viticole și de arbori fructiferi.

Am creat funcțiunea de ingineri hotarnici diriginți și am dat mai multă dezvoltare corpului de ingineri, în vederea lucrărilor numeroase ce sunt de executat și mai cu seamă a necesității ce se simte din ce în ce mai mult de a se face hotărnicia tuturilor moșiilor Statului.

Aceste sunt în trăsuri generale dispozițiunile mai însemnate din prezentul proiect de lege, pe caer am onoare a-l supune deliberărilor Domniilor-voastre.

Ministrul Agriculturii și al Domeniilor.
ANTON CARP

PROIECT DE LEGE

Pentru

ORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI ȘI AL DOMENIILOR

TITLUL I

Administrațiunea generală a Ministerului.

Art. 1. — Organele de administrațiune ale Ministerului Agriculturii și al Domeniilor sunt:

I. *Administrațiunea centrală*, compusă din următoarele direcțiuni și servicii:

1. Direcțiunea agriculturii;
2. Direcțiunea proprietății și a explorației moșiilor;
3. Direcțiunea pescăriilor și ameliorațiunilor funciare;
4. Direcțiunea pădurilor;
5. Direcțiunea contabilității și a personalului;
6. Direcțiunea statistice generale;
7. Serviciul zootehnic;
8. Serviciul contencios.

Pe lângă administrațiunea centrală a Ministerului mai funcționează:

1° Comisiunea consultativă de agricultură ce se crează prin această lege;

2° Consiliul superior al Agriculturii, creat și regulamentat prin legea învoelilor agricole din 23 Decembrie 1907;

3° Comisiunea permanentă prevăzută în art. 4 până la art. 7 din legea pentru organizarea învățământului profesional din 8 Aprilie 1893.

II. *Administrațiunea exterioară*, compusă din diversele instituțiuni și servicii exterioare, depinzând de direcțiunile și serviciile centrale mai sus arătate.

Art. 2. — Direcțiunile sunt conduse de câte un director, iar serviciile de câte un cap de serviciu.

Direcțiunile se împart după trebuință în subdirecțiuni

Capii serviciilor pot fi ajutați în lucrările lor de unul sau mai multe ajutoare de cap de serviciu.

Serviciile și subdirecțiunile se împart după trebuință în biurouri, al căror număr se va determina prin buget.

Art. 3. — Ministrul are sub autoritatea și controlul său, toate direcțiunile și serviciile din Minister.

Ministrul este ajutat în îndeplinirea sarcinei sale de un Secretar general care rezolvă orice chestiune în limitele delegațiunii ce i se va da de Ministru.

Ministrul va avea sub ordinele sale directe și imediate un Inspector-General al Ministerului, căruia îi va putea da orice însărcinare specială.

Inspectorul general va putea fi delegat cu supravegherea sau conducerea oricărei direcțiuni sau serviciu

Ministrul poate delega parte din atribuțiunile sale și directorilor sau capilor de serviciu.

Delegațiunile Ministrului vor fi date în scris și publicate prin *Monitorul Oficial*.

Art. 4. — Pe lângă unele direcțiuni și servicii centrale ale Ministerului, vor funcționa, după trebuință, unul sau mai mulți inspectori și sub-inspectori de diverse grade și cari vor fi însărcinați cu inspectarea și controlarea serviciilor exterioare.

Inspectori și subinspectorii sunt datori să facă toate studiile și cercetările, cu cari vor fi însărcinați de Ministru sau de Directorii și de capii de serviciu respectivi.

TITLUL II

Comisiunea consultativă de agricultură.

Art. 5. — Comisiunea consultativă de agricultură este obligată să-și dea avisul său asupra tuturor chestiunilor ce interesează agricultura, asupra înființării de ferme model, stațiuni agronomice și pepiniere, asupra ținerii de expozițiuni agricole în diferitele localități din țară și în general asupra tuturor chestiunilor având de scop dezvoltarea și propășirea agriculturii.

Art. 6. — Comisiunea consultativă de agricultură se compune din 12 membrii numiți prin Decret Regal, după propunerea Ministrului Agriculturii și al Domeniilor, dintre agricultori cu cunoștințe teoretice sau practice

Unul din membrii va fi luat dintre membrii Consiliului superior de Agricultură.

Art. 7. — Durata mandatului membrilor comisiunii consultative va fi de 4 ani.

În fiecare an 3 din membrii comisiunii se retrag, astfel ca după 4 ani întreaga comisiune să fie reînnoită. Membrul eșit poate fi numit din nou.

În primii 3 ani ordinea retragerii se fixează prin sorți; în anii următori ea se fixează prin vechime.

Art. 8. — Modul de funcționare al acestei comisii va fi stabilit prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

CAP. II.

Comisiunea permanentă de instrucțiune.

Art. 9. — Comisiunea permanentă de instrucțiune se compune din trei membri numiți prin Decret Regal pe termen de 3 ani, după propunerea Ministrului Agriculturii și al Domeniilor, dintre profesorii definitivii ai școalelor dependente de acest minister.

Comisiunea permanentă are aceleași atribuțiuni și funcționează în aceleași condițiuni ca și consiliul permanent depe lângă Ministerul Cultelor și Instrucțiunii publice.

Atribuțiunile direcțiunilor și ale serviciilor.

CAP. III.

Direcțiunea agriculturii.

Art. 10. — Direcțiunea agriculturii este însărcinată cu aplicarea legilor, regulamentelor și deciziunilor Ministeriale privitoare la agricultură.

Ea va pune în executare măsurile necesare pentru dezvoltarea agriculturii propriu zise, a viticulturii, a horticulturii, a învățământului agricol, precum și a oricărei alte ramuri ale agriculturii, în afară de acelea cari prin prezenta lege au fost încredințate altor servicii ale Ministerului.

Art. 11. — Direcțiunea agriculturii se împarte în două sub direcțiuni:

1. Sub-direcțiunea agriculturii,
 2. Sub-direcțiunea viticulturii, pomologiei și horticulturii,
- Subdirecțiunea agriculturii are în atribuțiunile sale:

a) studiarea și aplicarea oricărei măsuri ar avea de scop dezvoltarea și propășirea ramurilor de agricultură;

b) aplicarea dispozițiunilor legii din 23 Decembrie 1907 pentru învoeli agricole cari cad în competența sa.

Sub direcțiunea viticulturii, pomologiei și horticulturii se ocupă cu studiarea și aplicarea măsurilor tinzând la dezvoltarea acestor ramuri de economie națională.

Art. 12. — Instituțiunile exterioare dependente de Direcțiunea agriculturii sunt:

Școalele de agricultură, în afară de acelea cari depind de Ministerul instrucțiunii publice, pepinierele viticole și horticole, fer-

mele model, stațiunile agricole și agronomice, cum și orice alte așezăminte similare existente sau cari se vor mai înființa.

Personalul conducător al instituțiilor exterioare ca: Directori de școli, administratori de ferme, capi de pepiniere etc., personalul inferior necesar pentru bunul mers al acestor instituțiuni, precum și retribuțiunile acestui personal, se vor fixa prin buget.

CAP. IV.

Direcțiunea proprietății și a exploatării moșiilor.

Art. 13. — Direcțiunea proprietății și a exploatării moșiilor are în atribuțiunile sale aplicarea legilor, regulamentelor și deciziunilor Ministeriale privitoare la paza și conservarea proprietăților Statului, la culegerea succesiunilor vacante, la cumpărarea, la vânzarea și schimbarea de bunuri, la răscumpărarea de drepturi embaticare, la păstrarea planurilor și documentelor de proprietate amăsurarea, ridicarea în plan și hotărnicia tuturor bunurilor și proprietăților Statului și la urmărirea rezultatelor date de legile de împroprietărire și de vânzare a bunurilor Statului.

Această direcțiune este însărcinată și cu administrarea și exploatarea, conform legilor și regulamentelor, a tuturor proprietăților Statului, afară de cele ce prin prezinta lege sunt date în administrarea altor servicii.

Art. 14. — Direcțiunea proprietății și a exploatării moșiilor se împarte în trei sub-direcțiuni:

1. Sub-direcțiunea proprietății.
2. Sub-direcțiunea exploatării moșiilor.
3. Sub-direcțiunea proprietății din Dobrogea.

Art. 15. — De această direcțiune depinde șișcorpul de ingineri hotarnici compus din ingineri diriginți, de clasa I, de a II, și de a III-a, cari vor fi însărcinați cu măsurări, cu faceri de planuri și de hotărnicii, și cu alte lucrări ale Ministerului.

Ei vor fi ajutați în lucrările lor de desemnatori de diferite grade. Toate lucrările făcute de ingineri vor fi controlate și verificate de inginerii diriginți cari vor fi răspunzători de exactitatea lor.

Art. 16. — Serviciul exterior al direcțiunii se compune din:

1. Delegați însărcinați cu administrarea în regie a moșiilor nearendate.
2. Capii de ocoale silvice cari vor fi însărcinați cu paza și conservarea bunurilor Statului, precum și cu administrarea în regie a moșiilor, unde nu se vor fi numit administratori speciali.

CAP. V.

**Direcțiunea pescăriilor și a ameliorațiunilor
funciare.**

Art. 17. — Direcțiunea pescăriilor și a ameliorațiunilor funciare este însărcinată :

1. Cu aplicarea legilor, regulamentelor, și măsurilor generale privitoare la dezvoltarea pescăriei și a pisciculturii în toate apele țării.

2. Cu administrarea și exploatarea pescăriilor, terenurilor băltoase și de inundațiune și a stufăriilor aparținând Statului.

3. Cu studiul și executarea lucrărilor menite a ameliora și pune în valoare pescăriile și terenurile băltoase și de inundațiune.

Art. 18. Această direcțiune cuprinde două sub-direcțiuni.

1. Sub-direcțiunea administrativă și de exploatare.

2. Sub-direcțiunea studiilor și ameliorațiunilor.

Art. 19. — Instituțiunile exterioare pendinte de această direcțiune sunt :

Administrațiunile pescăriilor exploatate în regie, birourile de vânzare a peștelui, stabilimentele și laboratoriele de piscicultură, serviciile pentru repopularea râurilor și al bălților, administrațiunile pentru exploatarea terenurilor de inundațiune și a stufăriilor, serviciile tehnice de studii și lucrări de ameliorare, cum și orice alte instituțiuni similare.

Art. 20. — În capul administrațiunilor pescăriilor exploatate în regie vor fi numiți administratori asimilați în grad și retribuțiune cu inspectorii, cu capii de serviciu sau cu subdirectorii din administrațiunea centrală.

Art. 21. — Retribuțiunea celorlalți funcționari din administrațiunile sau din serviciile exterioare, ca sub administratori, contabili, sub-revizori, agenți și supraveghetori de pescării... etc. precum și aceea o funcționarilor tehnici necesari, va fi fixată prin buget.

CAP. VI.

Direcțiunea pădurilor.

Art. 22. — Direcțiunea pădurilor este însărcinată cu aplicarea legilor, regulamentelor și instrucțiunilor Ministeriale privitoare la conservarea, regenerarea și amenagiarea pădurilor din întreaga țară precum și cu administrarea și punerea în valoare a pădurilor Statului.

Direcțiunea pădurilor va fi încredințată unui inspector general sau inspector silvic având retribuțiunea gradului său.

Art. 23. — Direcțiunea Pădurilor este compusă din trei sub-direcțiuni :

1. Subdirecțiunea administrativă și a exploatării pădurilor Statului.

2. Subdirecțiunea amenajărilor și a ameliorării pădurilor.

3. Subdirecțiunea plantațiilor și a lucrărilor tehnice.

Aceste subdiviziuni vor fi conduse de câte un inspector general silvic sau de un inspector silvic, care, pe lângă conducerea lucrărilor din administrațiunea centrală, va fi obligat a verifica și inspecta pe teren, mersul regulat al lucrărilor cu care este însărcinat.

Pe lângă administrațiunea centrală mai funcționează și consiliul tehnic al pădurilor compus din cinci membri, ale cărui atribuțiuni sunt fixate prin codul silvic.

Art. 24. — Serviciul exterior al Direcțiunei pădurilor se compune:

1. Din regiuni, circumscripțiuni și ocoale silvice;

2. Din școala specială de silvicultură dela Brănești, din școala de brigadieri și din școala de pădurari ce se va înființa.

Art. 25. — Regiunile silvice vor fi conduse de un inspector silvic sau de un silvicultor-șef clasa I-a.

Circumscripțiunile vor fi conduse de silvicultori-șefi clasa II-a și aIII-a.

Ocoalele silvice vor fi conduse de silvicultori-șefi clasa III-a sau de un silvicultor.

Capul regiunii va fi ajutat în lucrările sale și înlocuit, în caz de lipsă, de un silvicultor-șef clasa I-a sau a II-a, iar capul circumscripțiunii de un silvicultor.

Art. 26. — Capii de regiuni conduc și controlează toate lucrările ce se vor face în regiunile lor și pun în aplicare instrucțiunile și ordinele ministeriale fiind răspunzători de buna lor executare

Capii de circumscripțiuni, pe lângă administrarea ocoalelor lor, vor controla și lucrările capilor de ocoale din circumscripțiunile lor.

Capii de ocoale vor administra și vor executa toate lucrările ce se vor face în ocoalele lor, fiind, supraveghiați și controlați de capii de circumscripțiune și de capii de regiune.

Art. 27. — Capii de regiune, de circumscripțiuni și de ocoale, sunt agenți de administrațiune și de poliție silvică, solidari răspunzători de neregularitățile și fraudele comise în regiunea, circumscripțiunea sau ocoalele lor, din lipsă de supraveghere.

Regiunile, circumscripțiunile și ocoalele vor fi periodic inspectate de inspectorii generali și de inspectorii din administrațiunea centrală a Ministerului.

Capii de regiune și de circumscripțiune pot reprezenta și susține interesele Statului în procesele silvice d'înaintea primei și celei d'a două instanțe, iar capii de ocoale numai d'înaintea primei instanțe, fie singuri, fie asistați de avocați publici de pe lângă acele instanțe.

Numărul regiunilor și al ocoalelor se determină prin buget.

Art. 28. — Agenții silvici, în afară de atribuțiunile silvice, vor

fi obligați să execute ordinele și instrucțiunile ministeriale privitoare la paza și conservarea bunurilor Statului, situate în regiunile, circumscripțiunile și ocoalele lor. În special capii de ocoale vor putea fi însărcinați cu administrarea în regie a moșiilor Statului din ocoalele lor, acolo unde nu se vor fi numit administratori speciali.

Art. 29. — Agenții silvici din corpul tehnic pot fi însărcinați cu orice funcțiune în administrațiunea centrală a pădurilor păstrându-și gradul, retribuțiunea și diurna ce au în corpul tehnic silvic.

CAP. VII.

Direcțiunea contabilității și a personalului.

Art. 30. — Direcțiunea contabilității și a personalului este însărcinată cu întocmirea bugetului de venituri și cheltuelile Ministerului, cu ținerea registrelor de contabilitate privitoare la venituri, cu ordonanțarea cheltuelilor, cu întocmirea conturilor provizorii și definitive de venituri și cheltueli, cu verificarea conturilor veniturilor în regie, cu primirea și conservarea garanțiilor și cu liberarea cupoanelor efectelor publice depuse în garanție.

Prin acest serviciu se fac numirile și revocările personalului, afară de acelea al direcțiunei pădurilor, ale Consiliului superior al agriculturii și acela al școlilor dependente de Minister, cari cad în competența direcțiunilor respective.

De această direcțiune depinde și registratura generală, biroul de arhitectură, intendentul și personalul de serviciu al Ministerului.

Art. 31. — Direcțiunea contabilității și a personalului se împarte în două subdirecțiuni:

1. Subdirecțiunea contabilității și a garanțiilor.
2. Subdirecțiunea ordonanțării, a personalului și a registraturii generale.

CAP. VIII.

Direcțiunea statistice generale.

Art. 32. — Direcțiunea statistice generale are următoarele atribuțiuni:

1. Culegerea, examinarea, verificarea, coordonarea și publicarea tuturor datelor statistice privitoare la teritoriu, populațiune, agricultură și în general la toate ramurile de activitate economică și de bogăție a țării, precum și la redactarea statistice generale a țării.
2. Numărătoarea populațiunii țării.
3. Păstrarea și mărirea bibliotecii Ministerului.
4. Redactarea și publicarea buletinului Ministerului
5. Culegerea de date statistice internaționale și întreținerea

relațiilor și a schimbului de publicațiuni cu oficiile de statistică din străinătate.

Art. 33. — Pentru culegerea datelor statistice, Direcțiunea statistice generale va fi ajutată de :

1. Referenți statistici cari vor funcționa pe lângă Prefecturile județelor și vor fi salariați din bugetele județelor.
2. Impiegați statistici, cari vor funcționa pe lângă comunele urbane și vor fi salariați din bugetele comunelor.
3. Administratorii de plasă.
4. Capii de ocoale silvice.
5. Notarii comunelor rurale.

Art. 34. — Toate autoritățile Statului, județelor, comunelor și toate instituțiunile puse sub controlul Statului, sunt datoare a comunica la timp Direcțiunii statistice generale informațiunile și datele ce ea va cere.

Toți locuitorii țării sunt obligați să comunice în scris sau prin viu graiu științele ce li se vor cere de agenții statistici prevăzuți la art. 33 din prezinta lege.

CAP. IX.

Serviciul zootehnic.

Art. 35. — Serviciul zootehnic are în atribuțiunile sale studiarea și aplicarea tuturor măsurilor privitoare la dezvoltarea culturai animalelor domestice și la îmbunătățirea rasei lor în țară.

Pe lângă acest serviciu vor funcționa două organe consultative :

1. Consiliul hipic, înființat prin legea din 31 Martie 1908, pentru studiul cestiunilor hipice
2. Comisiunea zootehnică, pentru studiul celorlalte cestiuni de zootehnie.

Consiliul hipic și comisiunea zootehnică vor fi în acelaș timp organe de consultațiune ale tuturor autorităților administrative din țară, fiecare în ce privește competența sa.

Serviciul de inspecțiune se va face de inspectorii zootehnici al căror număr se va determina prin buget.

Art. 36. — Instituțiunile exterioare dependente de serviciul zootehnic sunt :

Hergheliile, depozitele de armăsari, tamazlăcurile, oeriile, stațiunile sericicole, școalele de lăptării, de sericicultură, de apicultură etc.

Alegerea persoanelor tehnice pentru conducerea serviciilor exterioare se va face pe baza studiilor sau lucrărilor speciale în fiecare ramură.

CAP. X.

Serviciul contencios.

Art. 37. — Serviciul Contencios este însărcinat cu conducerea și controlarea afacerilor de contencios ale Ministerului Agriculturii și al Domeniilor, din întreaga țară, cu intentarea, în urma avizului consiliului de avocați aprobat de Ministru, de acțiuni în numele Statului, cu facerea de opozițiuni, apeluri, recursuri, revizuri și orice fel de contestațiuni sau intervențiuni, cu executarea sentințelor definitive date în favoarea Statului cu încheierea de transacțiuni în marginele prevăzute de lege, cu urmărirea și lichidarea succesiunilor vacante acceptate de Stat și în general cu prlveghiarea, urmărirea și apărarea drepturilor și intereselor Statului în toate afacerile de natură litigioasă.

Art. 38. — Pe lângă acest serviciu vor fi numiți mai mulți avocați, însărcinați cu susținerea intereselor Statului în capitală, și câte unul sau doi avocați în județe. Numărul lor va fi fixat prin budget.

Advocații publici din capitală, afară de avocații de clasa III-a, pentru care o delegațiune ministerială este necesară, constituiesc consiliul de avocați. Consiliul va trebui să-și dea avizul său asupra tuturor cesiunilor prevăzute în legea din 28 Martie 1872.

Vor putea lua parte la consiliul de avocați, însă numai cu vot consultativ, avocații publici din județe, în procesele ce le-au fost încredințate, în cazurile când consiliul va crede necesar de a auzi explicațiunile și părerile lor.

TITLUL III.

Atribuțiuni și competențe.

Art. 39. — Directorii și capii de servicii dau curs, conform legilor și regulamentelor și în marginele deciziunilor și delegațiunilor date de Ministru, tuturor afacerilor ce depind de direcțiunile și serviciile lor.

Ei contrasemnează corespondența semnată de Ministru sau de Secretarul general și semnează corespondența cu serviciile sau instituțiile dependente de aceste Direcțiuni și Servicii.

TITLUL IV.

Personalul Ministerului.

Art. 40. — Nimeni nu poate ocupa o funcțiune în Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, dacă nu va întruni condițiunile următoare:

1. Să fie Român sau naturalizat, bucurându-se în întregimea lor de toate drepturile civile și politice ;

2. Să aibă vârsta de 21 ani împliniți ;

3. Să fi satisfăcut obligațiunilor legii de recrutare a armatei ;

4. Să justifice că posedă :

a) Titlul de licență sau doctorat, ori diploma unei școale superioare de agricultură, a unei școale de silvicultură, de zootehnie sau orice alt titlu echivalent, după natura funcțiunii, pentru gradele dela cap de birou inclusiv în sus ;

b) Diploma de absolvirea cursurilor liceale, diploma unei școale de agricultură, de științe economice etc., după specialitatea funcțiunii, pentru gradele dela copist până la gradul de cap de biou exclusiv ;

c) Titlurile prevăzute de legea din 22 Februarie 1904, privitoare la numirea profesorilor și conferențiarilor, de curs teoretic și practic, la școlile centrale de agricultură de la Herăstrău și la școala specială de silvicultură de la Brănești, pentru profesorii acestor școale.

Pentru inspectori și sub-inspectori domeniali nu se vor cere condițiunile de admisibilitate, decât după 2 ani dela punerea în aplicare a acestei legi.

Art. 41. — Nu pot fi numiți în o funcțiune dependente de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor :

a) Cei puși sub interdicțiune ;

b) Cei condamnați la o pedeapsă criminală sau la o pedeapsă corecțională infamantă ;

c) Faliții nereabilitați ;

d) Cei condamnați la despăgubiri civile către Stat, până ce nu vor fi achitat integral datoriile lor.

Art. 42 — Funcționarii Ministerului Agriculturii și al Domeniilor nu pot fi în același timp în serviciul altei administrațiuni publice sau private sau exercită vreo altă profesiune, nici să facă parte din Direcțiunea sau din Consiliul de administrațiune al vreunei societăți comerciale, industriale sau financiare decât cu autorizarea specială a Ministrului, care nu se va da decât în cazul când aceste societăți nu vor avea nici un tel de legătură sau interes opus cu Statul.

Ei nu pot face comerț nici direct nici sub alte nume, nici lua în întreprindere lucrări publice, sau moșii în arendă.

Aceste dispozițiuni nu se aplică advocaților publici și Comisarului Guvernului de pe lângă Casa Rurală precum și funcționarilor care cad în dispensele prevăzute de legea cumulului.

Art. 43. — Funcțiunile din administrațiunea generală a Ministerului și retribuțiunile lor, sunt stabilite prin tabela alăturată pe lângă legea de față.

Această tabelă nu se poate modifica decât printr'o lege ; iar numărul funcționarilor din fiecare categorie se va stabili în fie care an prin buget.

Retribuțiunea personalului didactic, care nu face parte di

corpul silvic, și gradațiunea la care are drept se vor fixa după legile în vigoare privitoare la învățământul secundar.

Retribuțiunea personalului didactic, care face parte din corpul silvic și care nu are un alt serviciu activ, este fixată după gradul ce acest personal are în corpul silvic.

Retribuțiunea personalului inginerilor din corpul tehnic al Statului se va face potrivit legii organice a acestui corp.

Art. 44. — În caz când un membru al corpului didactic ar face serviciu și în o altă funcțiune, el va primi pe lângă retribuițiunea funcțiunii sale și retribuțiunea la care are drept după legea învățământului secundar ca membru în corpul didactic.

Art. 45. — Personalul direcțiunii pădurilor, afară de profesorii școalelor de silvicultură cari nu fac parte din corpul silvic și de funcționarii administrativi, formează un corp tehnic, compus din persoane ale căror grade și retribuțiuni sunt prevăzute în tabela alăturată pe lângă această lege.

Art. 46. — Agenții corpului tehnic silvic se recrutează dintre absolvenții cu diplomă ai școalelor speciale de silvicultură și dintre absolvenții cu diplomă ai școalelor similare din streinătate.

Ei vor fi primiți în corpul tehnic cu gradul de silvicultori asistenți.

Art. 47. — În afară de corpul tehnic, personalul exterior al pădurilor mai cuprinde și agenți inferiori: brigadieri și pădurari.

Condițiunile de admisibilitate și atribuțiunile brigadierilor și pădurarilor se vor determina prin regulament.

Pădurarii vor trebui să știe cel puțin să scrie și să citească. Ei vor fi armați.

Ei vor constata și urmări delictele silvice în modul și forma prevăzute în codul silvic.

Art. 48. — Numirile funcționarilor cari sunt plătiți cu retribuțiuni mai mari de 150 lei pe lună, vor fi făcute prin Decret Regal.

Toate celelalte numiri, înaintările dela o clasă la alta, precum și permutările, se vor face prin deciziune ministerială.

Art. 49. — Mai înainte de a intra în serviciu, funcționarii numiți în Administrațiunea Centrală vor depune jurământ, în prezența Ministrului sau a delegatului său, iar cei numiți în serviciile exterioare, înaintea Președintelui Tribunalului respectiv sau a judecătorului ce-i ține locul, în cuprinderea următoare:

«Jur în numele lui Dumnezeu și declar pe onoare și conștiință că voi păstra credința Regelui și Constituțiunii țarei»;

«Că voi aplica cu nepărtinire legile și voi îndeplini cu sfințenie datoriile funcțiunii ce mi s'a încredințat»;

«Așa să-mi ajute Dumnezeu».

Art. 50. — Funcționarii transferați în aceeași categorie de funcțiuni sau înaintați dela o clasă la alta nu sunt supuși la un nou jurământ.

Înaintarea de la o clasă la alta nu se va putea face decât după un stagiu de 2 ani în o clasă.

Art. 51. — Funcționarii pot obține concediu până la o lună în cursul unui an.

Congedii mai mari nu se pot acorda de cât pentru cazuri de boală sau de nevoi excepționale bine justificate, dar și în acest caz concediul nu poate trece peste încă o lună.

Ministru apreciând împrejurările poate acorda concediu și peste termenul de 2 luni. Dacă concediul trece peste 3 luni, funcționarul nu va avea drept decât la jumătate din retribuțiunea sa.

Art. 52. — Congediile se acordă de Ministru sau de Secretarul general. Directorii de servicii pot acorda subalternilor lor permisiuni de a se absentă, care nu pot trece peste 3 zile.

Art. 53. — Măsurile disciplinare și pedepsele ce se vor aplica funcționarilor din administrațiunea Ministerului agriculturii și al domeniilor, sunt:

a) Muștrarea simplă. Această pedeapsă pentru funcționarii inferiori din serviciul exterior, se poate aplica de capii serviciilor exterioare, iar pentru cei din administrațiunea centrală, de directorul sau de capul serviciului respectiv. Pentru funcționarii superiori, pedeapsa se aplică de Ministru;

b) Muștrarea cu pierderea salariului pe cel mult o lună.

c) Suspendarea din serviciu, cu pierderea retribuțiunii cel mult pe trei luni.

Suspendarea poate fi întrebuițată și ca mijloc preventiv.

d) Punerea în disponibilitate.

e) Destituirea.

Pedepsele dela aliniatele b, c, d, și e, se aplică numai de Ministru.

Art. 54. — Nici un funcționar numit prin decret regal nu poate fi pus disponibilitate sau destituit decât tot prin decret regal. Punerea în disponibilitate se face de drept :

a) Când funcționarul a atins limita de vârstă pentru a-și regula drepturile la pensie;

b) Când funcționarul a fost interzis sau pus sub un consiliu judiciar.

Destituirea se face asemenea de drept, când funcționarul a fost condamnat definitiv la una din pedepsele prevăzute de art. 41 de mai sus.

În cele alte cazuri punerea în disponibilitate sau destituirea unui funcționar, care are o vechime mai mare de 3 ani, se va face prin decret regal în baza unui raport motivat al Ministrului.

Funcționarul destituit nu va mai putea fi niciodată reprimat în o funcțiune publică.

Art. 55. — Funcționarii aflați în serviciu la punerea în aplicare a acestei legi păstrează funcțiunile lor, chiar dacă nu îndeplinesc condițiunile prevăzute în art. 40, al. IV de mai sus.

Art. 56. — Un regulament de aplicare va desvolda toate amănuntele principiilor legii de față și a modului ei de aplicare;

Art. 57. — Legea de față va fi pusă în aplicare la 1 Aprilie 1909

Art. 58. — Toate dispozițiunile legilor anterioare, cari vor fi contrarii prescripțiunilor acestei legi, sunt și rămân abrogate.

Ministrul Agriculturii și al Domeniilor,

ANTON CARP

TABELA

Funcțiunilor și retribuțiunilor personalului Ministerului Agriculturii și al Domeniilor

NUMIREA FUNCȚIUNILOR	RETRIBUȚIUNEA LUNARĂ ÎN LEI							
	Clasa III-a		Clasa II-a		Clasa I-a		Fără clasă	
	Fixă	Diurnă	Fixă	Diurnă	Fixă	Diurnă	Fixă	Diurnă
Secretarul general	—	—	—	—	—	—	1.000	300
Inspector general al Ministerului	—	—	—	—	—	—	1.000	100
Director	700	100	800	100	900	100	—	—
Cap de serviciu	550	50	600	50	700	50	—	—
Sub-director	550	—	600	—	650	—	—	—
Ajutor de cap de serviciu	—	—	—	—	—	—	450	—
Șef de cabinet	—	—	—	—	—	—	400	100
Cap de birou	300	—	350	—	400	—	—	—
Ajutor de cap de birou	—	—	—	—	—	—	250	—
Impiegtat	—	—	150	—	200	—	—	—
Impiegtat auxiliar	—	—	100	—	120	—	—	—
Inspector	550	—	650	—	750	—	—	—
Sub-inspector	—	—	400	—	500	—	—	—
Inginer hotarnic dirigit	—	—	600	100	700	100	—	—
Inginer hotarnic	300	100	350	100	500	100	—	—
Desemnatori	200	50	250	50	300	50	—	—
Avocați în București	300	50	400	100	700	200	—	—
Avocat special pentru Dobrogea	—	—	—	—	—	—	500	100
Avocați în județe	300	—	400	50	500	100	—	—
Secretar de avocați	—	—	—	—	—	—	150	—
Copiști la advocatură	—	—	80	—	100	—	—	—
Arhitect	—	—	—	—	—	—	600	—
Arhitect ajutor	—	—	—	—	—	—	400	—
Intendent	—	—	—	—	—	—	250	—
Camerist	80	—	100	—	120	—	—	—
<i>Corpul teinic silvic</i>								
Inspector general silvic	—	—	800	100	900	100	—	—
» silvic	—	—	550	150	650	150	—	—
Silviculor șef	350	150	400	150	450	150	—	—
Silviculor	—	—	200	100	250	100	—	—
» asistent	—	—	—	—	—	—	175	50

O NOUA ACHITARE

În sforțările făcute pentru a stabili norme cât mai logice și mai drepte pentru regularea raporturilor și obligațiilor dintre oameni, legiuitorii s'au lovit mai în totdeauna de același obstacol și anume de imposibilitatea găsirii formulei celei mai esacte, care să cuprindă și să prevadă toate ipotezele care de fapt s'ar putea prezenta în decursul aplicării acelor legi.

Din această cauză, a fost în totdeauna nevoie ca fiecare text de lege să fie considerat că reprezintă numai indicațiunea generală, după care trebuie să se conducă cei chemați să deslege și să liniștească diferitele litigii, rămânând ca pentru fiecare caz particular, pentru fiecare *speță*, cum se zice în limbajul tribunalelor, să se cerceteze fie doctrina, fie jurisprudența, fie directivele date de bunul și luminatul spirit juridic al judecătorilor.

La această armonioasă regulă, care tinde să aducă printre oameni cât mai multă dreptate, se întâmplă uneori mici derogări cari ne întipărește și mai bine în mintea noastră, maxima cugetătorului francez care zicea că legile cele mai rele pot fi bune, dacă sunt aplicate de oameni buni, după cum și legile cele mai bune sunt inutile dacă cei cari le îndeplinesc poruncile nu sunt ei însuși buni...

Și Codul nostru Silvic este, fără îndoială, una din legiurile cele mai atacate din acest punct de vedere.

Poate că și el nu este impecabil, poate că graba, bine intenționată de sigur, cu care s'a lucrat această lege, a făcut ca nu o singură dată, textele să nu se potrivească, să fie în dezicere sau chiar să se anuleze între ele dar, nu este mai puțin adevărat că nu sunt prea rari aceia cari cred că a lor datorie este de a crea doctrina legislației silvice, mai mult în folosul acelor cari s'au pus în dezacord fățiș cu legea.

Și în asemenea cazuri, ce putem face, noi, oamenii meseriei, decât a ne pleca și resemna să suferim efectele, cel puțin morale, ale acestor feluri de hotărâri și sentințe?

— Poate însă că nu ar fi cu totul inutil, ca în mod absolut obiectiv, neîntunecați de nici un gând al personalității, să începem a expune, aci, în vederea tutulora, unele din aceste sentințe cari ni s'ar părea mai puțin apropiate de adevăr,

mai puțin conforme cu spiritul echității, cu scopul principal și atât de sfânt de care a fost animat legiuitorul Codului Silvic, adică de a ocroti și feri de ruină pădurile țării noastre.

Și credem că rezultatele acestor destăinuri au să fie cât mai utile, de oarece ele au să folosească atât colegilor noștri, cari ar putea în cazuri identice, să ia anumite măsuri spre a se înlătura posibilitatea greșitelor interpretări, iar pe de altă parte, poate că și o parte din marele public s'ar interesa de această rubrică a nedreptăților cari se fac, desigur fără voe sau cel puțin fără nici o rea intenție, și poate că în rândurile sincerilor amici ai pădurilor se va naște un curent din ce în ce mai puternic în contra acelor păgubitoare călcări ale codului silvic...

Scriind aceste rânduri sub forma unui apel pe care îl adresez camarazilor noștri de meserie, sunt convins că toată lumea va înțelege că aceste destăinuri trebuiesc făcute cu nici o umbră de interese sau simpatii personale ori subiective, ci întreaga idee să fie însuflețită numai de spiritul dreptății și al iubirii pe care o avem pentru pădurile acestei țări.

Și pentru a face un început, voi încerca a destăinui una din sentințele pe care le am acum sub ochii...

Este vorba de o pădure particulară, supusă regimului silvic în baza art. 11 din codul silvic. Proprietarul ceruse să i se amenajeze numai o porțiune din pădurea sa, lucru care s'a și făcut în conformitate cu dispozițiunile art. 6 din c. s. modificat prin articolul unic din legea dela 18 Martie 1896. Lucrarea a fost, bine înțeles aprobată de Minister, după avizul consiliului tehnic al pădurilor și publicate în urmă prin «Monitorul oficial».

Intâmplându-se ca proprietarul să nu respecte întocmai condițiunile studiului, care în cazul nostru ține loc legal al unui amenajament decretat, șeful de ocol crede a sa datorie să dreseze cuvenitul proces-verbal de constatare a abaterii (simpla defrișare de câteva sute de hectare) și se intenteze acțiunea în contra proprietarului.

Urmă deci să se judece procesul. Totul se constată că este în bună regulă, condițiunile procedurale bine îndeplinite iar faptele imputate bine dovedite.

Dar, deși cazul eră atât de simplu, totuși în fața tribunalului oamenii legii au susținut următoarele teme :

Avocatul inculpaților, fără a da loc la nici o replică din partea procurorului, a ministerului public, încearcă să demonstreze printr'un ingenios joc de cuvinte asupra textului articolului unic din legea modificătoare a art. 6 din c. s. zicând că... «acest articol 6, modificat, prevăzând că amenajamentele se pot face în fiecare an, rezultă că amenajamentul făcut în condițiunile arătate de acest articol — asupra unui trup de pădure — nu este valabil mai mult de un an și deci nu «mai poate fi obligator pentru inculpat».

La aceste sofisme scuzabile ale apărării, tribunalul răspunde cu următoarele considerente juridice, a căror scuză ar fi zădarnic a o mai căuta :

«...Având în vedere că d-nul X este dat judecăței pentru «faptul că nu a urmat cu tăierea în trupul y din pădurea Y, «supusă regimului silvic, conform amenajamentului ce s'a făcut și aprobat și care s'a publicat prin «Monitorul oficial» «No....» ;

«Având în vedere că după dispozițiunile art. 4 din codul «silvic, amenajamentele făcute pentru pădurile supuse regimului silvic, ce se vor exploata, urmează să fie aprobate prin «decret regesc, că în speță, amenajamentul ce se zice că s'a făcut asupra trupului y din pădurea Y, din care se pretinde «că s'a făcut de către inculpați tăierea lemnului în chestiune, «nevăzându-se aprobat prin decret regal, și publicat în «Monitorul oficial» No.... citat mai sus precum prescrie art. 4 «din codul silvic...».

Și după această curioasă interpolare de fapt — căci să nu uităm că ne găseam în cazul prevăzut de art. unic al legii din 18 Martie 1896, relativ la amenajarea unui trup de pădure, pentru sancționarea căruia legea nu prevede decret regal, sentința noastră continuă astfel :

«...In acest caz expusul amenajament nu poate fi obligator pentru inculpați, și deci tribunalul urmează a pronunța *anularea* procesului-verbal cu data de... dresat în «localitate de d-nul Șef al ocolului silvic X pentru constatarea faptului în chestiune, cum și achitarea inculpatului...»

Așa dar contravenientul, deși taie, (defrișează) în contra amenajamentului legal aprobat de Minister, este achitat, de oarece procesul-verbal al șefului de ocol care constată tăierile, este *ipso jure*, declarat nul, inexistent.

Teoria *actelor inexistente*, este de sigur una din cestiunile cele mai grele și întinse din știința dreptului și nu ar fi nici locul nici timpul de a o urmări aci; dar cel puțin putem să fim surprinși că un proces-verbal dresat de un șef de ocol, în calitate de oficer al poliției judiciare, să fie anulat nu pentru că a fost înscris în falș, nu pentru că ne-am fi găsit față de negațiunea însăși a faptelor constatate prin neexistența lor — ci pentru că a binevoit tribunalul să anuleze o lege întreagă, iar prin această greșită interpretare a textelor, hotărârea tribunalului anulează procesul-verbal sub motiv că un amenajament al unui trup de pădure, făcut în conformitate cu articolul unic din legea dela 18 Martie 1896 — articol care nu cere decretarea, este inexistent, fiindcă nu este investit cu formula decretării cerută de art. 4 din codul silvic pentru o altă categorie de păduri.

S'ar fi putut face aci următoarea întrebare :

— Dacă, în adevăr, nu se recunoaște nici o sancțiune acelu studiu — amenajament aprobat de Minister conform articolului 6 din codul silvic, și în baza căruia s'a putut începe exploatarea, dacă acest amenajament este considerat ca nul, ca act inexistent, atunci acuzația, vinovăția nu devine oare și mai gravă pentru proprietarul acelei păduri, care n'ar putea să răspundă anume în virtutea cărui act legal a putut să și exploateze pădurea sa, supusă regimului silvic conform art. 11 din codul silvic ?

Așa dar avem aci o anulare mai gravă decât a unui proces-verbal : este anularea unui amenajament legalmente întocmit ; sau traducând în practică concluziunile tribunalului, ne vom găsi înaintea următoarei norme juridice, care va putea da naștere la o sumă de abuzive interpretări, și anume că studiile de amenajamente ale unei porțiuni din pădurile supuse regimului silvic, deși făcute în conformitate cu art. 6 modificat cu articolul unic al legii din 18 Martie 1896, ne-mai având nici o valoare efectivă, numai poate prezenta nici o garanție pentru buna gospodărie a pădurilor supuse regimului silvic...

Și poate că ar fi mai bine să se abroge astfel de articole ale căror dispozițiuni permit atât de ușor anulări de amenajamente oficial aprobate, de procese-verbale legal dresate, precum și, fără îndoială anularea a orice alte acte, cari ar împiedică prea mult mersul justiției....

F. J. C.

PRELIMINARIILE NOULUI CODICE SILVIC

În vederea modificărilor ce d. ministru al Agriculturii și Domeniilor și-a propus a aduce codicelui silvic în vigoare, au fost convocați, pentru ziua de 17 Octombrie 1908, d-nii inspectori din serviciul silvic al Statului, spre a-și da părerea asupra acestei chestiuni, precum și asupra necesității de a se spori numărul ocoalelor și regiunilor silvice, pentru ca să se poată face o bună administrațiune a pădurilor Statului și a se exercita un control eficace asupra celor particulare supuse regimului silvic.

I-a Ședință

17 Octombrie 1908

La această ședință primul care a luat cuvântul, a fost d. ministru *Anton Carp*, cu care prilej pronunță următoarea cuvântare: V'am convocat, d-lor inspectori, pentru a vă face cunoscut că dorința mea cea mai vie este de a prezintă, chiar în viitoarea sesiune legislativă, 1908—1909, un nou proiect de lege silvică. O experiență de mai bine de 27 ani a dovedit, în adevăr, că în graba legiuitorului din 1881 de a dotă țara cu un codice silvic în scopul de a se preîntâmpina, cu o oră mai curând, exploatările dezordonate și defrișările, sub diferite forme, a pădurilor din regiunea de munte mai ales, s'a strecurat unele lacune, cari au făcut că parte din dispozițiunile principale ale legii, cum de es. — ca să nu citez de cât un singur caz — contravenirile la amenajamentele pădurilor particulare, să rămână fără nici o sancțiune, să nu se prevază nici o pedeapsă, deși penalități severe se aplică acelor proprietari particulari, când își pun în tăere pădurile lor supuse regimului silvic, fără să fi fost mai întâi amenajate.

În intențiunea lăudabilă ce s'a avut, pe de altă parte, de a se pune o bază serioasă exploatărilor sistematice de păduri, prin art. 4 din codicele în chestiune s'a dispozat, că nici o pădure supusă regimului silvic nu se poate exploată fără un prealabil amenajament, întocmit de cel puțin trei agenți silvici ai Statului și aprobat prin decret regal.

Pentru că atari amenajamente, cele definitive cu deosebire,

făcute după toate regulile științei, pe lângă că sunt costisitoare, dar necesită, până la desăvârșirea lor, timp îndelungat și un personal silvic numeros și bine pregătit, termenul de 15 ani, prevăzut prin art. 6 din legea din 1881, s'a dovedit absolut neîndestulător pentru a se amenaja toate pădurile Statului și cu atât mai puțin toate pădurile supuse regimului silvic.

Din această pricină a fost nevoie, spre a nu fi privat Statul de unul din importantele sale venituri, a se modifica art. 6 în sensul ca acele păduri, cari nu vor fi fost amenajate la timp și cari, în vederea vârstelor înaintate și a circumstanțelor economice locale, trebuiau puse în tăiere, să se exploateze numai după niște studii sumare, pentru anumite porțiuni și făcute de un singur silvicultor al Statului sau recunoscut de Stat.

Prin această modificare s'a înlăturat, e drept, inconvenientul de a se întrerupe, în mod brusc, încasarea veniturilor Statului, dar prin faptul că lucrările în chestiune se întocmeau numai în vederea porțiunilor destinate vânzării, fără a se ține socoteală, în totdeauna, de posibilitatea pădurilor respective, de a se asigura pe cât posibil raportul susținut, adică pe cât clasele de vârstă existente, mai mult sau mai puțin normale, permiteau aceasta, — fără de care precauțiune generațiunile viitoare nu vor mai putea beneficia, în mod indefinit, de uzufructul reprezentat prin venitul producțiunii anuale a pădurilor, — exploatările au depășit, în multe părți, proporțiunea ce, în mod normal, trebuiau să aibă.

Astfel fiind, actualmente, se poate afirma cu siguranță, că pădurile compuse de specii de valoare, de stejar, de brad și molid se găsesc în deficit, în ce privește materialul lemnos ce ar trebui să cuprindă, pentru ca să se poată obține venituri în mod perpetuu, după cum se cere de o silvicultură rațională.

Acestei stări de lucruri urmează neapărat să i se pună odată capăt, căci altfel viitorul pădurilor va fi cu desăvârșire compromis.

În această ordine de idei voiesc, asemenea, să iau măsuri de a stabili oarecari reguli în ce privește exploatarea, actualmente barbară, a pădurilor moșnenilor și răzașilor și mai cu seamă de a împedea ca aceste păduri să cază prada lăcomiei speculanților, cari, prin diferite mijloace, unele mai reprobabile ca altele, înșală buna credință a acestor proprie-

tari devălmași, cari își vând pădurile pe prețuri de câțiva lei hectarul, când adevărata lor valoare trece de sute și chiar de o mie de lei.

Dreptul recunoscut proprietarilor devălmași prin art. 35 din regulamentul de aplicațiune al art. 11 și 17 din codicele silvic, astăzi în vigoare, ca până la amenajarea pădurilor, ce le aparțin, să poată lua dintr'insele lemnul de lucru și de foc, de cari au nevoie pentru trebuințele lor casnice, au contribuit la nimicirea pădurilor dela munte mai cu seamă. Necunoscători de imensele bogății ce aceste bunuri naturale reprezintă, ei le-au considerat ca niște inutilități și ca atari au făcut tot posibilul pentru a le distruge, încercând, de pildă, un mare număr de brazi și molizi spre a găsi pe cei mai buni pentru șindrilă — încercații intrând în curând în depericiune — tăind arborii la o înălțime de 1 și 2 metri dela pământ spre a procura iarna mugur pentru capre, din care cauză aceste păduri au un aspect nu se poate mai bizar și mai trist totdeodată, au contribuit, într'o largă măsură, la împușinarea pădurilor și chiar la disparițiunea lor, pentru că, ca culme a răului ce fac, grație ignoranței lor, în multe locuri le dau foc inadins pentru a face «munte pentru oi», după cum se exprimă în limbajul lor obicinuit.

Marele număr de codevălmași; însemnata întindere a acestor proprietăți în devălmășie, care în întreaga țară trece peste 500.000 ha.; lipsa de organizare temeinică a serviciului silvic al Statului; pușina severitate a unora din instanțele judecătorești cari fac o prea întinsă aplicațiune a art. 60 din codul penal, acordând circumstanțe ușurătoare autorilor delictelor și contravențiunilor silvice, cari numai cu mare greutate se pot constată, — au fost cauzele determinante ale pleșuvirii munților noștri și ale formării torenților pustiitori.

Deși defrișarea pădurilor particulare supuse regimului silvic, în baza art. 11, nu se poate face decât cel mult până la 25 hectare și aceasta numai dacă proprietarul se angajează să planteze pe aceeași suprafață vii sau pomi roditori, totuși art. 39—45 din regulament, lasă o porțiță deschisă defrișărilor pe întinderi cu mult mai mari.

Art. 39 prevede, în adevăr, că în pădurile amenajate nu se pot defrișa decât părțile arătate prin amenajament, iar articolele următoare că defrișarea nu se poate admite, decât

în baza unui studiu local și după îndeplinirea unor anumite formalități;— întinderea pentru care se poate acorda autorizarea de defrișare nu se fixează însă, de astă dată, câtuși de puțin.

Această lipsă de precizie în redacțiunea diferitelor articole ale codicelui silvic, a dat loc în trecut, trebuie să recunoaștem, la multe interpretări, la întinse defrișări în pădurile particulare și la zădărnicierea unora din dispozițiunile celor mai salutare ale acestui codice.

Cunoașteți de asemenea cu toții că deși prin art. 15 și 16 din codicele silvic, astăzi în vigoare, se prevede, în mod lămurit, că pentru ca o pădure particulară să fie considerată ca definitiv supusă regimului silvic, este destul ca să fie publicată ca atare prin «Monitorul oficial» și să fi trecut 6 luni, fără contestațiune, dela această publicare.

S'au găsit însă unele instanțe judecătorești, bazate pe câteva articole din regulament, care a luat ființă cu 4 ani mai târziu (1885), cari să dea cu totul altă interpretare menționatei 2 articole de lege. S'a zis, că nu este suficient publicarea prin «Monitorul oficial» pentru ca o pădure să fie supusă regimului silvic, ci mai trebuie încă ca să se fi obținut dovadă că fiecare proprietar, în parte, a fost încunoștiințat despre aceasta.

Este adevărat, că art. 11 al. 2 din regulament prevede ca să se facă cunoscut părților atât prin «Monitorul oficial» și în parte fiecăruia, dar această dispozițiune se referă la deciziunea consiliului tehnic, în caz de contestațiune din partea proprietarilor în contra supunerii pădurilor lor regimului silvic, deciziuni cari, conform art. 16 c. s. trebuie supuse și aprobării consiliului de miniștri, iar nici de cum la acele păduri cari, după publicarea lor prin «Monitorul oficial», au trecut 6 luni, fără să se fi făcut vre-o contestațiune.

Asupra acestei materii există jurisprudența Curței de Casație și în sens afirmativ și contrar, totuși unele instanțe judecătorești admit jurisprudența favorabilă proprietarilor particulari contravenitori, achitându-i dacă Ministerul Domeniilor nu poate face probă că i-au încunoștiințat despre supunerea pădurilor lor regimului silvic.

Cu chipul acesta, multe păduri din această categorie, scapă de rigurile codicelui silvic și opera de distrugere, de anihilare ale acestor bunuri prețioase se continuă cu înverșunare.

Este în interesul țării, așa dar, să nu mai dăinuiească această stare de lucruri, căci, la caz contrar, funestele consecințe cari vor rezulta, vor necesita, sunt convins, cheltueli enorme, cari se vor cifra cu milioanele. Exemple în Franța, Spania, Italia etc., avem, din nenorocire, destule.

Voesc asemenea, d-lor, ca să prevăd în bugetul viitor sumele necesare pentru ca, în mod treptat, să ajungem la organizarea serviciului de pază al pădurilor, la crearea unui corp de pădurari-jandarmi mai bine plătiți, ca să poată fi niște auxiliari utili ai șefului de ocol, atât în ce privește poliția, cât și cultura pădurilor.

D. inspector *Antonescu*, în numele celor prezenți, mulțumește d-lui Ministru pentru bunele sale intențiuni, în ce privește asigurarea viitorului pădurilor și pentru dispozițiunile ce este hotărât a lua pentru organizarea serviciului silvic.

«Numele d-lui ministru Anton Carp va rămâne» adaogă d-l inspector, «pentru că prin legea «Casei rurale, întocmită de d-sa, a pus bazele reînnoirii fondului forestier al Statului, singurul în stare de a conduce pădurile la etăți înaintate și de a produce lemnul de lucru de dimensiuni mari, «propriu diverselor industrii cărora el le servește ca materie primă necesară».

D-l inspector *Bantaș* spune că pentru a avea un corp de pădurari bine disciplinați, ar trebui să se organizeze în vederea militarizării lor, iar pentru ca să se poată recruta elemente mai bune ca până acum, să li se asigure o remunerație mai în raport cu condițiunile lor de trai și cu suma serviciilor ce li se cer.

D-l inspector *Antonescu* găsește bună părerea d-lui inspector *Bantaș*. Ar dori însă ca viitorii pădurari să nu fie numai niște buni agenți de pază, ci în același timp niște factori prețioși pentru șeful de ocol, când acesta va avea să execute diferite operațiuni culturale, plantațiuni, drumuri și alte lucrări de ameliorațiune în păduri.

Pentru aceasta ar fi bine să li se ceară ca condițiune de admisibilitate în serviciu absolvirea unei școli de pădurari, după cum se practică actualmente în Austria, în Ungaria și alte părți, unde au dat excelente rezultate.

D-l inspector general *Galeriu* opinează că unei părți cel puțin din actualii pădurari, cari îndeplinesc condițiunile ne-

cesare, să li se înlesnească mijlocul de a absolvi o școală unde să li se dea noțiuni, fie chiar elementare, despre operațiunile cele mai obicinuite în cultura forestieră. Salariul lor actual fiind cu totul insuficient, pentru ca să poți pretinde ca tot timpul lor să-l întrebuințeze numai în interesul pădurilor, trebuie neapărat să fie sporit.

D-l *Anton Carp*, ministrul agriculturii și domeniilor, luând cuvântul zice: ar fi bine de sigur ca toți pădurarii să treacă printr'o școală, căci numai în asemenea condițiuni ei ar putea să fie în mod serios pregătiți pentru viitoarea lor misiune, — până însă se vor înființa atari școli, căci o să fie trebuință negreșit de mai multe, pentru a nu se perde prea mult timp cu pregătirea elementelor necesare, va trebui să ne mulțumim cu mai puțin de o cam dată, a le spori salariile și a creia, în mod treptat, un corp de pădurari-jandarmi, recrutați din foști militari cu știință de carte, cari ar putea deveni proprii și pentru alte lucrări culturale pădurești, dacă șefii de ocoale își vor da silința să le explice pe teren, să execute în prezența lor o parte cel puțin din lucrările în chestiune.

Țăranul român, inteligent prin natura lui, dacă e bine îndrumat, dacă i se dă toate lămuririle de care are trebuință, poate să se formeze, să câștige aptitudini pentru ori și ce lucrări de seamă. Controlul însă nu trebuie să lipsească câtuși de puțin.

Eu nu cred, cu toată dorința ce am, să pot azistă la toate discuțiunile asupra modificărilor ce, după părerea d-v., ar trebui aduse dispozițiunilor actualului codice silvic.

Spre a putea luă cunoștință însă de aceste păreri rog pe unul din d-v., ca să facă pe secretarul celor câtorva ședințe ce veți ține, să rezumeze vorbirile fiecăruia; promițându-vă că 'mi voi da osteneala să le studiez și a ține seamă de dânsle pe cât va fi cu putință.

P. A.

II-a Ședință

18 Octombrie 1908

D. *Inspector general Orăscu* deschizând ședința, face cunoscut comisiunei cari sunt dorințele d-lui Ministru în ceea ce privește modificările unor articole din codul silvic și asupra înmulțirii atât a numărului ocoalelor silvice cât și acela al

pădurarilor, fără însă ca aceste sporiri să angajeze prea mult cifrele budgetare, căci în acest caz budgetul, el însuși, nu va mai putea trece.

D. Inspector Papinian este de părere că în ceea ce privește regiunile silvice, numărul lor să fie sporit cu una, iar în ceea ce privește ocoalele silvice, numărul lor să fie mărit cu câte două ocoale la fiecare regiune. Aceasta ar fi însă numai un minimum, căci, de exemplu, la regiunea de Craiova ar fi necesar un număr de 17 ocoale, adică de un plus de 6 noi ocoale.

D. Inspector general Orăscu propune ca în ocoalele mai importante, fie din cauza întinderii pădurilor, fie din cauza lucrărilor de seamă care se fac acolo, să se numească câte un silvicultor-șef cl. III, căruia să i se dea un ajutor.

D. Inspector general Galeriu arată că situațiunea ocoalelor din punctul de vedere al întinderii lor, se prezintă în modul următor: unele ocoale se găsesc în bune condițiuni atât ca suprafață totală a lor, cât și ca întindere a cantoanelor încredințate de pază pădurarilor: silvicultorii au a îngrijii până la 4—5000 ha. iar pădurarii câte 350—400 ha. Aceste întinderi nu sunt prea mari, astfel că ele se pot bine administra. Alte ocoale însă sunt în adevăr prea mari, având 10000 hectare și chiar mai mult.

Aceste ocoale trebuiesc înmulțite ca număr și micșorate ca suprafață. D-sa este de părere ca fiecare din șefii de Regiune să studieze situațiunea ocoalelor din regiunea d-lor și să arate dacă trebuie sau nu înmulțite aceste ocoale și care anume, ținându-se mai ales seamă de acelea a căror importanță reclamă în mod absolut această măsură.

D. Inspector Papinian reamintește că astfel de studii s'au făcut încă din anul 1906, când șefii de regiune au fost invitați prin ordinul ministerial No. 32653 din 1906 să alcătuiască un proiect de împărțire al ocoalelor. Acele proiecte existând, nu mai este nevoie a se face noi studii.

D. Inspector Nicolau spune că d-sa a făcut acele lucrări pentru regiunea VIII-a de R.-Vâlcea, unde figură ca șef în timpul aceluși ordin, dar că propunerile pe care le-a găsit făcute de predecesorul său la regiunea VII-a de Pitești, părându-i-se insuficiente, va prezintă un nou proiect prin care va cere înființarea unui număr de 4 ocoale noi, absolut necesare.

În această regiune se găsesc ocoale cu suprafețe extrem de mari, precum: Aninoasa care are 19000 ha. păduri de ale Statului, Corbi cu 31000 ha. păduri de ale Statului, în plus pădurile particulare câte 80—100 la câte un ocol. Astfel că, într'o asemenea situație, șefului de ocol îi este imposibil de de a face o bună administrație.

D. Inspector Papinian crede că, deocamdată, ar fi bine să se țină seamă numai de necesitățile urgente ale serviciului.

D. Inspector C. Ionescu este de părere de a se fixa mai întâiu cari sunt cele mai însemnate ocoale din regiunile silvice, pentru a li se da lor o întâietate în propunerile cari se vor face, căutând astfel a se satisface primele nevoi.

D. Inspector general Galeriu, arată că este greu a se fixa de acum importanța pe care o va avea în viitor un ocol, care, grație lucrărilor ce se vor face și a urcării prețului materialului lemnos, pot căpăta valori foarte mari.

Deci ar fi mai bine ca acest proiect de împărțire și de înmulțire al ocoalelor să nu coprindă o perioadă prea mare.

Această perioadă să fie mai scurtă, în decursul căreia să se dea precădere necesităților absolute ale serviciului.

Roagă pe domnii inspectori să arate care este numărul de ocoale, pe care îl cere a se înființa din nou, strict necesare.

D. Silviculter șef Manoliu arată că pentru regiunea I-a silvică din Iași are nevoie de încă două ocoale noi și anume:

1. Ocolul Tătăruși, jud. Suceava.
2. Ocolul Suhărău, jud. Dorohoiu.

D. Inspector Bantaș arată că la regiunea II-a silvică Bacău șefii de ocoale au prea mari suprafețe de administrat și că este absolută nevoie de a se face 7 ocoale noi și anume:

1. Ocolul M-rea Neamțului.
2. » Gărcina.
3. » Brateș.
4. » Schitul Frumoasa.
5. » Cașin No. 2.
6. » Luncani.
7. » Racova.

D. Silviculter șef Romano propune pentru regiunea III-a Bârlad două ocoale:

1. Ocolul Lipoveț, jud. Vaslui.
2. » Adjud, jud. Putna.

D. Silvicultor șef Sculy, care suplinește pe d-l inspector *Boiarolu*, cere pentru regiunea IV-a Buzău două ocoale :

1. Ocolul Pârscovul.
2. » Negoiașul, din județul Buzău.

D. Silvicultor șef Angelin cere pentru regiunea V-a silvică Ploești, a se mai înființa un ocol :

1. Ocolul Moreni, jud. Prahova.

D. Inspector C. Ionescu cere pentru regiunea VI-a silvică Ploești, două ocoale silvice și anume :

1. Ocolul Lehliu, jud. Ialomița.
2. » Cârtojeni, jud. Vlașca.

D. Inspector G. Nicolau cere pentru regiunea VII-a, patru noi ocoale :

1. Ocolul Curtea de Argeș.
2. » Nucșoara.
3. » Berevoești.
4. » Rucăr.

D. Inspector Măcelaru propune pentru regiunea VIII-a silvică, R.-Vâlcea, trei ocoale :

1. Ocolul Goran, jud. Vâlcea-Argeș.
2. » Budoii, jud. Vâlcea.
3. » Brezoi, jud. Vâlcea.

D. Inspector Papinian propune pentru regiunea IX-a, trei ocoale :

1. Ocolul Pesceana, jud. Gorj.
2. » Albulești, » »
3. » Polovraci, » »

D. Silvicultor șef Pretorian cere pentru regiunea X-a silvico-domenială Constanța două ocoale silvico-domeniale :

1. Ocolul silvico-domenial, Cogelac.
2. » » » Medjedia. (Aceste două ocoale se vor face prin rotunjirea ocoalelor Cernavoda, Mangalia, Constanța și Hârșova, cari au venituri între 140000—200000 lei).

D. Inspector Papinian, trecând la cestiunea personalului silvic inferior dela regiuni și anume dela cancelariile regiunilor, arată cât de puțin este el plătit, deși muncește foarte mult. Propune, pe de o parte, să se înmulțească numărul lor, pentru ca să se facă posibilă ușurarea lucrărilor, iar, pe de altă parte, cere mai ales ca să fie mai bine remunerat.

Propune ca cel puțin unul din cei patru brigadieri dela

cancelaria regiunii să fie un impiegat cl. IV, iar celălalt să aibă leafă de copist. Ceilalți doi pot să fie brigadieri cl. I.

D. Silvicultor șef Pretorian cere ca pentru regiunea de Constanța să se prevadă un salariu mai ridicat, de oarece în acel oraș vieața este foarte grea și scumpă. Apoi, spune că acest personal ar putea fi mai bine plătit, de oarece dâșii fac și lucrările domeniiale, care dau un venit de 900000 lei anual.

D. Inspector general Galeriu luând concluzii, propune a se înființa la fiecare cancelarie a regiunii, patru posturi și anume :

1 impiegat cl. IV.

1 copist.

2 brigadieri cl. I, iar la regiunea X de Constanța să fie:

1 impiegat cl. 2 ; 1 impiegat cl. 3 ; și 2 impiegați cl. 4.

Asemenea s'a propus și admis sporirea lefei cameraiștilor la 60 lei lunar.

D. Inspector Ionescu luând în discuție cestiunea pădurilor relevază că de puțin este plătit un pădurar, care îngrijește de o avere așa de mare. Dar dacă ne temem că vom îngreună prea mult budgetul măbind salariul la toți pădurarii, am putea să îi împărțim în mai multe clase, dându-li-se în seamă cantoanele cele mai însemnate și încredințându-li-se îndatoriri speciale. Acestora li se vor da un salariu mai mare. În acest mod s'ar putea avea un serviciu îngrijit și bine instruit. În acest sens propune înființarea «pădurarilor călări» a 35 lei lunar.

D. Inspector Bantaș propune, ca un desiderat, idea ca acești pădurari să fie întrucâtva militarizați, infiltrându-se un spirit de disciplină mai adânc, pentru ca în acest mod respectarea legii să fie mai eficace. D-sa zice că nu micimea salariului este cauza răului serviciu, ci mai ales lipsa spiritului de ordine și de disciplină.

D. Pretorian arată că în Dobrogea situația pădurilor este foarte precară din cauza populației streine și ostile de lipoveni, bulgari, etc. În aceste localități pădurarii ar trebui militarizați spre a se putea avea un serviciu de pază asigurat. Arată nenorocirile și pericolele la cari sunt expuși. În ultimii ani au fost împușcați opt pădurari, mai toți părinți de familie, lăsând pe drumuri femei și copii. Astfel că delictele se în-

mulțesc pădurarii fiind cu toții ntimidați. Propune ca această jandarmerie forestieră să fie înființată mai întâiu în Dobrogea.

D. Inspector Nicolau cere ca să nu se numească pădurari prea streini de localitate, căci în acest caz ei necunoscând pe delicuenți pot dresa procese verbale supuse infirmării.

D. Inspector Antonescu ar dori, după cum a susținut și la ședința precedentă, ca acești pădurari, pe lângă calitatea lor de ofițeri ai poliției silvice, de jandarmi, să aibă și oarecare aptitudine sau calități de un ordin mai ridicat, adică să fie și un fel de agent de cultură al pădurilor, având oarecare noțiuni practice de silvicultură, de exploatare, de executarea și supraveghearea lucrărilor de ordin cultural silvic, etc., fără însă a se exagera și a se întrece limitele strictei necesități. Pentru acest scop se poate lua drept model școlile de pădurari cari funcționează în Ungaria, Austria, Bucovina, etc. și cari au dat bune rezultate. Dacă este bine a se cere ca să fie bine plătiți, se poate cere a se îndeplini și oarecare condițiuni de admisibilitate, cari să asigure un bun serviciu de pază și de îngrijire a pădurilor.

D. Bantaș crede inutilă această măsură, de oarece șefii de ocoale pot face în destul educația culturală de care ar avea nevoie un pădurar.

D. Inspector Chihaia ca răspuns d-lui Bantaș la ideea că orcât de mari ar fi salariile pădurarilor, ei tot necinstiți ar fi, d-sa arată că micimea salariilor au făcut că unii din pădurari să nu fie onești, d-sa protestează în contra ideii că orice salariu oricât de mare nu l'ar face să nu comită abuzuri, de oarece natura Românului este de a fi cinstit: aceasta este regula. În ceea ce privește jandarmizarea pădurarilor, este de idee că ar fi mai bine ca să se numească oameni din localitate, pentru că aceștia sunt mai buni cunoscători ai circumstanțelor din împrejurimi, fie ale localităților, fie ai oamenilor, fără ca prin aceasta să nu poată să-și facă serviciul în conștiință.

D. Inspector general Orăscu arată mulțimea inconveniențelor cari decurg din faptul că pădurari locului sunt îngăduitori cu rudele lor, sau cu aceia cu care au anumite legături și toate acestea sunt în dauna Statului.

D. Inspector general Galeriu propune, sub formă de concluzii, ca cel puțin pentru o parte din pădurari Statului să se

ia măsuri pentru îmbunătățirea salariului lor. Se va lua în acest scop cel puțin 200 din acești pădurari alegându-se dintre cei mai buni și mai destoinici, foști sergenți sau caporali în armată, cu școala primară, selecționați sau cu experiență și în urmă să treacă și printr'o școală anumită care să le dea primele cunoștințe necesare serviciului. Aceste școli ar putea fi create fie la reședința unor regiuni silvice, fie la Brănești. În acest mod se va putea avea niște oameni în adevăr buni, însă ei trebuiesc mai bine plătiți, și în orice caz salariul lor să nu fie mai jos de 45 lei lunar. De asemenea pentru brigadierii silvici dela școale urmează să se prevadă două clase: cu 80 și cu 100 lei lunar.

.
D. Bantaș luând în discuție cestiunea personalului superior dela regiuni și ocoale crede că ar fi bine ca pentru complectarea locurilor de șefi de ocoale care se vor crea din nou (28) să fie întrebuințați și silvicultori șefi, iar la regiune, pentru a se complectă lipsa și pentru a se efectua mai ales multele lucrări domeniiale, să se atașeze și doi ingineri hotarnici.

D. Galeriu crede că această cestiune ar fi mai mult de resortul organizării generale a serviciului.

D. Ionescu arată că dacă să ia dela regiune silvicultori șefi, atunci lucrările curente ar putea să sufere.

D. Papinian arată că și în prezent am avut și avem regiuni cari au câte 1—2 silvicultori șefi și cu toate acestea lucrările nu au suferit prea mult.

D. Inspector Antonescu crede că în legătură cu propunerea de a se trimite silvicultori-șefi la ocoale, s'ar putea ușura lucrările de birou ale șefului de regiune, dându-i-se numai îndatoririle de control și de inspecție, rezervându-se numai anume lucrări de ordin tehnic cari să treacă prin regiune, restul putând fi comunicat direct de către șefi de ocoale Ministerului.

Cu chipul acesta controlul va fi mai serios și mai eficace, putându-se în același timp da și o bună îndrumare șefilor de ocoale.

D. inspector general Orăscu este de părere că este mai bine ca un șef de regiune să nu fie lipsit de silvicultori-șefi

căci dâșii îi pot fi de un mare folos pentru conducerea și rezolvarea lucrărilor.

D. inspector Antonescu vorbind despre personalul pentru lucrările speciale, zice că a sosit timpul ca să ne ocupăm și de comisiunile de amenajamente. Critică dispozițiunile art. unic (art. 6 c. s.) care permite exploatarea pădurilor pe baza unor studii sumare. Aplicarea exagerată a acestui articol a avut un rău și funest efect pentru soarta pădurilor.

D. inspector general Galeriu întreabă dacă putem dispune de numărul care ar fi necesar de agenți speciali pentru efectuarea unor astfel de lucrări (Intocmiri și aplicări de amenajamente etc).

D. inspector Antonescu spune că pentru astfel de lucrări s'ar putea întrebuița și absolvenții școalei de silvicultură dela Brănești pe timpul stagiului lor de un an și jumătate.

D. inspecor general Orăscu propune pentru a se avea cel puțin planurile și perimetrările pădurilor să se înființeze pe lângă regiuni, comisiuni permanente compuse dintr'un silvicultor-șef, un silvicultor și un geometru sau arpentor, acești din urmă recrutați dintre hrigadierii școalei dela Brănești, cari să fie utilizați pentru ridicări ușoare, pentru desen etc.

D. inspector Nicolau este de părere de a se utiliza stagiar silvici care sunt mai bine familiarizați cu aceste cestioni de ordin forestier și tehnic.

D. inspector Antonescu susține că nu este bine a se introduce în aceste comisiuni, cari trebuie să fie forestiere, persoane străine și de serviciul și de breasla noastră. Aceste comisiuni trebuiesc formate numai cu elevii stagiar delat Brănești, cari, mai ales dacă vor fi bine conduși, pot deveni niște foarte buni practicieni și foarte utili factori în aceste comisiuni, după cum a avut ocaziunea de a se convinge personal în mai multe campanii de lucru, pe timpul celor 5 ani cât a funcționat ca diriginte al stagiilor.

În acest chip se va putea începe alcătuirea amenajamentelor, cari sunt atât de necesare pădurilor noastre și a se îndruma aceste păduri spre o cultură rațională. Atunci se va putea păstra în bună stare toate aceste păduri și nu se va mai depăși posibilitatea, conformându-ne cu modul acesta și dorinței d-lui Ministru, exprimată cu prilejul ședinței plenare presidată

de domnia sa. Toate aceste fericite rezultate nu se vor putea obține nici o dată pe baza studiilor sumare de astăzi.

Bine înțeles că aceste lucrări de amenajare trebuiesc să se înceapă cu masivele de o însemnătate economică mai mare, a căror exploatare trebuie să acopere cheltuielile curente și să procure un venit corespunzător capitalului lemnos, precum și celui pe care îl reprezintă fondul forestier respectiv.

(Va urma).

V. S.

PĂDURILE BULGARIEI

de d-l Prof. Dr. SCHWAPPACH

(U r m a r e)

Dacă ne întoarcem acum privirile asupra economiei forestiere, nu trebuie să ne mire, după cele spuse mai înainte, dacă relevăm faptul, puțin îmbucurător, că o asemenea tristă stare de lucruri predomină și în pădurile Statului, de oarece nu există nicăiri, încă, o exploatare sistematică care să meargă, mână în mână, cu regenerarea suprafețelor exploatare.

Pretutindeni se aplică un grădinarit fără nici o regulă silințele administrației forestiere mărginindu-se ca, pentru satisfacerea trebuințelor populației, să nu se extragă pe cât va fi posibil, decât lemne uscate, cari, din cauza incendiilor de păduri, invaziunilor de insecte și căzăturilor provocate de vânturi, se află, din nenorocire, în cantități foarte mari.

Că acest sistem dă naștere, în anumite împrejurări, la incendiarea pădurilor de către posesorii de ferăstrae, s'a menționat deja mai sus.

Cu toate acestea, condițiunile de sol și climă fiind, în cea mai mare parte, favorabile, regenerațiunea pe cale naturală s'ar putea face ușor, dacă pășunatul diferitelor soiuri de vite n'ar îngreună așa de mult dezvoltarea tinerelor plante și nu ar mări, din ce în ce mai mult, golurile de prin păduri. Astfel, din cauza pășunatului, în suprafața de mai multe mii de hectare a muntelui Rhodope nu se găsește nici măcar urmă de regenerare, ci numai o exuberantă vegetațiune ierbacee, care

nu numai că este căutată cu preferință de vitele cornute, dar cosită servește iarna ca fân pentru vite. Dintele vitelor și tăișul coasei nimicesc orice plantă lemnoasă cu o siguranță mortală! În masivele de luncă ale pădurei *Longus* vitele distrug, aproape cu desăvârșire, puietii de foioase cari cresc aici cu multă vigoare.

Pe cât timp, așa dar, nu se va țărmași pășunatul și nu se va exploata pădurile în regie, sub conducerea agenților silvici, nu se poate spera la îndreptarea acestor triste împrejurări.

Cât de ușor se face regenerarea naturală, când nu se practică pășunatul, o dovedește pădurea *Geniş-Ada*. Porțiunile situate în apropiere de râul *Camtșia*, s'au tăiat în trecut aproape ras; se găsesc totuși întinse suprafețe de prăjinișuri cu o foarte vigoasă creștere, cari, pentru a deveni niște frumoase masive, n'au nevoie decât numai de niște rărituri făcute în mod rațional. Se susține că aceste prăjinișuri provin din lăstari, din care cauză se vorbește aici despre exploatarea lor în crâng simplu. Aparența și mai cu seamă foarte rarele cicatrizări a tulpinilor la înălțimea tăeturei, pledează contra acestei păreri. Din potrivă, în părțile depărtate, cari au și astăzi caracterul pădurilor virgine, terenul se află complect acoperit cu însemnărișuri de stejar, ca și cele din pădurile noastre aflătoare în situațiuni favorabile, sau în o și mai mare măsură în unele păduri din Franța.

Atari însemnărișuri, după tăerea arborilor bătrâni, au dat naștere actualelor arborete, la care, numai într'o proporțiune neînsemnată, a contribuit și rarii lăstari eșiți din tulpinele bătrâne.

Este regretabil că *Geniş-Ada* este astăzi destinată de a furniza o mare cantitate de traverse pentru noile construcțiuni de căi ferate, de oarece extracțiunea, în mod grădinărit, a arborilor destinați pentru o atare întrebuințare, nu se face, din nenorocire, în vederea regenerării așa de ușor de efectuat.

Repopulări artificiale n'am văzut decât în plantațiunile din *Cniășevo*, lângă Sofia, precum și în terenurile ce fac parte din grădinele Prințului Boris. Pentru aceste plantațiuni s'a întrebuințat pinul silvestru, care, negreșit, nu se găsește acolo în stațiunea sa firească, dar care face totuși bune servicii, fiind vorba de a se creia mai întâi starea împădurită într'un loc steril, la adăpostul căror arborete să se poată introduce apoi alte specii mai corespușătoare stațiunii.

Impădurirea suprafețelor de *Karst* în Balcanii de vest de asemenea s'a început.

Aspectul trist al încercărilor de regenerare pe cale artificială din apropierea mănăstirii Rila, nu poate să servească decât ca o pildă despre dificultățile cu care are cineva să lupte, când este vorba de introducerea unei exploatari regulate.

În pădurea *Longus* s'a făcut încercarea de a se cultiva stejarul roșu, care, aici, reușește destul de bine, cu toate acestea această stațiune îi convine mai puțin decât stejarului pedunculat. Marea însemnătate a acestei încercări constă în faptul, că s'a dovedit ce grad de acoperiș necesită viitorii pueți de stejar și frasin spre a nu fi copleșiți de o exuberantă vegetațiune ierbacee și de burueni. Când vom vorbi despre tratamentul ce urmează a se aplica acestei păduri, ne vom ocupa mai mult despre această chestiune.

Cu măsurătoarea pădurilor și alcătuirea de planuri s'a început de curând în puține locuri cum de ex. în muntele *Rhodope*. Nesiguranța limitelor, precum și lipsa de mijloace bănești, fac ca aceste lucrări să nu înainteze decât încet. Din același motiv numai puține păduri dispun de regulamente de exploatare.

Înainte de a se regula, în mod definitiv, chestiunea proprietății și de a se obține o suficientă siguranță a limitelor, lucrările de măsurătoare și de amenajarea pădurilor nu pot avea o bază sigură. Afară de aceasta veniturile din pădurile Statului sunt astăzi prea mici, ca să se poată face propuneri pentru preîntâmpinarea marilor cheltueli ce necesită atari lucrări și a se avea șansa de a se aproba.

Veniturile și cheltuelile, în timpul din urmă, 'și fac echilibru cam cu câte 1.000.000 lei. Deocamdată sunt îndestulătoare hărțile statului major, ca, pe baza lor, să se aibă planurile pădurilor și să se poată proceda la prima divizare a pădurilor prin linii de amenajament, lucrări mai exacte putându-se întreprinde, în mod treptat, numai în măsura stabilirii oarecărei ordine în condițiunile de proprietate, a mijloacelor bănești disponibile și a unui personal propriu.

Din acelaș motiv consider ca prematură facerea de amenajamente după metoda compartimentelor, sau după *Kameral-taxă*, cum o propun unii agenți silvici, deoarece lipsește materialul absolut trebuitor pentru aceasta și mai cu seamă date sigure privitoare la volumul și creșterea arboretelor, cari nici nu se pot procura în scurt timp.

După părerea mea este suficient, deocamdată, de a se admite o creștere medie moderată cam de 2—3 m. c. la hectar pentru pădurile de munte și a se îndrumă exploatarea spre o stare regulată, nerealizându-se în mod arbitrar posibilitatea anuală din întreaga pădure, ci din parcele de gestiune mai mari, formate în vederea configurațiunii solului și de a nu face să înainteze din loc în loc exploatarea decât în mod treptat.

Venitul pădurilor din Bulgaria sunt peste măsură de mici, nu numai pentru că taxele din tarifele de prețuri sunt extraordinar de minime, ci și pentru că materialul lemnos existent nu se utilizează în mod rațional.

S'au pus taxe mici, pe de o parte pentru a satisface dorința populațiunii de a obține lemne pe un preț cât se poate de ieftin, iar pe de altă parte, din cauza cheltuielilor de transport enorme. Exploatarea în mod sistematic a pădurilor, necesită, înainte de toate, *un mai mare număr de agenți silvici*, decât cel actual, precum și o *mai bună organizațiune* în ce privește *întrebuințarea tehnică a lemnului și a mijloacelor de transport*.

Pădurile de fag din Balcani nu au astăzi absolut nici un debușeu, afară, bineînțeles, de satisfacerea trebuințelor lemnoase ale comunelor din apropiere.

O mare parte din celelalte păduri servesc numai pentru a procura lemnele necesare localităților de prin prejur; un comerț de lemne propriu zis nu există, însă, decât în muntele *Rhodope*, care nu numai că satisface trebuințele Bulgariei de Sud, dar lemnele din această proveniență sunt transportate și în Turcia. Exportul lemnului de reșinoase a fost în 1902 de 1.2 milioane, iar importul de 0.9 milioane, lemnele fiind introduse în Bulgaria de Nord din Austro-Ungaria și România.

Exploatarea și comerțul lemnului în muntele Rhodope se face în modul următor:

Țăranii și posesorii numeroaselor mici joagăre, cumpără lemnul și-l fuzionează, în aceste ferestraie, în scânduri lungi de 2.5—3 m. mai cu seamă, precum și în lați, câpriori și în alte asemenea sortimente mai mici.

Buștenii, debitându-se în scânduri, rămân la unul din capete pe o porțiune cam de 3 cm., netăiați, astfel că aceste scânduri spânzură unele de altele. După aceasta se separă buștenii, astfel că rămân la un loc 2—4 scânduri ca un fel de blană groasă.

Câte 2—4 din aceste blăni se fixează pe cai, precum și pe cătări și măgari și astfel sunt transportate pe poteci înguste și lungi de 30—40 km. până la începutul drumurilor de căruță trecând pe lângă stațiunile de control mai sus menționate.

Animale astfel încărcate cu scânduri în muntele *Rhodope* se văd cu miile. Un cal obicinuit costă 40—50 lei.

În locurile proprii, (în majoritate în *Tșepino* sau *Batac*), se așează scândurile în care, transportându-se apoi, până la o stație de drum de fer, pe o distanță de încă 40—50 km.

Cât de activă este această circulație o arată faptul că numai eu, pe drumul dela *Sarambey* la *Tșepino*, adică pe o distanță de 40 km., am văzut trecând peste 300 de asemenea vehicule.

Întâlnirea pe înguste poteci a numeroși cai astfel încărcți nu este câtuși de puțin plăcută.

Acest transport lung și incomod, este legat cu cheltueli mari. Astfel transportul de exemplu al unui metru cub de scânduri din pădure până la *Batac* cu tracțiune animală, costă 14 lei și cu căruțele dela *Batac* până la stațiunea de drem de fer *Tatar-Bazardgic* încă 15 lei.

De oarece pentru un metru cub scânduri = 2 m. c. lemn rotund, se plătește loco gară cam 55 lei, admitând 4 lei prețul unui metru cub lemn rotund, — pentru tăiatul lemnului, pentru transport și debitul la ferestrea, precum și pentru câștigul antreprinzătorului mai rămâne numai $55 - [2 \times 4 + 14 + 15] = 18$ lei.

O ameliorare proprie zisă nu se poate obține decât prin schimbarea actualului sistem de debit prin joagărele existente și mai înainte de toate prin construirea de căi ferate forestiere.

În pădurile mănăstirei Rila, acum câțiva ani, s'a făcut o încercare pentru punerea în valoare a masivelor locale în modul uzitat în celelalte păduri din Europa de Est. S'a încheiat adică un contract pentru exploatarea unei suprafețe de 6000 ha. din cele mai frumoase masive de reșinoase, pe termen de 20 ani, în care timp întreprinzătorul va tăia 1.200.000 m. c. cu condițiune de a extrage mai întâi arborii uscați de pe întreagă suprafață și în urmă, după indicația personalului silvic și arborii verzi cu o grosime de peste 30 cm.

Se speră ca procedând astfel se va obține regenerarea naturală într'o mare proporție.

Întreprinzătorul plătește metrul cub de lemne cu 2,20 lei.

După observațiunile mele executarea contractului, precum și trecerea la o exploatare regulată, va fi legată cu multe dificultăți.

La aceasta contribuie, în prima linie, situațiunea topografică nefavorabilă și lipsa de mijloace de transport îndestulătoare pentru transportul a 60—70000 m. c. lemne pe fiecare an.

Suprafața păduroasă destinată tăierii se află situată în diferite văi înguste cu coaste repezi, în care nu există nici un drum bun pentru căruțe, de oarece singurul drum care duce la mănăstirea Rila, nu poate servi în acest scop. Din cauza aceasta va fi nevoie a se utiliza, deocamdată, pentru transportul liber al lemnului pe apă, neregulatele cursuri de apă, precum și ulucurile. Abia în ultimul timp s'a început construcțiunea sghiaburilor de lemn.

Dar chiar când lemnele de pe versanți și din văile laterale sunt adunate în valea principală, lipsesc, totuși, astăzi mijloacele de transport pentru a se putea aduce în piețele de desfacere așa de mari cantități de material lemnos.

Transportul cu căruțele până la *Kiustendil* (40 km.), de unde se începe linia ferată spre Sofia, este cu totul exclus.

Ar trebui deci să se construiască căi ferate, cari să pătrundă și în văile laterale cele mai importante și cari să aibă legătură cu o cale principală care să conducă la *Kiustendil*. Contra acestui proiect, afară de cheltuețele mari, pledează încă faptul că în Bulgaria, actualmente, este interzisă construcțiunea căilor ferate particulare având o mare lungime.

În asemenea împrejurări, cel puțin deocamdată, va trebui să se facă cea mai întinsă întrebuințare de sghiaburi de lemn, de transportul liber al lemnului pe apă și de plutăritul pe râul *Strum*.

Linia de despărțire a apelor între Marea Neagră și Egeică se află între Sofia și mănăstirea Rila, din cauza aceasta râul *Strum* curge spre sud prin Macedonia și se varsă în golful *Orfani*. Nu știu, însă, dacă acest din urmă plan nu se isbește de dificultăți politice.

După observațiunile ce am făcut în alte păduri de munte din Europa de Sud-Est, aflătoare în condițiuni similare ca cele din muntele *Rila*, cum de ex. în Bucovina, Galiția, Ungaria și România, trebuie să mă îndoiesc că va fi cu puțință, în condițiunile actuale culturale și economice, să se obțină o regenerare îndestulătoare pe cale naturală.

Dacă extragerea a 1,2 milioane m. c. de pe suprafața de 6000 ha. corespunde unei cantități medii de 200 m. c. la hectar, trebuie totuși să se aibă în vedere că consistența masivelor este foarte neregulată, că incendiile sunt frecvente și că întreprinzătorul nu va fi dispus de a primi decât arborii cei mai buni.

Pentru realizarea cantității de lemne de mai sus, nu se va putea evita de a se întrerupe foarte mult masivele, tăindu-se cam 70% din numărul arborilor actuali. Restul lor, ca și în țările carpatice mai sus menționate, este, după tăerea arborilor, decimat de vânturi și insecte, iar cu ocaziunea transportului lemnului, se fac mari stricăciuni.

O stare satisfăcătoare nu se va putea obține decât recurgându-se la repopulări artificiale pe o scară mare, în care scop, de altfel, s'a luat deja măsuri. Interzicerea pășunatului este, bine înțeles, condițiunea principală pentru reușita regenerării pe cale naturală, sau artificială.

Afară de împrejurările despre care s'a vorbit mai sus, în Bulgaria, — în muntele Rila în special — mai sunt și alte neajunsuri, cari atârnă asemenea greu în cumpănă și anume: lipsa de întreprinzători, cari să fie în destul de inițiați în astfel de afaceri mari; insuficiența de lucrători atât pentru tăiatul și transportul lemnului, cât și pentru efectuarea de reîmpăduriri; personal forestier neîndestulător și puțin instruit; distanțe mari și lipsa de bani.

Eu am plecat din ținutul Rila cu impresiunea, că aici trebuie făcute notabile schimbări, pentru a se pune în valoare actualele masive forestiere și pentru a se introduce o exploatare forestieră sistematică. Pentru realizarea celui din urmă scop, cu toată tendința călugărilor de a se scăpa de influența sfântului Sinod, există totuși condițiuni preliminare mai favorabile ca pentru pădurile Statului și ale comunelor. Ar fi foarte de dorit, așa dar, de a se realiza aici un soi de gospodărie model.

În același mod, ca și în regiunea muntelui Rila, administrațiunea forestieră a Statului voeste să procedă pentru a exploata marele cantități de material conzistând din lemne de stejar, ulm și frasin aflate în pădurea *Longus* de lângă Varna. Se evaluează materialul lemnos sănătos, aflător la hectar, la 260—300 m. c. din care jumătate lemn de trunchiu.

Exploatarea, după intențiunea autorității forestiere superioare, trebuie să fie astfel condusă ca să se obție o regenerație naturală cât se poate de abondantă, dar mai cu seamă cu stejar și frasin.

La aceasta trebuie să se țină socoteala de trei cauze cari împiedică o asemenea regenerare, acestea sunt: pășunatul vitelor, inundațiunile și vegetațiunea exuberantă a ierbeii, când masivul este prea deschis.

O înrăurire asupra nivelului apelor, care este influențat atât de staționarea Mării, când bate vântul de Est, cât și de căderile torențiale de ploi, nu stă în puterea administrațiunii forestiere.

În părțile expuse inundațiunilor, introducerea stejarului și a frasinului nu se poate face decât în mod artificial întrebându-se puieți mari.

Pășunatul vitelor în interiorul porțiunilor de pădure, a căror complectare este necesară, trebuie oprit cu desăvârșire, de oarece tocmai speciile cele mai prețioase, frasinul mai cu seamă, suferă din pricina lui foarte mult.

Din cauza aceasta însăși mântășurile cu specii prețioase sunt foarte puține astăzi și din contră foarte multe cele de ulm și de carpen.

O atențiune deosebită necesită regularea gradului de acoperiș, de oarece în terenurile de luncă foarte fertile imediat ce lumina străbate la suprafața solului într'o cantitate mare, se instalează vegetațiunea ierboasă, care este foarte fatală pentru tinerii puieți de foioase, după cum dovedesc foarte bine încercările menționate deja cu stejarul roșu, făcute într'un pâlce de pădure în suprafață ca de 0,25 ha. La marginea acestui pâlce în semi-umbră lipsește din contra iarba care copleşte și usucă pământul, din care motiv dezvoltarea stejarului roșu, este în mod vizibil, mai bună ca în mijlocul lui.

Pentru tinerii puieți de stejar și frasin un acoperiș, așa dar, conzistând cam din jumătatea volumului existent, format din arborii de grosime mijlocie, ar fi cel mai convenabil.

Din nenorocire, compozițiunea arboretelor nu este așa de uniformă, după cum ar fi de dorit pentru a se obține o regenerare naturală cu specii de valoare. Pe mari suprafețe se află ulmi și carpeni, pe când stejarii și frasinii lipsesc aproape cu totul. În alte locuri aceste specii formează grupe găsimdu-se în exemplare de grosimi mari pe cari cumpărătorii îi taie.

Dacă cinevâ voiește a obține o regenerare naturală oare care, deschizându-se masivul în mod convenabil, după cele spuse mai sus, nu trebuie să se aștepte, câtuși de puțin, ca această regenerare să fie complectă și compusă numai de speciile dorite, mai cu seamă când se știe cu câtă lipsă de scrupul se face cum-părarea lemnelor cu ocazia unor astfel de mari întreprinderi.

Din pricina aceasta mie mi se pare mai sigur de a se re-curge, într'o largă măsură, la reînsămânțări artificiale și anume: semănând în cuiburi ghindă, care se poate dobândi în localitate aproape fără nici o cheltuială, precum și semânță de frasin în porțiunile destinate a fi în curând exploatate.

Acest procedeu se recomandă și din motivul că pentru reușita unei regenerațiuni naturale, este nevoie de un timp cu mult mai îndelungat și de un tratament special pentru fiecare arboret, altul decât cel care permite metoda de exploatare admisă în vederea unor împrejurări concrete date.

Cu prilejul exploatării ar trebui, afară de aceasta, a se proceda astfel ca să se obție, pe cât posibil, un acoperiș în funcțiune de 50 % din volumul actualului masiv, sau ca acolo, unde frasinul și stejarul se află în formă de grupe, să se facă mici tăeri rase având o suprafață care să nu treacă de 25 arii, arboretele de jurul lor ținându-se în stare de masiv.

Pentru transportul lemnelor din pădurea *Longus* și din pădurea alăturată *Geniș-Ada*, din cauza configurațiunei tere-nului și mai cu seamă din pricina vecinătăței Mărei, condițiu-nile sunt foarte favorabile.

De oarece râul *Camția*, în lunca căruia se află *lunga* pă-dure, nu poate servi decât într'o restrânsă măsură pentru trans-portul lemnelor, construcțiunea unei căi ferate forestiere, care să ajungă la un loc propriu pentru schelă, alcătuește condițiu-nea indispensabilă pentru exploatarea acestei păduri. O asemenea linie ferată s'ar putea atunci utiliza și pentru transportul lem-nelor de stejar din pădurea imediat vecină *Geniș-Ada*.

Administrația forestieră formează o secțiune a Ministerului de agricultură și de comerț, în care funcționează un șef de secție și trei ajutoare permanente pentru chestiunile forestiere.

Toate pădurile țării fac parte din 6 inspectiuni, în capul cărora se află câte un inspector. Pentru gestiunea lor există 40 agenți silvici ai Statului ca șefi de ocoale cu 23 ajutoare, iar

pentru pădurile comunale, situate în mod izolat, se mai află încă 30 silvicultori comunali.

În *Kazanlyc* există de 2 ani o secțiune pentru corecțiunea torenților, unde lucrează 2 funcționari francezi.

Paza pădurilor Statului și poliția silvică mai cu seamă se face de 500 pădurari jandarmi ai Statului, iar pentru paza și exploatarea pădurilor comunale mai sunt încă ca la 2000 pădurari comunali.

La o suprafață de aproape 1 milion hectare aparținând Statului revine asupra unui șef de ocol cam 25000 ha, pe lângă aceasta trebuie să mai ținem socoteală că în sarcina silvicultorilor Statului, conform legii silvice, mai cade și conducerea exploatarei pădurilor comunale și a celor particulare. Toate tăierile în pădurile comunale trebuiesc făcute după indicațiunea silvicultorilor Statului. Că aceste lucrări se fac cel puțin în parte de aceștia din urmă, într'una din călătoriile mele am putut să mă conving și anume când, într'o dimineață, sosii într'un sat, unde șeful de ocol convocase pe țărani în acest scop. Intreaga afacere eră considerată ca o festivitate, țărani fiind îmbrăcați în haine de sărbătoare, nelipsita cafea și ceaiu, de foarte bună calitate, stătea la dispoziția oricui fiind plătită în comptul comun. Tăierile de lemne, în pădurile particulare, se fac asemenea cu consimțământul șefului de ocol, care trebuie mai înainte încunoștiințat. El este dator să viziteze și aceste păduri cât se va putea mai des.

Suprafața medie a unui ocol se urcă, așa dar, până la 70,000 ha. Dacă considerăm mai sus menționatul mod de predare al lemnurilor din pădurile Statului, foarte greoi, de oarece necesită un frequent control, precum și marea îmbucătățire a pădurilor în multe părți ale Bulgariei, iar la munte dificultățile din cauza configurației solului, se înțelege ușor că șefului de ocol îi este imposibil de a rezolva numeroasele îndatoriri cu care este însărcinat. Afară de aceasta mai trebuie să ținem socoteală că o însemnată parte din silvicultori fac parte din comisiunile pentru regularea condițiilor de proprietate.

Pentru stabilirea limitelor, pentru măsurătoarea și lucrările de amenajarea pădurilor, lipsesc agenții trebuitori, cu atât mai puțin, așa dar, este locul de a vorbi despre executarea de repulări artificiale, chiar când banii ar fi în de ajuns.

Ceeace s'a spus despre agenții de gestiune, se aplică și personalului de pază. Deși cam jumătate din gardienii silvici

(pădurari jandarmi) sunt datori să aibă cai, ei nu pot, cu toate acestea, să supravegheze în mod îndestulător cantonul lor de pază. Astfel, în ocolul *Boselograd* nu se află decât trei jandarmi forestieri, pentru pădurile răspândite pe întreaga întindere de 12.089 km. (!) ¹⁾. Un serviciu de pază eficace este, afară de aceasta, foarte îngreunat prin micile pedepse (50 bani pentru pășunatul unei vite cornute mari, 20 bani pentru o oae, sau o capră), prin multele formalități întrebuițate de către autoritățile judecătorești, dar mai cu seamă prin greutatea de a se face probă înaintea justiției.

Instrucțiunea personalului forestier este departe de a fi uniformă și adeseori este insuficientă. Agenții silvici superiori au studiat în mai toate școlile forestiere din Europa, parte însă dintr'înșii n'au absolvit nici o școală. Pentru personalul inferior se află mai înainte o școală de pădurari în *Ciam-Corja* (muntele Rila), în anul 1893 a fost însă desființată, pentru că camerele au refuzat mijloacele trebuitoare, pentru cuvântul că pădurarii cu școală nu mai merg în pădure. Guvernul însă este pătruns de necesitatea de a-și forma un personal cu oarecare cultură, în care scop are intențiunea de a înființa, în curând, o nouă școală de gardieni în apropiere de Sofia, spre a putea arăta elevilor și exploatarea pădurilor de foioase, deoarece *Ciam-Corja* se află în regiunea de reșinoase pure.

Călătoria mea mi-a oferit prilejul de a cunoaște împrejurări cum nu se pot mai grele pentru un agent silvic al Statului. Lipsă de ordine și de claritate în toate direcțiunile, rezistență din partea populațiunii contra oricărei încercări de a aduce o îndreptare, lipsă de voință din partea camerilor și a organelor administrative de a înlătura neajunsurile actuale și de a aplică cu energie dispozițiunile legale existente, sub cuvânt că prin aceasta li s'ar periclită situațiunea politică.

Din punctul de vedere tehnic condițiunile preliminare pentru economia forestieră, într'o mare parte a Bulgariei, sunt foarte favorabile, averea națională prin practicarea de împăduriri și o exploatare forestieră mai bună ar spori mult, iar pentru des-

1) Cred că această cifră este eronată, de oarece 12,089 km.² face 1,208,900 ha ceea ce este imposibil. Cred că s'a strecurat o eroare de tipar, întinderea cantonului de pază trebuind să fie egală cu 1208,9 km² cel mult, sau cu 120,890 ha. Este drept că în original ni se spune 12,089 km., or fiind vorba de suprafață se înțelege că nu se poate trata decât de km² (Nota trad.).

facerea lemnelor din cauza vecinătății Orientului, lipsit de păduri, există cele mai bune condițiuni.

Fie dar ca personalul forestier conducător, pentru binele patriei, să învingă încetul cu încetul aceste mari dificultăți; fie ca și de aci înainte să se bucure de sprijinul puternic și eficace al Alteței Sale Regale Principele.

MACARAUĂ FORESTIERĂ

Macaraua forestieră, (popular cântarul) este un instrument întrebuințat în exploatarea pădurilor de câmpie, pentru ridicarea dela pământ a arborilor tăiați spre a putea fi încărcăți pe care (camioane) și transportați la locurile de depozitare.

Acest instrument se compune din următoarele piese :

1) Piesa *A*, formată din doi dulapi de stejar groși 0,05, lați 0,14 și lungi de câte 2,35, la vârf sunt despărțiți prin câte o bucată de scândură de stejar lată de 0,14 și groasă de 0,06 lungă de 0,25 lăsând o deschizătură *G* în lungul piesei; la capete cele trei piese sunt unite prin câte o legătură de fier. Cele două fețe ale piesei *A* se îngăuresc alternativ pe două rânduri cu un sfredel de diametru 0,03, astfel ca fiecare gaură de pe dulapul prim să corespundă orizontal cu alta de pe dulapul al doilea; depărtarea între găuri în linie verticală poate fi de 0,08.

2) Pârghia *B*, e compusă din un mâner de stejar lung de 1,00 m, în care se introduce o bară de fier de: 0,70/0,055/0,025 întărindu-se cu două inele de fier, panta rămâne afară din lemn de 0,45 și e prevăzută la capăt cu două crestături interne de $\frac{1}{2}$ circf. al căror diametru e cu 2 m/m mai mare decât acel al cuielor (cepurile de susținere *D*), iar între ele se face o gaură de care se atârână un inel cu un cârlig.

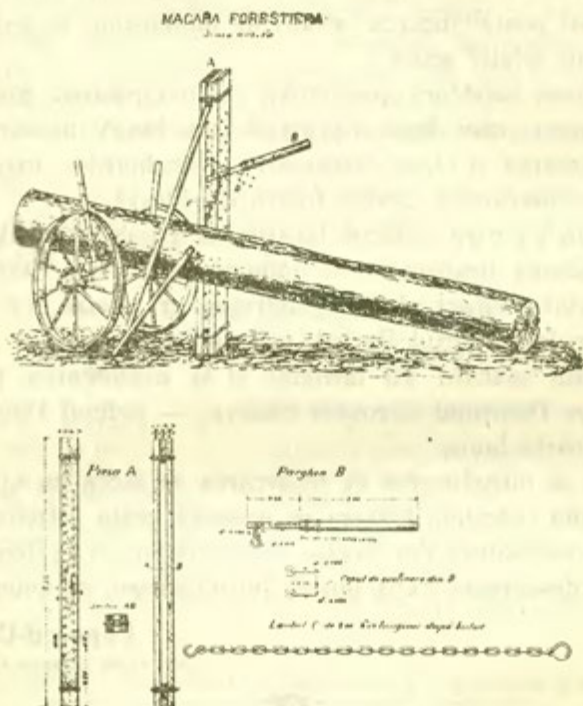
3) Două cuie de fier *D* (cepurile de susținerea pârghiei), lungi de 0,19—0,25.

4) Un lanț lung de 3—4 m. și de grosime proporțională cu greutatea de ridicat.

5) Doi pari de stejar : unul *F* lung de 3—4 m. pentru susținerea corpului *A*, și al doilea *E* mai scurt 1,50 de care se leagă ai doilea capăt al lanțului în timpul funcționării.

Cu acest instrument se procedează astfel :

După ce arborele s'a doborât și curățit de crăci, se așează corpul *A* lângă trunchiul ce vom a transporta, în poziție cât se poate de verticală cu deschiderea *Z* spre el (vezi figura), și la o depărtare cam de 2—4 m. de capăt (după lungimea trunchiului), apoi se reazămă piesa *A* cu parul *E*, încălecând trunchiul, un capăt al lanțului se pune în cârligul pârgheii, după ce pârghia a fost trecută prin deschiderea *G*, și se reazămă pe unul din cuiele ce s'a introdus prin două din găurile corespunzătoare ale piesei *A*,

capătul celalt al lanțului se leagă de parul *E*, care, cu un capăt se reazămă pe pământ iar cu o jumătate din lungimea lui pe trunchiu,

Aparatul fiind astfel așezat se începe manipularea :

Presupunem că lanțul întins a ajuns până la gaura *a* unde s'a introdus primul cui, atunci 2—4 oameni (după greutatea trunchiului) ridică în sus de manivelă până ce scobitura *m* a ajuns deasupra găurei *b*, unde se introduce al doilea cui, atunci lucrătorii apasă de pârghie în jos, până ce scobitura *n* ajunge deasupra găurei *c*, unde se introduce cuiul ce fusese la început în *a*, și așa mai

Marfa s'a căutat foarte mult însă din cauza timpului moinos s'a adus prea puțină pe piață; cerbi (masculi) au sosit foarte mulți pe piață însă, carnea lor a fost fleșcăită.

Inlocuirea ferăstrăului cu sârmă pentru doborârea arborilor. După informațiile mai recente sosite din America, ni se comunică că în pădurile seculare din Arkansas se întrebuintează în locul fierăstrăului la tăiatul arborilor niște sârmă subțire, cum se practică la tăiatul cașcavalului sau al săpunului. Trunchiul arborelui de doborât se incinge cu o sârmă de platină, care după ce se înferbântă până la înroșire cu ajutorul curentului electric se strânge succesiv și încet împrejurul tulpinei. Efectul este că pe locul unde sârma înferbântată atinge lemnul, acesta arde și cu încetul se taie.

Instalația consistând dintr'o locomotivă și un dinam se așează la marginea parchetelor s'au în vre-o poiană sau lăniș. Cu ajutorul unor cabluri subțiri se conduce curentul electric la locul de destinație unde se face tăerea. Operațiunea nu constituie un pericol de incendiere a pădurii și tăiatul revine pe deoparte mai eficient, iar pe de alta este mai expeditiv decât toate cele alte proceduri cunoscute și aplicate până în prezente.

(Publicată de d-l Iuliu Barthos, în revista forestieră ungară „Erdésseti Lapok“ No. 23 din 1 Decembrie 1908).

EXPUNERE DE MOTIVE

În Proiectul de lege pentru modificarea Art. 6 și 7 din tariful vamal de export

Modificările propuse cu proiectul de lege alăturat sunt isvorite din considerațiuni pur economice. Scopul, pe care îl urmărim, este de a împedica desăvârșita distrugere a pădurilor de stejar și de a veni în ajutorul industriei lemnului din țară. Este în deobște cunoscut că pădurile de stejar sunt aproape distruse. Puținele, ce au mai rămas, se exploatează în grabă; iar lemnele, sub formă de lemne de construcție, de traverse și de doage, iau în mare parte drumul străinătății. Pentru trebuințele țării traversele de stejar au ajuns să nu se mai găsească, sau foarte cu greu. Industriile tâmplăriei, rotăriei și dogăriei întâmpină cele mai mari dificultăți în procurarea lemnului de stejar, care se exploatează anume pentru export.

Din această cauză, aceste industrii, altădată în stare înfloritoare și cari ocupau un însemnat număr de brațe, departe de a progresa, decad din zi în zi; iar noi ne facem tributarii străinătății, care ne vinde cu prețuri mari obiecte gata fabricate din stejarul cumpărat dela noi.

Mai ales industria dogăritului, atât de neapărată exploatărilor noastre viticole și petrolifere, este foarte stânjenită de lipsa de material și de concurența străină, care cumpără doagele oriunde le găsește în țară.

Din tabloul de mai jos, se poate vedea ce cantități însemnate de lemn de stejar, față cu suprafața restrânsă a pădurilor, s'au exportat în ultimii cinci ani. Dacă acum cantitățile par a descrește, cauza este că pădurile în stare de a fi exploatate au scăzut foarte mult.

T A B L O U

de lemnăria de stejar exportată în anii 1903—1907

FELUL LEMNARIEI	Cantități în kilograme				
	1903	1904	1905	1906	1907
Lemne de foc de orice fel	25.307.000	29.642.000	36.875.000	36.230.818	30.074.320
Trunchiuri de stejar	1.605.000	1.865.000	1.625.000	2.412.918	91.463
Doage de stejar lucrate din topor	21.386.000	9.649.000	6.215.000	1.708.560	5.111.804
Doage și funduri de stejar lucrate cu rândeaua				692.654	635.766
Traverse de stejar.	25.276.000	18.153.000	14.988.000	7.006.535	4.237.624
Lemne de construcții de stejar lucrate din topor				7.714.436	6.584.173
Lemne de construcții de stejar date la rândea					

Aceste cifre justifică pe deplin afirmațiunea că proiectul de lege nu este isvorât dintr'o nevoie fiscală, ci din considerațiuni pur economice.

Tot pentru aceleaș motive se propune și sporirea taxei de export asupra lemnului de nuc dela 6 lei la 12 lei pe suta de kg. Taxa de 6 lei pusă în tariful dela 1904 a făcut să scadă foarte mult exportul trunchiurilor de nuc, cari se distrugeau fără cruțare în toată țara. Cu sporul propus acum, credem că scopul urmărit la 1904 va fi atins pe deplin.

Pentru ca cei cari au însă contracte de predare pentru lemn de stejar să nu sufere pagube prin faptul dispozițiunilor legii propuse, s'a prevăzut, ca dispoziție tranzitorie, că se vor respecta contractele și angajamentele existente în momentul depunerii proiectului de lege.

Ministrul finanțelor, **E. COSTINESCU**

P R O I E C T D E L E G E

PENTRU MODIFICAREA ART. 6 ȘI 7 DIN TARIFUL VAMAL DE EXPORT

Art. I. — Articolul 6 se modifică precum urmează :

Art. 6. — Trunchiuri de stejar și lemn de stejar, sub orice formă, cioplit, cherestruit, dat la rindea sau la cuțitoaie, afară de

*. În acest total și următoarele până la 1906 inclusiv se cuprind traversele și lemnele de construcție ca : butuci, bulamaci, tâlpi, grinzi, etc. afară de scânduri, din orice esență.

rotăria, tâmplăria și strungăria formată și încheiată gata de întrebuințat, 100 kg. 8 lei.

Notă. — Aci se cuprinde stejarul sub orice denumire, ca : cer, tufan, gorun, gârniță și alte varietăți, cari s'ar exportă ca lemn de foc, de construcție, doage și funduri, traverse și altele.

Art. 7 se modifică numai în ce privește taxa, care se urcă dela 6 la 12 lei pe 100 de kg.

Dispozițiune tranzitorie.

Art. II. — Taxele prevăzute la art. 6 nu se aplică lemnelor de stejar, pentru cari exploatareii de păduri din țară ar avea angajamente anterioare de predare în străinătate ; acestea plătesc taxele după tariful acum în vigoare. Cei cari vor voi să se bucure de această dispozițiune, vor trebui să dovedească ministerului finanțelor, în termen de 30 zile dela promulgarea legii de față, cu acte autentice sau admise de codul de comerț, că angajamentele au fost luate înainte de prezentarea acestei legi Adunării deputaților. Cererile prezentate după expirarea termenului de 30 zile nu vor mai fi ținute în seamă.

În nici un caz termenul pentru executarea angajamentelor nu va putea întrece termenul de predare prevăzut ferm în contract. În caz de a nu fi prevăzut un asemenea termen, executarea contractului, în ceea ce privește exportarea mărții, trebuie să se facă în cel mult un an dela promulgarea legii de față.

Ministru finanțelor, **E. COSTINESCU**

BIBLIOGRAFII

Pădurile noastre și mijloacele pentru ridicarea valorii, a producțiunii și venitului lor, de *Al. I. Bulgăreanu*, Silvicultor și Inginer hotarnic, Membru al Societății «Progresul Silvic», 1907.— București. Tipografia «Modernă» Gr. Luis. Prețul 3 lei.

Nu se poate tăgădui activitatea din ultimii ani referitoare la scrierile de interes forestier. Cu anul 1906 începe o adevărată renaștere pe acest teren, la noi. Rând pe rând, d-nii Ionescu-Zane, Petre Antonescu, B. N. Pretorianu, D. R. Rusescu și alții, prin studii serioase au căutat să arate ce s'a făcut și mai ales ceea ce rămâne de făcut pentru ridicarea silviculturii, pentru rezolvarea unora dintre problemele vitale ale pădurilor noastre.

Scumpirea bruscă a lemnului, în iarna anului 1906—1907, a determinat și pe d-l Al. I. Bulgăreanu să publice această lucrare, pe care o prezentase încă din 1899 sub forma de conferință la Societatea «Progresul Silvic». Acest studiu e bine venit ; el poate fi considerat încă de actualitate, — cu toate că a fost scris acum 9

ani, — fiindcă mai nimic nu s'a schimbat în starea pădurilor noastre în acest interval. Atât numai că autorul, — în prefață, — s'a înșelat asupra cauzei scumpirei exagerate a lemnului din iarna anului 1906—1907, atribuind-o lipsei reale de lemne, pe când în realitate ea se datoră neaprobării licitațiilor și exploatărilor unui mare număr de păduri ale Statului, după cum am arătat la timp într'un articol¹⁾.

Judecând după titlul cărței d-lui Bulgăreanu s'ar părea că ea coprinde studiul tuturor pădurilor noastre, pe când în realitate insistă, cu mici excepțiuni, numai asupra pădurilor Statului.

După ce arată cum este privită silvicultura în România, d-l Bulgăreanu începe analiza cauzelor neproducției și staționării veniturilor pădurilor noastre, împărțind materia în 3 părți principale: *Cauzele referitoare la tehnica silvică, cauzele economice și cauzele administrative*. Fiecare din aceste părți se împarte la rândul său în capitole și coprinde descrierea relelor ce bântuiesc pădurile, precum și remediile necesare.

Partea a doua, cea economică, este singura tratată cam în pripă, deși este poate cea mai însemnată pentru economia silvică.

Oarecare contraziceri, cum sunt în cestiunea pășunatului în păduri și în aceia a tăerilor rase, ar fi putut de sigur să fie evitate, d-l Bulgăreanu n'ar fi fost prea pornit să caute argumentele decizive în cestiuni, ce nu se pot rezolva decât în cazuri concrete, căzând singur în exagerația, pe care o persiflează cu un humor așa de reușit în capitolul referitor la modul tipic de exploatare a pădurilor, unde compară pe silvicultori cu medicii și chirurșii.

Dar, unde reușește autorul să desfășure o deosebită bogăție de argumentație, este când arată insuficiența personalului și prea marea întindere a circumscripțiilor, precum și pierderile rezultate pentru pădurile Statului din tendința accentuată de fiscalitate imediată. Aci se insistă, pe drept cuvânt, contra lipsei de orice sacrificii materiale pentru îmbunătățirea fondului forestier, căutând numai să se producă mari venituri momentane, fără nici o preocupare pentru anii viitori.

«Fără brațe și bani, nimic bun nu se poate face în această direcție», a spus foarte exact și d-l inspector silvic C. Al. Orășcu, actual șef al serviciului silvic al Statului, în discuția acestei conferințe din ședința dela 9 Mai 1899 a societății «Progresul Silvic».

Ar fi de sigur interesant să reproducem și moțiunea, ce societatea a adoptat-o în urma acestei conferințe, dar ea se poate vede chiar și în această revistă.

În general, putem rezumă că, d-l Bulgăreanu a reușit să atingă mai toate punctele însemnate ale cestiunii și să aducă vederi juste în critica relelor de cari suferă pădurile Statului.

Gh. Popescu Turnu

1) Vezi *Scumpirea lemnului de foc*, publicată în revista *Economia națională*, Anul XXX, No. 12 din Decembrie 1906. — Pag. 603 și următoarele.

ACCIDENTUL DIN PADUREA TARCAU

În numerile pe August—Septemvrie 1907 la pagina 286 și în numărul pe Ianuarie 1908, s'a publicat numele persoanelor, cărora s'a trimis liste spre a se adună un fond, cu care să se vină în ajutorul familiilor, a doi pădurari și un locuitor, victimele *accidentului din pădurea Tarcău*.

Până în prezent s'au primit 16 liste, cu cari s'a adunat suma de lei 722 bani 30, așa că mai rămân distribuite încă 13 liste.

Rog pe domnii cari au primit asemenea liste, să binevoiască a le înapoia, cu orice sume vor fi adunate.

Suma primită de subsemnatul este :

Lei 722,20	cu 13 liste deja publicate,
18,70	cu lista No. 10, prin d. Nicolau.
2 —	» 8, Regiunea V.
34 —	» 19 prin d. Armășescu
54,55	fără listă dela Brigadierii Regiunii IX Silvică.
<hr/>	
830.40	
84.13	procente la 722 lei 20 până la 1 Sept. 1908.
<hr/>	
914.58	Total.

Persoanele, cărora s'a mai trimis liste și nu le-au înapoiat încă sunt :

Lista cu No. 2, d-lui N. C. Macovei

»	3	»	V. Bantaș
»	4	»	I. G. Jomir Codreanu
»	6	»	D. Boiarolu.
»	7	»	C. I. Ionescu
»	9	»	Al. Angelin
»	11	»	D. Papinian
»	13	»	M. Anania
»	20	»	N. Pușcaru
»	25	»	C. Botez
»	26	»	Virgil Beraru
»	28	»	C. Opran.

N. C. N.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentularea tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii pro-

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Dissescu.

prietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumără cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arată desvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căută pe cât posibil a preciză cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele cari nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va numără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

Domnii membrii ai Societății, cari doresc a se înscrie să țină conferințe în cursul lunii Martie a. c., sunt rugați a comunica comitetului subiectul conferinței, cel mai târziu până la 15 Februarie a. c.

In comptul exercițiului 1908—1909, până la 30 Noembrie 1908 s'au încasat ca venit al pădurilor lei 4.071.374 bani 27 față de 4.390.181 bani 45 încasați în epoca corespunzătoare a exercițiului 1907—1908, prevederile budgetare fiind de lei. 6.200.000.

Din 103 păduri licitate în ziua de 16 Ianuarie a. c., s'au adjudecat provizoriu 38, din cari s'a aprobat vânzarea a 21 păduri.

Asemenea s'a aprobat și vânzarea pădurei *Mărcești* din jud. Dâmbovița, adjudecată la 17 Decembrie 1908 cu lei 4560, *hectarul*.

La 20 Februarie se vor ține licitații la Iași, Bacău, Bârlad Buzău, Ploești, București, Pitești, R. Vâlcea, Craiova, Constanța, Tulcea pentru vânzarea spre exploatarea a 93 păduri.

Domnul silvicultor cl. I *Demetrescu Aurel* a fost înaintat silvicultor șef cl. III.

Până la 15 Februarie a. c. au achitat cotizația și abonamentul următorii membrii și abonați:

Membrii: Angelin Al., Antonescu Aureliu, Alimănișteanu C., Bai-coianu C. I., Beghenau Victor, Cezianu N. N., Christescu I. I., Cincu N., Coman Marinescu, Costescu St., Crăciunescu Gh., Crișan Gr., Colibășanu C., Dedu D., Dobrescu D., Dragan D., Droc. I., Dumbrăveanu Anastase, Dumitrescu Th., Frâncu N., Georgescu C. P., Georgescu Cesar, Georgescu N., Ghineraru I., Gogulescu Gh., Gostovici Al., Grumăzescu Haralambie, Guguianu I., Ionescu C. I., Jormescu C., Juster Bernard, Manolescu C. R., Mavrodineanu Aureliu, Nastasescu Gh., Nenițescu G. D., Moldoveanu Iuliu, Nicolau Gh., Păcescu M., Păunescu Ilie, Poenaru Bordea Gh. I., Pop Octavian, Popescu I. G., Protopopescu D., Robănescu Dim., Romano C., Ștefanescu Gh., Tanășescu M., Voroneanu I., Vărnăv V., Zane D. Ionescu, Antoniu Iacob, Antipa Gr., Crăiniceanu Aureliu, Cratero Ovidiu, Niculescu St. Pretorian V., Rădulescu C. Th., Velescu N., Chivulescu Th., Constantinescu St., Ionescu Ion S. și Popescu Gh. Ploești, adică în total 75 din 203 membrii.

Abonați: Manoliu C., Maxim P. Mureșanu Aron, Rășcanu Th, Sangiorzan I., Chirițescu M. și Risdörfer L., adică cu total 16 din 40 abonați.

MODIFICAREA ART. 6 ȘI 7 DIN TARIFUL VAMAL DE EXPORT

În timpul din urmă s'a depus în Cameră un proiect de lege, prin care lemnul de stejar se va supune pe viitor la o taxă de export de lei 8 pe suta de kgr., ceea ce ar fi 800 lei de vagon (10 000) kgr.), care până în prezent erà de 200 lei pentru vagon.

Din expunerea de motive a acestui proiect de lege, rezultă că modificările propuse sunt izvorâte din considerațiuni pur economice.

Motivele arătate sunt următoarele :

1. Dificultatea de a se procura materialul de stejar pentru trebuințele interioare, și
2. Protecția pădurilor de stejar.

Acest din urmă scop nu e cătuși de puțin atins prin această lege, căci în general toate exploatările, care se fac în vederea exportului, întrebuintează numai arbori din păduri bătrâne a căror exploatare erà dictată chiar de motive de economie forestieră și națională. Acum această exploatare pentru export forțamente o să înceteze.

În adevăr valoarea materialului de stejar exportat variază dela 500 până la 1.200 lei vagonul de 10.000 kgr, din care valoare, aproape jumătate a fost întrebuintată pentru tăiere, sortare, fasonare, cheltueli de transport, etc. ceea ce înseamnă că această taxă de export echivalează unei prohibițiuni a acestui fel de material și nici de cum nu va contribui la protejarea pădurilor de stejar.

Exploatarea pentru interior însă o să continue fără ca nimita lege să schimbe nimic din vechea situație, căci pentru regenerarea rațională a acestor păduri tăiate, chestiune atât de principală, până în prezent nu avem vreo lege cari să le ocrotească.

În ceea ce privește pădurile tinere de stejar, ele sunt exploatare în vederea interiorului consumând produsele rezultate sub formă de lemne de foc și construcții ; iar în urma exploatărei majoritatea pădurilor particulare se defrișează pentru a intra în cultura agricolă. Aceste păduri sunt mai importante ca cele bătrâne având în vedere vii-

torul și tocmai acestea ar trebui protejate. Nici de acestea nu se ocupă legea în chestiune, deși scopul său este de a proteja pădurile de stejar.

Putem spune în general că *protecțiunea pădurilor nu se poate obține câtuși de puțin prin taxe prohibitive de export, ci prin legi forestiere bine studiate și mai cu seamă bine aplicate.*

Exploatări abuzive s'au făcut în toate timpurile și în toate țările, chiar în cele cu culturi forestiere mai vechi ca a noastră, dovadă e Franța unde această chestiune e de actualitate. Această țară care altă dată importa stejarul, astăzi exportează în Belgia și Germania. Firesc e că se găsește obiectul unor speculațiuni, de oarece stejarul din cauza lipsei, a căpătat prețuri mari, însă aceasta nu a fost uu cuvânt ca o lege de prohibire a exportului se ia ființă.

Adevărata cauză a răului rezida în altă parte, după cum arată d. Charles Dumont în ședința Camerei franceze în ziua de 10 Noembrie, propunând votarea unei legi (la loi des cinq possibilités) care oprește pe lângă defrișeri, tăerile rase și abuzive, protejând și pădurile frumoase.

Asemeni exemple mai putem da și la vecinii noștri cu bogatele ei rezerve de stejar din Croația și Slavonia și unde actualmente se exportează anual în Germania și Franța 200.000 m. c., de unde altă dată se exploata anual un milion m. c. Dar și aci nu o lege de prohibire de export a moderat exploatările abuzive, dar alte legi forestiere de exploatare și culturale.

Aș mai putea cită încă multe alte exemple cum a fost în Germania la Spessart etc.

Tot în această expunere de motive găsim un tablou de lemnăria de stejar exportată în anii 1903—1907.

Din acest tablou se vede numai pur și simplu că s'a exportat anual o cantitate de stejar, dar nici de cum că această cantitate ar fi mai mare ca posibilitatea normală a suprafeței păduroase a țării, după cum ar voi să se dovedească prin această expunere de motive.

Raportându-ne numai la pădurile Statului, vedem că suprafața ocupată de stejar pur sau predominant este de 275.738 Ha. în raport cu suprafața totală care este de 921.643 Ha. dar considerând încă și proprietățile particulare,

Domeniul Coroanei, Stabilimentele publice, Comunale, această suprafață se urcă la aproape 500.000 Ha. ocupată cu pădure de stejar.

Oare aceasta este o suprafață restrânsă față de 50.000 m. c. ce se exportează anual, din care mai mult de jumătate e lemn de foc? De sigur că nu,—căci adevărata forță de producțiune a acestor păduri ori cum ar fi ele de rău conservate, este cu mult mai mare.

Un calcul sumar ne dovedește că considerând pentru cazul cel mai defavorabil în medie numai $\frac{1}{2}$ m. c. pe an și pe hectar va rezultă pentru pădurile de stejar o producțiune de 250.000 m. c.

Ori după datele statistice interiorul nu poate absoarbi decât o mică parte din producțiune rezultând un surplus care numai pericol nu este pentru țară a-l desface pe piață străină unde se oferă prețul cel mai avantajos.

Este greșită credința că prohibind eșirea din țară a acestui fel de material, protecția pădurilor e asigurată. Se va găsi alte mijloace de devastare dacă nu se va veni cu o lege care să reguleze exploatarea, să împiedice defrișerile, care astăzi se fac pe o scară atât de întinsă pe proprietățile particulare.

Chestiunea trebuie pusă altfel; nu protejarea numai a pădurilor de stejar, dar protejarea pădurilor în general, căci dacă la câmpie se fac exploatarea abusive, la munte după cum bine se știe se devastează, fără ca nimeni din cei mari care ar avea puțină, să ia vreo măsură.

Și dacă această lege e îndreptată contra exploatarea abuzive la pădurile de stejar, de ce nu s'ar aplică în parte și pădurilor de brad care sunt devastate.

Există în țara noastră o stare bolnavă de lucruri, ori o asemenea stare nu trebuie distrusă numai pentru motivul de a o face să dispară, aceasta ar fi un lucru în zadar, de oarece, dacă distrugem efectele fără să suprimăm cauzele, răul se reproduce în continuă.

Este inexact faptul că piețele noastre comerciale sunt lipsite de material de stejar; — trebuie însă a face o deosebire între diferitele feluri de materiale și nu este în realitate decât o lipsă de lemn de foc în oarecare regiuni ale țării; legea în chestiune nu poate cătuși de puțin remedia aceasta,

din contră oprirea unor mari exploatări forestiere va avea ca consecință inevitabilă o agravare a lipsei lemnului de foc, care dacă în timpul din urmă a fost atât de simțită, cauzele sunt cu totul altele.

În rândul al doilea vine consumația traverselor pentru drumul de fer.

Acest gen de marfă nu lipsește de pe piață și probă e că la toate adjudecările C. F. R. a ultimilor ani se constată că oferta a întrecut cu mult cererea în cât prețul a scăzut cu 20%.

Lemnele de construcții sa găsească asemenea cu ușurință și cu prețuri foarte scăzute.

Singurul gen de marfă care e mai scump sunt doagele, dar care se găsească în cantități destul de mari în depozitele din țară, cum sunt la Drăgășani, Bascov, Balș, Filiași în Moldova, depozite de sute de vagoane; sunt scumpe din cauză pe de o parte că mâna de lucru lipsește în țară și trebuie aduși lucrători străini, iar în al doilea rând vine pierderea la fasonare care e foarte mare. Cunoșc comercianții care se plâng că nu pot desface de fel o asemenea marfă în țară, aceasta în un an când viile au avut o producțiune din cele mai frumoase.

Referindu-mă la industria rotăriei, pot afirma că consumă prea puțin lemn de stejar și din acel care nu s'ar putea exporta.

Expunerea de motive care întovărășește proiectul de lege a D-lui Ministru de Finanțe e atât de departe de realitate în cât îmi face impresia că adevăratul motiv a acestui proiect de lege are un caracter mai mult personal vizând câteva industrii care probabil ar dori să prospere în dauna proprietarilor de păduri.

E supărătoare în adevăr concurența străină care plătește lemnul de stejar în adevărata lui valoare,—supărătoare numai pentru acei câțiva industriași care erau învățați pe timpuri când nu se cunoștea valoarea pădurei să cumpere produse a lemnului de stejar ca doage, etc. cu niște prețuri astfel în cât se plătea numai mâna de lucru fără să se țină seamă de valoarea materiei prime, căci nu se cunoștea.

Acestor exploatări cu totul primitive datorim devas-

tările frumoșilor noștri codri de stejar de altădată căci dacă acele păduri s'ar fi exploatat în mod mai sistematic, produsele lor s'ar fi plătit mai bine și proprietarii în consecință le-ar fi prețuit mai mult pădurile lor,—nu le-ar fi tratat ca pe niște cantități neglijabile, astfel că economia națională ar fi tras profite frumoase.

Această încercare de a înlătură concurența însă va fi fără de efect căci astăzi e conștient proprietarul de pădure, cunoaște adevărata valoare a produselor sale și va ști să obțină prețul dorit.

Efectul dezastros al acestei legi constă în *suprimarea industriei forestiere de stejar, căci o instalație pentru o exploatare rațională a stejarului nu mai poate avea ființa pentru mai multe motive.*

Asemeni ferestrăiturile de stejar de prima calitate nu se întrebuițează decât în străinătate și ca consecință numai acolo sunt plătite.

Unul din articolele cele mai inportante și pentru a cărei fabricare pădurile noastre calitativ sunt cu totul desemnate,—doagele franceze (douelles françaises) nu au decât un singur târg posibil,—Franța.

Trebue făcută o deosebire între aceste doage tăiate la ferestreu cu noduri și inimă și între celelalte făcute din topor care au întrebuițare în raionul țării.

Debitarea rațională a stejarului necesită cheltueli mari și nu se pot acoperi decât numai atunci când ai posibilitatea de a desface toate calitățile și felurile de marfă ce rezultă cu prețuri avantajoase,—însă pentru aceasta trebue a face apel și la piețele străine.

În rezumat această suprimare a industrializării stejarului va provocă cu siguranță o *urcare* a prețului materialului de lucru în interior, căci în toate marile exploatări e totdeauna o oarecare cantitate de produse speciale care sunt la dispoziția interiorului cu prețuri avantajoase, însă această marfă specială, fabricată dinadins și separat pentru o mică industrie indigenă, va trebui plătită cu prețuri inabordable pentru comerțul interior.

Dar chiar dacă această lege va exercită o presiune asupra prețurilor, dejă, foarte reduse a produselor de stejar,

avantajul care l-ar trage puținele persoane nu este câtuși de puțin în vreun raport cu pierderile ce le va suferi proprietarii de păduri, în prima linie, exploataorii de stejar și cu dânșii întreaga economie națională.

Este dar foarte clar stabilit că mari industrii forestiere vor fi distruse fără ca nimeni să beneficieze, căci prin capitalurile angajate în păduri și stabilimente industriale, prin ocuparea multor muncitori la transporturi, manipulări de materiale, vărsându-se sume mari de bani, nu s'a făcut decât să se contribuie mult la dezvoltarea prosperității publice.

Pe proprietarul harnic și inteligent îl oprește a face o exploatare rațională a pădurei, îl oprește a trage maximul de profit din produsele proprietății sale, după așteptări de 80—100 ani pentru a obține venitul fondului păduros.

Partea cea mai gravă a acestui proiect de lege este că Statul care a vândut în acești din urmă ani mari cantități de stejar cu prețuri foarte ridicate, vrea să se deprecieze astăzi aceeași marfă în mâinile cumpărătorului.

Această lege nu va aduce nici un avantaj pentru țară și ne fiind dar nici un motiv care să justifice pierderile cauzate industriei stejarului, ar fi de dorit ca să nu ia ființă.

George Codrescu

Silvicultor al Domeniului Coroanei

PROIECT DE LEGE

ASUPRA

ORGANIZĂREI MINISTERULUI AGRICULTUREI ȘI DOMENIILOR

DISCUȚIUNEA DIN CAMERA

Sedința dela 5 Martie 1909.

D-l *Anton Carp*, ministrul domeniilor: Domnilor deputați, vă rog să binevoiți a lua în besbaterie proiectul de lege asupra organizării ministerului agriculturii și domeniilor. Acest proiect este în legătură cu bugetul, trebuie să treacă și la senat, în afară de aceasta este pus și la ordinea zilei.

D-l *Președinte*: Consult Adunarea asupra cererii d-lui ministru al domeniilor.

Adunarea a încuviințat.

D-1 *C. I. Stoicescu* : Un domn ministru spune că nu vrea să ne ia prin surprindere, un altul însă ne ia prin surprindere.

D-1 *Președinte* : D-le Stoicescu, n'aveți cuvântul.

Dau cuvântul d-lui raportor al legii de organizare a ministerului de agricultură și domenii.

D-1 *N. Bălănescu, raportor*, dă citire următorului raport și proiect de lege ¹⁾ :

Domnilor deputați,

Comitetul delegaților de secțiuni, compus din:

D-1 Răut N.	pentru secțiunea	I;
» Vrăbiescu Iulian	»	» II;
» Sturdza Const.	»	» III;
» Porumbaru Emanuel	»	» IV;
» Săulescu Alex.	»	» V;
» Nădejde Ioan	»	» VII, și
Subsemnatul	»	» VI, întrunindu-se în

ziua de 11 Februarie 1909, sub președinția d-lui Nădejde Ioan, a luat în cercetare și discuțiune proiectul de lege privitor la organizarea ministerului agriculturii și al domeniilor, admitându-l în unanimitate cu modificările introduse în cel mai deplin acord cu d-l ministru al agriculturii și domeniilor, care a participat la ședință, și pentru următoarele considerațiuni :

I

Insemnata dezvoltare a întregii noastre economii naționale a determinat diviziunea în două ministere a fostului minister al agriculturii, comerțului, industriei și domeniilor.

Legea din 1 Aprilie 1908 a creat un minister special pentru *industrie și comerț*, atât în vederea progresului normal spre care trebuie îndreptată industria noastră națională, favorizată printr'un regim protecționist moderat, cât și pentru neconținută preocupare a pregătirii celor mai favorabile debușuri, producțiunii noastre de export.

În urma acestei legi, eră de strictă necesitate a se organiza cât mai complet ministerul, căruia rămâneă încredințată conducerea prin directive și exemple, al celui mai puternic izvor de avuție al țării noastre: *agricultura*.

Pentru că, dacă trebuie să recunoaștem că civilizațiunea împinge Statele moderne către o dezvoltare industrială cât mai intensă, tot astfel să ținem seamă că condițiunea esențială a unei bune stări economice generale, este echilibrul raporturilor dintre agricultură

1) Proiectul de lege cu expunere de motive s'a publicat în numărul pe Ianuarie—Februarie.

și industrie, și că aceste raporturi variază dela un Stat la altul după gradul său de cultură și progres economic.

State foarte înaintate ale timpului nostru n'au încetat de a îngriji de agricultură ca de o bază statornică a bogăției, pentru că este incontestabil că industria se alimentează îndeobște cu saturațiunea de capital ce o revarsă abundența producțiunii agricole, care sporește puterea de consumațiune a populațiunii rurale și asigură piața internă, cel mai puternic sprijin pentru înflorirea industrială.

Pe de altă parte, o țară ca a noastră, care, prin însăși natura solului său, de o excepțională fertilitate, este chemată la o dezvoltare agricolă cu mult superioară celei actuale, are o datorie grabnică și imperioasă a se îndrumă cu seriozitate către acel stadiu al progresului agriculturii, în care știința modernă o transformă într-o adevărată industrie.

Către această industrie agricolă, către cultura cât mai rațională a pământului trebuie să întreprțăm mai întâiu toată activitatea noastră spre a ridică acolo unde se cuvine puterea de producțiune agricolă, inerentă condițiunilor noastre geografice atât de prielnice. Orice Stat urmează firește a se dezvoltă în direcțiunea condițiunilor sale economice celor mai favorabile și excepționale.

II

Toate aceste motive arată îndeajuns oportunitatea unei cât mai complete și mai puternice organizări a ministerului nostru de *agricultură și domenii*.

Atât legea din 30 Martie 1883, care reuneă sub administrațiunea unui departament ministerial: administrațiunea domeniilor luată dela ministerul de finanțe, diviziunea agriculturii și comerțului dela ministerul lucrărilor publice și oficiul central de statistică dela ministerul de interne, precum și legile succesive din 1885, 1891, 1892 și 1898, cari creau și adăugau noi direcțiuni și servicii, ca institutul meteorologic, serviciul minelor, direcțiunea vânzării bunurilor Statului și serviciul pescăriilor, arată, pe de o parte, lipsa unei norme generale și unei concepțiuni unitare de organizarea unui puternic *Minister al agriculturii*, astfel cum trebuie țării noastre, iar pe de alta confuziunea și aglomerarea variatelor servicii prin neconținute creațiuni și transformări.

Chiar *legea de organizare din 6 Aprilie 1900*, bazată pe distincțiunea atribuțiunilor și rolului Statului, pe de o parte ca proprietar și administrator al domeniilor sale, iar pe de altă parte ca ocrotitor al intereselor generale economice ale țării, n'a putut da roadele așteptate.

În adevăr, iată constatările conținute în expunerea de motive ce însoțește proiectul de lege ce ni se prezintă acum de d-l ministru al agriculturii și domeniilor.

«După art. 9 și 21 din lege, atribuțiunile serviciului pădurilor,

în ce privește conservarea pădurilor și împăduririle, erau date la serviciul agronomic, iar în ce privește amenajarea pădurilor, apărarea în contra torenților și exploatarea pădurilor Statului, la serviciul exploatării din direcțiunea domeniilor.

«Această împărțire de atribuțiuni neputându-se pune în aplicare, a trebuit ca serviciul pădurilor să continue, și, după promulgarea legii, să se ocupe de toate chestiunile silvice fără distincțiune și a lucra cu totul independent de cele două servicii de cari, după legea de organizare, depindea.

«Astfel, la 31 Martie 1900, adică înainte de punerea în aplicare a legii de organizare, prin două deciziuni deosebite, s'au dispensat, pe de o parte, agenții silvici de a face serviciul de agenți domeniali, iar pe de alta s'a despărțit serviciul silvic de cel administrativ care, a fost autorizat a funcționa separat, iar la 5 August 1900 consacându-se starea de fapt, s'a decis ca serviciul pădurilor să funcționeze independent de alt serviciu.

«Serviciul pescăriilor, care în lege nu eră prevăzut ca serviciu și ale cărui atribuțiuni, în ce privește piscicultura și exploatarea bălților, fuseseră date serviciului zootehnic, a fost din nou reînființat prin deciziunea din 21 Iulie 1900.

«Aceleași dispozițiuni de a le lăsa vechile lor atribuțiuni, s'au luat și în privința serviciului minelor, stațiunilor meteorologice, institutului meteorologic și serviciului de măsuri și greutate, pe cari le menționăm numai în treacăt, aceste servicii și instituțiuni fiind azi trecute la ministerul industriei și al comerțului.

«Școala de silvicultură se trecuse sub dependența serviciului agronomic. Prin deciziunea ministerială din 26 Aprilie 1901, ținându se cont de caracterul său special, această școală a fost retrecută serviciului silvic singurul care îi putea da o îndrumare utilă și practică.

«Dacă la aceste exemple mai adăugăm și faptul că celelalte dispozițiuni importante ale legii privitoare la creațiunea regiunilor domeniiale (art. 23), la tarifele de import și export, la tarifele de transport, etc., au rămas neaplicate, lesne se poate vedeă că legea din 1900, departe de a fi adus o îndreptare stării de lucruri anterioară, a accentuat poate și mai mult confuziunea ce domnia în organizarea ministerului».

Legile ulterioare, adică aceea din 1905 și mai cu seamă cea din 1 Aprilie 1908, care a instituit un minister separat pentru industrie și comerț, au făcut și mai viu simțită o reorganizare a ministerului agriculturii și domeniilor.

III

Mult timp întocmirea unui minister special pentru agricultură a rămas ca o preocupare de ordin secundar, nu numai la noi, dar și la multe State europene cu economie agricolă înaintată și preponderantă în avuția generală.

Fără a ne opri la Statele, unde interesele agriculturii abia sunt reprezentate printr'un simplu birou alipit ministerului de interne și fără a fi surprinși că marele imperiu rusesc, a cărui forță de producțiune agricolă este atât de însemnată, n'a realizat decât provizoriu un minister al agriculturii în 1893, însă și acela cu o competență atât de restrânsă și trunchiată, încât titularul învățatul economist Yermoloff, fu nevoit a se retrage odată cu desființarea ministerului ce condusese atât de strălucit, să cercetăm, în trăsături generale, cari au fost preschimbările ce a suferit organizarea unei administrațiuni a agriculturii, în țara pe care am luat-o de model în mai toate dispozițiunile legislative: Franța, dat fiindcă este tocmai Statul care în dezvoltarea economiei sale naționale acordă o îndreptățită sollicitudine, păstrând o justă balanță atât pentru agricultură, cât și pentru industrie.

Sub Napoleon I s'a creat ministerul *comertului și manufacturii*, în care se cuprindea agricultura, minister suprimat la 1814 și restabilit numai pentru un an la 1828; apoi începând a funcționa din nou în 1836 ca minister al *agriculturii și comertului* până în 1852, când se alipî la ministerul de interne pentru scurt timp; iar din 1853, despărțindu-se de acel minister, se unî cu ministerul lucrărilor publice, continuând astfel până în 1869, când fu organizat iarăș ca administrațiune numai pentru *agricultură și comerț* până la 1881, Noembrie 14, de când durează *ministerul agriculturii*, care se ocupă exclusiv cu interesele agriculturii și care este compus din patru direcțiuni:

I. *Direcțiunea agriculturii* cu patru birouri (*învățămîntul agricol, încurajarea și ajutorul agriculturii, legislațiunea și subsistențele, școli și serviciu veterinar*).

II. *Direcțiunea pădurilor* cu trei servicii speciale.

III. *Direcțiunea hidraulică agricolă* cu două birouri: A) *Irigațiuni, fertilizări și înălțări de terenuri*; B. *Secarea și îmbunătățirea pământurilor băltoase*, având și un *serviciu special* pentru studii tehnice.

IV. *Direcțiunea herghelurilor*, cu două birouri (*administrația și încurajarea*).

Din această repede expunere a fazelor prin cari a trecut organizațiunea ministerului de agricultură în Franța rezultă că Statul s'a preocupat tot mai mult de direcțiunea puterii de producțiune agricolă, indispensabilă existenței, mult mai puțin supusă la sguduirii și crize ca producțiunea industrială și neexpunând niciodată la neașteptate catastrofe economice. O altă constatare ce trebuie să reținem este că ministerului agriculturii îi este încredințată, ca ceva firesc, direcțiunea întregă a *învățămîntului agricol*; apoi școlile și serviciile veterinare, precum și conducerea tuturilor lucrărilor tehnice privitoare la îmbunătățirea terenurilor inundabile, la irigațiuni și fertilizări.

Intervențiunea Statului, care în orice altă ordine de idei s'ar fi contestat vreodată chiar de școala economiștilor clasici, nu mai suferă nici o obiecțiune în ceea ce privește propășirea agriculturii atât prin învățămînt, cât și prin ajutoare pentru o mai bună cultură.

Aproape 9 milioane de lei se dau din bugetul Franței pentru indemn la cultura inului și cănepei, pentru sericicultură, și cam 2 milioane sprijin pentru agricultura cât mai rațională și contra calamităților.

Germania a mers chiar mult mai departe în această direcțiune.

Mai în toate Statele însă, premiile ca și expozițiunile nu sunt destinate a pune în evidență și favoriză curiozitățile, producțiunile extravagante, invențiunile nesupuse îndestul experiențelor îndelungate sau procedeurile savante dar nerentabile; ci ele sunt create pentru încurajarea și răspândirea celor mai bune rezultate practice obținute, utile și de aplicațiune ușoară pentru munca continuă, productivă și care să poată servi de pildă generală.

IV

Dacă acum cercetăm bazele economiei noastre naționale: producțiunea de export, aproape exclusiv agricolă, și populațiunea, aproape 90⁰/₀, compusă numai din agricultori, ne pătrundem din ce în ce mai adânc de nevoia ce va împinge încă mai puternic în viitor către o reorganizare cât mai completă a unui *Minister al agriculturii*, care, dispunând de mijloace îndestulătoare, să poată corespunde necesității grabnice de a îndrumă munca generală agricolă către o cultură din ce în ce mai aleasă, mai îngrijită și mai intensivă.

Este destul să ne reamintim progresul dobândit în 40 de ani, atât în cece privește suprafața terenurilor cultivate, acum aproape 6 milioane de hectare, iar atunci abia 2 milioane de hectare, cât și în cece privește felul culturii, care atunci nu putea realiza decât o producțiune anuală de grâu în cantitate de 6 milioane hectolitri, iar acum producțiunea anultă atinge cantitatea de 40 de milioane hectolitri, ca să ne dăm seama de ce s'a putut face cu totă confuziunea, lipsa de atențiune și de mijloace ce au stăpânit la conducerea celui mai însemnat minister al bogăției noastre, de ce mai rămâne de făcut pentru întinderea culturilor agricole peste vaste terenuri ce încă rămân de utilizat atât pe valea inundabilă a Dunărei, cât și a râurilor, precum și de munca încordată ce trebuie depusă pentru realizarea tuturor progreselor agricole dobândite de experiență și de știința modernă pentru economia rurală.

Este însă o condițiune indispensabilă pentru ridicarea acestui minister la înălțimea activității precumpănitoare ce întrevedem: sunt mijloacele materiale pe cari reprezentațiunea națională va trebui să le acorde cu încredere departamentului ministerial, de care atârnă întărirea și creșterea viitoare a marelui izvor a avuției noastre, căci mijloacele acordate se vor transforma și întoarce în valori incalculabile. Sprijiniți de aceste considerațiuni generale, să examinăm de aproape economia proiectului prezentat de guvern, spre a vedea în ce măsură răspunde nevoilor actuale, modificările aduse de comitetul delegaților în acord cu dl ministru al agriculturii și domeniilor, precum și dezideratele exprimate de membrii comitetului.

V

Proiectul grupă cele zece servicii existente în șase direcțiuni și două servicii independente: I. Direcțiunea agriculturii; II. Direcțiunea proprietății și a exploatării moșiilor; III. Direcțiunea pescăriilor și ameliorațiilor funciare; IV. Direcțiunea pădurilor; V. Direcțiunea contabilității și a personalului; VI. Direcțiunea statistice generale; Serviciul zootehnic și Serviciul contencios, adăugând comisiunea consultativă de agricultură (care a mai existat pe lângă acest minister sub denumirea de Consiliul superior al agriculturii, dar n'a funcționat niciodată), cu chemarea de a-și da avizul asupra tuturor chestiunilor și măsurilor privitoare la dezvoltarea diferitelor ramuri ale agriculturii și comisiunea permanentă de instrucțiune, care funcționează ca și consiliul permanent de pe lângă ministerul cultelor și instrucțiunii publice, având aceeași misiune.

* * *

Funcționarea acestor două comisiuni, una compusă din specialiști cu cunoștințe practice sau teoretice, care va contribui la studiul problemelor și nevoilor agriculturii, iar cealaltă corespunzând încă de mult nevoiei controlului personalului didactic al acestui minister, atât pentru o atențiune mai încordată spre o mai complectă îngrijire a învățământului legat de acest departament, cât și pentru rezolvirea tuturor chestiunilor, ce cad în competența acestui organ de jurisdicțiune, a fost privită de comitetul delegaților d-voastre ca indispensabilă pentru asigurarea bunului mers al acestei administrațiuni.

VI

Direcțiunea agriculturii. — Agricultura fiind, incontestabil, cea mai prețioasă ramură de activitate economică a țării noastre, este natural că în organizarea ministerului de care ne ocupăm să aibă locul cel mai important; prin urmare, transformarea actualului serviciu al agriculturii în direcțiune este justificată pe deplin.

D-l Săulescu a exprimat dorința ca acestei direcțiuni să se dea mult mai mare însemnătate, acordându-se și mijloace suficiente pentru a putea îndeplini rolul său important.

În adevăr, dela Stat se așteaptă experiențe și rezultate pentru o cultură mai științifică și mai sistematică a pământului. Studiul solului în diferite regiuni, al îngrășămintelor, răspândirea culturii plantelor textile, experimentarea celor mai productive metode de cultură, studiul boalelor cari ating și distrug plantele și încă alte numeroase probleme ce iuterează de aproape economia noastră rurală aparțin Statului, care dispune de terenuri, de ferme, de o stațiune agronomică și de școli. Statul poate face sacrificii momentane relativ foarte mici și chiar lăsa rolul său fiscal pe al doilea plan, pentru așezarea unei baze generale de rentabilitate superioară.

Atât comitetul delegaților, cât și d-l ministru al agriculturii și domeniilor, luând act de dorința și preocupările autorului propunerii, au considerat chestiunea de un interes vital și de cea mai urgentă satisfacțiune bugetară

D-nii Ioan Nădejde și C. Sturdza au propus înființarea unui *biurou al muncii agricole*, care să centralizeze toate datele privitoare la numărul disponibil de muncitori agricoli neocupați. Ia epocile diferitelor munci, atât pentru a înlătura relele urmări și mizeria ce decurg petru muncitor din lipsa de lucru, cât și pentru a înlesni cultivatorilor din diferite părți ale țării putința de a realiza recoltele din regiuni abundente plătind salarii echitabile muncitorilor fără lucru din regiuni neproductive sau bănuite de secetă

Această propunere, care atinge multe chestiuni de ordin social și economic, pe lângă preocuparea protecțiunii muncii naționale în fața muncitorilor străini, a reținut cu viu interes atențiunea comitetului, care exprimând d-lui ministru al agriculturii și domeniilor dorința organizării acestui biurou al muncitorimii agricole și *alipirii lui la sub-direcțiunea agriculturii*, d-sa, aprobând utilitatea acestui biurou, a rezervat-o unui viitor apropiat, date fiind bugetul restrâns și personalul redus al acestei sub-direcțiuni precum și delicateta reglementării acestei probleme în toată complexitatea sa.

Când alte State organizează un minister al *muncii*, la noi credem că cel puțin merită onoarea unui biurou.

Agricultura, ca forță de producțiune a bogăției, nu trebuie privită numai din punctul de vedere al pământului și capitalului, dar și al muncii omului ca factor economic indispensabil, mai cu seamă în țara noastră, unde muncitorimea agricolă constituie covârșitoarea majoritate a populațiunii.

O preocupare constantă și o chestiune de Stat de ordin superior stă încă în fața noastră ca o enigmă, pentru înlăturarea oricăror frământări sociale în viitor: O legislațiune deopotrivă ocrotitoare pentru *muncă și capital* spre realizarea armoniei integrale între acești factori economici.

* * *

Incurajarea ce Statul va dà replantării viilor și răspândirea pomilor roditori, mai cu seamă printre cultivatorii mici și mijlocii, cari să se poată satisface nu numai consumațiunea internă, îmbunătățind hrana, dar să se prepare o producțiune de export prin industrializarea fructelor, sprijinirea sericulturii și apiculturii, arată ce vast câmp de activitate aparține acestei direcțiuni.

VII

Direcțiunea proprietății exploatării moșiilor, întrunind cele trei servicii de până acum: acel al proprietății funciare, al proprietății din Dobrogea și acel al exploatării moșiilor, a înlăturat acea întârziere provenind din corespondența între biurouri separate; care împe-

dică mersul normal al lucrărilor, și a realizat unitatea de conducere între serviciile care prin însăși natura lor sunt identice, ca sferă de atribuțiuni.

VIII-

Direcțiunea pescăriilor și ameliorațiunilor funciare se organizează ca direcțiune din actualul serviciu al pescăriilor și al ameliorațiunilor funciare, ce eră condus de un inspector general, atât din cauza dezvoltării ce a luat acest serviciu, cât și în vederea lărgirii posibile a atribuțiunilor sale.

Rezultatele rezezi și complet mutlumoare ce s'au desăvârșit prin activitatea acestui serviciu în sporirea avuției Statului, precum și sarcina studierii și executării lucrărilor de ameliorare a terenurilor inundabile, operă tehnică atât de însemnată care va avea menirea să crească suprafața cultivabilă a țării cu întinse și fertile terenuri acum supuse inundațiunilor, aproape în fiecare an, mai pe toată valea. Dunărei, învederează îndeajuns necesitatea justificată a unei organii zări complete a fostelor servicii în *Direcțiune*.

Este interesantă constatarea că veniturile pescăriilor Statului înainte de intrarea în vigoare a legii pescuitului abia atingeau suma de lei 732.350, acum se apropie de *cinci milioane* precum și că dealungul Dunărei România posedă terenuri băltoase în suprafață de 891 232 hectare, din cari aproape jumătate sunt inundabile.

IX

Direcțiunea pădurilor înlocuește fostul *serviciu* de până acum, a cărui importanță și dezvoltare cerea o serioasă reorganizare.

Când pădurile țării noastre se întind pe o suprafață de 2.760.000 hectare, aproape a șasea parte din suprafața totală a României, și când Statul posedă peste un milion de hectare, adică 38% din toată întinderea pădurilor, este o imperioasă nevoie a se da atențiunea ce merită acestei însemnate ramuri a bogăției naționale.

Putem nădăjdui că această direcțiune va îngriji pentru realizarea scopului urmărit de legea din 17 Mai 1892, cât și de extrem de importanta chestiune a *împăduririlor*, care stă în strânsă legătură cu întreaga noastră economie rurală.

Creațiunea circumscripțiilor silvice, cu obligațiunea pentru silvicultorii-șefi, cari până acum, aveau reședința în orașe, de a se stabili la circumscripțiunile lor, de a conduce un ocol silvic și de a supraveghea printr'un control mai serios, mai apropiat și permanent, celelalte ocoale, a fost privită de comitetul delegaților ca o inovațiune folositoare.

Răspunderea solidară a capilor de regiune, de circumscripțiuni și de ocoale pentru neregularitățile și fraudele comise, prin lipsa lor de supraveghere, s'a considerat ca o măsură eficientă, care va da reale rezultate.

X.

Comitetul delegaților, în cea mai deplină înțelegere cu d-l ministru al agriculturii și domeniilor, a căzut de acord a se păstra *serviciul contabilității și al personalului*, ca și *serviciul statisticii generale*, astfel cum sunt actualmente organizate, adică a nu fi transformate în direcțiuni.

Proporțiunea lucrărilor serviciului de contabilitate, limitată numai la acest minister, ca și rațiuni bugetare, au determinat comitetul la introducerea acestei modificări.

Concepțiunea creării unei *direcțiuni a statisticii generale* s'a recunoscut ca o necesitate învederată, dar rezervată viitorului.

O lucrare continuă, completă și unitară pentru adunarea tuturor *datelor statistice de interes general*, centralizarea și coordonarea statisticelor speciale în toate ramurile de activitate și a tuturor *administrațiilor publice*, este de o netăgăduită utilitate, atât spre a se cunoaște de noi cu precizie toate progresele, lipsurile și transformările economice interne. cât și pentru a arăta străinătății, exact și oficial, toată puterea noastră de producțiune și de export.

* * *

Serviciul zootehnic, care, pe lângă alte însărcinări, se ocupă și cu măsurile privitoare la dezvoltarea rasei animalelor, dacă nu poate da rezultate mai apreciable, cauza rezidă în mijloacele cu desăvârșire nesuficiente de cari dispune. Când alte State mai mici cheltuesc milioane pentru acest serviciu spre a pregăti rasa cailor celor mai potriviți și pentru nevoile populațiunii și pentru trebuințele armatei și pentru export, noi pentru acest serviciu avem o alocațiune bugetară absolut neînsemnată.

Atât comitetul delegaților, cât și d-l ministru al agriculturii și domeniilor, au fost de acord a recunoaște această lipsă, ce trebuie remediată cât mai neîntârziat.

* * *

Serviciul contencios, s'a menținut ca serviciu independent.

Comitetul delegaților a recunoscut oportunitatea întinderii principiului stabilității prevăzute de art. 54 din proiectul de lege și advocaților publici atât din Capitală, și din județe, care atârnă de serviciul contencios al acestui minister.

Această complectare a art. 54 a fost admisă și de d-l ministru al agriculturii și domeniilor.

* * *

Chestiunea recrutării personalului și fixarea unor condițiuni de admisibilitate mai serioase a preocupat cu drept cuvânt pe autorul proiectului de lege ce examinăm.

Nicăiri decât la acest minister nu e mai strictă nevoia alegerii unui personal *special și încercat*; nicăiri mai mult nu trebuie înlăturată orice influență externă, care ar tinde să introducă în corp oameni

fără o pregătire tehnică, pentru că acest minister reprezintă cel mai însemnat centru al dezvoltării noastre economice, și *activitatea sa specială* nu trebuie a fi prin nimic slăbită sau alterată.

Măsura stabilității funcționarilor, după o cercare de trei ani, o ușoară sporire a retribuțiilor, conformă nevoilor actuale, și puțința gradațiunii, au dobândit întreaga simpatie a comitetului delegaților.

Nădăduind că *ministerul agriculturii și al domeniilor*, acum despărțit de cel al industriei și comerțului, lăsat liber și nestânjenit de servicii ce-i îngreuiau atribuțiunile, va concentra toată activitatea specială ce-i este incredințată, pentru a ridica importanța administrațiunii sale la înălțimea rolului ce trebuie să-l exercite în acest *Stat agricol*.

În numele comitetului delegaților, cari mi-au făcut onoarea de a mă alege raportor al legii, vă rog, d-lor deputați, să binevoiți a da aprobarea d-voastre proiectul de lege, prezentat de d-l ministru al agriculturii și domeniilor, pentru motivele și cu modificările ce am expus.

Raportor, Nicolae Bălănescu.

Modificările comitetului delegaților de secțiuni

Art. 1.

5. *Serviciul contabilității și al personalului;*
6. *Serviciul statisticii generale;*

Serviciul contabilității și al personalului

Art. 30. — Serviciul contabilității și al personalului este însărcinat cu întocmirea bugetului de veniturile și cheltuelile ministerului, cu ținerea registrelor de contabilitate, cu întocmirea conturilor provizorii și definitive de venituri și cheltueli, cu verificarea conturilor veniturilor în regie cu primirea și conservarea garanțiilor și cu liberarea cupoanelor efectelor publice depuse în garanție.

De acest *serviciu* depinde și registratura generală, biroul de arhitectură și personalul de serviciu al ministerului.

Art. 31. — Serviciul contabilității și personalului se împarte în două birouri :

1. *Biroul contabilității și al garanțiilor;*
2. *Biroul ordonanțării, personalului și al registraturii generale.*

Serviciul statisticii generale

Art. 32. — Serviciul statisticii generale are următoarele atribuțiuni.

Art. 33. — Pentru culegerea datelor statistice, *serviciul statisticii generale* va fi ajutat de :

Art. 34. — Toate autoritățile Statului, județelor, comunelor și toate instituțiile puse sub controlul Statului sunt datoare a comunica la timp *serviciului statisticii generale* informațiunile și datele ce se vor cere de acest serviciu.

Art. 54.

Dispozițiunile acestui articol se aplică și advocaților publici din Capitală și din județe, cari funcționează pe lângă serviciul contencios al acestui minister.

TABELA

Funcțiunilor și retribuțiunilor personalului Ministerului Agriculturii și al Domeniilor

NUMIREA FUNCȚIUNILOR	RETRIBUȚIUNEA LUNARĂ ÎN LEI							
	Clasa III-a		Clasa II-a		Clasa I-a		Fără clasă	
	Fixă	Diurnă	Fixă	Diurnă	Fixă	Diurnă	Fixă	Diurnă
Secretarul general	—	—	—	—	—	—	1.000	300
Inspector general al Ministerului	—	—	—	—	—	—	1.000	100
Director	700	100	800	100	900	100	—	—
Cap de serviciu	550	50	600	50	700	50	—	—
Sub-director	550	—	600	—	650	—	—	—
Ajutor de cap de serviciu	—	—	—	—	—	—	450	—
Șef de cabinet	—	—	—	—	—	—	400	100
Cap de birou	300	—	350	—	400	—	—	—
Ajutor de cap de birou	—	—	—	—	—	—	250	—
Impiegt	—	—	150	—	200	—	—	—
Impiegt auxiliar	—	—	100	—	120	—	—	—
Inspector	550	—	650	—	750	—	—	—
Sub-inspector	—	—	400	—	500	—	—	—
Inginer hotarnic dirigit	—	—	600	100	700	100	—	—
Inginer hotarnic	300	100	350	100	500	100	—	—
Desemnatori	200	50	250	50	300	50	—	—
Avocați în București	300	50	400	100	700	200	—	—
Avocat special pentru Dobrogea	—	—	—	—	—	—	500	100
Avocați în județe	300	—	400	50	500	100	—	—
Secretar de avocați	—	—	—	—	—	—	150	—
Copiști la advocatură	—	—	80	—	100	—	—	—
Arhitect	—	—	—	—	—	—	600	—
Arhitect ajutor	—	—	—	—	—	—	400	—
Intendent	—	—	—	—	—	—	250	—
Camerist	80	—	100	—	120	—	—	—
<i>Corpul tecnte silvic</i>								
Inspector general silvic	—	—	800	100	900	100	—	—
„ silvic	—	—	550	150	650	150	—	—
Silvicultor șef	350	150	400	150	450	150	—	—
Silvicultor	—	—	200	100	250	100	—	—
„ asistent	—	—	—	—	—	—	175	50

(Va urmă)

SILVICULTURA LA CONGRESUL INTERNAȚIONAL DE AGRICULTURĂ DIN VIENA

(Urmare)

Exploatarea pădurilor

Am arătat deja, că între diferitele industrii înființate pe domeniul Gratzen se află și o fabrică de sticlărie.

Această fabrică datează foarte de mult, existența sa se urcă până aproape de sfârșitul veacului al 18-lea, când, din cauza lipsei mijloacelor de transport, lemnele de lucru nu se puteau exploata și pune în vânzare.

În aceste împrejurări economice lemnele de foc, întrebuințate ca combustibil la fabrica în chestiune, înființată în preajma *pădurei de sus* pentru ca transportul să se facă cât se poate cu mai multă înlesnire, alcătuiau unul din principalele izvoare de venituri ale proprietarului respectiv.

Lucrul acesta este așa de adevărat, în cât terminându-se cu exploatarea lemnelor de foc din porțiunea de pădure destinată în acest scop, pentru a nu se mări cheltuelile de transport, s'a preferat a se părăsi prima instalațiune a fabricei și a o mută în altă margine a pădurei, ceace a avut loc fără mari sacrificii, dat fiind starea cu totul primitivă a instalațiunii.

Transportul lemnelor de lucru și la început numai a trunchiurilor cari nu treceau de 2 metri lungime, s'a făcut cu puțință numai după construcțiunea opusturilor în pâraiele ce constituie diferiții afluenți ai râului *Maltsch* și anume atunci când *lacurile*, formate din strângerea apelor la spatele acestor stavilare, au fost utilizate pentru a înlesni plutirea acestor scurți bușteni.

Aceasta a avut loc în anul 1778.

Cu mult mai târziu, în a 2-a jumătate a secolului espirat, s'a putut transporta trunchiurile de ori și ce lungime, în urma importantelor lucrări hidrotehnice executate în scopul de a regulariza cursurile menționatele pîraie, cari lucrări au costat mult, este adevărat, însă numai prin mijlocul lor a fost posibilă punerea în valoare a masivelor forestiere despre cari ne ocupăm.

Lemnele de lucru, sub forma trunchiurilor rotunde, de proveniență din pădurele de pe domeniul Gratzen, din cauza bunei lor calități și câștigă repede o reputațiune meritată în piețele de desfacere ale Saxoniei.

Pentru semi-industrializarea acestor lemne, adică pentru transformarea lor în scânduri, mult timp s'a utilizat munca manuală. Abia în anul 1852 s'a înființat primul fereștrău având ca motor apa.

Construcțiunea căii ferate ce traversează *pădurea de jos*, precum și nenumăratele sosele împetrite în câte și trele complexe forestiere, înființarea în localitate a o mulțime de industrii, despre care am vorbit la timp, au contribuit mult la sporirea rentabilității exploatațiunii forestiere, putându-se practica, în bune condițiuni, diversele operațiuni culturale inerente tratamentelor aplicate și a se desface, cu prețuri remunerătoare, toate categoriile de material, neescluzându-se micile dimensiuni, vârfurile și crăcile arborilor.

Din anul 1899 s'a introdus exploatarea în regie.

Actualmente administrația forestieră se ocupă ea însăși cu tăerea arborilor în pădure, cu transportul materialului lemnos pe sosele până la schele, unde se alcătuesc plutele și de unde ele pornesc, dându-se drumul apelor oprite de opusturi pe diferite piraie până în râul *Maltsch* și de aci pe râul *Moldau* până la *Budweiss* și *Praga*, unul din centrele importante pentru comerțul de lemne destinate exportului în Germania, clientela cea mai mare a Austriei în ce privește desfacerea producțiunii suprafețelor sale păduroase.

Este interesant a cunoaște câți metri cubi s'a obținut, în termen mediu, la hectar, din întinderile destinate exploatarei în întreaga pădure, precum și care a fost proporțiunea diferitelor categorii de material rezultat.

În acest scop mă voiu servi de cifrele referitoare la perioada 1886—1902, cari ni s'a pus la dispozițiune.

Suprafața totală exploatată în acest interval a fost de 1020 ha., iar cantitatea de material obținut la hectar a fost în mediu de 420 m. c. din care 72.6% lemn de lucru.

Produsele secundare, rezultate din rărituri periodice, au dat un procent de 29.4% din totalitatea produselor principale, lemnul de lucru reprezentând proporțiunea de 38%.

De menționat este că pe lângă lemnele de foc, ce se obține prin exploatările propriu-zise, se mai realizează din *pădurea de jos* cam 5000 steri, pe fiecare an și anume din tulpinele molizilor scoase din pământ.

Tăierea arborilor din suprafețele exploatabile se face iarna, pe câtă vreme răriturile se practică toamna înainte de a se începe exploatările produselor principale, ori primăvara după ce se termină cu repopulările artificiale.

Trunchiurilor li se dă lungimele uzitate în comerț, iar lemnele de foc fasonate în steri se clasează, după grosimea și calitatea lor, în 3 categorii.

Crăcile se așează în grămezi și se vind licitativ, iar cele mărunte, cari nu se pot desface, se ard, cenușa întrebuințându-se pentru fertilizarea livezilor de fân destinat vânatului.

Produsele accesorii

Estracțiunea turbei întrebuințată ca combustibil, sau ca material pentru așternutul vitelor, a dat naștere unei industrii locale, care, pe an ce trece, ia o mai mare dezvoltare

Turba se utilizează ca combustibil, sub forma de glij, de bucăți dreptunghiulare,—ca brazdele de iarbă de care se servesc la noi grădinarii,— pentru fabrica de sticlărie și anume pe fiecare an ca la 4 milioane bucăți; iar aceea destinată a fi transformată în material propriu pentru așternutul vitelor în grajduri, se estrage din turbăria aflătoare în *pădurea de jos*, toamna mai ales, după care se lasă iarna spre a fi expusă înghețurilor, iar vara următoare uscăciunei.

După ce s'a uscat bine, se aduce la fabrica din apropierea stațiunii de drum de fer Grätzen, obținându-se, ca prim produs, materialul destinat a înlocui paieile, călții de lemn, rumegătura de ferestreu, frunzele uscate și căzute pe jos în pădure, toate aceste substanțe servind ca așternut pentru vite (Torfstreu).

Acest produs, astfel după cum rezultă din fabrică, se compune din mici bucățele de turbă, din care n'a mai rămas decât o țesătură fibroasă, asemenându-se, ca formă cel puțin, cu coaja de stejar măcinată servind în tăbăcărie.

Turba astfel preparată, după afirmările ce ni s'a făcut,

ar avea proprietatea de a absorbi lichidele cu cari vine în contact în proporție de 12 ori greutatea sa, pe când paie și câlții de lemn numai de 3 ori greutatea lor, rumegătura de ferăstrău de 2 ori, iar foile arborilor uscați și căzute pe jos, constituind pătura moartă a pădurilor, absorb numai o cantitate egală cu greutatea lor.

Se susține asemenea că ea formează un așternut uscat, poros, curat și elastic, pe care vitele se odihnesc foarte bine și prin proprietatea ce are de a absorbi și reține toată urina animalelor, se evită durerile de ochi și maladiile organelor lor respiratoare.

Spre a se putea transpasa cu înlesnire trebuie, negreșit, să i se reducă volumul. În acest scop se supune unei presiuni hidraulice, formându-se cu chipul acesta mici baloturi asemănătoare fânului presat, în greutate de 150 kgr., fiecare balot, având forma unor prisme înalte de 52 cm., groase de 80 cm. și lungi de 1 metru.

Dacă turba se mărunțește și mai mult, dacă se reduce sub formă de pulbere, se obține al doilea produs, cunoscut sub numirea de praf de turbă (Torfmull), care are o putere absorbantă și mai mare și ca atare se întrebuințează în agricultură.

Stratul dela suprafață al turbei bine descompusă, se întrebuințează în medicină ca mijloc terapeutic în oarecari maladii, precum și de către grădinarii florari, pentru creșterea azaleelor, ericaceelor, cameliiilor, etc.

Iarba, ce crește în plantațiunile tinere, se cedează, în mod gratuit, lucrătorilor forestieri stabili, pentru întreținerea vitelor lor, iar de 2 ori pe săptămână se dă voie locuitorilor săraci să strângă lemnele mărunte uscate și căzute pe jos, cu condițiune de a face pe an 8 zile de muncă, iar celor cu totul lipsiți de mijloace nu li se cere nimic.

Intre produsele accesorii ce se obține din complexele păduroase aflătoare pe domeniul Gratzen, mai trebuie să menționăm și extracțiunea de nisip, argilă, pietre din cariere, coaje de molid pentru tăbăcărie, ciuperci, smeură, mure, etc.

Vânătoarea.

În Austria se dă exercițiului vânătoarei o deosebită importanță. Marii proprietari de bunuri rurale, în special, fac din acest nobil sport o ocupațiune de predilecțiune.

Așa fiind, proprietarul actual al domeniului Gratzen, ca și predecesorii săi, și-a dat toată silința pentru a crește și multiplica toate soiurile de vânat, dar mai cu seamă cel mare, creindu-i, pe cât a fost posibil, condițiuni prielnice de dezvoltare.

Încă din anul 1815 cantonul de pădure *Gabernost* din *pădurea de jos*, a fost transformat într'un parc de vânătoare, care a fost însă desființat în 1831.

În 1848 s'a împrejmuțit o întindere de 1800 ha. din *pădurea de sus*, pentru a se putea prăsi vânatul mare. Această întindere găsindu-se neîndestulătoare, s'a sporit în 1876 la 5255 ha.. În această suprafață se găsesc actualmente 434 cerbi și ciute și 450 căpriori și căprioare.

Afară de aceasta, s'a mai destinat în acelaș scop încă 2 cantoane din *pădurea de jos*, în suprafață de 620 ha., în care se găsește 63 cerbi și 57 porci mistreți.

Împrejmuirea menționatei parcuri de vânătoare consistă la început din garduri, ai căror pari se fasonau din prăjini întregi sau despicate, între cari se așezau orizontal alte prăjini, destinate a opri ieșirea vânatului.

Durata acestor împrejmuiri fiind mică, s'a recurs la un alt sistem și anume la construcțiunea de garduri, în care nuelile dintre pari sunt așezate vertical, fiscându-se pe câte 2 sau 3 rânduri de lați horizontali, cari unesc între dânșii parii gardului.

Acest sistem s'a dovedit practic și puțin costisitor, de oarece gardurile mici pentru vânatul mărunț, nu costă mai mult de 15 bani metrul liniar, cele înalte pentru căprioare și iepuri 90 bani, iar pentru cerbi și porci mistreți ceva mai puțin : 70 bani de metru liniar, de oarece nuelile verticale se pot pune ceva mai rare.

Prin diversele complexe păduroase, după cum am arătat, trec mai multe șosele dintre care unele publice, pe unde circulațiunea trebuie să rămână liberă. Pe de altă parte pentru ca vânatul să nu poată ieși din vastele parcuri tra-

versate de atari șosele publice, ar urma ca gardurile să fie neîntrerupte.

Pentru ca să se concilieze aceste necesități diametral opuse, s'a recurs la o idee ingenioasă care, în practică, a dat escelente rezultate.

La fiecare întrerupere a gardului împrejmuitor printr'o șosea, s'a construit un fel de șură deschisă, pentru ca circulația să nu fie împedecată. Lățimea acestei construcțiuni este egală cu lărgimea șoselei, înălțimea sa de 4—5 metri, pentru ca să poată trece orice vehicul încărcat, iar lungimea sa de 8—10 metri constituind pereții săi laterali căptușiți cu scânduri. Construcțiunile în chestiune sunt acoperite cu șită și, din cauza asemănării lor, vânatul le ia drept niște case de locuințe.

Pentru ca iluziunea să fie însă și mai complectă, mai trebuie luată încă o precauțiune și anume perpendicular la direcțiunea zisei împrejmuiți să continue gardul pe o distanță de 16—25 metri de o parte și alta a șoselei și anume în spre interiorul parcului de vânătoare și numai la extremitatea acestei prelungiri se construiește șura în chestiune.

Pentru întreținerea în bună stare a vânatului, în timpul iernei mai cu seamă, i se dă ca nutriment porumb, ghindă, castane etc.

O specialitate a domeniului este și creșterea rațională a câinilor de rasă. Peste 100 de exemplare erau date, în momentul aflării noastre în localitate, sub îngrijirea personalului din serviciul acestei administrațiuni. În ultimii 24 ani multe premii și distincțiuni au fost obținute la diferitele expozițiuni în vederea perfecționării rasei canine.

Am încercat cu toții o plăcută surprindere când, la înapoierea noastră din escursiunea făcută în *pădurea de sus*, la prânzul ce ni s'a oferit în pavilionul construit de circumstanță în curtea «castelului Sofia» în ale cărui săli se găseau fel de fel de animale și pasări împăiate, precum și trofee de ale discipolilor lui *St. Hubertus*, auzirăm la un moment dat melodioasele cântece ale unei fanfare compusă din cornuri de vânătoare.

Muzicanții nu erau alții, de cât o parte din personalul forestier local, cari, după ce mai acum câțiva ani primise mai

multe lecțiuni dela cunoscutul profesor Iosef Schantel din Viena, întemeiătorul muzicei de vânătoare în Austria, devenise niște adevărați artiști.

După cum eră și de prevăzut, cu acest prilej începându-se seria toasturilor, vizitatorii au ținut să dea liber curs admirațiunii lor pentru splendidele rezultate obținute, grație unei administrațiuni conștiente de rolul său și a unei conduceri inteligente.

Intre acei cari au luat cuvântul a fost inspectorul general silvic *Siefert* din Karlsruhe, mulțumind proprietarului de primirea făcută congresiștilor, consilierul aulic *Petraschek*, șeful administrațiunii pădurilor din Bosnia, punând în evidență conduita umanitară și nobilă a contelui Carol de Buquoy față de populațiune și de funcționarii săi, pe cari îi tratează cu blândețe și le dă considerațiunea cuvenită, consilierul aulic *Adolph de Guttenberg*, care declară că se îndoește că s'ar afla aiurea astfel de exemple de o exploatațiune forestieră rațională, grație sânguinței și competenței consilierului silvic Theodor Wagner, șeful serviciului silvic local, care merită toate elogiile.

D. profesor *Henry-Nancy* își exprimă admirațiunea sa pentru munca și priceperea desvoltată pentru a se pune în valoare diversele avuții de pe domeniul Gratzen, unde s'a căutat ca pe lângă utilul să nu se uite și frumosul.

D. *Ferdinand conte de Buquoy*, fratele proprietarului, închină un pahar pentru doamnele prezinte cari au participat la excursiune.

Reprezentantul societăței «Progresul silvic» a ținut următorul toast :

«Domnilor, permiteți-mi să ridic acest pahar în sănătatea escelenței sale Ferdinand conte de Buquoy, fostul ministru de agricultură în anul trecut, când, în urma inițiativei sale, guvernul austriac a binevoit să ia parte la expozițiunea din București, ținută cu prilejul împlinirii de 40 de ani de domnie a M. S. Regelui Carol.

«Pavilionul austriac prin stilul său arhitectonic foarte drăguț, prin bogăția, eleganța și varietatea produselor expuse, a atras în deosebi atențiunea vizitatorilor și ne-a dat o dovadă vie despre enormele progrese făcute în timpul din urmă de industria austriacă.

«Sunt fericit că mă aflu astăzi în prezența Excelenței Sale

Ferdinand, conte de Buquoy, care a fost distins printr'un ordin românesc de către M. S. Regele Carol și care însoțindu-ne în excursiune nu a încetat a ne da, în tot timpul, informațiunile de care am avut trebuință.

«D-sa merită, cu drept cuvânt, toată recunoștința noastră».

După altă serie de cuvântări, banchetul luând în fine sfârșit, șirurile de trăsuri pline de excursioniști se puseră din nou în mișcare și, grație excelentelor sosele, puturăm vizită până seara, la înapoarea noastră în spre Gratzen, încă 2 cantoane de pădure și anume *Hochenwald* și *Schellen*.

Seara reprezentanții orașului Gratzen oferiră un banchet congresiștilor la care, pe lângă numeroși domni și doamne din localitate, luă parte și societatea amicelor muzicii din acest oraș și, timp de mai multe ore, publicul a fost delectat cu numeroase cântice, ceace nu puțin a contribuit la reușita festivității.

La ora 12 din noapte excursioniștii au luat trenul spre Viena, mulțumind din nou proprietarului domeniului *Gratzen* pentru cordiala primire ce li s'a făcut și asigurându-l, în acelaș timp, că fiecare duce cu dânsul o neperitoare amintire despre frumusețile firești admirate, despre lucrările forestiere executate, foarte instructive, din toate punctele de vedere, pentru orice profesionist.

Petre Antonescu

PRELIMINARILE NOULUI CODICE SILVIC

(Urmare)

Ședința III-a

19 Octombrie 1908

D. *Inspector general C. Al. Orăscu*, după ce declară ședința deschisă, arată că dorința D-lui Ministru este de a se modifica Codul silvic astfel ca să se asigure o eficace protecție pădurilor aparținând moșnenilor, iar pe dealtă parte să se ocrotească și să se dea o estindere cât mai mare plantațiunilor și împăduririlor, cari urmează să fie făcute în toate pădurile supuse regimului silvic din țară.

D. *Inspector Petre Antoneseu*, citind art. 1 din C. s. cere a se șterge cuvântul de A-ția Domeniilor, ne mai având nici o rațiune față cu actuala stare de lucruri.

Trebuie asemenea să i se de-a o mai bună redactare,

căci din acest articol combinat cu art. 2 rezultă că putem cere proprietarilor particulari, ale căror păduri sunt supuse regimului silvic, să aibă un personal silvic care să întrunească aceleași condițiuni de admisibilitate și să fie tot așa plătiți ca și acei din serviciul Statului.

Ar trebui apoi să se pună oarecare regulă în gradele și modul de a se intitula agenții silvici, cari, plecând din serviciul Statului cu un grad relativ mic ierarhic, trec în alte servicii ca inspectori, confundându-se cu cei cari pe drept poartă acest grad.

S'ar putea supune regimului silvic diferitele păduri ale moșnenilor, fie în indiviziune, fie împărțite, căci și unele și altele sunt foarte rău administrate. Ar fi de dorit ca cel puțin pădurile moșnenești în devălmășie să se administreze de Stat, în folosul lor bine înțeles, după cum se practică în Ungaria (exemplu pădurile țaranilor dela Râșnov).

Desigur că proprietarii sunt lăsați buni stăpâni al veniturilor, împărțindu-se acestea proporțional cu drepturile lor bine constatate.

Silvilcultorul însă va efectua celelalte operațiuni și lucrări culturale, precum și cele de administrație, cum ar fi vinderea prin licitație publică a produselor, etc.

Această măsură de a se administra de către Stat pădurile moșnenești în indiviziune este imperios cerută de starea rea în care se găsesc aceste păduri în prezent.

Este de cea mai mare necesitate de a se modifica acele articole din cod și regulament cari permit astăzi direct sau indirect defrișarea pădurilor supuse regimului silvic.

Continuând, D. Inspector Antonescu arată că sunt anumite proprietăți forestiere aparținând moșnenilor, cari nu se pot amenaja, sau cel puțin nu sunt susceptibile de aplicarea integrală a lor din cauza împrejurărilor speciale în cari se găsesc, fie pentru că au o întindere prea mică, fie al dificultăților, din punctul de vedere al transportului lemnului, etc.

În alte țări, cum de pildă în Ungaria, în Italia, în Prusia, se înlătură aceste dificultăți prin încurajarea, sau chiar formarea în mod obligatoriu a acestor tovărășii, asociații, sau sindicate forestiere în anumite cazuri.

Cu chipul acesta se obțin suprafețe păduroase mari susceptibile de a fi amenajate și tratate în mod rațional.

În actuala noastră lege nu se prevăd astfel de dispoziții.

În Ungaria și în Austria există, afară de aceasta, un serviciu silvic special pentru pădurile particularilor, cari sunt supuse regimului silvic.

La noi se mai poate pune următoarea întrebare :

Pentru pădurile cari se vor supune regimului silvic, sau cari sunt deja supuse, principiul impuneri amenajamentului trebuie cerut în mod absolut sau trebuie să fixăm un minimum de suprafață în ce privește obligația amenajamentului, restul urmând să fie oprit numai de a se defrișa ?

Trebuie asemenea să se explice prin lege ce anume se înțelege prin cuvântul de defrișare ? (În Franța s'a depus în acest scop pe biuroul camerei deputaților în luna Februarie a. c. un proiect de lege).

Ar fi de dorit ca prescripțiunile regimului silvic să fie aplicate, dacă nu tuturor pădurilor particulare, dar cel puțin acelor cari sunt absolut necesare din punctul de vedere al interesului general. De asemenea ar fi bine ca proprietarii cari au mari întinderi de păduri să fie obligați să angajeze câte un silvilcultor, cel puțin atunci când pădurea este pusă în exploatare.

D. Inspector Papinian, este de părere ca pădurile care aparțin în indiviziune moșnenilor, să fie administrate de Stat.

După aceste discuții relative la supunerea pădurilor sub regimul silvic, și a modificărilor articolelor respective, s'a stărut asupra cesiunii defrișărilor, căutându-se a se determina prin lege chiar înțelesul acestei idei și s'a redactat un articol în acest sens.

D. Inspector Antonescu arată că legea forestieră rusă din 4 Aprilie 1888 și legea din 11 Octombrie 1902 din Elveția, prevăd ca defrișările să nu se admită decât dacă proprietarul va fi împădurit deja o suprafață egală cu aceea cerută să o defrișeze.

D. Inspector general Orăscu, spune că mai ales la câmp sunt păduri și pâlcuri de păduri cari servesc, fie ca loc de adăpost pentru vite, fie chiar pentru pășune și cari sunt în pericol de a fi despădurite.

În acest caz ar fi bine ca proprietarul să fie obligat de a împăduri în moșia sa o altă întindere al cărui teren n'ar fi de bună fertilitate pentru cultură. În aceste condițiuni

s'ar putea lăsa în afară de Regim toate acele păcuri, garantându-se însă împădurirea unor suprafețe echivalente.

De asemenea se pot prevedea încurajări și premii pentru proprietarii cari vor face împăduriri.

D. Inspector Antonescu dă explicații asupra modului cum legea Ungară rezolvă cesiunea încurajărilor împăduririlor de către particulari.

D. Papinian, cere ca defrișările să nu se admită decât după ce se va proba plantarea reușită a unei porțiuni echivalente.

(Va urma)

V. S.

PROIECT DE BUGET

PENTRU

CHELTUELILE MINISTERULUI AGRICULTUREI ȘI AL DOMENIILOR

PE EXERCIȚIUL 1909—1910

EXPUNERE DE MOTIVE

Direcțiunea pădurilor.

Pentru ca administrarea, cultura, paza pădurilor Statului, precum și supravegherea celorlalte păduri supuse regimului silvic să fie făcute în bune condițiuni, va trebui să se facă o mai bună repartiziune a organelor silvice, ceea ce am și prevăzut în proiectul de organizare al ministerului privitor la serviciul silvic. Cu realizarea acestor îmbunătățiri sperăm că fondul păduros va crește și la timp vor spori și veniturile Statului.

Personalul silvic ar fi trebuit sporit cu cel puțin o treime, față de cel de azi; totuși, din cauza dificultăților de recrutare a acestui personal, și mai ales pentru a nu se spori prea mult cheltuielile bugetare, am mărginit creșterea cheltuielilor la 97.560 lei.

Acest spor provine din înmulțirea ocoalelor silvice dela 102, cât sunt astăzi, la 120, prin sporirea cu doi a agenților de control și prin înființarea a câte unui copist-arhivar pentru cancelariile celor 10 regiuni silvice, personal absolut necesar pentru ținerea în regulă a cancelariilor și arhivelor regiunilor.

În ce privește personalul de pază al pădurilor, am menținut actualul număr de pădurari, prevăzând însă în acest număr 120 pădurari-jandarmi, retribuiți cu 40 lei lunar.

La *material* am prevăzut un spor de 12.000 lei la articolele ale căror alocațiuni actuale s'au dovedit insuficiente, din care cauză a fost nevoie să cerem și anul acesta credite suplimentare.

Bugetul fondului de 5% pentru plantațiuni, cultura și punerea în valoare a pădurilor Statului s'a menținut în limitele alocațiunilor

actuale, cu mici modificări la unele articole de material, după necesitățile dovedite în cursul anului acesta, iar la personal cu un spor de 276 lei, provenit din desființarea reducerilor proporționale dela 1901.

Școala specială de silvicultură dela Brănești

La personal se prevede un spor de 14.916 lei, din cari 9.000 lei salariul și speșele inspectorului silvic clasa I, director al școlaei, care s'a scăzut dela statul No. 12 al personalului direcției pădurilor. Restul provine din trecerea în buget a secretarului-contabil și conferențiar la secția brigadierilor, cu salariul și speșele gradului ce are în corpul silvic al Statului, din adăugirea a doi brigadieri silvici clasa I și a doi pădurari necesari pentru paza pădurii afectată școlaei și din mici sporuri la personalul de serviciu.

La material am cerut un spor de 9.077 lei, din cari, 8.127 lei la nutrimentul elevilor și personalului de serviciu; lei 3.000, alocațiune nouă, la alin. V, pentru imprimatul diplomei de absolvire a școlaei, și 2.450 lei mici adause la celelalte aliniate la cari experiența de până acum a dovedit că fondurile actuale nu sunt destulătoare. Totalul acestor sporuri se urcă la 13.577 lei, am redus, însă, 4.500 lei dela aliniatele XXII și XXIII de astăzi, cheltuelile prevăzute în aceste aliniate ne mai fiind necesare, astfel sporul se reduce la 9.077 lei.

Impădurirea terenurilor cedate comunelor din Dobrogea

Fată cu suma de care mai dispunem azi, din fondul consemnat în trecut din venitul acestor terenuri și până vom putea încasa dela veteranii împroprietăriți în Dobrogea, valoarea vitelor și uneltelor de muncă ce li s'a distribuit și al căror preț, conform legilor speciale, s'a luat cu împrumut din fondul terenurilor cedate comunelor din Dobrogea pentru a fi împădurite, în proiectul de buget pentru împădurirea acestor terenuri am prevăzut, pentru exercițiul viitor, numai suma de 160.000 lei, adică cu 60.000 lei mai puțin ca exercițiul în curs.

Astfel, la personal s'a prevăzut un spor de 1.440 lei, provenit din trecerea salariului silvicultorului-șef cl. II, conform gradului ce are în corpul silvic, și sporirea cu 50 lei lunar a diurnei capului serviciului plantațiilor și din suprimarea unui brigadier silvic cl. I și înlocuirea lui cu un arhivar-copist, necesar pentru ținerea în regulă a arhivei serviciului.

La material, pe deo-partă, am sporit cu 78.000 lei alocațiunea dela art. 185, pentru a putea cumpără un plug cu aburi, absolut necesar pentru desfășurarea terenurilor destinate a se împăduri, și cu 1.000 lei pe aceea dela art. 187, chiria localului cancelariei capului plantațiilor; iar pe de alta, am redus alocațiunile dela celelalte articole, pentru a se menține cheltuelile la cifra totală de 160.000 lei, de care abia putem dispune în cursul anului viitor.

Ministrul Agriculturii și al Domeniilor
ANTON CARP

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor

CREDITE

Cerute pe 1909-1910		Acordate pe 1908-1909	
Lei	B.	Lei	B.

CAPITOLUL V

Direcția pădurilor

§ 1. Personal

Retribuția personalului (stat No. 12)	1.376.040	—	1.278.480	—
---	-----------	---	-----------	---

§ 2. Material

a) Cheltuelile generale pentru întreaga direcție

Cheltueli de cancelarie și mărunte, registre, condici, imprimate, publicațiuni, materiale pentru desen, sigilii, etc.	12.000	—	12.000	—
Mobilier de cancelarie și repararea celui existent .	1.000	—	1.000	—

Cumpărare de instrumente topografice și silvice pentru serviciul central și exterior, precum: ciocane silvice, compasuri topografice, silvice, corturi pentru lucrători, revolvere, cartușe și diverse unelte, etc., precum și repararea celor existente	5.000	—	5.000	—
--	-------	---	-------	---

Pentru muzeul silvic, monii, expoziții și fotografii	1.000	—	1.000	—
--	-------	---	-------	---

Subvenția societății «Progresul silvic» pentru studiile, publicațiunile și lucrările ce face în interesul economiei silvice	500	—	500	—
---	-----	---	-----	---

Premii pentru distrugerea insectelor și fiarelor vătămătoare, materiale și unelte pentru distrugere, faceri de vânători oficiale, parcuri pentru înmulțirea vânatului util	3.000	—	3.000	—
--	-------	---	-------	---

Pentru plată de lucrători, nutriment, etc., la stingerea incendiilor din pădurile Statului	3.000	—	3.000	—
--	-------	---	-------	---

Misiuni în țară și străinătate, delegațiuni și diverse lucrări în interesul economiei silvice	5.000	—	1.500	X
---	-------	---	-------	---

Indemnizări, cheltueli de transport pentru agenții silvici mutați în interes de serviciu, spese și cheltueli de transport pentru anchete, excursiuni, inspecțiuni, etc.	14.000	—	14.000	X
---	--------	---	--------	---

Plata permiselor permanente și certificatelor de călătorie pe C. F. R. și vapoare pentru personalul silvic	16.000	—	16.000	—
--	--------	---	--------	---

b) Regiunile silvice

Cheltueli de cancelarie și mărunte, materiale pentru desen, imprimate, etc.	4.000	—	3.500	—
---	-------	---	-------	---

Mobilier de cancelarie și repararea celui existent	1.000	—	1.000	—
--	-------	---	-------	---

Luminatul și încălzitul cancelariilor, cum și cumpărarea de lămpi, topoare, ferăstrae, etc.	2.000	—	1.000	—
---	-------	---	-------	---

Plata chiriei cancelariilor, precum și câte 500 lei anual indemnizare de locuință capilor de regiuni	21.000	—	18.000	—
--	--------	---	--------	---

De reportat	1.464.540	—	1.358.980	—
-----------------------	-----------	---	-----------	---

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor

CREDITE

Cerute pe 1909-1910		Acordate pe 1908-1909	
Lei	B.	Lei	B.

Pentru plantațiuni, cultura și punerea în valoare a pădurilor Statului

§ 1. Personal

Retribuția personalului (stat No. 13)	29.040	—	28.764	—
---	--------	---	--------	---

§ 2. Material

Pentru controlul și recepția lucrărilor specificate în legea fondului de 5%	3.000	—	4.000	—
Construcțiuni, reparațiuni și întreținerea de drumuri și poteci	15.000	—	15.000	—
Idem, idem de poduri și podețe	5.000	—	5.000	—
Idem, idem de cantoane, dependințe, împrejuriri, puțuri, gropi cimentate sau arse și magazii pentru conservat semințele, etc.	15.000	—	15.000	—
Lucrări de fixarea coastelor prin ziduri de susținere, prin ziduri de oprirea și regularea scurgerilor și prin înrocamente	20.000	—	20.000	—
Inițierea și întreținerea de pepiniere, recoltări și cumpărări de semințe, instrumente, etc.	90.000	—	65.000	—
Diverse lucrări de împăduriri și înerbări, întreținerea lor, transporturi de puieți și lucrători, etc.	90.000	—	110.000	—
Intocmirea și aplicarea amenajamentelor	10.000	—	10.000	—
Diverse lucrări culturale la principalele masive de păduri, perimetrarea lor și facere de șanțuri, garduri, deschideri de linii principale și secundare	10.000	—	15.000	—
Imprimate, registre, cheltueli de cancelarie, diverse, etc.	2.000	—	3.000	—
Cheltueli neprevăzute	5.840	—	9.236	—
Total	265.840	—	271.236	—

No.
persoan.
Pe trecut
Se propune

NUMIREA FUNCȚIUNILOR

RETRIBUȚIUNI

MENSUALE

MENSUALE				ANUALE	
Leii	Gradații	Diurne	Spese		
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.

STAT No. 29						
Personalul pentru împădurirea terenurilor cedate comunelor din Dobrogea						
—	1	Sivicultor-șef clasa II	350	—	150	6.000
1	—	III	300	—	150	—
2	2	Silvicultori "clasa II	200	—	80	6.720
2	2	Desenatori, din cari unul în serviciul central și altul la regiune	100	—	—	2.400
7	6	Brigadieri silvici clasa I, supra-veghetori de lucrări	80	—	—	5.760
—	1	Arhivar-copist	100	—	—	1.200
11	11	Pădurari și lucrători permanenți	—	50	—	6.600
—	—	Diurna șefului serviciului de împăduriri	—	100	—	1.200
Total			—	—	—	29.880

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1909—1910		Acordate pe 1908—1909	
	Lei	B.	Lei	B.
CAPITOLUL XIII				
Impădurirea terenurilor cedate comunelor din Dobrogea.				
<i>§ 1. Material.</i>				
Retribuția personalului (stat No. 29)	29.880	—	8.440	—
<i>§ 2. Material.</i>				
Controlul general și facerea recepției lucrărilor executate prin comisia ce se va întocmi de minister.	2.000	—	3.000	—
Construcțiuni și reparațiuni de drumuri și împietrirea lor la perimetrele destinate a fi împădurite	500	—	1.500	—
Construcțiuni de cantoane, dependințe, magazii de conservat semințe, puțuri și întreținerea lor, cum și împrejmuirea cantoanelor	2.000	—	10.000	—
Întreținerea pepinierelor existente și înființarea de noi pepeniere, recoltări și cumpărări de semințe și instrumente	11.000	—	70.000	—
Impădurirea terenurilor dela perimetrele comasate, completarea lipsurilor și întreținerea plantațiilor.	11.000	—	70.000	—
Pentru întocmirea diverselor planuri economice de comasare, sondaje, etc., și cumpărări de instrumente, topografice și silvice	500	—	1.000	—
Diverse lucrări culturale, ca : recepări de puieti, curățarea de crăci lacome, omizi, etc.	500	—	500	—
Transportul lucrătorilor și a apei necesară lor și pepinierelor, cum și a semințelor recoltate în țară sau comandate în străinătate și diverse alte transporturi de materiale	2.000	—	3.000	—
Continuarea șanțurilor la perimetrele plantațiilor, întreținerea celor deja făcute, precum și facerea de garduri vii la aceste perimetre	1.000	—	2.500	—
Cumpărări sau închirieri de pluguri pentru desfundatul terenului, întreținerea lor, combustibil, etc., animale de muncă, furajul și întreținerea lor, atelajele necesare și repararea lor, precum și plata vizitiilor, îngrijitorilor și mecanicilor	93.000	—	15.000	—
Diverse imprimate și furnituri de cancelarie și desen, registre, mobilier și alte necesare pentru cancelaria șefului plantațiilor și cantoanelor, cum și iluminatul și încălzitul cancelariilor	1.500	—	2.000	—
Chiria localului cancelariei șefului plantațiilor	2.000	—	1.000	—
Restituiri de sume rău incasate	500	—	1.000	—
Cheltueli neprevăzute, telegraf, telefon	2.620	—	11.600	—
Total	130.120	—	191.560	—

No. persoan.	Pe trecut Se propune	NUMIREA FUNCȚIUNILOR	RETRIBUȚIUNI								
			MENSUALE						ANUALE		
			Leii		Gradații		Diurne			Spese	
			Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		Lei	B.
STAT No. 27											
Școala specială de silvicultură dela Brănești											
1	1	Director (inspector silvic clasa I)	650	—	—	—	—	100	—	9.000	—
1	1	Profesor de amenajament, dendrometrie, estimarea pădurilor și corecțiunea terenurilor	360	—	—	—	—	—	—	4.320	—
1	1	Profesor de silvicultură și exploatarea pădurilor	360	—	—	—	—	—	—	4.320	—
1	1	Profesor de drept, legislația forestieră, administrație, statistica silvică și protecția pădurilor (agent silvic superior cu leașa și speșele gradului)	400	—	—	—	—	150	—	6.600	—
2	2	Profesori de științele naturale, din cari:									
		1 profesor cu leașa și gradație	360	—	108	—	—	—	—	5.616	—
		1 agent silvic (cu leașa și speșe)	250	—	—	—	—	80	—	3.960	—
2	2	Profesori de matematici generale și aplicate	360	—	108	—	—	—	—	11.232	—
1	1	Profesor de științele fizico-chimice și climatologie	360	—	108	—	—	—	—	5.616	—
1	1	Silvicultor-șef detașat pentru supravegherea stagiariilor	350	—	—	—	—	150	—	6.000	—
1	1	Conferențiar de horticultură, cu aplicație	200	—	—	—	—	—	—	2.400	—
1	1	Conferențiar la secția brigadierilor, însărcinat și cu administrarea pădurii afectată școlii (agent silvic cu leașa și speșele gradului)	200	—	—	—	—	80	—	3.360	—
1	1	Secretar-contabil și conferențiar la secția brigadierilor agent silvic cu leașa și speșe)	200	—	—	—	—	80	—	3.360	—
1	1	Medic al școlii	120	—	—	—	—	—	—	1.440	—
1	1	Econom-intendent-magaziner	100	—	—	—	—	—	—	1.200	—
1	3	Brigadieri silvici clasa I	80	—	—	—	—	—	—	2.880	—
2	4	Pădurari clasa I pentru paza și poliția pădurii afectată școlii și ca lucrători pentru parcul școlii	—	—	—	—	25	—	—	1.200	—
1	1	Portar	—	—	—	—	40	—	—	480	—
1	1	Bucătar	—	—	—	—	50	—	—	600	—
1	1	Vizitiu	—	—	—	—	30	—	—	360	—
1	1	Sufragiu	—	—	—	—	30	—	—	360	—
		De reportat	—	—	—	—	—	—	—	74.304	—

Pe trecut	No. persoan.	Se pregăte	NUMIREA FUNCȚIUNILOR	RETRIBUȚIUNI								
				MENSUALE								ANUALE
				Leii		Gradații		Diurne		Spese		
				Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
			Report . . .								74.304	
1	1		Spălătoreasă și reparatoare de rufe					40			480	
2	3		Cameriști pentru dormitoare și clase					25			900	
3	4		Rândași					25			1.200	
1	1		Femeie de serviciu, ajutoare la spălătorie					25			300	
—	—		Spese de transport pentru 4 profesori cari nu locuiesc la școală, a 60 lei lunar, și pentru un conferențiar și medicul școlii a 30 lei lunar, pe 10 luni								3.000	
			Total								80.184	

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor

CREDITE

	Cerute pe 1909—1910		Acordate pe 1909—1909	
	Lei	B.	Lei	B.
	Scoala specială de silvicultură dela Brănești			
<i>§ 1. Personal</i>				
Retribuția personalului (stat No. 27)	80.184		65.268	
<i>§ 2. Material</i>				
1) Nutrimentul a 82 elevi, și anume:				
35 bursieri și solvenți pe 300 zile, a 80 bani pe zi	8.400		7.350	
20 brigadieri bursier și solvenți pe 365 zile, a 65 bani pe zi	4.745		5.484	
10 stagiar pe 306 zile, a 3 lei pe zi	9.180		9.180	
14 » » 244 » » 3 » » »	10.248		5.124	
<i>Nutrimentul personalului de serviciu inferior și al servitorilor</i>				
Economul și 4 brigadieri silvici a 65 bani pe zi, pe 365 zile	1.186	50	440	
4 pădurari a 50 bani pe zi, pe 365 zile	730			
13 servitori a 50 bani pe zi, pe 365 zile	2.372	50	1.757	
De reportat	36.862		29.335	

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor

CREDITE

	Cerute pe 1909-1910		Acordate pe 1908-1909	
	Lei	B.	Lei	B.
	Report . . .	36 862	—	27.335
Nutritivul profesorilor când rămân la școală pentru lucrări practice	600	—	—	—
2) Spălatul și reparatul rufelor și pentru cumpărarea unei mașini de spălat	600	—	400	—
3) Luminat și încălzit	1.200	—	1.200	—
4) Cheltueli mărunte și neprevăzute	350	—	200	—
5) Imprimatul diplomei de silvicultori	3.000	—	—	—
6) Imprimare și cheltueli de cancelarie	600	—	300	—
7) Biblioteca, abonamente la reviste, ziare științifice și legatul cărților	700	—	500	—
8) Medicamente și dezinfectante	300	—	200	—
9) Repararea, curățenia și întreținerea localului, construcțiunii dependințe și îmbunătățiri la băi	5.000	—	5.000	—
10) Mobilier și aparate de gimnastică, obiecte de menaj și trusou	3.000	—	2.000	—
11) Întreținerea grădinei și a parcului, facerea și împietrirea drumului și a potecilor, înființarea și întreținerea unei grădini de legume și de arbori fructiferi	2.000	—	1.500	—
12) Pentru desecarea bălții de lângă școală, lucrări de nivelare, drenaj, etc.	200	—	200	—
13) Întreținerea cailor și trăsurilor, cumpărări de cai de serviciu și reparațiuni de trăsuri	3.000	—	3.000	—
14) Materiale și instrumente silvice, topografice și pentru laboratorul de fizică și chimie	1.500	—	1.500	—
15) Excursiuni pentru aplicarea cursurilor, faceri de lucrări practice, cheltueli de transport, locațiune și nutrimet	2.000	—	2.000	—
16) Pentru stațiunea de experimentație silvică a școlii cumpărarea instrumentelor necesare pentru funcționarea ei și pentru stațiunea meteorologică	2.500	—	2.500	—
17) Pentru instalațiunea telefonică și plata abonamentului	405	—	405	—
18) Plata permiselor permanente și certificatelor de călătorie pe C. F. R.	1.000	—	1.000	—
19) Cheltueli pentru exploatarea pădurii afectată școlii (tăieri principale și secundare)	700	—	700	—
20) Pepiniere, plantațiuni, însemnări și întreținerea lor	2.000	—	2.000	—
21) Construcțiuni de cantoane, drumuri, puțuri, podiști și întreținerea lor	4.000	—	4.000	—
22) Pentru ridicarea în plan, perimetrarea și stabilirea semnelor de hotar ale pădurii școlii, pentru deschideri de linii, faceri de drumuri și împietrirea lor, și pentru diverse operațiuni culturale și de punere în valoare a pădurii	500	—	500	—
— Pentru mobilarea unei camere în care să doarmă profesorii când sunt obligați să rămână noaptea în școală	—	—	1.500	—
— Mobilier pentru muzeul silvic al școlii	—	—	3.000	—
Total	72.017	—	62.940	—

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentularea tăerei lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentularea exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Dissescu.

starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisele cari nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere șiși vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

La Societatea «Progresul silvic» în cursul lunei Martie se vor ține 2 conferințe:

În ziua de 14 Martie a. c., d-l Profesor *N. Iacobescu*, va vorbi despre: *Inimiciei pădurilor în afară de om.*

În ziua de 21 Martie a. c., d-l silvicultor-șef *I. Guguianu*, va face o descriere asupra: *Importanței regiunii forestiere „Valea Nișcovului” din jud. Buzău.*

Conferințele se vor ține în zilele indicate, la orele 8³/₄ seara, la sediul Societății dela Administrația Domeniului Coroanei, Str. Știrbey-Vodă No. 3.

În comptul exercițiului 1908—1909 până la 31 Decembrie 1908 s'au încasat, ca venit al pădurilor, lei 4.356.742 bani 69

față de 4.764.671 bani 57 încasăți în epoca corespunzătoare a exercițiului 1907—1908, prevederile bugetare fiind de lei 6.200.000.

* * *

Din 93 păduri licitate în ziua de 20 Februarie a. c. s'au adjudecat provizoriu 20, din cari s'a aprobat vânzarea a 16 păduri.

* * *

La 11 Aprilie a. c. se vor ține licitații la Iași, Bacău, Bârlad, Buzău, Ploești, București, Pitești, R.Vâlcea, Craiova, Constanța, și Tulcea pentru vânzarea spre exploatare a 106 păduri.

* * *

Până la 15 Martie a. c. au achitat cotizația și abonamentul următorii membri și abonați :

Membrii : Boiarolu D., Cernătescu P., Demetrescu Gh., Demetrescu St. Vergu, Marinzeller Olivier, Părvulescu Gr., Popescu Gr. Inginer, Stanciulescu Chr., Cioroianu Th., Golgoteanu Gh., Iosof D., Ivănescu I. D., Marcovici D. St., Mihălescu Emil, Papinian D., Petrescu D. David, Popescu M., Rizescu D., Țăpârdea N., Burcă C., Rădulescu C. R. Armășescu D., Boiu O., Candiani I. A., Colțescu St., Codrescu C., Davidescu Fl., Gaetan Denize, Kalinderu I., Marinescu N., Panaitescu C., Popescu I., Popovici Gh., Popovici I., Precup A., Stamatescu I St., Andreian I., Solomon Emil, Mateescu N., Ionescu N. și Plăpceanu R., adică în total 116 din 203 membrii.

Abonați : Casa Regală, Administrațiunea Domeniului Coroanei, Brigada silvică Bușteni, Brigada silvică Gherghița, Blimel E., Băltăceanu I., Diaconescu I., Secară D., adică în total 24 din 40 abonați.

CONFERINȚELE SILVICE¹⁾.

Vă salut, Domnilor și scumpi Colegi,

Îmi fac de asemenea plăcerea, de a mulțumi, în numele nostru al tuturor, domnilor cari ne fac onoarea de a ne arăta, prin prezența domniei-lor aci, interesul ce poartă societăței noastre și silviculturii naționale.

În special simpatia ce ne arată nouă, trebuie s'o privim nunumai ca o cinste, ci și ca un îndemn de a stăruii pe viitor cât mai mult pentru progresul pădurăritului.

Am făcut și până acum tot ce am putut pentru desvoltarea silviculturii în țara noastră.

Astfel, am dat Ministerului Agriculturii și Domeniilor avizul nostru asupra chestiunilor de ordin silvic ce l'au preocupat, cum e însuși proiectul de lege al codului silvic, ce s'a depus zilele acestea în Adunarea Deputaților, și în vederea căruia am înaintat, cum știți, Ministerului un amănunțit memoriu.

Aceia din Domniile-Voastre, Domnilor și scumpi Colegi, cari s'au informat mai de aproape de mersul societăței noastre, știu mai bine câtă muncă a depus comitetul pentru împlinirea chemărei ce i-ați încredințat. Mai cunosc, de sigur, și greutățile cu care am avut de luptat eu, care nu sunt decât un om de bunăvoință în ce privește silvicultura, dar nu e locul să intru aci în amănunte. Un lucru însă cată să-l spun, și anume că se simte acum, mai mult decât orcând, trebuința de a ne întruni cât mai des și de a ne sfătui asupra modului, în care s'ar putea înviora și spori puterea de viață și de prosperitate a societăței noastre.

¹⁾ Această cuvântare a fost rostită la societatea noastră, în ziua de 14 Martie a. c., de d-l Ion Kalinderu, președintele societăței, cu ocazia deschiderii conferințelor din acest an.

Vă rog chiar, Domnilor și scumpi colegi, ca în convorbirile ce veți avea unii cu alții, și mai cu seamă în cele ocazionale de întâlnirea Domniilor-Voastre, atât la conferința de acum, cât și la cea viitoare, să nu uitați societatea silvică, pentru al cărei progres fiecare din Domniile-Voastre are partea sa de răspundere. Mai mult, societatea noastră, având de scop înălțarea silviculturii, implică și îmbunătățirea situațiunii d-v. în genere, ceea ce nu se poate dobândi dacă nu sunteți uniți și dacă nu impuneți prin activitatea d-v., atât pe terenul aplicațiunii, cât și al cunoașterii progresului silvic din alte țări.

De altă parte, știți foarte bine că nici înălțarea silviculturii, nici ameliorarea ce amintii nu se pot câștiga izolați, ci numai uniți, mai cu seamă într'o societate care să concentreze și să urmărească împlinirea aspirațiunilor tuturor.

Societatea o aveți! E întemeiată de aproape un sfert de veac, de cei mai bătrâni dintre noi și de unii cari s'au dus din mijlocul nostru, dar care ne-au lăsat amintirea unei dragoste neștirbită pentru armonie și a unei activități călăuzită numai de binele silviculturii.

Evocând însuflețirea ce a stăpânit întemeierea societății silvice, nu pot, d-lor și scumpi colegi, să nu mă rezum, adăogând că progresul ei e progresul D-Voastre, că acest progres va fi mai mare sau mai mic, după cum va fi, mai multă sau mai puțină, partea de muncă ce va aduce fiecare din membrii la realizarea ei.

Trec acum la subiectul conferințelor.

După cum ați binevoit a vedea din înștiințare, în astă seară va vorbi d-l profesor Nicolae Iacobescu, despre: *Inimicii pădurilor în afară de om*, pe baza observațiunilor ce a făcut asupra stricăciunilor aduse pădurilor de paraziți noi, cari amenință să devină tot mai periculoși prin deprecierea lemnului de lucru, ca și de foc.

Pe lângă descrierea acestor paraziți și modul lor de incuibare, d-l Iacobescu ne va întreține despre mijloacele de luptă contra lor, și în genere despre mijloacele de combaterea răului tratament al pădurilor de către proprietari. În expunerea sa va arăta apoi alarma popoarelor civilizate contra despăduririlor, care au îngrijat într'alăta pe președintele Statelor-Unite Americane, încât a dat nu de mult o circulară pentru convocarea unei conferințe internaționale, care să se ocupe cu chestia conservării bunurilor naturale.

În chip firesc, d-l Iacobescu ne va arăta și ce trebuie făcut la noi, de către Stat, ca și de către particulari, cum și care trebuie să fie pregătirea și prin urmare rolul șefilor de ocol silvic, în opera aceasla de regenerare și păstrare a pădurilor.

Sâmbăta viitoare vom avea plăcerea să ascultăm pe d-l Ion Guguianu, care și-a ales ca subiect: *Insemnătatea regiunii forestiere Valea Nișcovului din județul Buzău.*

Această chestiune nu e atât de generală ca cea dintâiu. Are însă meritul de a trata *Valea Nișcovului*, din toate punctele de vedere: ca tratament, în trecut și prezent, ca situațiune și compoziție a pădurilor și ca importanță pentru șesurile județelor apropiate și pentru dezvoltarea meseriilor ce sunt astăzi în ființă pe acea vale.

În sfârșit, d-l Guguianu, care cunoaște bine *Valea Nișcovului*, ne va arăta ameliorațiunile ce vor trebui introduse pentru conservarea stejarului, pentru sporirea mijloacelor de exploatare și transport, iar ca încheiere, va propune înființarea unei școale de meserii pentru căruțarie, dulgherie și fabricațiunea jucăriilor de copii.

Mulțumesc călduros ambilor domni conferențieri pentru osteneala ce și-au luat și dau cuvântul d-lui profesor Iacobescu.

PRACTICAREA VÂNĂTOAREI ÎN ROMÂNIA

Cu toate că condițiunile pentru cultivarea vânatului util sunt prielnice în România, atât din punctul de vedere al climei, al bogăției sale în ape și păduri, în întinse domenii agricole puțin populate, totuși acest vânat s'a împuținat peste măsură la noi.

Această împrejurare se esplică prin faptul că până în anul 1891, când prin înaltul decret regal No. 2860 din 29 Octombrie acelaș an s'a promulgat prima noastră lege asupra poliției vânatului, vânătoarea nu eră supusă la nici o restricțiune.

Ori cine putea să vâneze unde vrea, ce voia și când vrea, fără să existe epoci de prohibițiune spre a se favoriza reproducerea animalelor și paserilor folositoare.

Prin legea în chestiune, al cărui regulament s'a publicat în «Monitorul Oficial» No. 236 din 28 Ianuarie 1892, s'a stabilit principiul că dreptul de vânat aparține proprietarului fondului, afară bine înțeles de timpul când vânătoarea eră oprită.

Să examinăm pe scurt economia acestei legi pentru că ea constituie primul nostru început de legislație în materie de reglementare a esercițiului vânătoarei în țara noastră.

Timpul când se permitea vânatul pentru toate soiurile de animale și de paseri sălbatică, afară de cele călătoare care eră liber în tot cursul anului, eră fixat dela 15 Februarie până la 15 August.

Iar în caz de înmulțirea peste măsură a animalelor, a pasărilor răpitoare pe orice proprietate, sau când existența fiarelor ar fi amenințat siguranța trecătorilor ori al animalelor domestice, autoritățile comunale respective aveau dreptul, în orice epocă a anului, să provoace vânători din oficiu, dacă proprietarul fondului nu consimțea ca, în 5 zile libere, dela încunoștiințarea sa să facă pe propria sa cheltuială o atare vânătoare.

Intrebuintarea de momeli, de căpcăni, de lațuri, nu eră liberă decât pentru stărpirea animalelor rău făcătoare.

Amenzile variând dela 10—100 lei, aplicate aceloră cari vânau pe proprietatea altuia fără consimțământul sau, cari făceau vânători în timpul nopței, ori în timpul când acestea erau interzise, cari puneau spre vânzare sau cumpărau, colportau ori transportau vânatul etc., se vărsau în casa comunelor respective.

Prin votarea acestei legi intențiunea legiuitorului de sigur a fost de a se păstră și înmulți vânatul util, de a se stimula exercițiul acestei pasiuni nobile amenințată să dispară și a se desvolda, din ce în ce mai mult, o bărbătească indeletnicire care, practică în mod rațional, constituie un mijloc de întărire fizică și morală a poporului, creându-se, în acelaș timp, un nou izvor de venituri pentru Stat merit de bună seamă, a crește proporțional cu înmulțirea vânatului util.

Fie însă din cauza lacunelor ce legea în chestiune conține, prin o aplicare destul de îndelungată, eșite la iveală, fie că nu se prevăzuse și mijloacele necesare pentru a se obține rezultatele așteptate, fie în sfârșit din pricină că penalitățile contra contraveniențelor nu erau destul de aspre, faptul pozitiv este că s'a simțit nevoie de un nou codice asupra poliției vânatului, care, votându-se de corpurile legiuitoare, s'a promulgat și s'a publicat, d'impreună cu regulamentul referitor, în «Monitorul Oficial» No. 286 din 28 Martie 1906 și în No. 45 din 28 Maiu 1906.

În baza acestei din urmă legi oricine voiește să vâneze este dator, neexcluzându-se nici chiar proprietarul pământului, afară numai de terenurile cu o împrejmuire continuă, a'și procura un permis de vânătoare valabil timp de un an, cu începere dela 1 Iulie, în schimbul plăței unei taxe de 15 lei.

Amenzile în caz de contravențiuni sunt de astă dată mult mai mari ca în trecut. Vânătoarea cu ogari a iepurilor, când câmpul este acoperit cu zăpadă, este cu desăvârșire oprită; prinderea dropielor de ambele sexe pe timp de poleiu, de asemenea.

Proprietarii fondurilor rurale cu o întindere mai mică de 50 hectare sunt obligați a-și arenda, prin licitație publică, pe timp dela 5—10 ani cel mult, terenurile lor pentru vânătoare. Iar în caz dacă la licitație nu se prezintă nici un concurent, primarul comunei are dreptul, cu aprobarea Prefectului, de a le arenda prin bună învoială, iar prețul obținut se împarte între toți proprietarii și anume în proporție cu impozitul fonciar ce fiecare dintre dânsii plătește pentru fondul respectiv.

Vânătorile din oficiu s'au desființat, constatându-se că cu aceste ocaziuni se împușcă mai mult vânat util, decât fiare stricătoare.

Vânarea, prinderea ori distrugerea paserilor răpitoare, a

puilor sau a oulelor lor, a *pelicanilor* (babițelor) și a *cormoranilor*, ca pasări distrugătoare de pește, este permisă în orice timp, în orice mod, cu orice unelte și chiar fără permis.

Epoca deschiderii și închiderii vânătoarei se fixează în fiecare an de Ministerul de Interne.

Cel care păstrează, pune în vânzare, cumpără, transportă sau colportează în timpul când vânătoarea nu este permisă, sau cel mai târziu după 3 zile dela închiderea vânătoarei, se pedepsește cu o amendă de 50—100 lei.

Vânatul confiscat dela comercianții de comestibile, resturatori, birtași, precupeți, etc., este pus imediat la dispozițiunea spitalului sau ospiciului celui mai apropiat.

Iată acum și epocile în care este permisă vânzarea diferitelor specii de vânat.

1. *Cerbii* (numai aceia cari vor avea coarne de peste doi ani) dela 1 Iunie la 1 Februarie.

În legea din 1891 acest termen eră fixat dela 15 Iunie până la 15 Septembrie, începea cu alte cuvinte cu 2 săptămâni mai târziu, dar în schimb dură mai puțin și anume numai 3 luni.

Vânătoarea cerboaicelor este cu desăvârșire oprită.

2. *Caprele negre* (ambele sexe) dela 1 August la 1 Februarie.

3. *Căprioarele de sex masculin* (țapii) dela 1 Octombrie la 1 Februarie. *Căprioarele* (caprele) dela 1 Octombrie la 1 Decembrie, pe când după legea dela 1891 țapii se puteau vâna numai în intervalul dela 1 Maiu până la 1 Decembrie, iar vânărea căprioarelor de sex feminin, precum și a iezilor cărora nu le crescuse încă coarnele eră cu desăvârșire oprită.

4. *Epurii* se pot împușca dela 1 Septembrie până la 15 Ianuarie, pe când înainte acest timp eră limitat între 15 August și 15 Februarie.

Experiența a dovedit că, în interesul reproducerei acestui din urmă animal, este bine a se opri vânătoarea cu o lună mai înainte, adică la 15 Ianuarie.

5. *Dropiele, spurcacia* (cocoșii și găinele) dela 1 August la 1 Aprilie, iar dela 1 Aprilie la 1 Maiu numai cocoșii lor. Prin precedentă lege nu eră permisă vânărea dropielor, ci numai a cocoșilor lor și anume în intervalul dela 15 Martie până la finele lunii Aprilie.

6. *Cocoșii de munte* (ambele specii, cocoșii și găinele) dela

1 August la 15 Ianuarie, iar dela 15 Aprilie la 15 Maiu numai cocoșii lor.

7. *Fazanii, găinele de alune* (erunci) dela 1 Septembrie la 15 Ianuarie.

8. *Potârnichele* dela 1 August la 1 Decembrie.

9. *Prepelile, cărsteii, porumbeii sălbatici, turturelele, cocoșarii* (sturzii) dela 1 August la 15 Ianuarie.

10. *Lebedele, găștele sălbaticе, rațele sălbaticе* dela 1 Iulie la 15 Martie.

11. *Sitarii, becașinele* (de toate speciile), precum și orice alte specii de vânat, altele decât cele arătate dela 1 Iulie la 15 Aprilie.

Tabloul relativ la timpul în care se permite vânărea speciilor mai sus menționate, precum și a altora este anexat la regulamentul pentru aplicarea legii în vigoare asupra poliției vânatului.

Prin Art. 36 din lege se stabilește principiul că pe viitor se va institui premii pentru stârpirea animalelor și pasărilor răpitoare, iar aceloră cari vor surprinde pe braconieri asupra faptului li se vor acorda un sfert din amenda la cari aceștia vor fi condamnați de justiție, iar prin art. 19 din regulamentul referitor se fixează și sumele ce urmează a se da ca premii pentru distrugerea fiarelor, în care scop se va pune la dispoziția Ministerului de Interne creditele necesare din sumele provenite din taxele permiselor de vânătoare.

Astfel s'a prevăzut 50 lei pentru un urs sau ursoaică adultă; 20 lei pentru un puiu de urs, 10 lei pentru un porc mistreț sau un lup; 5 lei pentru puii lor; 2 lei pentru o vulpe sau o pisică; 0,50 lei pentru celelalte specii mici de animale stricătoare sau pasări răpitoare (toate speciile de ulii și hereti), 0,20 lei pentru o coțofană.

Aplicându-se cu strictete dispozițiunile acestei legi, se va scuti populațiunea noastră rurală de pagubele ce i se pricinuesc de către animalele stricătoare, care se urcă la o sumă considerabilă pe fiecare an și se va reduce braconajul în mod simțitor, factori cari au împiedicat, până acum, înmulțirea vânatului folositor.

Pe de altă parte încă din anul 1893 Ministerul Domeniilor a început să arendeze dreptul de vânat în pădurile sale, încasând veniturile prevăzute în tablourile de mai jos.

TABLOUL No. 1
 Relativ la suprafețele pădurilor Statului din diferitele județe ale țării arondate pentru dreptul de vânțtoare, cu
 începere din 1893 până la finele anului 1905.

No. curent	J U D E Ţ U L	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905
		Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare
1	Argeş	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bacău	—	17.995	19.329	22.576	22.576	22.576	26.382	29.168	29.168	27.894	26.411	28.625	22.199
3	Botoşani	—	6.492	6.492	6.492	6.492	6.492	6.492	6.492	6.492	6.492	1.240	1.148	911
4	Braşova	—	—	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
5	Buzău	—	1.894	1.894	1.894	1.894	1.894	4.973	4.973	4.973	4.973	4.973	7.848	7.848
6	Constanţa	—	1.130	1.130	1.130	1.130	1.130	1.130	1.130	1.130	1.130	1.130	—	—
7	Covurlinţa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Dâmbovitza	—	—	—	—	293	293	1.251	1.251	958	9.767	9.767	12.185	12.185
9	Doj	—	—	—	—	118	962	962	962	962	194	1.088	12.761	—
10	Dorohoiu	—	—	—	—	861	861	861	861	861	1.108	242	242	1.509
11	Fălciu	—	—	—	—	—	—	—	296	296	296	296	—	—
12	Gorj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Ialomiţa	—	943	943	943	1.643	1.643	1.643	1.643	943	943	—	—	—
14	Iasi	—	—	—	—	—	2.603	2.603	2.603	2.603	2.603	2.603	7.205	7.205
15	Ilov	—	2.725	2.725	2.725	2.725	2.725	3.211	3.211	3.211	3.211	8.365	7.785	7.785
16	Mehedinţi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Muşcel	—	—	14.535	14.535	32.215	32.215	34.587	34.587	34.587	34.587	32.215	32.215	20.680
18	Neamţ	—	—	19.820	19.820	19.820	19.820	19.820	19.820	19.820	19.820	19.820	—	—
19	Olh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Prahova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.858
21	Putna	—	—	—	—	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631	17.530	20.199
22	R. Sărat	—	—	975	975	975	975	975	975	975	975	275	3.850	2.575
23	Roman	—	—	—	—	—	—	—	189	189	189	189	1.457	1.457
24	Romanat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.649	1.649
25	Suceava	—	—	—	—	2.493	2.493	2.493	5.399	5.399	5.399	5.399	5.399	1.876
26	Suceava	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Teaciu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Teleorman	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Tulcea	—	—	25.237	32.605	32.605	32.605	32.605	32.605	35.237	19.265	19.265	19.265	5.399
30	Tulova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Vaslui	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Vlaça	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total	41.348	107.267	133.223	138.258	161.290	166.560	174.091	182.659	188.724	176.374	166.217	180.282	164.659

TABLOUL No. 2

Relativ la venitul provinent din arendarea dreptului de vânatoare în pădurile Statului, în timp de 15 ani (1893—1905).

JUDEȚUL	1893		1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901		1902		1903		1904		1905		TOTAL		%			
	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %	Lei	La %				
1 Argeș	—	—	400	—	600	—	900	—	900	—	900	—	1.062	—	1.262	25	20	1.262	25	1.062	—	1.001	—	901	—	920	—	70	0,05			
2 Bacău	—	—	1.100	—	1.100	—	1.100	—	1.100	—	1.100	—	1.100	—	1.100	—	1.100	—	1.100	—	1.100	—	300	—	300	—	25	11,170	9,6			
3 Botoșani	—	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	600	—	10,525	9,0		
4 Brașov	—	—	140	—	140	—	140	—	140	—	140	—	140	—	140	—	140	—	140	—	140	—	230	—	230	—	230	—	6,600	5,7		
5 Buzău	—	—	220	—	220	—	220	—	220	—	220	—	220	—	220	—	220	—	220	—	220	—	275	—	275	—	275	—	2,809	2,4		
6 Constanța	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,585	2,2		
7 Covurlui	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	0,4		
9 Dâmbovița	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.907	1,6		
8 Doji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	586	0,5		
10 Doroheoi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.763	2,3		
11 Fălciu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165	0,8		
12 Gorju	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	975	0,8		
13 Ialomița	—	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	180	—	250	0,2		
14 Iași	—	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	250	0,2		
15 Ilfov	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85	0,7	
16 Mehedinti	—	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	252	0,2		
17 Mureș	—	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	165	0,1		
18 Neamț	—	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	200	—	60	0,5		
19 Olt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	0,5	
20 Prahova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	0,5	
21 Putna	—	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	260	—	378	0,3		
22 R.-Sărat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	0,5	
23 Roman	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165	0,1	
24 Romanai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25 Suceava	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 Tecuci	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 Teleorman	—	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	700	—	820	0,7
28 Tulcea	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29 Tutova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 Vaslui	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31 Valcea	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32 Vlașca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total general	3.040	2,6	5.905	5	7.660	6,5	8.130	6,9	9.835	8,3	10.902	9,2	11.156	9,4	11.128	9,4	10.368	8,5	10.222	8,6	9.132	7,7	9.559	8,1	11.282	9,5	118.319	15	100	100	100	

Din aceste tablouri reiese că pe când în 1893 întinderea pădurilor arendate nu era decât de 41.348 hectare, producând un venit de 3.040 lei sau 2.6 % din suma totală de 118.319.15 lei, încasată în timp de 13 ani (1893—1905); în 1900, adică peste 7 ani, numărul hectarelor arendate a crescut la 189.659, dând un venit de 11.128 lei, sau 9.4 %, ceea ce revine la 0.06 lei la hectar, iar în 1905 suprafața în chestiune a fost de 164.659 hect., iar venitul de 11.282 lei (9.5 %) sau 0,068 lei la hectar.

Ca maximum de suprafață arendată, primul loc îl ocupă județul Muscel, după care urmează județele Bacău, Tulcea, Neamțul, Vlașca și Brăila. Iar ca venit județul Vlașca, după care succede județele Neamț, Bacău, Tulcea, Botoșani, etc., cea mai mică sumă încasându-se (70 lei) în districtul Argeș.

În unele județe cum de ex. în Fălciu, Suceava și Tutova până în 1906 nu s'a prezentat nici un amator pentru a lua în arendă dreptul de vânătoare în pădurile Statului, pe viitor însă, când vânatul se va multiplica, probabilitate pe care se poate compta, când fiarele și braconajul se vor stârpi, sau se vor reduce la o neînsemnată proporție, când se va înființa mai departe un serviciu special în a cărui atribuțiune exclusivă să intre stricta aplicațiune a legii existente, nu va rămânea, cu toată siguranța, nici o pădure nearendată, iar venitul Statului, actualmente minim, va crește în mod simțitor.

Inmulțirea vânatului nobil a format obiectul de preocupațiune al Ministerului de Domenii, al Administrațiunei Domeniului Coroanei, și al câtorva mari proprietari rurali.

Astfel, în anul 1903, pe proprietatea Statului Inconjuratoarea M-ri Neamțu-Secu s'a înființat o cerbărie consistând, la început, din 3 ciute, în etate de 15—20 zile, prinse în 1900 în pădurile Statului din ocolul Pipirig, jud. Neamț, dintr'un puiu de cerb de asemenea prins în 1902, din 3 ciute și un cerb de 2 și 3 ani, cumpărați cu 300 lei; în anul 1906, după cum se specifică în următorul tablou, numără 30 de capete.

No. curent	FELUL ȘI NUMĂRUL ANIMALELOR				Etatea	Observațiuni
	Cerbi	Cerboaiice (și ciute)	Capre	Total		
1	1	—	—	1	6 ani	Tabloul acesta se referă la situațiunea vânatului din anul 1906.
2	1	—	—	1	4 »	
3	1	—	—	1	2 »	
4	3	—	—	3	1 »	
5	4	—	—	4	născut în 1906	
6	—	4	—	4	6 ani	
7	—	2	—	2	4 »	
8	—	4	—	4	2 »	
9	—	3	—	3	1 ani	
10	—	3	—	3	3 »	
11	—	—	1	1	3 »	
12	—	—	3	3	1 »	

Măsuri identice pentru înmulțirea vânatului mare s'a luat deja și de către administrațiunea Domeniului Coroanei și anume încă din anul 1884, dată când a luat ființă această instituțiune, înființându-se în 1906 o cerbărie la reședința ocolului silvic Mălini din județul Suceava.

Dela această cerbărie în 1903 s'a trimis, pentru Domeniul Coroanei Șegarcea din județul Dolj, 6 cerbi și 6 ciute.

Vânătoarea cerbilor și căprioarelor (femele) este cu totul oprită pe toate Domeniile Coroanei, iar pentru distrugerea fiarelor vătămătoare se acordă următoarele premii :

20 lei pentru un urs, lup sau un răs.

5 » » » mistreț.

4 » » o vulpe.

iar pentru animale mai mici, de asemenea stricătoare, premiile ce se plătesc sunt proporționale cu stricăciunile ce aduc¹⁾.

Administrația proprietății *Comarnic*, de pe Valea Prahovei, a prințului *Valentin Bibescu*, care asemenea posedă o cerbărie lângă castelul său dela *Posada*, acordă :

5 lei pentru împușcarea unui lup.

3 » » » unei vulpe.

1 » » » unui vultur, sau unui uliu.

0,25 » » » unei ciori.

1 » » » unui câine de casă.

1) Monografia Domeniului Mălini. Anul 1906, pag. 58.

- 3 lei pentru împuşcarea unui copoiu.
 10 » » » » cop. care goneşte obicinuit.
 3 » » » » viezure.
 1 » » » » unei nevăstuici.

Aceste premii se dau numai impiegaţilor acestei administraţiuni în scopul de a le desvolta gustul vânătoarei şi a-i obicinui cu mânăuirea puşcei.

În budgetul de cheltueli ale administraţiunei domeniului *Dărmăneşti* din judeţul Bacău, proprietatea prinţului *George Bibescu*, în fiecare an se prevede 1000 lei pentru distrugerea animalelor rău făcătoare, plătindu-se ca premii :

- 20 lei pentru un lup.
 30 » » » răs.
 15 » » o pisică sălbatică.
 15 » » un jder.
 8 » » o vulpe.
 5 » » un dihor.
 3 » » » câine de vânătoare strein.
 10 » » » câine vagabond.

Pentru prinderea unui braconier şi aducerea lui la primărie li se dă, afară de aceasta, pădurarilor câte 20 lei.

Există însă şi alţi mari proprietari, cari fac sacrificii pentru înmulţirea vânatului mare util. Între acestia putem cita pe *D-1 Gr. G. Cantacuzino*, fost prim-ministru, care posedă un interesant parc de vânătoare pe proprietatea sa *Floreşti*, din judeţul Prahova.

Cel care a avut şi are partea contributivă cea mai mare, pentru ca pasiunea vânătoarei să se răspândească în cercuri cât mai largi în România, este A. S. R. Prinţul Ferdinand, moştenitorul Tronului, care întovărăşit, de multe ori, de A. S. R. Principesa Maria, aşişderea pasionată pentru acest sport cynegetic, pentru acest nobil exerciţiu, întreprinde, în fiecare an, mari vânători de urşi, de porci mistreţi, de capre negre şi de cocoşi de munte în pădurile din munţii judeţului Muscel, unde se află instalat rusticul pavilion dela *Bahna Ursului*.

A. S. R. Prinţul Ferdinand, binevoieşte a primi, afară de aceasta, invitaţiunile ce i se fac de unii din mari noştri proprietari, discipoli ai *Sf. Hubert* de-a participa iarna la partidele de vânătoare, întreprinse în scopul stărpirei fiarelor răpitoare mai cu osebite.

Acestui îndemn și acestor pilde ce pornesc din sfere așa de înalte se datorește înființarea, în timpul din urmă, a numeroase societăți de vânătoare printre cari cităm: Societatea «Zimbru», «Molda», «Sf. Andrei», «Diana», «Cercul intim», «Cerbul» etc. ca să nu menționăm decât pe cele mai cunoscute.

Petre Antonescu

PROIECT DE LEGE

PENTRU

ORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI ȘI AL DOMENIILOR

(Urmare)

D. Președinte: Discuțiunea generală este deschisă. D. Stoicescu are cuvântul.

D. C. I. Stoicescu: D-le președinte, dacă mi-am permis să protestez, după ce un domn ministru a declarat că nu înțelege ca o lege importantă a unui minister să se ia prin surprindere în Parlament cu atât mai mult am dreptul să protestez în contra acestei luări în discuțiuni din partea d-lui ministru al agriculturii, cu insistența și cu aprobarea majorității.

Eram înțris să iau parte la discuțiunea generală a proiectului, și toate notițele cari le am, nu le-am adus cu mine, pentru ca să vorbesc într'un mod obiectiv și util pentru Cameră, asupra proiectului de lege. Am rugat pe d. ministru să amâne discuțiunea și d-sa nu a consimțit; dar cel puțin acum, când s'a intrat în discuțiunea proiectului, d sa vede desinteresarea Parlamentului

D. Președinte: Vă înșelați, d-nii deputați nu sunt desinteresați

D. C. I. Stoicescu: Desinteresarea este evidentă, căci nu asistu la această discuțiune decât vre-o 20 de deputați. Dacă d. ministru se mulțumește ca discuțiunea să se facă și așa, atunci eu vă mărturisesc că mă găsec în imposibilitate de a vorbi astfel; surprins fiind că se intră în discuțiunea acestui proiect de lege, printr'o neașteptată intervertire a ordinii de zi, cer să se ia act că eu am fost înscris, că am avut dorința să vorbesc, că am avut dreptul să vorbesc, ca unul care m'am ocupat de organizarea acestui minister, și d. ministru prin insistența d-sale neexplicabilă, de a se lua azi în discuțiune acest proiect de lege, mă pune în imposibilitate ca să pot vorbi.

D. Președinte: Voi spune d-lui deputat că avem un număr considerabil de legi, cari sunt puse la ordinea zilei; și că dacă pentru fiecare din aceste proiecte de legi s'ar prezentă cererea vre-uniua din colegii noștri să rămâe pe a doua zi, atunci o îndoită sesiune nu ar fi de ajuns pentru ca să le putem vota.

D. C. I. Stoicescu: Aveți dreptate, d-le președinte, atunci când faceți ca ordinea de zi să se respecte. Dar aceasta nu este o lege fără importanță, ca orice altă lege trecătoare. Eu aș dori să faceți să se respecte ordinea de zi, cum este anunțată.

D. Președinte: D-lor deputați, consult Adunarea asupra închiderii discuțiunii.

O voce: Nu sunt deputați în număr suficient, ca să se poată deschide discuțiunea generală.

D. președinte: Nu puteți d-voastră să obligați pe deputați să stea pe bănci. Suntem însă în număr, căci deputații se află în incinta Camerii.

D. Barbu Păltineanu: Nu suntem în număr !

D. Președinte: Nu d-voastră sunteți însărcinat cu poliția Adunării, d-le Păltineanu !

D. Barbu Păltineanu: Este Adunarea noastră ! (Mare ilaritate, sgomot).

Voci: Protestăm !

D. Barbu Păltineanu: Nu este nici Camera d-voastre, nici a noastră, este Camera noastră a tuturor !

D. Președinte: D. Fleva are cuvântul.

D. N. Fleva: D-le președinte, văd că se deschide discuția generală, cu toate că se zice că nu am fi în număr. Eu nu sunt însărcinat să verific numărul deputaților, aceasta este treaba chestorilor. De obicei în Parlament, când se făceau asemenea protestări, unul din chestori venea înaintea Camerei și când afirma că: Camera este în număr, noi îl credeam pe cuvânt. Văd că de astă dată această formalitate lipsește. Se vede că este vre-un interimat și acolo.

D. Președinte: Numai aprecierea d-voastră despre imparțialitatea noastră nu este interimară ; aceea e statornică ! (Ilaritate).

D. N. Fleva: N'am protestat despre imparțialitatea d-voastee' (Aplauze). Am zis că nici eu, poate nici d-voastră, n'aveți misiunea să constatați numărul deputaților. Sunt d-nii chestori ai Camerei cari fac această constatare.

D. Președinte: N'are importanță, d-le Fleva.

D. N. Fleva: A fost departe de mine ca să vă fac cea mai mică imputare, d-le președinte, și dacă afirmați d-voastră că suntem în număr, noi suntem obligați să vorbim chiar dacă cineva din noi, cum zicea d. Stoicescu, ar fi fost surprins. Eu vă declar că nu sunt surprins de această discuțiune și nu aveam intențiunea să vorbesc la discuțiunea generală, decât să atrag atenția onor. Camere asupra situațiunii anormale în care ne găsim ca putere legiuitoare. Suntem, d-lor, la sfârșitul sesiunii, am trecut sesiunea ordinară încă dela 15 Fevruarie, și în trei luni de zile guvernul nu s'a gândit la chestiuni de organizare, ca să putem face o discuțiune în liniște și completă.

Și tocmai astăzi, la 5 Martie, când nu avem încă bugetul, în loc să fim asediați, fie cu raportul bugetului, fie cu lucrări de legiferare strâns legate de reforme cu cari guvernul se tot fâlește ; în loc să ne ocupăm cu asemenea legi, suntem ocupați cu legi de

organizare ce ne vin din toate părțile. Nu găsiți oare, d-lor. că aceasta este o anomalie, și că chiar aceasta este un început de dezorganizare ?

Am luat cuvântul, d-lor, pentru ca profitând de această discuțiune, să atrag atențiunea onoratei Adunări asupra unei directive greșite, ce' găsec eu că a apucat-o ministerul agriculturii și domeniilor, greșită și chiar neexplicabilă, cu cât până acum eră oarecare justiñcare în faptul că acest minister aveà în sarcina sa și industria și comerțul, dar când, d-lor, pentru industrie și comerț s'a făcut un minister aparte, și a rămas numai agricultura și domeniile, mă așteptam ca, în urma acestei separațiuni, se vedem pe d. ministru intrând pe adevărata cale, pe care este așteptat de 20 ani, cale, dacă nu de a nu mai fi minister de domenii, dar cel puțin de a aveà domeniile în mod cu totul excepțional și incidental.

Ei bine, lucrul acesta, directiva aceasta greșită o găsec chiar în proiectul de reorganizare ce ni se propune.

Mă explic. Sunt acum 20 de ani, la anul 1888, după agitațiunile cari și atunci au avut loc în diferitele părți ale țării, și mai cu seamă în districtul Ilfov, între săteni, a venit guvernul dela 1888, prezidat de d. Theodor Rosetti, și a propus o lege pentru vânzarea moșiilor Statului. Acea lege, așa cum eră formulată atunci, eu am criticat-o cu toată dorința ce aveam ca locuitorii să se facă proprietari, și am criticat-o, știți pentru ce? Pentru că în textul ei erau dispoziții, cari mi s'au părut periculoase, căci făceau să creadă pe săteni că au un drept oarecare asupra moșiilor Statului, și, prin urmare, li se dedeà o greșită noțiune despre dreptul de proprietate. Și am mai criticat-o și pentru alt motiv, căci am zis atunci: dacă cel puțin s'ar dà aceste moșii în realitate, dar în loc de a se dà țărănilor moșii, cum le făgăduiți, le dați mai multă procedură. În adevăr, 21 de ani au trecut de atunci și chestiunea vânzării moșiilor Statului nu s'a terminat încă. Țăranii și acolo unde li s'a vândut au trecut prin tot felul de greutăți.

Ei bine, eu mă așteptam, ca în urma experiențelor făcute cu acea lege, în urma nenorocirilor cari ne-au lovit pe toți în anul 1907, mă așteptam ca să văd pe ministrul domeniilor deșteptându-se din această amorțire, și luând în serios acea lege, și ținând cont de aceste experiențe și de imperfecțiunile ce s'ar fi putut întâmpina în aplicarea ei, să ne prezinte un proiect mai complet pentru vânzarea acestor domenii, pentru ca Statul să dea aceste moșii sătenilor, să se sfârșească cu această chestiune, și locuitorii să nu creadă continuu să sunt nedreptățiți. (Intreruperi).

Auz ?

O voce : E Casa rurală.

D. N. Fleva : Se poate. Dar Casa rurală este deocamdată o speranță și cu ea li se dà astăzi sătenilor o speranță după cum legea dela 1888 le dădeà procedură. Eu în loc de speranțe cer să se dea locuitorilor pământul ce li s'a promis și care este disponibil. O repet, ca guvernul să ia în serios această însărcinare.

Dinpotrivă: în loc de aceasta văd că d. ministru al agriculturii și domeniilor, ne prezintă un proiect de organizare a ministerului și un alt proiect de arendare a moșiilor sale.

Iar de organizare ne spune la sfârșit că mărește numărul inginerilor, fiindcă vrea să se hotărnicască moșiile Statului.

Va să zică, în amândouă aceste proiecte de legi văd tendința guvernului, de a nu împărți moșiile sale la țărani, ci de a rămâne el proprietar. Iată directiva greșită de care v'am vorbit.

Așa fiind, întreb, d-lor, dacă aceasta este un mers normal, o directivă înțeleaptă, față de legea dela 1888, de trista experiență ce am făcut, și față de locuitorii săteni, cari se găsesc în situațiune așa de greă astăzi?

Mă întrebă cineva și pot să o spun și aci, cum mi-am explicat cu revoltele sătenilor dela 1907. când eu nu eram în țară? Am răspuns foarte simplu: s'a spus țăranilor la 1888 și d'atunci mereu, că numai ei pot să cumpere moșiilor Statului; în loc să li se dea moșii li s'a dat procedură; și au umblat sătenii 20 ani cu traista în băț, cerând să li se dea pământul la care credeau că au drept; și după 20 ani le-a căzut traista din băț și au rămas cu bățul în mână.

Iată, după mine, explicațiunea revoltelor din 1907.

Ei bine, d-lor, aceasta este o directivă greșită, și o repet cu mâhnire, fiindcă ea denotă că nu suntem în cunoștință completă de situațiunea populațiunii dela sate.

Cred unii, că dacă au isbutit cu forța armată să înăbușească răscoalele, sau să le potolim, dificultatea s'a rezolvat.

Eu cred că până ce nu se va da chestiunii țărănești o soluțiune practică și reală, eu cred că agitațiunile la sate vor continuă într'un mod surd, și să ne ferească Dumnezeu, când încăpătânarea noastră ar continuă, să nu ajungem din nou la extremitatea la care ajunsesem acum doi ani. Dar poate că d. ministru al domeniilor sau altcineva, ar putea să-mi zică: dar d-ta de ce n'ai făcut aceasta când ai fost la ministerul domeniilor? Eu n'am stat decât un an, și când am făcut bugetul, și am chemat pe directorii de serviciu, și le-am spus: cari sunt capitoarele la cari putem să facem economii? Mi s'a arătat capitolul plății inginerilor destinați să facă parcelarea moșiilor Statului.

Am zis atunci: cum, d-lor, noi trebuie să dăm moșiile la țărani, și tocmai de acolo să facem economii?

Știți ce mi s'a răspuns? Că, de când se pune în buget suma aceasta, aproape nu s'a întrebuintat; eu însă, în loc să o scad, am făcut-o mai mare. Ce puteam dar să fac într'un an la minister? Dar d-voastră, cari dela 1888 ați guvernat țara în diferite rânduri, mai mult de 10 ani, un guvern cu unitate de vederi, cum se pretinde un guvern cu unitate de acțiune și de mișcări, fiindcă foarte lesne luați pe unul dela Bancă și îl treceți la domenii, pe altul dela domenii îl treceți la Bancă. Sunteți gata de a trage roata în toate părțile, astfel că putem zice că nu Banca Națională este în Statul român,

ci Statul român e în Banca Națională. Ei bine, pentru d-voastre, ceceae faceți nu are scuză.

Ministerul de agricultură trebuie, după mine, să fie preocupat astăzi numai de ideia de a realiza cele ce s'au înscris prin legea dela 1888, adică de a parcelă și da moșiile Statului la țărani, pentru ca să se sfârșească odată cu această chestiune, nu să se ocupe de hotărnicia moșiilor și de arendarea lor.

Nu e vorbă, știu că se vorbește de obștii țărănești, dar cine cercetează lucrul mai de aproape, vede că nu obștiile țărănești cât adminiztrațiunea în regie va fi rezultatul definitiv; câte odată însă, se pune mască ca să se ascundă realitatea; așa cel puțin mi se prezintă mie și legea d-voastre de arendare și voiu desvolta păreriile mele când se va discuta acea lege. Vedem, d-lor, pretutindeni o manie de organizare, și această manie, trebuia să o recunosc, ne apucă pe toți când suntem miniștrii, dar experiența noastră...

D. I. N. Lahovari: Am avut-o și eu. (Ilaritate).

D. N. Fleva: Și eu. (Mare ilaritate). Și băgați de seamă, d-lor, că tendința la noi din nenorocire e de a desființa legile chiar înainte de a fi încercate; și vorbind de legea mea, expunerea de motive propune desființarea ei, recunoscând că nici s'a încercat măcar aplicarea. Va fi având greșeli, dar făcusem și eu unele lucruri cari erau bune. Așa, de exemplu, cum știți d-voastre toți, cea mai mică chestiune de administrare a proprietăților din toată țara venea la minister; de trebuia să se vândă un lemn din pădure, să se închirieze un deget de pământ, lucrul trebuia să vie la ministerul de domenii. Am făcut legea organizării serviciilor exterioare, am descentralizat această administrație după, sistemul care a fost și este idea, lul meu de 30 - 40 ani. Am creat, zic, administrațiile exterioare-una la Galați, aproape de bălțile Dunărei, alta la Iași și alte două în diferite localități, și în privința lor chiar d. ministru ne spune, criticând legea, că s'a făcut organizațiunea exterioară, dar pentru ele legea nu a fost pusă în aplicare și fiindcă nu le-a pus încă în aplicare vă cere acum să le desființați, deți recunoaște că această dispozițiune a legii este foarte importantă.

(*D. vice-președintele B. Missir, ocupă fotoliul președințial*).

Dar, d-lor, pe lângă alte cusururi cari sunt la noi, este că vrând nevrând, adesea suntem împinși și suntem câte odată călăuziți, de spiritul de birocrație; ori de câte ori veți vedea o lege de organizare, uitați-vă bine ca să vedeți dacă nu cumva este și chestiune de mărire și prin urmare de leafă.

În această lege, d-lor, spiritul de birocrație este atât de mare, încât d. ministru al agriculturii și domeniilor a făcut 6 direcțiuni în acest minister, pe când în timpul când eră și ministru de industrie și comerț, mi se pare că erau mai puține, și ca să vedeți spiritul de birocrație din această legiferare, observați că s'au făcut direcțiuni și din acele servicii ale ministerului agriculturii, cari nu au sub ele servicii deosebite.

Așa, d. ministru a făcut și din serviciul statistic o direcțiune.

Serviciul acesta l-a ridicat în direcțiune, cu toate că n'are ce să dirijeze ; și fără să spun ceeace zicea d. Stoicescu, că acest serviciu nu este cel puțin un serviciu de statistică generală, ci serviciul statisticeii ministerului de domenii.

Și pentru ce aceasta ? Oare pentră eră nevoie ? Nu, ci pentru că șeful de serviciu este plătit cu 600 lei pe lună, iar directorul cu 900.

Când aude biurocrația că ministrul se ocupă sau că-l împinge cineva ca să facă organizări noi, fiecare vine cu directoratele lui, cu șefii lui, ca să distribue, să împartă, să clasifice; așa s'a întâmplat cu serviciul statistic.

Trebue aci să fac omagiu comisiunii, pentrucă pare că și ea a rămas impresionată de această direcțiune multiplă și a păstrat tot vechiul titlu de serviciu statistic, alături cu serviciul zootehnic și cu serviciul contencios.

Dar zic toate acestea, d-lor, pentru ca să vă dovedesc că ceeace facem noi nu este o organizare, căci după cum nu este o organizare legea care s'a votat asupra organizării ministerului industriei și comerțului, tot așa nu este o organizare legea care ni se cere ca să o votăm pentru ministerul de agricultură. Eu mi-aș permite să rog pe d. ministru, să schimbe cel puțin titlu legii d-sale, și să zică, în loc de lege de organizare, lege de sancționare a dezorganizării, să zică lege pentru sancționarea dezorganizării agriculturii. Și aci mă explic cu o rațiune foarte simplă. Pentru ca un ministru să poată veni cu asemenea legi, în așa timp și în așa momente grele pentru noi, ar trebui cel puțin să vie înarmat. Întreb pe d. ministru al agriculturii, este d-sa gata pentru o altă organizare decât aceea pe care o are azi ? Și ca să răspundă la această întrebare, trebue să ne spună ce face cu școala d-sale veterinară ? Se poate oare concepe o organizare sistematică și bună a acestei administrațiuni, fără școală veterinară ? Cu alte cuvinte te-ai înțeles, d-le ministru, cu colegul d-tale, ca să se desbrace de lucruri cari nu sunt ale lui, ca să ți le dea d-tale, și pe urmă, după ce te vei fi îmbrăcat cu ele, să vii înarmat pentru o organizare rațională și să ne spui : iată, am aci toate elementele, votați legea.

Nu. Când am fost deunăzi la școala veterinară, am văzut niște oi într'un parc. Ale cui sunt oile acestea am întrebat. Ale ministerului de instrucțiune, mi s'a răspuns, și așa eră ; dacă școala depinde de ministerul instrucțiunii și oile pentru veterinară erau oile acelu minister. Lipsa, ce e drept, din mijlocul turmei acela care o conduce.

D. Take Ionescu: Aceasta din pricina înaltei culturi.

D. N. Fleva: D. ministru are serviciul zootehnic unde se hotărăște, cum a spus colegul nostru d. Lahovari, ce rase de animale sunt mai bune, ce încrucișări trebue să se facă pentru ameliorarea lor și altele, și când este vorba să se pronunțe definitiv, trebue să hotărăscă acela care habar n'are de asemenea lucruri și care

totuș prezidează instrucțiunea necesară acelor care trebuie să iasă speciali în asemenea lucruri. O adevărată anomalie.

Apoi dacă ministerul agriculturii nu este în stare să-și procure toate aceste elemente și nu din vina noastră, vă întreb: pentruce ne turbură cu legi de organizare de asemenea fel, legi cari nu putem să le numim în mintea noastră, decât legi de adevărată dezorganizare? Pentruce ne face să pierdem vremea ca să votăm mereu la legi de geaba și fără de folos? Căci dacă ați face o statistică, nu știu, zău, dacă ați găsi o țară în care să se găsească făcute mai multe legi și aplicate mai puține. Cred că în această privință ținem recordul și până acolo, încât ni s'a dat și un proiect de lege prin care se cere modificare nu a unui articol dintr'o lege, ci al unui simplu alineat, astfel că am incurcat nu numai mintea celorlalți, dar ne-am incurcat chiar și pe noi cu atâtea legiferări, și sfidez pe oricare dintre d-voastre să spună în conștiință, când l-aș apucă de scurt, dacă este în curent cu schimbările diferitelor legi cari s'au votat? Și când ne gândim că aceste legi sunt destinate să meargă în aplicațiunea lor, nu la primarul din sat, ci la notarul din sat, pe care îl numește prefectul, și la suprefectul sau administratorul de plășă, care are altă școală decât aceea de a aplica legile.

Nu știu, zău, unde o să ajungem. De aceea eu aș propune un dilatoriu, cel puțin până când d. ministru al agriculturii va aduce la cunoștința completă și la rațiune pe colegul d sale dela instrucțiunea publică, ca să-i dea elementele ce astăzi îi lipsesc, pentru a face o organizațiune serioasă.

D. Take Ionescu: Nici școlăle de agricultură nu le-a luat.

D. N. Fleva: Până nu ne va prezentă toate aceste elemente, să amânăm, d-lor, această lege, căci altfel ea nu va fi, cum am zis, decât sancțiunea dezorganizării de astăzi, dezorganizare care nu este creată de noi, și în care obstacolul se găsește în guvern cu toată înțelegerea completă care ziceți că este în sinul cabinetului, pentrucă deși sunteți de acord, sunt însă între d-voastre, Dumnezeii mai mari și Dumnezeii mai mici și Dumnezeii cel mare, ce domnește asupra tuturor.

Intr'altfel eu sunt în contra acestei legi, și sunt contra mai ales pentru motivul că n'are d. ministru la îndemâna d-sale elementele necesare pentru a face o lege rațională, căci aceste elemente îi lipsesc din cauza capacității de dominațiune ce o are în jurul d-sale. Am zis:

D. vice-președinte: D. Stoicescu are cuvântul.

D. C. I. Stoicescu: D-le președinte, eu vorbesc tot contra. În toată majoritatea nu este nimeni să vorbească pentru?

D. vice-președinte: Nu este nimeni înscris.

D. C. I. Stoicescu: Eu știu că regulamentul zice: că atunci când un deputat vorbește *contra*, trebuie să urmeze un altul care să fie *pentru*.

D. vice-președinte: Dar nu e nimeni înscris; aveți cuvântul d-voastră.

D. C. I. Stoicescu: D-lor, m'am plâns—și cred că fiecare din d-voastre îmi va da dreptate,—de punerea în discuțiune a acestei legi, care nu erà anunțată, și înaintea căreia erau două importante proiecte, asupra cărora se atrăgea atențiunea noastră; proiecte, pe cari vream cu întâietate, să fie luate în discuțiune; între proiectele la ordinea zilei este și acela al arendării proprietăților diferitelor așezăminte publice la țărani.

D. ministru a crezut de cuviință să se ia proiectul de organizare al mntisterului de agricultură, intervertindu-se ordinea zilei; este regretabil că nu a imitat exemplul dat de un coleg al d-sale, care la întâia protestare a zis: nu vreau să se ia discuțiunea unei legi a ministerului meu prin *surprindere*, și d. Djuvara consimțea să se amâne discuțiunea legii asupra stațiunilor balneare. Aș fi dorit ca d. ministru de domenii să fi fost impresionat de declarația colegului său dela industrie și comerț—frântura ministerului agriculturii și domeniilor—și să aibă pentru majoritate și pentru deputați, oricari ar fi ei, aceeași condescendență; căci nu din spirit de răutate înțeleg ca să se discute o lege. Crede d. ministru de domenii că, fără discuțiune, ajunge la un rezultat mai bun? Crede d. ministru că fără discuțiune poate ca legea, pe care o prezintă, să iasă mai bună? Nu voi împărtăși aceste vederi și cred, din contra, că din discuțiunea care o vom face-o, și obiectivă și utilă, nu are decât să câștige și legea și ministru.

Eu personal am dat dovada celei mai bune prietenii d-lui ministru al domeniilor, primind să fiu raportorul unei legi pentru pământurile din Dobrogea, prezentată de d-sa: lege, care a trecut eri în unanimitate și în care am constatat, cu plăcere, că d. ministru s'a arătat, în adevăr, foarte dispus la concesiuni drepte, primind oarecari modificări, cari s'au făcut în lege.

Aș fi dorit ca d. ministru de eri, să nu fie schimbat în d. ministru de astăzi, și ca d. ministru de domenii să primească să facem o discuțiune utilă, iar nu prin surprindere, căci nu cer altceva decât să se facă discuțiunea mâine; la aceasta d. ministru nu a consimțit. Cu atât mai rău pentru d-sa.

Voiu căută din câteva suveniruri, pe cari le am asupra acestei legi puindu-mi memoria la încercare, să fac o scurtă critică; și dacă nu vom isprăvi această discuțiune până mâine—și cred că nu se va isprăvi—, îmi rezerv dreptul să viu mâine cu alte argumente, cari le am la îndemână, și de cari sunt lipsit astăzi.

D. I. Procopiu: E lungă discuțiunea.

D. C. I. Stoicescu: E treaba mea. Aș vrea să'mi fie dat să ascult și eu scurtul d-voastre discurs, care nu l'am auzit niciodată! (Ilaritate).

D-lor, ca să se facă o lege numai pentru ca să se creeze situațiuni și să se facă modificări de sporuri budgetare, eu cred că un ministru nu poate pretinde că este o lege, prin care se organizează un minister; și dacă veți citi tabloul de lefuri, care este la sfârșitul acestei legi, veți vedea că întreaga lege a fost inspirată

d-lui ministru al agriculturii și domeniilor de biourile sale, mai mult pentru îmbunătățirea soartei personalului, pe care îl are în minister.

Odiaioară, se pretindea și se pretinde de oameni cu oarecare competență și oarecare greutate în partid, că la ministerul domeniilor trebuie o *mătură* mare, cu care trebuie, ca și grajdurile lui Augias, să se curățească, căci este necurătenie la ministerul domeniilor. . .

D. Take Ionescu : S'a schimbat ministru, se dreg toate : sistemul dela ministerul de războiu !

D. C. I. Stoicescu : Se vede: numai *personalul* se menține și nu s'a schimbat : eu nu sunt în contra personalului ministerului de domenii; din potrivă, eu am fost acela, care l-am apărat în contra unui foarte influent și însemnat personaj politic, care ținea acest limbaj față de ei, după spusele unora tot dintre funcționari; fiindcă sunt între aceștia oameni cu meritele lor, sunt buni funcționari, ale căror merite sunt tăgăduite, sunt oameni cari sunt supuși unui discredit pe care nu-l merită. Am observat că d. ministru actual de agricultură și domenii, absolut este în aceleași vederi ca și mine; zic, în aceleași vederi, nu numai fiindcă i-a menținut pe toți, dar mai cu seamă pentru că văd în tabela finală a acestei legi, că d-sa cearcă să le dea o situațiune pecuniară mai bună.

Dacă este așa, atunci cea dintâi chestiune ce mi-am pus este în privința personalului; mi-am pus-o, și aș fi dorit să o discutăm în liniște cu d. ministru de domenii în ședință publică; această lege, în secțiunea mea, cu toată dorința care am avut-o ca să asist la discuțiune, și cu toată insistența care am pus-o pe lângă biourou ca să nu se discute în secțiune, înainte ca deputații să fi fost prevestiți, s'a trecut la secțiunea a doua, fără nici o prevestire; mi-am zis însă, că cel puțin când proiectul va veni în ședință publică, îl vom discuta și vom putea să aducem observațiunile noastre; chit ca d. ministru să țină sau nu socoteală de ele, chit ca majoritatea să le adopte sau nu.

Revin la *personal*; eram în drept ca, la personal, când voi redeschide noua lege, care o aduce d. ministru să vedem că s'a interesat d. ministru de funcționarii săi, ca un bun părinte; dar constat cu regret, că d-sa sa interesat așa în mod cu totul superficial. D. ministru le zice: vă fac leafa mai mare, iată interesul ce vi-l port ! Dar eră o altă chestiune, pe care d. ministru trebuia să o aibe în vedere. Mărirea lefii este mai mult o amăgire ! D-sa a vorbit de condițiunile de *admisibilitate*, de drepturile *anterioare*, pe cari trebuie să le respecte, dar de *stabilitate* a vorbit d. ministru ? Nu !

D-lor, în toate ministerele vedem asigurându-se pozițiunea funcționarilor ; și avem aci diferite legi organice : sunt patru asemenea legi depuse pe biourou Camerei; astăzi mai puțin cu unul, cel care s'a luat eri în discuțiune. Eu înțeleg pe d. ministru al domeniilor, că inzistă să-i discutăm proiectul său; d-sa are datoria să vină cu acest proiect de lege, căci are un minister desmembrat, un crâmpai

de minister!! O bucată din el are, de eri încă, o lege de organizare, ei bine, d. ministru al domeniilor trebuia să arate ce a ma irămas, cum organizează, eră în mod firesc să vină și d. ministru al domeniilor cu un proiect de organizare. Cu atât mai mult că chiar atunci când ministerul eră întreg al agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, el se găseă sub o lege de organizare care de fapt nu mai eră aplicată; așa e, d-le ministru? Și nici de d-voastră, nici de cei cari v'au precedat, nu eră respectată.

Să nu se supere d. Fleva, fiindcă voui spune că chiar autorul acelei legi a făcut anumite încheeri, chiar a treia zi după promulgarea legii, cari desființau părți din lege. Pentru ce! Pentru că și d-sa a venit cu legea d-sale, cu oarecra pripire. Ei bine, aș fi dorit ca legea d-voastre de astăzi să nu fi fost și ea tot pripită, ca să poată fi mai bună.

Vedeți: am justificat nevoia, necesitatea de a se veni cu această lege; dar ceace nu se poate justifica, este precipitarea cu care voiți să treceți această lege și lipsa de discuțiune care va fi consecința acestei pripiri, neavând timpul a se studia legea bine, și a se face o discuțiune amănunțită.

D-lor, funcționarilor d-voastre la-ați prevăzut condițiuni de *admisibilitate*. Dar să vedeți ce bizară concepție aflăm, acl, la condițiunile de admisibilitate; și ce dispensă curioasă, mai cu deosebire, se introduce în lege de d. ministru, dela copist și până la secretarul general. D. ministru vine și ne spune ce trebuie să justifice și ce diplome trebuie să aibă funcționarii acestui minister; curs liceal, școli speciale, diplomă de licență sau doctorat și alte titluri. În toate legile se respectă drepturile dobândite; cu drept cuvânt și aci se zice că aceia cari sunt în funcțiune, la aplicarea legii, pot rămâne funcționari fără a li se cere condițiunile de admisibilitate noui, pe cari le cere noua lege.

Dar este o seamă de funcționari, cari se bucură de speciala afecțiune a d-lui ministru, cărora d-sa le acordă o dispensă, de care nu se bucură alții.

Să vedem ce găsim în art. 40 al legii: «Nimeni nu poate ocupa o funcțiune la ministerul agriculturii», etc. Trec peste cele trei dintâi condițiuni: că trebuie să satisfacă legea de recrutare, să fie major, etc., și vin la condițiunea, în care se zice că trebuie să justifice acela, care cere o funcțiune la ministerul de domenii, că posedă «titlul de licență sau doctorat». În ce? Vag! «Diploma unei școli superioare de agricultură». Aceasta se înțelege. Dar doctor; în ce? În drept? În filozofie? Nu se zice nimic, e foarte vag, ceea ce cere d. ministru.

D-lor, în această privință, mi-aduc aminte de un înalt funcționar, pe care-l aveam la ministerul de domenii, cel mai înalt funcționar; după părerea mea, il credeam om foarte învățat în ale *agriculturii*. Trebuia să-i știu, la un moment dat, titlurile de care se bucura și vechimea pe care o aveă. Spre marea mea mirare, acest tânăr, care a ocupat o foarte înaltă situațiune, care fusese profesor

vremelnic la *școala de agricultură*, care are un jurnal *economic*, când l-am întrebat ce titlu academic are? Imi spune: *doctor în filozofie!*

Am rămas foarte mirat, am spus că nu știam că un secretar-general al acestui minister era doctor în filozofie, și d-sa imi zice: noi toți suntem doctori în filozofie; în Germania acest titlu se înțelege și pentru agricultură.

Nu înțeleg însă de ce d. ministru lasă lucrul în vag, și la lit. a nu spune ce fel de doctorat să aibă acel care solicită o funcțiune la ministerul domeniilor.

Pe urmă vine la cei mai mici, *dii minore*, și zice: cei mici să aibă diploma de absolvire a cursului liceal, ori diploma de absolvire a unei școli de agricultură sau de științe economice.

Până astăzi în țară la noi nu avem o școală de *științe economice*; este așa zisa «*școală de științe de Stat*», în care se predau și științele economice, dar foarte slab; nu este o școală cu caracterul oficial al facultăților noastre.

Nu este o școală de Stat. Nici într'o lege, cu toate că s'a căutat a se face, nu s'a zis că absolvenții acestei școale pot să se pună alături cu cei cari au titlurile dela facultățile Statului.

Cu toată simpatia, ce o avem către acela care dirigează această școală, cred că nu este bine ca, în ea intrând oameni fără nici o instrucțiune pregătitoare, nu este bine, zic, ca ea să se asimileze cu școlile Statului.

Pe d. ministru l-aș întreba: Ce a înțeles prin diploma în științele economice la noi,—căci noi trebuie să ne ocupăm cu cecece este la noi,—iar nu cu cecece s'ar aduce numai din străinătate.

Vine apoi mai la vale și ne vorbește de: «Titlurile prevăzute în legea din 22 Februarie 1904». Aci suntem de acord. Am făcut o lege în 1904 pentru profesorii din școalele de agricultură și silvicultură, cari mai înainte erau numiți fără nici un titlu de știință, fără nici o normă de scrieri sau concurs; atunci, de acord cu colegul meu d. Haret; am prezentat o lege absolut după modelul legii profesorilor din învățământul secundar, și am luat pe viitor garanții pentru numirea lor, cu titluri academice și prin concurs.

Sunt mulțumit că această lege a respectat-o d. ministru.

Dar când este vorba de a se cere condițiuni de admisibilitate la cei mai mici, vedeți, începe dela copist și merge până la gradul de cap de birou inclusiv. La toți aceștia li se cer între alte condițiuni de admisibilitate să aibă diplome justificând studiile aprofundate, pentru cei mai de sus diplome de *licențiași* sau de *doctori*. Dar când este vorba de *inspectori* și de subinspectori domeniali, acestora le acordă o *dispensă*, pe timp de doi ani, favoare de care nu se bucură nici un alt funcționar. Pentru că acești funcționari superiori sunt puțini la număr, putem să considerăm aceasta, ca o favoare acordată în vederea câtorva persoane sau câtorva funcționari.

Când d. ministru ne zice în proiectul său: «nu cer nici un

fel de condițiune de admisibilitate pentru inspectori pe timp de doi ani dela punerea în aplicare a acestei legi», m'am întrebat : oare termenul acesta de doi ani, pe care îl dă d. ministru, este termenul presumat al șederii d-sale la acel departament sau este termenul șederii partidului liberal la putere ? Eu aş dori, în acest caz, să fie mult mai mare decât doi ani ! Dar aş mai dori să dispară asemenea și favorurile cari sunt quasi-personale, și cari este totdeauna rău să le găsim consfințite printr'o lege ! (Aplauze).

Va să zică, la toți le cereți condițiuni de admisibilitate. dar numai la inspectori și subinspectori, la funcționari înalți, nu se va cere nici o condițiune de admisibilitate, decât după doi ani dela punerea în aplicare a acestei legi ! Mărturisesc, d-lor, că asemenea favoruri este regretabil că, le găsim într'o lege. Mai cu seamă, când numărul acestor funcționari este foarte restrâns, și când pe acei cari sunt azi, se putea să-i treacă în categoria funcționarilor cari, fiind în activitate, ei pot să se bucure de dreptul de a nu li se cere condițiuni de legea, ce nouă, pe temeiul drepturilor dobândite. Zic însă, că pe viitor să li să ceară condițiuni de admisibilitate, chiar până la gradul de secretar general, de inspector sau director de serviciu.

D-lor cred că această concepțiune a d-lui ministru este cu de-săvârșire greșită. Și dacă d. ministru ne-ar fi dat ocaziunea, ca să putem să discutăm această lege, cu bună-voință, în liniște, așa cum l'am văzut animat în legea de eri, s'ar fi putut suprima această dispozițiune, ca să nu avem impresia că într'o lege prezentată de d-sa, ar avea aerul că introduce un aliniat întreg, special pentru acordarea unor favoruri personale unui mic număr de funcționari.

Atunci mi-am pus chestiunea : Dacă d. ministru este bine intenționat, a pus el cel puțin garanții de *stabilitate funcționarilor* ? Mărturisesc, d-lor, că ceea ce d. ministru a pus este egal cu zero ! În adevăr, la art. 54 d. ministru zice : «Nici un funcționar numit prin decret regal, nu poate fi pus în disponibilitate sau distituit, decât tot prin *decret regal*. . . » Aceasta este o naivitate, care se pune în lege, o regulă de la care nimeni n'a derogat vre-o dată. Un funcționar numit de Rege, nu poate fi înlocuit prin decizie ministerială, ci tot prin decret regal ; nu se poate pune voința ministrului mai presus de voința Regelui.

Ori că a zis, ori n'a zis aceasta d. ministru în lege, este tot una.

Dar unde are aerul să zică ceva, că le dă o garanție, este mai la vale, unde d' ministru zice : «il scot, dar ca *consolațiune* am să-i spu că-l scot *cu formă*». Il scoate pe funcționar, cu un *raport* ; căci, afară de raportul ministrului prevăzut la art. 54. nimic în lege nu este. care să îngrădească omnipotența ministrului domeniilor și agriculturii și se lasă absolut orice funcționar la discrețiunea arbitrară a șefului acestui departament. Iată, în adevăr, ce este această *fiche de consolation*,—dacă îmi este permis să întrebuintez cuvântul.

Proiectul zice : Punerea în disponibilitate, (tot la art. 54), se face de drept—nu mai începe îndoială—când funcționarul a atins

limita de vârstă, pentru a-și regula drepturile la pensie. Care este limita de vârstă?

D. Anton Carp, ministrul domeniilor : Aceea prevăzută în legea pensiilor.

D. C. I. Stoicescu : Trebuie să o ziceți cel puțin, că este limita de vârstă din legea pensiilor; căci, independent de legea pensiilor, sunt limite de vârstă, cari pun pe om în afară de serviciu, fără să-și reguleze drepturile la pensie. Bunăoară, dacă ați fi avut astăzi încă un coleg militar la ministerul de război, v'aș zice să-l întrebați, ce se prevede în legea poziției ofițerilor. Este un articol în acea lege, în care se arată vârsta până la care poate stă un militar la anume grad, și chiar dacă nu are anii de pensie, el este scos pentru atingerea limitei de vârstă și așteaptă încă până să-și reguleze drepturile la pensie. Bunăoară, se spune : un căpitan la 58 ani, un maior la o vârstă ceva mai înaintată, un general la 65 de ani vor fi puși în retragere din oficiu.

Prin urmare, vedeți, că dacă nu determinați d-voastre ce ați înțeles în articolul acesta, rămâne un lucru cu desăvârșire neexplicat; aceasta este tot efectul unei legi pripite, cu care ați căutat să veniți repede, și să treceți tot așa de repede și prin secțiunile Camerei, fără ca să lăsați ca legea d-voastre să primească o cât de restrânsă discuțiune; și-mi închipuiesc că astăzi, tot cu sistemul acesta, ați fi dorit că nu se facă nici o discuțiune.

Pe urmă, tot în art. 54, la lit. *b*, în rândul al doilea, spuneți pe cine mai puneți în disponibilitate : «Când funcționarul a fost pus sub *consiliul judiciar sau este interzis*». Apoi, desigur, d-le ministru, nebunii și imbecilii nu pot ocupa funcțiuni publice ! Dar veniți la destituire, și ziceți, că : «destituirea se face asemenea de drept, când funcționarul a fost condamnat definitiv, la una din pedepsele prevăzute la art. 41 de mai sus». Desigur că un condamnat la o pedeapsă *infamantă*, nu poate ocupa o funcțiune publică.

Dar ce drept dați d-voastre aceloră cari nu cad în aceste cazuri ?

Aici este ceea ce reproșez proiectului d-voastre. Ce ați spus mai înainte este lucru de bun simț, care, dacă sunt ori nu sunt în lege, este tot una ; dar când nu cad în aceste cazuri, când nu este nici nebun, nici imbecil, nici pus sub consiliul judiciar, nici în cazurile de mai jos, ca să fi atins limita de vârstă, nici condamnat la o pedeapsă infamantă, d-voastră ziceți : în toate aceste cazuri am dreptul ca să-l pun în disponibilitate. așa sub orice pretext, pe orice funcționar ; și vă menajați acest drept, căci nu dați alte garanții decât «*în celelalte cazuri*» ziceți d-voastră, punerea în disponibilitate sau destituirea unui funcționar, care are o vechime mai mare de trei ani, se face numai prin decret regal, *în baza unui raport motivat al ministrului*».

Iarăși un lucru, pe care puteați fără nici un inconvenient ca să nu-l spuneți : dar două cuvinte din rândul din urmă este singura

garanție, pe care le-o dați d-voastre. Căci ziceți: «destituirea se face în baza unui raport motivat al ministrului».

Nu cunosc destituire până astăzi, și aș putea invoca multe precedente, dar voi invocă însăși precedentele, pe cari ni le oferă d. ministru actual al domeniilor; eu nu cunosc ca un funcționar să fie destituit, și un funcționar care are minimum trei ani de slujbă, fără să însoțiți decretul de destituire de un raport motivat, să arătați pentru ce îl depărtați. Eu nu cunosc până astăzi o altă destituire făcută altfel, de sigur că d. ministru nu poate ca să-mi răspundă, că d-sa a făcut vreo destituire arbitrară, fără această precauțiune de a o însoți de un raport. Eu cunosc un raport, pe care l-am citit în *Monitorul Oficial*, nedrept, după mine, prin care se cerea destituirea unui inspector silvic și se arată motivele puse de d. ministru pe două coloane din *Monitor*. Eră dar în simțul oricui și în simțul actualului d. ministru al domeniilor, că ori de câte ori se face o destituire a unui funcționar, care are cel puțin trei ani de slujbă, nu-l dai pe poartă afară, fără un raport în care să arăți de ce s'a făcut vinovat, ca să-și piardă locul, ca să fie destituit.

Dar, numai atâta ați găsit d-voastră, pentru ca funcționarii să fie garanțați? Vedeți în toate părțile unde sunt funcțiuni administrative, la ministerul de interne, la alte dregătorii, chiar se caută ca să se acorde o quasi-inamovibilitate, o stabilitate, căci numai așa vom putea, ca să ajungem și noi, să avem funcționari, în ordinul administrativ, cari să fie funcționari de carieră, cari să lase la o parte preocupările de ordin politic, cari să lase să fie expuși la orice alte riscări de fluctuațiuni, orice alte influențe și să vină să-și îndeplinească datoria ca niște oameni de treabă, cari sunt slujbași ai țării, nu slujbașii unui ministru. Și ca să le insuflați sentimentul acesta de siguranță și ca să le dați sentimentul acesta de demnitate acestor funcționari, trebuie să le promiteți altceva: ar fi stabilitatea, iar nu lucrurile acestea așa de puțin serioase, cari s'au pus aci în lege; slabă consolație! Această consolațiune nu echivalează cu o adevărată stabilitate și mi pare cu totul insuficientă.

Mai mult decât atât, mă așteptam ca d. ministru de agricultură și de domenii, care e aproape la sfârșitul celor 2 ani ai funcțiunii d-sale, în capul acestui departament, și care are aerul de a se fi ocupat de o mulțime de chestiuni lăturalnice, precum e codul silvic și altele; d. ministru, zic, trebuia să se preocupe ca, în ministerul său să dispară și reaua reputațiune, care pe nedrept, cred eu, i s'a făcut până acuma, dar eră dator să asigure acestor funcționari și stabilitatea, care se asigură pretutindeni, în toate legile de organizare pentru ca funcționarii să știe că, nu pot fi aruncați afară, dintr'un moment într'altul.

O voce: Pot să fie inamovibili.

D. C. I. Stoicescu: Stabili! Este o deosebire între inamovibilitate și stabilitate; o simțiți. D. ministru să-mi dea voie să vorbesc și de o altă ordine de idei. D-voastră ați organizat diferite direcțiuni, pe cari comitetul delegaților le-a schimbat în servicii; și eu

găsesc că bine a făcut comitetul și înțeleg că ați concedat comitetului delegaților acest principiu, ca direcțiunile pe cari le puneți în proiect, să le schimbe, în mare parte, în servicii.

Acest sentiment de grandomanie, pe care-l au capii de serviciu, ca să li se zică «d-le director» și să aibă leafă de director, cred că v'a făcut pe d-voastră, — tot cedând și concedând funcționarilor din minister, vă faceți toate serviciile *direcțiunii*, pe care comitetul delegaților bine a făcut că vi le-a șters; acceptând această modificare, vă mulțumiți și d-voastră să aveți șefi de serviciu în loc de directori; dar par'că ați aveà un fel de scuză față de ei, zicând: am voit să vă fac directori, vedeți, comitetul delegaților v'a lăsat șefi de servicii; cu așa manieră sunteți sigur să nu stricați acele bune raporturi, între șef și subalterni și să nu călcați poate promisiuni, care d-voastră le-ați dat la diferiți capi de servicii. Aveți, prin urmare, directori, inspectori, un *inspector-general*, — vedeți, nu numai inspectori dar și inspector-general, *fără general nu se poate*, — aveți capi de servicii și sub-directori și sub diviziuni de direcții, în diferite servicii!

În diferitele d-voastre atribuțiuni, — și aveți destule atribuțiuni, — nu arătați cel puțin o limită, unde puteți să vă mărginiți, ca să vă desbrăcați de aceste atribuțiuni ale ministerului.

Onor. d. Fleva spuneà: mie îmi place descentralizarea; dar ce ați făcut d-voastră prin proiect nu ați făcut descentralizare. Descentralizarea o înțelege d. Fleva, și cu drept cuvânt, ca serviciile să nu le centralizați pe toate la un loc, în palatul ministerului d-voastre; să aveți servicii exterioare, cari să aducă adevărate și reale servicii țării și ministerului de domenii, cari pot să fie nu numai la centru, dar pot să fie și la periferie. Dar d-voastră ați centralizat, și am să vă arăt că ați făcut o greșală neiertată, centralizând și mutând aci, tocmai cel mai important serviciu, care prin menirea ce a avut dela înființarea lui, a fost făcut să nu fie la centru, să nu fie aci, dar să se afe aiurea.

Independent de această cestiune de centralizare și descentralizare, la care vom veni, când vom vorbi acum despre Dobrogea, d-voastre v'ați desbrăcat de oarecari atribuțiuni, fără niciun fel de motiv, și le-ați dat la funcționari, cari vor iscăli *pentru ministru*, care vor angaja țara și care poate că, nu ne înspiră prin situațiunea lor deplina încredere, care ne-o inspirați d-voastră, sau secretarul-general al d-voastre. Căci, la art. 3, unde vorbiți despre autoritate și control, și unde vorbiți cum puteți d-voastră să delegați unele atribuțiuni, mergeți cu delegarea acestor atribuțiuni, nu numai la directorii, ci și la capii de servicii. Cu aceasta ați trecut măsura! Chiar secretarul d-voastră general, când primește o delegațiune, ea îi arată anume ce are să facă, în numele d-voastră. În special, pentru ordonanțări de bani, știți foarte bine că trebuie una specială și publicată în *Monitorul Oficial* și d-voastră veniți și spuneți că la oricine din minister, nu numai directorilor, ori secretarului general, dar

și șefilor de serviciu și unui cap de masă, puteți să-i delegați d-voastră atribuțiunile d-voastre!

Este imprudent, d-le ministru, și v'ași ruga să vă opriți la o limită cu aceste delegațiuni, dând din atribuțiunile d-voastră numai la o seamă de funcționari.

Dar d-lor viu la serviciile, cari le-ați centralizat d-voastră; la pag. 5 din raportul d-lui raportor, văd la nr. 7 vorbirea următoare: «Direcțiunea proprietății și exploatării moșiilor, întrunind cele trei servicii de până acum: acel al proprietății financiare, al proprietății din Dobrogea și acel al exploatării moșiilor, a înlăturat acea întârziere provenind din corespondență între biurouri separate care împedică mersul normal al lucrărilor și a realizat unitatea de conducere între servicii, cari, prin însăși natura lor, sunt identice, ca sferă de atribuțiuni».

Ei bine d-lor, am căutat să vedem ce este în lege, care să răspundă la acest principiu, dela pag. 5 No. 7, cum îl anunță d. raportor, și să vedem ce ați făcut pentru serviciul din Dobrogea, acel serviciu care eră la Constanța, descentralizat, cum alt ministru îl vrea, și pe care d-voastră îl centralizați; cari sunt cuvintele, cari v'au autorizat să faceți aceasta?

Iată ce găsesc că a-ți făcut în legea d-voastre, unde vorbiți de direcțiunea proprietății, și exploatării; vorbiți la articolul 14, că în direcțiunea proprietății și exploatării moșiilor, aveți trei subdirecțiuni, trei ramuri: o subdirecțiune a proprietății propriu zise; o subdirecțiune a exploatării moșiilor, care eră și rândul trecut; o subdirecțiune a proprietății din Dobrogea; dar, dacă aș fi căutat cu lupa, ceva mai mult, în proiectul d-voastre de lege în privința acestei întregi administrațiuni dobrogene, n'o să găsiți nimic, nu găsesc absolut nimic.

Când o lege a fost făcută și a instituit un anume serviciu și acelui serviciu i-a dat să aibă un sediu în anume parte, cum e Constanța, a fost, d-le ministru, tocmai pentru că în proprietatea dobrogeană eră cea mai mare, cea mai absolută destrăbălare. Eu am voit încă ceva: pentrucă am fost promotorul legii de a face înproprietărea veteranilor, care e un act patriotic, să facem un zid de *piepturi românești*, acolo unde elementul românesc nu este destul de numeros în porțiune cu populațiunea de origine străină, și unde trebuie să avem o supraveghere continuă, o vigență zilnică din partea aceluia care trebuie să pună în aplicare această lege și tot administratorul din Constanța trebuie să aducă ordine în administrațiunea proprietății domeniiale a Statului acolo.

De aceea am zis, să stea la Constanța, să aibă ochii vigenți și acolo trebuie să desfășure toată activitatea lui, să nu stea în cancelarie decât câteva ore pe săptămână, o zi pe săptămână, iar tot restul timpului să se ducă să supravegheze singur, ce se petrece pe proprietățile Statului și cum se pune în aplicare legea înproprietării veteranilor.

(D. Președinte M. Pherekyde, reocupă fotoliul președințial).

D-voastră, d-le ministru, aveți în dosarele ministerului rapoartele, în cari se arată continuu că așa cum se făcea administrațiunea de agenții serviciului silvic în proprietățile Statului din Dobrogea, eră un adevărat dezastru! Din rapoartele, în special făcute de d. Telega, — pe care-l aveți încă la direcțiunea proprietăților, dacă nu mă înșel, — rezultă că nu se știă de vreo 14000 hectare ce s'au făcut? unde s'au evaporat? Nu se știă, ce s'a luat ca venituri pentru dânsule, nici în ce buzunar au intrat toate aceste venituri pentru mii de hectare, despre cari au făcut dovadă rapoartele. Lucrul eră strigător în așa fel, d-le ministru, în cât, când am făcut serviciul Dobrogei și l-am pus la Constanța — și știți că eră atunci un an foarte greu: nu puteam să adaug atunci funcționari, neavând de unde să iau lefurile pentru acești funcționari — am zis, atunci: se va continua cu delegațiunea dintre funcționarii silvici, însă într'un mod expres — este ordonanță ministerială, care arată aceasta, și serviciul silvic eră condus atunci de d. Galeriu, — spuneam că nici unul din aceia cari au fost delegați în Dobrogea cu administrarea domeniilor, să nu poată rămâne acolo, toți să fie mutați aiurea! D-voastră vă influențați de aceia cari conduc astăzi, în aproape de d-voastră, serviciul silvic.

D. Anton Carp, ministrul agriculturii și domeniilor: Am fost influențat, așa ați zis?

D. C. I. Stoicescu: Da, de șeful serviciului silvic. Vorbesc despre aceasta cu legea în mână, căci retreceți acest serviciu la ocoalele silvice, ceace este deplorabil.

D. Anton Carp, ministrul agriculturii și domeniilor: După aprecierea d-voastre!

D. C. I. Stoicescu: D-le ministru, vă reamintesc cu legea în mână, căci spuneți la art. 16 «că delegații însărcinați cu administrarea în regie a moșiilor nearendate; pe capii de ocoale silvice, cari vor fi însărcinați cu paza și conservarea bunurilor Statului, precum și cu administrarea în regie a moșiilor unde nu se vor fi numit administratori speciali».

Ei bine, d-le ministru, lăsați acești agenți silvici, cu activitatea lor forestieră și e destul să-și dea toată activitatea lor ocoalelor silvice, la care sunt atribuiți prin lege; dar să nu faceți din ei administratori de moșii!

Nu vedeți d-voastre că este cu desăvârșire altceva de a îngriji de o moșie, și altceva să apere o pădure, să o replanteze, și să o conserve față de rău-voitori pentru ca în această pădure să nu se dea iama?

Și d-voastră, nu vă mulțumiți cu o trăsătură de condei să aduceți serviciul Dobrogei aci; nu vă mulțumiți ca șefii silvici să vadă numai de ocoalele silvice, dar le dați și gestiunea moșiilor, ca să le aibă în regie!

Dar, când precedentele sunt atât de rele, când aveți rapoarte cu duimul de modul cum s'a administrat moșiile din Dobrogea. de serviciul silvic, este foarte imprudent de a le redă, tot serviciului silvic.

Aș dori să vă interesați de aceste rapoarte, să vedeți cum s'a readus în patrimoniul Statului o mulțime de proprietăți, despre care nu se știa ce se făcuse cu ele, și să vedeți în ce mod simțitor, moșiile administrate până aci de agenții silvici, au dat un venit de zecimi de mii de lei mai mare dela primele licitațiuni și astfel s'a mărit producțiunea, venitul acelor proprietăți.

Eu, d-lor, am cerut și prin bună înțelegere dela d. ministru al domeniilor să binevoiască de a-mi spune, de ce serviciul domenal al Dobrogei l-a adus aci? D. ministru de domenii nu ne-a dat argumente suficiente. Mi-a arătat că un predecesor al administratorului, un inspector căruia d. ministru îi dase sarcina de administrator, acest predecesor nu-și vede de treabă. Cred dar, că dacă un funcționar nu-și vede de treabă, nu ai decât să-l schimbi, să-l înlocuești cu un altul, este evident că un funcționar care stă 5, 6 luni pe an la Nissa, care numai două luni stă la postul său, nu este posibil a-și vede de funcțiunea, care îi eră încredințată, care de altfel este foarte însemnată

Dar a aduce serviciul la centru, pentru că un funcționar nu și-a văzut de treabă, aceasta mi se pare insuficient ca argumentațiune.

De asemenea și d. raportor ne prezintă lucrul sub forma următoare: d-sa justifică reducerea serviciului, că eră zăbavă în aducerea hârtiilor, eră zăbavă în corespondență și că aducându-se serviciul în București a dispărut această zăbavă; că aducându-se administrația domenală din Dobrogea aci, s'a realizat *unitatea serviciului*. Am înțeles astfel două lucruri: întâi și întâi celeritatea prin corespondență; al doilea *unitatea de serviciu*. Dar unitatea de serviciu a existat și până acum. Mai înainte acest serviciu eră dependinte de serviciul domenal, sub al cărui control eră și șeful care administră bunurile din Dobrogea.

Dar tot așa de puțin repede se pot avea și hârtiile din unele ministere, ale căror hârtii nu ajung la vedere ministrului, decât după două sau trei zile, când șeful de serviciu vine cu lucrările la ziua respectivă, afară de cazuri urgente. Două trei zile de sigur că este enorm pentru interesul unui serviciu, când sunt afaceri cari reclamă o soluțiune repede. Dar întârzierea corepondenței, de care vă plângeți d-voastre, vine după 5 ceasuri de drum de fier, echivalează cu 5 ceasuri de lipsă dela biuro, ca să aducă hârtiile la d-voastră: ordine speciale s'au dat și au fost date acelor directori de serviciu, aceor administratori ai domeniilor din Dobrogea, că ori de câte ori este o chestiune urgentă să vie deadreptul la ministru, pentru ca să primească soluțiunea.

Prin urmare, nu ați realizat nici unitatea de serviciu, nic celeritatea.

Dar este exact ceea ce se spune de un preopinient; s'a făcut o lege de un ministru; succesorul său își zice: Ia s'o stric; să stric toate articolele din lege, să fac o lege nouă; așa încât, în loc să modifice 5 articole, se vine cu sute de articole, cum a fost la legea

judecătorească. Este o dispozițiune bună care a fost luată? Ia să încerc să o stric, că poate că nu va rămâne nici un suvenir de ce a făcut predecesorul meu.

Toate aceste sentimente nu vi le presupun d-voastre, d-le ministru. Sunt prea mici ca un om de talia și însemnătatea d-voastre să le aibă. De aceea, cu toată încrederea ce o am în d-voastră, d-le ministru, vă atrag atenția asupra acestui punct, ca să binevoiți să lăsați cum a fost organizat încă dela început serviciul proprietăților din Dobrogea, care a adus reale servicii și să nu mai însărcinați pe agenții silvici ca să se ocupe de aceste proprietăți; căci veți ajunge tot la acea stare pe care am condamnat-o și am constatat-o că eră în detrimentul bunului mers, în detrimentul Statului, ca veniturile să se împuțieze cu desăvârșire.

D-lor, am citit cu atențiune legea d-lui ministru; suvenirurile memoriei mele m'au ajutat în observările ce am făcut, căci pe toate le-am făcut numai din ce mi-a adus aminte că este în legea d-voastre. Poate că aș fi putut-o face mai utilă prin discuțiune, dacă ați fi fost indulgenți cu aceia, cari au cerut cuvântul, să nu fie surprinși, ca să le puneți la îndemână ce le trebuie ca să facă discuțiunea legii.

Vă mulțumesc cu aceste 5—6 observări; depinde de d-voastră cum le veți lua și-mi rezerv dreptul ca, acolo unde d. ministru nu va conveni să cădem de acord, îmi rezerv dreptul să revin asupra articolelor cari vor veni în discuțiune. (Aplause).

D. președinte: Rog pe d-nii chestori să constate dacă Adunarea este în număr.

Voci: Suntem în număr.

D. Take Ionescu: Am controlat și eu prin culuare și nu mai suntem în număr. Suntem de abia 46.

D. președinte: Atunci ridic ședința.

— Ședința se ridică la orele 5 d. a., anunțându-se cea viitoare pentru a doua zi, Vineri, 6 Martie 1909.

(Va urma)

PRELIMINARILE NOULUI CODICE SILVIC

(Urmare)

Ședința IV-a

20 Octombrie 1908

D. Galeriu relevează unele lacune din codul silvic și declară că din toate legiurile silvice codul nostru silvic este cel mai riguros, cel mai sever, regulamentarea acestui cod este însă rău făcută.

Revenind asupra cestiunei amenajamentelor, se întrebă

dacă nu ar fi bine ca să se reguleze această cestiune și să se arate, prin lege chiar, definiția amenajamentului?

În ceea ce privește administrația pădurilor particulare moșnenești de către Stat, această idee, spune d-sa, era prevăzută deja și în actualul cod silvic și anume în art. 2, deci nu ar fi nevoie decât numai de o regulamentare bună și eficientă a acestei cestiuni. Definiția amenajamentului este necesară să fie dată prin lege și pentru pădurile Statului și pentru pădurile particulare. Ar fi bine asemenea să se prevadă anumite penalități pentru exploatarea abuzivă. Defrișările trebuie oprite cu desăvârșire, suprimându-se în același timp și art. 7 din codul silvic.

De asemenea este nevoie a se modifica și art. 19 din codul silvic, precum și tarifele, cari, pentru multe localități, sunt prea mici și nu mai corespund intențiilor legiuitorului.

De asemenea nu trebuie să trecem cu vederea că ceea ce este mai presus de toate necesar, este o bună organizare a corpului silvic pentru a fi pus în măsură de a putea face să fie aplicate toate dispozițiile codului silvic.

D. Nicolau vorbind despre măsurile cari trebuie luate în privința defrișărilor, zice că ele trebuie trecute în lege, iar nu numai în regulamente, cari nu pot fi eficiente. De asemenea pentru a ilustra abuzurile de interpretare la care dă loc actuala stare de lucruri, citează un exemplu recent, despre o pădure care atât timp cât a fost în diviziune cu Statul a fost în ființă, fiind supusă de drept regimului silvic, iar de îndată ce a eșit din diviziune s'a defrișat întreaga pădure (cazul pădurei Comana, din județul Olt).

D. Antonescu cere ca să se șteargă de la art. 3 aliniatul 3 din codul silvic, cuvintele: pentru timpul diviziunii.

Trecând la o altă ordine de idei, d-sa se întreabă dacă nu se cere prea mult când se supune regimului silvic toate pădurile din țară (chiar și cele mai mici de 25 ha.) la obligativitatea amenajamentului? Oare această măsură nu este de natură a alarma pe mulți dintre proprietari? Și nu ar fi mai bine dacă restricțiunile regimului silvic ar cuprinde numai măsurile referitoare la împiedicarea defrișării?

D. Galeriu vorbește despre situația specială pe care o au din acest punct de privire pădurile moșnenilor fie în diviziune, fie cu părți de proprietate distincte. Uneori aplicarea

amenajamentului este dificilă și în aceste cazuri s'ar putea lua anumite măsuri generale, un fel de reguli culturale pentru întregul masiv păduros care ar fi susceptibil a forma un complex supus principiilor silvilculturii, cel puțin al celor mai de căpitanie, cum ar fi: revoluția, posibilitatea, poliția, etc.

D. Angelin întreabă ce măsuri se pot lua pentru a asigura o sancțiune eficace?

D. Galeriu dă explicații arătând că în acest caz se va putea aplica codul silvic în toată rigoarea lui, căci în cod se prevede supunere sub regimul silvic din oficiu.

Cu aceste amenajamente generale, de ansamblu se poate ocroti în mod îndestulător toate aceste păduri moșnenești dela munte și dela podgorie.

D. Nicolau arată necesitatea de a se șterge din regulament art. 35 care permite moșnenilor ca să ia din pădure lemne pentru trebuințele lor casnice, de oarece în acest mod se fac o mulțime de abuzuri.

D. Antonescu arată cât de greu va fi a se impune amenajamentul pentru toate pădurile supuse regimului silvic.

Avem însă dreptul de a cere amenajamentul la pădurile cari cad sub prescripțiile art. 11 din codul silvic actual.

D. Galeriu cere a se stabili în mod definitiv ce este amenajamentul dându-i-se o definiție chiar prin lege.

D-sa spune că amenajamentul în pădurile Statului trebuie să aibă în vedere regenerarea naturală și obținerea lemnului de lucru și de industrie: aceste obligații se pot cere și pentru pădurile comunale ori ale stabilimentelor publice.

D. Antonescu este de părere ca pădurilor aparținând moșnenilor și administrate de către Stat, să se impună prin amenajamente aceleași obligații ca și pentru pădurile Statului, și aceasta cu atât mai mult cu cât acele păduri fiind în majoritatea lor situate în regiunile de munte, ele nu rentează decât producând lemnul de dimensiuni, propriu pentru întrebuințări industriale.

După oarecare discuțiune se admise următoarea definiție propusă de D-sa :

«Amenajamentul în pădurile Statului, la acele aparținând comunelor, stabilimentelor publice și moșnenilor în diviziune, vor avea de scop regenerarea lor naturală cu specii de valoare proprii regiunii, precum și producțiunea

lemnului de lucru și de industrie întru cât speciile vor permite aceasta. Se va avea în acelaș timp în vedere asigurarea raportului susținut, precum și îndrumarea pădurilor spre starea normală».

D. Nicolau cere a se prevedea restricțiuni mai mari pentru pădurile aflate în apropierea frontierei, mai ales în regiunea de munte.

D. Galeriu revenind asupra discuției definiției amenajamentului, întreabă dacă pădurile Statului se pot exploata numai cu revoluțiuni și posibilități normale ?

D. Antonescu arată ca prin amenajament trebuie să se urmărească obținerea raportului susținut cum este și în legea silvică ungară, care prescrie a se ține seamă atât de cerințele proprietarului, cât și de asigurarea raportului susținut, reglându-se și modul de utilizare al produselor accesorii.

D. Chihaia întreabă dacă aliniatul din codul nostru actual care vorbește... «conform cerințelor și științei» nu cuprinde în sine și ideia «raportului susținut ?»

D. Nicolau arată că această idee este prea largă și dă naștere la interpretări abuzive, care se pot evita cu introducerea ideii de raport susținut.

D. Antonescu discutând cestiunea amenajamentului la pădurile particulare supuse regimului silvic, citează diferite pasagi din legile silvice ungare și ruse, relative la aceasta ; d-sa arată regulile speciale cari s'ar putea prevedea în legea noastră și care să definească în ce anume trebuie să consiste amenajamentul la aceste păduri.

După oarecare discuțiune în această privință D-sa propuse următoarea definiție care fu admisă :

«Amenajamentul la pădurile particulare supuse regimului silvic are de scop regenerarea pădurilor cu specii proprii regiunii în care se afla pădurea».

Vorbind apoi despre posibilitate, arată pericolele cari decurg din tăerile cari se practică pe mari suprafețe când se adoptă artifiiciul așa zisele perioade de exploatare foarte scurte adeseori și cu perioade de așteptare foarte lungi cu cari se completează durata unei revoluțiuni normale ; se întreabă asemenea dacă nu ar fi locul de a se pune stavilă abuzului cu revizuirile de amenajamente, fără ca acestea să se fi aplicat câțiva ani măcar. În Franța s'au luat mai

mai multe măsuri, în ultimul timp, pentru a se pune capăt acestui abuz.

D. Galeriu cere ca în ceea ce privește posibilitatea unei păduri, ea să fie strict respectată și în nici un caz să nu se treacă peste îndoitul posibilității normale.

D. Chihaia este de părere că dacă se întinde restricțiunile regimului silvic și asupra pădurilor dela câmp, ele să nu fie prea excesive, să nu îngreuneze prea mult pe proprietari; astfel în ceea ce privește posibilitatea, acordarea acestui maximum de îndoitul posibilității normale crede că este prea puțin.

D. Galeriu arată pericolele la care sunt supuse marile masive păduroase, cari pot fi mult brăcuite în timpul așa zisei perioade de așteptare, astfel că este mai bine să se ia măsuri pentru a se preveni dezastrul.

D. Angelin este de părere că chiar în cazul când nu s'ar admite această restricțiune, să se admită totuși anumite măsuri care să împiedice abuzurile.

D. Ionescu propune că această permisiune de a întrece posibilitatea normală să poată fi redusă până la cel puțin un sfert de rezervă — adică proprietarul, să poată în cazul când va fi silit de împrejurări, să taie spre exploatare până la trei părți din întinderea pădurei sale, rămânând a patra parte să fie supusă exploatărilor normale și anuale în tot timpul revoluțiunei admise.

D. Galeriu crede că acest sfert este în adevăr prea multă latitudine și că fondul nu va putea fi în deajuns ocrotit. Este mai eficace măsura de a nu se întrece posibilitatea normală decât cu cel mult îndoitul ei.

D. Antonescu întreabă dacă în acest caz s'ar putea ca din exploatarea anuală normală să se plătească toate cheltuelile care necesită instalarea unei exploatări mai întinse de către un antreprenor, cum ar fi de exemplu drumuri, canale, opusturi, etc.

D. Galeriu crede că se poate face față și acestor cheltueli prime de instalare, de oarece aceste vânzări și aceste instalări se fac în vederea întregii păduri, iar nu numai în vederea exploatărei a 2—3 parchete.

D. Antonescu arată că după noul proiect de lege depus de guvernul francez anul acesta în parlamentul respectiv, se va permite a se realiza într'un an până la cinci ori posibi-

litatea normală a pădurilor particulare, cu condițiune de a nu se mai tăia în urmă posibilitatea cinci ani dearândul.

D. Chihaia spune că interesul nostru trebuie să fie mai mult îndreptat în oprirea defrișărilor, în a se menține marile suprafețe împădurite, iar nu a se impune grele restricțiuni proprietarilor.

D. Antonescu este de părere a se obliga proprietarul ca după ce va fi depășit posibilitatea normală, într'o limită ce o putem fixa, să revină într'un timp determinat la posibilitatea normală.

D. Angelin spune că ar fi de dorit ca să se fixeze suprafețele minimale, cărora se poate aplica și impune restricțiunile de posibilitate.

D. Galertu crede că este bine ca posibilitatea să se fixeze pe suprafață, sau mai bine zis după regimul care se va aplica pădurei».

Se admite următoarele concluziuni :

.....«Să nu se admită în nici un caz a se exploata decât cel mult în doitul posibilității, calculat după regimul aplicat pădurei.

D. Antonescu, tot în această discuție, dă citire textului noului proiect de lege francez, modificând articolele privitoare la defrișări și la realizarea posibilității în pădurile particulare.

D. Galeriu reluând discuția, tratează cestiunea modificării art. 19 din codul silvic arătându-i actualele inconveniente, mai ales în ceea ce privește tarifele de amenzi cari trebuiesc numai decât schimbate și puse pe alte baze mai conforme cu realitatea lucrurilor. Se întreabă în care mod ar fi mai bine ca să se fixeze aceste tarife? Ele pot fi alcătuite fie pe anumite regiuni, fie pe un anumit timp.

D. Antonescu dă citire textului din legea ungară relativă la tarifele de amenzi.

Arată că astăzi valoarea unor arbori de dimensiuni mai mari, în unele regiuni întrece chiar amenda prevăzută de actualele tarife ale codului silvic.

Astfel fiind, D-sa propune ca cu ocaziunea revizuirii tarifelor, valoarea pentru materialele tăiate în delict să se întocmească pe regiuni, și să fie făcute pentru un termen de 5 ani, după care să se întocmească altele din nou.

Aceste tarife aprobate prin Decret Regal se vor publica

prin «Monitorul Oficial» și se vor comunica apoi instanțelor judecătorești.

Trecând apoi asupra cesiunii recidivei cere ca legea să fie mult mai severă pentru delictele cari sunt făcute pentru speculă. Tăerea cu ferestrăul, tăerea în timpul nopții etc. constituiesc circumstanțe agravante dar nu sunt cazuri de recidivă, după cum eronat se spune în actualul codice silvic.

D. Nicolau atrage atenția asupra non-sensului care există acum din cauza greșitei redacții a art. 29 și cere a se schimba în loc de «după trecerea de trei luni» să se scrie «până la trecerea de trei luni».

D. Antonescu propune și se admite a se considera ca asimilat cu recidiva următoarele circumstanțe agravante :

Tăerea în timpul nopții, tăerea cu ferestrăul și tăerea făcută de mai multe persoane constituite în bande sau armate.

După aceasta Comisiunea de inspectori aprobă următoarea concluziune :

«Pentru aplicarea dispozițiilor din codul silvic se va organiza un corp tehnic de ingineri silvici, care să aibă drept menire stricta sa aplicare, de oarece în caz contrar totul va rămânea literă moartă.

«*D. inspector Antonescu* va fi însărcinat cu redactarea definitivă a concluziunilor și hotărârilor comisiunii, precum și cu întocmirea unui întreg proiect de cod silvic».

V. S.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cesiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Dissescu.

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumără cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arată dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căută pe cât posibil a preciză cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezentă în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reproducă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va află închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele cari nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va nu-

mărâ autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMATIUNI

În urma deciziei consiliului central de administrație din ședința dela 6 Aprilie a. c. și conform statutelor, d-ni, membrii ai Societății au fost convocați în adunare generală, în zilele de 7, 8 și 9 Mai a. c. orele 8 seara, în localul Administrației Domeniului Coroanei, unde este sediul Societății.

Ordinea zilei va fi următoarea :

1. Discursul de deschidere al d-lui Președinte ;
2. Raportul de expunerea activității și situațiunii financiare a Societății ;
3. Prezentarea bugetului pentru anul viitor 1909—1910 ;
4. Alegerea comisiunii de verificarea conturilor pe anul 1908—1909 ;
5. Desbaterea următoarelor chestiuni :
 - a) Pădurile noastre de fag din punct de vedere cultural și economic, — referend Al. Lazurian.
 - b) Pădurile moștenești și noul proiect de cod silvic, — referend D. Ionescu-Zane.
 - c) Cultura stejarului și exportul, — referend M. Tănăsescu.
6. Aprobarea raportului comisiunii de verificarea situațiunii financiare pe anul 1908—1909.
7. Alegerea comitetului central.

Se face cunoscut cu această ocazie că pentru d-nii membri din districte se va interveni la Onor. Direcțiunea C. F. R. spre a le acordă o reducere de 50 % la taxele de voiagiu, iar la timp se va trimite cuvenitul bilet, iar pentru d-nii membri silvicultori ai Statului se va interveni la Onor. Minister al Domeniilor pentru a li se acordă un concediu de 6 zile dela 6 la 11 Mai inclusiv, spre a putea veni la adunare.

În calculul exercițiului 1908—1909, până la 31 Ianuarie a. c. s'au încasat lei 4.816.394 bani 11, față de lei 5.397.838. încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1907—1908,

* * *

Următoarele înaintări și primiri s'au făcut pe ziua de 1 Aprilie a. c. în corpul tehnic silvic al statului :

D-1 C. Al. Orăscu, actual inspector general silvic, se înaintează inspector general silvic cl. I.

D-1 Th. Galleriu, actual inspector general silvic, se numește inspector general silvic cl. II.

D-1 N. C. Nădejde, actual inspector silvic cl. II, se înaintează inspector silvic cl. I.

D-1 C. Angelin, actual silvicultor-șef cl. I, se înaintează inspector silvic cl. II.

D-1 G. I. Golgoteanu, actual silvicultor-șef cl. II se înaintează silvicultor-șef cl. I.

D-nii Al. Damian, N. C. Tăpârdea și Xenofont Sculy, actuali silvicultori-șefi cl. III, se înaintează silvicultori-șefi cl. II.

D-nii Gr. Pârvulescu și N. Frâncu, silvicultori cl. I, se înaintează la gradul de silvicultori-șefi cl. III.

D-nii P. I. Ionescu, Radu Giuvelca, Virgiliu Stoicescu, Aurel Mavrodineanu, D. Georgescu, I. N. Droc, I. Simionescu și D. Anastasescu actuali silvicultori cl. II, se înaintează la cl. I.

D-1 Marin Bădescu, fost silvicultor, se numește silvicultor cl. II.

D-nii Ștefan Constantinescu, Vintilă Stinghe, G. Popescu-Turnu, Nicolae Brătescu, Victor Mihăilescu, G. Teodorescu și Aurel Drăghiceanu, actuali silvicultori-asistenți, se înaintează silvicultori cl. II.

D-nii D. I. Ciuruleanu, Ion Rapoșescu, I. Sterba, I. D. Stătescu, Gr. Crețescu și G. Mihăilescu, absolvenți cu diplomă ai școlii speciale de silvicultură dela Brănești se primesc în corpul silvic cu gradul de silvicultori-asistenți.

* * *

Până la 1 Aprilie au achitat complet cotizațiile și abonamentul următorii membrii și abonați :

Membri. Brâncoveanu C. Gr., Broșteanu C., Ap. Christu, I. D. Cornășeanu, Cazotî P., Georgescu D., Gheorghe Ernest, Lazureanu Al. Mărculescu Al., Petrescu Marin, Popovici N. G., Robescu C. F., Șerbănescu M., Solacolu I., adică în total 130 din 203 membri.

Abonați. Brigada silvică Cervenia, id. Dăbuleni, id. Gangiova, Cantacuzino G. Gr., Eforia spitalelor civile, General G. Manu, Tătărescu Iordan General Wartiade, Zweifel et C-ie, Opran C., adică 34 din 40 abonați.

REZUMATUL

Ședințelor Adunării generale a Societății „Progresul Silvic” din zilele de 7, 8 și 9 Maiu, 1909.

Ședința dela 7 Maiu.

Ședința se deschide la ora 9¹/₂ seara, sub președinția d-lui Ion Kalinderu.

La această ședință, pe lângă membrii, a mai asistat și d-l *Em. Porumbaru*, fost ministru, etc. care este și membru de onoare.

Se face apelul nominal, la care răspund 56 membrii și conform Art. 25 din Statute, d-l Președinte declară adunarea constituită, după care pronunță următoarea cuvântare:

Domnilor și Scumpi Colegi,

Aceasta e a 23-a Adunare generală.

Urându-vă bun sosii, mă bucur că v'ați grăbit a răspunde la convocarea Comitetului.

Pe lângă dorința ce ați avut fiecare de a ne întruni, datorim mulțumire și d-lui Anton Carp, Ministrul Agriculturii și Domeniilor, care a binevoit să vă acorde permisiunea trebuincioasă.

Imi fac deasemenea datorita de a exprimă mulțumiri domnilor, cari prin prezența d-lor aci, ne dau dovada interesului ce poartă lucrărilor noastre.

Anul acesta afară de chestiunile administrative ale societății, avem și trei discuțiuni de mare însemnătate pentru dezvoltarea și viitorul silviculturii naționale, anume:

1) *Pădurile noastre de fag, din punct de vedere cultural și economic.*

2) *Pădurile moștenești și noul proiect de Cod Silvic.*

3) *Cultura ștejarului și exportul lui.*

Dintre acestea, cele două din urmă, adică: „Noul proiect de cod silvic” și „Cultura ștejarului” au câștigat mult în interes, de când silvicultorii Statului au primit o nouă orga-

nizație și de când a apărut în discuția publică chestia viitorului stejarului?

Colegii noștri, d-nii Tănăsescu, Lăzurianu și Ionescu-Zane, cari au binevoit să-și ia sarcina de referenți sunt bine cunoscuți și apreciați. Nu mă îndoesc că în desbaterea, ce se va încinge, veți contribui și dv. la luminarea acestor chestiuni, cu experiența și cunoștințele dv., însuflețiți numai de dragostea unui progres cât mai înfloritor.

Trec acum, Domnilor, la darea de seamă a activității societății noastre.

În această privință vă comunic, că comitetul s'a străduit și anul trecut pentru împlinirea îndatoririlor ce-i sunt impuse de statute. Astfel a purtat de grije pentru aparițiunea revistei, a organizat obișnuitele două conferințe și a veghiat la realizarea veniturilor și efectuarea cheltuelilor în conformitate cu bugetul.

Asupra revistei nu mă opresc, fiindcă o primiți cu toții. Nu insist nici asupra conferințelor, la care au fost față, cu regret, nu tocmai mulți din dv.

Vă aduc însă la cunoștință, în ce privește partea financiară, că anul bugetar 1908 s'a încheiat cu un spor de lei 500, la averea societății, care se ridică acum la 18.500 de lei nominal puși în diferite efecte.

Am fi dorit să vă putem vesti o creștere mai însemnată dar încasarea cheltuelilor și abonamentelor a mers tot greu cu toată silința d-lor Inspectori-Silvici și a d-lor Șefi de Regiuni.

Amănunte, atât în privința încasărilor, cât și despre întreagă gestiune, vă va da d-l Secretar Nădejde, prin raportul ce va citi. În total însă, datoria cu care s'a început noul an, ridicându-se la 2319 lei, ar fi de dorit ca să binevoiți a o achita cât mai curând și cel mai târziu în anul 1910. Vă fac acest apel cu termen precis, pentrucă la adunarea din 1911 Societatea noastră va serba 25 de ani dela întemeierea ei și cred că ar fi bine ca să pășească în al doilea pătrar de veac cu socotelile limpezi fără rămășițe de încasat sau de plătit.

Mai cred că ar fi o bucurie pentru toți membrii, dacă s'ar putea sporî și capitalul până atunci la 25.000 de lei, natural fără a face reduceri de cheltueli, care ar stânjinî mer-sul înainte al societății.

In sfârșit, Comitetul a adus la îndeplinire delegația ce i-ați dat anul trecut, de a prezenta d-lui Ministru al Agriculturii și Domeniilor, memoriul relativ la organizarea corpului silvic, și a făcut lucrările pregătitoare pentru congresul de față.

Cam aceasta e, Domnilor și Scumpi Colegi, munca din anul trecut. După mine e departe de a fi satisfăcătoare, față de însemnătatea unei societăți ca a noastră, veche și compusă din membrii cu situațiuni și studii înalte.

Asupra încelinelii, cu care se dezvoltă societatea de câțiva ani încoace, am avut prilej să vorbesc și la celelalte adunări. In interesul societății și renumele silvicultorilor, am ținut să atrag și personal atențiunea unora din dv. cu care am venit mai des în contact, căci încă odată, eu nu sunt specialist, și comitetul nu poate face singur totul. Am apoi și alte numeroase ocupațiuni, așa că trebuie să'mi împart timpul în mai multe părți.

Spunându-vă acestea, repet că nu am în vedere de cât binele societății, care am băgat de seamă că nu se distinge în deajuns mai ales în ce privește scopul științific.

Desvoltarea și înflorirea acestei părți atârnă însă numai de dv., de membrii.

De aceea fac un nou și stăruitor apel să nu uitați societatea, nici în ce privește cotizatiile, nici în ce privește colaborarea la revistă. Gândiți-vă că aveți mijlocul de a contribui la progresul silviculturii pe care ați îmbrățișat-o ca profesiune. Gândiți-vă că prin străduința dv. în această direcțiune, se sporește demnitatea corpului din care faceți parte, că vă împliniți și personal o datorie, atât către țară cât și către dv. înși-vă, căci activitatea e sângele vieții morale.

Fără muncă, viața devine o lăncezire, iar omul care vegetează, nu gustă adevărata fericire.

Aș fi dorit să termin cu aceasta darea de seamă.

Din nenorocire mai am durerea să vă anunț pierderea a 5 din membrii societății, între cari : a lui V. Leontopol, Manea Bellu și Mihail Dinu, proprietari-agricultori cu vază, cari au aparținut societății noastre de mai mulți ani. Ceilalți doi dispăruți din mijlocul nostru, sunt silvicultorii Gh. Antoniu și I. Duma, care au lăsat în urma lor frumoase speranțe neîmplinite.

Fie-le tuturor țărâna ușoară, iar amintirea vie printre noi.

Ca toldeauna, nu pot să nu vă amintesc și de ziua, de trei ori însemnată, în preajma căreia ne întrunim în fiecare an.

În ziua de 10 Maiu, care întrupează evenimentele ce au pus temelie României de azi, aducând prinos de mulțumire A-tot-puternicului, să'l rugăm a revărsa și pe viitor bunăta-tea sa asupra patriei noastre. Să'l rugăm a ne păstră cât mai mulți ani, pe Acela sub a cărui domnie, ne-am ridicat la rangul și situația de azi, pe Primul Rege Român, căruia I-a hărăzit rara fericire de a serbă împlinirea a 70 de ani de viață bogată în roade pentru țară.

Trăiască dar M. S. Regele.

Trăiască M. S. Regina și întreagă Familie Regală.

Trăiască România.

Apoi d-l N. C. Nădejde, delegatul comitetului de administrație, dă citire raportului asupra situației financiare a Societății pe anul expirat 1908—1909 și a bugetului pe anul viitor 1909—1910, în următorul cuprins :

Domnilor Membrii,

Autorizat de comitetul central de Administrație, am onoare a vă expune situația financiară a societății, pe anul 1908—1909.

Încasări.—La începutul anului, societatea avea un fond în efecte publice de lei 18.000 și în numerar lei 96 bani 56, adică în total 18.096 bani 56.

In cursul anului s'au încasat următoarele sume :	Lei
Cupoane dela 18.000 efecte	870.—
Taxa de înscriere	65.—
Din vânzarea cărților și Reviste	184.45
Cotizațiuni	1.071.—
Abonamente	2.550.50
Subvenția onor. Minister de Domenii	500.—
Total	5.240.95

Adecă în total s'au încasat lei 5.240 bani 95.

La începutul anului eră de încasat lei 6057 bani 50, din cari 5271 bani 50 dela membrii și 786 dela abonați. Din această sumă s'au încasat 3738 bani 50, așa că la 30 Aprilie 1909, rămâne de încasat, fără abonamente și cotizații pe a. c. lei 2319.

Comitetul exprimă viile sale mulțumiri d-lor șefi de regiuni pen-

tru prețiosul sprijin dat spre a se încasa încă o bună parte din datorii dela d-nii membrii din serviciul statului. În anul acesta s'au pus la curent cu plata 138 membrii din 203.

Cheltueli. — În cursul anului expirat s'au făcut următoarele cheltueli :

	Lei
Imprimarea Revistei și supliment	1.418.—
Diferite imprimate	560.80
Expedierea Revistei	131.30
Abonamente și cumpărări de cărți	321.76
Remiza incasatorului	338.10
Indemnizarea secretarului	960.—
Cheltueli extraordinare și furnituri	255.80
Ajutoare pentru excursiuni și studii, articole . .	781.70
Mobilier	—.—
Total	4.767.46

Adecă în total s'au cheltuit lei 4767.46.

Din suma încasată în anul 1908—1909 de	5.240.95
La care se adaugă numerarul dela 1 Maiu 1908 .	96.56

Avem 5.337.51

Scăzându-se cheltuelile 4.767.46

Rămâne un numerar 570.05

Cumpărându-se efecte pentru 500 lei, nom. cu . .

Rămâne în numerar la 1 Maiu 1909 110.05

Iar capitalul în efecte este de lei 18.500, deci fondul disponibil al Societății în acest moment este de lei 18.610 bani 05, în efecte și numerar.

Aceste cheltueli, pe care comitetul, găsindu-le în regulă le-a aprobat și totodată m'a delegat a le expune d-voastră împreună cu proiectul de buget întocmit pentru anul viitor 1909—1910, cu rugămintele, pe de o parte a le aproba și d-voastră, iar pe de altă parte a-mi da cuvenita descărcare de gestiunea financiară a expiratului an 1908—1909.

În ce privește bugetul pentru anul 1909—1910, veniturile s'au stabilit, ținând seamă de încasările medii și numărul membrilor, iar cheltuelile după cum se arată în alăturatul proiect de buget :

Proiect de buget pe anul 1909—1910

Venituri.	Lei
1. Cupoanele dela 18500 $\left\{ \begin{array}{l} 11.000 \text{ à } 5\% \\ 7.500 \text{ à } 4\% \end{array} \right\}$	850.—
2. Taxe de înscrieri	100.—
3. Vânzarea cărților și revista	500.—
4. Cotizațiuni	1.200.—
5. Abonamente	2.600.—
6. Subvenția Minist. de Domenii	500.—
Total	5.750.—

Cheltueli.	Lei
1. Imprimarea revistei și supliment	1.500.—
2. Diferite imprimate și tipărire de cărți	700.—
3. Expedierea revistei	150.—
4. Abonamente și cumpărări de cărți	500.—
5. Remiza incasatorului	350.—
6. Indemnizarea secretarului	960.—
7. Cheltueli extraordinare și furnituri	300.—
8. Ajutoare, studii și articole la revistă	800.—
9. Mobilier	40.—
Total	5.300.—

Recapitulație.

	Lei
Incasări	5750.—
Cheltueli	5300.—
Excedent probabil	450.—
care adaos la capitalul existent	18.610.05
avem	19.060.05

care va fi capitalul probabil al societății la sfârșitul anului 1909—1910.

Președinte, I. Kalinderu Secretar, N. C. Nădejde

După care se alege comisiunea pentru verificarea gestiunii financiare a Societății, care se compune din d-nii *Th. Spirescu, Al. Luchian* și *C. Demetrescu-Vergu*.

(Va urmă).

PROIECT DE LEGE

PENTRU

ORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI ȘI AL DOMENIILOR

(Urmare)

Ședința dela 6 Martie 1909

Ședința se deschide la orele 2 și 20 minute după amiază, sub președinția d-lui președinte, *M. Pherekyde*, asistat de d-nii secretari: *G. Pilat, N. Racotă, I. Isvoranu* și *I. Stănculeanu*.

— Prezenți 145 d-ni deputați.

D. președinte: D-lor, intrăm acum în ordinea zilei; avem continuarea discuțiunii asupra proiectului de lege de organizare a ministerului de domenii.

D. Take Ionescu are cuvântul.

Voci: Nu este aici.

D. președinte: Atunci d. Săulescu are cuvântul.

D. A. Săulescu : D-le președinte legea de organizare a ministerului de agricultură a fost impusă prin separațiunea care s'a făcut prin crearea ministerului de industrie.

Sunt mai cu seamă fericit nu pentru crearea ministerului de industrie, cât că s'a ușurat ministerul de agricultură de toate preocupările străine de agricultură.

S'a vorbit și s'a adus foarte anodine critici organizațiunii ministerului de agricultură de către doi foști miniștri de domenii.

În realitate n'au fost critici serioase, critici în care să se fi atins legea în economia ei, ci mici ciupeli, isvorâte mai mult, probabil din cauză că văd că legea nouă de organizare care se aduce, face bun menaj cu actualul ministru al agriculturii.

D. Stoicescu nu vede de criticat decât soarta care se face funcționarilor.

Găsește că soarta funcționarilor nu este tocmai stabilă, că ministerul de agricultură n'ar fi tocmai plin de solitudine către personal.

Pentru mine — nu știu dacă ideea e și a d-lui ministru de agricultură — pentru mine în definitiv personalul așa cum este astăzi pregătit la ministerul de agricultură e o preocupare de a doua mână.

Ca să avem un personal dedat, un personal care se poate conduce ministerul de agricultură, așa cum îl concepe în definitiv un agricultor, un om care speră ca prin o luminată intervențiune de Stat să realizăm progrese agricole, găsesc personalul actual insuficient pregătit.

Ar trebui să ne adresăm la alt personal decât la un personal care este în definitiv un personal de expedient ; pe când la agricultură, acolo în ministerul de producțiune națională, de gospodărie națională, ne-ar trebui un personal creator, și aceasta este foarte anevoie de făcut ; așa încât soarta pe care o are astăzi personalul ministerului agriculturii așa cum vremea l'a prins, nu poate să fie un personal ideal și dacă i-am da inamovibilitatea, cum dorește d. Stoicescu, am închide posibilitatea ca să ajungă la minister personalul, care ar fi creator, iar nu de expedient.

S'a mai plâns d. Stoicescu de faptul că administrațiunea proprietăților din Dobrogea s'a adus la centru.

Este în dorința noastră a tuturilor ca Dobrogea în definitiv, să fie supusă la acelaș regim ca și patria noastră.

Funcționarii cari compuneau totalul acestei administrațiuni autonome, se preocupau mai mult cum să scape de sub controlul ministerului, ca să nu facă aproape nimic ; este destul să spun că s'au găsit 18.000 de petițiuni, de hârtii, cari trebuiau să fie urgent rezolvate și toate erau puse în așteptare. Cam astfel sunt, în definitiv, doleanțele și relele pe cari le găsește în ministerul agriculturii în toată organizarea nouă d. Stoicescu.

D. Fleva a avut în definitiv câteva idei, în care pareă că vrea să spună ceva, dar digresiunile enorme pe cari le făcea, te pun în imposibilitate să-i urmezi ideea. Așa încât am să completez eu ceea ce a vrut d. Fleva să spună, spună că este o rea direcțiune greșită în

organizarea ministerului agriculturii, și că reaua direcțiune este că ministerul agriculturii, după noua organizațiune, ar fi mai mult minister de domenii decât minister de agricultură, și că în mintea d-lui, pentru ca să fie minister de agricultură, ar trebui să nu aibă decât o singură preocupare: să împartă pământ la țărani. În afară de aceasta, nu are nici o înrăurire și nu are nici un rol ministerul de agricultură. D. Fleva a dat și dânsul o organizație la ministerul de agricultură; dar cel dintâi care a călcat-o a fost d. Fleva, care a călcat-o a treia zi chiar, și toți cari l-au urmat au consacrat în urmă aceasta. Așa vedeți, că însuși d. Fleva a văzut ce organizațiune nerațională dăduse ministerului de agricultură. Totuși, d. Fleva ne-a spus un principiu care rămâne, și acesta este că rolul Statului, în deosebi de tot ce se face acum de curând, ar fi să împartă pământuri și domeniile Statului, cari au rămas, la țărani. D-sa ne faceă chiar o icoană a țaranului nostru, arătându-l cu un ciomag și cu o dășagă pe ciomag, umblând nomad, cu speranța deșartă după împroprietărire.

D-lor, concepțiunea noastră este cu totul alta. Noi găsim că Statul nostru a fost, nu darnic, dar risipitor cu pământurile și cu domeniile pe care le are și că sunt 1.300.000 de hectare cari s'au împărțit, cari s'au risipit, fără de nici un folos. Care este azi concepțiunea noastră, și care este rolul pe care noi îl dăm azi Statului? Noi dăm azi printr'o simplă lege, în posesiunea țăranilor, prin organizarea obștiilor sătești, noi dăm 800.000 de hectare. Aceasta este o idee, care are la temelie un principiu de morală publică și de gospodărie agricolă; pentrucă, în definitiv, dacă dai aceste 800.000 de hectare, le pui la dispozițiunea țăranimii noastre fără ca să se aducă nici o tulburare în organizațiunea noastră economică, îi facem să aibă încredere în conducătorii lor, atunci când sunt plini de sollicitudine către ei și îi facem să treacă prin acest stadiu evolutiv al proprietății, prin arendășie. Urmează calea ce a urmat-o în toate țările înaintate țaranul transformat în proprietar. Așa încât concepția d-lui Fleva, care spune: Umblați nomazi cu petițiuni și dacă cu petițiunea ce o aveți în desagul vostru nu se satisface, vă rămâne ciomagul. Noi spunem: Noi vă dăm coarneau plugului, arați, munciți și de cormană legați speranțele proprietății.

Aceasta este concepția noastră, de a putea ajunge la proprietate și cealaltă este concepția d-lui Fleva.

În definitiv, d. Fleva a avut o singură bună observație, n'a formulat-o precis, dar și dânsul are o dorință comună tutulor, adică ca toate școlile cari au legătură cu progresul agricol, toate școlile profesionale agricole să intre sub direcțiunea ministerului agriculturii. Acesta este un deziderat al nostru al tutulor. În definitiv, nu se poate face un progres luminat și real, dacă nu se face un progres integral și dacă ministerul agriculturii nu are toate mijloacele la îndemână, ca să poată ameliora și prin școli și prin practică să facă un progres agricol. Încât dorința noastră, nu numai a aceluia cari au vorbit, dar a întregii Camere, este că la ministerele cari sunt chemate să amelioreze, acolo să fie și mijloacele intelectuale, cari

să pregătească propășirea pe care vroim s'o realizăm, prin organizarea ministerului agriculturii.

Cam acestea sunt ce a spus d. Fleva. În definitiv cu toții vroim ca să se dea ministerului de agricultură o mare dezvoltare, pentru că n'avem decât să ne uităm la țările care sunt în jurul nostru, dacă n'am merge mai departe, la două State care sunt aproape de noi, care au înțeles intervenția Statului, la Ungaria și la Bulgaria, și o să vedem, dacă s'au făcut reale progrese este numai grație intervenției ministerului de agricultură și buneii organizații a ministerului de agricultură, propășirea care a realizat-o Ungaria de când a avut ca conducător pe ministrul Darany, ministru care a stat 18 ani la ministerul agriculturii și a fost menținut, din cauză că s'a impus prin capacitatea sa; a realizat progrese imense și poate grație numai acestei intervențiuni, Ungaria este pe cale de a se transforma dintr'o țară cu producțiunea extensivă într'o țară cu producțiunea intensivă.

Este destul să spun că numai grație ministerului agriculturii, Ungaria a câștigat 5 milioane de jugăre din pământurile inundabile și inundate și acestea sunt din pământurile de cea mai mare fertilitate.

Noi, d-lor, avem numai pe lângă Dunăre și în apropierea Dunării 849 000 de hectare de pământ, de o valoare indiscutabilă foarte mare, de o valoare de producțiune cum în definitiv nu poate să dea decât zăcămintele produse din materiile plantelor acvatice. Dar la noi, d-lor, nu numai Dunărea ia din terenul și pământul bun, ci și toate râurile noastre. În loc să fie o binefacere, râurile noastre sunt o pacoste, prin periodicele lor revărsări.

Așa încât, d-lor, vedeți că o intervențiune pe cale de Stat și organizarea ministerului de agricultură de sine stătător, în afară de alte preocupări, și anume de domenii, se impune.

Ungurii nu numai că au câștigat pământ, dar au făcut ameliorări și au ameliorat și personalul. Au ferme model cum nimeni nu are și sunt destinate pentru ameliorări și pentru reîntregirea inteligentă a personalului care se dedă agriculturii, domenii de o valoare și de o întindere colosală, cum este terenul moșiei Mesohegeși, din apropierea Pestei. Acelaș lucru, dacă ne-am duce în Bulgaria. Vedem că bulgarii s'au preocupat ca să-și formeze școli, ferme, herghelii și tamaslăcuri, care sunt admirabil de bine organizate. Au făcut un serviciu zootehnic. Serviciul acesta în Bulgaria e dotat cum nu ne închipuim noi și cum nu ne putem închipui cu noțiunile pe cari le avem despre gospodăria noastră și de ce s'a făcut până azi. Românul nu poate să-și închipuiască rolul pe care poate să-l îndeplinească un serviciu bine organizat ca serviciul zootehnic, de oarece la noi până în anul acesta, serviciul zootehnic eră în buget cu suma de 150 de mii de lei, și numai anul acesta a fost ridicat la 661 de mii de lei, pe când în Bulgaria e de un milion opt-sute de mii de lei, pentru serviciul zootehnic, în afară de obligațiile pe cari le au comunele și județele pentru ameliorațiune.

Dacă am vorbit de serviciul zootehnic și de creșterea vitelor și de cecece a făcut sforțările Statului în Ungaria, ar trebui să vă

spun că sunt 16 milioane afectate pentru creșterea vitelor, pentru îmbunătățirea lor ca premii și concursuri sub forma de premii date particularilor pentru a ameliora creșterea de vite și numai la creșterea cailor sunt 6 milioane de coroane.

Vedeți că noi suntem foarte departe, nu numai de ceea ce se petrece într'un Stat vechiu organizat, ca Ungaria, dar ce e mai rău, Bulgaria stă mai bine ca noi, pentru că trebuie să vă spun, că numai prin exportul ouălor și a mătasi introduce un capital tot așa de mare, cum introducem noi cu industria petrolului. D-lor, termin, spunând că eu găsesc în definitiv, că așa cum s'a făcut organizarea ministerului de agricultură azi, găsesc că e bine făcută, de oarece s'a lăsat posibilitatea ca la direcțiunea agricolă și la serviciul zootehnic să fie posibilitatea de a crea încă noi biurouri, care să fie în conformitate cu necesitățile viitoare și cu progresul pe care îl va realiză agricultura noastră.

Imi aduc aminte o mare acuzațiune și cu care voiu termina, adusă de d. Stoicescu. Aceasta este că, în definitiv, capii de ocoale silvice sunt însărcinați cu administrațiunea moșiilor exploatare în regie și că această exploatare este pusă și dată în mâna unui personal așa de inferior.

Această acuzațiune nu poate să aibă temei, într'u cât acum orice preocupare a Statului este să nu se mai dea moșiile decât la obștiile sătești, și în regie să nu se mai caute și prin legea de organizare a obștiilor s'a făcut absolut imposibilă căutarea moșiilor Statului în regie. (Aplauze).

D. Anton Carp, ministrul domeniilor : D-lor deputați, cel dintâi care a luat cuvântul în discuțiunea legii de față a fost d. Fleva.

D. Fleva este autorul legii, pe care eu o modific și pe care o suprim prin proiectul meu. Mă așteptam ca d-sa în cuvântarea d-sale să ne arate în ce anume părți păcătuiește organizațiunea care o fac, și cari sunt principiile din legea mea cari ating părțile esențiale din legea d-sale de organizațiune din anul 1900.

Am ascultat cu deamănuntul pe d. Fleva și vă mărturisesc că din toată cuvântarea d-sale nu mi-a rămas aproape nimic, zic aproape nimic, căci așa fi putut să zic nimic. (Ilaritate).

Ei bine, d-lor, d. Fleva ia cuvântul în discuțiunea generală, și în loc să se ocupe de organizarea ministerului de domenii, știți ce-mi impută? Că în legea de organizare nu am zis niciun cuvânt în privința vânzării pământurilor Statului la săteni !

Ce are aface una cu alta.

D. N. Fleva : N'am zis aceasta.

D. Anton Carp, ministrul domeniilor : D. Fleva, în urma peregrinajului, în urma lipsei d-sale din țară, văd cu părere de rău că nu mai este în curent cu o mulțime de lucruri. (Aplauze, ilaritate).

D-lor, toată lumea știe că cu ocaziunea discuțiunei legii Casei rurale, toți ne-am ocupat cu această chestiune a proprietății, cum prin legea Casei rurale se va transforma proprietatea mare în proprietate mică, cum s'au vândut proprietățile Statului la țărani

și alte chestiuni privitoare la proprietatea în genere la noi. Cu acea ocazie m'am crezut dator a prezintă în expunere de motive a legii Cassei rurale o situațiune a proprietății și în special a proprietății Statului, să arăt modul cum s'a vândut, să arăt cât s'a împărțit și cum s'a împărțit.

D. Fleva n'avea decât să ia cunoștință de expunerea de motive ce am prezentat-o cu acea ocaziune, și dacă ar fi citit-o ar fi văzut că astăzi nu se mai poate aduce acuzațiuni unui ministru de domenii că n'a dat țăranilor destul pământ din proprietățile Statului. Din contră, toți suntem de acord că aceste proprietăți ale Statului s'au dat cu preă multă precipitare, că nu s'a vândut cu destulă pricepere, și dacă cei cari au grăbit vânzarea moșiilor Statului la țărani ar fi făcut-o mai cu încetul și ținând seamă de oarecari norme, rezultatul distribuirii acestor moși ar fi fost cu totul altfel. Și într'adevăr, d-lor, este lucru cunoscut, că o mulțime de loturi vândute la țărani nu se mai află astăzi în mâinile cumpărătorilor lor, că cea mai mare parte din ei, de fapt, iar nu de drept, nu mai sunt posesorii loturilor lor, dar, pentru ca să aduc o lumină deplină în această privință și într'o cestiune care am văzut că interesează așa de mult pe toți, am făcut o lucrare care acum este sub presă, care cred că va apare peste vreo zece zile, din care va putea vedea cât pământ s'a dat țăranilor, de către Stat, câți din aceștia stăpânesc azi loturile, câți țărani au înstrăinat sau arendat pământurile lor, în sfârșit, o lucrare din care se va vedea care este situațiunea exactă a pământurilor vândute de Stat la țărani. Prin urmare, d. Fleva n'avea nici o dreptate când a venit să spună că nu s'a dat pământ țăranilor, căci li s'a dat îndestul, dar, după cum am spus, s'a dat într'un mod nechibzuit, și puținul pământ care a rămas Statului trebuie să ne gândim foarte mult cum avem să-l dăm. Dacă lor s'ar fi împărțit cu repeziciune și micul rest de pământ cea mai rămas în patrimoniul Statului, știți d-voastre că noi astăzi n'am fi putut să dăm nici un islaz sătenilor? Grație încetării vânzărilor, cam de pe la 1904 încoace, s'a putut să avem încă rezerva, care nu e mare, de 157 hectare aproximativ, și să putem să dăm cele vreo 33 până la 35.000 hectare pentru islazuri.

Iacă, d-lor, că prima critică făcută de d. Fleva n'avea nici un fundament.

A doua critică eră că legea noastră nu e descentralizatoare; și aici centralizare și iarăși centralizare. Veșnicul cântec, care, după d. Fleva, a fost singurul motiv al plecării sale într'o vreme dela ministerul de interne: d-lui vrând să descentralizeze iar ceilalți membrii ai guvernului liberal nefiind de această părere, din pricina această a și plecat dela ministerul de interne.

Și aici a vrut d. Fleva descentralizare, dar iată ce se întâmplă cu această descentralizare dela ministerul de domenii: d. Fleva plecând dela ideea aceasta abstractă în organizațiunea ministerului, a pus în aplicare principiul descentralizării și a zis; eu nu voiu ca toate chestiunile importante sau de mai mică importanță să fie re-

zolvate numai de administrațiunea centrală; prea se concentrează toate numai în mâinile ministrului, ale secretarului general și directorilor, vreau ca aceste chestiuni să fie rezolvite de niște funcționari din afară, numiți șefi de regiune. Și atunci a împărțit țara în patru regiuni: la Galați, Iași, București, Craiova. Știți ce s'a întâmplat? Legea d-sale a fost pusă în aplicare la 6 Aprilie 1900; la 31 Martie 1900, adică în acelaș an, și cu 6 zile înainte de punerea în aplicare a acelei legi, d-sa văzând că descentralizarea d-sale erà un principiu inaplicabil, a luat o deciziune ministerială, ca aceste regiuni să nu se mai înființeze, și serviciile cari se făcea până atunci în Capitală au rămas ca și mai înainte.

D. Fleva: Cer cuvântul, d-le președinte.

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: D. Fleva, plecând dela alt principiu abstract, a împărțit atribuțiunile la ministerul de domenii în două părți: în atribuțiuni ale Statului ca proprietar și administrator al averii sale și în atribuțiuni ca supraveghetor și ocrotitor al intereselor generale și economice ale țării și pentru a ajunge la acest rezultat a împărțit de pildă serviciul silvic, care cuprindeà toată administrațiunea pădurilor, în două părți: o parte a dat-o la serviciul administrativ, luând toată administrațiunea pădurilor Statului și dând-o acestui serviciu, pe motiv că numai serviciul administrativ trebuie să se ocupe cu exploatarea și vânzarea pădurilor Statului, iar partea care trebuie să se ocupe cu supravegherea pădurilor particulare, cu amenajamentele acestor păduri a dat-o serviciului agronomic, pe motiv că pădurile fac parte din agricultură. Dar ce s'a întâmplat? Tot în ziua de 31 Martie a revenit asupra acestui lucru prin deciziune ministerială. Acelaș lucru l-a făcut cu școalele de silvicultură; acelaș lucru l-a făcut cu serviciul minelor și altele, înlăturând prin deciziuni ministeriale toate dispozițiunile din legea sa care împărțea ministerul în două părți: partea teoretică a supravegherii și partea practică a administrațiunii.

Eu, d-lor, aș fi înțeles ca d. Fleva să vie, să justifice, cel puțin în parte, principiul pe care-l pusese în legea d-sale, dar a se mărgini să zică: «legea d-voastră nu este bună și este o lege de dezorganizare», aceasta mi se pare, d-lor, că este cel puțin un lucru nu la locul lui. Eu cred, d-lor, că cuvintele aceluia care vorbește să fie susținute prin fapte, căci spunând că am venit cu o lege care dezorganizează serviciile ministerului, aceasta nu e destul, d. Fleva erà dator să dovedească în ce mod se face această dezorganizare, când d-sa a zis, «legea d-voastră este o lege de dezorganizare», aceasta nu însemnează absolut nimic, este numai un cuvânt fără sens, din momentul ce nu a venit cu fapte cu cari să dovedească dezorganizarea. Eu din contră vin să vă dovedesc că legea ce vă prezint este o lege de organizare. (Aplauze).

D-lor, dar ce să răspund cuvintelor d-lui Fleva care mi-a zis: «D-lor, aș votă legea d-voastră, dacă ați aduce înapoi la ministerul de domenii școala veterinară, și dacă nu o veți aduce, eu nu «votez legea».

Dar ce să mai zic de dilatoriul pe care-l cere ca la tribunal, ca să așteptăm cu legea până se va aduce la minister școala veterinară și atunci să discutăm legea de organizare. Acestea sunt cereri cari nu mi se par deloc serioase.

D. N. Fleva: Nu am zis aceasta; am zis că nu aveți elementele necesare.

D. Anton Carp, ministru domeniilor: D-lor, să-mi dați voie să nu fiu așa de aspru cu d. Fleva, și să renunț a răspunde și la celelalte argumente ale d-sale, căci fiecare din ele sunt tot așa de slabe ca și celelalte.

Mă voiu ocupa acum de cele spuse de către d. Stoicescu. D-sa nu este în contra legii, este în principiu pentru lege, însă aduce oarecari obiecțiuni, pe cari le voiu examina pe fie care în parte.

Înainte de acestea să-mi dea voie d. Stoicescu să-i spun că a fost foarte nedrept când a protestat că se aduce la ordinea zilei legea de organizare a ministerului agriculturii, și când a făcut oarecari apropieri între legea stațiunilor balneare, pe care onor. meu coleg, d. Djuvara, a consimțit să o amâne pentru azi și între legea de organizare a ministerului, nici o asemănare nu poate să fie între o lege și alta. Legea d-lui Djuvara fusese prezentată cu o zi mai înainte și abia eri fusese trecută la ordinea zilei; eră dar natural ca d-voastră, d-le Stoicescu, care v'ați ocupat de toate cestiunile cari depind de minister, pe care altă dată l-ați administrat, să cereți timp ca să o studiați. Dar legea de organizare a ministerului de domenii, este de 15 zile la ordinea zilei și încă ceva mai mult. În secțiunea unde am asistat și din care face parte și d. Stoicescu și în comitetul delegaților, unde am discutat legea, prin care ministerul de domenii a fost autorizat să cumpere pământurile lipovenilor, și unde am discutat cu d-sa cu ceă mai mare cordialitate, când d-voastră mi-ați spus, d-le Stoicescu, că nu aveți cunoștință că s'a depus raportul legii de organizare a ministerului de domenii. Atunci eu singur m'am dus la arhivă și v'am adus un raport pe cari vi l-am și dat în mână, de atunci sunt mai mult de opt zile. Va să zică, știati de cel puțin o săptămână, și cunoașteți raportul acestei legi: ceva mai mult, mi-ați și spus chiar că este o parte din lege pe care nu o aprobați, aceea privitoare la administrațiunea domeniială din Dobrogea. Prin urmare, când s'a luat legea în discuțiune, nu eră nici o surprindere pentru d-voastră. Astfel stând lucrurile, să permiteți să vă spun că protestarea d-voastră nu eră la locul ei. (Aplauze).

D. C. Stoicescu: Nu am zis că am fost surprins dar a fost surprins că s'a luat eri la ordinea zilei.

Voci: Eră la ordinea zilei pe tablou.

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: Să lăsăm, d-lor, aceste incidente deoparte; să ne ocupăm de partea critică pe care a adus o d. Stoicescu proiectului de lege. D-sa a început cu partea finală a proiectului, și anume: că legea noastră, așa cum se prezintă, a avut ca principal scop numai îmbunătățirea soartei funcționarilor și, că

dacă m'am gândit la îmbunătățirea soartei funcționarilor, trebuia să mă gândesc și la stabilitatea lor.

D. Stoicescu citind articolul 54 unde i s'a părut d-lui că există oarecare asemănare de stabilitate, mi-a imputat că măsura pe care am introdus-o în art. 54 din lege nu este o măsură serioasă. Citiți art. 54 și veți vedea că nici în acest articol și în nici o altă parte a proiectului, nici din expunerea de motive, nu există nici un cuvânt, din care să reiasă că am avut intențiunea să fac o stabilitate.

Stabilitatea da, am voit să o fac, d-le Stoicescu, stabilitate cum există la ministerul de finanțe, dar am întâmpinat obiecțiuni din partea mai multor amici, cari mi-au spus: bine, d-le ministru, d-voastră cunoașteți personalul ministerului de domenii, acest personal în parte este foarte bun și care-și face foarte bine datoria, dar sunt funcționari cari n'au destulă cultură pentru a fi la locul lor. Și obiecțiunea ce mi s'a făcut este în adevăr fundată. Știți d-voastră că și astăzi avem funcționari la ministerul domeniilor cu două și patru clase gimnaziale?

Ei, a face stabilitatea unor asemenea funcționari este a împiedica înaintarea celor cari sunt mai mici, cari vin cu titluri. Astăzi sunt chiar copii în minister licențiați în drept, cari sunt împiedicați a înainta din cauza acelor cari, aș putea să zic, unii nu sunt tocmai la locul lor. Și atunci, d-lor, am modificat acea parte a proiectului care prevede stabilitatea, și am introdus în proiect o dispozițiune pe care colegul meu dela ministerul industriei a introdus-o în legea de organizare a ministerului său, pe care ați votat-o eri, ca funcționarii să nu poată fi dați afară, nici suspendați prin simpla voință a ministerului, ci în urma unui raport motivat al ministrului. Acesta este singurul temperament pe care l-am admis.

Dar, dacă d-voastră vroiți să faceți o asemenea stabilitate, trebuie s'o facem pentru toți funcționarii Statului. Guvernul s'a preocupat de chestiunea egalizării apuramentelor funcționarilor de acelaș grad din diferitele ministere și administrațiuni, căci astăzi, d-lor, nu toți funcționarii din toate ministerele sunt plătiți la un fel. Unii sunt plătiți mai mult alții mai puțin. Pentru ce? Pentru că împrejurările au fost așa, nu avem să le examinăm acum, dar faptul este așa, că unii funcționari au o remunerație și alții alta. Guvernul în spiritul său de dreptate se gândește ca în cursul anului să facă o lege prin care toți funcționarii, cari au un grad, să fie plătiți la diferitele ministere la un fel. Când ne vom ocupa de această chestiune va trebui negreșit să discutăm și chestiunea stabilității și cum se va fixa pentru funcționarii unui minister se va decide și pentru toate celelalte ministere.

D-lor, d. Stoicescu, tot în ordinea de idei privitoare la personal, mi-a făcut imputarea că, la art. 40, alin. a, am zis: că între condițiunile de admisibilitate acei ce voesc să ocupe o funcțiune la ministerul de domenii, vor trebui să justifice că posedă titlul de licențiat sau doctori, ori diploma unei școli superioare de agricultură, sau unei școli de silvicultură, fără să spun în ce ramură se cer ase-

menea titluri. Apoi, d-le Stoicescu, câteva linii în urmă se zice: «că se cer titlurile de doctor sau licențiat» după natura funcțiunii, dacă funcționarul va voi să fie, de exemplu, la serviciul contencios, el va trebui să fie licențiat sau doctor în drept; dacă va voi să fie la serviciul agriculturii, va trebui ca diploma să fie din școli de ramură agricolă, dacă va voi să fie la serviciul zootehnic, alt titlu, și așa mai încolo. Adică vor fi doctori sau licențiați, după natura funcțiunii aceasta este redacțiunea și nu numai în legea mea este această redacțiune, dar și în legea de organizare a ministerului de finanțe, luați chiar redacțiunea legii colegului meu de la industrie și veți vedea că se zice: «După natura funcțiunii». Dar d. Stoicescu în-a trage atențiunea asupra unui cuvânt, care i se pare d-sale că nu este la locul lui. Am zis: «și științe economice». Ce însemnează aceasta: științe economice, zice d-sa? D-lor, când am zis științe economice, fără îndoială că nu m'am gândit la țara noastră, căci la noi nu există o școală pentru științe economice. M'am gândit la alte diplome din alte State, unde se dau asemenea diplome, cum este în Germania și Franța, unde se dau diplome în științele economice și de Stat. Eu am voit ca să zic «științe economice și de stat», ca să nu se confunde cu diplomele unei alte școale, pe care noi nu vroim ca s'o recunoaștem, acea zisă școala științelor de Stat, pentru că n'aș voi să se strecoare prin ministerele noastre absolvenți de asemenea școală unde elevii sunt primiți cu câte două și patru clase gimnaziale,

D-lor, trecând dela partea finală a legii la partea dela început. d. Stoicescu ne impută că am desbrăcat pe ministru — sunt propriie d-sale cuvinte — de atribuțiunile sale și le-am dat directorilor de serviciu. Ia să vedem cum stă acest lucru. Art. 3. după ce zice: «Ministrul are sub autoritatea și controlul său toate direcțiunile și serviciile din minister», adaugă: «Ministerul este ajutat în îndeplinirea sarcinii sale de un secretar general, care rezolvă orice chestiune în limitele delegațiunii ce i se dă de ministru» și mai la vale: «Ministrul poate delega parte din atribuțiunile sale și directorilor și capilor de serviciu».

D. Stoicescu ne zice: «Cum, d-le ministru, d-ta te desbraci de atribuțiunile d-tale și le dai șefilor de serviciu?» Eu nu desbrac pe ministru, d-le Stoicescu, de nici o atribuțiune, dar îi las facultatea ca el să poată da delegație nu numai secretarului general, dar și directorilor sau capilor de serviciu.

Dar acest lucru este un lucru nou? Știți cum zice în legea veche: «*Directorii rezolvă* conform legilor, regulamentelor și deciziunilor ministeriale și pe răspunderea lor toate chestiunile relative la serviciile ce dirij, aprobă cheltuelile necesare în limitele fondurilor bugetare și a creditelor ce le sunt deschise.

«In caz de aglomerare de lucrări, ei pot delega pe răspunderea lor și cu prealabila autorizare a ministrului o parte din atribuțiunile lor la șefi de serviciu».

Prin urmare, vedeți ce puteri colosale se dă directorilor prin legea care este astăzi în vigoare, ca în limitele bugetului, fără știrea

ministrului sau a secretarului-general, să poată dispune chiar de fonduri bugetare.

Va să zică, ei nu numai că fac prin ei înșiși, fără delegațiunea ministrului, dar pot delega puterile lor subalternilor lor. Am crezut că o dispozițiune de asemenea natură nu trebuie să existe într'o administrațiune publică, nu trebuie ca directorii unui serviciu să aibă putere să facă ei înșiși cecace după lege este numai de resortul ministrului responsabil. Prin urmare, autorizând pe ministru de a delega directorilor sau capilor de serviciu o parte din puterile sale, nu numai ca în loc să întind, cum zice d. Stoicescu, puterile directorilor, din contra le-am restrâns, și le-am lăsat numai acele atribuțiuni pe cari ministrul va avea încredere să le dea. Dar forma aceasta este introdusă numai în proiectul ce vă prezint? Nu, d-lor, o asemenea dispozițiune există, d-le Stoicescu, și la ministerul de interne. Art. 10 zice: *ministrul* poate delega o parte din puterile sale secretarului-general sau directorilor de serviciu».

La finanțe în art. 3 este același text; la externe tot așa. De ce puteri, dar, am desbrăcat eu pe ministru ca să le dau subalternilor săi?

Ar fi bine, și-mi permit să zic aceasta, d-le Stoicescu, ca cuvintele să fie totdeauna potrivite cu situațiunile și să nu se dea calificative cari nu sunt la locul lor.

O altă chestiune, din cele mai importante, pe care a ridicat-o d. Stoicescu, este suprimarea serviciului domenal din Dobrogea. Să-mi dați voie să fac un mic istoric, de modul cum s'a creat acest serviciu.

D-lor, dela luarea Dobrogei până la 1903 — vă rog să notați aceasta — toate actele de administrație, fie de proprietate, fie de închirieri, se făceau de minister cu funcționarii săi ordinari! Adică tot ce privea proprietatea se făcea prin serviciul proprietății și tot ce privea închirierea, se făcea de serviciul închirierilor. Aceasta eră situațiunea până la 1903:

Va să zică, aproape în timp de 20 ani dela crearea ministerului nu a existat un serviciu separat în Dobrogea, propriu zis, care să fi fost creat în urma anexării Dobrogei, și a necesității ca pământurile destinate a fi vândute de Stat, să fie administrate, închiriate sau supravegiate printr'o administrație deosebită și cu serviciul în Dobrogea.

În 1903, venind la minister d. Stoicescu, găsește următoarea situațiune, care fără îndoială nu eră datorită negreșită d-sale.

Miniștrii cari au precedat pe d-l Stoicescu, și în special d-l Missir, au întâmpinat o dificultate, care trebuie să o spun, există și astăzi. O mulțime dintre acei cari au cumpărat pământuri dela Stat nu s'au stabilit pe loturile lor. Un agent silvic oarecare, în zelul lui, face într'o zi un raport la minister, și întrebă pe ministru ce să facă cu pământurile acelora cari au cumpărat pământuri dela Stat și din cari numai o parte s'au stabilit pe loturi, alții nu s'au stabilit, iar alții nu se mai pot stabili, pentru că au emigrat?

D. ministru Missir, în înțelepciunea lui, ia, examinează chestiunea și stabilește în principiu, că aceste pământuri ar trebui să fie luate îndărăt de Stat. Dar, pentru că acest lucru nu era posibil imediat a decis ca pământurile celor ce nu s'au stabilit, să se administreze provizoriu de Stat, dar nici această deciziune nu a fost pusă în aplicare și nu i s'a dat nici un curs până în 1903, când s'a decis a se da pământ în Dobrogea veteranilor. Atunci vedeți de sigur fără știrea ministrului și fără ca d. Stoicescu, care era ministru pe atunci, să fi dat vre-o delegațiune oarecare directorul domeniilor, cu dela sine putere, dă ordin și se deposează o mulțime de deținători de pământuri, fie deținători cu titlu de proprietate, fie în alt mod, și aceste deposedări se fac pe o scară așa de întinsă și cu atâta repeziciune încât pune în îngrijire pe prefectul județului Constanța, care și atunci era tot prefectul actual Vârnăv, care telegrafiază ministrului că în Dobrogea prin deposedările făcute s'a creat o stare foarte grea, că populațiunea este agitată și că trebuie să se pună capăt măsurii de a se face deposedările în massă. Cu toate că telegrama cerea o deciziune grabnică, d. ministru Stoicescu este pus în cunoștință de directorul serviciului despre această telegramă tocmai peste 15 zile. Este adevărat că imediat a dat ordin ca să împiedice aceste deposedări, dar deposedările au continuat.

D-lor spusei acest lucru, ca să vedeți sub ce impresiuni s'a creat administrațiunea domeniilor în Dobrogea. După cum a spus-o d-sa a avut cel dintâi lucru în vedere ca să reguleze situațiunea veteranilor, cărora trebuia să li se dea pământuri de către Stat în Dobrogea și în acelaș timp să facă și o altă lucrare și mai mare, care nu s'a făcut până astăzi, inventarul averii din Dobrogea. D. Stoicescu făcea un act de bună administrațiune, vroind să facă acest inventariu. Inventariul era un lucru foarte bun, dar din nenorocire nu s'a făcut, și d-lor să crediți, și rog și pe d. Stoicescu să creadă că dacă nu s'a făcut inventariul este tocmai din cauză că a existat o administrațiune în Dobrogea.

Administrațiunea în Dobrogea era un fel de administrațiune autonomă, căci nu avea nici o legătură cu ministrul. Ea își însușise fără să i se fi dat de cineva puterile cele mai mari, făcând actele cele mai arbitrare, pe cari niciodată un ministru chiar nu ar fi îndrăsnit să le facă. Să-mi dați voie să vă citez câteva cazuri, dar să intru în detalii, ca să vă arăt în mod conștiincios care a fost cauza pentru care am suprimat administrațiunea domeniilor din Dobrogea, și am adus-o în administrațiunea centrală a ministerului. Pentru suprimarea administrațiunii Dobrogeni d. Stoicescu ne a adus o acuzațiune și în anul trecut cu ocaziunea discutării bugetului, dar atunci discuțiunea s'a făcut pripit și n'am putut să dau deslușirile necesare. De rândul acesta însă vă voi arăta, și sper că și d-voastre veți fi de acord cu mine, că această administrațiune, nu numai că nu era necesară, dar era și un pericol pentru bunul mers al administrațiunii ministerului de domenii.

D. C. I. Stoicescu: Consider că este greșala cea mai mare-

D. Anton Carp, ministru domeniilor: D-lor, ia să vedem mai întâi prima obligațiune, să facă inventar, și-a îndeplinit-o administrațiunea domeniială din Dobrogea?

Nu numai că nu s'a făcut inventar, dar nu gădesc nici urmele vreunui început de o asemenea lucrare și știți care a fost rezultatul că acel inventar atât de necesar pentru ca ministerul de domenii să știe de ce pământ dispune, ca să poată da pământ cutărei sau cutăreia persoane care reclamă pământ, au fost început abia la 1907 în toamnă, în urma ordinelor ce am dat.

Nu voesc cu aceasta să-mi fac un merit, dar oricare ar fi fost în locul meu, ar fi făcut tot așa,—lucru absolut util—l-am început, d-le Stoicescu, întâi prin administrațiune, adică prin cele două prefecturi de Constanța și de Tulcea. Prefectura de Constanța mi-a făcut o lucrare bună, dar care cred că e util să fie verificată. E util ca să se verifice întreaga situațiune a proprietății dobrogene ca să înceteze odată toate procesele scandaloase făcute în contra Statului și celelalte care existau chiar între particulari.

Iată pe ce bază s'a stabilit acest inventar pornit pentru a doua oară pentru o nouă verificare în Iulie 1908.

D. N. T. Pop: Cadastru?

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: Nu am pretențiunea să spun că e cadastru, dar am făcut o lucrare în modul următor:

Am luat planul de parcelare al fiecărei comune și în acel plan unde e indicat lotul fiecăruia, vatra satului și toate celelalte, până la întreaga limită a periferiei comunei; trebuiește verificat și pus să se verifice cine stăpânește fiecare parcelă de pământ și în baza cărora titluri.

Am deja lucrarea pentru 80 de sate, aceste lucrări deja terminate sunt și sosite la minister.

Vor fi în curând venite la minister și lucrările pentru încă 80 de sate iar restul până la 300 și mai bine de sate se va face în cursul verii.

Vara fiind ziua mai mare și timpul mai priincios, lucrările vor merge cu mai multă repeziciune și sper că în 3—4 luni de zile lucrarea să fie complet gata. Numai atunci vom ști în mod pozitiv care sunt terenurile Statului, care sunt vetrele satului, care sunt pământurile locuitorilor.

Numai atunci în fine vom avea cunoștință de tot ce decurge din stabilirea perfectă și exactă a situațiunii proprietății în Dobrogea.

Ei bine, d-lor, acest inventar pe care administrațiunea domeniială din Dobrogea era obligată să-l facă și pentru care acea administrațiune fusese creată nu s'a făcut.

Nu voesc să arăt în ce mod s'a făcut deposedările, și nici să intru în prea multe detalii, pentru că din aceste deposedări, cari s'au făcut... nu vreau să zic neregulat, dar cam repede, din ele s'a ales Statul cu procese de peste 20 milioane.

D. C. I. Stoicescu: Cu avocați, cari sunt răi și vânduți.

D. președinte : D-le Stoicescu, ați cerut cuvântul și veți spune acestea când veți vorbi la rândul d-voastre.

D. C. I. Stoicescu : Acestea le știe și d. ministru.

D. președinte : Nu întrerupeți, și nu veți fi întrerupt nici dumneavoastră.

D. Anton Carp, ministrul domeniilor : Ziceți că sunt de vină avocații răi și de rea credință. Așa e, dar paguba nu e numai de la avocații răi și de rea credință, pentru că au fost unii oameni care în loc să apere pe Stat făceau afaceri; aceștia au fost dați judecării și băgați în pușcărie.

Dar, d-lor, procesele acelea sunt terminate; altele, cu totul sunt procesele la care fac aluziune și pe care am putea să le trec deocamdată sub tăcere.

Destul este, d-lor, că s'a luat pământul de la diferite persoane cari au fost deposedate și s'au dat veteranilor; cei cari se pretind lezați au făcut procese contra veteranilor pentru revindicare de pământ, contra Statului, pentru sume care se ridică la de trei ori mai mult decât valoarea pământurilor care li s'au dat.

Să vă dau câteva specimene de bună administrațiune a celor cari erau în capul administrațiunii domeniiale din Dobrogea și aceasta nu o zic d-le Stoicescu, numai pentru administrațiunea din timpul pe când erați d-voastră în capul departamentului domeniilor, ci pentru toate administrațiunile domeniiale de când serviciul domeniial autonom a fost înființat.

Iată d-lor, câteva exemple.

Administrațiunea domeniială a parcelat la veterani și însurăței locuri cari erau vândute de Stat anterior.

Am aci o listă întreagă de asemenea parcelări și dacă voiți vă pot da și numele persoanelor al căror pământuri au fost parcelate fără a fi fost măcar deposedate și cari au fost în urmă date veteranilor. Vă voiu cită numai numele comunelor unde asemenea acte de arbitraritate au fost comise.

Cazuri multe găsim în comunele Enigea, cătunul Mulciora; Biul-Biul, cătunul Eudecarachioi, Cogealac, Gârlița, Enișenlia, cătunele Ciucurkioi, Nasdradin și Bazarghian.

Puteți vedeă dacă doriți dosarele, ale căroră numere vi le-aș putea indica chiar acum, dar nu voiu intră în toate aceste detalii, căci aș obosi pe onor. Cameră. Este destul să vi le denunț, și dacă d. Stoicescu binevoeste, nu are decât să vie într'o zi la minister să-i arăt toate actele, din care reese complectă ineptie, ca să zic așa căci altfel nu pot s'o calific, a administratorilor cari au fost în capul administrațiunii domeniiale, căci acela care dă în locul proprietății sale proprietatea altuia, acela nu numai că este un rău administrator, dar și un incapabil.

Al doilea speciment: un domn se prezintă într'o bună dimineață și propune administrațiunii din Dobrogea ca pentru 4 loturi ale sale, să-i dea altele în altă parte. Întreb era permis administrațiunii domeniiale să facă aceasta? De sigur că nu. Eu cred că mi-

nistrului chiar, nu'i este permis să fac așa ceva fără să fie autorizat de o lege. Eu am chemat pe o persoană cunoscută căreia i s'a făcut un astfel de schimb și, i-am spus că schimbul pe care d-sa l-a făcut cu administrațiunea domenală nu era valabil și i-am spus că nici eu ca ministru nu am dreptul să-l fac, mai ales când este defavorabil pentru Stat, căci aceasta ar constitui o donațiune indirectă. Dacă acea persoană nu se va conforma dorinței, pe care i-am manifestat-o, ca să renunțe singur la actele de schimb ce a făcut, atunci eu voi cere prin justiție ca să i se anuleze acel act; căci eu nu cred că Statul după ce a vândut un pământ să poată să-l schimbe dând un pământ bun și luând înapoi pe cel prost. Așa s'a întâmplat în cazul pe care vi-l citai, acel domn posedând 4 loturi, face un schimb cu Statul, luând alt pământ în loc. Trei din 4 loturi erau cumpărate pe numele soției și rudelor sale; domnul acesta se desparte de soția sa pe numele căreia era cumpărat un lot, și soția sa intentează proces Statului, ca să ia loturile ei înapoi, loturi, pe care astăzi Statul nu le mai are în posesiunea sa, fiind vândute.

Un alt specimen: un domn avea două locuri cari nu-i producea mult. În altă parte erau locuri de grădinărie, foarte frumoase. Domnul cere să i se schimbe locul lui cu cel de grădinărie, adică să dea pe cel cu pământ prost și să ia pe cel bun. Administrațiunea domenală consimte fără nici o dificultate.

Să trec la alte exemple: Legea prin care s'a autorizat Statul să dea pământ, veteranilor cari nu au de loc pământ, prevede ca să se dea 8 hectare veteranilor printr'o interpretațiune a legii—onor. d. Stoicescu și în urmă d. Lahovari au hotărât ca să considere ca veterani cari nu au pământ, acei cari au 3 hectare și mai puțin.

Aceasta este o măsură pe care o cred bună. Dar știți ce s'a întâmplat? Deciziunea aceasta nu a fost respectată și administrațiunea domenală le-a dat pământuri și celor care aveau 25 de hectare. De sigur că ministrul nu a știut nimic de aceasta, dar aici stă enormitatea lucrului. Iată cum dovedesc această călcare de lege. Veteranul trebuia să prezinte certificat dela comuna de unde venea prin care să dovedească că nu are pământ. Ei bine, iată ce fel de certificat prezintă veteranul Teodorescu Ion, originar din Oltenița.

Primarul comunei Oltenița atestă că veteranul Teodorescu Ion, deși are 25 hectare pământ, dar acesta este cumpărat, prin urmare d-sa n'are din acela dat după legea împroprietărilor.

Vedeți, d-lor, primarul constată că veteranul Teodorescu este proprietar de 25 hectare și administrațiunea domenală totuși dă încă 8 hectare acestui veteran, probabil pe motivul trecut în certificatul primarului, că acest pământ este cumpărat, iar nu dat după legea împroprietărilor. Violațiunea legii este fațișă; alt certificat, mai la vale, zice: că veteranul nu este trecut în rol cu nici o dare personală, însă i se cuvine 10 hectare moștenire dela tată-său, Administrațiunea domenală dă și acestui veteran 8 hectare. Iată cu ce fel de certificate administrațiunea din Dobrogea împroprietărea pe veterani. Merg mai departe. Vin oameni și zic că sunt veterani, cer

boi, cer pluguri, cer cai ; și s'a dat la toți, fără să se cerceteze adesea dacă cei cărora li se dedeă această zestre erau sau nu veterani. Nu există nici cea mai elementară noțiunea de administrațiune Venică un veteran. Cel dintâi lucru ce trebuia să-l dovedească era că este veteran. Li se dădeă plug, boi și bilet de a tăia lemne din pădure, pentru a-și face casă, fără să se ia toate măsurile ca această zestre să se dea numai la veterani, dar să vedeți mai târziu ce s'a întâmplat cu lemnele. S'au făcut încă abuzuri de altă natură : străinii cari n'aveau dreptul să cumpere în țară pământ s'au împroprietărit cu grămada. S'a vândut la italieni, s'a vândut la nemți și este o listă de vre-o 60 de inși trecuți într'un registru, din care reiese clar că aceia cărora li s'au dat pământuri n'aveau nici o legătură cu țara, căci nu sunt dintre germanii cari au fost împroprietăriți sau cari domiciliau în țară la anexarea Dobrogei, ci chiar din acel registru se constată că erau unii din Lemberg, alții din alte părți ale Austriei, oamenii cari veniseră de un an, doi în țară. Să vă arăt încă una din arbitraritățile cele mai revoltătoare. D-voastre știți că prin legea dela 1882 s'a cedat gratuit comunelor pământuri cu păduri pentru adăpostirea vitelor și pentru uzajul lor. În părțile unde Statul n'a avut păduri li s'a dat pământ, spre a fi împădurit mai târziu, având Statul dreptul să închirieze aceste pământuri și cu banii proveniți din închiriere și zilele de prestație pe cari locuitorii sunt datori să le dea, dar să facă plantațiuni.

Ei bine, d-lor, din aceste pământuri cari sunt proprietatea comună și cari prin urmare nu mai aparțin Statului, s'au dat la veterani și la însurăței 18.646 hect. Știți care este rezultatul, că în toate zilele primesc reclamațiuni dela comune, cari cer înapoi pământurile lor, spre a fi împărțite, și când sunt întrebat ce s'a făcut cu pământurile lor, dacă s'au împădurit sau nu, eu nu știu ce să le răspund. S'a mai făcut încă un lucru și mai rău, de care cred că sunt vinovați toți acei cari s'au perindat la ministerul de domenii. Fondurile adunate pentru plantațiuni comunale, în loc să se rezerve pentru plantări, s'au întrebuițat pentru cumpărarea de căruțe și alte lucruri pentru veterani ; și credeți s'a gândit măcar cineva măcar ca să reintegreze aceste fonduri cari nu erau ale Statului ? Nu, d-lor. Și acum va trebui ca să găsim un mijloc pentru ca ministerul să restituiască între 700.000 și 800.000 lei, din care cauză ministerul se găsește într'o situațiune foarte grea, căci dacă vom putea restitui comunelor cele 800.000 lei, ne va fi imposibil ca să dăm înapoi 18.000 de hectare vândute veteranilor și însurățeiilor.

O altă enormitate care iarăși nu pot ști pentru ce s'a emis : afară numai dacă nu s'a avut în vedere ca să se concentreze veteranii la un loc. S'au dat păduri întregi de ale Statului ca loturi veteranilor. Imi veți zice poate că aceasta le-a fost de folos. Nu, d-lor, veteranii n'au tras nici un folos, pentru că lemnele le-a luat Statul, și nenorocii de veterani au rămas ca să scoată rădăcinile și să muncească ani întregi degeaba, din care cauză au ajuns în starea cea mai mizerabilă. În felul acesta s'au dat 6.068 hectare.

Încă un abuz din cele mai colosale a fost și acela ce s'a făcut cu darea lemnului de casă la veterani. Administrațiunea domeniilor a împărțit carnete cu bilete, pe cari le da la administratorii de ocol, pentruca pe bilete să se treacă numele veteranului căruia trebuia ca să se dea lemne pentru ca să-și facă casă. Știți ce s'a întâmplat? S'au dat cu grămada și într'o zi, când am cerut ca să mi se aducă să le examinez și eu, mi s'a adus un pachet întreg, din care se dăduseră pteoa 5—6.000 bilete de permisiune de a se tăia lemne. Permisuni de acestea se dedeau fără nici un control, așa că se vindeau de cei ce le luau ca veterani, și cari nu erau deloc veterani, la speculanți de păduri cari au jefuit pădurile din Dobrogea. Și, d-lor, toate acestea se făceau fără știrea ministrului, absolut fără știrea ministrului. Încă ceva, aceea pe cari i-am dat afară din slujbă ca incorecți, au luat carnetele în buzunar și dăunăzi, nu mai de parte, mergând un inspector prin Dobrogea, a găsit peste 300 de carnete la un țăran, care căută să le întrebuițeze, și acest lucru s'a întâmplat cu toate ordinele ce am dat îndată ce am venit la departamentul domeniilor, ca nici un bon de veteran să nu lucreze fără știrea ministerului. Vedeti cum se împărțeau de administrațiunea domeniială acestea, că niciodată nu s'a știut cum s'a împărțit și cui s'a împărțit aceste bonuri de lemne.

Administrațiunea din Dobrogea credea și lucră fără a fi controlată de cineva. Dar că-i este permis orice, însăși funcționarea acestei administrațiuni eră foarte greoaie. Când reclamă cineva la minister, unde nu găseă nici o hârtie, pentru că toate se concentrau în Dobrogea, trebuia să se ceară referințe administrațiunii din Dobrogea, care de multe ori nici nu răspundeă ministrului, și rezolvă singur chestiunea, fără să se mai întrebe chiar pe ministru. Din această cauză cel ce nu căpătă dreptate dela administrator, își perdea zile întregi alergând dela minister la administrator și dela administrator la minister. Din această cauză se vedeau zilnic țărani cu grămada la minister, cari se plâneau că cutare șef de ocol nu i-a făcut nimic, deși reclamase ministrului. Reclamațiunile se trimiteau administrațiunii Dobrogei, unde, de multe ori hârțiile se nomoleau, așa că li se pierdeă chiar urma. Mi s'a întâmplat să văd eu, după mai multe luni hârții nerezolvate.

Cum am ajuns să cunosc aceasta? Numai suprimând administrațiunea, altfel nu aș fi știut niciodată nimic. În Martie 1907, când am venit la ministerul de domenii și la ministerul de agricultură, văzând mulțimele de reclamații ce se făceau din Dobrogea, mi-am zis că acolo trebuie să fie o administrațiune care trebuie să păcătuiască prin cineva, și, primind demisiunea celui din urmă administrator din Dobrogea, d. Păucescu, am trimis acolo un vechiu funcționar al Statului, pe unul din inspectorii domeniiali d. Chirculescu, care avea practica lucrurilor, ca să gireze singur și în mod provizoriu administrațiunea Dobrogei, pentru ca să pot ști ce se petrece acolo. D. Chirculescu a găsit la administrațiuni peste 18 mii hârții nerezolvate!

Atunci am trimis câțiva funcționari din București cari să ajute la clasare. Unele le-a clasificat și rezolvat, dar altele nu mai prezintau nici o utilitate.

După câțva timp chiar d. Chirculescu mi-a spus că administrațiunea, cum eră organizată, nu mai putea merge și că trebuia desființată.

D-lor, în urma acestor fapte, pe cari vi le-am făcut cunoscute, în urma unor abuzuri continue, patente și bine constatate am putut să mă conving nu e bine să menținem administrațiunea dobrogeană, dar că menținerea este chiar un rău care se grefase asupra administrației domeniilor.

Dar cum am înlocuit această administrațiune ?

Eră în trecut 8 ocoale silvice și 8 ocoale domeniiale cari lucrau separat unele de altele și cari se războiau între ele. Am suprimat ocoalele domeniiale și am înmulțit ocoalele silvice dela 8 la 13, de unde rezultă că supravegherea s'a înmulțit și serviciul s'a îmbunătățit.

Serviciul Dobrogeii din București va conduce toate afacerile din Dobrogea cum o făcea și înainte de 1903, și astfel ministrul va putea să vadă totdeauna clar în situațiunea, mai ales în urma regulării proprietății, după facerea inventarului, vom ști de aici din București cum stă fiecare bucățică de pământ a Statului în Dobrogea.

Ce ne rămâne ? Ne rămân închirierile, lucru foarte ușor, cari nu ia funcționarilor decât o lună de zile, o lună și jumătate maximum. Un șef de ocol merge în localitate, și urmând instrucțiunile ministeriale de a nu face închirieri la proprietari mari, ci a da pământurile în închirieri numai la țărani, și aceste instrucțiuni fiind categorice, adună numărul țărănilor, face contractele cu ei, îi dă în debit și însărcinarea lui a isprăvit, apoi intră în rol administratorul financiar care de toamnă incasează banii înainte de a-și aduna recoltele.

Iată cum s'a simplificat lucrul.

Dar partea bună este a aducerii administrațiunii din Dobrogea în București, aceasta că permite celor cari au reclamațiuni să vie la minister și să-și vază rezolvate cererile de multe ori în aceeași zi. Când vine astăzi cineva în București ca să facă o reclamațiune, mai ales când vin țărani, cari îi trimit la administrațiunea serviciului Dobrogei, care astăzi este instalată în casa unde sa află consiliul superior de agricultură, în etajul de jos, merg cu un funcționar la șeful serviciului; care vine imediat cu toate deslușirile și de multe ori seara chiar țăranul poate să plece cu afacerea rezolvată, pe când altă dată trebuia să aștepte, cine știe cât, până să vie administratorul și, de multe ori, dacă venea nu avea cu el informațiunea necesară ca să se poate rezolva reclamațiunea. Din această cauză toate afacerile suferea întârziere.

Iată motivele pentru care am făcut modificarea și să creadă d. Stoicescu, că nu pentru plăcerea de e strică ce a făcut d-sa, căci nu am nici un cuvânt să o fac, ci numai dintr'o adevărată ne-

cesitate. Eu când am venit la acest departament, am avut o conversațiune cu d. Lahovari, căruia îi mulțumesc că m'a pus în curent cu o mulțime de lucruri, și în special mi-a atras atențiunea, pe lângă alte chestiuni însemnate, și asupra situațiunii Dobrogei, și care am căutat pe cât este posibil să o lămuresc.

Dar ceea ce am făcut nu este ceva complex, căci cred că mai trebuie ceva, mai e nevoie de un mic proiect de lege, despre care nu vorbesc acum, ca să nu atrag atențiunea acelor care sunt interesați.

Acestea sunt, d-lor, explicațiunile, cari le pot da în privința administrațiunii Dobrogei.

D-lor, în urma acestor lămuriri cred că nu mai este nici un cuvânt să insistăm asupra discuțiunii generale și vă rog să binevoiți a lua proiectul de lege în considerațiune. (Aplauze prelungite).

loci: Inchiderea discuțiunii.

D. C. I. Stoicescu: Cer cuvântul în contra închiderii discuțiunii.

D. președinte: D. Stoicescu are cuvântul în contra închiderii discuțiunii.

D. C. I. Stoicescu: D-lor, ieri când am avut onoarea să vorbesc la discuțiunea generală, nu ceream d-lui ministru o amânare; a fost un rău înțeles între noi; doream însă ca să iau cuvântul astăzi, în continuarea discuțiunii acestei legi. Ceeace fusese convenit între mine și d-sa, eră ca această lege să nu se discute, fără ca să fim puși în măsură de a face o discuțiune documentată, cei cari ne-am înscris a vorbi și cei cari doream să dăm oarecari lămuriri, voiam să fim în măsură ca să dăm cu exactitate acele lămuriri. N'am obținut aceasta dela d. Ministru, mai cu deosebire că țineam ca în ceea ce privește Dobrogea, să-i aduc dovezi cu cifre, din cari va reeși că nu va putea să mă convingă d. ministru pe mine, dar să am speranța să-l conving eu pe d-sa, dovedindu-i că ceea ce a făcut a făcut rău.

N'a voit d. ministru al domeniilor să consimtă, ca să amâne discuțiunea; dar din fericire, memoria m'a ajutat îndestul, ca să pot să vă vorbesc, și dacă mi-am dat silința să vă întrețin mai mult, cu o vorbire cam lungă, este pentru că am arătat numai din memorie diferitele obiecțiuni ce aveam să fac împotriva legii; ați văzut că, tot discursul meu l'am rostit fără nici o notiță înaintea mea, spunând d-lui ministru cele cinci, șase obiecțiuni, pe cari le formulez la legea d-sale.

Astăzi d. ministru vine și reia această discuțiune a Dobrogei, și nu crede că este bine să-mi permită să o lămuresc, arătând de ce s'a înființat acel serviciu, și de ce găesc că este rău să-l aduceți în București, căci nu l-a desființat, ci numai l'a mutat dela Constanța la București, într'o casă din str. Cantacuzino, unde se găsește și alt serviciu public, la primul etaj.

Va să zică, acest serviciu a rămas întreg, dar cu o schimbare de domiciliu la un Sf. Dumitru oarecare, lăsând localul din Constanța și închiriând un altul în altă parte. Dacă discuțiunea se în-

chide, mărturisesc că voi găsi prilejul să vorbesc la discuțiunea pe articole, și la art. I și la art. 14; de aceea, vă rog să nu închi-deți discuțiunea; va fi în folosul tuturor să vorbesc acum, ca să vă relev cele arătate de d. ministru, și să'i spun că dacă l-a impresionat rău rapoartele ce a primit, îl asigur însă că în timpul meu nu s'au făcut acele neorândueli și nereguli, cari l au supărat pe d-sa, ca să desființeze un serviciu întreg.

Am drept să-l apăr acest serviciu domenal, și să justific pentru ce am făcut o anumită lege, ca să-l organizez; să spun mai mult decât atât: cari sunt avantajile reale, pe cari acea lege le-a dat, introducând în patrimoniul Statului zecimi de mii de hectare, cari aduc un venit în plus Statului de 600.000 de lei, cari nu se știau, până atunci, în ce buzunare intrau. Iată de ce vă rog să nu închi-deți discuțiunea.

— Se pune la vot închiderea discuțiunii și se primește.

— Se pune la vot luarea în considerațiune și rezultatul scrutinului este cel următor:

D. Președinte: Pun la vot cu bile luarea în considerațiune.

— Adunarea procede la vot cu bile și rezultatul scrutinului este cel următor:

Votanți	71
Majoritate regulamentară	47
Bile albe	65
Bile negre	6

(Va urmă).

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentarea tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Dissescu.

4. Cum s'ar putea completă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor ne-productive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicărei pădurilor

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisurile se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reproducă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile cari nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societăței «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societăței «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăței.

INFORMATIUNI

În *comptul exercițiului 1908—1909, până la 28 Februa-*
rie a. c. s'au încasat lei 5.198.589 bani 28, față de 5.928.003
bani 54 încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul
1907—1908.

*

Următoarele înaintări și primiri s'au făcut în corpul
 tehnic silvic al statului :

D-nii silvicultori asistenți C. Burcă, C. Marinescu, I. Ra-
 poșescu, I. D. Ciuruleanu, St. Caraman și M. G. Georgescu
 se înaintază silvicultori cl. II.

D-nii C. Rosniță absolvent al școlii de silvicultură din
 Ba (Franța), V. Broșteanu, I. Botescu și Gh. Petrescu ab-
 solvenți ai școlii speciale de silvicultură de la Brănești se
 primesc în corpul tehnic silvic cu gradul de silvicultori
 asistenți.

*

Cu ocazia aplicării legii de organizare a Minis-
 terului de Agricultură și Domenii, personalul servi-
 ciului Silvic transformat în Direcțiune s'a distribuit,
 după cum urmează :

I. In Central

Director, C. Al. Orescu.

Sub-Directori, N. C. Nădejde, Petre Antonescu.

Control (să facă cel puțin 10 zile în mijlocie, inspec-
 ționi pe lună fiecare în localitățile desemnate de Minister),
 Th. Galleriu, I. P. Chihaia.

Capi de Birouri : V. I. Teodorescu, D. Ionescu-Zane, I.
 Guguianu, N. Georgescu, I. Simionescu.

Ajutori de Capi de Birouri : C. Mihăescu, V. Stoicescu,
 Stelian Cămărășescu, Vintilă Stinghe, Gh. Ștefănescu, I. Sterba,
 Al. Racoviță, D. I. Ciuruleanu.

II. In exterior.

Regiunea I-a silvică Iași.

Capul Regiunii : silvicultor-șef cl. II C. Manoliu, sub-
 controlul d-lui Insp. cl. I, V. Bantaș.

Ajutor, silvicultor-șef cl. II, Al. Damian.

Cancelarie, > asistent, Gr. Crețescu

1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Adâncata :
silvicultor cl. I-a C. Sava
2. Ocolul Târânuca > > II-a V. I. Mihălescu
3. > Coșula > > C. Vasiliu.
4. *Capul circumscripției* și al Ocolului Râșca :
silvicultor-șef cl. III-a V. Lacinski
5. Ocolul Dolhasca > cl. I-a I. Voroneanu
6. > Tătăruș > > II-a Gh. Teodorescu.
7. *Capul circumscripției* și al Ocolului Tomești :
silvicultor-șef cl. II-a C. M. Dumbravă
8. Ocolul Ciurea > cl. I-a I. P. Cernătescu
9. > Sinești > > Iosif Stoian
10. *Capul circumscripției* și al Ocolului Tg.-Neamț :
silvicultor cl. I-a I. N. Pușcaru
11. Ocolul M-rea Varatic > > I. T. Tămășanu
12. > Pipirig > > II-a I. Coșei
13. > M-rea Neamțu > > N. Jianu.

Regiunea II-a Bacău.

- Capul Regiunii Inspector silvic cl. I-a V. Bantaș
Ajutor Silvicultor-șef cl. II-a Th. Spirescu
> Cancelariei > cl. II-a St. Caraman
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Regina Elisabeta :
Silvicultor-șef cl. III-a D. I. Borș
Ajutor > cl. II-a N. Brătescu
 2. Ocolul Galu > cl. II-a T. Popescu
 3. > Buhalnița > > N. Falon
 4. > Vaduri > > Victor Brote
 5. *Capul circumscripției* și al Ocolului Almaș :
Silvicultor-șef cl. III-a B. Stătescu
 6. Ocolul Calu Iapa > cl. II-a I. Grigoraș
 7. > Tazlău > > I. S. Zăvoianu
 8. *Capul circumscripției* și al Ocolului Lucăcești :
Silvicultor cl. I-a I. Lupu
 9. Ajutor > asistent V. Broșteanu
 10. Ocolul Schitu Frumoasa > cl. II-a C. M. Bunescu
 11. > Valea-Rea > > C. N. Budu
 12. *Capul circumscripției* și al Ocolului Tg. Ocna :
Silvicultor-șef cl. III-a Al. Bulgăreanu
 13. Ocolul M-rea Cașin > cl. II-a M. P. Niculescu
 14. > Helteiu-Vrânceni > asistent R. Căzănescu
 15. > Traian > cl. II-a G. Lupașcu
 16. > Roman > > M. Drăgan

Aceste două ocoale sub controlul regiunii

Regiunea III-a Silvică. Bârlad.

Capul Regiunii	silvicultor-șef	cl. I-a	C. I. Romano
Ajutor	»	»	cl. II-a D. Klein
» Cancelariei			cl. II-a T. Sărățeanu
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Crețești :

	silvicultor	cl. I-a	C. P. Georgescu
--	-------------	---------	-----------------
 2. Ocolul Ghermănești » cl. II-a I. Nicolau-Grigoraș
 3. » Făstăci » » St. Costescu
 4. *Capul circumscripției* și al Ocolului Florești :

	silvicultor-șef	cl. III-a	Gh. Dumitrescu
--	-----------------	-----------	----------------
 5. Ocolul Lipovăț » cl. I-a P. I. Ionescu
 6. » Răchitoasa » cl. II-a C. Negrescu
 7. *Capul circumscripției* și al Ocolului Odaia-Bursucani

	silvicultor-șef	cl. III-a	N. Savela
--	-----------------	-----------	-----------
 8. Ocolul Turceni » cl. I-a I. D. Cornățeanu
 9. Ocolul Tulucești » » T. Dumitrescu

Regiunea IV-a silvică. Buzău.

Capul Regiunii	Inspector-silvic	cl. II-a	Dem. Boiarolu
Ajutor-silvicultor șef	»	»	X. Sculy
» Cancelariei	»	»	T. N. Teodorescu
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Focșani :

	silvicultor-șef	cl. III-a	Gh. Montano
--	-----------------	-----------	-------------
 2. Ocolul Soveja » cl. I-a C. T. Rădulescu
 3. » Bolotești » » P. Pirnog.
 4. *Capul circumscripției* și al Ocolului R.-Sărat :

	silvicultor-șef	cl. II-a	N. Manolescu
--	-----------------	----------	--------------
 5. Ocolul Brăila » cl. I-a V. Bacruban
 6. » Pogoanele » » C. G. Dumitrescu
 7. *Capul circumscripției* și al Ocolului Tisău :

	silvicultor	cl. I-a	D. Marcovici
--	-------------	---------	--------------
 8. Ocolul Cislău » » II-a T. Trifănescu
 9. » Pârscov » » » M. Anastasiade
 10. » Vintilă-Vodă » » » Leon C. Vasiliu.
- Acest din urmă ocol sub controlul direct al Regiunii.

Regiunea V-a silvică Ploești.

Capul Regiunii	Inspector silvic	cl. II-a	Al. C. Angelih
Ajutoare,	silvicultor-șef	cl. II-a	N. Dragoteanu
»	»	»	III-a C. R. Rădulescu
» Cancelariei	»	cl. I-a	Aurel Mureșeanu.
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Păulești :

	silvicultor-șef	cl. III-a	I. Antoniu
--	-----------------	-----------	------------
 2. Ocolul Verbila » cl. I-a D. Dedu
 3. » Văleni » » II-a Octavian Pop.

4. *Capul circumscripției* și al Ocolului Târgoviște :
silvicultor-șef cl. III-a N. Frâncu
5. Ocolul Moreni > cl. II-a T. Popov
6. > Haimanale > > I-a M. Secăreanu
7. *Capul circumscripției* și al Ocolului Lucieni :
silvicultor cl. I-a I. D. Ghinerariu
8. Ocolul Butoiu > > > I. Cristescu
9. > Nucet > > II-a Coman Marinescu
10. > Sinaia > > I-a G. Crăciunescu
11. > Pucioasa > > > I. Gh. Popescu.

Aceste două ocoale sub controlul d-lui silvicultor-șef C. R. Rădulescu, însărcinat și cu lucrările relative la terenurile petrolifere din Regiune.

Regiunea VI-a silvică București.

- Capul Regiunii Inspector silvic cl. I-a C. I. Ionescu
Ajutor, silvicultor-șef cl. I-a Cesar Georgescu
> Cancelariei > cl. II-a A. S. Negoescu.
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Gruiu :
silvicultor-șef cl. II-a D. R. Rusescu
Ajutor > cl. II-a I. Dimoftache
2. Ocolul Brănești > > I-a I. N. Droc
3. > M-rea Țigănești > > > Apostol Cristu.
4. *Capul circumscripției* și al Ocolului Comana :
silvicultor-șef cl. III-a Aurel Dumitrescu
5. Ocolul Mitreni > cl. I-a D. Georgescu
6. > Giurgiu > > II-a Stan Stănescu.
7. *Capul circumscripției* și al Ocolului Căscioarele :
silvicultor-șef cl. III-a N. N. Elefterescu
8. Ocolul Ghimpați > cl. I-a I. Danielopol
9. > Cadâna > > > Florea Voicu
10. > Slobozia > > > C. Opran.

Aceste din urmă două ocoale vor fi sub controlul direct al Regiunii.

Regiunea VII-a silvică Pitești.

- Capul Regiunii Inspector silvic cl. II-a Gh. Nicolau
Ajutor silvicultor-șef cl. I-a Gh. I. Popescu
> Cancelariei > cl. II-a M. Georgescu
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Aninoasa :
silvicultor-șef cl. III-a V. Begenau
Ajutor > asistent I. D. Stătescu
2. Ocolul Corbi > cl. II-a M. Păcescu
3. > Domnești > > > Gh. Theodoreanu
4. *Capul circumscripției* și al Ocolului Câmpu-Lung :
silvicultor-șef cl. III-a Al. Gostovici

5. Ocolul Carol I-iu silvicultor cl. I-a Aurel Antonescu
 6. > Rucăr > > II-a Dem. Robănescu
 7. *Capul circumscripției* și al Ocolului Leordeni :
silvicultor-șef cl. III-a D. Iosof
 8. Ocolul Trivalea > > cl. I-a G. Gogulescu
 9. > Cotmeana > > II-a D. Popescu.
 10. *Capul circumscripției* și al Ocolului Roșiori-de-Vede :
silvicultor cl. I-a Anastase Dumbrăveanu
 11. Ocolul Turnu-Măgurele silv. cl. I-a Aurel Mavrodineanu
 12. > Slăvești silvicultor cl. II-a G. Popescu-Turnu
 13. > Radu-Nepru > > I-a P. Maxim-Lenș
 14. > Vâlsan > > II-a N. Mateescu
- Aceste două ocoale sub controlul direct al Regiunii.

Regiunea VIII-a silvică R.-Vâlcea.

- Capul Regiunii Silvicultor-șef cl. I-a Gh. I. Golgoteanu
Ajutor > > > II-a Em. Obogeanu
> Cancelariei > > cl. II C. Marinescu
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Jiblea :
silvicultor-șef cl. III-a N. C. Bosie
Ajutor > asistent G. Mihăilescu
 2. Ocolul R.-Vâlcea > > cl. II-a Gh. Năstănescu
 3. > Brezoiu > > > St. Constantinescu.
 4. *Capul circumscripției* și al Ocolului Băbeni :
silvicultor cl. I-a I. R. Giuvelea
 5. Ocolul Horez > > > I. Em. Balaban
 6. > Budoiu > > asistent I. Botescu.
 7. *Capul circumscripției* și al Ocolului Lunca Stănești :
silvicultor cl. I-a D. Anastasescu
 8. Ocolul Seaca Optășani > > II-a Em. Negoescu
 9. > Stoiceni > > > St. Predescu.
 10. *Capul circumscripției* și al Ocolului Bobicești :
silvicultor cl. I-a P. Dumitrescu
 11. Ocolul Schitu Greci > > > Radu Plăpceanu
 12. > Romula > > > St. Dem. Olteanu.

Regiunea IX-a silvică Craiova.

- Capul Regiunii Inspector silvic cl. II-a D. Papinian
Ajutor silvicultor-șef cl. II-a Em. Mihăilescu
> Cancelariei > > asistent St. Mantea
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Cărbunești :
silvicultor cl. I-a Al. Luchianu
 2. Ocolul Polovraci > > II-a Aurel Drăghiceanu
 3. > Strehaiia > > > August Berian
 4. *Capul circumscripției* și al Ocolului Butoești :
silvicultor-șef cl. III-a Aron Cărpinișeanu

- Ajutor silvicultor cl. II-a N. B. Popescu
5. Ocolul Gogoși > > > D. Rizescu
 6. > Peșteana > > > Marin Bădescu.
 7. *Capul circumscripției* și al Ocolului Malovăț:
silvicultor-șef cl. II-a N. Țopârdea
Ajutor > cl. II-a C. Burcă
 8. Ocolul Tismana > > > I. Ghica-Anastase
 9. > Vânju-Mare > > > M. Popescu.
 10. *Capul circumscripției* și al Ocolului Bucovăț:
silvicultor cl. I-a I. D. Ivănescu
 11. Ocolul Perișor > > > T. Cioroianu
 12. > Țugurești > > > II-a David Petrescu
 13. > Ciuperceni > > > I-a I. Mithievici

Având și executarea lucrărilor de plantații de pe risipurile sburătoare din județul Dolj.

Acest din urmă ocol sub controlul direct al Regiunii.

Regiunea X-a silvică Constanța.

- Capul Regiunii silvicultor-șef cl. I-a B. N. Pretorian
Ajutor > > > II-a A. Crăiniceanu
> Cancelariei > asistent C. Rojniță.
1. *Capul circumscripției* și al Ocolului Constanța:
silvicultor-șef cl. III-a N. Velescu
 2. Ocolul Mangalia > cl. II-a M. Chirițescu
 3. > Enișenlia > > > Al. Popescu
 4. > Ostrov > > > Cr. Stănciulescu.
 5. *Capul circumscripției* și al Ocolului Cernavoda:
silvicultor cl. I-a Ovid Cratero
 6. Ocolul Casimcea > cl. II-a G. Popescu-Ploești
 7. > Hârșova > > > I. Rapoțescu
 8. *Capul circumscripției* și al Ocolului Măcin:
silvicultor-șef cl. II-a Ap. Demetrescu
 9. Ocolul Cerna > > > L. Risdorfer
 10. > Nicolitel > > > Ion I. Ionescu
 11. *Capul circumscripției* și al Ocolului Tulcea:
silvicultor-șef cl. III-a St. Niculescu
 12. Ocolul Babadag > cl. I-a N. Ionescu
 13. > Ciurcurora > cl. II-a Gh. Stamatescu

Plantațiunilor Comunale din Dobrogea.

- Capul plantațiunilor silvicultor șef cl. II-a I. Moldovean
> Perimetrului Caraomer silv. > Horia Lazăr
> > Murfatlas > > V. P. Hârșan.

Aria geografică a genului *Rhus cotinus* L. în România

În numeroasele excursiuni ce am făcut în campaniile de lucru Iunie—Octombrie 1906-1907, 1907—1908 și 1908-1909, atât în câmpia Munteniei și Oltenii, cât și în podișul Moldovei, ca asistent al Institutului Geologic al României secțiunea agrogeologică, pe lângă studiul solului și subsolului în vederea întocmirii unei hărți agrogeologice generale a țării, am studiat în același timp și vegetația spontană a regiunilor parcurse. Cu atât mai mult trebuia să mă ocup cu vegetația, cu cât aveam nevoie de a determina întinderea stepii în țara noastră al cărui singur criteriu mai sigur, este. Cum însă vegetațiunea spontană, fie ea erboasă sau arborescentă, în totdeauna e în strânsă legătură cu natura solului pe care crește, am căutat să văd care sunt plantele care caracteriză anumite zone de soluri și pe cât mi-a fost posibil să limitez regiunile în care sunt cantonate unele genuri și specii ¹⁾.

Unul dintre aceste genuri e *Rhus cotinus* L. a cărui diagnostică o dau aci :

Syn. *Rhus cotinus* L. Spec. 383 ; Reichb. germ. exc. p. 489 ; Boiss. fl. orient. 2, p. 4 ; Schelechtd. Lang. deutsch. 21 fig. 2174 ; Koch. Syn. ed. 3, p. 129 ; Rouy et Foucaud. Fl. de France, tome IV, p. 179 ; Jaq. Fl. aust. 3, p. 6 la 210 ; Nouveau Duhain 2, t. 49 ; D. Brândză Prod. fl. române, p. 172 ; D. Brândză, Fl. Dobrogei, p. 100 ; D. Brândză, Veget. Dobrogei 1884. Dr. D. Grecescu, Consp. Fl. române, p. 151.

— *Cotinus Coggyria* Scop. Fl. Cam, ed. 2, v 1, p. 220 ; Engl. ap. D. C. Monograph. Phanerog, 4, p. 350.

Exsiccata : Reichb. No. 1196 ; Brill No. 1449 ; Cesati et carnell Ital. bor No. 330 ; Bourg. Pl. Alpes Marit. ann. 1861, No. 110 ; F. Schultze. Herb. norm. No. 2146 ; Brotherus. Pl. cauc, an. 1881, No. 339 ; Reliq. Maill, No. 3 ; Soc. Dauph, No. 63 et bis.

Descrierea. Arbust de 2—3 m. înălțime, glabru ramificat de la bază. Frunzele lungi, pețiolate, alterne, obovate sau eliptice oblongi, cu marginile întregi, obtuse sau emar-

1) P. Enculescu. Raport asupra cercetărilor agrogeologice din campania de lucru Iunie—Octombrie 1908, în podișul Moldovei (partea de E și NE.)

ginate, de un verde închis pe fața superioară glance pe cea inferioară. Florile mici, verzii, sunt dioice, hermafrodite sau poligame, lung, pediculate, dispuse într'un panicul foarte ramificat și foarte lax; pedicelele care se lungesc dupe scuturarea florei, cele fructifere sunt netede, cele nefructifere, care sunt și cele mai multe sunt acoperite cu peri roșcați așa că dau paniculei un aspect plumos; bracteele și bracteelele sunt glabre, linear spatulate, adesea dințate la vârf, caliciul mic e 5 fid, cu diviziunile linear lanceolate, obtusiuscule. Petalele 5, egale, întregi, mai lungi de cât caliciul înserate ca și staminele dedesuptul unui disc hipogin inelar. Staminele 5 mai rar 10 cu filamentele libere, anterele ovale. Stiluri 3 libere sau puțin sudate, stigmatetele capitate. Ovarul redus la o singură carpelă, sesilă, cu un singur ovul ascendent. Fructul o drupă mică, uscată, semicordată, și reticulată, vânătă sau brună la maturitate, monospermă rar trispermă. Embrion cu cotiledoane plane.

Inflorește prin Mai—Iunie.

Nume popular. Scumpie, Scumpină.

Hab. D. Brândză ¹⁾ citează acest gen: pe Prut de la Stânca în jos pe coama dealului până la Huși, Galați, de unde apoi se întinde peste toată țara de jos și către Bârlad, Tecuci și Focșani; apoi, la Periș (Ilfov), Prundu (Vlașca) dela Severin spre Vârciorova și către Porțile de fer; în Dobrogea: lângă Greci, Mânăstirea Cocos, Malcoci, între Megidia și Cernavoda, Gârlița, Dobromir, Demirchioi. Dr. D. Grecescu ²⁾ îl citează: Severin pe dealurile muntoase dela Schela Cladovei către Dudași și Vârciorova, dealurile Poroiniei, valea Țesnei în fața Cernei, Boboci, Piatra, Iași, Socola, Măcin, Mangalia, Rași, Bunar, Dumitrești (R.-Sărat). St. Radian l'a întâlnit în anul 1908 în pd Comanei. În fine eu l'am întâlnit la: Ceptura, Vadu-Săpat, Boboci, Galați, Fântânele, Foltești, Bălințești și până aproape de Berești (județul Covurlui); apoi în pădurile dela Sud-est de Huși, în rediurile ³⁾ și ciriteiurile ⁴⁾ dintre Țigănași și Bivolari (jud. Iași) în pd. Ciornohalu dintre Ringhilești și Călărași (jud. Doroheiu) și multe alte pădurici.

1) Prodromul florei Române p. 172, vegetația Dobrogei, etc.

2) Conspectul fl. române, p. 151.

3) Mici petice de păduri.

4) Mici petice de păduri.

Din cele expuse rezultă că acest gen nu este cantonat numai în partea vestică și sud-estică a țării adică în regiunile mediteraneene, după cum s'a susținut mult timp și considerându-se ca un gen exclusiv mediteranean. El este din contră răspândit în toată țara începând de la Vârciorova până la extremitatea nordică a Moldovei, la Rădăuți și anume în întreaga regiune stepoasă a țării, atât în stepa propriu zisă, cât mai ales, în partea stepei invadată de curând de pădure sau în așa zisa ante-stepa sau stepă cu păduri. Fiecare dintre aceste 2 sunt caracterizate prin anumite tipuri de soluri și o vegetație proprie :

I. Stepa propriu zisă, este acea parte unde, din cauza diferențelor factori ce conlucrează : natura solului și subsolului, temperatura, precipitațiunile atmosferice, etc. fac ca vegetațiunea arborescentă să nu se poată desvolta. Numai pe ici pe colo, în micile depresiuni sau croturi, al căror sol e mai închis ca al câmpului și mai spălat se găsesc stușișuri sau mărăcinișuri, după cum majoritatea arbuștilor poartă sau nu țepi (organ de apărare în contra animalelor ce le-ar ataca). Aceste stușișuri în general sunt formate dint'un mic număr de esențe dintre care cele mai comune sunt : *Amygdalus nana* L., *Cerasus Chamaecerasus* L., *Rosa arvensis*, L.; *Prunus spinosa* L., *Crataegus monogyna*, Jacq. *Rubus*, etc.

După cum a fost arătat de către d. Tanfiliev ¹⁾, care s'a ocupat cu studiul stepei rusești, aceste mărăcinișuri sunt premergătoarele pădurilor. Chiar aceste mărăcinișuri nu apar de cât în acele croturi, unde solul e mai în vârstă (cu mai mult humus și mai adânc spălat ; spălare datorită adunării în ele a apelor provenite din ploii, iar în timpul ernei din îngrămădirea în mai mare cantitate a zăpezei, care în această depresiune este ferită astfel de a fi spulberată de vânturile care suflă cu putere în aceste stepe. Odată aceste mărăcinișuri sau stușișuri apărute, apoi cu ușurință spălarea poate fi dusă mai departe, căci stratul de substanțe organice, frunze și erburi uscate, dintre ele, fac ca apa să se evaporeze mai încet ; iar în timpul ernei să rețină o mai mare cantitate de zăpadă. Dar odată cu zăpada și în timpurile viscoalelor îngrozitoare ce bântue aceste regiuni des-

1) Intr'un articol al său intitulat «Cercetări geobotanice în regiunea stepelor».

chise, sunt cărate și pulberi fine în general nisipoase de pe câmpul rămas descoperit (zăpada fiind spulberată) și anume din partea de la suprafață care e spălată de săruri, și depusă dinpreună cu zăpada în aceste mărăcinișuri. Primăvara topindu-se zăpada rămâne între mărăcinișuri un strat de pământ de câțiva centimetrii de grosime format de aceste pulberi, și care acoperă ca o pătură continuă stratul de substanțe, organice din mărăciniși servind astfel mai bine la menținerea umidității. În același timp se îndeplinește o nivelare a depresiunii și o îngroșare a păturei spălate.

Continuându-se astfel, solul acestor mărăcinișuri se îmbogățește din ce în ce mai mult în humus, iar pătura spălată devine tot mai groasă, acesta este stadiul antestepei dar numai local. În acest din urmă caz, încep să apară în mărăcinișuri și alte plante arborescente ceva mai mari și cari se ridică deasupra lor. De obicei încep după cum am avut ocazie să văd în regiunea Hagienilor, cu genul *Ulmns* și anume cu specia *suberosa*, care pe deoparte posedă un strat destul de gros de suber protector, iar pe de altă parte o mare putere de a se înmulți pe cale vegetativă (să producă pueți din rădăcini) și astfel să se întindă eșind chiar în afară din depresiune. Numai în urmă, apar celelalte esențe.

Solul stepei aparține la mai multe tipuri și anume: începând de la cel mai deschis loessoid sau bălan sărac în humus dar foarte bogat în săruri solubile (cum e în vecinătatea râurilor), trece pe nesimțite la cel castaniu cu ceva mai mult humus și mai spălat de săruri, în partea superficială, iar acesta la solul ciornoziom ciocolat care e și mai bogat în humus, dar și mai mult spălat. Aceasta din urmă este zona care adesea e supusă la invazia pădurei, prezentând aceleași condițiuni favorabile ca și crovurile, atunci când încep să apară în mărăcinișuri și alte esențe streine, adică trecerea la II-a zonă.

II. *Antestepa, stepa veche* sau *steпа cu păduri*, este partea coprinsă între steпа propriu zisă și zona cu sol de pădure, și în care totalitatea factorilor au permis dezvoltarea pădurei.

Cum că această zonă este o-stepă veche ne-o dovedesc cel puțin la șes numeroasele crovuri și chiar movile ce se găsesc destul de des în această parte, și care sunt foarte

caracteristice pentru stepă. Crovurile din partea vecină stepei sunt ocupate de cele mai multe ori cu păduri iar solul lor e ceva mai deschis (mai degradat) ca al întregii regiuni. Cu cât sunt mai apropiate de zona cu sol de pădure, cu atât solul și subsolul e mai complect spălat și mai tasat perzându-și porozitatea el devine mai puțin permeabil astfel că apa de ploii sau cea provenită din topirea zăpezei stagnează mai mult în ele, din această cauză vegetațiunea arborescentă dispăre, rămânând de cele mai multe ori mai ales pe margini esențe ce au nevoie de multă umezeală cum e plopul, salcia, etc. Cu modul acesta depresiunile se transformă în mici lăculețe zise *rovine*, *roghine*, *padine*, etc. chiar în mijlocul pădurei și care au apă dacă nu în tot timpul anului, cel puțin primăvara. Solul lor e cenușiu deschis, foarte argilos, numit de pedologii ruși podzol sau pământ de păduri de fag, subsolul imediat e argilos cu pete și vinișoare feruginoase, precum și mici concrețiuni manganifere.

Dacă solul din depresiuni e complect spălat și cenușiu deschis ca culoare, cel din restul pădurei, este mult mai negru, el e o trecere dela solul cernoziom ciocolat la cernoziomul tip; adică solul pădurei este la maximum de îmbogățire în humus, când solul depresiunilor, punctele unde a început mai întâi spălarea, e podzol. Sau mai bine zis degradarea solului în depresiuni e premergătoare celui din restul regiunii.

Tocmai pe aceste soluri negre, cernoziomuri, din pădurile antestepii se găsește de obicei genul *Rhus cotinus*. Din această cauză cele mai multe din localitățile sus citate fac parte tocmai din antestepă, mai puține din stepa propriu zisă ¹⁾ și numai câteva (T. Severin, Vârciorova, Cerna Valea Țesnei, Boboci, Dumitrești, Piatra) se găsesc în zona de pădure.

În acest ultim caz existența lui *Rhus cotinus* este determinat de anumite condițiuni cu totul locale (expune în spre sud, coaste petroase și aride etc.). S'a mai constatat acest gen după cum am spus: la Periș, Prund și Comana, adică într'o regiune tot de stepă însă luată în stăpânire de pădure mai de mult, ca ante-stepă, după cum se poate deduce din natura solului ce e roșcat și adânc spălat. În această

1) A se vedea Harta stepei lucrată de membri Sect. Agrogeologie a Institutului Geologic.

din urmă parte scumpia este pe cale de dispariție, găsindu-se tot mai rar iar exemplarele ce se mai întâlnesc abia ajunge până la 0,50—0,60 c. m. înălțime față de 2—3 m. care este înălțimea aceleași plante din ante-stepă.

Pădurile în care se găsește acest gen sunt formate dintr'un mic număr de esențe și în care predomină quercinele. Arborii mici, ramificați dela bază, cu ramuri dese și adesea strâmbe, cu multe uscături, creșterea anuală mică, gruparea arborilor în pălcuri separate prin întinse poeni sunt toate caracteristice pentru aceste păduri.

În unele dintre aceste păduri arbustul considerat e mai rar, în altele din contră el e foarte frecuent, cum e în pădurile dela Foltești și Bălințești unde are 2—3 m. înălțime formând el singur stufiguri destul de mari. În alte păduri cum sunt cele dela nord de Iași dar mai ales în Pd. Ciornohalu dela sud de Ringhilești (jud. Botoșani) el este și aci destul de frecuent însă trăește în consorțiu cu *Amygdalus nana*, *Prunus spinosa*, *Cerasus chamaecerasus*, *Rosa*, *Crateagus* etc., adică cu aceleași plante cari intră în constituția mărăcinișurilor din stepe.

Nici odată însă acest gen nu se găsește în zonele cu sol de pădure cu atât mai mult în zonele cu podzol.

Dacă genul *Rhus cotinus* în Oltenia și anume în regiunea T.-Severin-Vârciorova și în alte câteva puncte se găsește pe coastele aride și în acea parte a țării cu o climă mediteraneană, deasemenea în Dobrogea și în câteva puncte în dealurile din Muntenia; iar în restul țării până în N. Moldovei ocupă tocmai porțiunile cu ciornoziom, adică cu soluri calde ¹⁾ ne dovedește că în afară de alte condițiuni, temperatura ar părea că are o mare influență în distribuirea acestui gen.

În rezumat genul *Rhus cotinus* pe lângă altele este una dintre plantele cele mai caracteristice stepei și mai ales pentru ante-stepă, el se întâlnește în aceleași condițiuni începând dela Vârciorova până la extremitatea cea mai de nord a Moldovei.

P. Enculescu.

Licențiat în St. Naturale

1) P. P. Dehérain, Traité de chimie agricole p. 395, 1902.

REZUMATUL

Ședințelor Adunării generale a Societății „Progresul Silvic” din zilele de 7, 8 și 9 Maiu, 1909.

Ședința dela 7 Maiu.

(Urmare).

D-l *Președinte* dă cuvântul d-lui *Al. Lazurian*, care ca referent vorbește despre *pădurile noastre de fag din punctul de vedere cultural și economic*.

D-l *Al. Lazurian*.— Chestiunea pe care am onoarea de a o aduce înaintea D-Voastre și a o trata în astă seară, este de o importanță foarte mare, dacă luăm în considerație că mai bine de 50% din pădurile Țării, sunt constituite din fag curat sau diu fag amestecat cu brad, stejar, ulm, frasin, paltin, plop etc.; mai ales însă faptul că Carpații României, adevărata patrie a fagului, prin expoziția lor Sudică și Estică favorizează în mod particular popularea și dezvoltarea acestei specii.

Fiind date aceste momente, datoria noastră este ca, ținând seamă de ele, să ne acomodăm silvicultura pentru viitor în așa mod ca să putem trage cele mai mari foloase posibile din natura lucrurilor, temă care va forma obiectul discuțiunii ce doresc se pornesc. În consecință mă voi ocupa cu exploatarea pădurilor de fag, cu ameliorarea celor existente și cu transformarea lor în păduri cu specii mai prețioase, mai rentabile.

Însă, pentru a fi mai clar cu rolul important ce-l are fagul în silvicultura și în economia noastră națională, cred necesar să aruncăm mai întâiu o privire asupra naturii și calităților sale ca individ și ca masiv.

Lemnul de fag are porii fini și e străbătut de numeroase raze măduvale late, e dar, ușor de crăpat, puțin elastic, expus la acțiunea vaporilor flexibil, la acțiunea umezelei și a uscăciunii de puțină durată, în apă însă foarte durabil, are o mare putere calorifică, este un combustibil excelent. Prin urmare pe lângă puțina lui elasticitate și durabilitate în aer, are și calități cari 'l fac apt pentru împlinirea multiplelor necesități de lemn și întrebuințarea lui crește mereu, grație procedurilor ingenioase cu care se tratează, pentru a-i mări durata rezistenței, mai cu seamă însă din cauza diminuării pădurilor de stejar și de brad.

Stațiunile predilecte ale fagului sunt în regiunea colinelor și a munților mijlocii, dar adeseori 'l întâlnim la începutul șesurilor pe văile dosnice sau pe creasta munților formând zona de vegetația arborecentă. El este arborele Europei centrale și a munților din Sud și se estinde până'n Caucaz. Odinioară era cu mult mai răspândit, dar domeniul

său s'a redus și se reduce în continuu prin devastări și transformări în alte specii mai rentabile, în reșinoase.]

Fagul crește pe soluri de grrnit și de gneiss, pe cele de bazalt, pe locuri nisipoase, dacă sunt în putere și fresce, preferă însă terenurile calcaroase. Locurile umede nu-i convin și pe ele dispare cu încetul, înlocuindu-l carpinul. Contra extremelor de temperatură este aproape indiferent, gerurile iernelor nu-l ating, dar față de înghiăturile târzii e foarte simțitor în părțile mai tinere și în starea de puiandru.

Sub adăpostul semințerilor creșterea e foarte lentă, firele de fag posed însă o nesecată putere de vegetație și de rezistență. În primii 4—5 ani fagul abia crește 8—11 centimetrii anual, dar mai târziu scăpând de dominația, se reculege și se dezvoltă repede, atingând maximul de creștere mediă între 60—80 ani. La maturitate ajunge cam la 40 ani și produce jir abundent tot la 5—8 ani în regiunea colinelor, în împrejurări favorabile; iară mai la munte, în împrejurări climaterice, mai puțin favorabile, între 9—12 ani.

Fagul e prin excelență o speciă umbroasă, adică o speciă care umbrește și suferă umbră în gradul cel mai mare, grație firei sale delicate, dar rezistente, și desimeii frunzișului său. În această privință rivalizează doară cu bradul. De aceea, în pădurile de fag curățirile și lămuririle naturale se efectuează încet, pe nesimțite, și massivele rămân până la o etate foarte înaintată bine încheiate și întrețin puterea și frescheța solului.

Dacă, față cu calitățile fagului de a suporta umbrirea în cel mai mare grad și de a întreține și augmenta fertilitatea solului prin desimea coroanei sale și prin stratul abundent de foi și humus ce pune anual, regenerarea lui pe cale naturală, prin însămânțare, se impune de sine. *Regimul codrului* este unicul care convine acestei specii, pe când crângul compus sau cel simplu duc numai la devastarea și dispariția pădurilor de fag, din cauză că puterea de lăstărire a fagului e prea neînsemnată și lăstarii ce apar de regulă la ciotă între lemn și coajă sunt puțini, slabi și prea fragezi, pentru a putea să reziste. Pe lângă aceste defecte mai trebuie să avem în vedere faptul decisiv că fagul la etatea de 40—50 ani, când creșterea și dezvoltarea lui este mai riguroasă, încetează de a mai da lăstari și că buturugile tăiate putrezesc în scurt timp.

Dacă luăm în considerație toate aceste însușiri ale fagului, ne convingem în mod clar și neîndoios că modul de exploatare, aplicat de Stat și de Instituțiunile publice la pădurile de fag seculare, prin tăierea lor rasă și oprirea a câte 80—120 semințeri (rezerve) pe hectare, are un caracter de devastare fiind cu totul contrar naturii fagului și, dacă aceste păduri n'au dispărut, se poate mulțumi numai semințișului ce de regulă se instalează și vegetează sub arborii seculari. Dară ele au provocat degradarea solului, devalorarea și ruina acestor păduri, înlocuind umbroasele massive de fag cu lemne moi și cu arbuști inutili. În plus că s'a mai pierdut un prețios material lemnos în rezerve cari de regulă se aleg dintre indivizii cei mai bine crescuți și mai de va-

loare și cari, rămase deodată singure expuse luminei intense, cu deosebire în părțile sudice, s'au descojit și uscat, fiind atacate de rugină.

Ce să mai zic despre exploatările rapace și devastările ce se continuă neîncetat în pădurile de fag ale moșnenilor, situate în cea mni mare parte pe coastele repezi ale dealurilor și pe munții abrupti?! Aci fiecare taie cât poate și când poate, iară în urmă caprele și focul completează opera lor distructivă curățând terenul, pentru a-l transforma în pășune, mai adevărat în râpe improductive. În fine, poate că acești nenorociți tot mai au ca scuză ignoranța și mizeria, dar înainte de toate incuria organelor Statului de a le regula starea lor de compesorat.

Dacă privim acuma la pădurile proprietarilor particulari, cu destulă întristare vedem că și aci, afară de puține excepțiuni laudabile, tot cam aceeași practică deplorabilă se urmează la exploatarea pădurilor de fag. Și aci ignoranța și cupiditatea merg mână în mână, pentru a distruge în câțiva ani frumoasa operă a Naturei creată în decursul secolelor... și, din nenorocire, nimenea, dar absolut nimenea nu-i oprește în acțiunea lor vandalică.

Cea mai mare parte dintre acești proprietari 'și tăia în pădurile mod *ras* sau că mai lasă pe ici colea pe lângă drumuri câte un ciutireag ori câte un măr sau păr sălbatic, mai mult însă din grația întreprinzătorilor; căci, dacă ar fi după interesul pe care ei poartă pădurilor, poate nici urmă n'ar mai rămânea din cecece a fost odinioară, ba unii mai nesățioși ar vinde până și măruntaele pământului. În urmă, pentru a completa opera lor sălbatică, introduc vitele ca nu cumva să mai răsară vr'un firicel de arbore....

Țara e plină de asemenea fapte triste... Incepând de la Severin și până la Dorohoiu inima patriotului și în special a Silvicultorului trebuie să sângereze văzând cum zilnic se distruge sacral patrimoniul al strămoșilor, cum se ruinează pământul, se desbracă dealurile și munții de ornamentul lor secular, pentru a se expune acțiunii destructoare a elementelor, transformându-i în râpe improductive și în eroziuni periculoase... și toate acestea pentru un *efemer câștig meschin*.

Dar, pentru ca să ilustrez cu un exemplu concret și mai recent aserțiunea aceasta, voiu aminti că acum e anul prin luna lui Iunie, având să cercetez o moșiă lângă gara Heciu-Lespezi din Moldova, am văzut cu ochii mei niște dealuri de formă conică foarte repezi și cu o înălțime absolută de peste 600 metri, de pe cari pădurile de fag erau tăiate ras de vr'un an sau doi și pe cari păsciau turme de vite în bună voie.

Mă întreb acum ca Român și ca Silvicultor, dacă asemenea proceduri se mai pot comite fără nici o jenă în secolul al XX-lea într'o țară Europeană care are pretențiuni de a fi numărata între țările cu oarecare civilizațiune? Cam ce rost mai are toată silvicultura noastră și în special corpul nostru silvic, dacă el nu poate opri aceste devastări sălbaticice?!

Departa de mine de a face personalități. Am fost și sunt condus numai de binele comun și în special de prosperitatea domeniului silvic. Pe cei interesați îi privește!

Pentru a pune dară o stavilă decimării și devastării pădurilor de fag, ce a început a se practica pe o scară destul de întinsă și care, prin facilitarea transportului și prin diminuarea pădurilor de stejar și de brad, promite a se potența, cred că ar trebui luate cât mai urgent măsuri de represiune eficace și sumare. Fără multe rugăminte și poftiri vor trebui aspru oprite și pedepsite orice fel de tăieri, ce nu se vor baza pe un plan de exploatare, aprobat de Comitetul tehnic al pădurilor Statului, luându-se totodată măsurile necesare pentru executarea exactă a dispozițiilor de regenerare și de cultură.

Avându-se în vedere împrejurările economice din țară și stadiul încă primitiv al silviculturii noastre, sunt de opinie ca *toate pădurile de fag, fiă ale Statului, ale stabilimentelor sau Instituțiilor Publice precum și cele ale tuturilor proprietarilor particulari, să fiă tratate în codru și regenerate prin însămânțare naturală, cu o revoluțiune de la 80—120 ani.*

Iară pentru simplificarea și sistemizarea operațiunilor de exploatare și de cultură, precum și pentru înlesnirea gestiunii și a controlului necesar, întreaga pădure să se dividă în afecțiuni egale cu perioade de regenerare de 20 ani. În acest interval se va exploata tot materialul lemnos din afecțiune. Se vor aplica tăierile preparatoare, tăierile de însămânțare mai închise și la urmă estragerea arborilor de sămânță, pe măsură cu stabilirea semințișului și a necesităților lui de lumină. Bine înțeles însă că pentru pădurile seculare, cu o singură clasă de etate și cu un stoc de material lemnos supranormal, cum sunt unele păduri de fag încă neexploatate, se vor adopta revoluțiuni mai scurte, revoluțiuni transitorii, după natura cazurilor și trebuințele speciale ale arboretului. Drept regulă va rămâne codrul cu însemnătate naturală, cu clase de etăți normale, repartizate pe afecțiuni egale, prin urmare cu creștere normală.

Însă, pentru ca aceste dispozițiuni imperioase și salutarii se poată fi introduse de fapt, trebuie obligați d-nii Proprietari, să-și țină un personal silvic în proporțiune cu întinderea pădurilor ce posed, să contribuie și dânsii la cultura și înavuțirea Țării, nu numai la însălbătăcirea și la sărăcirea ei, după cum fac în prezent.

Atâta într'u cât privește exploatarea și regenerarea pădurilor de fag.

Dacă observăm acuma mai de aproape masivele exploatare în cari fagul predomină, în special pe cele situate pe stațiuni mai accesibile, mai rentabile, vedem că majoritatea lor absolută se găsește într'o stare cu totul neîngrijită: O suprabundență de arboret ce tângește din cauza lipsei de lumină și de spațiu; pline cu lemne mai de puțină valoare cu plop, sălci, mestecăni etc., cu rămășițe din exploatarea anterioare, ce împiedică dezvoltarea și creșterea uniformă a arboretului; disiminate pe ici colea cu brazi sau stejerei ce luptă cu moartea sub fagii viguroși ori cearcă a străpunge coroana mestecănilor și frunzișul des al fagilor; străbătute de ochiuri și răriști inutile; în fine lăsate la voia întâmplării și la grația naturei.

Datoria unei economii raționale a pădurilor este ca specialistul, să

intervină la timp pentru delăturarea acestor defecte, acestor piedece, ajutând natura în opera ei recreatoare.

Prin tăirile de curățire și în special prin cele de lămurire, aplicate la perioade convenabile, trebuiesc extras supra plusul de material lemnos ce împiedică dezvoltarea regulată a massivelor și care în cele de pe urmă tot se pierde pe nesimțite. Cu ocaziunea acestor operațiuni se vor mai scoate treptat lemnele moi, rămășițele din exploatarea anterioare precum și fagii ce adumbresc stejarii și brazii tineri, dându-le acestora lumina necesară pentru a se desvolta.

Nu mai puțin ar trebui complectate ochiurile și rărisecele prin plantațiuni cu puieți de specii superioare.

Asta e regula și datoria unei bune silviculturi. Toți am învățat-o și o cunoaștem, dar credeți că se pune în aplicare în Țara Românească ? Atâta rău... corpul silvic al statului are ceva mai important de făcut de cât să se ocupe cu asemenea operațiuni practice. El se sbate într-o perpetuă organizare și reorganizare și tot neorganizat a rămas. Restul proprietarilor aproape nici că visează de asemenea lucrări, iar cei care le aplică, o fac mai mult din punctul de vedere speculativ, lipsindu-le personalul necesar pentru partea culturală.

Marele inconvenient al acestor lucrări este însă că ele pretind, pe lângă cunoașterea naturii și a regulilor sale, și oare care muncă quasi brută, privațiuni, osteneli etc.

Pentru a se documenta aserțiunea mea și în lipsă de orice pornire practică, voi aduce din multele exemple ce se pot vedea la tot pasul pe cel mai ușor de observat și de controlat. Mai acum doi ani fiind la Sinaia m'am plimbat între-altele și prin pădurea de fag a statului de pe muntele Piscu-Cânelui și am constatat o totală lipsă de îngrijire și de cultură. Nici o urmă de vr'o operație de lămurire, până și brădetul tânăr diseminat prin pădure, lăncezia pipernicit sub coperișul fagilor, iar ceice se mai ridicaseră găsind câteva raze de lumină, se uscau năbusiți de desimea impenetrabilă a frunzișului de fag.

Pe lângă tăirile de ameliorare ce trebuiesc neapărat aplicate în pădurile noastre de fag mai accesibile, adecă curățirile și lămuririle periodice, executate cu pricepere și la epoce convenabile, în scopul de a ajuta acțiunea lentă a naturii și a preveni pierderile în material lemnos, dar mai cu seamă pentru salvarea și dezvoltarea speciilor mai prețioase ce sunt amestecate printre fagi, cum e stejarul, frasinul, ulmul paltinul, bradul, moliftul etc. ; aş propune cu tot dinadinsul să se introducă, în pădurile de fag, prin orice mijloace posibile și pe o scară cât mai întinsă, specii mai de valoare și anume prin plantațiuni cu puieți mai mărișori.

Am arătat dejă mai sus că masivele de fag, prin excelențele lor calități de a suporta umbra în cel mai mare grad, de a umbrî, a întretine și augmenta fertilitatea solului, prin rezistența lor contra evenimenter elementare și contra insectelor, sunt în prima linie păduri protectoare pentru sol și speciile asociate, prin urmare amestecul lor cu specii mai prețioase, dar mai expuse, se recomandă din toate punc-

tele de vedere. Prin acest amestec stejarul, bradul, frasinul, ulmul etc. câștigă în creștere și în calitate, după cum cred că ați observat și d-voastră frumuseța de stejari și de brazi din pădurile de fag, par'că sunt niște făclii curate și cilindrice, cu o structură și rezistență superioară. Acest amestec să se facă însă pe cât e posibil în pălcuri deosebite, pentru a facilita îngrijirea, recoltarea și regenerarea lor.

Pentru fag să se rezerve cam $\frac{1}{2}$ din suprafața pădurei, restul să se ocupe cu specii prețioase. Stejarul și bradul să se cultive în pălcuri deosebite, ochiurile și rărisecele se vor planta cu puieți de pin, de molift și de larice; iară pe locurile mai fresce să se introducă paltini, frasini, ulmi etc., rămânând spațiurile dintre ele a se regenera cu fag.

Cu acest mod am atinge adevărata țintă a silviculturii moderne, am înzei valoarea actuală a pădurilor și am procura în același timp materialul lemnos pentru dezvoltarea și înflorirea nenumăratelor ramuri de industrie lemnoasă, măbind bunăstarea și inavuțirea economică a populațiunii și a țării.

Pentru complectarea celor de mai sus, rămâne se mai amintesc de cultura fagului sub *massiv*, introdusă în Germania de vr'o 60 de ani în scopul de a protege solul și a menține creșterea în pădurile de stejar și de pin cari ca specii luminoase, se răresc de timpuriu și expun solul la inerbre și deteriorare.

Avem și noi destule păduri de stejar rărîte peste măsură de delicienți, extrageri de arbori pentru utilități publice, vânzări nesocotite etc., cari au început a se usca pe picioare și a dispăre pe nesimțite, fără să fie puse în tăiere regulată. Cred că ar fi bine să încercăm introducerea fagului sub ele, pentru a le salva și a le conduce la o nouă și îndoită prosperitate și valoarea tehnică.

Cele ce am expus până acuma relativ la ameliorări, se refer în mod special la pădurile de fag exploatate sau în curs de exploatare, la cele situate pe stațiuni accesibile exploatarei și, prin urmare, menite a fi puse în tăiere regulată în cel mai scurt timp. Cum însă mi-am propus se îmbrăcișez întreaga chestiune a pădurilor de fag, rămâne se mai studiam starea complexelor ce populează munții noștri și soarta ce li se poate crea.

Știm cu toții că majoritatea pădurilor de fag e înfundată în munți sălbatici și neaccesibili comerțului din cauza depărtării lor ; a topografiei dificile a terenului muntos și cu deosebire din cauza lipsei totale de drumuri sistematice în păduri. Ele sunt și rămân condamnate încă pentru o lungă durată de timp a putrezi pe loc, îngroșând pătura vegetală a pământului, dacă nu se vor face sacrificii pentru a se reduce enorma diferență dintre valoarea lor și speșele de transport și de exploatare, înlocuind, unde numai e posibil, fagul cu brad sau molift și construind căi pe apă și pe uscat.

Dar dintre aceste păduri o bună parte e amestecată cu resturi de așinoase, pe vârfuri și pe plaiuri cu molift, iar pe coaste cu brad.

Până în prezent, în contra tuturilor regulelor silvice, se extrăgeau numai molifții și brazii, iar pădurea de fag rămânea părăsită la voia

întâmplării. O practică foarte detestabilă și ruinătoare. Totul se reduce la câștigul momentan, fie cât de neînsemnat, nici o îngrijire pentru restul pădurei.

Prima și cea mai mare a noastră datorie e, să cruțăm resturile de rășinoase ce au scăpat și se înlesnim înmulțirea rășinoaselor prin extragerea și secătuirea fagilor din împrejur precum și prin aruncarea seminței de brad sub fagii răriți, sau secătuiți după ce mai întâiu vom fi preparat terenul prin introducerea porcilor, aplicând această propunere simplă, dar practică și puțin costisitoare, și îngrijind de semințișul rășinos ce în curând se va stabili sub fagi, dându-i la timp lumina necesară, vom ajunge se reîntroducem bradul și moliftul în locurile de unde a dispărut și se transformăm actualele păduri de fag fără valoare în păduri rășinoase cu valoare. Aceste apoi vor suportă cu mai mult succes cheltuelile pentru construirea căilor de transport chiar până în creeri munților, deschizându-le comerțului și culturai mai intensive.

După mine, domnii mei, aceasta ar fi calea adevărată și practică pe care trebuie să o urmărim, dacă voim să salvăm și se ameliorăm actualele păduri de fag încă la timp; numai așa vom putea să avem pretențiunea de a contribui și noi la bunăstarea societății, să nu ne mai mărginim numai la mecanismul de a pune în tăere materialul ce secolii au acumulat în pădurile noastre ci să și producem.

Fiind dată marea importanță a pădurilor de fag, atât din punctul de vedere al întinderilor cât și al multiplelor întrebuințări a lemnului de fag și mai cu seamă în vederea viitorului ce-l așteaptă, din cauza diminuării progresive a pădurilor de stejar și de rășinoase, îmi place să cred că chestiunea despre care v'am întreținut astă seară, merită întreaga d-voastră atențiune și, în consecință veți binevoi a discuta și augmenta propunerile mele, pentru ca cu toții să îndrumăm silvicultura noastră pe calea practică a muncii productive.

D. *Președinte* roagă pe membrii cari sunt de față, ca în urma propunerilor făcute de d. referent, să se discute măsurile preconizate, spre a se vedea ce măsuri trebuie să se adopte în această prea importantă chestiune a pădurilor noastre de fag.

D. *Ionescu-Zane*, având cuvântul, zice că teza științifică pe care a tratat-o d. referent, atrage atențiunea tuturor, și cu toții au ascultat cu multă luare aminte descrierea făcută asupra pădurilor de fag din țara noastră și mai ales surprinderea ce a încercat, văzând părăsirea în care se găsesc aceste masive, mai ales în pădurile statului.

D-sa arată ca exemplu tipic, pădurile dela Sinaia și D-sa zice că nu ar fi avut nimic de adăugat, dacă d. referent s'ar fi mărginit numai la discuțiunea obiectivă a problemei, căci toată lumea este convinsă de necesitatea reme-

dierei acestui rău de care suferă mai ales pădurile noastre de fag.

Dar d. referent a părăsit terenul tehnic, și în loc de a examina, fie măsurile culturale care s'au aplicat, oricare trebuiau să se aplice, fie cauzele sau obstacolele care au împiedicat realizarea de fapt a dezideratelor științifice, d-sa pare că ar voi să vadă, că și silvicitorii Statului sunt în culpă. Aceste cuvinte, dacă ar fi adevărate, ar trebui să ne îngrijească; dar ele de fapt nu constituie decât o învinovățire și dureroasă și injustă. Pentru ce s'ar acuză silvicitorii Statului, când dânșii au arătat în totdeauna reaua stare de lucruri și neîncetat au propus și pe cât posibil au aplicat măsurile de îmbunătățire? Poate că nici starea pădurilor de fag ale unor instituții să nu fie pretutindenea atât de favorabilă, după cum nici cele câteva exemple izolate, găsite în unele părți din pădurile Statului să nu formeze nici regula, nici legea. Căci, zice d. Zane, dacă ar trebui să formulăm o lege, o regulă generală, ea ne-ar arăta o stare de fapt cu totul diferită și anume că silvicultorii Statului fac adevărate sacrificii pentru a-și putea îndeplini cât mai conștiincioși datoriile lor (aplause).

Ar fi mult mai folositor, zice d. Zane să nu deviem pe panta acuzațiunilor personale — *ci să constatăm numai lipsa de mijloace care a putut împiedica întocmirea unei bune gospodării în pădurile noastre de fag.*

Să nu se uite cât de restrânse au fost și sunt încă fondurile pe cari Statul le destină pădurilor sale. În aceste condițiuni, ceea ce se face astăzi și ceea ce se realizează de către agenții silvici ai Statului, constituie pentru dânșii un merit, o dovadă de modul în care caută dânșii a-și îndeplini sarcinile meseriei, printr'o întregă viață de abnegare și de muncă dezinteresată. Terminând observațiunile, d. Zane adăogă: Silvicultorilor Statului nu trebuie să li se aducă nici o vinovăție și credem că însuși d. referent își va schimba opiniunile d-sale în această privință. (Aplauze).

D. *Lazurianu*, răspunzând, zice că nu a exprimat decât ceea ce a crezut, că nu va atinge nici o susceptibilitate, de oarece a constatat numai adevărul.

D. *Inspector general Orăscu* relevează faptul că unul din ocoalele în cari s'a executat cele mai de seamă lucrări

silvice, este tocmai ocolul silvic dela Sinaia, care este sub conducerea d-lui silviculor Crăciunescu, un bun și prea activ agent și este în adevăr surprinzător că tocmai d-sale să i se poată imputa lipsa de activitate.

D. *Crăciunescu* luând cuvântul, spune că d. referent n'a putut cunoaște de cât foarte puțin pe agenții silvici ai Statului, pentru a fi în pozițiune de a le aprecia activitatea lor. În timpul de trei ani, de când d-sa este titularul ocolului Sinaia, a avut prilejul să esecutive multe operațiuni de substituiri ale speciilor de valoare, de consolidări ale râpelor, de plantațiuni și împăduriri dela Piscu-Câinelui, unde serviciul Silvic a făcut mari sacrificii, atât ca bani cât și ca munca. Situația actuală a lucrărilor din ocolul Sinaia este deasupra ori căreia critici, și toată lumea are dreptul de a fi mulțumită de această stare de lucruri chiar și d. referent.

D. *Președinte* suspendă ședința pentru 10 minute, spre a se putea redacta și propune soluțiunile și moțiunea ce comportă importanta chestiune a fagului.

La redeschidere, d. *Președinte* dă cuvântul D-lui *Inspector Nădejde* care comunică următoarele concluziuni depuse de d. referent, și care ar putea servi la întocmirea unei moțiuni.

MOTIUNE

I. *Avându-se în vedere împrejurările economice din țară și stadiul încă primitiv al silviculturii noastre, sunt de opinie ca toate pădurile de fag, fie ale Statului, ale stabilimentelor sau instituțiilor publice, precum și cele ale tuturilor proprietarilor particulari să fie tratate în codru și regenerate prin însămânțare naturală, cu o revoluțiune de 80 120 ani.*

II. *A se introduce în pădurile de fag, prin orice mijloace posibile și pe o scară cât mai întinsă specii mai de valoare și anume prin plantațiuni cu pueți mai marișori.*

Prin acest amestec stejarul, bradul, frasinul, ulmul, etc. câștigă în creștere și calitate, după cum cred că ați constatat și d-voastră stejarii și brazii frumoși din pădurile de fag. Acest amestec să se facă însă pe cât e posibil în pâlcuri deosebite, pentru a facilita îngrijirea, recoltarea și regenerarea lor.

Pentru fag să se rezerve cam $\frac{1}{2}$ din suprafața pădurei, restul să se ocupe cu specii prețioase. Stejarul și bradul să se cultive în pâlcuri deosebite, ochiurile și rariștele se vor planta cu pueți de pinde molift și de larice; iar pe locurile mai fresce să se introducă

paltin, frasin, ulmi, etc., rămânând spațiurile dintre ele a se regenera cu fag.

III. *Prima și cea mai mare a noastră datorie e să cruțăm resturile de rășinoase ce au scăpat și să înlesnim înmulțirea rășinoaselor prin extragerea și secătuirea fagilor dimprejur, precum și prin aruncarea seminței de brad sub fagi răriți sau săcătuți, după ce mai întâiu vom fi preparat terenul prin introducerea porcilor. Aplicând această propunere simplă, dar practică și puțin costisitoare și îngrijind de semințitul rășinos ce în curând se va stabili sub fagi, dându-i la timp lumina necesară, vom ajunge să reintroducem bradul și molidul în locurile de unde a dispărut și să transformăm actualele păduri de fag fără valoare în păduri rășinoase cu valoare.*

Al. Lazurian.

D. *Președinte* cere ca în urma consfăturilor cari au avut loc în timpul suspendării ședinței, să se formuleze o moțiune care să cuprindă principalele puncte relevate de deferent.

D. *Ionescu-Zane* avînd cuvîntul, zice că ar fi bine să se amâne atît luarea unei moțiuni cît și publicarea comunicărilor d.referent, întru cît subiectul nu pare a fi fost complet studiat.

D. *Președinte* spune că este dator ia tutului de a studia chestiunile care sunt în discuția congresului și de a se pregăti la timp soluțiunile ce comportă, pentru a se putea formula moțiunea necesară și a evita astfel amânări păgubitoare.

D. *C. F. Robescu* luînd cuvîntul își exprimă dorința de a se revizui concluziunile citite de d. secretar și a se întocmi moțiunea definitivă, care să fie supusă aprobării congresului în ședința de mâine. În cea ce privește publicațiunea expunerii, D-sa este de părere că se poate publica în Revista Pădurilor, întru cît se cuprinde multe părți bune și observații juste și folositoare studiilor ce urmărim.

D. *C. P. Georgescu* spune că de și a găsit multe idei cari ar fi bune și folositoare în comunicările d-lui referent, totuși nu vede prin ce mijloace s'ar putea pune în practică; de altfel aceasta nu arăta nici d. referent. În ce mod s'ar putea aplica prescripțiunile unei culturi intensive la pădurile noastre de fag, când lipsește și numărul de agenți și fondurile necesare. Și dacă s'ar fi ținut seama de toate aceste

circumstanțe poate că de referent ar fi înțeles cât de injuste îi sunt aprecierile sale asupra activității agenților silvici ai Statului.

D. Președinte roagă a se lăsa pentru data aceasta la o parte unele susceptibilități și a lucra toată lumea, în mod serios, pentru propășirea Societății. Făcând apel la sentimentele de solidaritate ale membrilor, îi îndemnă a fi buni camarazi și a contribui fie care cu luminile sale pentru rezolvarea marilor probleme economice, care trebuie să fie preocuparea de competență a tutulora. Propune a se redacta pentru ședința de mâine seară, o moțiune definitivă, după ce se va discuta întreaga chestiune din punctul de vedere al aplicărilor practice, astfel cum se cuvine a se face, într-o societate compusă din oameni de știință.

Propunerea d-lui Președinte aprobându-se, ședința se ridică.

(Va urma).

Pădurile Sașilor din Transilvania

În «Revista Pădurilor» pe lunile Ianuarie și Februarie din anul 1907, găsim un articol reprodus din ziarul «Lupta», ziar românesc ce apărea în Sibiu în Transilvania, unde s'a arătat, în mod motivat de documentele vechi în ființă, esența și raporturile de drept ale acestor păduri din punct de vedere național românesc.

Acum să vedem și partea referitoare la administrațiunea acelor păduri. Spre acest scop mă servesc de articolul publicat în revista forestieră ungară pe anul 1907, în fascicolul apărut pe prima quinzină a lunii Ianuarie acel an, scris de către un anonim probabil un silvicultor ungar, care subscrie sub semnul (—cs.).

Titlul acestui articol este «Pădurea celor șapte județi (primari) săsești».

Iată coprinsul acestui articol:

«În primăvara acestui an s'a scris mult atât în jurnalele cotidiene cât și în revistele asupra comerțului lemnului, mai ales referitor la vânzarea acestor păduri. Că, autorii acelor articole, au avut rezonul lor, a se ocupa de această chestiune, este evident, căci dacă devine fapt împlinit vânzarea din luna Ianuarie, fondul

păduros, destinat să deservească scopuri de instrucțiune publică în conformitate cu dispozițiile articolului XII din legea de la 1876, venitul ar fi suferit o pierdere de mai multe milioane de coroane.

După măsurătorile făcute prin triangulație detaliată în ani, 1904 și 1905, aceste păduri situate în văile «Lotru» și «Ciotu» au o întindere de 35,961 jugăre cadastrale (adică tot cam atâtea pogoaane). Din această întindere 23.853.63 jugăre cadastrale sunt acoperite cu pădure, 6583.03 jugăre cadastrale sunt pășuni în goluri de munte și alte poeni subalpine; 5351.15 jugăre cadastrale sunt populate cu pinus pumilio sau jepi, iar 173.19 jugăre cadastrale sunt terenuri neproductive.

Întreaga suprafață de 35.961 jugăre cadastrale, coprinzând pădurea și pășunile, eră să fie arendate, după avizul unor specialiști prusieni și bavarezi, cu contractul de arendare încheiat în anul 1899 la Sibiu între reprezentanții celor șapte județe săsești și între un consorțiu de întreprinzători, constituit din delegații institutului săsesc de credit fonciar și ai Casei de economie săsească din Sibiu, pe un period de 40 ani, cu o arendă anuală de 70.000 coroane. Afară de câștiul arendeii, consorțiul de întreprinzători se mai obliga să contribuiască anual cu câte 4000 coroane la cheltuelile de repopulare a suprafețelor exploatate, adică în total se încasă anual câte 74.000 coroane. La întreprindere participa însăși proprietarul cu un capital de 600.000 coroane. În schimbul câștiurilor anuale de 70.000 sau mai bine zis de 74.000 coroane, consorțiul avea să exploateze într'un period de 40 ani, întreaga suprafață păduroasă de 23.853.63 jugăre cadastrale împreună cu toate terenurile de pășune, pentru care astăzi fondațiunea săsească încasează anual câte 20.356 coroane arendă, iar pe lângă acestea consorțiul ar fi beneficiat și de dreptul de vânătoare și pescuit a cărui valoare anuală represintă alte 4—5000 coroane anual.

Ministerul Agriculturii însă nu a aprobat această vânzare provenită din lipsa de orientare a proprietarului, ci l'a îndrumat să procedeze mai întâi la o măsurătoare a suprafeței domeniului păduros, să întocmească proiectul de amenajament și să prezinte planul de exploatare întocmit în baza estimației făcute de către experți

Lucrurile luând această întorsătură, proprietarul în anul 1904 a intervenit pe lângă Ministerul Agriculturii să orânduiască o comisie din specialiști ai statului pentru întocmirea lucrărilor de amenajare și de estimația pădureii.

Experții încă nu terminaseră lucrările și proprietarul din nou

vânduse întreaga suprafață păduroasă, cum și dreptul la pășune, la vânatoare și la pescuit pe un period de 40 ani, de astă dată în total pentru suma de 10.000.000 coroane.

Ministerul însă din nou nu a aprobat această vânzare, făcută pe de o parte mai înainte ca lucrările de amenajare și estimatie să fi fost terminate, pe de altă parte făcută prin bună învoială și fără licitație publică și a pus în vedere proprietarului să aștepte terminarea lucrărilor de amenajarea și estimatia pădurei, și apoi în baza acelor lucrări să publice licitație pentru vânzarea numai a unei suprafețe de 63.3%, adică de 14.386.42 jugăre cadastrale din pădure, începând cu prețul de 15.027.236 coroane 40 fileri, stabilit de către experți și pe un period de 22 ani.

Această vânzare pe cale de licitație a avut loc în ziua de 28 Noembrie 1906 ora 10 a. m. dând următorul rezultat: Societatea Goldfinger și Tepłánszky a oferit 17 733.000 coroane; Societatea Contele Mikés și Vuk a oferit 15.300.000 coroane, iar Societatea Italo-Ungară pentru industria forestieră (Fratelli Feltrinelli din Milano) a oferit 18.000.000.

Suma de 18.000.000 coroane eră prețul adjudecat a unei porțiuni de 60.3% din pădure. Afară de aceasta urma să se mai exploateze în perioade de câte 5—5 ani, sau de câte 10—10 ani pădurile după valea Ciotului în suprafață de 4349.59 jugăre cadastrale, Pășunatul, vânatoarea și pescuitul se vor arenda aparte.

După prima vânzare fondul săsesc ar fi obținut pentru întreaga pădure și pe un period de 40 ani, scăzând suma de 20.356 coroane, oferite pentru pășunat, anual câte (70.000+4000—20.356) 53.764 coroane.

Capitalizând această sumă cu 4% dobândă, rezultă un capital inițial de 1.061.764 coroane 96 fileri.

La a doua vânzare (prețul total oferit fiind de 10.000.000 coroane) pe un period de 40 ani s'ar fi plătit anual câte 250.000 coroane, din care scăzând suma de lei 20.356, valoarea arendeii pentru pășunat, rămâne 229.644 coroane. Capitalizând aceastăarendă cu 4% dobândă ne dă un capital de 4.545.297 coroane 76 fileri,

Prețul total de 18.000 000 coroane rezultat la licitația publică ținută în baza estimatiei făcută de către experți pentru un period de 22 ani vânzându-se numai 60.3% din suprafața păduroasă, ar fi revenit anual câștiurile de câte 818.181 coroane 81 fileri. Această sumă capitalizată cu o dobândă anuală de 4% ar da un capital de 11.823.627 coroane 15 fileri.

Având în vedere că la vânzările întâia și a doua, făcute prin bună învoială pentru întreaga pădure, iar cea de pe urmă 60.3% calculând și prețul vânzărilor anterioare numai la o porțiune de 60.3%, avem următorul rezultat :

La 1 vânzare	640.244	coroane	27	fileri.
> 2	>	2.740.814	>	54 >
> 3	>	11.823.627	>	15 >

Aceste cifre vorbesc destul de elocuent. Nu mai este nevoie de alte comentarii pentru a dovedi activitatea și spiritul de prevedere al administrației Ministerului Agriculturii.

Lucrările experților au agonisit pentru scopurile de educație publică ale universității săsești milioane. Dar pe lângă aceasta activitatea Ministerului de agricultură a dat naștere unei ridicări a valorii pădurilor din Transilvania cu multe milioane, întemeind în același timp comerțul lemnului pe baze solide. Având în vedere că această vânzare este una din cele mai importante, atât ca valoare bănească, cât și ca suprafață păduroasă, dintre toate vânzările de păduri, ce au avut loc în Ungaria, ea va servi ca normă la vânzările viitoare. Putem spera că din exemplul de față se vor avertiza proprietarii de păduri și nu vor mai vinde pe prețuri de nimic, celui dintâiu venit, pădurile lor, care până astăzi într'adevăr produceau puțin, dar care reprezentau adevărate tezaure, cum de altfel s'a întâmplat nu de mult timp în mai multe rânduri mai ales cu pădurile din Transilvania.

Dacă stabilim proporția între rezultatul acestor 3 vânzări, vedem că la a doua vânzare s'a oferit cu 328% mai mult decât la cea dintâiu, iar la a treia s'a obținut cu 1747% mai mult ca la cea dintâi și cu 331% mai mult ca la cea de a doua; este adevărat că la această urcare a contribuit și urcarea prețului materialului lemnos, în mai mare măsură însă, aceasta se datorește estimățiunii serioase făcute de către experți, căci este ușor de înțeles că pădurea avea aceeași valoare atât mai înainte cu 7 ani, cum și mai înainte cu 8 sau 9 luni, când proprietarul din lipsă de experiență eră gata să o vândă prin bună învoială cu un preț atât de redus.

Consiliul de administrație al fondului săsesc, trebuie să fie vecinic recunoscător Ministerului de agricultură, că nu a aprobat vânzările proiectate mai înainte de a se fi făcut o prealabilă și serioasă espertiză și stabilire a valorii acelor păduri.

Rezultatul obținut în modul mai sus arătat a asigurat fonda-

țiunei un capital anual de 453,292 coroane, pe care să-l întrebuințeze pentru scopuri de instrucțiune publică.

Afară de aceasta, fundațiunea mai dispune anual de 20.356 coroane venit din pășunatul gurilor (care de asemenea se poate spori pe lângă o rațională gospodărie), de asemenea de venitul anual pe 42 jngăre cadastrale rezultat din vânzarea masivelor (populate în majoritate cu molift), de pe valea Ciotului.

Considerând că conform prevederilor amenajamentului pădurilor de pe valea Lotrului, vândute a se ezploata într'un period de 22 ani este necesar a se lua și măsuri de regenerarea acelor porțiuni exploatate, având în vedere populările cum și complectările, socotite ca $\frac{1}{3}$ din suprafața nepopulată, ce vor fi necesare, pe o suprafață anuală de 850 jugare cadastrale, repopularea unei suprafețe de un jugăr cadastral, având în vedere faptul că în codrii virgini cu populamentul rar și cu un sol abundent în humus se găsește totdeauna semințiș instalat, se poate evalua cel mult la 40 coroane.

Așa dară pentru repopularea unei suprafețe de 50 jugare cadastrale, socotindu-se cheltuelile împreunate, cu producerea pueților și lucrările de plantație vor fi necesare anual de 34.000 coroane. Scăzând această sumă din costul anual obținut prin vânzare de 818.181 coroane, rămâne disponibil un venit net de 784.181 coroane, cheltuelile de administrație și cele de măsurătoare și estimație putând fi acoperite cu prisosință din venitul ce se prinde din arendarea pășunatului, a vânătoarei a pescuitului și din vânzarea parchetelor anuale a pădurilor din valea Ciotului.

Dacă din suma de 784.131 coroane în cursul celor 22 ani se afectează pentru scopurile culturale o sumă de 453.292 coroane anual, iar restul de 330.889 coroane se capitalizează cu dobândă de 4 % pe an, universitatea săsească dispune după 22 ani de alte 11.332.286 coroane, a cărui dobândă de 4 % anual ne dă iarăși un venit anual de 453.291 coroane 44 filleri.

Pe timp ce vânzarea din Ianuarie proectată pe un period de 40 ani ar fi servit anual cele 250.000 coroane, astăzi s'a obținut pentru vecie un capital aproape îndoit.

Dar pe cât de importantă este cestiunea vânzării acestei păduri cu privire la interesele culturale ale instituțiunei proprietăței nu mai puțin importantă este pentru țară și în special pentru comitatul Sibiului cestiunea dacă materialul lemnos vândut depe porțiunile ce se deschid spre România se va lucra și transporta numai

prin statul vecin spre a ajunge la mare sau, lucrarea lui se va face pe teritoriul Ungar, de unde apoi va porni la destinație.

Aflăm că și în această privință societatea Feltrinelli, care a oferit cel mai mare preț s'a obligat să transporte cu funicularul tot materialul în valea Ciotului, de unde-l va transporta cu calea ferată la stațiunea Nagy-Talmács, unde se înființează uzina de herestea. Înființarea mijloacelor de transport, întreținerea lor, înființarea fabricii de herestea și întreținerea ei, de asemenea efectuarea încărcării pentru transportul mai departe, făcându-se cu brațele din țară, care consumă considerabile sume, iată un avantaj enorm, pe care în alt mod l-am fi pierdut.

I. Guguianu.

LEMNUL DE FAG CU SAU FARA INIMA ROȘIE

și

INTREBUINȚAREA LUI PENTRU TRAVERSE

(Urmare ¹⁾)

Prin cele espuse mai sus
 A trecut 4 ani (1905) din momentul când, sub forma unei conferințe la societatea «Progresul Silvic», am căutat, sprijinit pe fapte observate la noi în țară, precum și pe constatările oamenilor de știință autorizați din străinătate, să restabilesc adevărata stare de lucruri cu privire la întrebuințarea lemnului de fag cu inimă roșie pentru traverse de drum de fer, chestiune care, din punctul de vedere al punerii în valoare a unei ramure din resursele noastre de bogăție forestiere, prezintă un interes economic de primul ordin.

Cu prilejul ~~acelei~~ conferințe, onorată de prezența A. S. R. Principele Ferdinand, moștenitorul Tronului României și a mai multor bărbați de Stat ai țării, am dovedit, prin exemple concrete, că inima roșie nu trebuie considerată ca un început de descompunere a lemnului; că prin diverse modificări de natură fizică și chimică ce el încearcă în anumite

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe anul 1905.

împrejurări, elementele sale constitutive devin mai rezistente în contra putreziciunii; că administrațiunea căilor noastre ferate trebuie să compeze cu eventualitatea ca, după un timp nu tocmai îndelungat, să nu-și mai poată procura decât cu mari sacrificii cele 5 — 600,000 traverse necesare întreținerii anuale ale actualei noastre rețele de drum de fer.

Am demonstrat că mai înainte de a se aduce la îndeplinire proiectul înființării uzinei pentru injectat traversele dela Ploești, amenajată în vederea întrebuințării creozotului ca materie antiseptică, Direcția C. F. R. ar fi făcut operă utilă de a se încredința, adresându-se serviciului silvic al Statului, dacă în pădurile țării se găsește în cătățime indestulătoare lemn de fag alb; singurul pentru care utilizarea creozotului este justificată; iar în caz contrar dacă nu ar fi locul de a se recurge la o altă substanță antiseptică, care să ne permită de a trage profit din existența în țară la noi a unei materii prime în stare de a suplini atât lipsa stejarului, cât și a lemnului de fag alb.

Am căutat mai departe să stabilesc convingerea că în materie de impregnat traversele de fag, nu trebuie să luăm exemple din Franța și din Germania, pentru cuvântul că aceste State își pot procura pe cale de importațiune, din Rusia și Statele-Unite mai cu seamă, lemnul de stejar necesar, iar pe de altă parte pentru că ele dispun de notabile cantități de lemn de fag alb propriu spre a fi injectat numai cu creozot.

Din potrivă o altă țară, mult mai aproape de noi, ale cărei păduri de fag situate pe versantul vestic al munților Carpați, ori pe ramificațiunile lor secundare, produc aceeași calitate de lemn ca și cele dela noi și care, în materie de impregnarea traverselor de fag cu inima roșie, a ieșit din prima fază a experimentațiunii și a intrat, de mai bine de 25 de ani, în domeniul practicei propriu zise, ne poate fi de mai mare folos în această privință.

Această țară este Ungaria ale cărei uzine pentru injectatul traverselor le-am vizitat în vara anului 1904, cu care prilej m'am încredințat că mă găseam în adevăr când, cu un an înainte, și anume la întrunirea generală a societății «Progresul Silvic» din 1903, în urma studiilor masivelor de

fag din țara noastră am susținut cu convingere, contrar părerilor multora din colegi, cum că lemnul de fag, astfel după cum îl avem noi, poate fi utilizat pentru traverse de căi ferate. Rezultatul silințelor ce mi-am dat a avut un singur rezultat practic și anume modificarea parțială a caetelor de sarcini ale C. F. R. despre care am vorbit deja. E un succes este adevărat, dar nu desăvârșit.

Din cauza expozițiunii jubiliare din 1906 și a lucrărilor ce am făcut cu această ocaziune, am fost nevoit să încetez cu publicarea studiului de față.

În primăvara anului 1907, luând parte, ca delegat al Societății «Progresul Silvic» la congresul internațional de agricultură și silvicultură din Viena, am început publicarea în «Revista Pădurilor» a dărei de seamă despre acest congres, care nu s'a terminat decât în cursul anului acesta.

Așa fiind, mi-am propus a relua firul întrerupt în 1906 complectând studiul în chestiune cu noi fapte puse în evidență în ultimii ani și cu câteva noi propuneri referitoare la injectarea traverselor.

Țin însă să relevez că d-l Mathey, inspector de ape și păduri, a fost primul scriitor francez care, în tratatul său despre exploatarea comercială a lemnului, apărut în 1906¹⁾, vorbind despre inima roșie la fag, a avut meritul de a susține că este greșită procederea companiilor de drum de fier din Franța cari resping din furniturile lor traversele de fag cu inimă roșie, de oarece acest lemn prezintă reale calități: nu se crapă când se usucă, nu se alterează la aer și la umiditate, durează mai mult grație unei injecțiuni naturale și antiseptice cu tanin. El împărtășește după cum vedem în această din urmă privință părerea lui Rob. Hartig care s'a dovedit prin ulterioare cercetări științifice ca eronată.

Iar în referatul său prezentat congresului internațional din Viena în 1907 tratând despre «Comerțul lemnului în Europa; influența dezvoltării căilor navigabile asupra acestui comerț» se exprimă astfel:

«Un mare curent comercial se desemnează în favoarea fagului, chemat să înlocuiască stejarul într'un mare număr de întrebări.

¹⁾ Traité d'exploitation commerciale des bois, tome premier, 1906, pag. 143.

«In toate timpurile lemnul de fag s'a întrebuințat pentru fabricațiunea butoaelor destinate pentru materii uscate, pentru uleiuri, corpuri grase, etc. astăzi însă, față cu criza vinicolă și cu creșterea prețului lemnului de stejar s'a căutat de a se generaliza utilizarea fagului pentru doage. Grație unei substanțe speciale cu care se ung doagele, se confecționează acum în Sudul Franței butoae de vin din lemn de fag cu totul impermeabile. Pe de altă parte companiile de drum de fer înlocuesc, din ce în ce mai mult, traversele lor de stejar prin altele de fag creozotate. Ele vor fi silite, prin logica faptelor chiar, a părăsi prejudecățile lor nejustificate contra fagului cu inima roșie. Acesta din urmă va putea să producă, sunt convins, foarte frumoase motive de ornamentare în industria mobilelor. Utilizarea stejarului cu inimă roșie în tâmplăria engleză și americană, arată progresul indeplinit în întrebuințarea rațională a lemnului cu structură anormală».

Cât de departe suntem așa dar de afirmațiunile scriitorilor francezi începând cu Arbois de Jubainville (1883), și sfârșind cu L. Boppe și A. Jolyet (1901), cari considerau inima roșie ca o alterațiune a lemnului de fag!

În ședința Congresului în chestiune, secțiunea VIII, grupul B, din ziua de 23 Mai 1907, făcându-mi-se onoarea de a fi ales președinte al biuroului din care făcea parte și d-nii E. D. van Dissel, inspector forestier din Utrecht (Olanda); Leop. Hufnagl, din Wlaschim, Boemia, profitând de discuțiunea subiectului aflat la ordinea zilei: «Întrebuințarea lemnului de fag în industria chimică, considerațiuni tehnice și comerciale», am atras atențiunea auditorului că în România, Ungaria, Galiția, Bucovina și în țările balcanice, marea majoritate a pădurilor de fag produc lemne cu inima roșie; că foarte rău fac unele administrațiuni de căi ferate cari socotesc inima roșie ca o boală a lemnului de fag; că după experiențele făcute în Ungaria, substanța antiseptică cea mai bună pentru a se injecta traversele de fag, este clorurul de zink sau rezidiurile de petrol, așa zisul Blau-öl ori Neutral-öl, amestecate cu creozot, care sporesc cu o mică cheltuială durabilitatea acestor traverse la 7, 8 și chiar la 10 ani; că așa fiind dându-se precădere de către diversele Direcțiuni de căi ferate și în special din țările de mai sus traverselor de fag, se va crea un im-

portant debușeu pădurilor compuse de această speciă, punându-se astfel în valoare și se va cruța lemnul de stejar, care, prin împușinarea isovoarelor de producțiune, s'a scumpit astăzi foarte mult.

Aceste vederi fiind susținute și de consilierul silvic Kochanowski din Lemberg, de consilierul silvic Miklau din Sarajevo și de Prof. Dr. Wislicenus din Tharandt, congresul a adoptat următoarea rezoluțiune :

«Secțiunea VIII a Congresului internațional de agricultură din Viena 1907, este de părere că întrebuințarea traverselor de fag impregnate, este proprie de a face cu puțință utilizarea în mare cantitate a lemnului de fag, ea recomandă deci administrațiunilor de căi ferate de a trage profit din experiențele foarte satisfăcătoare făcute în diferite țări, întrebuințând cea mai mare cantitate de traverse de fag».

În Ungaria unde se întrebuințează de un timp îndelungat traversele de fag cu inima roșie, s'a dat, după cum era și natural, studiului lemnului de fag, atât din punctul de vedere al calităților cât și al defectelor sale, o deosebită importanță.

În acest scop încă din anul 1891, s'a alcătuit o mică broșură, purtând ca titlu «Utasitas Bükk-talpfák átvételére» de cuprinsul căreia sunt datori să țină socoteală agenții însărcinați cu recepționarea traverselor.

Din punctul de vedere ce ne preocupă prezentând un deosebit interes o reproducem în extenso.

1. Proprietățile lemnului de fag.

«Lemnul fagului este dens, stratele sale anuale, de ordinar mărunte, nu se poate totdeauna distinge cu înlesnire, căci lemnul de toamnă ca culoare deabiă se deosebește de cel de primăvară; razele mădulare având înălțimea de 5 mm. sunt numeroase, unele dintr'insele sunt groase iar altele subțiri. Prin debit ele dau naștere la ape de culoare închisă.

Lemnul fagilor tineri este flexibil și se poate lucra ușor, al celor bătrâni este mai tare, compact și greu, pe câtă vreme al celor proveniți din arbori intrați în depericiune este fraget (se frânge lesne).

Lemnul de fag se despică ușor, iar când se usucă, mic-

șorându-și volumul, dă naștere la crăpături. Alburnul având o culoare albă este abondent, duramenul, ce se observă numai la arborii mai bătrâni, este mai închis. Lemnul sănătos este destul de neted, lucios și puțin roșcat.

Greutatea lui specifică, când e verde, este de 0.745 (Nördlinger) și de 0.749 (Hartig).

După Nördlinger lemnul de fag aparține celor semi grele, iar după tărie celor destul de tari. Cantitatea de apă ce conține variază după partea arborelui ce considerăm.

Astfel, în partea de sus a trunchiului se află mai multă apă ca în cea de jos, proporția sa crește așa dar de jos în sus; în alburn se află mai multă apă ca în duramen și cea mai mare cantitate se găsește în cele mai recente strate anuale.

Apa conținută în lemnul de fag variază asemenea după anotimpuri.

La arborii în picioare, cătățimea sa cea mai mare corespunde cu luna Iulie; dela această dată ea descrește până în Octombrie, când începe să crească din nou până în Decembrie, fără însă să atingă cantitatea din luna Iulie. Din Decembrie descreșterea se continuă până la finele lunii Martie. Lemnul de fag conține deci apa cea mai multă în lunile Iulie și Decembrie și cea mai puțină în Octombrie și Martie.

În părțile interne ale trunchiului, apa variază dela 30—35% din volumul lemnului, iar în alburn dela 40—55% după anotimpuri și partea trunchiului din care el provine.

Arborele exploatabil atinge în general înălțimea de 20—30 metri.

Grosimea lui în diametru depinde de multe împrejurări și anume de calitatea solului și de consistența masivului. Tratatamentul și situațiunea pădurei, influențează mai mult asupra creșterei.

Arborii cari dispun de substanțe nutritive, aer, lumină îndestulătoare, au o creștere mai viguroasă ca acei cărora le lipsește unul sau altul din acești factori ai vegetațiunii.

Lemnul de fag la vârsta de 80 ani devine exploatabil. Cel mai propriu pentru diferite întrebuințări tehnice este însă lemnul provenit din arbori în etate de 80—120 ani. Peste această din urmă dată el pierde cu atât mai mult din cali-

tate cu cât provine din arbori mai bătrâni și mai cu seamă atunci când aceștia sunt intrați în depericiune.

Asupra epocii maturității lemnului influențează foarte mult împrejurările mai sus menționate.

Faptul pozitiv este că fagul în terenurile calcaroase ajunge la maturitate într'un timp mai scurt ca în alte soiuri de pământuri și experiența ne învață că traversele cari sunt așezate în balast de pietriș calcaros sunt acelea cari putrezesc mai repede. Ținut continuu în apă lemnul de fag durează foarte mult, și numai la uscăciune destul de mult; iar când este expus la variațiuni de umiditate și de uscăciune el putrezește foarte lesne.

Dacă după tăiere trunchiurile arborilor nu se descojesc, lemnul după un scurt timp se încintă, să răscoace, iar dacă îl descojim, crapă foarte mult.

Lemnul tăiat în vremuri ploioase absoarbe afară de aceasta multă apă, iar sub influența căldurii se usucă repede. În cazul dintâi, lemnul se umflă, își mărește volumul, iar în cel de al doilea se contrage, își micșorează volumul, din care cauză se crapă și se încovoie ușor.

2. Defectele lemnului de fag.

La recepția traverselor de fag trebuie avut în vedere următoarele defecte:

- a) Inima roșie;
- b) Putreziciunea albă (cărunțirea);
- c) Răscoacerea sau încintarea lemnului;
- d) Starea de depericiune a lemnului din care au fost fasonate;
- e) Nodurile;
- f) Crăpăturile inelare;
- g) » radiale, din cauza gerurilor;
- h) » » » » uscării lemnului;
- i) Defectele provenite din fasonarea traverselor.

3. Inima roșie.

Inima roșie se începe în totdeauna din centrul arborelui. Ea se observă mai des la arborii bătrâni sau la cei intrați în depericiune, ca la cei tineri.

Lemnul care posedă inima roșie este înprejurul măduvei de o culoare roșie brună.

Această colorațiune nu este limitată însă de straturile anuale, cum se întâmplă la speciile cu duramen distinct, ci marginile sale se prelungesc sub formă neregulată peste aceste straturi.

Inimă roșie de multe ori se prezintă sub formă de pete suprapuse, altădată limitele sale externe în formă de zig-zaguri de o culoare brună închisă formează mai multe zone. Ea mai poartă numirea de *duramen fals*.

Inima roșie se poate urmări în toată lungimea traverselelor, se poate, prin urmare, distinge ușor și cu atât mai lesne cu cât este mai dezvoltată.

Ea se poate observa la arborii tăiați ca și la traversele fasonate, după caracterele de mai sus. În caz când provine dintr'o rădăcină atacată, duramenul fals se întinde de jos în sus; dacă din contră provine dintr'o cracă putredă, inima roșie se prelungeste din sus în jos, fără ca în cazul acesta să ajungă totdeauna până jos,

Inima roșie se ivește mai cu seamă în pădurile a căror cultură a fost neglijată, în masivele intrate în depericiune, rău tratate, dar mai cu seamă, după cum afirmă mulți specialiști recunoscuți, la arborii crescuți în solurile calcaroase.

Culoarea sa este la început de un roșu închis, mai târziu devine brună sau de un brun închis, țesăturile lemnoase în partea internă a trunchiului se descompune din ce în ce mai mult astfel că ultimul stadiu al inimei roșii este că lemnul spre centru devine spongios și trunchiul se găunoșează.

Traversele cari se fasonază din lemne cu inima roșie pot fi primite dacă țesăturile lemnoase nu sunt încă intrate în descompunere.

4. Putreziciunea albă sau cărunțirea

Cărunțirea se ivește în partea internă a alburnului, mai cu seamă, sub formă de inele de o culoare albă limitată de 2 straturi anuale.

Această colorațiune se întinde sub formă de fășii în toată lungimea lemnului.

Intr'un stadiu mai înaintat de putreziciune, din albă

culoarea devine lila, iar mai târziu când lemnul este cu totul descompus, de un galben murdar.

Pe câtă vreme nu și-a pierdut încă culoarea albă, structura lemnului are un aspect sănătos, fibrele însă sunt deja atacate, pierzându-și elasticitatea lor. Indată însă ce lemnul dobândește culoarea lila, structura lemnoasă este așa de atacată și cohesiunea lemnului așa de nimicită încât când este uscat devine buretos; iar când este umed săpunos. Lemnul cu culoarea galbenă murdă, este cu totul putred și fosforează.

5. Răscoacerea sau Incintarea (Erstiekung)

Incintarea lemnului are loc atunci când după ce am tăiat arborii îi lăsăm mai mult timp nedescojiți, constatarea se face astfel:

Dacă partea internă a coajei și-a schimbat culoarea, devenind din albă, brună sau negricioasă, atunci lemnul este deja răscopt (incintat) și cu atât mai mult cu cât culoarea coajei este mai neagră.

Petre Antonescu.

(Va urmă).

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Dissescu.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto* ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodușă deviza sau motto din fruntea-manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele cari nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheluelile Societăței «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societăței «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăței.

INFORMAȚIUNI

În complitul exercițiului 1908—1909, până la 31 Martie a. c., s'au încasat, ca venit al pădurilor, lei 5.809.718 bani 90, față de lei 6.435.411 bani 10, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1907—1908.

* * *

Din 87 păduri licitate pentru vânzare în ziua de 1 Iunie a. c. s'au adjudecat provizoriu 19, din care s'au aprobat 13 păduri.

* * *

Pe ziua de 1 Aprilie a. c., s'au confirmat la școala specială de silvicultură următorii agenți din corpul silvic tehnic:

1. Inspector silvic clasa I, *N. G. Popovici*, director și profesor.
2. Inspector silvic clasa II, *Petre Antonescu*, profesor
3. Silvicultor-șef clasa I, *Paul Grunau*, profesor.
4. Silvicultor-șef clasa III, *Gr. Pârvulescu*, conferențiar.
5. Silvicultor clasa II, *C. Gheorghe*, idem.
6. Silvicultor clasa II, *D. S. Drâmba*, idem.

* * *

Pentru Domnii Membri.

Spre a comemora personalitatea răposatului N. R. Danielesca, ca profesor și director la școala specială de silvicultură de la Brănești, d-nii profesori ai acestei școale, încă de la moartea regretatului nostru coleg și camarad au luat frumoasa inițiativă de a se face și așeza în cancelaria școalei portretul acestui iubit și stimat silvicultor.

Pe lângă suma deja adunată mai fiind trebuință de 120 lei, Comitetul face un călduros apel către toți silvicultorii din țară și în special către foștii elevi ai profesorului Daniilescu, spre a contribui cu toții și a plăti astfel restul ce se mai datorește Magazinului Photoglob.

Sumele cu cât fiecare dorește să contribuiască le vor adresa d-lui Silvicultor-șef Gr. Pârvulescu, sub-director al școalei de silvicultură la Brănești și care s'a însărcinat să lichideze această cestiune.

Inimicii pădurei în afară de om¹⁾

*Domnule Președinte,
Domnilor,*

Când mi-am propus să tratez subiectul de față, scopul îmi eră să vă întrețin asupra oarecăror observațiuni făcute în pădurile din prejurul Școalei, cu privire la niște paraziți noi, cari aduc deprecieri colosale arborilor și în special lemnului, să vă arăt modul cum paraziții lucrează și să tragem împreună concluziunile logice pentru combaterea lor, concluziuni rezultând în mod normal din studiul anatomic și biologic. Și dacă am adăogat titlului «în afară de om»; aceasta am făcut-o spre a-mi delimita mai clar obiectul conferinței, fiind cunoscut că Protecția pădurei deosibește în studiul său un prim articol în care are în vedere stricăciunile aduse de om, împrumutând astfel metoda științei juridice, pentru ca după aceea să intre în adevăratul său domeniu, de rezortul istoriei naturale și al artei inginerului, ocupându-se cu vătămarile produse de mediu și corecțiunile ce trebuiesc aduse. Cu toate acestea aruncând o privire asupra chestiunii totale, ajunsei la concluzia că titlul conferinței mele poate fi susceptibil de o nouă accepțiune, și iată pentru ce: presupunând într'un disc al balanței criticului, toate stricăciunile aduse de întreaga cohortă a inamicilor figurați și nefigurați, microscopici ca și macroscopici, iar în celălalt disc stricăciunile datorite agentului «om», nu ne va fi greu să constatăm că echilibrul este stricat foarte rău, cumpăna atârănând mult de partea celui din urmă. Și cu riscul de a fi bănuț că încep cu un paradox, voi declara de acum, că fără amestecul omului, acțiunea celorlalți inamici ar fi aproape neînsemnată și poate chiar demnă de trecut cu vederea.

E natural deci, ca înainte de a intra în ilustrarea cu exemple a celor zise mai sus pentru a putea trage concluziunea justă, e natural zic să ne reprezentăm printr'un tablou ce s'ar desfășura pe dinaintea ochilor ceea ce a fost pădurea înainte de intervențiunea omului.

Iată vegetațiunea primordială începând să se instaleze pe o stâncă goală și dând naștere primei pelicule de pământ vegetal în care să poată germina semințe de arbori. Tinerii pueți răsar;

1) Conferință ținută la 14 Martie a. c.

acest măriciniș reprezintă începutul pădurei; și nuelile cresc mereu, luându-se la întrecere pentru stăpânirea luminei. Nicăeri poate lupta pentru existență nu s'a dat în condiții așa de variate că în pădure. Nuelile mai mici de altădată, cari până aci stăteau la umbra celor mai înalte ce le serveau de adăpost, au devenit mai robuste și au întrecut de mult pe fostele protectoare. Societatea vegetală a devenit o perie în care trebuie să înceapă răritura naturală : o parte *din plante sunt copleșite și mor, pentru a înlesni viața celor dominante*. Iată regimul forestier stabilit. În acest mod cea mai mare parte a zonei temperate reci din emisferul boreal se acoperi cu începutul erei actuale de păduri virgine, analoage pădurilor virgine intertropicale de astăzi. Pădurea și stepa, iată cele două facies naturale din zona temperată, după cum în zona intertropicală avem pădurea și savana or desertul: două câte două nefiind decât simplul rezultat al condițiunilor climaterice. Existența unei păduri continue ne o probează isvoarele istorice și tradițiunea; bătrânii generațiunei precedente acelei a noastră, nu ne vorbeau ei despre pădurea bătrână ce se întindea dincolo de Radu Vodă la marginea Bucureștilor? Dar pădurea Vlăsiei de legendară memorie, ba chiar contemporană cu mulți dintre noi? Dealtfel, vestigiile acestei păduri neîntrerupte ce a trebuit să acopere odată cea mai mare parte din câmpia Dunărei, ne o probează cei cațiva martori rămași încă în ființă, ca ultime rămășițe ale unei armate înfrânte: colo un Stejar dincolo un Ulm sau un Păr pădureț, în mijlocul câmpiei cu aspect de stepă. Produsă pe cale naturală, pădurea trebui să aibă forma pe care o numim în silvicultură *codru grădinărit*, unde toate etățile sunt reprezentate, forma cea mai conservatrice a solului și implicit a mäsivului, păstrând aceiaș vigoare de vegetațiune în decursul secolilor. Selecțiunea naturală nu dete naștere la masive omogene decât numai acolo unde condițiunile de mediu le putea asigura continuitatea și acolo unde amestecul nu erä posibil, cum e cazul coniferelor din regiunile înalte; iar masivele amestecate furä regula comună, pentru compensarea calităților utile vieții și restabilirea echilibrului general. Și în astfel de condițiuni crescură giganții patriarhi ai regnului vegetal, cedrii Libanului pe cari tradițiunea li dă contemporani ai lui Solomon, colosalii Sequoja din California în frunte cu «Tatăl pădurii» de *cinci mii de ani* și «O'd Maid» de 1200, bătrânele Tise ale Scoției între 2500 și 2800 ani, renumitul Castan al celor o sută de cai de pe Etna, de peste 2900 de ani,... cari ca niște noui Atlas își proptesc rădăcinile în

adâncul pământului, pentru ca trunchiul să poată susține coranamentul, întocmai după cum anticul zeu ținea în mână globul terestru. Așa erau pădurile cele vechi, din cari n'au mai rămas în bătrâna Europa decât relativ crâmpee, ca în acele regiuni sălbaticice ale Lituaniei, ce adăpostesc ultimile resturi ale Aurochsului, și cari reamintesc începuturile națiunii române. Aci, ca și în pădurea virgină intertropicală, cu trunchiuri înalte țesute de lișe și legate într'un labirint inextricabil, bătrânul arbore adăpostește înăuntrul lemnului sau într'o scorboră produsă de trăsnet or la baza unei ramuri ruptă de furtună, miriade de animalcule, de bacterii, de ciuperci de toate mărimile, dela mucigaiul microscopic până la buretele gigantic, de paraziți într'un cuvânt, cari ca tot atâtea ciocane pe capul unui stâlp, îl vor derăpăna în cele din urmă făcând acelaș serviciu ca o cantitate colosală de topoare și arborele se va scorbori mereu, și se va preface cu încetul în putrigai. Bătrânul va peri, dar pentru ca alături de dânsul să se ridice tânăra nuelușe, revendicând accesul spre înălțime. Iată echilibrul restabilit. Și așa pădurea virgină a trăit mereu, mereu întinerită, mereu aceeaș, până la intervențiunea nefastă a omului, ... istoria coadei de topor.

Domnilor, oratori experimentați, au expus altădată, în mod amănunțit și documentat, dela această tribună, tabloul trist al pădurilor noastre de astăzi; au făcut să treacă pe dinaintea ochilor D-voastre, spectacolul munților goi și sterpi, prăbușindu-se de torenți; v'au plimbat prin Sicilia, vechiul grănar al lumii antice, astăzi în parte desert; v'au condus până în cuibul primelor civilizațiuni ale Asiei mici și centrale, ... nu voi stărui deci asupra unor fapte cunoscute de toți și devenite pentru noi niște axiome. Eu vă voi ruga să mergeți nu departe de aci, în pădurea Pustnicul, aparținând Școlii noastre de silvicultură, ca să facem o mică excursiune pe marginea sudică a masivului, după cum vă arată această hartă. Vom găsi în acest punct numai Cer aproape singur; eră să zic «cer curat», dar din nenorocire, mi am adus aminte că trunchiul lui e negru ca tăciunele. Suntem în fața unui fenomen particular după cum vedeți, ce ar pune în mirare pe orice botanist care s'ar ocupa cu boalele plantelor. Priviți mă rog acest trunchiu, și așa se prezintă mai toți arborii de obicei mai bătrâni, cu inima lemnului abundentă; — în aceste locuri umflute nu e așa că pare că coaja e unsă cu smoală ori cu catran? Dar scoarța dincoace; nu pare arsă de incendiu? cel puțin așa o consideră

tăietori de lemne experimentați. Vedeți această bucățică ruptă dintr'una din umflăturile sau tumorile negre; acum fiind uscată, se sfărâmă lesne între degete; parcă e o bucată de tuș de desen concreționat, expus la desicațiune. Dar ia s'o înmuiem în apă: va deveni moale și viscoasă ca ceara, lăsându-ne s'o tăiem cu briciul ca și pe această din urmă substanță. Să crăpăm lemnul ce stă în legătură cu umflătura: inima lui a devenit un putrigaiu gălbui roșcat căpătând consistența iescei; și într'adevăr să nu vă mirați că țărani din părțile Snagovului întrebunțează lemnul putrezit de viu al acestor arbori, în loc de iască de aprins focul. Și or fi zicând ei: dacă n'avem parte să ardem lemnul acesta, cel puțin să aprindem cu ajutorul lui alte lemne! Și această regiune putredă se întinde în sus și în jos de rană, pe o distanță de mai mulți metri. O depreciațiune mai mare a lemnului nici nu se poate închipui!

Când în primăvara lui 1901, D-I Părvulescu, actual profesor al Școalei, pe atunci șeful ocolului Gruiu, lângă M-rea Căldărușani, mă puse în fața unei asemenea tumori negre din care se prelungea în jos pe coaje un praf negru ca tăciunele, mărturisesc că n'am știut ce să zic. Vedeam rupând umflătura, o structură de coaje sau de burete: nu era scoarță căci se fărâma prea uniform, iar la suprafața prea era neagră; ar fi trebuit admis că un agent oarecare—nu agent silvic—s'ar fi jucat părlind arborii,— pe de altă parte nu putea fi burete de copac, fiindcă eră o tranziție înceată dela umflătură la scoarța sănătoasă.

De atunci făcui numeroase cercetări microscopice și observațiuni la fața locului în pădure, iar rezultatul acestor cercetări și interpretarea acestui nou fenomen biologic s'a publicat în 1907 în «Comptes rendus» ale Academiei de științe din Paris sub titlul: „*Sur un phénomène de pseudomorphose végétale analogue à la pseudomorphose des minéraux*“.

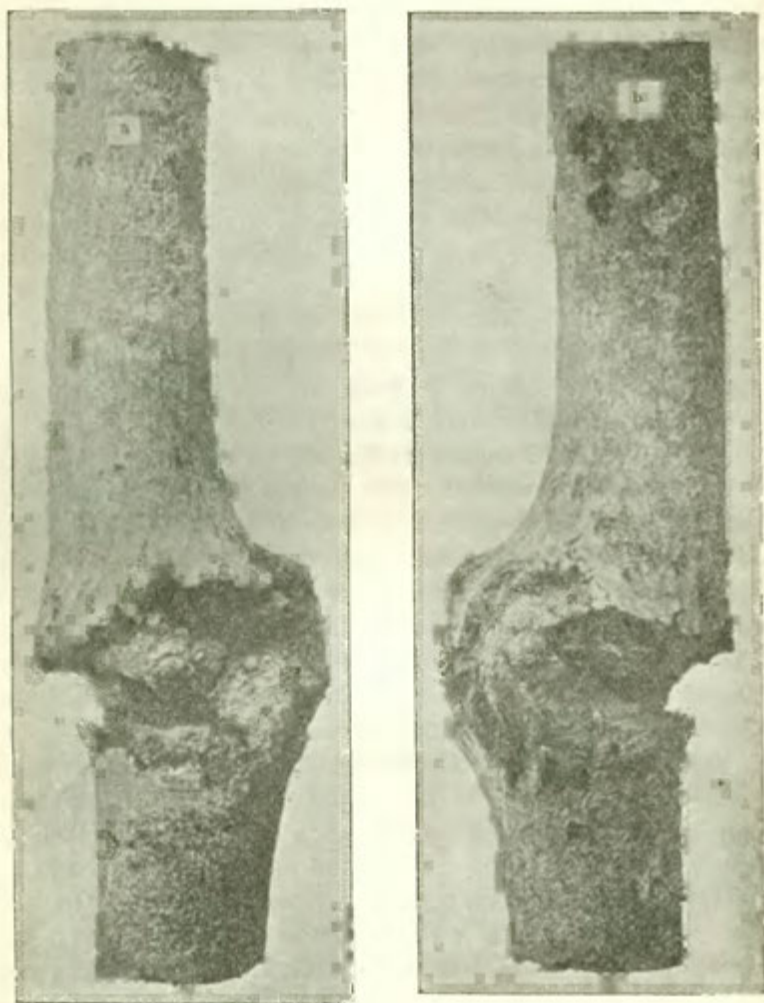
Nimic mai frumos decât să examinăm mai de aproape această bucățică de tumoare neagră pe care o vedeți reproducă în acest tablou; nu e așa că pare a fi curat scoarță? Cu toate acestea microscopul nu găsește într'insa decât filamente de ciupercă, de toate nuanțele intermediare între alb și negru-brun; este albicios, galben de miere, cafeniu mai mult sau mai puțin roșcat. Țesătura e aceia a unui covor, un gobelin delicat, în care agentul natural a cusut cu ce a avut la îndemână, cu firicilele sale, având colorile variate și nuanțele ca lâna și mătasa artistului.

Când ciuperca și-a terminat lucrul, adică a ajuns să înlo-

cuiască ultimele celule ale școarței—cele superficiale—scopul său nu e încă îndeplinit și ea nu se pune să se odihnească; trebuie să-și mai ia măsuri de precauțiune pentru răspândirea ei, ea își va forma la suprafață micile semințe sau cum le zicem, *sporii*, negri, de toate formele. Membrana groasă a sporilor îi pune la adăpost de toate intemperiiile, și-i menține în viață până când împrejurările devin favorabile ca să permită germinațiunea. Și iată-l cum se încuibează: pe un timp căldicel și umed, sporul depozitat de vânt sau de ploaie în mica excavațiune a unui ciot de ramură ruptă, se sparge. Dintr'insul va eși un tub negru—microscopic de mic—care își va face loc prin inima lemnului ciotului ca să ajungă în inima trunchiului celui gros pe care-l va preface în putrigai. Proverbul «picătura găurește piatra» se poate aplica aci pe de-a întregul.

Trecem la al doilea exemplu, nu mai puțin tipic. Iată un trunchiu de tei destul de tânăr ca să nu aibă încă formată o coajă crăpată sau ritidom. În primăvara anului 1905, cu ocazia lucrărilor culturale executate în masivul Pustnicul ce trecuse sub administrația Școalei, se observară mulți tei cu formațiuni canceroase de acestea. Lemnul se umflă, scoarța plesneă, formându-se o vâgăună cu strașină proeminentă ca un fel de cuib: am comparat-o ca formă cu o loje de teatru. Fundul lojei e format de lemnul desgolit, negru ca un os îngropat în pământ. La prima vedere d-nii silvicultori îl crezură datorit lui *Nectria ditissima*, și într'adevăr că prezintă multe puncte comune cu atacul acestei ciuperci. Dar examenul histologic ce făcui în iarna aceluiaș an, îmi arată prezența în mod constant în lemnul cancerului, mai rar în scoarța de neoformațiune, a unei ciuperci necunoscute nu numai ca specie dar și ca gen. Intr'un studiu publicat la Paris în primăvara anului 1906 am descris această ciupercă parazită sub numele de *Trematovalsa Matruchoti*; secțiunile nenumărate ce am făcut de atunci și până astăzi, au confirmat cele zise cu ocaziapublicării, arătând pe *Trematovalsa Matruchoti* ca pe un parazit dintre cei mai periculoși pentru Tei. Iată un tablou arătându-ne într'un desen foarte mult mărit, ceea ce vedem la microscop cu un obiectiv puternic. Unul dintre sporii ciupercii, depus într'o picătură de apă pe secțiunea adventice a unui ciot de ramură sau o grupă de muguri dormitori sdreliți, își face drum în țesutul școarței și lemnului, insinuându-se printre celule, nutrindu-se cu substanțelor. Ca reacțiune, arborele își formează umflătura cicatricială des-

tinată să acopere rana, dar inimicul luptă înainte, rana se mărește, crapă mai departe scoarța și umflătura cicatricală ca să dea naștere lojei cu strașină și cancerul e gata. Vegetalul învins se resemnează și rămâne pradă teribilului adversar. În porțiunea de

lemn mortificată dela suprafață, o adevărată gangrenă, ciuperca își încoronează opera distructoare, lucrându-și acest cuib ce numim «periteciu» unde își va forma semințele sau spori, întocmai ca pasărea ce-și lucrează cuibul ca să-și protegă progenitura. Ca

culme a precauțiunei, sporii sunt închiși în alt înveliș: aceste celule cilindrice numite «asce», câte 8 în fiecare ască. Vedeți aci acești spori vermiformi cari n'au decât 14 — 16 miimi dintr'un milimetru lungime.

Și cancerul se sapă mereu, zi cu zi, an cu an, în timp ce zona de lemn și de coaje care trebuie să conducă seva, se subțiază din ce în ce. Un vânt mai măricel va fi de ajuns să rupă arborele în dreptul cancerului, umflat din cauza dificultății circulațiunei sevei.

Astfel steteau lucrurile în 1906. De atunci au urmat multe prefaceri, pe cari ne propunem să le cităm. De o camdată, cer voe să ne întoarcem puțin privirea îndărăt, la pădurea primitivă ce crește în voia ei, fără supărare din partea omului. Oare pe atunci — par'că aud că zice cineva — nu aveă pădurea de luptat contra paraziților?

Înainte de a răspunde, vreau să precizez sensul acestui termen de «parasitism». Un microorganism ce trăește pe un vegetal, se poate comporta față cu aceasta în mai multe moduri: 1° el poate fi un simplu saprofit, adică se nutrește pe socoteala părților moarte, 2° e un parazit facultativ care atacă părțile vii numai în anumite condiții; astfel atacă indivizii slăbiți de boale anterioare, or vegetând într'un mediu defavorabil, or într'o epocă defavorabilă — ger mare, secetă. — 3° avem aface cu un adevărat parazit.

Pentru o mai bună înțelegere să întrebuițăm o paralelă: putem compara arborele cu organismul uman, pentru ca mergând mai departe, să punem pădurea ca complex de organisme, paralel cu societatea umană. Când bântue o epidemie microbiană, o parte din indivizi — vorbim de oameni — se bolnăvesc curând și succombă; alții capătă boala sub formă benignă și se însănătoșesc mai mult sau mai puțin repede, pe când un mai mic număr scapă de tot, sunt imuni sau refractari acțiunei microbului, adică boalei. Savanții explicară de curând acest fenomen prin lupta organismului animal sau mai bine zis a sângelui contra inamicilor invisibili; beligeranții sunt aci pe de o parte globulele albe ale sângelui, pe de altă parte microbii, iar armele lor sunt toxinele și antitoxinele ce ei secretă.

E dotat bine individul nostru, lupta se dă în favorul său și el devine imun maladiei.

Tot așa și cu planta. Cât timp ea se găsește în condițiuni normale de viață, consecință a selecțiunei naturale, seva luptă

contra inamicului cu succes. Se cunoaște modul cum planta și cu deosebire arborele, își formează țesuturi cicatricile pentru astuparea rănilor pe dinafară, răni cari sunt marile vehicule ale paraziților, cum izolează dinăuntru în afară părțile bolnave de cele sănătoase prin zone de protecție, datorite la foioase tilelor și impregnării cu gomă de răni, iar la reșinoase cu reșină. Or cum ar fi, planta are mijloace de rezistență. De aceea să nu ne mirăm, că boalele de cari vorbirăm, au putut să nu existe decât de un număr mic de ani, după cum și pentru oameni există astăzi boale necunoscute mai înainte. Nu doar că am fi așa de naivi să ne închipuim, că dacă boala tumorilor negre ale cerilor ar fi existat mai de mult, ar fi trebuit să se găsească cineva care să o consemneze, așa ca să putem găsi isvoare în arhivele monastirilor Căldărușani sau Cernica, cari stăpâneau odată pădurile noastre, astăzi pline de arbori bolnavi. Nici faptul că nu s'a găsit vreun domn silviculor care să pomenească ceva, de când există un serviciu al pădurilor, încă nu ar fi un criteriu serios.

Ceeace mă face să cred că ciuperca în chestiune — căci e aceiaș specie care cauzează și tumorile negre și cancerile — a trebuit să se perpetue în decursul timpurilor ca simplu saprofit, evoluția treptată și variată a parazitului, și înmulțirea lui în progresiune geometrică, pe măsură ce starea masivului se slăbește ; de altfel trebuie să știm că în regiunea dealului nu există nici tumori de stejari, nici canceri pe tei, iar ciuperca de care ne ocupăm este un simplu saprofit pe ramurile moarte. Așa am găsit-o și la Văleni în Prahova și la Călimănești în Vâlcea.

Treptat, treptat, cu slăbirea regimului pădurei, lupta s'a dat între micul inamic și arbore și acesta din urmă fu invins ; saprofitul de altă dată devine parazit, deocamdată facultativ și localizat. Astfel până în 1908, *Trematovalsa Matruchoti* sub forma genuina nu se găsește decât numai pe tei ; așa, în masivul Pustnicul eră cantonat în partea de Nord în parcelele 11, 12, 15, 16, 19 și 20, iar în masivul Cernica numai în regiunea zisă «Bivolărie» unde e numai tei pur, masiv tânăr. Acelaș parazit atacase cerul sub forma de «maladia tumorilor negre» în Pustnicul, parcelele 24, 25, 27, 28, 29, 30 unde cerul e aproape pur, prea puțin amestecat cu gârniță, rar ulm și frasin, carpin și arțar și era bine cunoscut în pădurile din nordul județului Ilfov, plasa Snagov la Căldărușani și în Vlașca. De la data de mai sus maladia se întinse mereu și parazitul deveni constant pe tei și cer, apoi trecu la toate esențele, ca parazit *cos-*

mopolit. Pădurea noastră cercetată cu deamănuntul în toate epocile anului de d. G. Ionescu, un laborios student, elev încă al Școlii, ne-a rezervat câteva surprize.

După cum priviți numeroasele exemplare ce vă prezintă, sunt puține esențele sociabile cu teiul și cerul cari să nu fie atinse de teribilul flagel. Rând pe rând maladia cancerului trecu la *ulm*, apoi la *frasin*, *jugastru*, *arțar lătăresc*, *măr*, *carpin* și chiar la *cer*, care prezintă astăzi în același timp și tumori și cancere. Dintre esențele secundare mai putem citi *Rhamnus cathartica*, *Sorbus torminalis*, *plopul* și *cornul*. Dacă luăm masivul de tei canceros, maladia radiază în toate sensurile, după cum ne arată săgețile pe această hartă, trecând și în pădurea Eforiei. În parcelele 21, 24 și 17, d-l Ionescu găsi cancerele pe cer, iar în 21 un asemenea individ prezintă în interiorul cancerului o tumoare în formațiune, pe socoteala țesutului cicatricial al umflăturii marginale. Tumora cerului se întind în sensul săgeților peste întreaga pădure, trecând și peste linia ferată în crângul unde predomină această esență.

Primul exemplar de *ulm canceros* fu găsit de d. Ionescu în parcela 15 de șleau, de aci se întinde pe marginea bălții Pasărea, unde aproape toți ulmii sunt cancroși și încă prezintă numeroase cancere, apoi în sus pe coama coprină în parcelele 19, 20, 23, 24, 26 și 27. Mai sunt numeroși indivizi de această specie cu cancere în aproape fiecare parcelă, chiar și peste linia ferată în crâng, ca și în pădurea Eforiei și Cernica, precum și cei plantați pe linia ferată, după datele d-lui Ionescu.

Frasinii cancroși sunt diseminați pretutindeni, primii găsiți fură în parcelele No. 14 și 18 în apropierea Rovinei cu Plopi. Primul *jugastru* de acest fel apăru în parcela 7, iar astăzi maladia e răspândită aproape pretutindeni. După d. Ionescu cei mai atacați sunt indivizii groși cel mult de 10 cm. diametru. *Carpinul canceros* e mai rar, în schimb ramurile tinere sunt invadate de o formă *Pseudovalsa* sau forma ei secundară *Coryneum*, care le ucide repede. Puetii aduși din pădure la școală pentru gard viu desvoltară în anul acesta parazitul care le usucă ramurile.

În ce privește maladia tumorilor deveni universală pentru toate cele trei specii de *Quercus* din pădurea noastră și începe a se forma și într'un cancer normal al unui tei.

Exemplarele bolnave aduse de d-l Ionescu, fură cercetate cu cea mai mare minuțiozitate și conclusia mea este: *Trematovalsa Matruchoti* este cauza tuturilor fenomenelor morbide ale tuturilor

esențelor noastre ferestiere din pădurile de câmp ; ea e în acelaș timp unul dintre cei mai de temuți inimici criptogrami din câți s'au văzut până astăzi.

Acestea fiind zise, e momentul să tragem o concluziune. A priori chiar, se putea conchide că starea actuală a masivelor noastre în special cele zise de «șleau» din regiunea de câmpie, implică o *predispoziție* a arborilor de ori ce specie, pentru atacul paraziților de răni. Și adică, numai a paraziților ? E mai mult decât atât. Să luăm masivul de pini austriaci plantat la Brănești. Mulți indivizi dintre aceștia se văd uscându-se cu desăvârșire, începând dela vârf, de cele mai multe ori pâlcuri întregi. Eu cred că e un fenomen apropiat de cel descris dejă de mult de Robert Hartig sub numirea de «putrezirea rădăcinei» — Wurzelfäule — și a cărui cauză e următoarea : solul în chestiune era rău, prezinta dedesubt un strat de lehm argilos devenit impermeabil în urma constituirii populamentului de pin, sol care n'a fost avut în vedere cu ocazia plantațiunei. Se mai cunoaște de altfel influența rea asupra vegetațiunei arborilor a unui sol de unde lipsește un element nutritiv și ca atare are de consecință un atac ușor din partea paraziților.

Dar să lăsăm solul și să revenim la regimul nostru de crâng, unde pădurea nu se regenerează decât grație lăstarilor dați de rădăcină sau de buturugă. Puterea de viață scade mereu, întocmai ca la acele microorganisme, cari ajung să nu se mai poată reproduce decât după o prealabilă conjugațiune, ceace în cazul nostru este producerea de sămânță. Ca să ne dăm seama despre starea arborilor noștri, să ne presupunem puțin în pădure la Pustnicul, unde în loc să privim, după obicei, numai sus spre coronamentul arborelui, să ne aruncăm ochii la baza lui. Acolo e o buturugă mare neregulată, o copaie ai cărei pereți sunt formați de o țesătură încălțită de fibre ocolind numeroase noduri, copaie în care stagnează apa de ploaie și din topirea zăpezei, un adevărat aquariu. La suprafața lichidului e o floare îngroșată ca cea de d'asupra oțetului ; e florula criptogamică a aquariului, cu alge verzi, microbi și mucigai, zeamă destructoare preparată pentru uciderea cu încetul a pădurei. Iar d'asupra, pe trunchiu, sunt cuiburile de omizi ! Și alături ramuri rupte, sdrelituri de topor, de căderea unui arbore vecin : iată rănila, cauza prosperărei parazitului ucigător și prin urmare a existenței boalei. Dar cauza cauzelor e omul.

Ignoranța condițiunilor de trai ale pădurei, dete naștere în Germania stabilirei acelor masive întinse de conifere, în afară de

zona naturală de vegetație a speciei, și încă de masive pure, iar rezultatul fu îmbogățirea patologiei vegetale cu un mare număr de indivizi și specii de inimi vegetali și animal, descoperirea de frumoase fenomene biologice, dar perdere colosală de bani și de muncă.

Din toate părțile vine un legitim răspuns la întrebarea : cine a distrus pădurea ? *Omul*. Și încă și mai rău, căci de cele mai multe ori a făcut-o *cu voință*. Prin tăieri și defrișeri nesăbuite, el secă avuția solului forestier, slăbi puterea de rezistență a arborelui la intemperii și la atacul inamicilor. Și apoi spre a pune culme activității sale nefaste, el, prin producerea rănilor, deschise poarta paraziților periculoși.

Rezultatele pășunatului și despăduririi, îl văzurăm unii dintre noi vara trecută, în excursia Școalei în munții Vâlcei și Gorjului; iar imaginea Mirului-mare, cu armata sa de spectri de lemn ce păreau că ne amenință, prezentând aspectul unei a doua zi după înfrângere, în acel război pentru exterminarea unei avuții, pe care natura a lăsat-o să fie nesecată în eternitate, ne urmărește încă. Și noi cari plecaserăm să admirăm pădurea virgină seculară a Carpaților, cu sufletul setos de a ne perde pentru un moment în evocarea timpurilor ce nu mai sunt, noi căutam în zadar codrul Gorjului. Ne răspunse un echou depărtat al refrenului cântecului poetului : «*Mais où sont les neiges d'antan ?*» Codrul a fost.

Dar or ce lamentațiune e de prisos, cu atât mai mult cu cât strigătul de alarmă e dat; și cu toate că de departe, dar e dat în așa mod ca să se audă peste întreaga lume, ca trîmbița Ingerului apocaliptic. E circulara recentă a Prezidentului Statelor-Unite din America, datată 19 Februarie anul curent, și primită de curând la Ministerul de Domenii. După ce arată că în acest timp — data circulării — s'a adunat la Washington o conferință a reprezentanților Mexicului, Dominiunei Canadei și a Statelor-Unite americane, spre a se ocupa cu chestiunea bunurilor naturale, recunoscând necesitatea imperioasă a dezvoltării și întrebuițării marilor resurse de cari trebuie să depindă civilizația și prosperitatea națiunilor, guvernele respective cred de cuviință să realizeze necesitatea vitală a opririi distrugerii făcute prin imprudență și fără trebuință a bogățiilor lor naturale. Trebuie să se repare prejudiciile aduse, între cari distrugerea pădurilor care aduce după sine sterilitatea de regiuni întregi. O lecție tot așa de veche ca și rasa umană, o lecție care a fost prea puțin avută în vedere, — «*this is a lesson almost as old as the human race... a lesson... wich*

has been too little heeded». — Președintele se adresează principalelor guvernăminte din lume, în scopul de a se pune la cale convocarea unei conferențe mondiale la Haga, unde să se întâlnească delegați din toate părțile lumii, pentru a se aviză la alcătuirea unui plan general pentru inventarierea avuțiilor naturale ale lumii, să se ia în considerare problema cercetării cum s'ar putea repara injuriile cauzate prin devastarea și distrugerea resurselor naturale, dându-se recomandațiuni în interesul conservațiunii, dezvoltării și reîmplinirii lor.

«Popoarele din întreaga lume sunt deopotrivă interesate la menținerea avuțiilor din întreaga lume, ele beneficiază prin conservarea lor și suferă prin distrugerea lor. Poporul din fiecare țară are un egal interes în chestia cerinței nutrimentului și materialului de manufacturi din orice altă țară, nu numai fiindcă aceste bunuri se pot schimba prin procedeele comerțului, dar de oarece cunoașterea cerinței totale e necesară pentru tratamentul inteligent al distribuțiunii cerinței pentru fiecare națiune».

— «The people of the whorld are interested» in the natural resources of the whole world, benefited by their conservation and injured by their destruction. The people of every country are interested in the supply of food and of material for manufacture in every other country, not only because these are interchangeable through processes of trade, but because a knowledge of the total supply is necessary to the intelligent treatment of each nation's share of the supply». —

Ca pentru toate sursele naturale ale buneii stări naționale *popoarele de astăzi conservă pământul în așteptarea popoarelor ce vor veni după dânsule. Citind lecțiunile trecutului, o asemenea conferință va trebui să privească dincolo de trecut în viitor.* — «As to all the great natural sources of national welfare, the people of to-day hold the earth in trust for the people to come after them. Reading the lessons of the past aright, it would be for such a conference to look beyond the present to the future».

E de dorit — vom zice cu toții — ca cele arătate în circulara Statelor-Unite să devină un cuvânt de ordine și pentru cei ce sunt chemați să decidă în chestiile mari din țara noastră. Primul punct e de netăgăduit, întocmirea de legi defensive pentru ocrotirea avuțiilor naturale, între cari de sigur pădurea ocupă un loc capital: iată deci impunându-se reglementarea justă a regimului forestier. Dar începutul e dejă făcut. Cu multă satisfacțiune auzirăm adi-

neauri despre depunerea în Parlament a proiectului noului cod silvic, în urma stăruinței d-lui Președinte al Societății noastre. Să sperăm că se va ține seamă în totul de vederile exprimate de d-sa, pentru ca măsuri isvorite din vederi largi să fie dictate de viitorul cod silvic, pentru încetarea devastărilor și distrugerilor pădurilor și munților noștri, de către moșneni și alți proprietari pe deoparte, de diferiți exploataitori de toate soiurile, pe de altă parte. Va reveni oare atunci și pentru păduri o eră de pace și prosperitate, cu alte cuvinte va fi suficientă simpla reglementare, pentru încetarea răului ?

«Nor is this all», cum zice circulara americană ; urmele răului sunt prea adânci ca să ajungă numai paliativele, avem nevoie de o eră *de reconstruire*. Altfel, îndreptările nu vor fi decât la suprafață, iar pe dinăuntru va rămâne mereu ceva putred. Remediile sunt de ordine internă și depind în primul rând de personalul silvic, iar în al doilea de cercetările și experiențele științifice.

În ierarhia personalului forestier, centrul de gravitate, cheia serviciului, îl formează fără îndoială *șeful de ocol*. Și luând cazul concret cu care ne ocupăm, ce trebuie să facă șeful de ocol în cazul ivirii unei boale în pădure ? El este care trebuie să ia primele măsuri, să cerceteze la fața locului, să determine cauza, să avizeze la mijloacele de combatere. Dar cum ar putea face toate acestea un om împovărat cu atâtea : cu administrație de moșie, cu susțineri de procese, cu hotărnicii, cu tot ce are nevoie Ministerul ? Să zicem însă că ar rupe din timp și ar voi să se ocupe și de ceace în starea actuală a serviciului, se consideră ca o îndeletnicire de ordin cu totul secundar : cu *chestiunile silvice*. S'au îngrijit oare cei în drept ca instrucția și educația viitorului silvicultor să nu sufere ? Unde sunt laboratoriile necesare unei școale și mai ales unei școale superioare, unde asistenții și laboranții absolut indispensabili, pentru ca partea practică a cursurilor să se facă în conștiință ? Iată o lacună mare în progresul Silviculturii.

A doua chestie e a *stației de experimentări și cercetări forestiere*, instituțiune cel puțin tot așa de utilă ca și un biou geologic. A nega trebuința stațiunii forestiere, e a nega pe aceia a pădurei. Cum vom reclădi pădurea distrusă, când încă nu cunoaștem calitatea solurilor noastre de pădure ? Și pentru acest studiu al solului nu e de ajuns o simplă chartă geologică, el presupune cunoștințe mixte și variate de botanică, meteorologie și silvicultură, în afara celor de mineralogie și geologie. Nu trebuie să cunoaștem condițiile de vegetație într'o localitate dată, ca să inducem asupra

speciei ce s'ar putea planta mai cu succes? Nu e nevoie să știm legătura dintre solul în chestie și plantă, cu alte cuvinte relațiunile de stațiune? Putem ignora chestia regimului vânturilor dominante și relațiunea dintre ele și pădure? S'au făcut asemenea studii preliminare înainte de a se planta în regiunile noastre de stepă, în Bărăgan sau în Dobrogea?

Dar ce să vorbim de o asemenea instituție, când Școala nu are încă nici material didactic, nu suficient, dar nici cel absolut indispensabil începătorilor?

Mă opresc de a spune mai mult, știu însă că sunt și oameni cu bunăvoință cari se vor convinge odată de adevăr.

De aceia e timpul să încheiu. Cu această ocazie doresc să mă adresez reprezentanților celor două extremități ale corpului silvic, de față aci, unora cu o rugăciune, celorlalți cu un îndemn.

D-voastră, domnilor, ce conduceți Corpul silvic, nu uitați înțelesul ce se degaje din cuvintele: «Conservăm pământul în așteptarea celor ce vor veni după noi». Aveți datoria să luminați pe cei puternici asupra măsurilor de luat pentru reintrarea în calea normală, spre recucerirea bunurilor naturale. De d-voastră depinde ca cei ce vor reprezenta Silvicultura în viitor, să devină falanga sacră care să realizeze dorințele D-voastre și ale Țării.

Iar d-voastră cari veți fi corpul silvic de mâine, cei ce la aurora carierei v'ați ales ca deviză «Codrul», nu perdeți din vedere că vă așteaptă o sarcină grea. În d-v. se concentrează speranțele celor ce sunt chemați să vă formeze și să vă conducă. Nici amintirile dezastrelor din munții Lotrului și Jiului, nici alte cauze de ordin mai intim, cari poate contribuie a întipări pe figurile juvenile o umbră de decepțiune, să nu vă turbure, făcându-vă a da îndărăt din calea spre care trebuie să pășiți, spre bătălia ce se deschide contra forțelor naturii și instinctelor rele ale omului. Poate că în această luptă, veți avea de combătut adversari mult mai redevabili ca microorganismele pădurei; dar înarmați cu trei virtuți cardinale: munca, răbdarea și speranța, nu pregetați; căci cu cât calea va fi mai spinoasă, cu atât victoria va fi mai meritată; fiindcă nu trebuie să uitați că «cine învinge fără pericol, triumfă fără glorie». Și pe d-v. vă așteaptă gloria de a crea Țării o nouă față, când veți fi repopulat munții, reclădind codrul primitiv distrus de lăcomie și ignoranță. Înainte dar, prin cucerirea Adevărului, spre redobândirea Frumosului și Utilului.

Proiect de lege al Codului silvic

EXPUNERE DE MOTIVE

Domnilor Senatori,

Existența pădurilor, la noi mai mult ca în oricare altă țară, corespunde unei necesități din cele mai de căpetenie.

Aceste bunuri naturale, nu numai că constituiesc una din ramurile cele mai importante de producțiune națională, dar exploatate în mod rațional, cu bună îngrijire și îngrădite prin măsuri de conservare și de regenerare, ele pot deveni un izvor permanent de bogăție al țării.

Pădurile nu numai că procură tot felul de lemne trebuincioase, dar ele au o mare influență asupra climei locale a unei regiuni. Prin ele se păstrează izvoarele, se regulează cursul apelor, se împiedică formarea torenților și inundațiunile. Pădurile micșorează afară de aceasta acțiunea vânturilor și înfriuresc în mod favorabil asupra sănătății publice.

Nimenea astăzi nu se mai îndoește de absoluta necesitate a pădurilor și toți vedem cum cele mai multe țări își dau silința de a cultiva și exploata în mod rațional pădurile lor, iar altele cum caută a restabili cu mari sacrificii ceea ce și la noi, din nebagare de seamă, sau din nepăsare, s'a distrus cu ușurință.

Grija de a împiedeca disparițiunea pădurilor o întâlnim la noi încă din jumătatea secolului trecut.

Legea din 1847 a oprit în *Țara Românească* tăierea pădurilor mânăstirești. Dacă ea s'ar fi mărginit la această dispozițiune, o parte însemnată din pădurile noastre ar fi fost cruțate; din nenorocire însă această lege chiar, a dat posibilitatea de a se înlătură principiul salutar introdus în prima sa parte, prevăzând că *«la întâmplare de vr'o trebuință publică de lemne dintr'acele păduri, aceasta se va putea întâmpina prin înțelegerea chiriarhului Eparhiei cu Logofătul Dreptății și prin deslegare Domnească»*.

Aplicarea acestei ultime dispozițiuni a dat loc la o mulțime de abuzuri. Tăierile, în vederea așa ziselor cazuri excepționale, au fost permise, fără a se lua vr'o măsură de

control, neexistând pe acel timp nicio autoritate însărcinată cu supravegherea unor asemenea tăieri.

În 1851 s'a încuviințat înființarea de izlazuri, pentru pășunatul vitelor în păduri și s'a permis țăranilor luarea de lemne pentru îndestularea trebuințelor lor, măsuri cari au contribuit asemenea la ruina pădurilor.

În *Moldova*, legea din anul 1843 pentru *cruțarea pădurilor*, a stabilit regulile după cari urmă să se facă exploatarea pădurilor mânăstirești, reguli cari în cea mai mare parte au fost luate din codul silvic francez.

Legea însă s'a aplicat de persoane cari nu posedau cunoștințele speciale necesare, astfel că chiar sub ochii lor se comiteau nenumărate abuzuri.

Pășunatul vitelor și destupările de păduri însă se practicau pe o scară foarte întinsă.

În anul 1860, s'a creat la Ministerul Cultelor o direcțiune silvică și s'a prezentat în acelaș timp Camerii legiuitoare un proiect de lege pentru organizarea definitivă a acestui serviciu.

Această direcțiune a funcționat cu oarecare folos pentru păduri, până în anul 1864. În 1863 ea și-a întrerupt lucrările prin desființarea corpului silvic, pe motivul că acest corp fiind incomplet nu putea aduce foloasele ce se cereau dela dânsul. Tot atunci s'a desființat și școala de silvicultură, care la finele anului școlar 1863—1864, trebuia să dea un număr de 28 agenți silvicultori.

În acelaș an, silvicultorii au fost reînființați, organizându-se din nou direcțiunea generală a administrațiunii silvice. La începutul anului 1864, silvicultorii au fost din nou desființați și pădurile au rămas mult timp sub regimul administrativ, până în anul 1872, când prin legea pentru administrațiunea domeniilor Statului, s'au înființat inspectorii șefii și sub-șefii de circumscripțiuni silvice și pădurari.

În 1873, Ministrul de finanțe P. Mavrogheni a prezentat un proiect de cod silvic, care a fost votat de Camera deputaților, dar care a fost respins de Senat.

Prima legislațiune asupra pădurilor a fost Codul silvic promulgat la 19 Iunie 1881, care este și astăzi în vigoare.

Această lege coprinde nenumărate dispozițiuni cari trebuiau de mult modificate.

În anul 1893, Ministrul de Domenii, D-l P. P. Carp, a elaborat un nou proiect de Cod silvic, care însă n'a fost nici odată prezentat Corpurilor legiuitoare.

Voi expune pe scurt motivele care m'au îndemnat să propun modificarea actualei legislațiuni silvice.

Codul silvic actual conține unele dispozițiuni, cari nu s'au putut și nici nu se vor putea mult timp aplica, altele care sunt incomplete, iar altele care prevăd măsuri cu totul neindestulătoare pentru atingerea scopului urmărit de legiuitor.

Astfel, prin art. 1 și 2, direcțiunea generală a tuturor pădurilor supuse regimului silvic, a fost dată personalului silvic al Statului, cu îndatorirea de a exercita un control asupra modului cum se administrează aceste păduri.

Această dispozițiune, luată din legislațiunile altor țări, a fost introdusă în Codul nostru silvic fără să se țină seamă că nu aveam un personal silvic îndestulător și nici în de ajuns de pregătit pentru a îndeplini această grea sarcină. Dar ceea ce este mai trist este că, după 27 de ani dela punerea în aplicare a Codului silvic, nu numai că agenții Statului nu sunt în măsură de a-și îndeplini această obligațiune impusă prin lege, dar abia pot, și uneori foarte incomplet să facă un control serios asupra pădurilor Statului. Din cauza unor economii rău înțelese, numărul agenților silvici este așa de redus, că de multe ori un cap de ocol are sub supravegherea sa o suprafață păduroasă de 30.000 de hectare.

Inmulțirea agenților silvici ar fi deci o măsură din cele mai salutare pentru pădurile Statului și roadele pe care ea le-ar da, ar acoperi cu prisosință sacrificiile făcute.

O sporire repede a numărului agenților silvici, nu este însă posibilă din cauza că școala noastră de silvicultură dela Brănești, nu poate scoate deocamdată un număr îndestulător de silvicultori. Totuș, în budgetul anului viitor, am adus câteva mici îmbunătățiri care sunt însă departe de a răspunde adevăratelor trebuințe.

Statul, neavând dar mijloacele necesarii pentru a dirige administrațiunile tuturor pădurilor supuse regimului silvic, va trebui să se mărginească la rolul pe care-l îndeplinește

-astăzi: acela de a supraveghea prin agenții săi, ca proprietarii să nu violeze dispozițiunile legii ce propunem, în ce privește amenajarea, defrișările, etc. și să îndeplinească noile sarcini ce i se impun, dintre cari cea mai importantă este aceea de a face amenajamentele sau regulamentele provizorii de exploatarea pădurilor moșnenilor sau răzașilor.

Art. 1 și 2 din actuala lege, privitoare la direcțiunea generală, pe care agenții silvici ai Statului trebuie să aibă asupra pădurilor supuse regimului silvic și asupra controlului ce ei trebuie să exercite asupra personalului silvic, fără a se excepta pădurile aparținând instituțiunilor cari au un serviciu bine organizat, ca Domeniul Coroanei, Eforia spitalelor civile din București, etc., vor trebui suprimate, cu atât mai mult cu cât nici odată n'au fost aplicate.

În ce privește dispozițiunile incomplete ale codului actual și măsurile prevăzute într'insul, cari sunt neîndestulătoare pentru atingerea țelului urmărit, le voi semnală cu ocaziunea dezvoltării principiilor coprinse în fiecare capitol din proiect.

Pentru ca să puteți face o comparațiune între dispozițiunile propuse prin proiect și cele coprinse în Codicele silvic în vigoare, am pus în fața fiecărui articol din proiectul corespunzător din acest Codice.

Regimul silvic.

Prin regim silvic se înțelege tot complexul de dispozițiuni prevăzute prin lege, cari au de scop regulamentarea exploatării pădurilor, fixarea epocii când vor trebui să se facă reimpăduririle, oprirea defrișărilor, afară de anumite cazuri, luarea măsurilor de poliție și de pază a pădurilor, enumerarea penalităților de aplicat pentru abaterile dela lege și în fine urmărirea delictelor și contravențiunilor.

Numărul pădurilor supuse regimului silvic după codul actual fiind restrâns, am complectat dispozițiunile legii făcând să intre sub acest regim și următoarele păduri:

1. Pădurile Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, așezămintelor de cultură națională, fundațiunilor private, societăților anonime și ale oricăror alte persoane juridice;
2. Pădurile stăpânite de moșneni sau răzași în devălmășie, în cri și ce parte ar fi situate;

3. Pădurile ce se găsesc în bazinele de recepție ale torenților, a căror existență este necesară pentru a împiedică surpăturile, mișcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrelor sau a stâncilor și transportarea lor în albiile riurilor, pe care le înalță și provoacă inundațiuni în regiunea de câmpie.

Trecerea acestor păduri sub regimul silvic era absolut necesară, pentru ca proprietarii lor să poată fi supuși la toate îndatoririle ce decurg din aplicarea acestui regim.

Conservarea pădurilor. Cumpărarea de păduri de către Stat.

Modul cum s'au exploatat până acum cea mai mare parte din pădurile noastre, a dat rezultatele cele mai funeste. Nu mai vorbesc de pădurile de câmp, cari încetul cu încetul au dispărut aproape cu desăvârșire, din cauza ușurinței cu care s'au permis defrișările, dar chiar în regiunea muntoasă păduri întregi cu arbori mari și frumoși, cari altădată acopereau munții noștri și cari făceau podoaba acestei regiuni a țării, astăzi aproape că nu mai există. În locul lor n'au rămas decât goluri, unde pe alocuri se zăresc încă o parte din tulpinile arborilor de odinioară, printre cari crește și câte puțin iarbă, iar în multe părți a dispărut și această urmă a pădurilor de altădată, astfel că apele ploilor torențiale ne mai întâlnind nici un obstacol, târâsc în vale pământul și-l transportă în albiile riurilor, sau îl depune de multeori peste terenurile cultivabile sporindu-se astfel din an în an suprafața locurilor improductive.

Acest spectacol întristător, acest rezultat dezastros, este datorit în parte lipsei de atențiune ce se pune în facerea lucrărilor de amenajarea pădurilor, dar mai cu seamă legislațiunii noastre silvice, care nu prevede destule măsuri pentru conservarea și regenerarea masivelor noastre păduroase.

Voiu examina rând pe rând dispozițiunile cuprinse în actualul Codice silvic, cari se pot grupa sub acest capitol; apoi voiu arăta cari sunt măsurile ce propun pentru ca să se împedice pe viitor răul pe care cu toții îl cunoaștem.

Amenajarea pădurilor. Codul silvic actual prevede următoarele dispozițiuni: Nici o pădure supusă regimului silvic-

nu se poate exploata decât în baza unui amenajament. La facerea unui amenajament se va avea totdeauna în vedere conservarea pădurilor. El va fi făcut conform științei și în vederea circumstanțelor locale. Tereșurile despădurite se vor repopula prin însămânțare artificială și prin plantațiuni.

Deși obligațiunea de a face un amenajament conform științei și în vederea circumstanțelor locale nu este decât enunțarea unor principii vagi, cari nu indică măsurile practice de aplicat, totuș cu dispozițiunile actualei legi s'ar fi putut face mult.

Dacă amenajamentele pădurilor supuse regimului silvic s'ar fi făcut în vederea conservării și dacă s'ar fi impus proprietarilor sau exploatatorilor obligațiunea de reîmpădurire, de sigur că pădurile n'ar fi ajuns în starea în care se găesc astăzi.

Dar, nu numai că amenajamentele nu s'au făcut în vederile legii, dar în realitate nici n'au fost amenajamente propriu zise. Ele conțineau numai câteva reguli simple de exploatare, cari nu erau rezultatul unor cercetări amănunțite asupra circumstanțelor culturale și economice locale, ci mai mult a unor cunoștințe superficiale, dobândite în urma unor studii cu totul sumare.

Codul silvic în prima redacțiune a art. 6 impunea Statului, ca în timp de cel mult 15 ani, să amenajeze toate pădurile supuse regimului silvic. Fie din lipsă de personal, fie din lipsă de mijloace, fie din ambele cauze, această importantă dar și grea lucrare nu s'a putut însă executa nici până astăzi.

O modificare în anul 1896 a acestui articol, a dispus ca amenajamentele să se facă în fiecare an în limitele mijloacelor de care Statul va dispune și că, până la facerea amenajamentelor, exploatarea pădurilor supuse regimului silvic, să se facă după studii sumare pentru anume porțiuni, de către un singur silvicultor al Statului sau recunoscut de Stat.

Cu facultatea de a se exploata pădurile numai pe baza unor asemenea studii, s'a înlăturat toată grija ce agenții silvici trebuiau să aibă de a impune proprietarilor sau exploatatorilor, obligațiunile necesare pentru conservarea și repopularea acestor păduri.

Dar, admițând că prin studiile sumare s'ar fi impus ase-

menea îndatoriri, totuș ele nu s'ar fi putut execută, din cauză că legislațiunea actuală prezintă o mare lacună în această privință.

Legea în art. 14 aplică o pedeapsă aceloră cari exploatează fără amenajament o pădure supusă regimului silvic; ea nu prevede însă nici o pedeapsă pentru aceia cari nu respectă amenajamentul. Prin urmare, orice îndatorire privitoare la conservarea pădurilor, fie la reîmpădurire, nu putea avea nici o eficacitate din moment ce legea n'a prevăzut nici o sancțiune, în caz de abatere dela aceste îndatoriri. Pentru a înlătura toate inconveniente ce prezintă actuala legislațiune silvică, am introdus în lege următoarele dispozițiuni:

1. Am indicat, în art. 5 din proiect, cari sunt principiile cari trebuiesc observate la facerea unui amenajament. Din acestea cele mai principale sunt: conservarea pădurilor și regenerarea lor cu esența proprii regiunii în care pădurea este situată. În ce privește pădurile Statului, ale așezămintelor de binefacere și de cultură națională, precum și a celor lalte persoane juridice, s'a impus afară de aceasta și obligațiunea de a se fixa condițiunile și modul de exploatare, de a se stabili posibilitatea în vederea continuității exploatării, de a se conduce arboretele până la vârste înaintate când pot produce lemn de lucru și de construcțiuni, dacă felul speciilor și natura terenului vor permite bine înțeles aceasta.

2. Am specificat în art. 3 în atribuțiunea căror anume agenți silvici intră alcătuirea amenajamentelor pădurilor Statului, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor și comunelor; cari sunt agenții cari vor face amenajamentele pădurilor Domeniului Coroanei, așezămintelor publice și private precum și ale celorlalte persoane juridice și cari sunt aceia cari vor fi însărcinați cu întocmirea amenajamentelor pădurilor particulare.

3. Am menținut dispozițiunea ca, până la facerea amenajamentelor pădurilor supuse regimului silvic, exploatarea să fie făcută tot în baza de studii sumare, cu condițiunea încă ca aceste studii să fie alcătuite de doi agenți silvici superiori și în conformitate cu dispozițiunile art. 5 și 6, de care v'am vorbit mai sus.

4. Am prevăzut asemenea o sancțiune pentru cazul când proprietarul sau exploatatorul unei păduri se va fi abătut dela

prescripțiunile amenajamentului, supunându-l la o amendă dela 300 până la 500 lei de hectar.

Când exploatarea nu se va fi făcut pe suprafață, ci pe număr de arbori, proprietarul sau exploatatorul va fi supus la amenda care se prevede în tabela alăturată pe lângă această lege și despre care vă voiu vorbi mai jos.

Impăduriri. Obligațiunea de repopulare a suprafețelor exploatate, precum și fixarea termenului de reimpădurire care variază după climă, felul speciilor, natura solului, etc. va trebui să se prevadă în toate amenajamentele. În caz când proprietarul sau exploatatorul nu va lua măsuri de reimpădurire în mod artificial a locurilor, cari nu se vor fi regenerat în mod natural, Statul va face această lucrare în contul lui. În acest scop agenții silvici vor întocmi un deviz al cheltuielilor necesare. Acest deviz va fi comunicat proprietarului, care va fi obligat ca în termen de 3 luni să depună la Casa de depuneri suma prevăzută în deviz.

După trecerea acestui termen, dacă proprietarul sau exploatatorul nu va fi făcut depunerea, Statul va face încasarea sumei conform legii de urmărire.

Pentru favorizarea împăduririlor de către proprietarii particulari, s'a prevăzut în lege ca planurile și devizurile necesare unor asemenea operațiuni să fie făcute de agenții silvici ai Statului, iar acesta să pună la dispozițiunea proprietarilor sămânța sau puștii necesari, în limita cantităților de care va dispune.

În acelaș timp s'a prevăzut ca Statul să acorde premii de încurajare proprietarilor particulari cari se vor fi distins prin o bună exploatare a pădurilor lor și cari vor fi făcut împăduriri în regiunea munților sau a dealurilor, precum și pe locurile supuse surpăturilor, iar la câmp pe terenurile cu nisipuri zburătoare.

Proprietarii cari vor fi lăsat ca pădurile lor să crească până la vârsta cerută pentru producerea lemnului de lucru și construcțiuni (70 ani cel puțin), vor beneficia de o reducere de jumătate din impozitul, ce vor fi obligați a plăti pentru pădurile în exploatare.

Cumpărări de păduri de către Stat dela Casa rurală.

Legea Casei rurale a prevăzut că pădurile ce se vor afla pe moșiile cumpărate prin mijlocirea Casei rurale, sau de această casă, spre a fi vândute în loturi la țărani, se vor cumpăra de Stat.

Această lege însă, nu s'a ocupat nici de procedura de urmat cu ocaziunea unor asemenea cumpărări, nici de modul cum prețul va fi fixat și nici de soluțiunea ce trebuie dată în cazul când Statul și Casa rurală n'ar cădea de acord asupra prețului pădurii.

Toate aceste cestiuni au rămas să se rezolve cu ocaziunea modificării codului silvic și după ce legea Casei rurale va fi fost pusă în aplicare.

Art. 12 până la 19 inclusiv, regulează în mod amănunțit toate aceste cestiuni.

Pentru studiarea și evaluarea pădurii, art. 12 din proiect prevede numirea, de către Ministerul de Agricultură și de Domenii, a unei comisiuni compusă dintr'un inspector silvic, din capul regiunii și capul de ocol silvic, al localității unde pădurea este situată. La lucrările comisiunii va asista și un delegat al Casei rurale.

Normele după care se va face evaluarea sunt amănunțit arătate în art. 13 și 14; nu cred dar că mai este nevoie să insist asupra lor.

Comisiunea va face și o schiță a perimetrului provizoriu al pădurii, în care se vor cuprinde: locurile necesare pentru depozitarea lemnului provenite din exploatarea pădurii, acelea ce se vor întrebuința ca fânețe pentru hrana vitelor necesare la facerea acestei lucrări, acelea trebuincioase pentru construirea de case de locuință pentru personalul silvic, pentru pepiniere sau pentru ori care necesități ale exploatarei.

Odată evaluarea pădurii făcută, Ministerul de Agricultură și Domenii va fixa prețul pădurii și prețul mediu pe hectar, după numărul de hectare cuprinse în perimetrul provizoriu fixat de comisiune, rămânând ca prețul total să fie precizat după determinarea perimetrului definitiv al pădurii.

Dacă perimetrul definitiv va cuprinde un număr mai mare sau mai mic de hectare ca cel provizoriu, prețul va fi sporit sau scăzut cu de atâtea ori prețul unității pe suprafață câte hectare vor fi mai mult sau mai puțin.

Prețul fixat de Ministerul de Agricultură și de Domenii

va fi comunicat Casei rurale. Dacă aceasta acceptă prețul, Ministerul va studia actele de proprietate și apoi împreună cu Casa rurală vor proceda la măsurătoarea perimetrului definitiv al pădurii.

Cu ocaziunea fixării acestui perimetru se vor indica pe planul moșiei și pe teren locurile necesare căilor de comunicațiuni pentru exploatarea pădurii, precum și locurile unde va fi nevoie să se utilizeze căderile de apă în interesul exploatării.

După determinarea perimetrului definitiv al pădurii, Ministerul de Agricultură și de Domenii, împreună cu Casa rurală, vor fixa cifra precisă a prețului pădurii și vor autentifica și transcrie actul de vânzare-cumpărare în registrele tribunalului.

Odată transcrierea făcută, Ministerul de Agricultură și de Domenii va fi obligat să ceară Ministerului de Finanțe ca să remită Casei rurale prețul pădurii care va fi plătit, fie în *rentă 4% pentru cumpărare de păduri*, pe cursul convenit și stipulat în contractul de vânzare-cumpărare, fie în numerar, pe care Ministerul de Finanțe și-l va procura din vânzarea de *rentă 4% pentru cumpărare de păduri*.

Casa rurală plătind dobânzi la bonurile pe cari le-a emis pentru cumpărarea unor asemenea păduri, din ziua vărsării prețului moșiei pe care se află pădurea vândută Statului, este drept ca Ministerul de Agricultură și de Domenii să-i bonifice dobânzile plătite de dânsa din ziua cumpărării pădurii până în ziua plății prețului lor, precum și taxa de înregistrare, proporțional cu prețul pădurii.

Afară de aceasta, Ministerul de Agricultură și de Domenii este dator a plăti Casei rurale toate cheltuelile făcute de dânsa pentru paza pădurii, din ziua cumpărării moșiei până în ziua revinderii pădurii către Stat.

Prevăzând în fine divergența ce s'ar putea ivi între Minister și Casa rurală asupra fixării prețului de cumpărătoare, am stabilit în proiect, că în asemenea caz, prețul se va fixa de o comisiune de arbitri compusă dintr'un delegat al Ministerului Agriculturii și al Domeniilor, dintr'un reprezentant al Casei rurale, ca membri, și din Președintele Consiliului superior al Agriculturii, sau în lipsa sa din consilierul care îl înlocuește, ca superarbitru și Președinte al Comisiunii de arbitri.

Deciziunea Comisiunii de arbitri va fi definitivă și executorie.

Defrișarea. În principiu, după codul actual; orice pădure supusă regimului silvic se poate defrișa în urma unui aviz motivat al Ministerului de Agricultură și de Domenii aprobat de consiliul de Miniștri și sancționat prin Decret regal. Totuși s'a făcut o excepțiune pentru pădurile situate în regiunile muntoase, precum și pentru pădurile cari servesc în aceste regiuni pentru apărarea căilor ferate sau a șoselelor. Aceste păduri nu se pot defrișa decât numai dacă au o întindere mai mică de 25 hectare și numai dacă proprietarul ia obligațiunea de a planta în locul pădurii, vii sau pomi.

Ușurința cu care s'a permis până acum defrișările, a adus pădurile noastre în starea în care, cu părere de rău, vedem că se găsesc.

Regiuni întregi sunt astăzi lipsite de vegetațiune lemnoasă și pădurile ce au mai rămas vor fi cu totul insuficiente pentru satisfacerea trebuințelor noastre viitoare.

Lemnul de stejar aproape a dispărut și, de sigur, multe generațiuni vor trece până ce pădurile de asemenea specie, distruse cu atâta înlesnire, vor fi repopulate și vor putea produce din nou lemnele necesare pentru lucru și construcțiuni.

Pădurile de brad și molift se împuținează asemenea și dacă nu vom lua în grabă măsuri pentru a împiedica pe de o parte exploatarea desordonată și defrișările, iar pe de alta pentru a obliga pe Stat și pe toți proprietarii, ale căror păduri sunt supuse regimului silvic, să reîmpădurească, vom fi siliți mai târziu să ne procurăm, din alte țări și cu prețuri îndoite și întreite poate, lemnul de care ne-am grăbit să ne desfacem în folosul mai mult al societăților străine, cari au exploatat și exploatează și astăzi pădurile noastre.

Este timpul ca să oprim în mod absolut defrișările și să nu le mai permitem decât pentru porțiuni mici și numai în cazuri de absolută necesitate.

Aceste cazuri le-am enumerat cu deamănuntul în art. 28 al proiectului de lege. Nu cred dar că mai este trebuință să intru în alte desvoltări.

Am asimilat cu defrișările pășunatul vitelor în pădurile tinere, având o vârstă mai mică de 10 ani, și exploatarea

vițioase cari conduc la distrugerea în total sau în parte a unei păduri.

Prin pășunatul vitelor după terminarea exploatării unei păduri, se poate distruge toate însămînțiturile și toți lăstarii, astfel ca regenerarea să fie cu totul compromisă.

A trebuit dar să introducă în proiect o dispozițiune care să împedice, în mod absolut, pășunatul în asemenea păduri.

Prin exploatările vițioase s'ar putea de asemenea ajunge la distrugerea pădurilor. S'a asimilat dar și exploatările vițioase cu defrișările.

Dar, pentru a nu expune pe proprietari sau pe exploatare la interpretări, cari să le cauzeze străgăniri și daune, s'a precizat în proiect că orice exploatare s'ar face în baza unui amenajament și cari ar fi conformă cu prescripțiunile lui, nu poate fi niciodată considerată ca vițioasă.

Acest temperament adus la textul riguros al art. 27 alineatul 1, va fi desigur un îndemn, pentru mulți proprietari și exploatare de păduri, de a recurge la facerea unui amenajament, care va fi pe viitor o garanție pentru o bună exploatare și pentru asigurarea regenerării pădurilor exploatare.

Pentru ca defrișările să nu mai fie posibile, s'a prevăzut o sancțiune pentru abaterile dela lege.

Toți acei cari vor fi defrișat o pădure, în afară de cazurile prevăzute la art. 28, vor fi pasibili de o amendă dela 500 până la 1.000 lei de hectar :

Parte din această amendă va fi întrebuințată pentru a împăduri suprafețele terenurilor defrișate ; restul va fi vărsat la casa Statului ca produs din amenzi.

Exploatarea pădurilor Statului, județelor, comunelor și așezămintelor publice și de binefacere.

Veniturile provenind din exploatarea unor asemenea păduri, fiind destinate a satisface necesități de utilitate publică, s'a prevăzut, ca vânzarea pădurilor Statului și a instituțiilor enumerate mai sus, să nu poată avea loc decât în baza unei licitațiuni publice.

Pentru a se vedea confuziunea în marcarea arborilor, în caz când exploatarea s'ar face pe număr de arbori, s'au obligat agenții silvici să depună la grefa tribunalului sau a

judcătorilor de ocoale respective, tiparul ciocanelor silvice cari se vor întrebuiți în marcarea arborilor.

Spre a se stabili răspunderile, art. 41 din proiect prevede, că exploatatorul este răspunzător de toate delictele silvice comise pânăla o distanță de 200 metri, deoarece se presupune că zgomotul produs de o tăiere de arbori, poate fi auzit pânăla această depărtare în jurul locurilor unde el exploatează.

El este descărcat de răspundere numai atunci când va fi indicat pe delicuenți, sau când va fi făcut dovadă că a luat măsurile necesare pentru descoperirea delicuenților.

Am mai introdus în proiect o dispozițiune analoagă ca aceea care există și în legea învoelilor agricole, privitoare la introducerea în țară a lucrătorilor străini pentru exploatare a pădurii.

Intrarea unor asemenea lucrători în țară nu va fi permisă decât în cazul când se va constata că, în regiunea unde se face exploatarea, nu s'au găsit lucrători, sau că aceștia n'au voit să se angajeze la asemenea lucrări.

Exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau de răzași în devălmășie

Acest capitol cuprinde dispozițiuni cu totul noi, cari n'au existat până acum în codul silvic. Ele au de scop să pună capăt stării de anarhie în care se găsesc astăzi cetele noastre de moșneni sau de răzași, proprietari de păduri, împiedicându-i de a distruge puținele păduri cari au mai rămas încă în stăpânirea lor.

Știm cu toții cum s'au exploatat până acum pădurile moșnenilor sau răzașilor.

Tăierile nu s'au făcut nici odată în proporțiune cu drepturile ce fiecare moșnean sau răzaș avea în devălmășie. De multe ori cei mai influenți, posedând părți mai mari în devălmășie și abuzând de situațiunea lor, au tras din păduri foloase mult mai mari decât partea ce trebuia să le revină, încălcând astfel peste drepturile celorlalți; alteori s'a întâmplat contrariul. Cei mai numeroși, deși cu părți mai mici în devălmășie, au impus voința lor celor cu părți mai mari tăind din pădure mai multe lemne decât li s'ar fi cuvenit.

Acelaş lucru s'a întâmplat şi cu vânzările în bloc făcute la diteriţi exploataatori.

Societăţi mari de exploatare, compuse aproape în unanimitate de străini, asigurându-şi sprijinul moşnenilor sau răzaşilor fruntaşi, au cumpărat mai toate pădurile moşneneşti sau răzaşeşti cu preţuri foarte mici sau aproape pe nimic în comparaţiune cu valoarea lor. Moşnenii sau răzaşii fruntaşi au încasat cea mai mare parte din preţ, dând celorlalţi devălmaşi sume cu totul neînsemnate. Prin asemenea mijloace societăţile au putut pune mâna pe întinsele şi frumoasele păduri moşneneşti, realizând astfel beneficii colosale în paguba nenorociţilor moşneni sau răzaşi cari au fost victima ignoranţei lor, căci nici unul din ei, fie fruntaş, fie printre cei din urmă, n'a cunoscut valoarea pădurilor ce a vândut.

Dispoziţiunile legii de faţă, prevăzute în acest capitol cari din nenorocire vin aşă de târziu, au de scop a face să înceteze această stare de lucruri, atât de ruinătoare pentru moşneni sau răzaşi şi atât de păgubitoare pentru interesele generale ale ţării. Dacă s'ar fi dat mai de mult, o cât de mică atenţiune acestei cestiuni atât de grave, s'ar fi putut lua la timp măsuri de acelea cari să împiedice spoliarea ţăranilor şi pierderea unei bogăţii din care numai străinii au tras cele mai mari foloase.

Principala dispoziţiune introdusă în lege a fost aceea de a pune sub regimul silvic toate pădurile stăpânite de moşneni sau răzaşi în devălmăşie, fie că ele ar fi situate în regiuni muntoase, fie că ar fi situate în alte părţi.

Consecinţa aplicării acestei dispoziţiuni va fi că, după punerea în vigoare a noului Cod silvic, moşnenii, sau răzaşii nu vor mai putea să-şi exploateze pădurile şi nici chiar să uzeze de dreptul lor de a lua din păduri lemne de foc sau pentru alte mici trebuinţe, până ce exploatarea nu se va fi regulamentat prin amenajament.

Aici se vor ivi două dificultăţi :

Facerea amenajamentului sau a regulamentului provizoriu de exploatare, necesită un studiu care nu se poate face în scurt timp. Până ce această lucrare nu va fi terminată, moşnenii sau răzaşii se vor găsi dar, în mod firesc, în neputinţă de a-şi exercita drepturile lor. Pentru a înlătura această dificultate, prin lege, am pus îndatorire Ministerului

Agriculturii și de Domenii ca, îndată după punerea în aplicare a legii de față și până la facerea unui amenajament sau unui regulament provizoriu de exploatare, să dea, prin deciziune Ministerială luată în urma unui studiu sumar al capului de ocol, aprobat de Consiliul tehnic, o *permisiune provizorie*, prin care să se dea puțință moșnenilor sau răzașilor de a lua din pădure lemne de foc, sau cele necesare pentru alte mici trebuințe ale lor. *Această permisiune provizorie* va fi dată tuturor cetelor de moșneni din țară, bine înțeles cu temperamentele ce vor trebui admise după localități și după împrejurări, rămânând ca exploatările regulate să nu poată fi făcute decât după un amenajament, sau după un regulament provizoriu de exploatare.

A doua dificultate ce se va întâmpina va fi aceea de a se stabili, care este partea ce revine fiecărui moșnean sau răzaș în devălmășie. Numai cunoscându-se acest lucru, se va putea ști ce cantitate de lemne de foc sau pentru alte mici trebuințe, va trebui să se dea fiecărui moșnean sau răzaș.

Acesta este punctul cel mai de căpetenie și cel mai greu de constatat și care a dat totdeauna naștere la lupte și certuri între moșnean și răzaș. Cei cari au drept la părți mici și cari de fapt exercită drepturi mai mari, au căutat totdeauna să evite de a se lămuri care este dreptul fiecărui membru al cetei de moșneni sau răzași.

Pentru a sili cetele de moșneni sau răzași să constate acest lucru, am prohibit în mod absolut prin lege de a se permite exploatarea unei păduri, stăpânită de moșneni sau răzași în devălmășie, sub orice formă s'ar face, până când aceștia nu-și vor fi constituit un așezământ, adică un act prin care să se stabilească drepturile fiecărui moșnean sau răzaș, modul în care aceste drepturi vor fi exercitate și cari sunt organele însărcinate a-i reprezenta.

Acest act, care până la un punct are oarecare asemănare cu statutele unei societăți anonime, este obligator pentru toate cetele de moșneni sau răzași.

Așezământul va fi autentificat după regulele prevăzute în art. 13 al legii Casei rurale pentru autentificarea actelor de cumpărare de loturi de către țărani dela acea casă.

Pentru a se stabili punctul cel mai esențial din așezământ, judecătorul de ocol, după cererea moșnenilor sau ră-

zașilor, sau după intervenirea capului de ocol silvic, va trebui să înștiințeze pe toți membrii cetei de moșneni sau răzași pentru ca, la o zi hotărîtă, să se prezinte înaintea sa cu actele și dovezile ce le au, pentru constatarea drepturilor ce fiecare are în devălmășie.

Moșnenii sau răzașii neposedând în general acte scrise, stabilindu-și adesea drepturile lor pe baza unei posesiuni vechi recunoscută de ceilalți moșneni sau răzași ai devălmășiei, judecătorul va fi dator ca, atunci când se va ivi contestațiuni sau când drepturile unora din moșneni sau răzași vor fi îndoelnice, să se refere la deciziunea majorității moșnenilor sau răzașilor cari vor putea decide ca devălmășii lor cu drepturi contestate sau îndoelnice, să poată participa și ei la facerea așezământului.

Numai în caz când majoritatea moșnenilor sau răzașilor nu va voi să ia o hotărîre, sau când va fi respins admiterea, judecătorul de ocol va interveni și va decide, fără drept de opoziție, apel sau recurs, dacă cei cu drepturi contestate sau îndoelnice pot sau nu să fie primiți provizoriu la facerea așezământului, rămânând ca justiția să se pronunțe asupra admiterii sau excluderii lor definitive.

Așezământul fiind un act, care regulează modul cum se vor administra în viitor pădurile cetelor de moșneni sau răzași și care, prin urmare, limitează dreptul fiecărui din ei, s'ar părea că la facerea lui ar trebui să participe toți membrii acestei cete.

Dacă ținem însă cont că mai în toate cetele de moșneni sau răzași există disensiuni, că unii din moșneni sau răzași, fie că au părăsit căminurile lor spre a se așeza în alte sate sau în orașe, fie că având o situațiune materială mai prosperă, nu pun tot interesul, ca cei cari sunt mai nevoiași, de a-și face așezământul lor ; că aceasta fiind situațiunea aproape a tuturor cetelor de moșneni sau răzași, a se cere consimțământul unanimității membrilor acestor cete, ar fi să se condamne moșnenii sau răzașii cei mai necesiți ca să nu-și poată face niciodată așezământul. Pe de altă parte, dacă am permite ca așezământul să fie făcut numai cu simpla majoritate a părților de devălmășie, el n'ar reprezintă voința celei mai mari părți din ceata de moșneni sau răzași. Pentru a nu lăsa dar ca întocmirea așezământului să depindă de buna

voință unei infime minorități și pentru a nu încredința iarăș acest mare drept numai unei simple majorități a părților de moșneni sau de răzași, am prevăzut în proiect, ca așezământul să poată fi întocmit dacă cei cari au făcut opunerea reprezintă mai puțin de una din zece din părțile totale ale devăl-mășiei.

Cei absenți vor fi considerați că au aderat la facerea așezământului, dacă nu vor fi făcut opunere în regulă înaintea judecătorului de ocol.

Art. 36 din proiect, prevede și celelalte dispozițiuni mai principale ce vor trebui să fie cuprinse într'un așezământ. El nu precizează anume modul cum trebuie stipulată fiecare dispozițiune, ci stabilește numai principiile, lăsând moșnenilor sau răzașilor toată libertatea de a decide și a fixa ei însiși regulile după care se va face numirea administratorilor cele după care se va fixa numărul și durata funcțiunei lor, precum și cele ce prevăd limita până unde se întinde drepturile acestor administratori.

Dispozițiunile privitoare la întrunirile anuale ale moșnenilor sau răzașilor, la luarea socotelilor, la fixarea remunerariilor administratorilor și la împărțirea beneficiilor, sunt cu deamănuntul prevăzute în articolele 38 până la 45 inclusiv, iar drepturile și îndatoririle administratorilor au fost specificate în articolele 46 și 47.

Nu voi mai intra dar în alte amănunte.

Pentru a avea o garanție că convocările întrunirilor sau chemările moșnenilor sau răzașilor la întruniri s'au făcut în regulă și după prescripțiunile așezământului, legea a prevăzut că capul de ocol silvic va asista la toate întrunirile și va semna procesul-verbal al întrunirii. În caz când se va constata că convocările și chemările nu sunt regulat făcute, el va avea dreptul a amâna întrunirea și a lua măsuri ca viitoarea întrunire să aibă loc numai dacă convocările și chemările se vor fi făcut în mod legal.

Pentru ca spoliarea moșnenilor sau răzașilor să nu mai fie posibilă în viitor, legea a dispus că, atunci când moșnenii sau răzașii vor voi să vândă în total sau în parte pădurile lor, vânzarea să fie făcută prin mijlocirea Ministerului de Agricultură și de Domenii și după aceleași reguli după care își vinde propriile sale păduri.

Vânzările făcute în alt mod vor fi nule și Ministerul de Agricultură și de Domenii, Ministerul public de pe lângă tribunalul situațiunii pădurii și orice persoană interesată va avea dreptul să ceară anularea vânzării.

Înainte de publicarea licitațiunii pentru vânzarea pădurii, Ministerul de Agricultură și de Domenii va face, prin agenții săi silvici, un studiu și evaluarea întregului material lemnos aflat în pădure; apoi va anunța și va ține licitațiune.

Ministerul va comunica administratorilor cetii de moșneni sau de răzași prețul cel mai mare eșit la licitațiune și dacă aceștia îl vor primi, el va încheia contractul de vânzare conform condițiunilor generale de vânzarea pădurilor Statului și celor speciale prevăzute în publicările de licitațiune.

Prețul va fi împărțit între moșneni sau răzași proporțional cu dreptul fiecăruia. Dacă părțile unora din ei vor fi contestate, suma la care contestatorii ar avea drept, va fi depusă la Casa de depuneri și consemnațiuni care o va liberă celor în drept, după rezolvarea pe cale judecătorească a acestor contestațiuni.

Ministerul de Agricultură și de Domenii va avea un drept de supraveghere asupra modului cum moșnenii sau răzașii vor face exploatarea pădurilor lor, atât din punctul de vedere cultural cât și din acela al unei bune administrațiuni.

El va verifica în fiecare an, prin agenții săi și printr'un inspector financiar, gestiunea administratorilor și dacă va constata că ei nu lucrează cu bună credință și că compromit interesele cetii de moșneni sau de răzași, va putea suspenda pe administratori și provoca numirea altora în locul lor.

Pentru a nu se ivi întârzieri prejudiciabile intereselor moșnenilor sau răzașilor și pentru a se preveni turburările, cari s'ar putea naște în relațiunile dintre ei prin introducerea noilor dispozițiuni ale acestei legi, proiectul prevede în art. 53 că, îndată după purerea în aplicare a acestei legi, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va fi dator să intervină la judecătoriile de ocoale, ca să convoace cât mai neîntârziat cetele de moșneni sau răzași spre a-și constitui fiecare așezământul ei.

Înainte de a termina expunerea principiilor și dispozițiilor cuprinse în acest capitol, cred că este util a preciza, că toate aceste dispozițiuni vor fi aplicabile numai cetelor de moșneni sau răzași, cunoscute la noi sub acest nume. Celelalte stăpâniri în indiviziune, cum sunt acelea ale pământurilor dobândite în virtutea legii dela 1864 sau în virtutea de drepturi de succesiune sau alte drepturi, nu intră în prevederile acestei legi.

Și pentru a fi și mai clar, voi adăoga că prin cete de moșneni sau răzași se înțelege o grupă compusă, în majoritate, de țărani proprietari ai unui bun rural, cari stăpânesc acest bun în devălmășie pe baza de hrisoave sau acte vechi ori a unei posesiuni îndelungate de mai multe generațiuni și ale căror părți se stabilesc pe unități ca: stânjenu și palma, ca ocaua și dramul, ca funia, ori pe cap de moșnean sau răzaș pe baza oricărei alte unități.

Paza și poliția pădurilor.

Pentru ca pădurile să poată fi bine conservate, nu este destul ca să li se dea o bună îngrijire culturală, este înainte de toate necesar ca ele să nu fie expuse la stricăciunile și deprădările delicuenților.

Agenții cari vor fi însărcinați cu prevenirea și împiedicarea comiterii delictelor și contravențiunilor silvice, vor trebui dar să aibă dela lege toată autoritatea cerută pentru a-și putea îndeplini cu succes însărcinarea lor.

Legea cere pentru agenții silvici superiori, ai Statului și ai celorlalte autorități publice, precum și pentru acei ai așezămintelor publice de binefacere și de cultură națională, să poseadă anumite titluri de capacitate, iar pentru agenții inferiori, ca brigadieri și pădurari, să îndeplinească oarecare condițiuni de admisibilitate.

Agenții silvici chemați să facă paza și poliția în celelalte păduri supuse regimului silvic, vor trebui să aibă aceleași titluri sau să îndeplinească aceleași condițiuni de admisibilitate ca cei de mai sus și să fie recunoscuți de Ministerul de Agricultură și de Domenii; în caz însă când proprietarii acestor păduri nu vor putea găsi agenți silvici în asemenea condițiuni, Ministerul de Agricultură și de Domenii va putea

recunoaște ca agenți silvici, pe acei cari vor fi admiși de o comisiune examinatoare numită de acest Minister.

Agenții siviți ai Statului și ai celorlalte autorități și așezăminte precum și agenții silvici recunoscuți de Ministerul de Agricultură și de Domenii, vor depune jurământ după formula prevăzută în lege.

Afară de agenții silvici, și de agenții recunoscuți, paza pădurilor este dată și în sarcina tuturor funcționarilor administrativi și ai forței publice, precum și în aceea a ofițerilor, subofițerilor și soldaților grăniceri.

Conservarea pădurilor este una din cele mai de căpetenie măsuri de interes general.

La aplicarea ei, sunt obligați să dea concursul lor toți funcționarii publici în cercul cunoștinții și competenței lor. De aceea, prin lege, am pus îndatorire că oricare funcționar public va fi luat cunoștință de comiterea vreunui delict comis în pădurile supuse regimului silvic, să informeze îndată pe agentul silvic local, sau în lipsa lui pe notar, și să-i dea toate deslușirile necesare pentru constatarea delictului și descoperirea delicuenților. Pentru ca această îndatorire să nu rămână un simplu desiderat, am supus la pedeapsa amenzilor funcționarul care nu se va fi conformat dispozițiunilor art. 60.

Delicte, contravențiuni și penalități

Delictele și contravențiunile comise în pădurile supuse regimului silvic precum și penalitățile, prevăzute în această parte a proiectului, figurează în mare majoritate și în codul silvic actual; de oarece însă dispozițiunile cari sunt prevăzute în acest capitol, nu sunt prezintate în mod sistematic, iar unele din ele cuprind multe lacune, am crezut că este necesar de a le grupă în mod metodic împlinind și lipsurile constatate.

În această secțiune am început cu enumerarea infracțiunilor de mai puțină importanță și am terminat cu cele cari au mai multă gravitate și cari atrag după dânsese amenzi mai mari și chiar închisoarea.

În prima categorie intră infracțiunile dela art. 61 până la 70 inclusiv și 73; în cea d'a doua sunt cuprinse delictelor prevăzute la art. 71, 72, 74, 75, 76 și 78.

Trebuie să vă atrag atențiunea, că unele amenzi sunt fixate după tabela anexată la acest proiect de lege.

O asemenea tabelă există alăturată și la codul actual silvic, ea însă ne mai corespunzând cu prețul actual al lemnului tăiat în delict și deci de fapt nu mai constituia o pedeapsă.

La infracțiunile cu pedepse mai ușoare s'au complectat acele dispozițiuni, din cari unele nu erau destul de lămurite altele dedeau loc la controverse și altele nu figurau de loc în actuala lege. Toate aceste lipsuri au fost implinite și nu cred că este nevoie de alte explicații, modificările propuse reieșind din simpla citire a textelor.

La prima categorie de pedepse am introdus modificări art. 22 al Codului actual, care a devenit art. 62 din proiect, prenumerând ca delict silvice și zmulgerea sau distrugerea plantațiunilor din parcurile și grădinele Statului, județelor și comunelor și prevăzând în asemenea cazuri pe lângă amenzi și pedeapsa închisorii dela una până la 5 zile.

Motivele, cari m'au îndemnat să introduc în lege acele pedepse, au fost de a pune capăt lipsei de respect ce există în general la noi pentru lucrul public și mai ales pentru plantațiuni. Este destul să privim cum toate plantațiunile de pe marginea șoselelor dispar în fiecare an, cu toate silințele ce unele administrațiuni județene își dau ca să le păstreze.

Acelaș lucru se întâmplă și cu plantațiunile din parcurile și grădinele publice, cari se distrug pe diferite căi și în diferite moduri.

Numai aplicându-se o pedeapsă simțitoare, se va pune o stavilă spiritului distructor înăscut la unii pentru tot ce nu este al lor.

O dispozițiune cu totul nouă este aceea din art. 36, care supune la o amendă de 25 până la 200 lei și la o pedeapsă dela 5 până la 15 zile închisoare pe acei cari vor tăia, smulge sau vătămă puieții din pepiniere, din cei crescuți în pădure sau plantați în poieni sau alte locuri goale.

Accastă pedeapsă se justifică prin simpla ei enunțare. Nu numai că cei ce distrug puieții din unele plantațiuni, pepiniere sau din păduri, aduc o pagubă proprietarului acelei pepiniere sau aceluia pe locul căruia s'a făcut împădu-

virea, dar, prin vătămarea sau smulgerea puieților, delincenții împiedecă sau întârziează împăduririle. Este dar drept ca ei să sufere, în caz de infracțiune, o pedeapsă mai mare chiar, de cât aceia cari se găsesc în cazurile menționate la articolul 62.

Dispozițiunile art. 65, privitoare la pedepsele proprietarilor vitelor cari pășunează fără drept, au fost complectate și modificate prin scăderea unora din amenzi, cari erau prea mari față cu prejudiciul real ce pot pricinui aceste vite.

Pentru a înlesni repopularea pădurilor pe deoparte și pentru a împiedecă pe cei ce voesc să-și procure locuri de pășune prin incendiarea pădurilor pe de altă parte, am introdus un nou articol, 73, care oprește în mod absolut, sub pedeapsă de amendă, pășunatul în locurile unde pădurile au fost incendiate.

Pe lângă pedepsele prevăzute în actualul cod silvic, pentru acei cari aprind focuri la oarecare distanță de păduri, am introdus o dispozițiune nouă, de a se pedepsi și aceia cari, găsind în pădure rămășițele unui foc care nu este încă stins, nu l'au stins complect, precum și pentru acei cari nu vor fi vestit autoritățile publice că focul a izbucnit, spre a se lua măsuri pentru stingerea lui.

Pedepse s'au introdus prin art. 71 și pentru acei, cari prin neglijența lor ar fi provocat un incendiu într'o pădure.

La infracțiunile mai grave, cari pe lângă amendă sunt pedepsite și cu închisoare, s'au introdus următoarele dispozițiuni noi.

Toți acei cari vor fi contrafăcut sau falsificat ciocanele servind la marcarea arborilor, sau cari vor fi uzat de asemenea ciocane, acei cari își vor fi procurat fără drept ciocane adevărate și vor fi făcut cu ele o aplicare păgubitoare intereselor proprietarilor, vor fi supuși la o pedeapsă dela 3 luni la 2 ani închisoare.

Sustragerea de lemne lucrate sau așezate în teancuri sau stive, aflate în perimetrul pădurii, se va pedepsi cu aceiaș pedeapsă ca cei de mai sus și cu amenda dela 100 până la 1.000 lei.

Funcționarii cari vor fi provocat, înlesnit, sau participat la un delict silvic, vor fi pasibili de pedeapsa închisorii dela 3 luni până la un an.

Dar, printrucă magistrații adesea înclină a fi indulgenți cu cei ce comit delictе sau contravențiuni silvice, am prohibit în mod formal prin lege ca, la judecarea delictelor prevăzute în această secțiune, judecătorul să acorde circumstanțe atenuante.

Urmărirea delictelor silvice, se face de către agenții silvici chemați să facă paza și poliția pădurilor după distincțiunile prevăzute în capitolul VI.

Acești agenți au dreptul să constate prin procese verbale delictele și contravențiunile, de a lua instrumentele care au servit la comiterea delictului, de a urmări obiectele ridicate de delicuenți și a face, cu autorizarea judecătorului de ocol sau a administratorului de plasă, chiar perchizițiuni.

În privința urmării delictelor, dispozițiunile menționate în proiect sunt, în cea mai mare parte, cuprinse și în codul silvic actual.

Toată secțiunea a II-a din proiect, privitoare la urmărirea delictelor este amănunțit dezvoltată, voi releva totuș principalele dispozițiuni cari sunt introduse din nou în proiect.

Prin art. 80 am dat dreptul tuturor agenților silvici fără deosebire de grad, ca să ceară direct ajutorul forței publice pentru urmărirea, constatarea și pedepsirea delictelor și contravențiunilor silvice, precum și pentru luarea înapoi a lemnelor tăiate în delict, vândute, sau cumpărate în fraudă.

O altă inovațiune este cea privitoare la forța probatorie a actelor încheiate de agentul silvic.

În codul actual numai procesele verbale încheiate în caz de flagrant delict, fac probă până la înscrierea în fals. Celelalte procese verbale, sunt crezute numai până la proba contrarie.

Această din urmă dispozițiune a dat loc în practică la mari dificultăți. Autoritățile nu numai că admit totdeauna proba cu martori, pentru a dovedi că cele constatate în procesele verbale sunt sau nu adevărate, dar, în cele mai multe cazuri, chiar agenții cari au dresat actele de constatarea delictelor sunt chemați ca informatori.

Din cauza înlesnirii cu care unii martori fac afirmări neexacte și din cauza stânenirii ce agenții silvici întâmpină prin chemarea lor înaintea autorităților judecătorești ca să-și

facă depunerea, de multe ori ei preferă să neglijeze constatarea unui delict, decât să se expună la asemenea străgâniri.

Pentru a da constatării delictelor autoritatea ce merită, am prevăzut în proiect că, afară de actele încheiate în caz de flagrant delict, care-și păstrează tăria ce o au în codul actual, procesele verbale prin cari se constată luarea de zălog, închiderea vitelor în oborul comunal, găsierea la delicuent de lemne furate, circumstanțe cari nu pot pune la îndoială comiterea faptului, să facă asemenea probă până la înscrierea în fals.

Aceeaș putere s'a dat și proceselor verbale încheiate de doi agenți silvici, de oarece prin faptul că lucrarea nu este făcută de o singură persoană care din nebagare de seamă ar putea să comită o eroare, ci este făcută de două persoane care-și pot controla și verifica constatările. ea trebuie să aibă aceeași tărie ca un act încheiat în împrejurări ca cele arătate mai sus.

O dispozițiune nouă s'a introdus în privința responsabilității bărbaților, părinților, tutorilor și în general a tuturor stăpânilor, de actele comise de femeile, copii, pupilii și subordonații lor.

O altă dispozițiune foarte importantă de natură a înlătură străgânirile ce se fac astăzi de acei cari voesc să scape de pedeapsă, invocând că au drept de proprietate sau alt drept real asupra locului unde delictul a fost comis, este și aceea prevăzută în articolul 88.

Potrivit acestui articol, acei cari pretind un asemenea drept, sunt datorii ca, într'un termen anume fixat de autoritățile judecătorești, să facă dovadă că au intentat acțiune civilă având de scop stabilirea drepturilor lor.

Acestea sunt pe scurt principiile pe cari se bazează proiectul de lege ce am onoare a vă prezintă.

Toate măsurile propuse au un scop esențial: acela de a asigura conservarea, ameliorarea și regenerarea pădurilor noastre.

Aceste măsuri trebuiesc primite și îmbrățișate de toți cari au grijă de interesele economice ale țării.

Dacă până acum am privit nepăsători la distrugerea unei atât de însemnate bogății, acum, când vedem greșeala în

care am căzut, trebuie să ne unim cu toții pentru a apăra din toate puterile ceea ce ne-a mai rămas și tot de odată de a reintregi, în mod treptat și cu încetul, ceea ce s'a risipit cu atâta nesocotință și în așa scurt timp.

Pentru aceasta trebuie, înainte de toate să dispunem de o legislațiune bazată pe principiile ocrotitoare, admise în toate țările cu o cultură înaintată, cari se ocupă în mod serios de soarta pădurilor și apoi să avem statornicia de a ne menține pe calea înțeleaptă indicată de noua lege.

Acesta este scopul proiectului de cod silvic ce sunteți chemați a discuta și căruia vă rog a-i aduce toate acele îmbunătățiri, pe care cunoștințele și experiența D-v. le vor socoti necesare.

Ministrul Agriculturii și al Domeniilor,
Anton Carp

REZUMATUL

Ședințelor Adunării generale a Societății „Progresul Silvic” din zilele de 7, 8 și 9 Maiu, 1909.

Ședința dela 8 Maiu.

(Urmare).

Ședința se deschide la ora 9 seara, sub președinția d-lui *I. Kalinderu*. În asistență se observă d-nii Em. Porumbaru, Dissescu, C. Băicoianu, N. Cosăcescu, etc. Răspund la apelul nominal 70 membrii.

D. Președinte amintește cestiunea, care a rămas încă neterminată din ședința trecută și invită pe d-nii membrii de a lua în discuție subiectul, sau dacă s'au luminat, să propuie moțiunea cuvenită.

D. *Guguianu*, luând cuvântul, zice că va da citire unui proiect de moțiune, redactat cu asentimentul colegilor d-sale

M O Ţ I U N E

Ascultând referatul d-lui membru Al. Lazurianu, referitor la pădurile noastre de fag din punctul de vedere cultural și economic.

Al 23-lea congres al Societății «Progresul silvic» exprimă următoarele deziderate :

1) Pădurile de fag cari aparțin statului și stabilimentelor publice, asemenea cele ale persoanelor morale și cari au o întindere individuală mai mare de 200 hectare, să fie tratate în *codru regulat*.

2) Pădurile de fag, ale particularilor având individual, sau pentru proprietarii mici în bloc, o suprafață de peste 300 hectare, vor fi de asemenea tratate în *codru regulat*.

3) Pădurile de fag fără privire la natura și persoana proprietarilor să fie supuse din timp la curățiri, și starea lor să fie îmbunătățită prin introducerea amestecului cu esențe mai de valoare, proprii localității.

I. Guguianu.

D. *Marin Petrescu* având cuvântul, zice că după părerea d-sale, moțiunea propusă nu ar satisface întocmai postulatele formulate de d. Lazurianu și care îmbrățișau chestiunea fagului, atât din punct de vedere cultural cât și din acel economic. De altfel chiar d. Lazurianu s'a ocupat mai mult de partea culturală, iar din punctul de vedere economic, d. referent a făcut numai un fel de apologie a fagului. Cu toate acestea fagul este o esență cu o valoare minimală și nerentabilă, cel puțin în condițiunile în care ne găsim astăzi.

D. Petrescu spune, că în diferite rânduri, când a avut personal de făcut expertize, a fost foarte încurcat asupra valorii pe care trebuie să o dea masivelor de fag. A avut cazuri când nu a putut să dea decât 0.45 bani pe ster, la fagi situați nici la 20 de kilometri de stația căii ferate ! Cum ar putea să fie profitabilă o astfel de exploatare ? Așa dar fagul ar trebui sistematic înlocuit. Ar trebui pentru o rentabilitate mai mare ca să reducă în mod simțitor tarifele de transport, dar ar fi de dorit ca să nu se dea o prea mare întindere cultivei acestei esențe. Crede că din punct de vedere cultural ar trebui preconizată înlocuirea fagului cu reșinoase de valoare și cu stejar.

D. *Inspector Papinian* arată că desideratul acesta este prevăzut în partea finală a moțiunii propusă, prin cuvintele «*esențe mai de valoare*» care urmează să înlocuiască fagul, acolo unde circumstanțele economice ar permite aceasta.

D. *Guguianu*, după invitarea d-lui președinte, dă din nou citire textului moțiunii, dezvoltând motivele cari au

condus la alcătuirea ei. D-sa arată cum a expus d. Lazurianu chestiunea fagului din toate punctele de privire, precum și speciile cu care s'ar putea înlocui fagul. Dar în țară la noi avem mari suprafețe acoperite cu păduri de fag, care actualmente trebuiesc utilizate. Rentabilitatea acestor păduri nu este și nu poate să fie nulă, ci este în strânsă legătură cu dezvoltarea economică și mai ales cu necesitățile industrializării locale. Sunt industrii și localități cari fac ca valoarea fagului să crească în mod simțitor. Dar în afară de aceste considerente nu trebuie să se uite și motivele de ordin general, cum ar fi conservarea fertilității, ferirea terenurilor de eroziuni, de formațiuni ale terenurilor etc. Toate aceste fapte militează pentru conservarea pădurilor de fag în multe situații, unde alte esențe forestiere nu ne-ar putea servi mai bine.

D. Președinte, după ce dă oarecare lămuriri asupra expresiunii de persoane morale și de mici proprietari, care se află în textul moțiunii, pune la vot acea moțiune, care se primește cu unanimitate.

D-l Președinte dă cuvântul d-lui D. Ionescu-Zane, care vorbește despre :

Pădurile moștenești și noul proiect de Cod Silvic.

D-l Dem. Ionescu Zane.—Efectul păgubitor al despăduririlor încă din vechime practicate, se manifestă astăzi, prin multe și însemnate primejdii cari amenință, întreaga noastră economie națională.

Cei bătrâni au defrișat pădurile căci aveau prea multe; și necunoscându-le valoarea, nu știau cum să se scape de ele, în dorința și nevoia de a face câmpii de cultură sau livezi. Cei de azi, le defrișează în masă, împinși de setea banilor și *nestăviliți în arderea lor distrugătoare prin nici o lege serioasă și în mod eficace aplicată.*

Marii și micii proprietari, au defrișat pădurile lor, în mod așa de inconștient, că rămâi uimit de această stare de lucruri și constăți că, pe când proprietarii s'au întrecut a distruge pădurile după moșiile lor, guvernele s'an datat numai și numai la politică militantă și au nesocotit cu o nepăsare condamnată, mai toate chestiunile economice, între cari și chestia despăduririlor.

Si numai ele, guvernele, sunt de vină d-lor, căci, nu pot avea nici scuza că afacerea pădurilor fiind o chestiune cu totul tehnică, nu au cunoscut-o și de aceea nu s'au ocupat de dânsa. Nu; căci ele au fost puse în cunoștința răului ce se practică cu pădurile, încă de 23 de ani și în mod public, de când există Societatea noastră, prin diversele

studiuri date publicității prin «Revista Pădurilor», prin discursurile ținute de iubitul și veneratul nostru președinte la deschiderea adunărilor generale și la începerea conferințelor anuale, și în fine, prin numeroasele conferințe publice, susținute tot dela această tribună, de mulți din cei mai de seamă dintre economiștii noștri silvici.

Iar în această ordine de idei, putem afirma, că Revista Pădurilor nu este citită de oamenii noștri de Stat și conferințele noastre, mai puțin, nu sunt ascultate de dânșii; natural, că au fost și excepțiuni, când unele din marcanțele personagii politice ne-au onorat prin prezența lor parte din ședințele sau conferințele noastre; dar acest lucru, s'a petrecut foarte rar, încât putem zice, că am fost reduși la delicata situațiune, de a ne spune nevoile breslei totdeauna între noi, adică în familie, între cei cari cunoaștem perfect și toți la fel relele și remediurile, dar cari iarăș, toți la un loc, nu aveam nici o putere sau influență ca, prin intervenirea noastră pe lângă guverne, să facem să se remedieze această tristă stare de lucruri.

La această situație fiind redusă până azi, cestiunea forestieră la noi, de sigur că, nu puteam avea alte rezultate, decât cele constatate prin toată literatura silvică produsă de scriitorii noștri până în timpul de față: «distrugerea pădurilor pe toată linia, defrișarea lor și neefectuarea nici unei lucrări de seamă pentru prevenirea și remedierea răului».

Azi însă, spre mulțumirea noastră a tuturor, am văzut înfățișat, cu toată această apatică stare de lucruri, că d. Anton Carp, Ministrul Agriculturii și Domeniilor, a depus pe birourile Corpurilor legiuitoare, de odată două proiecte de lege:

a) Proiectul pentru organizarea Ministerului său, proiect care s'a și votat și promulgat, și

b) Proiectul asupra codului silvic, care depus și dânsul la Senat, n'a trecut decât prin secțiunile maturului Corp și s'a închis sesiunea, înainte de a se fi putut vota.

Imi voi permite acuma, înainte de a intra în subiectul conferinții anunțate, să spun numai câteva cuvinte și asupra legii de organizarea Corpului silvic, cuprinsă în legea generală a ministerului.

I

Legea de organizare a Ministerului de Agricultură și Domenii.

În totalul ei legea aceasta de organizarea întregului Minister, este bună, în ce privește pe funcționarul în genere al acestui departament.

În ce ne privește însă pe noi silvicultorii, deși nu avem decât să fim recunoscători D-ului Ministru, care în mod mai părintesc, primul dintre toți predecesorii săi, s'a gândit înfățișat și la noi, și ne a dat această lege; cu toate acestea, dintre năzuințele noastre și pe cari le credem foarte legitime, două nu s'au introdus în noua reformă, și anume:

1) Prima dorință eră, să avem o lege organică specială pentru noi, ca corp tehnic al acestui minister; corp compus din membri preparați în școli speciale, anume destinați numai pentru păduri și cărui corp, având o astfel de preparațiune și o destinațiune a parte, mai

spinoasă ca dificultăți în exercițiul profesional de cât ceilalți funcționari ai ministerului, cari au titluri bune pentru orice funcțiune administrativă, i se cuvine și un tratament deosebit.

Căci fără un tratament deosebit, Corpul silvic, nu-și poate ajunge menirea.

În toate statele Europei Centrale, și unde se face silvicultura, Corpul silvic este aparte organizat.

În Franța există o mulțime de legi speciale pentru păduri și pentru personalul silvic; există chiar și o lege pentru organizarea militară a Corpului silvic. Și noi, să nu putem până azi, să avem măcar o «lege specială» pentru organizarea civilă a acestui Corp? Este neînțeles lucru: și cu atât mai neînțeles, cu cât, faptul organizării noastre speciale și al obținerii inamovibilității, câștigată prin legea lui V. Lascar chiar și de polițiști, a constituit și constituie și azi, cel mai de actualitate și mai viu deziderat al nostru.

2) A doua dorință ne-a fost, să ni se fi garantat stabilitatea; căci fără garantarea stabilității silvicultorilor, nu se poate aplica cu nici un chip legea regimului silvic.

Cum va putea silvicultorul să aplice rigoarele acestei legi și mai cu seamă ale noului cod de care vom vorbi îndată, când pozițiunea lui de funcționar, și de om cu obligațiuni sociale, este la dispozițiunea și în mâna primului politician? Este destul ca dânsul, Silvicultorul, să cheme la respectul legii, în mod energic și eficace, pe unii din marii exploatare, sau pe unii dintre marii proprietari forestieri, sau dintre marile societăți anonime streine de exploatarea pădurilor, pentru ca să fie asvârlit de unde se află, cine știe unde, ba amenințat poate și cu îndepărtarea din serviciu.

Zadarnic se vor face deci legi bune, dacă oamenii chemați să le aplice, nu sunt stabili în situațiunea lor, pe atâta timp, cât își fac datoria cu credință și cât timp sunt cinstiți.

«Silvicultor inamovibil» este o frază echivalentă cu «Regim silvic aplicabil și respectabil» și vice versa. În ce privește aplicarea regimului silvic însă, starea de azi a silvicultorului, înseamnă perpetuarea vechei stări de lucruri. Se va zice, nu, nu este adevărat; silvicultorului, ca să fie îndepărtat din serviciu, i se va face o anchetă de un delegat al ministerului și față cu pârâțul. Aceasta de sigur că, este azi, un fapt de bună credință; cine ne garantează însă că sub un alt minister, sau sub un alt regim dacă vreți, legea de azi, nu va fi o inutilitate din punctul de vedere al stabilității, tot ca și în trecut?

Dar. să nu mai vorbim de înlocuire; ci să înzistăm numai asupra permutărilor, cari și ele sdruncină în mod profund, situațiunea silvicultorilor. Permutarea, se poate face ad libitum, de ministru, după legea de azi. Ei bine, noi știm că tocmai ca să nu fie permutați, unii din silvicultori tolerează încălcarea legii privitoare la regimul silvic, de teama celor interesați, cari în general sunt oameni politici influenți.

Dacă însă li s'ar fi garantat stabilitatea prin legea organică de azi, de sigur că, s'ar fi înlăturat și acest neajuns și s'ar fi obținut niște rezultate surprinzătoare.

Dacă legea actuală de organizare, pe lângă frumoasele reforme ce cuprinde, ca cestiunea îmbunătățirilor financiare, a proclamării de Corp tehnic a Corpului silvic și alte avantagii, ar fi coprinși, dacă nu ambele noastre deziderate, cel puțin pe cel din urmă, al inamovibilității, de sigur că nu am fi putut face, decât să fim cu toții profund recunoscători D-lui ministru, și mult mai mult, de cât suntem autorizați să o făcăm astăzi.

Dar dacă nu avem o complectă satisfacțiune, de sigur că d-l ministru a fost oprit a ne-o acordă, de unele considerațiuni, cari în timpul din urmă, spre durerea noastră, trebuie să o mărturisim, au pus pe unii din ai noștri, într'o tristă lumină.

Fără de această nenerocire, care de altfel s'a întâmplat și se întâmplă în toate corpurile constituite în Stat, nu numai la noi, de sigur că am fi obținut, aceea ce de 25 de ani aspirăm cu toții, «o lege specială de organizare și inamovibilitatea». Și mai prielnic timp ca sub actualui ministru, ca sub d. Anton Carp, nici că a avut vr'o dată corpul silvic, pentru ași putea vedea realizat acest ideal; căci d-sa a pus și pune mult interes pentru păduri și are dorința neștrămutată de a vedea stărpindu-se abuzurile ce s'au săvârșit până azi, cu aplicarea legislațiunei forestiere în țară.

Să nădăjduim însă, că într'un viitor apropiat, vom putea obține în întregime, tot ce cu toții suntem convinși, că trebuie să obținem pentru a se pune baze temeinice edificiului național, numit «Corp tehnic silvic» cum l'a intitulat și cu drept cuvânt, legea de organizarea ministerului; Corp, al cărui măreț ideal va fi, «aplicarea în mod efectiv, nu iluzoriu ca până azi, a regimului silvic».

Că am spus aceste câteva cuvinte asupra organizării Corpului silvic, să'mi permiteți acuma a trece la obiectul comunicării ce sunt însărcinat de Onor Comitet a face. Este vorba de noul proiect de cod silvic.

Noul proiect de Cod silvic și pădurile moștenești.

Am spus că d-l Ministru al Agriculturii și Domeniilor, odată cu proiectul de lege pentru organizarea acestui minister, a depus pe birourile Senatului și un alt proiect de lege, pentru modificarea Codului silvic.

D-sa, pătruns de convingerea că sub actualul regim silvic, pădurile țării merg spre peire, a elaborat acest nou și interesant proiect de lege, care deși supus Corpurilor legiuitoare, n'a avut însă șansa să poată fi legiferat.

Necesitățile imperioase de înalt ordin, cari au determinat pe d-l Ministru să facă această modificare a Codului silvic, sunt numeroase și ele rezultă și din multiplele scrieri forestiere ale diverșilor silvicultori, publicate prin «Revista Pădurilor». Deci, mă cred scutit de sarcina de a le enunția din nou astăzi în fața d-v.; căci cu toții le cunoaștem perfect și ne dăm seama de dânssele.

Să trecem atunci direct la studiul acestui proiect.

El se împarte în 7 capitole și anume :

Capitolul I. «Despre Regim silvic», coprinzând art. 1 cu 9 paragrafe.

Capitolul II, intitulat : «Conservarea pădurilor și Cumpărarea de păduri de către Stat». Acest capitol are 4 secțiuni :

Secțiunea I-a coprinde art. 2—8 inclusiv, intitulată : «Amenajarea pădurilor».

Secțiunea II-a coprinde art. 9—11 inclusiv, intitulată : «Impăduriri».

Secțiunea III-a coprinde art. 12—19 inclusiv, intitulată : «Cumpărarea de păduri de către Stat de la Casa Rurală».

Secțiunea IV-a coprinde art. 20—23 inclusiv, intitulată : «Defrișări».

Capitolul III, intitulat : «Consiliul tehnic», coprinde art. 24—28.

Capitolul IV, intitulat : «Exploatarea pădurilor statului, județelor, comunelor, așezămintelor publice și de binefacere», coprinde art. 29—35.

Capitolul V, intitulat : «Exploatarea pădurilor stăpânite de moșteni sau răzeși în devălmășie», coprinde art. 36—55.

Capitolul VI, intitulat : «Paza și poliția pădurilor», coprinde art. 56—61, și în fine,

Capitolul VII, intitulat : «Delicte, penalități și urmăriri», coprinde art. 61—95 și este împărțit în 2 secțiuni :

Secțiunea I, intitulată : «Delicte și Contravențiuni comise în pădurile supuse regimului silvic și Penalități», coprinzând art. 61—79, și

Secțiunea II, intitulată : «Urmărirea delictelor silvice», coprinzând art. 80—95.

La finele proiectului, se află un tablou, intitulat : «Tarifele pentru valoarea și amenzile arborilor tăieți în delict», conform art. 61 din prezenta lege.

Acestea sunt, Domnilor, titlurile și subtitlurile proiectului de care ne ocupăm.

Să vedem acum economia acestor capitole, spicuiind ici și colea, aceea ce se va putea, în scurtul timp de care dispunem.

Prin Capitolul I, intitulat : «Regimul silvic», s'au mai complectat dispozițiunile legii în vigoare, introducând sub noul regim silvic și alte păduri decât cele cari sunt până azi supuse acestui regim. Și iată aceste păduri :

1. Pădurile Cassei Școalelor, Cassei Bisericei, Județelor, așezămintelor de cultură națională, fundațiunilor private, societăților anonime și ale oricărei alte persoane juridice,

2. Pădurile stăpânite de moșteni sau de răzeși în devălmășie, în orice parte ar fi situate.

3. Pădurile ce se găsesc în bazinele de recepție ale torenților, a căror existență e necesară pentru a împiedică surpăturile, mișcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrelor sau a stâncilor și transportarea lor în albiile râurilor, pe cari le înalță și provoacă inundațiunea în regiunea de câmpie.

Găsesc domnilor, că supunerea și a acestor păduri regimului silvic, nu poate să fie primită decât cu mare interes de Congresul silvicultorilor din toată țara. Legea în vigoare nu le-a prevăzut, din cauză că pe atunci nu existau încă, unele din aceste instituțiuni ; iar pentru

cele ce existau, din diverse motive privitoare la acel timp, au scăpat din vederea legiuitorului.

Prin Capitolul II, intitulat : Conservarea pădurilor și Cumpărarea de păduri de către Stat, se aduc radicale îmbunătățiri vechiului regim. Și în adevăr, în actuala lege în vigoare prin art. 14, se aplică pedepse acelor cari exploatează o pădure supusă regimului silvic fără amenajamente. Nu prevede însă nici o sancțiune pentru aceia cari nu respectă amenajamentul.

Actualul proiect remediază această vițioasă stare de lucruri, căci iată ce reforme propune :

În art. 4, s'au stabilit cari sunt principiile cari trebuiesc observate la facerea unui amenajament.

În art. 3, s'a prevăzut, în atribuțiunea căror anume agenți silvici cade alcătuirea amenajamentelor pădurilor Statului, Cassei școalelor, Cassei Bisericeii, Județelor și Comunelor ; cari sunt asemenea agenții, cari vor face amenajamentele pădurilor Domeniului Coroanei, așezămintelor publice și private, precum și acelorlalte persoane juridice ; și cari sunt aceia, cari vor face amenajamentele pădurilor particulare ; lucruri ce, în actuala legiuire silvică, nu sunt determinate în mod clar și complet.

S'a menținut dispozițiunea din legea în vigoare, ca până la facerea amenajamentelor pădurilor supuse regimului silvic, să se urmeze tot vechiul sistem de a se exploata pădurile în baza unor studii sumare, întocmite însă, nu de unul, ci de doi agenți silvici superiori.

S'a prevăzut asemenea, o amendă de 300—500 lei de hectarul de pădure, exploatat în contra prescripțiunilor din amenajament. Lucru nou și foarte important pentru sancțiunea legei.

Când exploatarea însă se va fi făcut în baza amenajamentului pe număr de arbori și nu pe suprafață, amenda pentru abaterea dela prescripțiunile amenajamentului, se va calcula după tabela alăturată la lege.

Prin art. 4 aliniatul final din secțiunea I, se prevede în proiect ca : «Capul de ocol, cu administratorul de plasă, va prevedea în amenajamente în caz de absolută necesitate, părțile din pădure, unde se va putea permite pășunatul», etc. Mă întreb, de ce s'a mai amestecat și administratorul de plasă în confecționarea amenajamentelor ? Cred că fără nici un inconvenient, ar putea fi scos din acest articol, numele acestui funcționar administrativ. Cel mult, dacă ar fi dator silvicultorul să-l consulte cu ocaziunea fixării numărului de vite ce ar trebui să fie permise să pășuneze în pădure. Dar și aceasta o găsec că ar fi ceva de prisos.

În Secțiunea II a acestui Capitol, intitulată : «*Impăduriri*», s'a pus prin amenajamente, obligațiunea proprietariilor, de a reîmpăduri pe caie artificială, locurile cari nu se vor fi regenerat pe cale naturală ; — iar în caz de refuz sau neputință, să vie Statul prin agenții săi să facă devizuri de reîmpădurire și să reîmpădurească pe socoteala proprietarilor.

Pentru a favoriza împăduririle la particulari, Statul va obliga pe

agenții săi să facă dânsii planurile și devizurile necesare unor asemenea operațiuni, și chiar să pue tot Statul, la dispozițiunea proprietarilor sămânța sau pueții necesari, în limita cantităților disponibile.

În acelaș timp se vor acordă premii proprietarilor cari se vor distinge prin operațiuni de împădurire mai întinse și mai bine reușite.

Asemenea, s'a acordat reducere la jumătate, a impozitelor acelor proprietari, cari vor fi crescut pădurile lor, până la vârsta de 70 ani.

Foarte utile și admirabile chiar, pot zice, sunt aceste măsuri.

Imi permit însă a ridică o obiecțiune. Avea-vor timpul și mijloacele, agenții silvici ai Statului să facă față și acestei naturi de sarcini ce li se impune prin noul proiect? Căci prin legea de organizare și prin proiectul de care ne ocupăm, se pun silvicultorilor atâtea îndatoriri încât, dacă ar fi să nu se sporească numărul lor și mijloacele materiale în mod absolut simțitor, adică să se sporească la dublu numărul actual de agenți și să li se dea spese îndoite cel puțin ca azi, amândouă legile, dar să nu mai zic de cea de organizare, dar la sigur legea asupra regimului silvic, nu se va putea aplica.

Și n'am vorbit încă și de multiplele sarcini ce se pun agenților prin Capitolul V, intitulat: *Exploatarea pădurilor la moșteni*, despre care ne vom ocupa îndată.

În ce privește ajutoarele, ca: premiile în semințe și pueți ce Statul va da proprietarilor, tot în sarcina Silvicultorilor vine și chestia pueților, căci aceștia vor trebui să fie produși tot de silvicultori. Să sperăm însă, că Guvernul va prevedea toate aceste lucruri și la timp va solicita Corpurilor legiuitoare, mijloacele suficiente pentru a pune în poziție pe silvicultori, să facă față tutulor obligațiunilor ce li se impun prin noile legiuiri silvice.

Un alt punct nelămurit, este și cestiunea aceasta:

Dacă proprietarul, vânzându-și pădurea ohamnic, după exploatare și înainte de a fi fost dator să depună suma pentru facerea de către Stat a plantațiunilor în comptul său, lucru prevăzut de art. 10 alin. 4; cumpărătorul, va fi dator să răspundă dânsul la obligațiunea vechiului proprietar? În proiect nu se spune nimic asupra acestui punct. Și nu se poate spune nici că cumpărătorul, cumpără odată cu proprietatea și sarcinile ei; căci, se poate răspunde: da, cumpără cineva o proprietate cu toate sarcinile ei; dar numai cu acele sarcini, pe cari el, cumpărătorul, le găsește înscrise în registrul de sarcini, al Tribunalului de notariat. Or, în proiect nu se specifică că asemenea sarcină să fiă transcrisă și în registrele respective ale Tribunalului, ca cumpărătorii, să poată lua cunoștință și de asemenea sarcini, impuse unora din proprietari.

Cred că, dacă observațiunea mea este justă, s'ar putea introduce în proiect, cuvenita completare.

Prin Secțiunea III din Capitolul II, coprinzând art. 12-19 și intitulată: «Cumpărarea de păduri de către Stat de la Casa Rurală», se institue și o comisiune compusă dintr'un inspector silvic, din Capul Regiunii și Capul Ocolului silvic respectiv care să studieze și să evalueze conform art. 12 din proiect, pădurile pe cari Statul urmează să le

cumpere de la Casa Rurală. Găsesc că din momentul ce Capul unei Regiuni silvice este în general un inspector silvic, delegarea și a unui alt inspector este de prisos; și de aceia cred, că ar trebui să se zică ast-fel:

«Comisiunea se va compune: dintr'un inspector-general, Capul Regiunei și Capul Ocolului respectiv» sau: «Comisiunea se va compune: din Capul Regiunei, Capul Circumscripției și Capul Ocolului silvic respectiv.

In secțiunea IV, coprinzând articolele 20—23 și intitulată: «Defrișări», prin art. 20, s'a asimilat cu defrișările: pășunatul vitelor în pădurile mai tinere de 10 ani, și exploatările vițioase cari conduc la distrugerea în total sau în parte a unei păduri.

Dar pentru a nu se expune proprietarii sau exploatatorii la interpretări cari să-i îndauneze, s'a prevăzut prin proiect, ca crice exploatare care se va face în baza unui amenajament și care ar fi conformă cu prescripțiunile lui, nu poate fi niciodată considerată ca vițioasă. Aceasta este o măsură nouă și o găsesc foarte utilă în circumstanță.

Pentru a se pune odată pentru totdeauna capăt defrișărilor, prin art. 23, toți acei cari vor fi defrișat o pădure, în afară de cazurile prevăzute în art. 22, vor fi pasibili de o amendă dela 500—1000 lei de hectar.

Parte din această amendă va fi întrebuințată pentru a împăduri suprafețele terenurilor defrișate; restul, va fi vărsat la Casa Statului, ca produs din amenzi. Iarăș ceva nou și foarte folositor pentru păduri.

Prin Capitolul III, intitulat: «Consiliul tehnic», la art. 24 se prevede, că numărul membrilor acestui Consiliu, s'a sporit la 7 în loc de 5, cum se prevede în actuala lege. Din acești 7 consilieri, 6 trebuie să fie inspectori silvici și al 7-lea un avocat, din Consiliul de avocați după lângă Ministerul Agriculturii.

Nu văd până la ce punct este utilă sporirea numărului membrilor acestui Consiliu în condițiunile de azi. Este însă bine că se introduce și un avocat într'însul, căci de multe ori se prezintă în desbaterile Consiliului, chestiuni, unde este nevoie și de luminile unui jurist.

Prin art. 30 din actuala lege, membrii Consiliului trebuie să fie aleși dintre persoanele speciale în știința culturai pădurilor, precum și în știința agriculturii; adică din persoane streine administrațiunei silvice. Pentru ce motiv va fi prevăzut legea acest mod de alegere al membrilor Consiliului tehnic? Eu cred, că pentru motivul că, votul Consiliului fiind consultativ, membrii lui fiind din afară, nu ar fi putut fi așa de lesne influențați, ca să dea avize, adesea ori sub presiune. Pe când, se poate presupune cel puțin, că un Consiliu compus numai dintre funcționarii ministerului, nu vor putea avea tăria de a se opune cu succes în anumite cazuri, dorințelor unora dintre miniștri. Faptul acesta dacă n'ar fi confirmabil poate de unele împrejurări din trecut, totuș putând să fie bănuț pe viitor, ar trebui să dea de gândit legiuitorilor noștri și să combine astfel Consiliul tehnic, încât să nu poată există nici un dubiu.

De aceia, și ca idee numai, cred că, un Consiliu tehnic ar trebui să fie format astfel :

Din unsprezece membri, dintre cari : un jurist din Consiliul de avocați al ministerului ; patru inspectori silvici ai statului ; un agronom fie un profesor de agronomie al școalei Centrale de agricultură dela Herăstrău ; un profesor de științele silvice dela școala superioară de silvicultură, un inginer silvic delegat din administrația Domeniului Coroanei sau din una din administrațiile silvice ale Eforiei spitalelor sau așezămintelor Brâncovenesci din București, aceasta după alegerea ministrului și din trei mari proprietari de păduri.

Acești consilieri să fie numiți pe cinci ani cel mult.

Natural, că un consiliu astfel format, ar inspira mai multă garanție, că în anumite împrejurări, ar putea lucra neinfluențat, nu zic numai de ministrul de rezort, dar chiar de diverse persoane politice cu influențe mari și cu trecere față de agenții ministerelor.

În asemenea împrejurări, Consiliul ar trebui să aibă un secretariat special, care să prepare și să prezinte lucrările. Iar lucrările însăși cari cad în competența Consiliului, să fie împărțite în 2 categorii : în prima categorie să între cestiunile silvice ale ministerului și pe cari să poată să le rezolve «*Consiliul permanent*» compus numai din cei 4 inspectori cu juristul respectiv, sau majoritatea lor ; iar în a doua categorie, să între lucrările de interes general, ca defrișări, supuneri la regimul silvic, împădurirea în masă a unor anumite regiuni, etc., cari lucrări, să se rezolve de «*Consiliul general*», compus din cei 11 membri sau majoritatea lor, sub președenția ministrului sau a delegatului său.

Unul din cei 4 inspectori ai Consiliului permanent, va fi și secretarul Consiliului.

Consiliul tehnic general se va convoca din 2 în 2 luni de rigoare ; și ori de câte ori va fi nevoie, după deciziunea ministrului.

Consiliul tehnic permanent, va ține ședințele sale cu cel puțin 3 din cei 5 membri și sub președenția celui mai mare inspector în grad.

Avizele Consiliului se vor lua cu majoritate de voturi.

Deciziunile sau avizele Consiliului general să se publice în caz de a fi aprobate de către ministru, prin «*Monitorul Oficial*».

Toate avizele Consiliului tehnic : permanent sau general să se copieze într'un registru și să se numeroteze. Cred că, cu un Consiliu în acest mod format și cu un regulament bine întocmit, s'ar putea aduce foloase mai mari economiei forestiere naționale, decât cu cel din actuala lege, sau cu cel propus prin proiectul cel nou.

Prin Capitolul IV, intitulat : «Exploatarea pădurilor Statului, județelor, Comunelor, așezămintelor publice și de binefacere», cuprinzând articolele 29-35, se reglementează unele cestiuni, despre care nu se vorbește mai nimic de legea în vigoare. Astfel, prin art. 29 nicio vânzare de păduri aparținând acestor feluri de proprietari, nu se poate face decât în baza unei adjudecațiuni precedată de o licitație publică conform legii comptabilității generale a Statului.

Prin art. 31, exploatarea unor astfel de păduri, vor fi datori să aibă un păzitor, recunoscut de capul de ocol respectiv și care păzitor va

urmă să depue jurământ la Tribunalul local. Acest păzitor, va încheia procese verbale, până la 200 metri depărtare de limita exploatarei.

Nu se explică însă prin acest articol, dacă cei 200 metri, sunt de la marginea parchetului în curs de exploatare, în acel an silvic; sau dela marginea afectățiunii de 3, 4, 6 sau 10 parchete, etc., ce antreprenorul are luate în exploatare. Eu cred, că ar trebui să se specifice mai limpede acest lucru.

Contrariu, va fi o sursă abundentă de multiple interpretări în aplicațiunea practică a legii.

Prin art. 32, agenții silvici sunt obligați a depune la Tribunalul respectiv și la judecătorii de ocoale, tiparul ciocanelor silvice pe care le vor întrebuița pentru toate marcările. Aceasta sub pedeapsa de a plăti în caz de contravenție, o amendă de 100—500 lei.

Eu gândesc, că ar trebui depuse tiparele acelor ciocane nu de capii de ocoale, ci de administrațiunile respective, cari încredințează aceste ciocane zișilor agenți.

Aceasta, ar fi și mai simplu și apoi ar înlătură și multe alte neajunsuri, pe cari unele imaginațiuni vii le pot inventa în materie de falșuri.

Art. 34, trebuie și el explicat mai clar, tot ca și art. 31 în ce privește punctul exact de unde începe raza celor 200 metri. Adică, încep ei dela marginea parchetului ce se exploatează în anul respectiv, sau dela limita întregii afectățiuni.

Acum vine capitolul V, privitor la pădurile moștenești; trecem un moment asupra lui însă, fiind cel mai important, ca să terminăm și celelalte 2 capitole—rămânând să ne ocupăm de dânsul, la sfârșit.

Cap. VI, intitulat: «Paza și poliția pădurilor», coprinde articolele 56—60. Prin acest Capitol se pune obligațiunii proprietarilor de păduri supuse regimului silvic, ca să aibă agenții lor silvici, recrutați dintre persoane cari îndeplinesc aceleași condițiuni tehnice ca și ai Statului; în caz de nu vor putea dispune de asemenea agenți, agenții pe cari vor voi să-i angajeze, vor urmă să treacă un examen, înaintea unei Comisiuni numită de Minister. Aceasta este o măsură nouă, pe care o cred foarte bună; ca să nu se mai vază ca până azi, cazuri unde, la urzele administrațiuni s'au numit în serviciul silvic, persoane fără studii de Silvicultură. Ba, s'au văzut în trecut și amenajamente făcute de profani sau de ingineri de altă specialitate decât a Silviculturii.

Ar fi trebuit în lege și un articol prin care să se pedepsească, toți acei cari semnează amenajamente sau studii sumare, fără să le fi făcut dâșșii, sau cari fac amenajamente și pun pe alți silvicultori să le semneze.

Dar în asemenea caz, n'aș pedepsi numai pe agentul Statului care a făcut asemenea faptă, ci aș pedepsi și pe proprietar, care se solidarizează cu incorectitudinea acelor agenți și pedeapsa ar consista în anularea amenajamentului, făcut de unul și semnat de altul.

Prin art. 58, s'a admis un alt formular de jurământ, al agenților silvici în genere.

Prin art. 59, s'a admis ca poliția silvică în pădurile supuse regi-

mului silvic, să se facă, afară de agenții prevăzuți prin art. 33 din actuala lege și de următorii agenți : de agenții Cassei școalelor, Cassei bisericeii, ai Județelor și Comunelor și așezămintelor publice de binefacere și de cultură națională. Apoi de toți ofițerii, subofițerii și de soldații grăniceri. Și această nouă măsură, este excelentă.

Prin art. 60, se dispune ca orice funcționar public va lua cunoștință de comiterea unui delict în pădurile supuse regimului silvic, va fi dator să informeze îndată pe agentul silvic local, sau în lipsa acestuia, pe notarul Comunei de care depinde pădurea. În caz contrariu, funcționarul care nu se va conforma dispozițiilor acestui articol, va fi supus la o amendă de 20 lei ; iar în caz de recidivă, va primi o amendă de 50 lei.

Găsesc că, și aceste măsuri sunt bune și vor avea o aplicațiune admirabilă în practică.

Capitolul VII-lea, intitulat : «Delicte, penalități și urmăriri», coprinde două secțiuni :

Secțiunea I, cu art. 61—79, intitulată : Delicte și contravențiuni comise în pădurile supuse regimului silvic și Penalități.

În această secțiune a Capitolului al VII-lea s'au sistematizat măsurile din legea în vigoare, grupându-se în mod mai metodic și complinind unele lipsuri din legea actuală. În acest chip, s'au așezat mai întâi delictele sau infrațiunile de mai puțină importanță și s'au rânduit apoi cele alte unele după altele, după importanță și gravitate, clăsându-se cele din urmă, acelea cari atrag după ele amenzi mai mari și chiar închisoare.

Tabela de amenzi din Codul în vigoare, s'a modificat, făcându-se o alta, conformă cu art. 61 din proiect ; căci valoarea lemnului a crescut mult azi, față de cum eră în anul 1881, când s'a făcut această lege. Și aceasta se impuneă cu atât mai mult, cu cât s'au văzut cazuri, unde pentru lemnele de stejar, frasin sau ulm de mari dimensiuni, în anumite localități, unde lemnul este rar și are mare căutare, să convină delicuenților să plătească mai bine amenda, luând asemenea lemne din pădure, decât să se ducă a le aduce din comerț și de cine știe unde. De aceea, zic, că măsurile și tariful din noul proiect de lege, sunt minunate ca să preîntâmpine astfel de cazuri.

Prin art. 62 și 63, s'au introdus pedepse serioase pentru acei delicuenți cari vor rupe sau distruge plantațiunile după șosele, din parcuri, din grădinile publice ale Comunelor sau județelor și din pepiniere. Asemenea abateri dela legea ce se propune, se pedepsesc cu amenzi dela 25—200 lei și eventual cu închisoarea de la 5—15 zile și cu plata valorii plantelor, socotită cu 10 bani până la 1 leu de fiecare plantă, după specie, calitate și grosime.

Eu cred că n'ar fi fost rău, ca acest articol să-și fi putut întinde prevederile și asupra infrațiunilor săvârșite în grădinile și parcurile private, rurale sau urbane.

Apoi reglementează într'o serie de articole până la art. 79 inclusiv, cestiunea pășunatului, a incendiurilor în păduri, a fabricațiunei de var prin cuptoare instalate în interiorul pădurilor, a săpăturilor

prin păduri și a ridicării de materii minerale, ca nisip, brazde, etc., a ridicării de semințe și fructe forestiere, sau alte producțiuni ale pădurilor ori ale terenurilor din perimetrul pădurilor. Tot prin acest articol, și anume, prin art. 74, se pedepesc cu închisoare de la 3 luni până la 2 ani, acei cari vor contraface, sau vor falsifica ciocanele servind la marcarea arborilor; sau acei cari vor fi uzat de ciocane contrafăcute sau falsificate.

Iar prin art. 78, se pedepesc cu maximul amenzilor prevăzute în acest Capitol și cu închisoarea de la 3 luni până la 1 an, fără prejudiciul pedepselor indicate de Codul Penal, toți funcționarii publici, cari vor fi provocat, ajutat, înlesnit sau participat, la comiterea unui delict silvic.

Secțiunea II este intitulată: «Urmărirea delictelor silvice și cuprinde articolele 80—95».

Această secțiune, cuprinde multe măsuri cu totul noi și foarte interesante. Astfel, o inovațiune importantă constituie faptul, că procesele verbale prin care se constată luarea de zălog, închiderea vitelor în oborul comunal și găsirea la delicuent a lemnelor furate, să facă probă în fața justiției, până la înscrierea în falș. Lucru ce în actuala legiuire nu există.

Și vă închipuiți dv. câtă importanță are în practică acest lucru, când știut de toți este, câtă trăgânire și câte dificultăți nu are azi rezolvirea unor asemenea precese, unde la urma urmelor, totul se decide, pe temeiul unor martori de circumstanță. Ei bine, prin măsura aceasta, se va pune capăt și unor asemenea martori.

Aceeași putere s'a dat și proceselor verbale încheiate de doi agenți silvici.

O dispozițiune nouă s'a introdus în privința responsabilității bărbatilor, părinților, tutorilor și în general a tutulor stăpânilor, de actele comise de femeile, copiii, pupiii și subordonații lor.

Tot nouă este și dispozițiunea prevăzută prin art. 88 și prin care se cere acelor care invoacă dreptul de proprietate asupra locului unde s'a comis delictul, să probeze într'un termen anumit, fixat de justiție, că au intentat acțiune civilă, având de scop stabilirea drepturilor lor,

Prin art. 84. Agenții silvici nu mai pot fi chemați ca martori de instanțele judecătorești sau ca informatori în procesele verbale de delictete silvice sau contravențiunile ce vor fi instrumentat dânșii.

Toate aceste noi măsuri, împreună cu cele adoptate din actuala lege, și cu micile complectări sau modificări propuse de noi, de cari dacă s'ar ține seamă de către d-l ministru, poate că n'ar fi de prisos zic, toate aceste măsuri, astfel coordonate în ansamblul lor, formează o garanție îndestulătoare, că proiectul acesta de cod silvic, va da roade bune și va îndrumă siguranța pazei și conservării avutului nostru păduros, pe căi noi și prospere.

Regimul silvic la moșteni.

Că am spicuit d'a n'fuga cele 6 capitole ale proiectului acestuia, să reviu acuma, la partea cea mai interesantă, aceea a *Capitolului al*

V-lea, intitulat Exploatarea pădurilor stăpânite de moșteni sau răzeși în devălmășie.

Acest capitol coprinde «art. 34-55».

Este de netăgăduit d-lor, că de nici una din proprietățile forestiere ale țării nu s'a abuzat mai mult ca de proprietatea moștenirilor din munți. Dacă clăcașii improprietăriți la anul 1864 și-au defrișat pădurile cu toții pe unde le-au avut, și dacă și cei alți proprietari mari și mai mici au făcut acelaș lucru, cel puțin nu au fost speculați asupra valorii pădurilor lor, în așa mod neomenos, cum au fost spoliați bieții moșteni. Acestora, nu numai că prin exploatarea pădurilor de pe proprietățile lor li s'au defrișat aceste păduri dar ce este mai rău, că li s'a speculat năvitătea și nepriceperea în așa chip, în cât li s'a luat pădurile de către diverși mijlocitori indigeni și străini pe prețuri derizorii, până la 20 lei, hectarul, și chiar până la 2 lei. O știm cu toții aceasta, căci am mai avut onoarea să vă fac o mai amănunțită dare de seamă asupra acestei dureroase cestiuni, când am ținut tot dela această tribună, în seara de 25 Februarie 1906, conferința mea «*asupra regimului silvic*».

Natural că, față cu acest dezastru, d-l ministru al Agriculturii, alarmat de deslănțuirea nemiloasei speculi asupra moștenilor și de vandalismul ce fără nici un frâu își urmă cursul, defrișându-se anual mii de hectare de păduri de munte, cu un cess mai 'nainte a luat salutara măsură de a elabora acest proiect de lege.

Iată economia Capitolului V din proiect :

Art. 36. Când o ceată de moșteni cari au pădure în devălmășie vor voi să exploateze această pădure direct s'au indirect, ea, (ceata de moșteni) va fi datoare să-și întocmească mai întâiu : «Un Așezământ» în care se va stabili dreptul fiecărui moștean sau răzaș, modul cum el își va exercita aceste drepturi și cari sunt organele însărcinate a-l reprezenta.

După aceea, prin art. 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 se reglementează modul cum se va organiza Așezământul, modul cum se va alege personalul diriguitor, cum va fi remunerat acest personal, ce sume urmează să se rețină din beneficiul anual pentru repopulările locurilor goale și suprafețelor exploatate din pădurile Cetei de moșteni ; apoi, se reglementează modul ținerei întrunirilor consiliului așezământului ; și ce se va face în caz când se vor intenta procese cetei ? Cine are dreptul să ia parte la întruniri ; rolul capului de ocol în întrunirile cetei ; modul cum se ia hotărârile adunării ; cum se pot vinde pădurile cetei, cum se vor împărți beneficiile nete ; cum se va reprezenta ceata moștenilor față cu terțele persoane și îndatoririle casierului.

Prin art. 48, se dă Ministerului Agriculturii și Domeniilor sarcina de a fi mijlocitor între ceată și terții, în caz când ceata ar voi să-și vândă pădurea. Iar modul vânzării, va fi identic cu cel aplicat pentru vânzarea pădurilor Statului. Tot prin acest articol se dispune ca evaluarea pădurilor și a materialului lemnos aflat în pădure, se va face de către agenții silvici ai Statului. Iar aprobarea adjudecărilor făcute după normele Statului, nu se va putea face fără consimțământul moștenilor.

Prin art. 51, Ministerul Agriculturii este obligat ca prin agenții

săi silvici să facă controlul asupra modului cum se urmează exploatările în pădurile moștenești și cum se aplică condițiunile generale și speciale cari trebuie să fie identice cu ale Statului.

Prin art. 52, ministerul va avea dreptul să trimită în fiecare an un delegat al său și un inspector financiar să verifice gestiunea administratorilor.

Apoi prin art. 54, se dispune ca până la facerea amenajamentelor, moștenii să poată exploata din pădurile lor pentru necesitățile lor, în baza numai a unui studiu sumar, aprobat de consiliul tehnic și sub un sever control al administratorilor.

Măsura aceasta este foarte bună ; numai de nu s'ar abuză de dânsa, ca sub forma unor exploatări provocate de nevoile domestice ale Cetii, să nu se facă adevărate exploatări comerciale. Eu cred că acest lucru se va putea preîntâmpina, mai mult prin vigilența agenților silvici ai Statului, decât prin a administratorilor.

În fine prin art. 55, se dispune, ca moștenii cari vor face în pădurile lor tăeri nepermise de amenajament sau contra regulamentului provizoriu de exploatare, ori în contra permisiunii provizorii de exploatare, să fie pedepsiți conform art. 8 din acest proiect ; adică, cu 300—500 lei amendă de hectarul de pădure exploatat fără voie ; și cu 600—800 lei amendă la hectar în caz de recidivă.

Toate măsurile impuse prin acest capitol, sunt bine coordonate și utile din punctul de vedere al regenerării și exploatării pădurilor moștenești, cari mai există încă nedistruse prin exploatările nechibzuite din trecut. Nu se vede nimic însă în proiect, în privința terenurilor, destul de întinse de altminterea, după cari pădurile s'au distrus cu totul până azi. Și aceasta, nu numai pentru moșteni, dar pentru mării proprietari același lucru. Cum adică, numai pădurile moștenești existente din munți și dealuri trebuie să preocupe atențiunea legiuitorului nostru ? Eu cred că în aceeași măsură ca și pentru pădurile moștenești existente, guvernele și corpurile legiuitoare, trebuie să ia măsuri și pentru reconstituirea pădurilor proprietărești sau moștenești din regiunile muntoase, cari păduri însă, nu mai există azi, fiind distruse prin defrișările din trecut.

De asemenea nu se vede nimic în acest proiect nici în privința terenurilor păduroase sau despădurite, situate pe coaste și aparținând clăcașilor de la 1864.

Domnilor, să nu se creadă că această cestiune este de mică importanță. Încă din anul 1895 Februarie 4, am avut onoarea a ține altă conferință la această tribună, conferință intitulată «despre proprietatea rurală la munte și podgorie a foștilor clăcași împroprietăriți prin legea din 1864, din punctul de vedere forestier».

Între alte lucruri, spuneam atunci : Că suprafața de teren pe care s'a efectuat împroprietărirea în puterea legii rurale, este de 1.857.897 hectare, împroprietărindu-se 450.612 capi de familie.

Din această suprafață, ca 857.897 hectare, se află în regiunea șesului ; suprafață care, fiind la câmp, nu ne interesează din punctul nostru de vedere. Restul însă de 1.000.000 hectare, se află în regiunea dealurilor și a munților.

Ei bine domnilor, din acest milion de hectare teren, abia $\frac{1}{4}$ cel mult, adică 250.000 hectare se află pe fundul văilor, unde nu au fost păduri; restul de 750.000 hectare se află pe coaste mai mult sau mai puțin înclinate, unde au vegetat odată păduri, vii și livezi de arbori fructiferi.

Din această suprafață, ca 150.000 hectare sunt acoperite cu vii și livezi; restul de 600.000 hectare, sunt terenuri care au aparținut domeniului forestier.

Azi această mare suprafață de pământuri deluroase se află despădurită complet și redusă la improductivitate. Ca pildă, amintiți-vă, vă rog, de coastele Comarnicului din Prahova, de Bălcești din Argeș și de alte localități asemenea.

Ei bine, de aceste terenuri, preectul nu se ocupă de loc și nici nu le menționează chiar.

Dar terenurile despădurite aparținând acelorași moșteni, de ale căror păduri în ființă însă, se ocupă proiectul d-lui Ministru, nu rămân și ele neprevăzute de acest proiect? desigur că da. Ei bine, eu cred că, aceste două categorii de pământuri care trebuiau să fie supuse și ele regimului silvic au scăpat din vedere, la alcătuirea proiectului.

Suprafețele denudate complet până azi, prin explortările abuzive ale moștenilor, se pot cifra după socoteala mea, la suma de 250.000 hectare, socotind numai județele de munte ale țării și acele unde moștenii au defrișat mai mult.

Dar marii proprietari din munți, cât au defrișat și ei până azi? Cifre statistice nu există nici pentru moșteni și nici pentru clăcași, cum nici pentru marii proprietari. Dar, apreciind tendințele spre distrugerea pădurilor din munți și dealuri, a marilor proprietari, păduri, a căror suprafață poate fi apreciată la 1 milion de hectare și admitând un procent de defrișare de 40%, numai, ceiace este o apreciere foarte optimistă și modestă, se poate conchide, că și în marea proprietate la munte și dealuri s'au făcut despăduriri sau defrișări de cel puțin 400000 hectare.

Așă că, întrunind cifrele suprafețelor defrișate, reduse azi și unele încă de 50—60 de ani, la improductivitate, avem:

600.000 hectare în terenurile clăcașilor,			
250.000	>	>	> moștenilor și
400.000	>	>	> marilor proprietari

Total: 1.250.000 hectare.

«Am avea deci în total azi, suprafețe de terenuri despădurite, cifrând însemnata sumă de 1.250.000 hectare».

Ei bine, proiectul de lege de care ne ocupăm și care ne interesează azi, pune la adăpostul defrișărilor numai pădurile existente; fie ele ale Statului, fie particulare, fie moștenești; nu se ocupă însă de terenurile defrișate până azi de către moșteni, de către clăcași și de către marii proprietari; terenuri cari, toate, însumează respectabila cifră de 1.250.000 hectare. Și preocuparea legii trebuie să se întindă și asupra acestor păduri, și cu atât mai mult, cu cât ele sunt reduse la completă improductivitate.

Și ca să vedem ce pierde economia generală a țării în fiecare an

prin neîmpădurirea acestor pământuri, este destul să cifrăm numai la 20 lei venitul anual al unui hectar de pădure, ca să constatăm, că paguba anuală, este de 25.000.000 lei.

Dar numai atâta se păgubește ? Nu. Paguba merge crescând anual în raport direct cu numărul anilor ce se tot perindează ; prin faptul că, cele 1.250.000 hectare de terenuri despădurite, potmolesc la vale alte terenuri productive, cari vin direct în atingere cu ele.

Cum zisei, proiectul acesta nu se ocupă și de aceste pământuri cari au o întindere destul de însemnată, și a căror împădurire, se impune din toate punctele de vedere : și economice și culturale etc.

Dar dacă el, proiectul, din acest punct de vedere este incomplet, trebuie să vedem cum s'ar putea completa. Ca să ajungem însă la aceasta, trebuie să vedem mai întâiu ce s'a făcut în alte țări cu asemenea pământuri.

În această privință, voi fi nevoit domnii mei, să susțin dir nou azi, aceea ce tot înaintea d-v. am mai susținut în seriile de 4 Februarie 1895 și de 26 Februarie 1906 tot de la această tribună, când am ținut conferințele mele : prima asupra proprietății rurale de la 1864 și a doua în 1906, asupra regimului silvic ; amândouă, publicate în volumul scrierilor mele.

Iată ce am spus atunci și ceea ce găsesc că și azi este aplicabil :

Mai întâi, prin conferința din anul 1895 am arătat, că în Franța, văzându-se răul la care se expunea țara prin distrugerea pădurilor, legiuitorul a intervenit imediat și prin legea din 28 Iulie 1860 și dela 8 Iunie 1864, cum și prin decretul dela 1864, a legiferat și reglementat cestiunea pădurilor ; oprind pe deoparte exercițiul dezordonat al dreptului de proprietate în regiunile muntoase, și luând măsurile cele mai de rigoare pentru reîmpădurirea părților atinse de despădurire și unde se instalaseră torenți și mîncături de terenuri.

Prin art. 1 al legii din 1860 se acordă subvențiuni proprietarilor pentru împăduriri.

Iar prin art. 4, se spune : « În cazul când interesul public pretinde ca lucrările de reîmpădurire să fie obligatorii prin natura solului și prin pericolele cari ar rezultă din despădurire pentru terenurile inferioare, se va urmă după regulile următoare etc. etc. »

Și legea apoi, printr'o serie de articole, reglementează modul cum, chiar Statul să poată avea dreptul a face, când utilitate publică va fi, plantațiunea munților și dealurilor despădurite, mergând până la dreptul de expropriere, pentru utilitate publică.

Astfel, ca să se poată vedeă mai clar măsurile drastice la cari au recurs guvernele franceze în această grea cestiune, să vă enunciu câteva din cele mai importante articole ale legii din 1860.

Art. 7 zice : « Dacă terenurile coprinse în perimetrul determinat prin decretul imperial, aparțin la particulari, aceștia trebuie să declare dacă voesc a face ei singuri reîmpădurirea ; și în acest caz, sunt obligați a execută lucrările în termenele fixate prin decret ».

« În caz de refuz sau de neexecutare a angajamentului luat, poate să se procedeze la expropriere pentru utilitate publică, îndeplinindu-se

formalitățile prescise prin titlul II și următoarele din legea din 3 Mai 1841».

«Proprietarul expropriat prin aplicarea acestui articol, are dreptul de a-și obține reintegrarea în proprietatea sa după reimpădurire, cu sarcina de a restitui indemnitatea exproprierii și prețul lucrărilor, ca valoare și cu interesele convenite».

Și urmează apoi o altă serie de articole, cari reglementează cesiunea exproprierilor și celelalte cesiuni referențe la această afacere.

Vedeți dar domnilor, la ce mijloace extreme au recurs guvernele franceze, pentru a pune capăt calamității despăduririlor în munți.

Au recurs până și la exproprieri pentru utilitate publică, considerând faptul că, *despăduririle în munți, cnsstituesc un pericol național și că deci, reînființarea pădurilor constituie o chestie de utilitate publică*,

Ei bine, țara noastră este amenințată de acelaș pericol ca și Franca în perioada de la 1860 încoace. De ce să nu luăm și noi măsuri extreme pentru prevenirea răului și ameliorarea lui, pe acolo pe unde s'a produs? Eu cred că trebuie și în această privință să imităm pe francezi ca și în alte privințe și să facem și noi o lege asupra regimului silvic tot așa de radicală ca și a lor.

Mai cu seamă că noi, nedispunând nici de resursele francezilor, ne va fi mult mai greu să îndreptăm răul, când el va fi de necovârșit.

Cam asemenea lucruri și altele așa, vă spuneam eu, d-lor, în anul 1895, cu ocazia conferinței mele de atunci.

În anul 1906, s'a agitat din nou cesiunea despăduririlor; și atunci la conferința din 25 Februarie, între altele am spus:

Că la noi trebuie aplicat un regim silvic mult mai sever ca în alte țări. Așa în legea regimului nostru silvic trebuie să se prevadă:

a) Ca și în Franca exproprieri proprietarilor de munte pentru cauză de utilitate publică, când, reducând terenurile lor, foste cu pădure la improductivitate, nu mai vor sau nu mai dispun de mijloace de a reface reimpădurirea.

b) Pentru clăcașii din 1864, în caz de a-și fi ruinat terenurile în pantă prin despădurire, și în caz de nu le-ar mai putea da nici o întrebuințare, să se ia următoarele măsuri:

Sau să le împădurească terenurile Statul, într'un termen anumit plătind costul lucrărilor prin anuități; sau să li se dea în schimbul terenurilor despădurite alte terenuri agricole echivalente cu cele luate de la ei. În caz de refuz a uneia din aceste modalități; să li să plătească în bani valoarea fonciară a acestor terenuri, în urma evaluării făcută de un juriu de expropriere (art. 37 din proiectul meu).

Iar terenul deposedat, să intre în proprietatea Statului care să'l împădurească.

Tot în privința lor, a clăcașilor, am mai propus eu atunci, a se înființa o instituție administrativă a avutului forestier comun, numită: «Sfatul Obștii» și creându-se astfel, domeniul forestier al Obștii clăcașilor».

În al 3-lea rând, am propus, crearea sau instituirea «proprietății

forestiere moștenești, obștească și indivizibilă din punctul de vedere al regenerării pădurilor», reprezentată prin Sfatul Obștii (art. 50).

Și în privința pădurilor moștenești, adoptasem tot sistemul aplicat clăcașilor, modelat însă după natura proprietarilor respectivi.

Asupra acestor lucrări ale mele, desigur că nu pot să insist cât ași dori, căci nu'mi permite timpul.

Ele însă, atât studiul asupra regimului silvic cât și proiectul de lege făcut în această privință, sunt publicate și de sigur d-v. aveți cunoștință de ele.

Ceeace am vrut să stabilesc, este că actualul proiect asupra codului silvic, deși cuprinde un însemnat număr de reforme, totuși lipsesc din el, unele esențiale pe cari le voi recapitula :

a) Nu se ocupă de pădurile în ființă și nici de cele defrișate, ale clăcașilor, păduri cari ating respectabila suprafață de 600.000 hectare ;

b) Nu se ocupă de pădurile marilor proprietari, despădurite până azi și cari ating cifra însemnată ca de 400.000 h. ; deși de cele ce se vor exploata de aci înainte se ocupă, însă într'un mod nu destul de suficient ; căci, (art. 10 din proiect), Statul nu'și rezervă altă sancțiune în contra celor ce nu vor planta terenurile despădurite în urma exploatărilor ce vor face în baza unui amenajament, de cât dreptul a plantă în locul proprietarului în caz de refuz al acestuia și de a-l urmări pe proprietar prin legea de urmărire. Dar dacă cheltuelile de plantațiune întrec mijloacele proprietarului ? De unde se va acoperi Statul de cheltuelile făcute ?

Dar admitând că proprietatea întreagă n'are în anumite circumstanțe, nici dânsa în totalitatea ei, valoarea lucrărilor săvârșite de Stat ; cum se va putea despăgubi Statul, dacă n'are dreptul a expropria dânsul pe proprietar, plătindu-i valoarea terenului denudat ? Nu mai vorbesc de faptul pe care deja l'am semnalat mai înainte, când proprietarul și-ar înstrăina proprietatea. De unde rezultă obligațiunea pentru cumpărător, de a fi avut cunoștință de această sarcină a proprietății cumpărate, când dânsa, sarcina, nu s'a transcris în registrele Tribunalelor ? Căci în proiect nu se prevede acest lucru.

c) În ce privește acuma pădurile moștenești, proiectul nu se ocupă decât de pădurile existente.

În privința celor deja defrișate și care slavă Domnului sunt destul de întinse cum văzurăm mai adineaori, căci ajung suprafața de 250.000 hectare, proiectul nu spune nimic.

De acea zic că, o revizuire a acestui proiect nu ar fi de prisos, și cred nici neplăcută d-lui Ministru, întru cât dorința d-sale fiind a'și lega numele de o reformă mare, folositoare țării și completă, va primi sunt convins cu plăcere a se completa ici și colea acest mare proiect al unei reforme așa de importante și de capitale, ca acea a regimului silvic la noi.

Natural că art. 39 din constituție, nu prevede între exproprierea pentru cauză de utilitate publică și cestia forestieră ; dar ar fi de dorit ca dacă, avându-se în vedere și alte împrejurări, s'ar cere modificarea Constituției, să se prevadă de cei în drept și cestiunea defrișărilor pă-

durilor de munte și dealuri între utilitățile publice, pentru care să se poată face exproprierea terenurilor despădurite.

Numai prin acest sistem, s'ar putea simplifica procedura în această materie și s'ar înlătura multe și multe dificultăți, foarte greu de învins sub un altfel de regim.

Până la timpul însă, când se va putea face modificarea Constituției, cred că actualul proiect este foarte bine venit, natural cu mici modificări în ce privește pădurile clăcașilor cari au scăpat din prevederea lui și pe cele deja defrișate ale moștenitorilor. În fine, s'ar mai putea face ceva modificări și în privința proprietăților forestiere particulare de la munte și din dealuri deja defrișate.

Cu acest proiect de lege modificat în sensul arătatelor mele și cu un regulament precis de aplicațiunea legii de organizare a Ministerului, prin care să se înființeze, cel puțin pe această cale, o oarecare stabilitate a silvicultorului până la votarea legii generale asupra inamovibilității tuturilor funcționarilor publici, lege anunțată deja de d-l ministru cu ocaziunea discuțiunii celei de organizarea ministerului în Cameră, sunt convins, că nu numai că se va pune un puternic stăvilătr strășnicului curent al despăduririlor, dar se va putea cu încetul, reface pădurile și pe acolo pe unde neprevăderea și ignoranța trecutului, au comis adevărate dezastre prin despăduriri.

D. președinte întreabă dacă voește cineva să mai ia cuvântul în această cestiune ?

D. Guguianu crede că ar fi bine ca acest proiect să mai fie dat spre cunoștință silvicultorilor, spre a-și mai face și dânșii noile lor observații. (Se răspunde că au fost trimise în acest scop).

D. inspector Papinian, întreabă dacă nu ar fi bine ca această conferință a d-lui Zane să fie înaintată și d-lui ministru ?

D. președinte este de părere că nu trebuie ca în această privință, să se formuleze vreo moțiune, întru cât societatea deja din anul trecut și-a arătat, printr'o intervenire, doleanțele și modul în care s'ar putea satisface atât legitimele aspirațiuni ale silvicultorilor, cât și măsurile care ar trebui luate în privința îmbunătățirii stărei pădurilor.

D-sa, mulțumește d-lui Zane, pentru studiul său. A daugă, că societatea și-a îndeplinit misiunea sa, înaintând ministerului încă din anul trecut un memoriu complect, astfel că nu mai este loc de a se vota o altă moțiune.

Nemai luând nimeni cuvântul în această privință, ședința se ridică la ora 11^{1/2}.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerei lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumără cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor ne-productive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Dissescu.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisurile se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reproducă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile cari nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere șiși vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

In baza art. 23 din legea pentru înființarea Casei Rurale, până în prezent s'a hotărât definitiv cumpărarea de către Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, prin Casa Rurală, a următoarelor păduri:

Pădurea Tarnaoca (jud. Dorohoi), în suprafa. de 2100 Ha., cu	Lei 1.000.000
» Valea-Rea (» Bacău) » » » 701 Ha. 3400 m. p. cu . . . »	135.000
» Coenteni (» Iași) » » » 1757 Ha. 1200 m. p. cu . . . »	865.000
Total	4558 Ha, 4600 m. p. cu . Lei 2.000.000

Adică în medie un hectar pădure (teren și pădurea ce-l acopere) s'a plătit cu lei 439 (patru sute treizeci și nouă).

In afară de aceste trei păduri, s'au mai făcut lucrări pregătitoare pentru cumpărarea încă a 7 păduri,

din cari pădurea Brăești (Iași) și Căiuși (Bacău), ambele în suprafață de aproape 6500 hectare, a căror vânzare nu este definitiv hotărâtă, asemenea și pentru celelalte cinci păduri cu suprafețe mai mici.

Apoi mai sunt în studiul comisiunilor pentru estimare 12 păduri în diferite județe din țară.

Plata acestor păduri se va face prin emisiune de rentă 4% , în baza legii promulgate și publicată în Monitorul Oficial No. 214 din 21 Decembrie și 215 din 23 Decembrie 1908.

* * *

În calculul exercițiului 1908—1909, până la 31 Mai a. c. s'au încasat, ca venit al pădurilor, lei 5.989.725 bani 87, față de lei 6.665.360 bani 25, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1907—1908; iar în calculul exercițiului 1909—1910, tot până la aceeași dată s'au încasat lei 313.411 bani 8, față de lei 454.183 bani 12 încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1908—1909.

* * *

D-1 silvicultor cl. I, *Virgil Stoicescu*, obținând licența în drept, a demisionat din corpul silvic pe ziua de 1 August.

* * *

D-1 silvicultor *Al. Racoviță*, a fost pus în disponibilitate, după cerere, pe ziua de 1 Septembrie.

* * *

Din 20 păduri licitate pentru vânzare în ziua de 10 Iulie a. c., s'au adjudecat provizoriu 14, din cari s'a aprobat 6 păduri; iar din 73 păduri licitate pentru vânzare în ziua de 1 August a. c. s'au adjudecat 17, din cari s'a aprobat 5 păduri.

* * *

Următoarele înaintări și numiri s'au făcut în corpul tehnic silvic :

D-1 silviculter cl. II *Stelian Cămărășescu* a fost înaintat silviculter cl. I în locul d-lui *Virgiliu Stoicescu* demisionat. D-nii silvicultori asistenți *Rafael Căzănescu*, *I. Sterba* și *I. D. Stătescu*, au fost înaintați silvicultori cl. II, în locul d-lor *Stelian Cămărășescu* înaintat, *I. D. Ciuruleanu* demisionat și *I. G. Protopopescu* destituit.

* * *

Pe anul 1909 au achitat cotizațiile și abonamentul următorii :

Membrii: *Angelin Al. Antonescu P.*, *Antoni Iacob*, *Brote Victor*, *Cantacuzino G. M.*, *Christescu I. I.*, *Christu Ap. Cioroianu Th.*, *Coman Marinescu*, *Cornățeanu I. D.*, *Crăciunescu Gh.*, *Cratero Ovidiu*, *Dedu D.*, *Droc I. V.*, *Demetrescu Th.*, *Francu N.*, *Georgescu C. P.*, *Ghineraru I.*, *Golescu B. A.*, *Negrescu C.*, *Pârvulescu Gr.*, *Pop Octavian.*, *Popescu I. G.*, *Romano C.*, *Secareanu M.*, *Stănciulescu Chr.*, *Teodorescu Al.*, *Zane D. Ionescu*, *Grigoraș I. Nicolau* și *Racoviță Al.* adică în total 30 din 210 membrii.

Abonați. «Banca populară» *Gilortul*, *Lochian Victor*, *Mureșanu Aron*, *Tanasiu V.*, *Neculai Lovinescu*, adică 5 din 43 abonați.

PROIECT DE LEGE AL CODULUI SILVIC

CAPITOLUL I.

Regimul silvic.

Art. 1. Sunt supuse regimului silvic și regulilor prevăzute în legea de față :

1. Pădurile Statului, Domeniului Coroanei, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor și comunelor ;

2. Pădurile așezămintelor de binefacere și de cultură națională, ale comunităților, ale fundațiilor publice și private, ale societăților anonime și ale oricăror persoane juridice ;

3. Pădurile pe cari Statul, instituțiunile, fundațiunile și persoanele, prevăzute la alineatele 1 și 2 ale acestui articol, le stăpânesc în indiviziune cu asemenea instituțiuni și persoane sau cu orice alt proprietar particular ;

4. Pădurile pe cari moșnenii sau răzașii le stăpânesc în devălmășie ;

5. Pădurile situate pe vârfurile, crestele și coastele munților, precum și pe dealurile regiunilor muntoase ;

6. Pădurile zise de protecție, adică acelea cari se găsesc în bazinele de recepție ale torenților, acelea a căror existență este necesară pentru a împiedică surpăturile, mișcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrelor și a stâncilor, acelea situate pe povârnișuri repezi destinate a garanta siguranța circulațiunii pe căile ferate și pe șosele, precum și acelea cari împiedică formarea de nisipuri mișcătoare ;

7. Pădurile sau părțile de păduri a căror menținere este necesară pentru protejarea malurilor râurilor contra ruperilor și a mîncăturilor de apă, precum și acelea cari asigură cursul regulat al apelor și conservarea izvoarelor ;

8. Pădurile trebuincioase pentru apărarea teritoriului țării, a fruntariilor și a orașelor, ce se vor determina printr'un regulament de administrațiune publică în urma avizului Ministerului de Răsboiu ;

9. Pădurile particularilor, cari nu intră în prevederile alienatelor de mai sus, când proprietarii lor vor cere ca ele să fie supuse acestui regim.

CAPITOLUL II.

Conservarea pădurilor.**Cumpărarea de păduri de către Stat.**

SECȚIUNEA I.

Amenajarea pădurilor.

Art. 2. Pădurile supuse regimului silvic nu se pot exploata decât în baza unui amenajament aprobat prin Decret Regal.

Amenajamentul se face :

1. La pădurile Statului, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, comunelor și la acelea stăpânite de Stat în devălmășie cu așezămintele, fundațiunile și persoanele prevăzute la art. 1 alineatele 1 și 2, sau cu particularii, precum și la pădurile stăpânite în devălmășie de moșneni sau de răzeși, de către silvicultorii funcționari ai Statului ;

2. La pădurile Domeniului Coroanei, ale așezămintelor publice și private, menționate la art. 1 alineatul 2, de către silvicultorii recunoscuți ai acestor administrațiuni ;

3. La pădurile particulare de către silvicultori recunoscuți de Ministerul Domeniilor.

Silvicultorii recunoscuți, indicați la alineatele 2 și 3 ale acestui articol, vor trebui să posede aceleași titluri de capacitate ca și silvicultorii funcționari ai Statului.

Numele lor vor fi publicate în «Monitorul Oficial».

Amenajamentele făcute de silvicultorii recunoscuți, afară de acelea ale pădurilor Domeniului Coroanei și ale Așezămintelor publice de binefacere și cultură națională, vor fi verificate și pe teren de unul din agenții silvici ai Statului.

Art. 3. Amenajamentele vor fi făcute, în urma unui studiu amănunțit al circumstanțelor fizice și economice ale pădurii, fie de silvicultorii Statului, fie de cei ai instituțiilor prevăzute la art. 3 alineatul 2, fie de silvicultorii recunoscuți. Ele vor fi examinate și studiate de Consiliul tehnic al pădurilor.

Avisul acestui consiliu va fi supus aprobării Ministrului Agriculturii și al Domeniilor.

Art. 4. Amenajamentele pădurilor Statului și ale celor

alte persoane juridice menționate la art. 3 alineatele 1 și 2, vor avea de scop fixarea condițiilor și a modului de exploatare, stabilirea posibilității în vederea continuității exploatarei produselor principale, asigurarea regenerării pădurii cu specii de valoare proprii regiunii și producerea lemnului de lucru și de construcție în locurile unde natura terenului și a esențelor permite aceasta.

Amenajamentul pădurilor particulare se va face în vederea conservării pădurilor și a regenerării lor cu esențe de valoare proprii regiunii, în care pădurea este situată.

În caz de absolută necesitate, constatată de capul de ocol silvic în unire cu administratorul de plasă, amenajamentul va prevedea și părțile de pădure unde se va putea permite pășunatul, precum și numărul de vite ce s'ar putea introduce în aceste părți fără a compromite producțiunea lemnoasă a pădurii.

Art. 5. Un amenajament aprobat prin Decret Regal nu se poate modifica, de cât după aceleași reguli și în aceeași formă, în care a fost făcut și numai la epoca fixată prin într'insul.

Art. 6. Până la facerea amenajamentelor pădurilor Statului, cari se vor întocmi în fiecare an treptat cu mijloacele de care va dispune Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, aceste păduri vor putea fi exploatate în baza unui regulament provizoriu de exploatare și în urma unui studiu făcut de doi agenți silvici superiori, conform prescripțiilor stabilite în art. 4, după ce va fi fost examinat mai întâi de consiliul tehnic al pădurilor și aprobat de Minister.

Pădurile de o întindere mai mică de 25 hectare vor putea fi exploatate numai în baza unui studiu sumar, făcut de un singur agent silvic și aprobat de Minister.

Art. 7. Agenții silvici ai Statului vor fi datori să supravegheze stricta aplicare a amenajamentelor pădurilor exploatate în ocolul, circumscripțiunea, sau regiunea lor.

Când se va constata că nu și-au îndeplinit această obligațiune, ei vor fi supuși pedepselor disciplinare prevăzute în legea de organizare a Ministerului Agriculturii și al Domeniilor.

Art. 8. Persoanele juridice menționate la art. 1 alineatele 1 și 2 și proprietarul sau exploatatorul unei păduri particulare

supuse regimului silvic, cari vor fi exploatați o asemenea pădure fără amenajament, sau cari nu se vor fi conformat prescripțiilor lui, vor fi supuse la o amendă dela 300 până la 500 lei de hectar și în caz de recidivă dela 600 până la 800 lei de hectar.

Când exploatarea nu se va fi făcut pe suprafață, ci pe număr de arbori, proprietarul sau exploatarea va fi supus la amenajările prevăzute la art. 61 și 64 de mai jos.

Afară de aceasta, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, luând avizul Consiliului tehnic, va avea dreptul a opri exploatarea pădurii până ce proprietarul sau exploatarea se va fi conformat dispozițiilor amenajamentului.

SECȚIUNEA II

Impăduriri.

Art. 9. Amenajamentul va fixa termenul după care, dacă regenerațiunea naturală nu va fi complet asigurată, se va proceda la împădurirea în mod artificial a suprafețelor exploatate și neregenerate.

Afară de aceasta, Statul va fi obligat a împăduri :

1. Terenurile lipsite de vegetațiune după proprietățile sale, sau acelea pe cari le va cumpăra în scopul de a crea păduri de protecție.

2. Poenile sau locurile goale aflate în perimetrul pădurilor sale, afară de acelea cari vor fi necesare pentru trebuințele exploatării.

Art. 10. Proprietarul sau exploatarea unei păduri este obligat ca dacă, după expirarea termenului fixat prin amenajament, pădurea nu se va fi regenerat în mod natural, să împădurească în mod artificial părțile exploatate sau locurile rămase nerepopulate.

În caz când proprietarul sau exploatarea nu-și va fi îndeplinit această obligațiune, Statul va face lucrarea în contul lui.

În acest scop Direcțiunea pădurilor, îndată după expirarea termenului fixat prin amenajament, va face, prin agenții săi silvici, un deviz al cheltueților necesare pentru împădurire, care va fi comunicat proprietarului sau exploatarea pădurii. În termen de trei luni, dela data comunicării devizului, proprietarul sau exploatarea va fi obligat să depună la

Casa de depuneri, consemnațiuni și economie suma fixată prin deviz pentru împădurire.

Dacă, după trecerea termenului de trei luni, depunerea sumei nu va fi făcută, Ministerul va dispune încasarea ei conform legii de urmărire a veniturilor Statului.

Această sumă va fi întrebuințată exclusiv la destinațiunea ei.

Art. 11. Statul va încuraja împăduririle :

1. Făcând prin agenții săi silvici, după cererea proprietarilor particulari, planurile și devizurile pentru repopularea pădurilor acestora și, în anumite cazuri, dirigiând în total sau în parte lucrările de împădurire ;

2. Punând la dispozițiunea proprietarilor particulari în mod gratuit sau pe costul de producțiune și în limitele cantităților de care va dispune, sămânța și numărul de pueți necesari pentru repopularea pădurilor lor ;

3. Acordând premii de încurajare proprietarilor particulari cari se vor fi distins prin buna exploatare a pădurilor lor sau cari vor fi făcut împăduriri în bune condițiuni în regiunile de munte și de dealuri în special, precum și pe locurile supuse surpăturilor, iar la câmp pe terenurile cu nisipuri sburătoare ;

4. Reducând la jumătate impozitele la care sunt supuse pădurile în exploatare, când proprietarii vor lăsa să crească pădurile lor la vârsta cerută pentru producerea lemnului de lucru și de construcțiuni.

SECȚIUNEA III

Cumpărarea de păduri de către Stat dela Casa rurală.

Art. 12. Când Casa rurală va oferi Statului o pădure spre cumpărare, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va numi o comisiune compusă dintr'un inspector silvic, din capul regiunii și din capul ocolului silvic al localității unde pădurea este situată, care va face evaluarea acestei păduri, precum și a locurilor goale pe cari comisiunea, în interesul exploatării, va crede necesar să le cuprindă în perimetrul provizoriu al pădurii.

El va comunica Casii rurale ziua când comisiunea, numită de dânsul, va merge în localitate, pentru ca Casa rurală

să poată să trimită și ea un delegat al său, care să asiste la această lucrare.

Art. 13. În fixarea prețului pădurii comisiunea va ține cont de întindere, de vârsta și de specia arborilor, de cantitatea materialului lemnos aflat în diferitele arborete ce compun pădurea, de creșterea lor probabilă până la epoca exploatabilității, de posibilitate, de situațiunea economică a pădurii, de căile de comunicațiune existente, sau cari sunt pe cale de a se înființa, de prețul unității de volum, socotit ca lemn de foc și ca lemn de lucru, de calitatea și valoarea pământului, pe care este situată pădurea și în fine de orice alte elemente ar putea servi la evaluare.

Art. 14. Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, luând de bază evaluarea comisiunii și întinderea perimetrului provizoriu al pădurii, va fixa prețul de cumpărare al pădurii și prețul mediu pe hectar. Prețul de cumpărare va fi modificat, în plus sau în minus, după determinarea perimetrului definitiv al pădurii.

Acest preț va fi comunicat Casei rurale.

Dacă Casa rurală acceptă prețul, inginerii silvici și topografi numiți de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, precum și acei delegați de Casa rurală, vor ridica în plan pe a lor răspundere, întregul perimetru definitiv al pădurii care va fi anexat la actul de cumpărare al pădurii, de către Stat.

Art. 15. În cuprinsul perimetrului definitiv al pădurii se va rezervă Statului terenurile necesare pentru depozitarea lemnurilor provenite din exploatare, acelea ce vor fi întrebuintate ca fâneațe pentru hrana vitelor ce vor servi la această lucrare, pentru construirea clădirilor trebuitoare locuinței personalului silvic, pentru pepiniere, sau pentru oricare alte necesități ale exploatării.

Art. 16. În caz când pe moșia, pe care se află pădurea, nu vor fi drumuri, sau alte căi de comunicațiune îndestulătoare pentru exploatarea pădurii, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor este obligat să stipuleze, în contractul de cumpărare al pădurii, îndatorirea pentru Casa rurală de a-i da, pe moșia sa, locurile necesare pentru înființarea de drumuri sau alte căi de comunicațiune, cari se vor indica, în mod precis, pe planul ce va însoți actul de cumpărare al pădurii.

Ministerul de Agricultură și de Domenii va putea să-și

rezerve, în afară de perimetrul pădurii, dreptul de a utiliza căderile de apă pentru herestrae sau alte necesități și a înființa, în albia și pe marginea apelor, canale, opusturi sau alte mijloace pentru transportarea lemnului provenite din exploatarea pădurilor sale.

Art. 17. După ce perimetrul definitiv al pădurii va fi fost determinat, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor de acord cu Casa rurală și pe baza înțelegerii lor, vor fixa prețul total al pădurii și al locurilor rezervate pe moșie pentru diferitele necesități ale exploatării și vor încheia actul de vânzare-cumpărare al pădurii.

Art. 18. Indată după transcrierea în registrele tribunalului a acestui act, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va cere Ministerului de Finanțe să remită Casei rurale prețul pădurii, fie în rentă 4% pentru cumpărare de păduri, pe cursul convenit și stipulat în actul de vânzare-cumpărare, fie în numerar.

Prețul pădurii va fi plătit de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor Casei rurale, cu dobânda stipulată în bonurile rurale, calculată din ziua în care Casa rurală va fi cumpărată moșia, pe care este situată pădurea, până în ziua plății prețului pădurii și în plus partea proporțională din taxa de înregistrare corespunzătoare acestui preț plătită de Casa rurală cu prilejul cumpărării moșiei.

Afară de aceasta, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va plăti Casei rurale și cheltuelile făcute de dânsa pentru paza pădurii, dela data intrării sale în posesiunea pădurii și până în ziua în care a revândut-o Statului.

Art. 19. Dacă Statul nu va putea cădea de acord cu Casa rurală asupra prețului pădurii, acest preț se va fixa de o comisiune de arbitri compusă dintr'un delegat al Ministerului Agriculturii și al Domeniilor, dintr'un reprezentant al Casei rurale, ca membrii, și din Președintele Consiliului superior al Agriculturii, sau în lipsa sa din consilierul care-i va ține locul, ca superarbitru și Președinte al Comisiunii de arbitri.

Deciziunea comisiunii de arbitri va fi definitivă și executorie neputând fi atacată pe nici o cale nici chiar pe aceea a recursului.

SECȚIUNEA IV.

Defrișarea.

Art. 20. Defrișarea pădurilor, fie că sunt, fie că nu sunt puse sub regimul silvic, nu se poate face decât în cazurile prevăzute în prezenta lege.

Pășunatul vitelor după exploatare, în lăstăruri, în plantațiuni tinere până la vârsta de 10 ani, incendiarea unei păduri, exploatările vișioase, cari vor conduce la distrugerea în total sau în parte a unei păduri, sunt considerate ca o defrișare. Nu vor fi considerate ca exploatări vișioase, tăerile făcute conform unui amenajament aprobat.

Art. 21. Defrișarea se poate permite numai în următoarele cazuri :

1. Când proprietarul se va obliga să planteze, în locul pădurii defrișate, vii sau arbori fructiferi ;

2. Când pădurea este situată pe loc șes, are o întindere mai mică de 25 hectare și se află la o distanță de cel puțin 1 kilometru de alt trup de pădure în suprafață de cel puțin 5 hectare cu care n'ar putea să formeze împreună un trup mai mare de 25 hectare ;

3. Când va fi necesar a se da un perimetru mai regulat unei păduri, fără ca întinderea defrișată să treacă peste 2% din întinderea totală a sa și fără ca suprafața defrișată să fie mai mare de 25 hectare ;

4. Când va fi necesitate să se construiască prin pădure case de locuit și alte clădiri necesare exploatării, drumuri sau alte mijloace de transport, să se creeze locuri de depozite pentru lemne și să se deschidă linii de amenajament, sau linii destinate să separe, în caz de partagiu, diferitele părți ale proprietarilor ce stăpâneau pădurea în indiviziune ;

5. Când va trebui să se dea în schimb unui proprietar al unui loc infundat în pădure, o întindere echivalentă lângă perimetrul său exterior ;

6. Când întinderea porțiunii defrișate va fi compensată prin împădurirea prealabilă a unei întinderi egale de teren și când tinerele plante în vârstă de cel puțin 3 ani, prezintă toate garanțiile de reușită a împăduririi.

Art. 22. Defrișarea nu se va putea face decât în urma unei constatări în localitate de către un agent silvic superior și a

avizului consiliului tehnic aprobat de Ministrul Agriculturii și al Domeniilor și sancționat prin Decret Regal.

Art. 23. Proprietarul sau exploatatorul care va fi defrișat o pădure, sau numai o porțiune dintr'nsa în afară de cazurile prevăzute la articolul precedent, se va pedepsi cu o amendă dela 500 până la 1000 lei de hectarul de pădure defrișat.

Această amendă va fi consemnată spre a fi întrebuințată de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor la reimpădurirea suprafețelor defrișate.

Sumele ce vor rămânea disponibile după acoperirea tuturor cheltueleur de împădurire se vor incasa de Stat ca venit din amenzi.

CAPITOLUL III.

Consiliul tehnic.

Art. 24. Pe lângă Direcțiunea pădurilor din Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va funcționa un consiliu consultativ numit consiliul tehnic al pădurilor.

Acest consiliu se va compune din șapte membrii din care șase luați dintre inspectorii silvici ai Statului și unul dintre membrii consiliului de avocați, toți numiți prin Decret Regal după propunerea Ministrului Agriculturii și al Domeniilor

Art. 25. Consiliul tehnic este obligat să se pronunțe :

1. Asupra amenajamentelor regulamentelor provizorii de exploatare și a studiilor sumare ale pădurilor supuse regimului silvic ;

2. Asupra proiectelor de drumuri și alte mijloace de transport în păduri, de construcțiuni în interesul exploatării pădurilor, de lucrări pentru împăduriri, pentru corecțiunea și stingerea torenților, asupra devizurilor acestor lucrări, precum și asupra tuturor chestiunilor tehnice privitoare la păduri ;

3. Asupra defrișării pădurilor în cazurile prevăzute de art. 21 de mai sus ;

4. Asupra studiilor de punere în exploatare a pădurilor Statului ;

5. Asupra actelor de estimăție pentru punerea în vânzare a produselor secundare și accesorii ;

6. Asupra condițiilor generale și speciale de vânzarea pădurilor Statului ;

7. Asupra devizurilor de cheltueli pentru repopularea pădurilor particulare ;

8. Asupra cererilor făcute de particulari de a se supune pădurile lor sub regimul silvic ;

9. Asupra estimațiunii pădurilor ce se vor cumpără dela Casa rurală și a terenurilor prevăzute la art. 14 aliniatul 1.

Art. 26. — Ministerul Agriculturii și al Domeniilor nu va putea lua nici o rezoluțiune asupra chestiunilor prevăzute la art. 25 decât cu avizul prealabil al consiliului tehnic.

Art. 27. Consiliul tehnic va stabili :

1. Tabloul de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic și care, după aprobarea Ministrului, se va publica în «Monitorul Oficial».

2. Lista pământurilor lipsită de vegetațiune lemnoasă cari vor trebui împădurite.

În termen de șase luni dela publicarea în «Monitorul Oficial» a tabloului de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic, partea interesată va putea face contestațiune la Ministerul Agriculturii și al Domeniilor.

Ministerul luând avizul consiliului tehnic și examinând motivele contestațiunii va putea dispune o nouă verificare în localitate. Decisiunea sa va fi adusă la cunoștința contestatorului printr'o simplă adresă.

Art. 28. Consiliul tehnic este obligat să facă, la finele fiecărui an, Ministrului Agriculturii și al Domeniilor propuneri privitoare la conservarea, regenerarea și ameliorarea pădurilor Statului, pentru ca soluțiunile ce se vor da să poată fi puse în aplicare în anul ce urmează.

CAPITOLUL IV.

Exploatarea pădurilor Statului, județelor, comunelor, așezămintelor publice și de binefacere.

Art. 29. Afară de regulele prevăzute prin amenajament, exploatarea pădurilor aparținând Statului, Casii școlilor, Casii bisericii, județelor, comunelor, așezămintelor publice și de binefacere, nu se va putea face decât în baza unei adjudecațiuni precedată de licitațiune publică ținută conform regulelor prevăzute de legea contabilității Statului.

Art. 30. Exploatatorii unor asemenea păduri nu vor putea începe exploatarea, de cât după ce vor fi obținut o permisiune în regulă dela proprietarii acestor păduri sau dela reprezentanții lor.

Art. 31. Exploatatorul va fi dator să aibă cel puțin un păzitor, care, după ce va fi recunoscut de capul de ocol silvic respectiv, va depune jurământ înaintea tribunalului local.

Acest păzitor va fi autorizat a încheia procese-verbale atât în cuprinsul suprafeții în exploatare, cât și la distanța de 200 metri dincolo de limita acestei exploatări.

Art. 32. Agenții silvici ai Statului, județelor, comunelor și așezămintelor publice și de binefacere sunt datori să depună, la grefa judecătoriilor de ocoale și ale tribunalului, tiparul ciocanelor silvice pe care le vor întrebuița pentru marcarea, atât a arborilor destinați a servi ca rezerve, sau a fi vânduți, cât și a arborilor tăiați în delict, sub pedeapsă de a fi supuși la o amendă de la 100 până la 500 lei.

Art. 33. Exploatatorul nu va putea face nici un cuptor de cărbuni și nici un atelier, de cât în locurile indicate prin procesul-verbal de predarea suprafeții de pădure vândută, încheiat de capul de ocol, sau de reprezentanții proprietarului pădurii, sub pedeapsă de a fi supus la o amendă de 50 lei pentru fiecare cuptor, sau clădire de atelier construită în altă parte, precum, și la desființarea lor.

Art. 34. Din momentul primirii permisiunii de exploatare și până nu va fi obținut deplină descărcare, exploatatorul este răspunzător de toate delictele silvice comise în cuprinsul și în jurul locuințelor de exploatare, până la o distanță de 200 metri, dacă prepușii, lucrătorii sau oamenii lor, nu vor fi înștiințat, prin raport făcut cel mai târziu în termen de 8 zile de la comiterea delictului, pe agenții silvici respectivi, pe proprietarii pădurii, sau pe reprezentanții lor. Răspunderea exploatatorului nu va încetă însă nici după descărcarea dată de agenții silvici, dacă se va constata în urmă că această descărcare a fost dată în mod fraudulos.

Exploatatorii nu vor fi descărcați de răspunderea lor de cât când vor fi indicat pe delincuenți, sau când vor face dovada că au luat toate măsurile necesare pentru descoperirea lor. Totuși, dacă cei ce au comis delictul sunt chiar oamenii sau lucrătorii exploatatorului acesta nu poate fi descărcat de răspundere chiar dacă i-ar denunța sau dovedi.

Art. 35. Exploatatorii nu vor putea introduce în țară lucrători străini pentru exploatarea pădurilor lor, de cât cu autorizarea Ministerului de Interne, care nu se va da, de cât în cazul când se va constata că, în regiunea respectivă, nu s'au găsit lucrători, sau aceștea n'au voit să se angajeze la asemenea lucrări.

CAPITOLUL V.

Exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni, sau răzași în devălmășie

Art. 36. Când o ceată de moșneni, sau de răzași, care stăpânește o pădure în devălmășie, va voi să exploateze, direct sau indirect, în total sau în parte, această pădure, ea va fi datoare să-și întocmească mai întâiu un așezământ în care se va stabili dreptul fiecărui moșnean sau răzaș în devălmășie, modul cum ei își vor exercită aceste drepturi și cari sunt organele însărcinate a-i reprezintă.

Așezământul va cuprinde :

- a) Numirea pădurii și a locului unde este situată ;
- b) Numele și domiciliul tuturor proprietarilor moșneni, sau răzași devălmași, precum și partea ce fiecare din ei o are în pădurea stăpânită în devălmășie ;
- c) Dispozițiuni privitoare la modul cum se va face numirea administratorilor celei de moșneni sau răzași, la numărul și durata funcțiunii lor, precum și la fixarea drepturilor și îndatoririlor acestora ;
- d) Dispozițiuni privitoare la modul cum se vor ține întrunirile devălmașilor, la numărul de voturi ce va trebui să se obțină pentru ca o hotărâre a întrunirii să poată fi valabilă și la puterea ce aceste hotărâri vor avea față cu devălmașii ;
- e) Dispozițiunea privitoare la modul cum se vor da socotelile de administratori ;
- f) Dispozițiuni privitoare la modul cum se va distribui beneficiile realizate de exploatarea pădurii ;
- g) Dispozițiuni privitoare la modul se vor aplană neînțelegerile ce se vor ivi între devălmași.

Art. 37. Așezământul va fi făcut în scris cu consimțământul a unei majorități de nouă zecimi din totalul părților de moșneni cari formează ceata de moșneni sau de răzași,

femeile măritate fiind de drept reprezentate prin soții lor, iar minorii, cei puși sub consiliu judiciar, interziși, prin tutorii și curatorii lor.

El va fi autentificat de judecătorul de ocol respectiv conform regulilor prevăzute în art. 13 din legea Casii rurale.

În caz când dreptul vre unuia din devălmași va fi contestat, sau îndoelnic, majoritatea părților de devălmași va decide dacă devălmașul, al cărui drept este contestat, sau îndoelnic, poate să ia, sau nu, parte la constituirea așezământului.

În caz când devălmașii nu vor fi luat nici o decizie, sau vor fi respins admiterea acestui devălmaș, judecătorul de ocol, citând obștea și pe devălmașul contestat și examinând titlurile prezintate și luând de bază și posesiunea, va putea să admită, în mod provizoriu, fără drept de opoziție, apel și recurs, participarea devălmașului la constituirea așezământului, rămânând ca menținerea sau excluderea lui, dintre devălmași, să se facă numai în urma unei sentințe judecătorești definitive și executorii

Art. 38. Devălmașii vor trebui să aibă în fiecare an la epoca fixată prin așezământ, o întrunire în care se vor ocupa :

- a) Cu luarea socotelilor ;
- b) Cu fixarea beneficiului net de distribuit ;
- c) Cu numirea administratorilor ;
- d) Cu fixarea remunerărilor administratorilor care nu vor putea fi mai mari de 10% din beneficiile nete realizate.

În întrunire se va decide ce sumă va trebui să se rețină pe fiecare an pentru repopularea locurilor goale și a suprafețelor exploatare din pădurile cetii de moșneni sau răzași.

Art. 39. Întrunirea va avea loc în ziua și locul fixat de administratori.

Devălmașii vor fi înștiințați de ziua întrunirii prin publicări, făcute cu 15 zile înainte de întrunire și prin chemări personale la domiciliul fiecăruia din ei, în care se vor indica precis chestiunile asupra cărora se va discuta.

Afară de întrunirea obișnuită, ce va avea loc în fiecare an, se vor putea ține întruniri extraordinare, ori de câte ori administratorii vor crede aceasta necesar.

Intrunirea va trebui să fie convocată :

a) Când va fi cerută de cel puțin a 5-a parte din devălmași ;

b) Când se vor fi ivit pagube extraordinare, cari vor fi distrus o parte din păduri precum incendii sau alte accidente;

c) Când se va fi intentat cetii moșnenilor, sau razașilor un proces care ar pune în discuțiune dreptul ei de proprietate sau de posesiune, ori când se vor fi constatat mari pierderi din averea devălmașiei.

Art. 40. Vor avea dreptul să ia parte la întrunire toți proprietarii devălmași ai unei păduri, sau moștenitorii lor, cari vor avea drepturile lor stabilite prin așezământ, sau alte acte judecătorești.

Intrunirea este considerată ca legal constituită, când vor fi de față devălmașii reprezentând cel puțin jumătate din părțile totale ale devălmașiei.

Dacă la prima convocare nu s'a întrunit acest număr de devălmași, se va face o nouă chemare cel mai târziu în termen de 8 zile, când întrunirea se va ține oricare va fi numărul devălmașilor reprezentați.

Capul de ocol silvic respectiv va asista la întrunirea anuală a devălmașilor și va verifica dacă convocările și chemările devălmașilor sunt făcute conform legii. În caz când convocările nu vor fi făcute în regulă, el va amâna întrunirea pentru altă zi spre a se îndeplini noi convocări și chemări.

Capul de ocol va semnă procesul verbal al întrunirii.

Art. 41. Întrunirile, cari au de scop punerea în exploatare a pădurii stăpânită în devălmașie, vinderea ei la o terță persoană și modificarea Așezământului, nu vor putea avea loc, decât dacă vor fi prezinți un număr de devălmași reprezentând cel puțin două treime din totalitatea părților devălmașiei.

Așezământul nu va putea fi niciodată modificat în dispozițiunile prevăzute la art. 36 aliniatul b.

Modificarea acestor dispozițiuni nu se va putea face decât în baza unei hotărâri judecătorești definitive și executorii.

Art. 42. Hotărârile se iau cu majoritate absolută a părților devălmașilor prezinți.

Hotărârile cari au de obiect rezolvarea cestiunilor prevăzute la art. precedent, se iau cu majoritate de două treimi din părțile devălmașilor reprezentați la întrunire.

Art. 43. Întrunirile devălmașilor nu au competența de a se pronunța asupra vinderii totale sau parțiale a drepturilor cetii moșnenilor, sau răzașilor.

O asemenea hotărâre nu se poate lua decât de unanimitatea moșnenilor devălmași.

Întrunirea va putea însă, în urma unei deciziuni luate cu simpla majoritate, să permită trecerea prin pădure sau prin proprietatea cetii de moșneni sau răzași, a lemnelor exploatare din alte păduri învecinate.

Art. 44. Hotărârile întrunirilor devălmașilor, legalmente luate, sunt obligatorii pentru toți devălmașii, chiar dacă nu au luat parte la întrunire.

Orice devălmaș va avea dreptul să ceară, judecătorului de ocol respectiv, anularea unei hotărâri luate contra dispozițiilor așezământului și contra celor prevăzute în prezinta lege.

Art. 45. Beneficiile nete, după scăderea tuturor cheltuelilor, amortizărilor și celorlalte sarcini, se vor împărți între devălmași, proporțional cu partea ce fiecare are în devălmășie.

Art. 46. Administratorii reprezintă ceata moșnenilor sau răzașilor în devălmășie față cu terțiile persoane.

Numărul lor nu va putea fi nici mai mic de trei nici mai mare de șapte.

Ei vor alege din sânul lor un președinte, iar în cazul când ceata de moșneni sau răzași vă face ea însăși exploatarea pădurii, și un casier.

Administratorii vor avea dreptul să angajeze tot personalul ce va fi necesar pentru exploatarea și paza pădurii și a cere să fie recunoscut de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor.

Art. 47. Casierul nu va avea dreptul să păstreze la dânsul, decât sumele cari vor fi strict necesare, fixate de administratorii pentru exploatarea pădurii,

Toate celelalte sume el va fi dator să le depună la Administrațiunea financiară a județului.

Art. 48. În caz când ceata de moșneni va voi să vândă, în total sau în parte pădurea sa unei terții persoane, vânzarea

nu se va putea face decât prin mijlocirea Ministerului Agriculturii și al Domeniilor și după regulile prevăzute pentru vânzarea propriilor sale păduri.

Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va fi obligat ca, prin agenții săi silvici, să facă evaluarea întregului material lemnos aflat în pădurea cetii de moșneni sau de răzași.

Această evaluare se va lua de bază la ținerea licitațiunii, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va fi obligat să comunice, cel mult în 15 zile dela ținerea licitațiunii, administratorilor cetii de moșneni sau de răzași prețul cel mai mare obținut la licitațiune, pentru ca aceștia să convoace întrunirea moșnenilor sau răzașilor spre a se pronunța în această privință.

Dacă moșnenii sau răzașii, reprezentând majoritatea părților din devălmășie, consimt să facă vânzarea cu acest preț, Ministerul va aproba rezultatul licitațiunii și va încheia contractul de vânzare al pădurii pe baza condițiilor generale și celor speciale de vânzarea pădurilor Statului.

Art. 49. Prețul va fi distribuit între moșneni sau răzași proporțional cu partea ce fiecare din ei are în devălmășie.

În acest scop Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va cere dela judecătoria de ocol respectivă lista de numele tuturor moșnenilor sau răzașilor, cari stăpânesc pădurea în devălmășie și partea ce fiecare din ei are în devălmășie.

Pe baza acestei liste se va calcula partea ce revine fiecărui moșnean sau răzaș, apoi Ministerul va da ordin administrațiunii financiare să facă, în prezența capului de ocol silvic respectiv, vărsarea sumelor convenite fiecărui moșnean sau răzaș.

În caz când unul din delvămași va fi fost admis de judecătorul de ocol numai în mod provizoriu la întocmirea așezământului, pe motivul că drepturile sale nu au fost încă stabilite, sau că ele sunt îndoiioase, partea acestui devălmaș se va consemna, prin administrațiunea financiară, la Casa de depuneri și consemnațiuni până când justiția își va fi dat definitiv sentința sa.

Art. 50. Orice vânzare de păduri ale cetelor de moșneni sau răzași, făcută în alt mod decât conform regulilor prevăzute în această lege, este nulă și de nul efect.

Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, orice persoană

interesată și Ministerul public depe lângă tribunalul situațiunii imobilului, vor avea dreptul ca să ceară anularea unor asemenea vânzări.

Art. 51. Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va exercită, prin agenții săi silvici, un control asupra modului cum se va face exploatarea pădurilor cetelor de moșneni sau răzași și va lua orice măsuri va crede de cuviință pentru respectarea amenajamentului și aplicarea măsurilor prevăzute într'insul sau în regulamentul provisoriu de exploatare.

Art. 52. Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va avea dreptul să trimită în fiecare an un delegat al său, care, împreună cu un inspector financiar, să verifice gestiunea administratorilor.

Dacă va constata că aceștia nu lucrează cu bună credință și că compromit interesele cetii de moșneni sau de răzași, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va avea dreptul să suspende pe administratori și să provoace întrunirea moșnenilor sau răzașilor, pentru schimbarea administratorilor și darea lor în judecată, făcându-i în acelaș timp răspunzători, pe cale civilă și penală, de toate daunele cauzate din reaua lor administrațiune.

Art. 53. Îndată după punerea în aplicare a acestei legi, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va convoca, prin agenții săi silvici, cetele de moșneni sau de răzași cari stăpânesc păduri în devălmășie pentru a'și constitui fiecare din ele așezământul său și a alege apoi pe administratori.

Art. 54. Până la facerea amenajamentelor sau regulamentelor provizorii de exploatare a pădurilor stăpânite de moșneni sau răzași în devălmășie, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, în urma unui studiu sumar aprobat de consiliul tehnic, va da moșnenilor sau răzașilor o permisiune provizorie de exploatare, pentru ca fiecare moșnean sau răzaș să poată să uzeze de dreptul său de a lua din pădure lemnele necesare pentru foc sau pentru alte mici trebuințe ale sale.

Administratorii vor fi datori de a supraveghea modul cum fiecare moșnean își exercită dreptul său și, în caz de abatere, de a preveni pe capul de ocol respectiv pentru a constata faptele.

Art. 55. Tăierile comise de moșneni în contra prevederilor amenajamentului, sau contra regulamentului provisoriu de exploatare, ori contra permisiunii provizorie de exploatare, se vor pedepsi conform art. 8 de mai sus.

CAPITOLUL VI.

Paza și poliția pădurilor.

Art. 56.— Paza pădurilor Statului este încredințată agenților silvici, funcționari ai Statului.

Acești agenți se împart în agenți silvici superiori: inspectori generali, inspectori, silvicultori șefi, silvicultori și silvicultori asistenți, și în agenți silvici superiori: brigadieri și pădurari.

Paza pădurilor Casei școalelor, Casei bisericeii, județelor, comunelor și așezămintelor publice de binefacere și de cultură națională se va face de agenții silvici, funcționari a acestor instituțiuni, recunoscuți de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor; iar paza celorlalte păduri supuse regimului silvic de agenți recunoscuți de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor.

Art. 57.— Agenții silvici superiori vor trebui să poseadă diploma, sau un certificat de absolvire al școlii speciale de silvicultură din țară, sau al unei școli similare din străinătate.

Brigadierii vor trebui să fi absolvit școala de brigadieri, iar pădurarii să fi făcut serviciul militar și să fi eșit cel puțin cu gradul de caporal.

Până se va putea găsi un număr de pădurari indestulători cari să îndeplinească asemenea condițiuni, se va putea numi și din aceia cari vor ști numai să scrie și să citească.

Agenții silvici, funcționari superiori ai instituțiunilor prevăzute la art. 1 alineatele 1, 2 și 3, pentru a putea fi recunoscuți de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor vor trebui să poseadă aceleași titluri de capacitate, sau titluri echivalente, ca și agenții silvici ai Statului.

În caz când instituțiunile de mai sus și proprietarii celorlalte păduri supuse regimului silvic, nu vor putea găsi agenți silvici posedând titlurile prevăzute la art. 57, Ministerul Agriculturii și al Domeniilor va putea recunoaște ca agenți silvici pe acei care vor fi fost admiși de o comisiune examinatoare numită de Ministrul Agriculturii și al Domeniilor.

Numele agenților silvici superiori recunoscuți vor fi publicați în «Monitorul Oficial».

Art. 58. - Agenții silvici ai Statului, agenții celorlalte instituțiuni și agenții recunoscuți vor depune, la intrarea lor în serviciu, jurământ în prezința Ministrului sau a Secreta-

rului general, ori înaintea tribunalului județului în care își au reședința.

Formula jurământului va fi aceasta :

«Jur în numele lui Dumnezeu că voi servi cu credință și dreptate în funcțiunea (sau însărcinarea) ce mi s'au încredințat, că nu mă voi abate dela datoriile mele și că voi respecta legile și constituțiunea țării mele.

«Jur credință Regelui și Dinastiei sale.

«Așa să-mi ajute Dumnezeu».

Art. 59. Poliția silvică în pădurile supuse regimului silvic se va face :

1. De toți agenții silvici ai Statului, de agenții instituțiilor prevăzute la alineatul al 3-lea dela art. 56 și de agenții recunoscuți.

2. De toți funcționarii administrativi și de toți agenții forței publice.

3. De toți ofițerii, sub-ofițerii și soldații grăniceri.

Art. 60. Orice funcționar public va lua cunoștință de comiterea unui delict în pădurile supuse regimului silvic va fi dator să informeze îndată pe agentul silvic local, sau în lipsa lui pe notarul comunei de care depinde pădurea, unde s'a comis delictul și să îi dea deslușirile necesare pentru constatarea și descoperirea delictului.

Funcționarul, care nu se va fi conformat acestei obligațiuni va fi supus la o amendă de 20 lei.

În caz când el va contraveni acestei îndatoriri pentru a doua oară, amenda va fi de 50 lei.

CAPITOLUL VII.

Delicte, penalități și urmăriri.

SECȚIUNEA I.

Delicte și contravențiuni comise în pădurile supuse regimului silvic.
Penalități.

Art. 61. Oricine va tăia, va scoate din rădăcină sau va ridică, fără drept, arbori de mai puțin de 2 decimetri în circumferință, măsurată la înălțimea de 1 metru 30 centimetri dela pământ, se va pedepsi cu o amendă de 2 lei de sarcina de om sau pentru o cantitate mai mică, de 5 lei pentru o

sarcină de vită, pentru o încărcătură de sanie, sau de căruță trasă de un om, de 10 lei pentru fiecare cap de vită înhamată, când ridicarea se ve face cu sania, sau cu căruța.

Dacă arborii vor avea o grosime mai mare de 2 decimetri în circumferință socotită la o înălțime de 1,30 m., amenda va fi calculată conform tabelii anexată la această lege.

Afară de aceasta delicuentul va fi condamnat la restituirea lemnelor către proprietarul pădurei, sau în lipsa lor la a 3-a parte din amenda prevăzută în tarif. El va putea fi condamnat și dela una până la cinci zile închisoare.

Sunt pasibili de aceleași pedepse și condamnațiuni și acei cari exploatând o pădure a Statului în baza unui contract, au tăiat,ei sau oamenii lor, fie chiar din greșeală, alți arbori decât cei vânduți, sau în altă parte decât în locul unde s'au vândut.

Plata amenzilor din tarif și restituirea lemnelor sau a valorii lor, nu împiedică pedepsirea delicuenților conform codului penal, dacă faptul comis întrunește elementele unui delict de drept comun.

Dacă arborii tăiați nu se vor mai găsi în ființă, grosimea se va determina după circumferința măsurată pe tulpină, iar dacă tulpina va lipsi, grosimea se va hotări de autoritățile judecătorești, după grosimea arborilor ce se găsesc împrejurul locului unde erau situați arborii tăiați, constatată prin actele dresate de agenții silvici.

Art. 62. Oricine va zmulge, sau va distruge plantațiunile de pe marginea șoselelor naționale, județene, vicinale și comunale, din parcuri și grădinele Statului, județelor, se va pedepsi cu o amendă de 3 ori mai mare decât cea prevăzută în tarif de fiecare arbore zmulg, vătămat sau distrus și cu închisoarea dela una până la cinci zile.

Art. 63. Oricine va tăia, zmulge sau vătămă pueți din pepiniere, din cei creșcuți în pădure, sau din plantațiuni, în grosime până la 2 decimetri în circumferință măsurată la suprafața pământului, se va pedepsi cu o amendă dela 25 până la 200 lei, cu închisoare dela 5 până la 15 zile și cu plata valorii plantelor socotită cu 10 bani până la 1 leu de fiecare plantă după specia, calitatea și grosimea lor.

Art. 64. Dispozițiunile art. 61 și 77 se aplică și la cres-

tarea, secuirea, ciopărțirea, cojirea, ruperea arborilor și a vârfurilor ori a crăcilor lor.

Art. 65. Proprietarul vitelor, cari se vor găsi pășunând, fără drept, în păduri în vârstă mai mare de 10 ani, sau în poienile acestor păduri, se va pedepsi cu amenda după cum urmează :

0,50 lei pentru o oaie,

1,50 » » un porc,

2,— » » un cal, un măgar, un catâr, o vită mare cornută, un vițel sau un mânz.

3 lei pentru un bivol sau o capră.

Dacă pădurea va fi mai tânără de 10 ani amenda va fi îndoită.

Aceiași pedeapsă se va aplica arendașilor și exploatatorilor, cari introduc vite în pădure în contra condițiilor statornicite prin contractele lor de arendare sau de exploatare.

Proprietarul vitelor, cari se vor găsi în pepiniere sau în plantațiuni mai tinere de 10 ani, se va pedepsi cu amenda întreită plătind și daunele cauzate conform art. 77.

Art. 66. Acei cari, fără autorizarea proprietarului, vor face spărturi în păduri, sau în poenile din păduri, pentru a scoate nisip, pământ, brazde de iarbă, petriși sau alte produse minerale, se vor pedepsi cu amendă de 10 lei de căruța conținând asemenea materii, de 5 lei pentru sarcina de o vită și de 2 lei pentru sarcina de om.

Art. 67. Se vor pedepsi cu amendă dela 100 până la 500 lei acei cari, fără autorizarea proprietarului, vor stabili în interiorul pădurii cuptoare pentru fabricarea varului, fabrici de cărămidă sau de olane, herestrae cu vapori sau alte industrii.

Construcțiunile făcute pentru asemenea fabrici sau industrii se vor desființa în baza unei ordonanțe a judecătorului de ocol.

Art. 68. Este oprit a scutura, a strânge sau a ridica spre a-și însuși, fără drept, ghinda, jirul, rânza sau alte fructe, semințe sau producțiuni ale pădurilor, ori ale terenurilor din perimetrul pădurilor.

Contravenienții se vor pedepsi cu amenda prevăzută la art. 66.

Art. 69. Acei cari vor găsi în pădure, sau în marginea

ei, rămășițe de un foc, care nu este încă stîps, este dator să ia măsuri de a-l stinge complet, iar dacă va vedea că pădurea a luat foc într'un punct oarecare, el este obligat să dea de știre celor cari locuiesc în casa cea mai apropiată în drumul său. Aceștia la rîndul lor sunt obligați a vesti imediat pe notarul comunei, de care aparține pădurea unde s'a ivit incendiul, sau pe administratorul de plasă, precum și pe proprietarul pădurii, sau pe prepușii lui, spre a luă măsuri de stingerea focului.

Orce abateri va fi pedepsită cu o amendă dela 25 până la 100 lei.

Art. 70. Acei cari vor aprinde foc în pădure, sau în jurul ei, la o distanță de 100 metri, acei cari vor depune în păduri materii expuse focului ca: fîn, paie, coceni, etc., vor fi pedepsiți cu o amendă dela 50 până la 200 lei, fără prejudiciul pedepselor prevăzute în codul penal.

Este însă permis a se depozita materii de felul celor de mai sus, necesare pentru hrana vitelor întrebuițate în exploatarea pădurii și a se face foc în păduri în locurile destinate pentru stîna și numai pentru trebuințele ei, în părțile locuite de pădurari, de tăietorii de lemne și alți lucrători în pădurile în exploatare, fiind stăpânii stînelor, pădurarii și exploataorii pădurilor, răspunzători către proprietar de daunele ce-i vor fi cauzat.

În toate aceste cazuri acela care a făcut focul, este obligat să-l stingă înainte de a părăsi locul unde a fost făcut, sub pedeapsa de a fi supus la amenda menționată în aliniatul 1 al acestui articol.

Art. 71. Acela care, prin neglijența sa, a provocat un incendiu într'o pădure, va fi pedepsit cu închisoare dela o lună până la un an.

Afară de aceasta el va fi condamnat la plata daunelor suferite de proprietarul pădurii.

Dacă însă, prin măsurile ce v'a fi luat, a reușit să oprească incendiul fără să fi cauzat vre-o pagubă, el va fi scutit de orice pedeapsă.

Art. 72. Acela care, cu voință, va fi pus focul unei păduri, va fi supus la pedepsele specificate în art. 358 până la 364 inclusiv din codul penal, după distincțiunile prevăzute în aceste articole.

Art. 73. Pășunatul vitelor, în locurile unde pădurile au fost distruse prin incendiu, este oprit în timp de 10 ani dela data când incendiul a avut loc proprietarul lor fiind supus la amenda prevăzută de art. 65, iar în caz dacă se va fi pricinuit distrugerea în parte sau în total a pădurei va fi pedepsit cu amenda dela art. 23.

Art. 74. Acei cari vor fi contrafăcut sau falsificat ciocanele servind la marcarea arborilor, sau cari vor fi uzat de ciocane contrafăcute sau falsificate, acei care și vor fi procurat, fără drept, ciocane adevărate și vor fi făcut cu ele o aplicare sau o întrebuițare păgubitoare intereselor sau drepturilor proprietarilor de păduri, vor fi pedepsiți cu închisoarea dela trei luni la doi ani.

Art. 75. Delictele și contravențiunile prevăzute dela art. 61 până la 70 inclusiv și 73 vor fi supuse la o pedeapsă îndoită și la o închisoare dela 5 zile până la 3 luni :

a) În caz de recidivă, prin comiterea unui nou delict sau contravențiune, în timp de un an dela ultima condamnare a delicentului, sau contravenientului ;

b) În caz de cumul de delicte, sau de contravențiuni ;

c) Când tăierea s'a făcut cu ferăstrăul ;

d) Când infracțiunea a avut loc între apusul și răsăritul scarelui ;

e) Când comiterea infracțiunii s'a făcut de mai multe persoane constituite în bandă sau armate.

Art. 76. Sustragerea de lemne lucrate, sau așezate în teancuri sau stive, aflate în perimetrul pădurii sau în depozite, magazii sau curți, se va pedepsi cu închisoare dela 3 luni până la 2 ani și cu amendă dela 100 până la 1000 lei conform art. 309 din codul penal.

Art. 77. În toate cazurile menționate art. 61 până la 68 inclusiv delicentul, sau contravenientul, va fi condamnat și la despăgubiri civile cari nu vor putea fi mai mici, decât a 6-a parte din amenda la care va fi condamnat.

Art. 78. Funcționarii publici, cari vor fi provocat, ajutat, înlesnit sau participat la comiterea unui delict silvic, vor fi pedepsiți cu maximul amendelor prevăzute mai sus și cu închisoare dela trei luni până la un an, fără prejudiciul pedepselor indicate de codul penal.

Art. 79. În toate cazurile prevăzute dela art. 61 până la art. 73 inclusiv nu se vor admite circumstanțe atenuante.

SECȚIUNEA II.

Urmărirea delictelor silvice.

Art. 80. Agenții silvici ai Statului, ai județelor, ai comunelor, ai așezămintelor publice și de binefacere precum și agenții silvici ai proprietarilor particulari recunoscuți de Ministerul Agriculturii și al Domeniilor, sunt obligați să constate și să urmărească toate delicturile comise în pădurile date în supravegherea lor,

Ei sunt autorizați a lua vitele, căruțile și instrumentele cari au servit la comiterea delictului, precum și vitele ce s'au găsit pășunând în contra dispozițiilor art. 65 și 73, și a le pune sub sechestru. Ei vor putea urmări obiectele ridicate de delicuenți chiar și în curți, grădini, magazii, etc., sau și în alte locuri unde vor fi transportate și a le pune și pe acestea sub sechestru.

Totuși agenții silvici nu se vor putea introduce în case decât cu autorizarea judecătorului de pace, sau a administratorului de plasă. Notarul va fi dator să asiste la această lucrare și să semneze procesul verbal de constatările făcute.

Art. 81. Agenții silvici ai Statului, agenții instituțiilor prevăzute la art. 1 alin. 1, 2, 3 și 4 și agenții recunoscuți, însărcinați cu paza și poliția pădurilor supuse regimului silvic, vor avea dreptul să ceară direct ajutorul forței publice pentru urmărirea și reprimarea delictelor și contravențiilor silvice, precum și pentru căutarea și luarea înapoi a lemnelor tăiate în delict, vândute, sau cumpărate în fraudă.

În cazuri de flagrant delict, agenții silvici ai Statului și cei recunoscuți, prevăzuți la art. precedent, toți funcționarii administrativi și ofițerii forței publice, sunt datori a constata faptele cel mult în 24 ore dela comiterea delictului și în caz de imposibilitate materială cel mai târziu în 3 zile dela săvârșirea faptului, încheiând proces-verbal semnat de dânsii și de delicuenți. În caz de refuz din partea acestora de a semna, se va face mențiunea despre aceasta în procesul-verbal. Toți acești agenți vor avea dreptul să ceară ajutorul forței publice, să aresteze pe delicuenții recunoscuți și să-i ducă la arestul comunei celei mai apropiate, în caz când delictul ar fi posibil de pedeapsa închisorii.

Judecătorul de pace se va pronunța asupra liberării delicuentului cel mult în termen de două zile libere.

Art. 82. Lemnele tăiate, vitele, carele și instrumentele, cari au servit la comiterea delictului, precum și vitele cari s'au găsit pășunând în contra dispozițiilor art. 65 și 73, vor fi date în paza notarului comunei celei mai apropiate, care este răspunzător de păstrarea lor.

Ministerul va putea vinde lemnele tăiate în delict, după ce se va constata valoarea lor de către un agent silvic al Statului, în prezența administratorului de plasă sau a notarului, care vor încunoștința și pe delicuent.

În acest caz Ministerul nu răspunde decât de valoarea constatată.

Herăstraele, topoarele, bardele și orice alte instrumente, cari vor fi servit la comiterea delictului găsite asupra delicuenților sau complicilor lor, vor fi confiscate și vândute în folosul fiscului.

Art. 83.— Judecătorul de ocol, după cererea proprietarului lor, va putea ordona restituirea vitelor și a carelor sequestrate, dacă acesta va plăti cheltuelile făcute pentru pază și întreținerea lor și dacă va da cauțiune solvabilă de plata amendei și a despăgubirilor la care ar putea fi condamnat.

Art. 84.— Procesele verbale încheiate de agenții silvici în caz de flagrant delict, procesele verbale în care acești agenți vor constata luarea de zălog, închiderea vitelor la oborul comunal, găsirea la delicuent de lemne furate, precum și procesele verbale semnate de doi agenți silvici ai Statului împreună, vor face probă până la înscrierea în fals.

Celelalte procese verbale încheiate în alte cazuri și procesele verbale ale agenților recunoscuți vor fi crezute până la probă contrarie; ele nu pot fi anulate pentru vicii de formă.

Agenții silvici nu pot fi chemați ca martori, sau informatori, pentru a confirma înaintea justiției constatările consemnate în procesele verbale ce vor fi încheiate privitoare la delictele și contravențiunile, ce sunt competenți a constata.

Art. 85.— Când un pădurar n'ar ști carte el va afirma constatările sale înaintea unui agent silvic superior, a judecătorului de ocol, a notarului, sau a oricărui agent al forței publice.

Aceștia vor consemna într'un proces verbal constatările afirmate de pădurar.

Procesele lor verbale vor avea aceeași tărie ca și procesele verbale prevăzute la alineatul 2-lea dela art. 84 de mai sus.

Art. 86.— Procesele verbale de constatarea delictelor și contravențiunilor silvice se vor trimite judecătorului de ocol sau tribunalului, după competența lor, pentru a li se da cursul legal.

Art. 87.— Judecătorul de ocol judecă, în primă și ultima instanță, delictele și contravențiunile silvice, când pedeapsa nu trece de 15 zile închisoare și de 300 lei amendă și când restituirile și despăgubirile civile reclamate nu trec peste această sumă; iar cu dreptul de apel la tribunal, când delictele sunt pedepsite cu închisoare mai mare de 15 zile și cu amendă până la 3.000 lei și când restituirile și despăgubirile civile sunt mai mari de 300 lei.

Art. 88.— Dacă în instanța de judecată, delicuentul sau contravenientul, ar pretinde vreun drept de proprietate, co-proprietate sau orice alt drept real asupra pădurei în care delictul sau contravențiunea a fost comisă, afirmațiunea sa nu poate fi ținută în seamă, decât atunci când ea va fi bazată pe titluri sau pe o posesiune dovedită și numai când dreptul invocat ar fi de natură a ridică faptului caracterul de delict sau contravențiune.

În cazul când judecata ar chibzui că afirmațiunile prevenitului prezintă oarecare serioșitate, ea va fixa un termen scurt înăuntru căruia acesta trebuie să intente acțiunea civilă tinzând la stabilirea drepturilor sale.

Dacă la acest termen prevenitul nu va prezintă dovada intentării acestei acțiuni, sau dacă se va constată din parte-i străgăniri în judecata ei, instanța penală va procede la judecarea delictului sau contravențiunii fără a ține seamă de pretinsele sale drepturi.

Art. 89.— Agenții silvici au dreptul de a intenta acțiuni, de a face opozițiune, apel și recurs înaintea instanțelor judecătorești, pentru restituirile și despăgubirile civile cuvenite Statului și celor alte instituțiuni dela art. 1 alin. 1°, precum și a susține aceste acțiuni sau acțiunile intentate de Stat direct pentru asemenea restituiri și despăgubiri.

În caz când Statul n'ar fi reprezentat înaintea judecătorilor de ocoale printr'un avocat sau un agent silvic, ju-

decătorul de ocol va fi dator a lua în considerare actele scrise prezintate de Stat și procesele-verbale de constatarea delictului, pentru ca, aplicând delicuentului sau contravenientului pedeapsa amenzii sau a închisorii, să-l poată condamna în același timp la restituiri sau despăgubiri civile.

Art. 90. Ministerul public va lua totdeauna concluziuni în procese de delictes sau contravențiuni silvice.

El este obligat să facă apel sau recurs pentru restituirile și despăgubirile civile cuvenite Statului și celorlalte instituțiuni prevăzute la art. 1 alin. 1°.

Art. 91. Bărbații, părinții, tutorii și în general toți stă pânii, vor fi răspunzători pe cale civilă de delictesle și contravențiile comise de femeile, de copii minori și de pupiliilor lor domiciliați cu dâșșii și neinsurați, de lucrătorii, de servitorii și de alți subordonați ai lor.

Această răspundere se va întinde la restituiri, daune și cheltueli.

Art. 92. Judecătoriale de ocoale, Tribunalele și Curțile de Apel, sunt datoare să trimită ministerului Agriculturii și al Domeniilor și celorlalte instituțiuni prevăzute de art. 1 aliniatul 1, extracte de pe cărțile de judecată, hotăririle și deciziunilor lor, pentru ca cei în drept să poată lua măsurile necesare de încasarea sumelor ce li se datoresc.

Grefierii, cari nu se vor conformă acestei dispozițiuni, vor fi pedepsiți cu o amendă dela 20 până la 100 lei.

Art. 93. Amenzile, restituirile și despăgubirile civile datorite Statului și instituțiunilor prevăzute la art. 1 aliniatele 1 și 2, se vor încasa conform legii de urmărire a impozitelor și veniturilor Statului.

În caz de insolvabilitate a delicuentului, sau contravenientului, judecătoria de ocol, sau tribunalul, va înlocui amenda prin închisoare, socotindu-se pentru 10 lei o zi de închisoare.

Art. 94. Un regulament de administrațiune publică va determină amănuntele aplicării prezintei legi.

Art. 95. Codicele silvic din 24 Iunie 1881, cu modificările aduse prin legile din 4 Iunie 1892 și 22 Martie 1896, precum și orice alte dispozițiuni contrarii acestei legi, sunt și rămân abrogate.

TARIFELE

Pentru valoarea și amenziile arborilor tăiați în delict conform art. 61 din prezenta lege.

Arborii de prima clasă ca : melezi (arice), molizi (molizi), brazi, pini, diferitele specii de stejar, fagi, carpeni, ulmi, frasinii, paltini, sorbi, arțari, jugastri, nuci, cireși, meri, peri pădureți și alți arbori fructiferi.

Arborii de a doua clasă : anini, tei, plopi, salcie, și toate celelalte specii necoprise în prima clasă.

Grosimea arborilor în circumferință	Valoarea		Amenda		Valoarea		Amenda		OBSERVAȚIUNI
	Arborilor de clasă I-a				Arborilor de clasă II-a				
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
Decimeftri									
2	0	66	2	00	0	33	1	00	
3	1	50	4	50	0	75	2	25	
4	2	66	8	00	1	33	4	00	
5	4	16	12	50	2	08	6	25	
6	6	00	18	00	3	00	9	00	
7	8	16	24	50	4	08	12	25	
8	10	66	32	00	5	33	16	00	
9	13	50	40	50	6	75	20	25	
10	16	66	50	00	8	33	25	00	
11	20	16	60	50	10	08	30	25	
12	24	00	72	00	12	00	36	00	
13	28	16	84	50	14	08	42	25	
14	32	66	98	00	16	33	49	00	
15	37	50	112	00	18	75	56	25	
16	42	66	128	00	21	33	64	00	
17	48	16	144	50	24	08	72	25	
18	54	00	162	00	27	00	81	00	
19	60	16	180	50	30	08	90	25	
20	66	66	200	00	33	33	100	00	
21	73	50	220	50	36	75	110	25	
22	80	66	242	00	40	33	121	00	
23	88	16	264	50	44	08	132	25	
24	96	00	288	00	48	00	144	00	
25	104	16	312	50	52	08	156	25	
26	112	65	336	00	56	33	169	00	
27	121	50	364	50	60	75	182	25	
28	130	66	392	00	65	33	196	00	
29	140	16	420	50	70	08	210	25	
30	150	00	450	00	75	00	225	00	
31	160	16	480	50	80	08	240	25	
32	170	66	512	00	85	33	256	00	

Ministrul Agriculturii și al Domeniilor

ANTON CARP

Incendiile din pădurile Americii de Nord, în anul 1908

După datele serviciului silvic american puse la dispoziția consilierului delegație Austro-Ungar la Washington, Baronul Ambrosy Lajos, rezultă:

Anul 1908 este unul dintre cei mai remarcabili în istoria incendiilor de păduri. Incendiile au parcurs pădurile din Nordul și chiar și din Sudul Statelor-Unite americane, atât primăvara cât și vara și toamna dela un cap la altul.

Pagube excepționale de mari s'au produs în statele New-England, New-York, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Idaho, Oregon, Washington, West-Virginia, Maryland. Suprafața parcursă de incendii, se evaluează la 5 milioane acri. În statele de sud-vest, s'au ivit câteva incendii mai mici în lunile Mai și Iunie.

Este foarte greu a se stabili valoarea pagubelor produse de incendii, din care cauză evaluările diferă foarte mult. După unele evaluări, pagubele ocazionate în lunile Septembrie, Octombrie și Noembrie, se urca la 100 milioane dolari.

Mr. T. V. Fitzpatrick, arhitectul societății «International Society of State and Municipal Building Commissioners and Inspectors Consulting» estimează pagubele pricinuite pădurilor prin incendii în luna Septembrie la 270 milioane dolari.

După părerea serviciului silvic american este neîndoios, ca valoarea materialului lemnos al pădurilor în picioare trece de 60 milioane dolari.

Aceste păduri au fost în majoritate rășinoase și situate spre Vest de fluviul Misisipi. 75% din materialul lemnos aparține speciilor din familiile abies, picea și pseudotsuga.

Se subînțelege că pagubele provenite în urma distrugerii acestor păduri sunt mai considerabile prin faptul degradării fertilității terenurilor incendiate, prin spălarea humusului, prin mărirea vitezei pâraelor și râurilor, și pagubele ocazionate de inundațiile produse care au distrus poduri, linii ferate, stâlpi de telegrafi și de telefon cum și câteva sate.

Se evaluează pagubele ocazionate prin distrugerea masivelor tinere prin incendii la 64 milioane dolari în medie anuală. În anul 1908 paguba a fost mult mai mare.

O consecință a acestor incendiuri este că societățile comerciale pentru producția lemnului sunt nevoite să extragă materialul de pe

suprafețele păduroase care nu au fost în total distruse prin incendii, sau în care focul încă lucrează. Din această cauză ele exploatează mai mult material decât ar avea necesitate. O pierdere însemnată suferă statele respective prin neîncasarea foncierei cuvenite pentru porțiunile de păduri incendiate.

Pădurile administrate de confederația americană, așa numite «păduri naționale» sunt păzite cu energie de incendierii. Statele New-York, Maine, și Pennsylvania au început de asemenea să ia măsuri mai energice pentru ocrotirea pădurilor contra incendiilor, ca până astăzi.

De asemenea au luat măsuri într'acest scop chiar unii din întreprinzători de exploatare forestiere. Aceste măsuri constă în următoarele.

Instituirea unui personal special de pază, dese inspecții ale pădurilor, strângerea crăcilor dela arbori doborâți și fasonați și arderea lor cu băgare de seamă și în fine restrângerea pășunatului în păduri și reglementarea lui. La munte s'au înființat stațiuni de supravegherea incendiilor, unde se găsesc depozite de pompe pentru stingerea focurilor și alte instrumente necesare acestui scop.

În unele state s'a legiferat în mod excelent poliția pădurilor contra incendiilor, totuși în multe cazuri s'a dovedit că legea este literă moartă.

G.

După revista forestieră ungară: „*Erdeszeti Lapok*”.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei,

1) Programul lucrării premiate de d-l C. *Dissescu*.

stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Să va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor ne-productive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatare și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisurile care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisurile nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisurile nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

În ziua de 25 Septembrie se vor ține licitații la Iași, Bacău, Bârlad, Buzău, Ploești, București, Pitești, R.-Vâlcea, Craiova, Constanța și Tulcea pentru vânzarea spre exploatare a 79 păduri ale Statului.

* * *

La 25 Septembrie se va ține licitație la București, localul Ministerului Agriculturii și al Domeniilor, pentru vânzarea spre exploatare a 1437 hectare din pădurea Tazlău, jud. Neamț, exploatabilă în 10 ani și compusă în majoritate din brazi seculari.

Condițiile se găsesc publicate în Monit. Of. No. 91 din 23 Iulie 1909.

* * *

D. Mircea E. Manoilescu absolvent cu diplomă al școlii speciale de silvicultură a fost primit în corpul tehnic silvic cu gradul de silvicultor asistent.

AMENAJAREA PĂDURILOR

Acum că ne găsim în ajunul votărei unei noi legi forestiere este util, socotesc, a rezuma economia codicelui silvic astăzi în vigoare în ce privește amenajarea pădurilor și a ne da seama de munca desvoltată de către organele îndrituite a introduce buna ordine în exploatarea pădurilor țării.

Datele statistice ce dăm mai la vale reprezintă starea lucrurilor din anul 1906, data espozițiunii noastre naționale.

Asupra cuvântului amenajament există o mulțime de definițiuni, după punctul de vedere în care se pune cineva, după considerațiunile cărora li se dă în primul rând precădere.

După mine următoarea definițiune concretizează mai bine ca oricare alta principalul țel al așezământului care asigură conservarea pădurilor și promovează cultivarea lor după o normă științifică: *Amenajamentul este complexul de operațiuni cari au de scop de a regulamentă, pentru un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, exploatarea forestieră în așa mod, în cât proprietarul respectiv să poată obține maximum de profit din arboretele existente dintr'o pădure cu condițiune însă de a îndrumă acea pădure spre starea normală, care singură permite realizarea, în mod continuu și constant, a materialului lemnos exploatabil de calitatea și dimensiunile corespunzătoare intereselor sale.*

Codicele silvic din 1881, prin art. 4, prevede că «pădurile supuse regimului silvic nu se vor exploata decât după un amenajament făcut de o comisiune specială și aprobat prin decret regesc.

«Comisiunea de amenajare se compune din cel puțin trei agenți silvici direcți ai Statului, numiți de Administrația domeniilor și pădurilor Statului».

Iar prin art. 6: «Administrația domeniilor Statului va ceda la amenajarea pădurilor supuse regimului silvic, pentru ca cel mult până în termen de 15 ani dela promulgarea acestei legi, să fie amenajate toate pădurile de această categorie.

«Pădurile supuse regimului silvic nu se vor mai putea da în exploatare decât dacă vor fi amenajate».

Nu toate pădurile însă supuse regimului silvic spre a putea fi exploatate trebuiesc să fie mai întâi amenajate, ci nu-

mai cele specificate în art. 11 din menționata lege, adică acele «situate pe vărfurile, și coastele munților, pe dealurile regiunilor muntoase, precum și acelea cari ar putea servi în acele regiuni muntoase, ca apărare a căilor ferate și a șoselelor».

Restul celorlalte păduri particulare, supuse regimului silvic în baza art. 13 din c. s. fiind trebuincioase :

«a) Pentru protejarea zăgazurilor și a malurilor sau «a pământurilor în contra ruperilor și mâncăturilor mari și «a năpădirei nisipurilor ;

«b) Pentru menținerea cursului regulat al apelor și conservarea isvoarelor ;

«c) Pentru apărarea teritoriului în părțile de frontieră și a orașelor, ce se vor determina printr'un regulament de administrațiune publică, după avizul ministerului de război», pot fi exploatare și fără amenajament, defrișarea lor însă este oprită. Cât pentru scopul principal ce trebuie avut în vedere cu ocaziunea amenajării pădurilor, aparținând diverselor categorii de proprietari, aceasta se arată în articolul 20 și 28 din regulamentul pentru aplicarea art. 3, 7, 11, 12 și 17 din codul silvic, sancționat prin înaltul decret cu No. 1.256 din 16 Aprilie 1885, astfel :

«Amenajamentele în ce privește pe Stat, se vor face în vederea producerei lemnului pentru lucru și industrie reclamat de necesitățile generale ale țării, iar pentru pădurile stabilimentelor publice, comunelor, comunităților, bisericilor de mir și ale particularilor în indiviziune cu aceste persoane juridice, se va tinde, pe cât posibil, a se obține acelaș rezultat ca și pentru pădurile Statului, ținându-se însă seama și de interesele proprietarilor, precum și de alte circumstanțe locale (art. 20 din regul.).

«Lucrările de amenajare pentru pădurile particulare supuse regimului silvic se vor face cu privire la buna conservare a acestor păduri, satisfăcând pe cât posibil și interesele proprietarilor acestor bunuri» (art. 28 din regul.).

În regulamentul în chestiune se determină, afară de aceasta, și normă de procedare, sau mai bine zis se fixează și chestiunile cari urmează a fi discutate în amenajamentele referitoare.

Astfel când este vorba de pădurile Statului, precum și de cele prevăzute în art. 3 din codicele silvic, se va trată despre :

a) Statistica sumară a elementelor de producțiune ale pădurei, cum circumstanțele administrative, fenomene fizice și faptele economice mai importante ;

b) Regimul, sau modul de regenerare și metoada de exploatare la care se găsește de cuviință a se supune pădurea în viitor.

c) Rotația, sau numărul de ani necesari pentru tăierea întregii păduri, sau numai a seriei ce s'ar găsi cu cale a se pune în exploatare ;

d) Posibilitatea, sau cantitatea de material lemnos ce urmează a se exploata în fiecare an ;

e) Planul general de exploatare, indicând ordinea de regenerare a întregii păduri și regulamentul special de mersul și natura tăierilor pentru întâia rotație, fie pădurea compusă din una sau mai multe serii ;

f) Indicarea sumară a operațiunilor celor mai urgente de ameliorare, costul și motivele temeinice pentru justificarea propunerilor făcute în această privință (art. 21 din reg.).

În ce privește lucrările având de scop amenajarea pădurilor particulare, vor consista :

«Dintr'o schiță de plan făcută din ochi și o scurtă descriere asupra următoarelor puncte mai principale :

1. Județul, plasa și comuna unde este situată pădurea ;

2. Felul, vârsta și creșterea arborilor și felul pământului pe care se află pădurea ;

3. Dealuri, coaste, văi și alte locuri pe cari e situată pădurea ;

4. Intinderea aproximativă a pădurei și vecinătăței ei ;

5. Din ce parte să înceapă exploatarea și cum trebuie continuată tăierile anuale.

6. În ce epocă a anului să se facă tăierea și până când scoaterea lemnului din părțile tăiate în fiecare an poate să fie permisă ;

7. Cât timp minimum este de neapărată nevoie a nu se permite pășunarea în părțile exploatare sau în curs de exploatare ;

8. În special pentru părțile pădurei unde sunt surpături sau coaste prea repezi, ce anume măsuri trebuie observate pentru tăierea și scoaterea lemnului de pe acele locuri, în scop de a se micșora răul ce există dejă și de a pre-

veni, pe acel care s'ar putea naște dintr'o exploatare și cultură vicioasă;

9. Cum este mai bine a se rotunji marginile pădurei, și ce măsuri trebuiesc luate pentru ca aceste margini, odată fixate, să poată rămâne stabile pentru totdeauna.

10. Cari sunt crângurile, tufărișurile și mărăcineturile de pe moșia unde se află pădurea ce s'a găsit cu cale a fi supusă regimului silvic, pentru a căror exploatare, cultură sau desființare, proprietarul nu poate fi supus la nicio restricțiune, mai ales în vederea dezvoltării culturilor agricole și pastorale din localitate» (art. 28 din reg.).

Spre a se putea aduce la îndeplinire dispozițiunile art. 6 din codicele silvic, fosta Administrațiune a domeniilor și pădurilor Statului, după avizul prealabil al consiliului tehnic al pădurilor, a înființat în anul 1882 trei comisii de amenajament compuse din câte un silvicultor șef ca președinte, și din 2 silvicultori ca membri.

Lucrările începute în acelaș an s'au continuat până în 1886, când au încetat de a funcționa menționatele comisii, după ce efectuase și depusese mai multe amenajamente privitoare la pădurile din județele Ilfov, Bacău, Vaslui, Suceava, Olt, Teleorman, Dolj și Mehedinți.

În 1884 Ministerul Domeniilor, înființat cu un an înainte, ca să accelereze executarea unor asemenea lucrări, a dispozat ca în fiecare din subinspecțiile silvice, în care pe atunci era subdivizat teritoriul României, să se întocmească câte o comisiune de amenajament, șeful subinspecției, asistat de un guard ajutor (actualmente numit silvicultor asistent), fiind obligat să execute personal operațiunile în chestiune.

În 1888 s'a reînființat primele 3 comisii de amenajament, funcționând de astădată până în anul 1891.

Personalul silvic al Statului, deja prea puțin numeros spre a putea face față multiplelor lucrări ale serviciului ordinar, nu era în stare de a termina în 15 ani, după cum se prevedea prin art. 4 din codicele silvic, cu amenajarea tuturilor pădurilor supuse regimului silvic, dintre cari numai cele ale Statului cu goluri cu tot au o suprafață ce trece peste un milion de hectare.

Ministerul Domeniilor a fost nevoit, așa dar, ca să prezinte camerilor legiuitoare un proiect de lege modificător

al art. 6, pentru ca proprietarii respectivi să poată să-și exploateze pădurile până ce acestea vor putea fi amenajate.

Legea în chestiune, consistând dintr'un singur articol, a fost promulgată în ziua de 18 Martie 1896. Cuprinderea sa este următoarea :

«Ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor va procedea la amenajarea pădurilor supuse regimului silvic, în fiecare an, în limitele mijloacelor de care dispune.

«Pădurile cari nu se vor putea amenaja la timp și cari trebuiesc puse în exploatare, în vederea etății masivelor și a circumstanțelor economice locale, se vor exploata după studii sumare, pentru anume porțiuni, făcute de către un singur silvicultor al Statului, s'au recunoscut de Stat, admise de consiliul tehnic al pădurilor și aprobate de Minister.

«Ministerul de Agricultură, industrie, comerț și domenii va publica prin *Monitorul Oficial*, un tablou de silvicultorii recunoscuți de el pentru facerea amenajamentelor pădurilor particulare.

«Exploatarea în acest mod se va urma pentru fiecare pădure, până când timpul va permite să fie amenajate în conformitate cu dispozițiunile art. 4».

Rezultatul acestei măsuri a fost că din cele 1169 păduri ce constituie patrimoniul forestier al Statului, s'a amenajat până acum un număr de 72 păduri, având o întindere de 110,487.04 ha. ceea ce reprezintă un procent de 20,1% din suprafața pădurilor amenajate, indiferent de natura proprietarului respectiv, și de 10.4 la sută față cu întinderea totală a pădurilor Statului.

Cu această ocaziune s'a adoptat regimul codrului la o suprafață păduroasă de 77.042.56 ha, ceea ce revine la 69,7%, regimul crângului compus la 31.271.83 ha. sau 38,3% și regimul crângului simplu la 2712.65 ha (2%).

Dintre diferitele tratamente ce distingem în regimul codrului, s'a admis codrul regulat la 42.432,40 ha păduri, sau la 38,4% din totalul celor amenajate aparținând Statului, codrul grădinărit la 26,251,03 ha. (23,7%) și codrul cu tăierile rase la 8359,13 ha sau la 7,6%.

Modul cum sunt repartizate aceste păduri în județe se prevede în tabloul No. 1.

Tablou No. 1 de pădurile Statului amenajate clasate pe moduri de tratament

No. curent	NUMELE JUDEȚULUI	Crașng simplă		Crașng compus		Cotru regulat		Cotru gădănit		Tăieri Rase		Totalul pădurilor amenajate		Totalul pădurilor neamenajate		Totalul pădurilor Statului amenajate și neamenajate	
		Hectare	M. p.	Hectare	M. p.	Hectare	M. p.	Hectare	M. p.	Hectare	M. p.	Hectare	M. p.	Ha	M. p.	Ha	M. p.
1	Argeș . . .	—	—	—	—	10809	9300	—	—	—	—	10809	9300	55887	9000	66897	8300
2	Bacău . . .	—	—	4074	1960	4071	3977	—	4500	—	—	15665	0437	47203	9263	62868	9700
3	Botoșani . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8070	7000	8070	7000
4	Brdia . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6557	0300	6557	0300
5	Buzău . . .	—	—	485	—	—	—	—	—	2359	—	—	—	33996	1100	86340	2400
6	Constanța . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26496	9400	26496	9400
7	Covurlui . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5750	5300	6230	5300
8	Dâmbovița . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40261	6186	46416	6500
9	Dojciu . . .	—	—	1376	2005	753	1330	—	—	—	—	—	—	37493	0665	39692	4000
10	Dorohoiu . . .	—	—	—	—	858	9186	—	—	—	—	—	—	4280	2814	5119	2000
11	Fălcău . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11604	1700	11604	1700
12	Gorjui . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45162	7300	45634	5300
13	Ialomița . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11128	0206	11128	0100
14	Iași . . .	—	—	26	9694	3712	2417	—	—	—	—	—	—	0568	17466	2000	2000
15	Iilov . . .	—	—	1239	7787	2981	5272	—	—	—	—	—	—	14874	0568	17466	2000
16	Mehedinți . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19301	3424	27234	8900
17	Muscul . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8943	42309	2600	2600
18	Neamț . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40577	7184	73437	8100
19	Olț . . .	—	—	338	4810	147	2206	—	—	—	—	—	—	0080	147654	3500	3500
20	Prahova . . .	—	—	—	—	420	9022	—	—	—	—	—	—	9946	2673	11470	9300
21	Putna . . .	—	—	—	—	225	0873	—	—	—	—	—	—	7273	0227	42122	7500
22	Roman . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29977	8943	30122	1800
23	Romanași . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6460	—	6460	—
24	R.-Strat . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13579	1830	14255	9900
25	Suceava . . .	—	—	—	—	1581	3304	—	—	—	—	—	—	1581	9196	18862	2500
26	Teaciu . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3355	2428	34776	2900
27	Teleorman . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31421	3428	34776	2900
28	Tulcea . . .	—	—	—	—	96	8812	—	—	—	—	—	—	10560	—	10560	—
29	Tulova . . .	—	—	—	—	1969	8248	—	—	—	—	—	—	12158	1730	12541	5900
30	Vaslui . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97842	9652	99812	7800
31	Valcea . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11645	—	11645	—
32	Vlașca . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8500	8900	9747	2200
	Proportionala %	2172	6505	31271	8338	42432	3990	26251	0309	8359	1300	110487	0442	955041	0558	1065528	7.000
		2,00%		28,30%		38,40%		23,70%		7,60%		100					72

statul amenajate și neamenajate

Din acest tablou rezultă că cea mai mare întindere de păduri ale Statului amenajate se află în județul Neamț cu 23747,35 ha, după care urmează județul Vlașca cu 16977,61 ha. Bacău cu 15665,04 ha, și în fine județul Argeș cu 10809,93 ha ca să nu menționăm decât pe cele cu o suprafață trecând peste 10.000 ha.

În 7 districte și anume: Botoșani, Brăila, Constanța Fălciu, Roman, Tecuciu și Tutova, Statul nu are nici o pădure amenajată.

Dintre pădurile particulare s'a amenajat 454 având 363366,66 ha ceea ce dă un procent de 66.1% din întinderea totală a pădurilor amenajate sau de 24.4% din întreaga suprafață a pădurilor cari aparțin reprezentantului intereselor generale.

Regimul codrului s'a aplicat la 273599,51 ha (75,3%), regimul crângul simplu la 57994,31 ha (16%) și regimul crângul compus la 31773,84 ha (8.7%).

În primul regim s'a adoptat tratamentul codru grădinărit la o întindere de 211749,36 ha (58.3%) din întreaga suprafață amenajată, tăierile rase la 39053,71 ha (10.7%) și codru regulat la 22796,44 ha (6,3%).

Faptul că codrul grădinărit reprezintă o proporție predominantă, se explică prin împrejurarea că cele mai multe din pădurile particulare amenajate, fiind supuse regimului silvic în baza art. 11, se găsesc în regiunea muntoasă. În același timp observăm că și tăierile rase au început să câștige teren de când acest tratament a început să se aplice în țara noastră.

Dacă pădurile particulare amenajate ne dă procentul cel mai ridicat (66,1%) aceasta provine din cauză că proprietarii respectivi, doritori de a-și pune în exploatare pădurile, au fost siliți, prin forța lucrurilor, ca să facă cereri pentru amenajare.

În realitate aceste operațiuni, cu oarecari excepțiuni, nu sunt decât niște simple studii sumare, după cum rezultă, de altfel, din chiar art. 28 din regulamentul de aplicațiune al codicelui silvic mai sus menționat.

În tabloul No. 2, se arată în mod amănunțit atât suprafețele pădurilor particulare amenajate din fiecare județ, cât și metodele de tratament adoptate.

Tablou No. 2. Reșterilor la pădurile particulare amenajate și neamenajate clasate pe regiuni și modalități de tratament

No. curent	J U D E T Ū L		R E G I M U L		C O D R U		S u p r a f a ț a		S u p r a f a ț a		S u p r a f a ț a								
	G r a n d s i m p l u	H e c t a r e	A r i l	G r a n d c o m p u s	H e c t a r e	A r i l	T o t a l		T e t a l p e n t r u a m e n a j a t e		T e t a l p e n t r u n e a m e n a j a t e								
							R e c u l t	G r a d i n a r i t	T a x e r a s e	T o t a l	H e c t a r e	A r i l	H e c t a r e	A r i l					
1	Argeș	6781	09	—	—	—	2870	1882	—	4682	—	11463	09	40	48601	91	60035		
2	Bacău	2734	78	8490	02	7174	—	5279	50	78274	69	90499	49	52	45835	51	18632		
3	Botoșani	2000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2000	—	1	33261	—	40261		
4	Brașov	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1418	—	1418		
5	Buzău	2699	68	1301	91	—	5179	70	—	13114	28	17115	87	36	49403	13	66519		
6	Constanța	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	—	86		
7	Covurlui	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92843	—	92845		
8	Dâmbovița	7132	69	9844	65	—	—	—	—	—	—	20346	49	27	40153	51	61001		
9	Dolj	129	93	—	—	—	—	—	—	—	—	129	93	1	24870	07	23000		
10	Dorohoiu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29815	—	29815		
11	Fălciu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13182	—	13182		
12	Gorj	8709	89	2094	39	1259	—	—	—	—	—	—	—	—	154645	72	180000		
13	Ialomița	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8683	—	8683		
14	Iasi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27069	—	27069		
15	Iilov	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17539	—	17539		
16	Mehedinți	3	48	—	—	2089	29	4000	534	31	6623	60	6627	08	5	83372	92	92000	
17	Muscel	12425	21	1810	49	1100	—	4837	75	5000	—	25173	43	59	46456	55	71630		
18	Neamțu	459	69	3827	98	7383	03	33265	02	192	00	40840	05	14	3464	28	50592		
19	Oltu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22000	—	22000		
20	Prahova	1187	84	—	—	1618	05	13058	69	980	04	15056	78	23	33379	38	50224		
21	Putna	6960	52	349	24	572	88	43154	72	876	19	44603	79	55	54671	45	106585		
22	R-Sărat	4047	98	910	23	—	—	19007	—	19607	—	24565	98	32	17785	02	42351		
23	Roman	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24325	—	24325		
24	Romanși	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10000	—	10000		
25	Suceava	—	—	572	—	—	—	—	—	10600	—	11172	—	5	61977	—	73149		
26	Teceu	—	—	1576	18	—	—	—	—	—	—	1576	18	2	23200	82	24777		
27	Teleorman	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9816	—	9816		
28	Tulcea	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	662	—	662		
29	Tulova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23396	—	23396		
30	Vaslui	—	—	628	43	—	—	—	—	—	—	628	43	1	23280	57	23309		
31	Valcea	1721	53	368	32	—	—	1586	65	7053	—	12329	50	26	143670	50	161000		
32	Vlasca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16613	—	16613		
	Total	57994	31	31773	84	22796	44	211749	36	39053	71	273399	51	363367	66	454	119343	34	149284
		16,0%		8,7%		6,3%		58,3%		10,7%		75,3%		100%					

Din acest tablou rezultă că suprafața cea mai mare a pădurilor particulare amenajate se află în județul Bacău și anume 90499,49 ha, după care urmează județul Neamț cu 45127,72 ha. Gorjul cu 25354,28 ha. Muscelul cu 25173,45 ha și R. Sărat cu 24565,98 ha, ca să nu numim decât districtele în cari pădurile în chestiune trec peste 20000 ha.

Numărul pădurilor amenajate și decretate aparținând persoanelor morale, este de 139, iar suprafața lor de 73407,73 ha ceea ce reprezintă o proporție de 13,8% din întinderea totală a pădurilor amenajate, și de 39% (procentul cel mai mare) dacă ne raportăm la întreaga suprafață păduroasă a acestor persoane morale.

La 51888,38 ha sau 70,8% din pădurile amenajate s'a adoptat regimul codrului, la 15924,81 ha (21,6%), regimul crângului simplu, iar la 5594,54 ha (7,6%) regimul crângului compus.

Tratamentul codrul regulat s'a admis la 45463,04 ha (62,1%), codrul cu tăeri rase la 5710,10 ha (7,8%), iar codrul grădinarit numai la 715,24 ha (0,9%).

În tabloul No. 3 ce urmează se prevede în ce anume județe se găsesc repartizate pădurile în chestiune.

Din acel tablou No. 3 se constată că cea mai mare suprafață de păduri amenajate aparținând diferitelor persoane morale, excepțiune făcând de Stat, se află în județul Suceava cu 22108,23 ha, după care vine Neamțul cu 13185,72 ha, Doljului cu 8411,83 ha, districtul Tulcea cu 4616,95 ha, Dâmbovița cu 4207,33 ha, ca să nu ne referim decât la județele în cari pădurile amenajate trec peste 4000 ha.

În următorul tablou No. 4 se specifică de cari anume persoane morale este vorba și care este suprafața pădurilor amenajate aparținând fiecărei dintr'insele.

Tablou No. 3. Referitor la pădurile amănatele aparținând oamenilor corănești, comenilor și administratorilor producători

No. curent	J U D E T U L				R E G I M U L A P L I C A T				C O D R U				S u p r a f a t a			
	C r a n g e c o m p u n e		R e g u l a t		G r a d i n i t		T e r t i z e		T o t a l		S u p r a f a t a		S u p r a f a t a		S u p r a f a t a	
	H e c t a r e	A r i i	H e c t a r e	A r i i	H e c t a r e	A r i i	H e c t a r e	A r i i	H e c t a r e	A r i i	H e c t a r e	A r i i	H e c t a r e	A r i i	H e c t a r e	A r i i
1	Argeș	722	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bacău	—	—	56	03	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Botoșani	—	—	—	—	402	06	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Brașov	7	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Buzău	507	67	169	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Constanța	954	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Covurlui	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Dâmbovița	1472	31	683	95	2151	07	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Doj	1951	73	500	10	3539	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Dorohoiu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Fălcu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Gorj	169	97	69	—	917	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Ialomița	230	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Iasi	56	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Ilov	1380	01	575	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Mehedinți	848	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Muscel	81	27	55	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Neamțu	—	—	—	—	13185	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Olțu	509	08	624	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Prahova	343	29	421	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Putna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	R.-Strat	117	—	130	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Roman	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Romanți	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Suceava	33	50	—	—	3312	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Tecuci	213	07	—	—	21895	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Teleorman	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Teleorman	407	37	906	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Tulcea	4616	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Tulova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Vaslui	152	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Vâlcea	1118	97	1495	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Viasca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Total	15924	81	5594	54	45463	04	715	24	5710	10	51888	38	73407	73	139125791
		21,6%		7,6%		62,1%		0,9%		7,8%		70,8%		100%		

(*) Aceste cifre sunt rezultatul statisticii din anul curent

TABLOU N°. 4

Relativ la suprafața pădurilor amenajate și decretate ale instituțiilor și persoanelor morale altele decât Statul

No. curent	NATURA PROPRIETARULUI	No. județelor în cari se află repartizate pădurile	Suprafața p ă d u r e i	La sută din total
1	Domeniul Coroanei	3	40974.90	55.8 %
2	Eforia spitalelor civile	9	12236.12	16.7 %
3	Comune	14	7775.55	10.5 %
4	Eforia bisericei Crețulescu	2	3018.54	4.2 %
5	Casa bisericei	13	2626.16	3.6 %
6	Așezămintele Brâncovenești	5	2436.11	3.3 %
7	Eforia bisericei Madona Dudu	1	1740.63	2.4 %
8	Stabilimentele publice	3	971.22	1.4 %
9	Eforia Sf. Nicolae Brașov.	2	610.67	0.8 %
10	Așezământul Nifon	1	548.86	0.7 %
11	Biserica Catolică.	1	310.00	0.4 %
12	Casa școalelor.	2	158.97	0.2 %
	Total general		73407.73	100.00%

Examinând conținutul acestui tablou ne convingem că pădurile amenajate ale Domeniului Coroanei, reprezintă procentul cel mai mare (55.8%), după care urmează în ordine descrescândă cele ale *Eforiei Spitalelor Civile* cu 16.7%, ale comunelor cu 10.5% și infine cu cel mai mic procent pădurile Casei Școalelor cu 0,2%. Amenajamentele pădurilor Domeniului Coroanei și ale Eforiei Spitalelor Civile se face de către personalul silvic al acelor instituțiuni, se examinează de consiliul tehnic al pădurilor, se aprobă de ministerul Domeniilor și se sancționează prin decret regal, publicat prin Mon. Oficial.

Spre a pune și mai bine în evidență cele ce am arătat mai sus, am alcătuit următoarele 2 tablouri, dintre care unul recapitulativ și cel al doilea indicând procentele ce reprezintă suprafața pădurilor amenajate și neamenajate în raport cu întinderea totală a domeniului forestier aparținând celor 3 principale naturi de proprietari din țara noastră.

TABLOUL RECAPITULATIV N. 5

Privitor la pădurile amenajate aparținând diferitelor naturi de proprietari

No. curent	NATURA PROPRIETARILUI	R E G I M U L A P L I C A T										Totalul pădurilor amenajate	Suprafața %		
		Crașng s i m p l u	Crașng c o m p u s	R e g u l a t		G r ă d i n ă r i t		T ă e r i r u s e		I n t o t a l					
				Suprafața %	Suprafața %	Suprafața %	Suprafața %	Suprafața %	Suprafața %						
1	Stat	2172.65	2.0	31271.83	28.3	42432.40	38.4	26251.73	237	8359.13	7.6	77062.56	69.7	110487.04	20.1
2	Persoane morale	15924.81	21.6	5594.54	7.6	45463.04	62.1	715.24	0.9	5710.10	7.8	51888.38	70.8	73407.73	13.8
3	Particulari	57994.31	16.00	31773.84	8.7	22796.44	6.3	211749.36	58.3	39053.71	10.7	273599.51	75.3	363367.66	66.1
	Total	76091.77	13.9	68640.21	12.6	110691.88	20.2	238715.63	43.6	53122.94	9.7	402330.45	73.5	547262.43	100.0

TABLOU N. 6

Relativ la suprafața pădurilor amenajate și neamenajate exprimată în procente

No. curent	Matura proprietarului	Amenajate		Neamenajate		Totalul domeniului forestier
		Suprafața %	Suprafața %	Suprafața %	Suprafața %	
1	Stat	10.4	89.6	100		
2	Persoane morale	39.0	61.0	100		
3	Particulari	24.4	75.6	100		
	Total	19.9	79.1	100		

Din ultimul tablou rezultă că suprafața pădurilor amenajate, excepțione făcând de natura proprietarului, reprezintă un procent abia de 19.9% față cu întreaga întindere păduroasă a țării.

Petre Antonescu.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

ORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI ȘI AL DOMENILOR

(Urmare)

Ședința dela 6 Martie 1909

D. președinte : Adunarea a luat în considerațiune proiectul de lege.

— *D. N. Răut* : în locul d-lui raportor, dă citire art. 1.

D. Președinte : D Fleva are cuvântul.

D. N. Fleva : D-lor deputați, mi-am permis a combate acest proiect de lege, în discuțiunea generală de ieri, punând înaintea d-voastre 3 lucruri : întâi, că suntem prea înaintați cu sesiunea, iar cu lucrările noastre nu suntem ajunși la stadiul în care se găsește sesiunea parlamentară ; căci de abia azi ni s'a împărțit bugetele, de și suntem în 5 Martie și nu mai avem, prin urmare, de cât câte-va zile până la închiderea sesiunii. Al doilea, pentru că după părerea mea, directiva ministerului agriculturii nu este aceea, care ar fi trebuit să fie, în urma legilor votate de d-voastră și în, special, în urma legii de vânzare a bunurilor Statului, precum și în urma evenimentelor triste și nenorocite, prin care am trecut de atunci, mai cu seamă dela 1907.

Al treilea, pentru ca să putem face o organizațiune mai completă, cum o dorește d. ministru, căci fiecare, când este în capul unei administrațiuni, dorește să o aibă organizată cât mai complet, mi s'a părut că d. ministru al agriculturii, nu are la îndemână elementele necesare pentru ca să ne prezinte o asemenea organizare și am adus ca exemplu între altele, școala veterinară și chiar școala de agricultură. Aceste școale—nu știu din ce împrejurări, poate că e neînțelegere între d-sa și colegul d-sale dela instrucțiunea publică—dar un fapt inevitabil și necontestabil este că aceste școale nu depind de ministerul agriculturii, și, prin urmare, d. ministru nu are la îndemână elementele necesare pentru a ne prezenta o organizare completă.

Mă așteptam ca la acest lucru să răspundă d. ministru al agriculturii. D-sa, fie că nu m'am exprimat eu bine, fie că nu s'a putut bine înțelege ideea mea, mi-a atribuit alte idei, și știți ce lesne este să combați pe cineva când li atribui alte lucruri de cât ceea ce a zis : spui în locul lui ceva care-ți convine și pe urmă'l combați pe cuvintele cari i le-ai atribuit tu, că sunt ale lui !

D. președinte : D-le Fleva, îmi permiteți să vă atrag atențiunea. Suntem la art. 1.

D. N. Fleva : Mă iertați, am vroit să dau o explicațiune Camerei și să evit astfel discuțiunea unei chestiuni personale.

Acum intru în examinarea art. 1 și regret că d. ministru al agriculturii, care, între altele a vroit să mă pună și în contradicere cu mine însumi, și care a vorbit de oarecari dispozițiuni ce aș fi luat eu, nu mi-a putut pune la îndemână actele pe cari mi le-a imputat, actele ce mi le-a atribuit. Nu mă îndoesc că vre-o lucrare a mea trebuie să fie, dar aș fi vroit s'o am sub ochi, ca să pot, cu această ocaziune, a discuțiunii art. 1, să răspund în deplină cunoștință de cauză.

Las dar lucrurile acestea la o parte, și mă mulțumesc să întreb numai, — a apropos de art. 1, — pentru ce în această organizare propusă de d. ministru nu s'a păstrat ideea care a animat legea ce am avut onoarea s'o propun eu la 1900, pentru organizarea acestui minister? Eu dacă am propus acea lege, d-lor, este că atunci când am venit la ministerul domeniilor la 1899, am găsit acest minister fără nici un fel de organizare. Deși înființat la 1883, cum o spune d. ministru al agriculturii, dar dela 1883 până când am venit eu, la 1899, nu se făcuse nici o lege de organizare. Atunci eră, poate mai logică și mai naturală încercarea mea decât acea pe care o face acum d. ministru al agriculturii, pentru că dacă eu am găsit o administrațiune fără organizare, eră natural ca să mă gândesc la o lege de organizare. Astăzi însă eră mai natural ca, în loc să fi venit cu o nouă organizațiune, să se fi explicat și îndreptat acea organizare dacă eră greșită, după concepțiunea mea, sau după aplicațiunea ei în practică. Eu d-lor, n'am pretențiunea să fac lucruri ireproșabile; toate lucrurile omenești pot să fie greșite.

D. ministru al agriculturii întoarce însă cu desăvârșire întreaga organizare care a fost votată la 1900 și propune o nouă organizare. Eu întreb : pentru ce d. ministru face această răsturnare? Pe ce se bază organizarea dela 1900? Iată ce zice d. ministru în expunerea d-sale de motive : «In prima lege de organizare... (citește)

Ministerul agriculturii și domeniilor conține în titlul său aceste două calități, aceste două lucruri deosebite : Ministerul, îngrijitor al «intereselor generale ale țării», ministerul, îngrijitor, econom, exploatator al «averei sale particulare».

D. ministru zice : «Acest principiu, așa de rațional în teorie, în practică nu s'a putut aplică». Dar, unde ați auzit, d-le ministru al agriculturii, despre lucruri foarte bune în teorie și care să nu se fi putut aplică în practică? Care este omul care să aibă o teorie foarte bună și să nu găsească un mijloc oare care de aplicațiune a acestei teorii? D-voastră condamnați dela început o teorie pe care o declarați excelentă, dar ziceți că e inaplicabilă!

Al doilea d-lor, când s'a făcut organizarea din 1899, s'a mai discutat și această chestiune, Statul că proprietar, poate el să dispună, dela centru, asupra tuturilor măsurilor cari sunt de luat în privința averei sale? Statul are păduri, are bălți, are moșii; ce face un om cu averi întinse și de diferite categorii? Ce faceți d-voastră

care sunteți proprietari de moșii, bălți, păduri? Aveți d-voastră în administrațiunea unei asemenea averi câte un administrator separat pentru bălți, altul pentru moșii, altul pentru păduri? Ca să se întâmple ce? Când va trece cineva și va vedeà că se taie pe nedrept pădurea și-i va zice unuia din administratori: uite, se taie pădurea; el să răspundă: nu e treaba mea! E treaba administratorului pădurilor! Sau, uite că se calcă moșia: nu e treaba mea! E treaba serviciului domenal!

De aceea, d-lor, pentru ca Statul să-și poată administra bine averea, pentru ca să aibă înlesnire de a controla și să nu se întâmple nenorociri ca acelea despre cari a vorbit d. ministru și cari se vor întâmpla totdeauna, cât timp se va găsi un ministru care să creadă că în calitate de proprietar, Statul va putea dispune în mod perfect de toată averea sa și de cele mai mici lucruri ale averii sale, dela centru și prin sine însuși; de aceea zic, a venit ideia de a se face niște administrațiuni exterioare, cari să nu mai fie izolate, ci să strângă pe toți agenții Statului și să-i aibă sub control, atât pe cei dela păduri, cât și pe cei dela bălți, precum și pe cei dela moșii, pentru ca astfel, în orice moment să se poată controla unii pe alții, în ce mod își îndeplinesc datoria lor, iar centrul prin aceste administrațiuni exterioare, să poată fi pus în curent de modul cum se face administrațiunea averii Statului.

Aceasta a fost, d-lor, ideia administrațiunii exterioare. Eu am plecat, fără să am timpul să organizez această administrațiune exterioară, fiindcă atunci când se face o lege de acest fel, nu se poate aplica în două trei luni, așa că în acest timp să se poată face și organizarea de fapt a tuturor acestor administrațiuni.

Poate că am luat vreo dispozițiune în sensul de care vorbea d. ministru, dar e probabil că am fost strâns de aproape; se poate foarte bine ca funcționarii din acel minister să fi venit la mine să-mi zică: pentru moment nu se poate aplica legea și luați dispozițiunea cutare sau cutare. Bine înțeles d-lor, ca în mintea mea, chiar dacă am luat o asemenea dispozițiune, în mintea mea ea eră o măsură provizorie, până când timpul și împrejurările mi-ar fi permis să pun în aplicare legea pe care am făcut-o.

De aceea, nu importă aceste împrejurări, chiar dacă ele ar există. De sigur, însă, că nici în mintea mea, nici în mintea aceluia cari au venit după mine, nu a fost ca aceste administrațiuni exterioare să fie de capul lor, așa cum le-a găsit d. ministru de domenii, pentru ca să se producă inconveniente pe cari ni le-a arătat d. ministru.

Ferească Dumnezeu! A fost vorba ca aceste administrațiuni să poată dispune în limita posibilului și a rațiunii, însă, întotdeauna sub controlul și inspecțiunea centrului. De aceea are centrul inspectorii, controlori și tot felul de funcționari, pe cari îi plătește și cari n'au un sediu regulat, ci sediul lor este acolo unde îi chiamă nevoile serviciului. Însă d-lor, vedeți că d. ministru a desființat aceste administrațiuni cu totul. Pentru ce le-ați desființat și în această parte d-le ministru? Pentru că ați semnalat neajunsurile din Dobrogea? Eu nu știu când s'a înființat administrațiunea din Dobrogea.

D. I. C. Stoicescu : In 1903.

D. N. Fleva : La 1903 ; dar e curioasă teoria aceasta d-lor : Facem o organizație, un serviciu care ni se pare că e bun și în urmă, fiindcă descoperim într'un moment dat că funcționarii acestui serviciu și-au călcat datoria lor, că au făcut lucruri cari nu trebuiau să le facă și că au adus pagube Statului, atunci, în loc să dăm pe funcționari în judecată și să-i pedepsim pentru actele lor, ne apucăm să desființăm întreg serviciul !

Aceasta este teoria indianului care taie copacul pentru ca să culeagă fructele ; nu este teoria omului cuminte, care se duce să ia fructele, lăsând copacul în picioare pentru că chiar dacă n'a produs mult anul acesta, poate să producă anul viitor. D. ministru, speriat de ceace se petrece în Dobrogea a luat dispozițiunea să desființeze administrațiunea de acolo, dar pe celelalte nu le-a desființat. De ce n'a persistat în această idee ? Să răspund la aceasta cu cuvintele d-voastră proprii din expunerea de motive :

«Dacă la aceste exemple mai adăugăm și faptul, că, celelalte dispozițiuni importante ale legii», este vorba de legea din timpul meu, privitoare la creațiunea regiunilor domeniiale, «la tarifele de import și export», cari tarife de import și export aveau rațiunea de a fi trecute în legea de atunci, fiindcă se legifera pentru ministerul agriculturii, industriei și comerțului, și cari tarife de import și export până atunci se legiferau de ministerul de finance și de alte ministere, «ale tarifului de transport, au rămas neaplicate, lesne se poate vedeă că legea din 1900 în loc de a aduce o îndreptare, a accentuat și mai mult confuziunea».

Va să zică, cereți modificarea, fiindcă unele dispozițiuni au rămas neaplicate ! Nu pentru că le-ați aplicat și că aplicându-le ați găsit vreun cusur, care să motiveze o cerere de îndreptare ! D-voastră ziceți singur că dispozițiunea este importantă, și când zice cineva că este importantă, se poate adăoga și cuvântul «folositoare», dar adăogați că nu s'a aplicat tocmai fiindcă este importantă, de oarece noi nu suntem chemați să aplicăm lucrurile importante și folositoare Noi, ceace organizăm dimineața, vine un altul seara și propune o altă organizare, așa că din organizare în organizare să ajungem la o dezorganizare după cum am avut onoarea să vă spun !

Iată, prin urmare, d-lor, că ministerul care a venit după noi nu s'a folosit nici de experiența, nici de munca, și nici de greșelile noastre, dacă am făcut greșeli, pentru ca să îndrepteze greșelile.

În loc să se puie la profit experiența și munca predecesorilor s'a pus în aplicațiune pur și simplu ideea că tot ce s'a făcut înaintea noastră este nul și neavenit ! D-zeu n'a făcut cerul și pământul decât ca să fim noi la putere !

Tot ce eră înainte de a veni noi la guvern trebuiește distrus ! Cu aceste idei ne prezintăm astăzi, înaintea publicului și a alegătorilor, la sfârșitul lui Martie, când nu am votat încă bugetele și când nu suntem încă în regulă cu obligațiunile noastre de legiuitori.

D. Z. Filotti : Ați contribuit și d-voastre mult la aceasta.

D. Președinte : Vă rog, nu întrerupeți pe orator.

D. N. Fleva : Cu ce am contribuit noi ?

D. Z. Filotti : Ne-ați ținut în loc.

D. N. Fleva : Avem materie pentru 20 de interpelări și dacă am fi vrut să vă ținem în loc, le desvoltam. Am cerut actele relative la izlazuri ; n'am făcut însă interpelarea, tocmai în scopul de a vă lăsa să votați bugetul. Dar eu stric dacă d-lui ministru al agriculturii i-a intrat în cap că este organizator mare, că tot ce au făcut ceilalți înainte de d-sa nu face două parale și că trebuie să organizeze d-sa ministerul ? Eu stric, dacă se prezintă o lucrare ciuntită de toate părțile : și în ideile cu cari s'a conceput organizarea aceasta și în mijloacele ce se propun pentru realizarea ei ? Eu stric, dacă sunt silit să mă pun chiar în rizicul ca d. ministru se găsească în hârtii și dosare ceva contra mea ? Așa procedează d-lor contra dușmanilor lor, toată ziua nu se ocupă decât să caute în dosarele rămase dela dușmani, nu cumva vor găsi la sfârșit o iscălitură, o hârtie, ceva care să servească pentru a-l combate ! Aceasta este scopul principal al unei administrațiuni cu spiritul strâmt, îngust, de partid, care ne animează, din nenorocire chiar atunci când ajungem pe acea bancă !

Acum, d-lor, în urma acestor explicațiuni, sunt firește contra articolului 1 așa cum e redactat, fiindcă acest articol mărește și mai mult confuziunea de cură a fost până atunci. Articolul 1 a fost admis în parte numai și modificat în mică parte de comitetul de delegați și trebuie să fac oamăgiu comitetului delegaților, recunoscând că a descoperit în acest proiect de lege firul conducător principal care l-a animat.

D. N. Răut : D. ministru e cel care a propus, nu comitetul delegaților.

D. N. Fleva : Nu pot să admit aceasta ; dacă d. ministru a propus proiectul de lege astfel, iar în comitetul delegaților i s'a adus la cunoștință lucruri cari l-au decis să primească această modificare, atunci schimbarea este a comitetului delegaților, iar nu a d-lui ministru. Eu vorbesc de proiectul de lege. așa cum d. ministru s'a înspirat din bioururile d-sale, cu 6 direcțiuni, una mai tare decât alta și pe care comitetul le-a redus la 4.

Sunt recunoscător d-lui ministru al agriculturii, că d-sa s'a mulțumit cu 4 în loc de 6 direcțiuni ; dacă nu eră comitetul delegaților eră să avem 6 direcțiuni ; erau să fie numai generali și nici un soldat aproape !

D-lor, viu și la aceste direcțiuni, să vedeți cum le organizează d. ministru.

D-lor, în sentimentele mele eu sunt un om plin de dreptate ; în administrațiunile cari am funcționat am fost foarte sever, dar am fost și drept și mă fălesc că am lăsat asemenea suveniruri. Ei bine, eu fac dreptate și comitetului delegaților și nu îi adresez reproșuri pentru imperfecțiunile din raportul pe care îl aduce, pentru că este un viciu organic în legiferarea noastră : guvernul nu

face nimic până în momentul din urmă al sesiunii parlamentare ; atunci vine cu teancuri de proiecte de legi și ne silește vrând, nevrând, să mergem în galop, în loc să mergem la paș și să nu ne împiedicăm !

De aceea, vina originală este a guvernului, care are destul timp dela Martie să se tot gândească până la Noemvrie și să alcătuiască și să aducă la timp proiecte de legi bine studiate, dacă este un guvern care se inspiră din principii și din idei, iar nu un guvern de expediente și de combinațiuni.

Așa încât toate imperfecțiunile rămase în lege, chiar după raportul comitetului delegaților, eu tot asupra d-lui ministru al agriculturii le resfrâng. D-sa este «Iuda» al acestui proiect de lege, care ne prezintă această lege sub formă imperfectă!

Proiectul d-voastre zice : Direcțiunea pescăriilor și a ameliorațiunilor funciare» ! Bine, d-lor, ameliorațiunile funciare, de ce nu merge acest serviciu la direcțiunea serviciului funciar și-l băgați la serviciul pescăriilor ?

D. Take Ionescu : Ca să aibă noroc ! (Iaritate).

D. I. Lahovari : În această privință este o lege specială, pentru că este o zonă inundabilă a Dunărei, care trebuie ca...

D-l N. Fleva : Intâi, dacă ar fi o lege specială, care să oprească clasificarea, pe care o propun eu, atunci răspunsul este ușor, de aceea se face o lege de organizare, pentru ca să îmbunătățim starea actuală de lucruri, oricare ar fi fost motivul pentru care s'a făcut acea lege. Azi, când faceți direcțiunea proprietății, și când faceți această direcțiune sub forma de direcțiune întreagă, nu sub forma de serviciu, cum eră mai înainte, ar trebui să puneți sub această direcțiune și serviciul ameliorațiunilor funciare, chiar dacă acest serviciu al ameliorațiunilor funciare, ar avea câte odată de obiect îmbunătățirea locurilor băltoase. Pentru ce ? Pentru că dacă la bălți, pentru a scoate peștele, avem trebuință de un specialist, el o să se priceapă mult mai puțin la ameliorările funciare, decât cei însărcinați cu direcțiunea generală a proprietății, unde avem tot felul de specialiști, cari sunt în pozițiune de a face toate îmbunătățirile, bineînțeles, luându-se în considerațiune și ameliorațiunile cari s'ar propune de serviciul pescăriilor. Dar dacă veți lua ameliorările funciare dela serviciul pescăriilor atunci acest serviciu nu mai devine direcțiune, rămâne «Serviciul», șefului serviciului nu i-ar mai zice : d-le director, ci i se va zice : d-le șef. Și ca să fie director trebuie să-i mai dăm încă ceva, să-l garnisim, pentru ca să-l putem face director !

Cer, dar, ca această direcțiune a pescăriei trebuie să fie transformată și ea în serviciu, iar serviciul ameliorațiunilor funciare să treacă la direcțiunea proprietății. Eu d-lor, mai înainte de a ajunge la ministerul domeniilor, auzisem vorbindu-se mult de avântul ce au luat pescăriile Statului și de progresul ce a făcut acest comerț al nostru, chiar cu străinătatea până în Germania. D-lor, am vrut atunci să-mi dau socoteală singur, ce este cu acest export de

pește și m'am dus la Tulcea. Ei bine, d-lor, știți ce am găsit în administrațiunea aceea? Se încărcau vapoare cu pește, se trimetea peștele în străinătate, străinii plăteau peștele care se încărcă pentru dânsii, dar banii cari s'au încasat nu i-am găsit nicăeri, în contabilitatea Statului.

O voce: Ce-ați făcut cu directorul?

D-l N. Fleva: Am constatat abuzurile comise, am dat în judecată pe inginerul care eră însărcinat la Tulcea cu acest lucru, a fost osândit și a făcut pușcăria; dacă mai ședeam la minister, poate că ceream și revocarea șefului serviciului, care nu și-a îndeplinit datoria numai din acest punct de vedere, nu pot să-l acuz de altceva, ci numai de neglijență, că dânsul, care ordonase o întreprindere de transport al peștelui, să nu știe că pentru acest pește nu s'a adus nici un ban în cassa Statului, din banii cari s'au vărsat pentru acest export!

De ce faceți o atotputernicie într'o parte, pe când în partea cealaltă, în Dobrogea, vă ridicăți în contra unei atotputernicii care n'a fost, îmi închipui, în mintea d-lui Stoicescu ca s'o facă? Vroiți ca să riscați o atotputernicie în altă direcțiune, unde este și mai greu, ca să faceți cercetări, fiindcă este vorba ca să intrați în bălțile Dunărei, și este greu ca să faceți inspecțiuni în cursul anului.

Prin urmare, d-lor, eu critic această dispozițiune în mod cu totul obiectiv în acest sens, că repartițiunea care se face în această privință în art. 1 este defectuoasă, primo, pentru că direcțiunea pescăriilor, în tot cazul, chiar dacă ar avea rațiune ca să rămână ca direcțiune a pescăriilor, n'are rațiune de a fi ca «direcțiune» a pescăriilor și pentru că direcțiunea pescăriilor, n'are drept să se amestece în ameliorațiunile cari privesc toate moșiile Statului și cari urmează să fie la direcțiunea proprietății. Că serviciul comptabilității și al statisticeii generale s'a redus la rolul de simple servicii? Pentru acesta mulțumesc d-lui ministru al agriculturii și comitetului delegaților, cari au înțeles rațiunea acestei amputațiuni.

Mai sunt contra acestui articol și pentru faptul că nesocotește completamente, fără nici o justificare, înființarea făcută la 1900 a administrațiunilor regionale, relative la moșiile și averea Statului, administrațiuni cari, ar fi dat rezultate bune dacă ar fi fost înființate și controlate. D-lor, toate administrațiunile, începând chiar dela guvern trebuie să fie controlate. Dacă s'ar fi înființat acele administrațiuni și s'ar fi controlat, ar fi adus mult bine, dar fiindcă nu s'au înființat, aceasta nu este o rațiune ca să nu se mai înființeze, căci d-l ministru prin justificarea care o aduce, deși spune că nu s'a pus în aplicare dispozițiunea legii, dar recunoaște că sunt importante și folositoare. Prin urmare, aceste administrațiuni ar fi trebuit să figureze în lege, ca să se facă cu ele experiență și să se vadă după experiența care s'ar fi făcut în realitate, binele sau răul care poate să rezulte din această administrațiune. Aici, d-lor, d-l ministru, ca să nu aibă aerul că nu are nici o administrație exterioară, d-l ministru, la al. 2 de sub art. 1 zice :... (citește).

Va să zică administrația exterioară a d-lui ministru e un fel de administrație care nu e bine definită și determinată, în tot cazul nu e administrația regională ce am avut-o eu în minte și din care azi d. ministru al agriculturii îmi face un proces de intențiune personal mie, zicând că și eu am fost pentru această administrație pentru că sunt pentru descentralizare. Odată eram alături cu d. ministru al agriculturii, strigând în toate părțile și pe la toate întrunirile și la toate ocaziile, că partidul liberal național are ca principiu descentralizarea și libertatea electorală.

Acum ne-am despărțit : eu sunt la o parte, unde strig mereu acest principiu, iar dumnealui e acolo, unde strigă mereu principiu centralizării și al candidaturilor electorale!

D. Ștefan Ioan : Văd că libertatea electorală a fost ; probă că d-voastră v'ați ales !

D. N. Fleva : Eu m'am ales cu toată lipsa de libertatea electorală. (Înteruperi).

D. președinte : Nu veți schimba cuvintele d-lui Fleva, lăsați-l să le spună. (Ilaritate; aplause).

D. N. Fleva : Vedeți, d-lor, dacă nu ar fi d. președinte din când în când să spună cuvântul d-sale, ca să ni se respecte libertatea, cuvântului, chiar aici, d-lor, mai mult sau mai puțin, am simți efectul acestei dragoste cu care guvernul, cu principiile de azi, vrea să strângă toată lumea !

Libertatea electorală ? zice d. Ștefan Ion. D-lor, răspunzând d-lui Ștefan Ioan, zic : atâta libertate în cât nu am dat drepturi dobrogenilor și nici nu am lăsat pe dobrogeni atunci când au vrut să se ducă la Rege ca să se ducă singuri, ci s'a pus prefectul în capul lor ! (Zgomot, înteruperi).

D. Președinte : Cam lungă digresiune d-le Fleva.

D. N. Fleva : Acesta a fost un mic răspuns ca o lecțiune aceloră cari nu mă lasă să vorbesc în cercul strâns al atitudinii mele.

Prin urmare d-lor, dacă se ține seamă de aceste observațiuni negreșit n'ași avea motiv să fiu în contra legii, cu toate celelalte împrejurări care m'ar fi împiedicat să mă ocup de ea, pentru motivele cari le-am spus. Dacă se ține cont de aceste observațiuni, ar fi o dovadă că în realitate se caută o sinceră și bună organizare și negreșit atunci, vă mărturisesc că aș votă legea.

D. C. I. Stoicescu : D-lor, dacă cineva analizează articolul 1, veți conveni că el cuprinde legea întreagă, încât dacă ar fi vorba de a critica diferitele părți a'e art. 1, s'ar părea că oricine se poate crede autorizat să reediteze o discuțiune generală. Nu o voi face cu ; voi voibi numai de două chestiuni, cari sunt trecute în acest articol, și asupra cărora am avut onoare să vorbesc în particular cu d. ministru de domenii, dar nu ne-am putut convinge în mod reciproc unul pe altul.

(*D. vice-președinte B. Missir,* ocupă fotoliul președințial).

În art. 1, d-lor, se prevăd diferite *directțiuni* și *servicii* la

ministerul de agricultură și domenii. Intre acestea găsim clasarea în servicii exterioare și servicii interne, dacă mi-ași permite să le numesc așa, adică ale administrațiunii centrale ale ministerului de domenii.

D. ministru divizându-le așa, se explică și mai bine într'un articol ulterior, căci în art. 16 din această lege, d-sa definește clar ce înțelege prin serviciu *exterior*, și zice: serviciile exterioare ale direcțiunii, se compun din două feluri de funcționari: din cei cari sunt delegați, însărcinați cu administrațiunea în regie; aceștia nici nu sunt propriu ziși funcționari, sunt delegați pentru administrațiune; și al doilea: din capi de ocoale silvice și așa mai departe.

Iată la ce limitează în art. 16....

D. Anton Carp, ministrul agriculturii și domeniilor: Numai pentru serviciul proprietății, căci administrațiuni exterioare există și la alte direcțiuni.

D. C. I. Stoicescu: Eră un serviciu care eră exterior, fără ca să fie independent—de altfel nici un serviciu nu este independent de ministerul agriculturii și domeniilor, toate depind de el, chiar serviciile exterioare măcar că sunt la serviciul proprietății, toate depind de un serviciu anume care se găsește în administrațiunea centrală a ministerului; bunioară, acei administratori de moșii de cari se vorbește la litera *a* din art. 16, depind de serviciul exploatării moșiilor, al cărui serviciu se găsește în palatul ministerului de domenii; iar acele cari sunt la ocoalele silvice, fac parte din serviciul pădurilor, care are o direcțiune întreagă, și care se găsește în administrațiunea centrală a ministerului de domenii. Iar când vorbim de serviciile exterioare, să nu facem confusiune: ele nu constituie un serviciu independent. Administrațiua domeniială a Dobrogei eră un serviciu exterior, pe care îl suprimă legea; ei bine în contra acestei anomalii a legii ce ni se prezintă, mă ridic, și aș dori, dacă este cu putință, și să restabilesc un adevăr, și să conving pe d. ministru, că nu este bine ceace s'a făcut.

D-lor, nu voiu merge până a crede că numai din dorința ca să distrugem ceace un predecesor a făcut, ne complacem a desființa anume legi, anume dispozițiuni. Eu cred că, dacă în ceace privește serviciul din Dobrogea, am avut fericirea ca el să fie continuat de un adversar politic, — d. Ion Lahovari, — care n'a adus absolut nici o modificare, nici o schimbare acestui serviciu, și care și-a pus toată silința și toată năzuința ca el să meargă înainte și pentru proprietatea care se găsește în Dobrogea, și pentru înproprietărirea veteranilor, și pentru stabilirea lor și pentru facerea caselor așa cum prevede legea din 1903. Ei bine, dacă d. Lahovari s'a condus astfel, nu m'ași fi așteptat dela un *amic politic*, ași putea să îndrăznesc a spune, dela un amic personal, ca actualul d. ministru al domeniilor, să caute să desființeze ceva, din această lege, dintr'o rea intențiune ascunsă.

Cred—și d-sa s'a explicat,—că impresiunea, ce a obținut din diferite rapoarte, l-a hotărît ca serviciul acesta, care eră exterior

să nu-l mai lase să stea în Dobrogea, pentru care eră făcut, și l-a adus la administrațiunea centrală,—de care de altminteri depindea, instalându-l în București, pentru mai multă celeritate a corespondenței, care se schimbă între administrațiunea centrală și el.

D-le ministru, v'am spus altădată în ce scop s'a făcut legea din Aprilie 1903 și d-voastră, singur, în cuvântarea d-voastre de astăzi, ați recunoscut că scopul acesta e îndoit : și pentru a se ocupa de *regularea proprietății domeniiale din Dobrogea* și pentru a se ocupa de *împroprietăririle veteranilor*.

D-voastră recunoașteți că s'a plecat dela o intențiune bună, când s'a făcut această lege ; îmi ziceți însă că rezultatele au fost cu totul altele, decât cele la cari ne așteptam.

Și rezultatele acestea, pe cari le vedeți prin o prismă care mărește în rău faptele, d-voastră ziceți că a început să vă fie aduse la cunoștință prin un act al administrațiunii.

Bizar ! tot un act al aceleiași administrațiuni, tot scrisori ale aceluiaș prefect și rapoarte ale lui — căci întâmplarea a făcut să fie și astăzi același prefect — tot el e care a sugerat cel dintâi ideia, și asupra — să zic un cuvânt dulce, — *neregularităților*, pe cari le observase în administrațiunea bunurilor domeniiale din Dobrogea înainte de 1903, și asupra *utilității, ca direcțiunea acestui serviciu să nu fie în altă parte decât în Constanța*

Eu am fost impresionat, ca și d. ministru de astăzi, de acel raport în urma căruia s'a și agitat ideea de a se stabili administrațiunea în Constanța, așa precum s'a făcut. Și dacă pe lângă administrațiunea bunurilor domeniiale am adăugat chestiunea împroprietăririlor veteranilor, e că și ea se leagă strâns cu ideia proprietății și cu ideia deposedărilor și parcelărilor de terenuri.

Eu v'am promis a vă da date și mai precise ; și dacă v'am rugat să-mi permiteți ca discuțiunea să nu o mai facem de două ori, și ieri și astăzi, era ca să vă dau oarecari date statistice. Datele statistice este greu să le contrazicem, numai pe considerațiuni în aer.

Vă spuneam, d-le ministru, că faceți o greșală, când desființați serviciul și dați însărcinarea, pentru proprietatea domeniială din Dobrogea, ocoalelor silvice. Eu am fost speriat, în 1903, cum sunteți d-voastră astăzi, însă de altceva ; am fost speriat la 1903 de ce am constatat, că se făcea de ocoalele silvice în această administrațiune. Și când spuneam că, erau sute de mii de lei cari nu se știau unde și de cine sunt încasați, și mii de hectare cari nu se știau cum s'au volatilizat, mă sprijineam pe cifrele pe cari le aduc acum la cunoștința d-voastre și pe cari le-am găsit în dosarele ministerului, în rapoartele cari s'au făcut.

Este cert, că înființând administrația domeniială din Dobrogea, s'a adus de îndată nu numai *ordine* în lucrări, dar și cinste în încasări. Voiți o primă dovadă ? Ea e convingătoare. Din pământul de arătură și pășune s'au încasat de ocoalele silvice într'un an 1902—1903, suma de 865.013 lei. Indată ce am înființat ad-

ministrațiunea și am stabilit-o la Constanța, s'au incasat numai în 10 luni, în mai puțin de un an, pentru acele pământuri, 1.437.327 lei. Deci într'un așa scurt interval, un plus de 572.314 lei; peste o jumătate de milion! Și veniturile au mers tot crescând, iar terenurile cari nu se știau unde sunt și de cine se stăpânesc, au fost readuse în patrimoniul Statului, spre marea descurajare a celor cari le stăpâneau pe ascuns, prin persoane interpuse, și cari beneficiau în mod necorect de veniturile acestor pământuri.

Știți care era mijlocul care se întrebuița? De o simplitate copilărească! Sunt pământuri date conform legii de improprietărire din 1882 în Dobrogea; pentru dânsule se cere o anuitate, ce se plătește Statului, această anuitate, bine înțeles, este cu mult inferioară venitului real al pământului. Ei bine, multe loturi erau abandonate proprietarii lor fiind emigrați; pentru aceste loturi o coasociațiune clandestină plătea suma minimă cuvenită fiscoi, ori că nimeni nu reclamă; în schimb aceste loturi se arendau și diferența de preț și-o însușia în detrimentul Statului.

Prin noua administrațiune am putut descoperi aceste neregularități; grație administrațiunii dobrogene am realizat acele venituri, ale căror țifre am avut onoarea să le supun cunoștinței d-voastre.

Și sunt sigur că aceste cifre au mers sporind; credința mea este că, aceste venituri au fost bine și drept administrate; dar erau împușinate la început, pentru că erau administrate rău de către pădurarii și agenții silvici.

Strângerea veniturilor acestor pământuri a mers înainte și prețul a trebuit să fie mult mai mare sub ministerul d-lui I. Lahovari și mai în urmă.

D-voastră, pe nedrept, ați acuzat această administrațiune, și ați acuzat-o fără măcar să arătați diferențierea între administratori, sau să precizați epocile când d-voastră ați fi descoperit vreo nemulțumire sau neregularitate.

V'ați plâns, d-le ministru, că a adus o perturbațiune grozavă chestiunea *deposedărilor*; ați afirmat încă un lucru — și mă mir că l'ați afirmat, — că eră vorba să se facă niște tablouri, cari au rămas literă moartă până ați venit d-voastră la ministerul domeniilor, ca să faceți tablourile și să introduceți regula.

Nu mă îndoiesc, d-le ministru, că intențiunile cele mai bune vă animează; dar știți zicătoarea că și *Infernul este parat de bune intențiuni*. Predecesorii d-voastre, și ei au avut bune intențiuni, și le-au realizat.

Deposedările, d-le ministru, nu s'au făcut decât cu legea în mână; ele sunt de feluri deosebite; acele deposedări s'au făcut în virtutea legii.

Unele din ele erau privitoare la terenurile abandonate de emigrați; avem legea care este formală și care spune că orice teren, care este abandonat, al unui emigrat, reintră în domeniul și proprietatea Statului.

Vedeți, că vă dau aceste cifre ca să vă conving că, nu an

fost tocmai exacte informațiunile cari vi s'au dat de biuro, cum că nu fusese nimic făcut în privința tabloului, și că în fond se făcuseră oarecari neregulate deposedări.

Dar sunt și alte feluri de deposedări, nu numai acestea; așa de pildă, legea prevede al doilea fel de deposedări: când *titularii erau dispăruți*.

În această categorie de deposedări sunt 286 de titulari cu 3.044 hectare terenuri.

În al treilea rând, sunt acele deposedări, cari s'au făcut, pentru că titularii erau cu desăvârșire necunoscuți. Și aci am găsit 340 de titulari, arătați cu o suprafață de 3.720 de hectare, cari au trebuit să reîntre în bunurile Statului.

Apoi mai erau deposedări, pentru că titularii nu domiciliau acolo, la pământurile lor din Dobrogea. Știți că legea care le-a dat pământurile, legea din 1882 spune că, nu li se dă pământuri decât cu condițiunea ca să stea efectiv la pământurile lor. Nu stă la pământurile lor? — atunci ei în urma somațiunilor legale sunt deposedați.

Alte feluri de deposedări: pentru că titularii nu numai că nu stau în Dobrogea, dar nu stau nici măcar în țară, se găseau în străinătate.

Ei bine, pentru toate aceste diferite categorii, legea este formală și spune: bunurile lor se vor lua și vor reintra în patrimoniul Statului; Statul, prin urmare, va dispune de ele; și am să vă arăt cum a dispus și vă veți convinge că a dispus admirabil de bine și pentru împroprietăririle de însurăței și pentru împroprietăririle veteranilor.

D. ministru readuceă aminte un lucru, care din nefericire este exact; este că s'au ridicat în contra acestor deposedări, unii cari au fost atâțați. . . . de cine? De syndicatele de speculatori, cari vin și se adresează la dâșii și le spune: dați în judecată pe Stat ca să vi se dea locurile înapoi. Și aci nenorocirea a fost, — dar a fost și vina ministerului, — că s'a găsit Statul apărat de un rău avocat care și-a luat pedeapsa lui, pentru rea credință, dar care, în definitiv, a lăsat să se piardă procese, ca Statul să fie încărcat nu numai cu condamnarea ca să le dea înapoi terenurile de cari îi deposedase, dar să fie condamnat la alte cheltueli, cari acum doi ani au ajuns la 88.000 lei, și acum cred că trec peste 120.000 lei.

Ei bine, d-lor știți cu ce au câștigat acești reclamați înaintea instanțelor judecătorești? Au câștigat cu o *subtilitate de procedură*, — ce nu se poate câștiga cu o subtilitate de procedură? — au pretins că aci, unde avem o lege specială, — și este regretabil că s'a admis această teorie de instanțele noastre judecătorești — că aci, unde avem o lege de deposedare absolut specială, să se echivaleze cu deposedările de drept comun, și să se aplice pentru dâșele formele de procedură întrebuițate, când scoți din posesiune pe cineva; adică somațiuni, comandamente, etc., și, cu această sub-

tilitate de procedură, s'a decis să se restituie omului deposedat locul de care a fost deposedat, legalmente și pe drept.

Părerea mea, d-lor, am zis-o d-lui ministru într'o conversațiune pe care am provocat-o eu însumi, ducându-mă la minister. Eu ziceam că dacă este vorba să luăm tot ce este scris în procedură și să i se aplice Statului regulile de drept comun, Statul să se folosească și el de art. 291 din codul de procedură civilă, acela care a fost îndreptat de repauzatul Eugen Stătescu, în care se prevede că : atunci când Statul, ca și așezămintele publice, dacă nu a fost bine apărat, sau apărarea a fost insuficientă, poate să repue din nou cestiunea, pe cale de revizuire înaintea instanțelor judecătorești. Și ziceam că, din momentul ce s'a constatat că un avocat de rea credință a trădat interesele Statului, interesele ministerului de domenii, să încerce această cale de revizuire, cu care ar fi bine să se însărcineze un om, care să aibă oarecare greutate, care să cunoască bine cestiunea, și care să lupte în contra acestei teorii greșite, ce s'a admis pentru deposedare.

Așa dar, în ce privește *deposedările*, d-le ministru, cred că rău ați făcut că ați accentuat asupra acestei chestiuni, și ați spus că, s'au făcut deposedările fără nici un fel de normă, și că deposedările au adus o perturbațiune.

Ziceți de asemenea că s'a dat locuri la veterani din cele cari fuseseră cumpărate de unii dela Stat.

Apoi, de siguri că, sunt și dintre aceștia, cari cumpăraseră locuri de la Stat, cari au fost deposedați. Este exact; dar d-voastră aveți legea, care spune că dacă nu a plătit două rate, după aceste două rate întârziate, am dreptul să urmăresc deposedarea — nu prin portărei,—dar am dreptul să urmăresc prin *percepție*, așa îmi spune legea. Dacă aceste două rate n'au fost plătite, am fost în drept ca să deposedez pe detentor. S'au dat veteranilor din aceste locuri, este posibil ; am să vă arăt câte hectare s'au dat veteranilor și câte hectare s'au dat însurățeilor. Poate între aceste terenuri să fi fost și din acele locuri deposedate.

Înțelept eră ca acești veterani, cari sunt terții achizitori de bună credință, să nu fie expropriați și ei de locurile lor. D-voastră ziceați : «cum zicea înțeleptul d. Missir . . . », — eu aș zice: înțeleptul d. Carp, — v'a adus acest omagiu, d-le Missir, fără ca să ne facă geloși, pentrucă recunoaștem că așa este ! Înțeleptul d. Carp, zic eu, trebuia să vadă ce măsuri erau oportune să se ia, ca să nu se sdruncine situațiunea acelor, cari au venit în Dobrogea cu foarte mare greutate, acei cari și-au părăsit căminurile lor și locurilor unde aveau înmormântate neamurile lor, pentruca să ia o bucată de pământ ; căci numai grație expunerii lor, cel puțin în parte, s'au căpătat aceste două provincii de dincolo de Dunăre.

Dar ați atins această cestiune și ați fost mușcător, când ați spus : «Să vă arăt, d-lor, că au fost atâtea nereguli în improprietărirea veteranilor, încât am dovedit pe un oarecare Ion Teodorescu, care nu fusese veteran, sau care aveà proprietate în Oltenița, mi

se pare». Știți, d-lor, cu ce greutate s'au făcut acele începuturi de lucrări, cari au fost continuate, în urmă, de d. Lahovari, un adversar politic și regret că n'au fost continuate și de d-voastră, d-le ministru.

Acele lucrări s'au făcut cu foarte mari dificultăți: este greu ca să hotărâști pe un om care are un loc și un cămin, unde se adăpostește el și familia lui, ca să-i hotărâști să-și părăsească locul unde se găsește și unde alături are pe copii și pe neamurile lui și să se ducă într'un pământ, pe care îl denigră multă lume pe nedrept, că este sec, neproductiv și unde se ruinează oamenii!

De ce s'ar ruina românii, ca să cultive în Dobrogea, când s'a îmbogățit colonia italiană pe care o avem la Cataloi, când s'a îmbogățit colonia germană, când în definitiv, și populațiunea autohtonă, compusă din alte neamuri nu se găsește în mizerie; nu sunt oamenii muritori de foame, și sunt mulți dintre săteni de dincoace de Dunăre cari nu pot să concureze cu ei la gospodărie și la oarecare avere

Eu, d-lor, am luptat cu dificultățile acestea, cum se luptă cineva ori de câte ori începe să se aplice o lege; și am luptat în contra unui curent, care nu știu de ce, și în ce intențiuni se facea ca să se împiedice mișcarea această de ducere în dobrogea a veteranilor, și prin silințe mari și prin tot ce am putut obține dela Parlament, am luptat să fie împroprietăriți cu câte 15 hectare. . .

D. Take Ionescu: Mult mai bine eră, căci de aceea nu se duce acolo lumea.

D. C. I. Stoicescu: În proiectul meu așa eră prevăzut: 15 hectare! Am obținut alte concesiuni, bunioară: material pentru facere de case, construire de case, instrumente agricole, plug, grapă, căruță, cai, etc., și de sigur numai aceasta îi tentă ca să primească oferta, care o făcea Statul, ca cu brațele deschise să vină să populeze Dobrogea, unde avem nevoie ca elementul rămănesc să fie mult mai numeros, ca să putem avea oarecare proporțiune păstrată, față cu populațiunile străine de acolo. (Aplauze). Sunt lucruri, cari le putem simți fiecare din noi și care nu e permis nimănu să le aducă în desbateri publice; fiecare din d-voastre, cu inima de bun român, va ști să citească printre rânduri, ce am în intențiunea mea înaintea acestui Parlament. (Aplauze).

D-le ministru, vreți să știți numărul acelor cari au fost duși în Dobrogea? Vă voiu cită această cifră, ca să vedeți că administrația nu merită reproșurile ce le-ați adus. În scurtul timp, cât a funcționat și eram în minister, s'au împroprietărit: 3.171 familii de veterani, 5.450 familii de însurăței români și cetățani dobrogeni împroprietăriți, dându-se 25.368 hectare veteranilor și 19.435 hectare la însurăței.

S'au creat 12 sate noi românești. Vreți să vă dau un exemplu, cum am presărat populațiunea românilor aduși din patria mamă? Vă voiu cită satul nou numit *Principele Nicolae*, unde veți găsi: 133 familii de români autoctoni, 116 familii de români din țară, 12 familii de transilvăneni.

Și știți de ce s'a făcut această îndoită lucrare de către administrația domeniială a Dobrogei?

Pentru un cuvânt foarte simplu, care numai decât se poate controla. Iată un veteran, un om care nu este tânăr, care cu anevoință îl deslipești de familia lui, care cu anevoință se hotărăște să meargă să ia cele 8 hectare de pământ; atunci, pentru a încuraja pornirea în spre Dobrogea, am dat și fiului lui, care nu avea pământ în țară, i-am dat pământ alături de tată; acela, care avea o fată măritată, am dat pământ și ginerelui, în conformitate cu legea împroprietărilor din Dobrogea, alături cu socrul său. (Aplauze).

Și așa s'a făcut această îndoită lucrare, care, orice ați zice și oricât ați denigra administrațiunea Dobrogei, cred că va rămâne nepritoare, pentrucă ea și-a făcut datoria și ca administrație credincioasă pentru minister și ca o administrație patriotică, ca să răspundă la așteptarea acelora, cari au votat proiectul când leam propus eu legea din 1903. (Aplauze).

Ei bine, rezultatul practic imediat a fost acesta: pe granița Bulgariei, înainte de punerea în aplicare a legii mele, proporția de populațiune eră aceasta: 9.682 români, față de 15.827 de diverse naționalități! Iar după lucrările de împroprietărire făcute de administrația domeniială din Dobrogea, în mai puțin de doi ani proporția s'a schimbat astfel: 24.852 români, față cu 15.827 de diverse naționalități! Cred că am făcut o operă patriotică!

D-voastră v'ați speriat de un raport, și atunci d-voastre afirmați: am găsit o neregulă.

Dar, d-lor, dacă ați găsit o slăbiciune, dacă ați găsit chiar nereguli la funcționari, sau la un funcționar, d-voastră, care sunteți șeful lui, aveți datoria și aveți dreptul, ca pe acel funcționar să-l înlocuiți!

La o bancă — și d-voastră știți foarte bine, cum stau băncile, — se poate găsi un casier, care să delapidizeze. Pe casier îl înlocuiți, dar casieria și banca nu se desființează de bună seamă.

Dar admit, — mergând foarte departe cu concesiunea, — că tot ce vi s'a raportat ar fi exact. Eu cred însă că, informațiile sunt exagerate despre administrația de acum, de când d-voastră vă găsiți la ministerul domeniilor. Dacă ar fi fost nereguli, dreptul și datoria d-voastre eră, ca acolo unde ați constatat neregulă, să fiți cât se poate de aspru, să înlocuiți pe funcționar, iar dacă erau unii funcționari de rea credință să-i înlăturați; și dacă erau nu numai de rea credință, dar vinovați față de îndatoririle lor, să faceți să meargă mai departe urmărirea și să-și ia pedeapsa printr'o urmărire judecătorească.

Dar, ca prin art. 1 să suprimați acest serviciu, care eră exterior, dar dependent de administrațiunea centrală, și să ziceți: îl suprim cu desăvârșire, aducându-l în București, într'o mahala oarecare, în loc să stea la Constanța, numai pentrucă sunt hârtii, cari aveau oarecare întârziere, nu este plausibil argumentul, care-l aduceți. Pentrucă, dacă eră întârziere, cu cele 5 ore, cari ne desparte

numai de Constanța, o! aveți posibilitatea ca să faceți ca întârzierile să dispară, dar nu ca serviciul să dispară!

D-le ministru, să credeți, este regretabil că d-voastră ați încetat opera începută de noi; și, dacă ați mai făcut ceva mai folositor, acest ceva nu-l cunosc; dar ați făcut ceva nefolositor și fiți sigur că, cei cari vor stă acți în București alături de d-voastră, poate să aducă o hârtie mai repede, dar lucrarea mare și patriotică nu se va mai face și va înceta de azi înainte tot ceea ce am voit să facem noi, când am votat legea din Aprilie 1903.

Țineam, d-lor, să aduc toate acestea la cunoștința Parlamentului și sunt dator să o fac mai cu deosebire când atât de grele învinuiri s'au adus de către d. ministru acestei administrațiuni; eu ași fi voit ca d. ministru spunându-ne că, a găsit un teanc de 18.000 de hârtii nerezolvate, să fi avut gentilețea să ne spună cel puțin, cam dela ce epocă n'au fost rezolvate; sunt sigur că nu sub mine. și sunt sigur de aceasta, nu numai că eu însumi, personal, supravegheam lucrările, dar fiindcă aveam un om de încredere, care nu putea să compromită în așa hal interesele Statului și interesele unei administrațiuni, care-i eră încredințată; un om în care am avut încredere complectă și pe care l-am dovedit că a lucrat cu cea mai mare bună credință și cu cel mai mare patriotism; căci ședeă vara și iarna în câmpie, șase zile din cele șapte ale săptămânii, pentru a activă lucrările și căruia îi aduc aci un omagiu public, el este d. Vlădescu-Olt.

Dar mi se afirmă că poate din loturile date veteranilor sunt și din păduri.

Ei bine, d. ministru cunoaște, sunt convins că a făcut inspecțiuni, și a văzut că în Dobrogea, afară de anumite localități unde sunt păduri mari, cum sunt cele dela Slava-rusă, și mănăstirea Cocoș de lângă Issaccea, unde erau într'adevăr așa arbori mari, că se vindea un copac cu sutele și miile de lei; unele din acele păduri, cari din nenorocire au fost brăcuite și sacrificate în multe rânduri; îmi reamintesc când eram la ministerul de domenii, mi se denunță că în acele păduri, în care sunt numai arbori de dimensiuni așa de mari, încât se fac din ei corăbii, luntrii, etc., mi se denunță, zic, că agenții silvici, în cari astăzi aveți toată încrederea pe care le-o redați, și chiar un avocat al Statului care eră dator să urmărească delictele silvice se transformaseră în o companie întovărășită cu ruși, pentru adevărată exploatare a pădurii; și din cantonul silvic, pentru care se cheltuiuse 15.000 de lei, ca autoritatea silvică să fie așezată acolo, se transformase o oadă în fierărie, alta în tâmplărie, alta în rotărie și se exercită un adevărat comerț în detrimentul Statului. Am o fotografie luată de șeful regiunii, d. Pretorian, care exasperat de cele ce se petrecuse acolo, mi-a adus fotografia, ca să mă încredințez singur, cum erau buștenii tăiați și cine se găseau printre bușteni, între cari și oameni ai administrațiunii noastre.

Dar afară de aceste mari păduri, cari și ele suferă câte odată

prin neîngrijire și rea-credință în exploatare, cum e cea pe care v-am adus-o la cunoștință și de care d. ministru de sigur a auzit vorbindu-se, mai sunt în Dobogea așa numitele tufărișuri, adică mărăcini, rămase de pe urma unei foste păduri, care astăzi nu servă absolut la nimic; nici păduri nu mai pot crește și nici oile nu pot să pască acolo, căci le rămâne toată lâna în mărăcini; aceste locuri pot însă deveni cel mai bun pământ de arătură. S'a dat aceste tufărișuri spre defrișare; dar știți că nu s'au dat fără voia împrietăriților; veteranii au cerut ca să facă ei această defrișare. ca ei, făcând defrișarea, să aibă și lemnul și un pământ nou, virgin, care vă asigur, este cel mai productiv.

Au luptat cu dificultăți la început și, când veteranii s'au dus să facă prima arătură, a fost un an de secetă, ei n'aveau cu ce hrăni vitele, ce li s'a dat. Totuș, am întâmpinat cea mai mare bunăvoință, care s'a găsit nu numai la populațiunea românească, dar mai cu deosebire la cea germană, care eră acolo și la cea italiană, cari au împărțit cu veteranii furajul, pe care-l aveau pentru trebuința vitelor lor, fără să primească nimic ca indemnitate...

D. președinte: Nu găsiți că faceți prea mare caz, d-le orator de art. 1? (Aplauze).

D. C. I. Stoicescu: Articolul 1 prevede că serviciul acesta se desființează și sunt în chestiune când spun că se desființează pe nedrept. Prin urmare, sunt absolut obiectiv. Dacă discuțiunea vreți să o scurtați mă supun, d-le președinte; dar, de ce să mai reedităm aceeași discuțiune la art. 14, unde se vorbește de *sub-direcțiunea dobrogeană*, și să spui acolo, din nou, toate acestea? Dacă m'ați fi lăsat ieri să vorbesc n'aș fi revenit astăzi să discut această chestiune. Am însă dreptul — la discutarea acestui articol unde se vorbește de desființarea unui anumit serviciu — să mă plâng de ce desființați acest serviciu, de ce nu-l treceți ca serviciu exterior, ci ca serviciu interior? Prin urmare vedeți, d-le președinte, că sunt foarte obiectiv și vorbesc numai de această lege și numai de acest articol.

De altmintererea d-voastră știți că, nu doresc să fiu decât util luminării Parlamentului; și la cel mal mic semn de impaciență din partea Camerei — cum s'a manifestat prin aplauzele la întreruperea d-voastre d-le președinte — sunt gata să sacrific cuvântarea mea; și o sacrific cu atât mai mult, cu cât am spus aproape tot ce aveam a spune (ilaritate); și dacă până acum nu am convins pe d. ministru, și nici în convorbirea ce am avut nu l-am convins, aș fi fericit ca, cel puțin acum, să-l fi convins să lase serviciul Dobrogei așa cum eră organizat până aci, ca serviciu deosebit, reșezând în Constanța. (Aplauze).

D. Anton Carp, ministrul domeniilor; D-lor, încep cu ultima parte a d-lui Stoicescu, privitoare la reînființarea serviciului Dobrogei. Onor. d. Stoicescu trebuie să-și aducă aminte că desființarea serviciului domeniilor din Dobrogea, sau mai bine mutarea acelei administrațiuni în București, datează încă de anul trecut.

D. C. I. Stoicescu: Anul trecut a fost la buget și d-voastră mi-ați zis: «De ce să vorbiți despre aceasta la buget, și nu la «legea organică?»

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: Administrațiunea Dobrogei zisesem a fost readusă în București. Prin organizarea de azi nu fac altceva decât să consfințesc ceea ce am făcut în anul trecut și să alipesc serviciul Dobrogei la acel al proprietății.

Atunci când inventarierea va fi terminată și toată proprietatea regulată, serviciul Dobrogei este destinat neapărat să dispară, pentru că nu este nici un cuvânt ca să fie un birou deosebit pentru Dobrogea, față de proprietatea de dincoace de Dunăre, mai ales acum când se acordă drepturi dobrogenilor și când se șterge orice urmă de deosebire, fie de legislațiune politică, fie economică între România de dincoace de Dunăre și cea de dincolo de acest râu. Dar, d'lor, în nicio administrațiune, nici la lucrările publice, nici la finanțe, nu se mai face deosebire între județele Constanța și restul țării. Prin urmare trebuie, ca și ministerul de domenii să nu mai persiste în organizațiunea din trecut, care creă un serviciu domeniial deosebit pentru Dobroga.

Dar chiar în minister, dacă se mai menține acest serviciu, este până la formarea inventariului, care se va termina în câteva luni.

În ce privește acum cele spuse de d. Fleva, d-sa în loc de argumente cu cari să răspundă la actele ce i-am prezentat, cum sunt deciziunea ministerială prin care singur își distruge legea d-sale, îmi zice că îi sunt dușman, că sunt «Iuda»; la aceste lucruri nu se răspunde. Aceasta aveam de zis și vă rog să închideți discuțiunea.

D. C. I. Stoicescu: Cereți chiar d-voastră închiderea discuțiunii, d-le ministru ?

D. președinte: Discuțiunea se încheie, fiindcă nu mai este nimeni înscris.

— Se pune la vot art. 1 și se admite.

— Sedința se ridică la oarele 5 și 10 minute din zi, anunțându-se cea viitoare pentru Sâmbătă, 7 Martie.

ACCIDENTUL DIN PADUREA TARCĂU

În numerile pe August-Septemvrie 1907 la pagina 286, în numărul pe Ianuarie 1908 și Ianuarie-Februarie 1909, s'a publicat numele persoanelor, cărora s'a trimis liste spre a se adună un fond, cu care să se vină în ajutorul familiilor, a 2 pădurari și un locuitor, victimele *accidentului din pădurea Tarcău*.

Până în prezent s'au primit liste, cu care s'a adunat suma de lei 866 bani 65, așa că mai rămân distribuite 10 liste.

Suma primită de subsemnatul este:

Lei 830.45 bani cu 17 liste deja publicate,
22.20 cu lista No. 20
14.— cu lista No. 29.

866.65 *Sumă adunată cu 19 liste*
84.13 *procente până la 1 Sept. 1908 și*
95.10 *procente până la 1 Sept. 1909*

1045.88 Total.

Persoanele, cărora s'a mai trimis liste și nu le-au înapoiat încă sunt:

Lista No. 2, d-1	N. C. Macovei
> > 3	> V. Bantaș
> > 4	> I. G. Jomer-Codreanu
> > 6	> D. Boiarolu
> > 7	> C. I. Ionescu
> > 9	> Al. Angelin
> > 13	> M. Anania
> > 25	> C. Botez
> > 26	> Virgil Beraru
> > 28	> C. Opran.

Rog pe domnii, cari au primit asemenea liste, să binevoiască a le înapoia cu orice sume ar fi adunate.

Sumele primite de subsemnatul sunt depuse spre fructificare la Societatea funcționarilor Ministerului Agriculturii și Domeniilor cu chitanțele No. 3217 și 679/907, 1512/908 și 208/909. N. C. N.

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-1 Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

1) Programul lucrării premiate de d-1 C. Dissescu.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatare și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisele cari nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

În comptul exercițiului 1908—1909, până la 31 Iulie a. c. s'au încasat, ca venit al pădurilor, lei 6.103.962 bani 15, față de lei 6.753.134 bani 47, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1907—1908; iar în comptul exercițiului 1909—1910, tot până la aceeași dată s'au încasat lei 919.012 bani 17, față de lei 1.149.101 bani 21, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1908—1909.

*

Din 79 păduri licitate în ziua de 25 Septembrie a. c. la diferite centre din țară s'au adjudecat în mod provizoriu 33 păduri.

Asemenea s'a adjudecat provizoriu și pădurea Tazlău din jud. Neamț.

CONSTRUCȚIUNI PE DOMENIUL FORESTIER AL STATULUI

În ziua de 16 Martie 1893 s'a promulgat legea privitoare la deschiderea unui credit extraordinar de 2.600.000 lei pentru construcțiuni de case necesare șefilor de ocoale silvice, brigadierilor și pădurarilor.

Acești agenți neposedând case de locuințe în mijlocul ocoalelor pe cari aveau să le administreze, sau pe lângă pădurile pe cari aveau să le păzească, nu puteau să-și îndeplinească în mod eficace datoriile de serviciu corespunzătoare chemării lor.

Pădurarii și ceilalți agenți inferiori locuiau, până atunci, prin sate și târguri aflătoare, adeseori, la mari distanțe de masivele forestiere încredințate supravegherei lor, iar șefii de ocoale își aveau domiciliul în orașe, cari nu totdeauna se găseau în mijlocul circumscripției lor administrative.

Furturile de lemne și stricăciunile în păduri comițându-se aproape zilnic, pășunatul și delictetele de tot felul exercitându-se pe o scară întinsă, au avut o nefastă înrăurire asupra compozițiunii și consistenței multor păduri de ale Statului.

În asemenea condițiuni neprielnice, cu greu se putea concepe o cultură rațională de păduri.

Cu fondul pus la dispoziția serviciului silvic cu ocaziunea votării menționatei legi, din care nu s'a utilizat decât o parte numai, precum și cu ajutorul altor sume, s'a putut construi până în anul 1906, data expozițiunii noastre jubiliare, următoarele ecarete :

78 case de reșed. pentru șefii de ocoale pentru care s'a chel. 683.719 lei	
200 dependențe pe lângă aceste case	» » » 118.678 » 802.397 lei
753 cantoane pentru pădur. și brigadieri	» » » 718.752 »
195 dependențe pe lângă aceste cantoane „	» » » 76.092 » 794.844 »
1.226	1.597.241 »

1. Cele mai multe case de reșed. se găseau la acea dată, în regiunea II Bacău și anume 10
2. Cele mai multe cantoane de păduri » » VI București » 124
3. » » » depen. pe lângă casele de reșed. în reg. IX Craiova 41
4. » » » » » cant. de păduri tot în reg. IX » 58

Și din contră :

1. *Cele mai puține* case de reședință pentru șefii de ocoale se aflau în regiunea IV Buzău și anume 5
2. *Cele mai puține* cant. pentru päd. în reg. VIII R.-Vlăcea 22
3. > > > depen. pe lângă casele de reș. în reg. X Constanța 7
4. > > > > > „ cant. de päd. în reg. XIII R.-Vâlcea 5

In ce privește casele de reședință a costat în :

Regiunea VI	11261,11 lei una în termen	mediu		
> X	9714,28	>	>	>
> IV	9504,—	>	>	>
> II	8966,60	>	>	>
> V	8913,71	>	>	>
> IX	8860,12	>	>	>
> VII	8750,—	>	>	>
> VIII	8375,—	>	>	>
> III	7187,—	>	>	>
> I	6177,50	>	>	>

Marea majoritate a acestor clădiri sunt făcute de cărămidă... 75, de piatră 2 și de lemn numai 1, și anume casa de reședință din ocolul Butoiești, județul Mehedinți, construită în anul 1885 cu ocaziunea exploatărei în regie a pădurilor gura Motrului și Albulești.

Afară de această din urmă clădire, toate casele în chestiune s'au executat, în anul 1894, după un singur plan tip, consistând din 4 camere, dintre care una destinată pentru cancelarie și alta pentru găzduirea personalului de control, iar ca atenanse : dintr'o sufragerie, o bucătărie și o cămară, toate acestea formând un singur corp, cu un pridvor în fața casei și o intrare deosebită pentru cancelarie.

Ar fi fost preferabil, numai începe îndoială, ca stilul arhitectural să fi variat după diferitele regiuni ale țării, dar mai cu seamă să se fi adăogat o cameră sau două la actualele încăperi, ale căror dimensiuni sunt neîndestulătoare pentru trebuințele serviciului și în special pentru șefii de ocoale cu o familie mai numeroasă.

În multe părți, însă, dar mai cu seamă acolo unde casele de reședință s'au construit în anul 1895, ori la o dată mai recentă, s'a dat atât camerelor cât și coridorului median

dimensiuni ceva mai mari, ceea ce nu puțin a contribuit ca clădirile în chestiune să se prezinte în condițiuni mai bune din punctul de vedere al confortului.

Mai pe lângă toate casele de reședință se află, afară de a ceasta, și câte o mică grădină de agrement, unele de toată frumusețea, producând o eselență impresiune asupra oricărui vizitator, o livadă de pomi roditori, precum și o grădină de legume.

Prin o dispozițiune ministerială s'a cedat în anul . . . șefilor de ocoale câte 5 hectare pământ în scopul de a se pune baza unei culturi agricole sistematice, destinată a servi ca model pentru micii cultivatori de pământ în special.

Tot în această ordine de idei trebuie să spunem, că la școala superioară de silvicultură din Brănești s'a înființat, în timpul din urmă, o catedră de conferențiar de horticultură, pentru ca viitorii silvicultori, cari trăiesc în mijlocul populațiunei rurale, să dea acestei specialități toată dezvoltarea necesară. În acest scop o porțiune din pământul afectat acestei școale s'a transformat într'o grădină de zarzavat, care, din punctul de vedere al întreținerii, al repartițiunei diverselor soiuri de legume în tarlălele corespunzătoare și al esteticei chiar, nu lasă nimic de dorit.

La 1 Aprilie 1906, se afla în ființă un număr de 752 cantoane (case) de pădurari și brigadieri silvici, care au costat în total 710.752 lei, sau 914,51 lei unul.

Dacă considerăm însă valoarea medie a unui canton în diferitele regiuni silvice, obținem în ordine descrescândă următoarea clasificare :

1.	Regiunea X Constanța	cu . . .	1220,34 lei
2.	» VII Pitești	» . . .	1056,— »
3.	» VI București	» . . .	1099,67 »
4.	» III Bârlad	» . . .	998,85 »
5.	» VIII R.-Vilcea	» . . .	948,95 »
6.	» V Ploești	» . . .	904,28 »
7.	» IX Craiova	» . . .	900,— »
8.	» IV Buzău	» . . .	897,11 »
9.	» I Iași	» . . .	882,22 »
10.	» II Bacău	» . . .	824,65 »

Observăm, prin urmare, că cantoanele de pădurari construite în Dobrogea au costat cel mai mult, după cari

urmează cele din regiunile Pitești și București, ca să ne mărginim la cele al căror preț mediu a trecut de 1000 lei, iar cel mai puțin a costat cantoanele din regiunea II-a Bacău și anume 824,65 lei una în termen mijlociu.

Prin excepțiune, cantoanele din regiunea IX-a Craiova au costat exact câte 900 lei, adică atât cât se prevăzuse în devizul respectiv.

In ce privește materialul întrebuințat :

422 cant. sau 56 ⁰ / ₀	sunt cons. din cărămidă
312 » » 41,5 ⁰ / ₀	» » » lemn
16 » » 2,1	» » » gard de nuele lipit cu păm.
3 » » 0,4 ⁰ / ₀	» » » piatră.

753 can. sau 100.—

Cantoanele, construcție de piatră, se găsesc în regiunea II-a Bacău și anume în ocolul silvic *Valea-Rea* și 2 în ocolul *M-rea Cașin*.

Iar cele 16 cantoane cu păreți din garduri de nuele lipite cu pământ, 7 se află în ocolul *Tisău* din județul Buzău și 9 în ocolul *Brănești* din județul Ilfov.

Pentru ca serviciului de pază să se îndeplinească în cele mai bune condițiuni, în unele localități s'a crezut de cuviință a se construi câte un canton zis dublu, destinat a servi ca locuință pentru 2 familii de pădurari.

Numărul acestor din urmă este în toată țara de 36, cele mai multe aflându-se în regiunea X-a Constanța, după care urmează regiunea III-a Bârlad cu 9, regiunea VI-a București cu 5, regiunea VI-a Buzeu cu 3 și în fine, regiunea V-a, a VII-a și a IX-a Craiova, fiecare cu câte un canton dublu.

Suma de 718.752 lei, întrebuințată pentru construcția cantoanelor în chestiune, după natura fondului din care a provenit se repartizează astfel:

667.020 lei, sau 92,8 ⁰ / ₀	din creditul extra-ordinar alocat pentru această destinațiune.
23.787 » » 3,3 ⁰ / ₀	din obligațiuni impuse antreprenorilor de păduri prin condițiunile speciale de vânzare.
21.345 » » 3,0 ⁰ / ₀	prin cedări de produse lemnoase.
6.600 » » 0,9 ⁰ / ₀	valoarea zilelor de lucru rezultate din învoeli cu locuitorii.

718.752 lei sau 100.

După cum am arătat mai sus, numărul dependențelor sau altor ecarete, construite pe lângă clădirile în chestiune, este de 395 și anume :

200 pe lângă casele de reședință ale șefilor de ocale cari au costat	118.678	LEI	593,39	una în termen mediu
195 „ „ cantioanele de pădurari	76.092	LEI	390,21	„ „ „ „
395 Total	194.770			

Iar în fiecare din cele 10 regiuni sivece s'au cheltuit pentru aceste construcțiuni :

In reg. I Iași	20.186 lei sau	1345.73	lei	valoarea	mijlocie	a	unei	dependințe	pe	lângă	o	casă	de	reședință			
> > >	3.966	>	>	360.54	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	24.152	>														
> > II Bacău	11.816	>	>	537.09	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	26.363	>	>	1318.40	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	38.184	>														
> > III Bărlad	16.566	>	>	1035.37	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	1.768	>	>	87.90	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	18.334	>														
> > IV Buzău	5.189	>	>	273.10	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	821	>	>	136.82	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	6.010	>														
> > V Ploiești	14.280	>	>	680.00	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	2.961	>	>	296.10	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	17.241	>														
> > VI București	12.286	>	>	1228.60	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	3.939	>	>	112.54	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	16.225	>														
> > VII Pitești	8.578	>	>	372.95	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	6.514	>	>	296.09	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	15.092	>														
> > VIII R.-Vâlcea	4.707	>	>	141.03	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	213	>	>	42.60	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	4.920	>														
> > IX Craiova	22.470	>	>	548.04	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	21.255	>	>	366.46	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	43.725	>														
< > X Constanța	2.600	>	>	371.42	>	>	>	>	>	>	>	>	>	o	casă	de	reședință
> > >	8.297	>	>	1037.12	>	>	>	>	>	>	>	>	>	un	canton	de	păd.
	Total	10.897	>														

După cum vedem în regiunea I-a Iași ecaretele de pe lângă

casele de reședință au costat cel mai mult și anume 1345,73 lei una în termen mediu, după care urmează regiunea VI-a București cu 1228.60 și în al 3-lea rând regiunea VII-a Bârlad cu 1035.37 lei, iar în regiunea VIII-a s'a cheltuit cel mai puțin adică numai câte 181.03 lei. În cât privește dependențele de pe lângă cantoanele de pădurari, în regiunea II-a de Bacău prețul lor mediu a fost de 1318,40 lei, adică cu 493,75 lei mai mult decât a costat un canton, iar în regiunea X-a Contanța 1037,12 lei, sau cu 183.22 lei mai puțin decât prețul mijlociu al unui canton.

Cauza pentru care în regiunea de Bacău ecaretele în chestiune au costat așa de mult, este că în cifra de 26.368 lei intră și 15000 lei, cari s'au cheltuit cu împrejmuirea cerbăriei din ocolul Pipirig, județul Neamțu, astfel că dacă scădem această sumă, valoarea celor 20 dependențe construite pe lângă cantoanele de pădurari în această regiune a fost în realitate, numai de 11.360 lei, ceea ce revine la un preț mediu de 568 lei.

Ecasuretele de pe lângă casele de reședință și cantoanele de pădurari constă din grajduri, șure, pivnițe, magazii, beciuri, chioșcuri, ghețării, pătule, împrejmui, șioproane, hambare, cotețe, bordee, podețe etc. bine înțeles că numai o parte sau numai una din aceste construcțiuni se află pe lângă o casă de reședință de șef de ocol, sau pe lângă un canton de pădurar.

Trebuie menționat, asemenea, că în suma de de 12.286 lei ce reprezintă valoarea anecselor de pe lângă casele de reședință ale șefilor de ocoale din regiunea VI-a București, se coprinde și 7000 lei, prețul unei pompe cu motor de vânt dela ocolul Brănești, iar în cifra de 6514 lei, valoarea ecaretelor de pe lângă cantoanele de pădurari din regiunea VII-a silvică Pitești, intră și 2819 lei prețul unei case de vânătoare și a alteia de adăpost (refugiu) înființate în ocolul Corbi, județul Muscel.

În rezumat, dacă ținem socoteală de toate cheltuelile făcute cu construcțiuni de case de locuințe, dependențe etc. pentru trebuințele personalului silvic din serviciul exterior, obținem, pentru cele 10 regiuni, în ordine descrescândă după importanța acestor cheltueli, următoarea clasificație și coeficienți de proporționalitate:

1.	Regiunea VI de București	cu 242.775 lei sau 15,2	la sută
2.	» II » Bacău	» 211.140 » »	13.2 ^o / _o »
3.	» IX » Craiova	» 190.206 » »	11.9 »
4.	» III » Bârlad	» 156.686 » »	9.8 » »
5.	» X » Constanța	» 150.897 » »	9.5 » »
6.	» I » Iași	» 150.316 » »	9.4 » »
7.	» VII » Pitești	» 144.228 » »	9.0 » »
8.	» IV » Buzan	» 136.962 » »	8.6 » »
9.	» V » Ploești	» 121.234 » »	7.6 » »
10.	» VIII » R.-Vâlcea	» 92.796 » »	5.8 » »
	Total	1.597.241	100.

Petre Antonescu

NOTĂ. — Despre construcțiunile săvârșite dela 1906 și până astăzi pe domeniul forestier al Statului, mă voiu ocupa cu alt prilej.

EXPERIENȚE RELATIVE LA CONSERVAREA LEMNELOR PRIN ANTISEPTICE

Lemnul, prin natura sa organică, este expus alterațiunii prin intemperii, alternative de umezeală și uscăciune, prin influența vegetației criptogamic, și a diferitelor specii de insecte. Numai când lemnul este uscat în momentul întrebuințării și servește într'un loc bine adăpostit și uscat, poate să dureze vreme mai îndelungată. În toate celelalte împrejurări, el se dezorganizează într'un timp, mai mult sau mai puțin lung, variind cu specia lemnoasă întrebuințată.

Contra tendinței de dezorganizare a lemnului s'a preconizat impregnarea lui cu substanțe antiseptice.

Prin impregnare, chiar și speciile lemnoase care, în mod natural sub influență variațiunilor atmosferice, nu durează mai mult de un an, sunt capabile a rezista mai multă vreme. Ceeace se poate imputa diferitelor metode de injectare este că, sunt destul de costisitoare. Aceasta provine pe deoparte din cauza prețului ridicat al substanțelor antiseptice, iar pe de altă, și mai ales, din cauza procedeeleor greoaie de injectare, care cer instalații costisitoare.

Chestiunea impregnării lemnului a preocupat și «Con-

gresul internațional de agricultură și silvicultură» ținut în luna Mai 1907 la Wiena. Acest congres, între multe alte chestiuni de economie forestieră ce a pus în discuție, a atras atenția asupra împușinării simțitoare a pădurilor de stejar, care cu greu mai satisfac cerințele mereu crescânde în material din această specie. În unele lucrări, bunăoară la traverse de drum de fer, stejarul poate fi înlocuit cu succes prin fag injectat. Relativ la această chestiune s'a născut o vie discuție între congresiști la care a luat parte însemnată Domnul Inspector Silvic și profesor d. Petre Antonescu, delegat din partea societății «Progresul Silvic».

Domnul profesor Antonescu a demonstrat congresului că, lemnul de fag cu inimă roșie, în urma studiilor făcute de d-sa, se poate întrebuiți fără nicio teamă, la confecționatul traverselor de drum de fer.

Tot cu ocazia acestor discuțiuni, d. Ed. Henry, profesor la școala de silvicultură din Nancy, expuse pe scurt rezultatul experiențelor d-sale asupra împregnării lemnului cu diferite antiseptice. După procedeele d-lui profesor Henry, împregnarea lemnului se face, prin simpla imersiune într'un lichid antiseptic, în timp relativ foarte scurt. Lucrarea, fiind simplă, se poate executa cu mijloace restrânse și de lucrătorii obișnuiți; iar antisepticele întrebuițate sunt ușor mânuiabile și destul de eftine.

Iată după »Journal d'Agriculture Pratique» No. 34 și 35 din 1907: «Dispozitivul încercărilor asupra conservării lemnului prin antiseptice», urmărit de trei ani din 1903 până la 1906 de d. Henry.

Tema eră să caute între antisepticele mai reputate, cu întrebuițare ușoară, nepericuloase și în acelaș timp mai eftine; pe acelea pe care preservă lemnul cel mai bine în contra oricărei alterațiuni datorite intemperțiilor atmosferice și atacul diferitelor ciuperci.

În acest scop, d. profesor Henry a așezat lemnele împregnate în două medii foarte diferite.

Unele au fost așezate în loc descoperit, îngropate în pământ vegetal sau băligar, astfel ca să primească liber: ploii, zăpezi, vânt și soare. Altele au fost puse la adăpos de toate aceste influențe atmosferice în galeriile părăsite ale minelor de fer din jurul orașului Nancy. În aceste galerii hori-

zontale, găurite la 10 metrii, în subsol, pământul e fresc, aerul răușește încet și temperatura rămâne constantă între 10—12 grade centigrad.

Aceste condițiuni sunt favorabile vegetațiunei ciuperelor, care aparțin la diferite polyporee, între care mai frecuent este *Merulius lacrymans*.

Pentru experiență s'a impregnat câte șapte eșantilioane din fiecare din următoarele cinci specii: stejar și pin de Alep cu albrun, fag plop și brad. Substanțele fungicide întrebuințate sunt: Carbolineum Avenarius, carbolineu de Lion, microsol, antinonină, gudron, acid fluorhidric și lysol.

Cel de al optulea eșantilion din fiecare specie lemnoasă s'a lăsat neinjectat pentru a servi ca termen de comparație.

Lemnele astfel preparate s'au așezat: două serii de câte 40 eșantilioane (seria A și B) la aer liber, iar alte două serii de eșantilioane (C și D) s'au așezat, la adăpost, în galerii de mină părăsită.

După trei ani dela începerea experiențelor, în 1906, s'au revizuit toate eșantilioanele așezate în diferite pozițiuni și s'a apreciat acțiunea diverselor antiseptice prin ajutorul caracterelor generale ca: aspectul general, modificarea culoarei, a mirosului, mărimea crăpăturilor etc. Pe lângă acest examen, d. Ed. Henry avusese grije dela început a cântări toate piesele, atât înainte de injectare cât și după injectare, și acum cântărind din nou eșantilioanele, își putea face idee de modificările ce ar fi survenit în decursul celor trei ani care modificări ar fi schimbat calitățile fizice originale ale lemnului. Prin cântărire se mai poate deduce cantitatea de antiseptic absorbită în lemn și prin urmare se putea ști doza necesară pentru impregnare-

Prin procedeul profesorului Henry, cu carbolineum, se pot impregna grinzi 15/15 centimetri și chiar mai groase, prin simplă imersiune, în timp de 24 ore la căldura obișnuită din timpul verii. Încălzind carboneul, la 60—70 grade centigrade, obținem impregnarea cu mult mai repede. Carbolineul și microsolul pătrund până în centrul plopului, al fagulii și bradului și îmbibează tot alburnul stejarului și al pinului pătrunzând și în lemnul perfect, fără să fie nevoie a recurge la vapori și la presiune. Toate celelalte antiseptice pătrund

bine în lemn, afară de gudron care formează un înveliș de 1 milimetru de jur împrejurul lemnului.

Conservarea lemnelor în aer liber. Seria A de eşantilioane s'a aşezat în gradina şcoalei forestiere, într'un loc bine descoperit, îngropându-se până la faţa pământului în bălegar astfel că secţiunea transversală superioară a eşantilioanelor să ese în relief de câţiva milimetri. Seria B. s'a îngropat în altă parte, în tericiu, pe trei sferturi din lungimea pieselor. Toate eşantilioanele din aceste două serii tratate cu carbolineum, microsul şi gudron, după trei ani, se prezintă în aceaş stare ca la începutul experienţei. Lysolul, antinonina şi acidul fluorhydric n'au influenţă preservativă. Eşantilioanele impregnate cu aceste substanţe sunt tot atât de descompuse şi atacate de ciuperci, dacă nu chiar mai rău decât eşantilioanele de mărturie. Dintre eşantilioanele neinjectate, lăsate trei ani în bălegar sau pământ vegetal, numai bradul se conservă mai bine, apoi vine pinul de Alep.

Alburnul ştejarului ca şi plopul şi fagul se alterează foarte mult dar durameñul ştejarului este intact după 3 ani.

Eşantilioanele, care au servit la experienţă până în 1906, s'au lăsat pe loc pentru a se vedea mai târziu care antiseptice au facultatea să prelungească mai mult durata lemnului.

Cele două feluri de carbolineu, după experienţele multor persoane şi după atestaţiunile date de fabricanţii acestor substanţe, au mare putere preservativă. Domnul Ed. Henry, relativ la aceasta, citează două cazuri probante :

1. O planşe de brad impregnată cu Carbolineum Avenarius (inventat în 1875) şi aşezată într'un sol foarte umed şi bogat în humus eră complet sănătoasă după 20 ani, pe când un stâlp de brad injectat în vecinătate, eră absolut putrezit după cinci ani.

Araci, ţăruşi, împrejmui, sunt după 20 ani, ca în momentul aşezării.

2. Lănţeji de fag, de împrejmuirea unei grădini, vopsiţi o singură dată în 1888 cu Carbolineum Avenarius, se prezintă după 19 ani, în 1907, fără nici un semn de alteraţiune.

Conservaţiunea lemnelor la adăpost. După cum văzurăm mai sus seria D şi C de eşantilioane, s'a aşezat în galeriile părăsite ale minelor de fer din jurul oraşului Nancy, unde se

prezintă condițiuni favorabile dezvoltării diferitelor specii de ciuperci dintre care, mai cunoscute prin devastațiunile ce produc, sunt *Merulius lacrimans* și *Poria vaporaria* din tribul Polyporeelor.

Seria D s'a așezat pe focarele de ciuperci, iar seria C în vecinătatea acestor focare pe sol neinfestat încă.

Această din urmă serie se compuneă din 35 eşantilioane impregnate cu antisepticele citate, mai puțin acidul fluorhidric care nu s'a mai întrebuițat. După trei ani, examinând și cântărind lemnele din seria C, s'a constatat următoarele: ambele feluri de carbolineu și microsolutul conservă foarte bine lemnele. Gudronul nu apără lemnul indeajuns, căci s'a observat în crăpăturile produse la unele eşantilioane un început de putreziciune; aceasta din cauză că gudronul nu formează decât un înveliș superficial. Eşantilioanele fără crăpături au rezistat bine. Ştejarul și bradul tratat cu antinonină se conservă destul de bine; pinul și fagul însă prezintă un început de alterație.

Plopul de asemenea are aspect sănătos, dar la cântărire a scăzut aproape cu un sfert din prima greutate.

Lisolul nu prezervă câtuși de puțin lemnele, căci toate eşantilioanele se prezintă tot atât de atacate ca și cele neinjectate.

Seria D de eşantilioane, așezată pe porțiuni de galerie vizibil infectate cu micelium de ciuperci, se deosebește de precedentă prin faptul că lisolul s'a înlocuit cu acid fluorhidric. Apoi, pentru a să vedea cum aceste lemne lăsate în timp de 2 ani în galerie se comportă în plin aer și cum lucrează antisepticele asupra lemnelor bruscate expuse intemperiilor, s'a secționat în două, șeșe cuburi de plop, cel mai mult expus alterării, tratat prin carbolineuri, gudron, microsolut, antinonină, precum și cubul mărturie și s'a lăsat o jumătate în galerie până la trei ani, iar cealaltă jumătate s'a expus, ultimul an de experiențe, în băligar, ca și eşantilioanele din seria A.

Examinat și cântărit în Februarie 1907, lemne de ștejar, pin de Alep, fag, plop, și brad impregnate, fie în carbolineuri, fie în gudron, s'a găsit într'o perfectă stare de conservare.

Demi-cuburile de plop care au fost expuse în aer liber

timp de un an au rămas îndemne, afară de demi-cuburile gudronate.

Microsolul, de asemenea, conservă ca și carbolineurile.

Antinonina preservă bine toate eşantilioanele rămase la adăpost. Demi-cubul de plop lăsat un an sub influența intemperiilor n'a rezistat.

Se pare că antinonina nu poate fi întrebuințată la exterior; dar ea are desigur o acțiune preservativă asupra lemnelor care nu sunt spălate de ploi.

Acidul fluorhydric, ca și antinonina, preservă lemnele la adăpost dar n'are nicio influență la aer liber.

Dintre eşantilioanele neinjectate numai ștejarul e mai rezistent, celealte specii sunt unele mai alterate decât altele.

În general, faptele relative la experiențele conduse de profesorul Ed. Henry se rezumă astfel :

1. Greutatea celor cinci specii de lemn îmbăiate în carbolineuri, după trei ani de ședere la adăpost în galerie sau în ploi, este aproape aceeași. Aceasta probează că menținuta substanță e foarte greu solubilă, ceiace e o mare calitate.

2. Printre eşantilioanele neinjectate, bradul, se alterează cel mai mult în galeriile de mină apoi în al doilea rând vine plopul. În aer liber însă, bradul se conservă cel mai bine. În atmosfera galeriilor plopul nu se conservă mai bine ca în aer liber.

Duramenul ștejarului este îndemn.

3. Cuburile celor cinci specii, scufundate în timp de 24 ore în carbolineuri, gudron, microsol, au fost retrase intacte după trei ani. Aceste patru antiseptice sunt eficace în ambele medii, atât de diferite între ele. Este cert însă că gudronul e cel mai puțin sigur dintre ele. Lupta pentru primul loc se circumscrie între microsol și carbolineuri.

4. Antinonina și acidul fluorhydric, au putere antiseptică foarte diferită, urmând după starea și locul în care se așează lemnele. Astfel în atmosfera umedă și caldă a galeriilor de mină aceste două substanțe au influență preservativă, cu toate că nu se pot compara cu carbolineul și microsolul, pe când în aer liber, expuse la ploi, vânt și soare, efectul preservativ e nul.

5. În fine, lysolul, atât la adăpost cât și în aer liber,

este detestabil căci, nu contribuie câtuș de puțin la conservarea lemnului.

Experiențele acestea se continuă încă pe aceeaș bază și savantul profesor ne va procura date certe și definitive în această direcțiune.

Deocamdată se pun mari speranțe pe impregnarea cu carbolineuri și microsoli, care sunt de o întrebuințare ușoară și puțin costisitoare astfel că metoda s'ar putea generaliza la toate întrebuințările.

Stefan Colțescu

Silvicultor Domeniul Coroanei

PROIECT DE LEGE

PENTRU

ORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI ȘI AL DOMENIILOR

(Urmare ¹⁾)

Ședința dela 7 Martie 1909

Ședința se deschide la orele 2 și 30 minute după amiază, sub președenția d-lui președinte, *M. Pheredyde*, asistat de d-nii secretari: *G. Pilat*, *N. Racotă*, *I. Botez* și *I. Stănculeanu*.

Prezenți 152 d-ni deputați.

D. președinte: Intrăm în ordinea zilei.

La ordinea zilei avem continuarea discuțiunii pe articole a proiectului de lege al organizării ministerului de agricultură și domenii. *D. N. Bălănescu*, raportor, are cuvântul.

— Art. 2—12 se admit fără discuțiune.

— Se dă citire art. 12.

D. N. Bălănescu. D-le președinte, d-lor deputați, pe lângă cele două stațiuni indicate în proiect: «agricole și agronomice», vă rugăm să binevoiți a admite să introducem și: «Stațiunile sericicole, apicole, cele pentru studierea insectelor, plantelor vătămătoare și utile».

D. președinte: Binevoiți a da citire textului propus.

D. N. Bălănescu: Art. 12. Instituțiunile exterioare, dependente de direcțiunea agriculturii, sunt: «Scolile de agricultură, în afară de acelea cari depind de ministerul instrucțiunii publice, pepinierele viticole și horticole, fermele model, stațiunile agricole, agronomice, sericicole, apicole, precum și stațiunile pentru studierea insectelor, plantelor vătămătoare și utile».

— Se pune la vot articolul cu acest adaos și se admite.

1) A se vedea numărul pe Octomvrie.

— Se dă citire art. 13.

D. președinte: D. Take Ionescu are cuvântul.

Voci: N'avenit :

— Se pune la vot articolul și se primește.

— Articolul 14—16 se admit fără discuțiune.

— Se dă citire articolului 17.

D. președinte : D. Stoicescu are cuvântul.

D. C. I. Stoicescu : D-le președinte și d-lor deputați, la capitolul V vedem că legea se ocupă de *direcțiunea pescăriilor și ameliorațiunilor funciare*. Sunt prin urmare două idei, cari se pun înaintea pentru ca să se dea ca atribuțiuni acestei direcțiuni.

Până astăzi, d-lor, direcțiunea pescăriilor se ocupă cu ceea ce propriu zis, este în atribuțiunile acestei direcțiuni, adică, cu înmulțirea peștilor, cu modul de a pescui, cu epocile în cari trebuie să se pescuiască, cu îngrijirea și păstrarea regulelor cari sunt în legea pescuitului, și așa mai departe, cu debușeurile cari se găesc în străinătate și altele. Dar, d-lor, sunt servicii, cari au această tendință de acaparare, ca peste atribuțiunile, pe cari le are, să-și ia atribuțiuni noi. Bunăoară în serviciul pescăriilor este tendința care s'a manifestat și se manifestă, în mod aproape constant, de multă vreme, ca să se amestece în cestiuni de administrație de altă natură, precum ar fi de regie. Moșii întregi; părți întregi de domenii, sub cuvânt că sunt inundabile, se iau dela direcțiunea moșiilor și se dau la direcțiunea pescăriilor; se întreabă cineva : de ce ? Se vede că rezultatul final este că aceste moșii se arendează, se pun în arendare.

Atunci este o distracțiune de geaba, care se face luând moșiile dela biuroul lor firesc, dela serviciul arendării proprietăților Statului. Eu înțeleg când se dă un teren băltoș la administrațiunea pescăriilor, este o rațiune : ca el să-și exercite atribuțiunile lui de serviciu de pescărie, pentru ca să îmbunătățească pescuitul; dar ca să transformi din pescuit și din serviciu de pescărie în serviciu funciar de arendare de moșii, înțelegeți bine că lucrul acesta, cel puțin, pare insolit. Iată o tendință !

Altă tendință: acum văd aci în capitolul V, pus că direcțiunea pescăriilor este însărcinată și cu studierea și executarea lucrărilor menite a ameliora și pune în valoare terenurile băltoase și cele expuse la inundație. Pescăriile da, dar terenurile băltoase în inundațiuni nu.

D. I. Lahovari : Cer cuvântul.

D. C. I. Stoicescu: D. Lahovari zicea eri că d-sa a făcut o lege specială. O cunosc legea specială, a fost făcută în timpul d-lui Lahovari, în urma unui raport care este intitulat : «*punerea în valoare a terenurilor de inundațiune dunărene*»; și onor. d. Lahovari a tradus acest raport într'un proiect de lege. Nu vreau să froasez pe nimeni, dar expunerea de motive a proiectului de lege este aproape textual ceea ce se zice în acel raport. Iată raportul în original al serviciului pescăriilor, pe care-l am aci. Iată și *Monitorul Oficial*, în care s'a desbătut legea și în care s'a făcut legea la 16 Martie 1906,

trecând pe urmă în Cameră și Senat. D-lor, ideea este bună în sine. Sunt 849.000 hect. în lungul Dunării, cari sunt inundabile și din acestea 83% sunt numai proprietatea Statului, iar 17% sunt proprietate particulară.

Este evident că aceste terenuri, cari astăzi nu aduc decât 17 centime la hectar, trebuie să ne preocupe ca să le îmbunătățim și să facem din ele terenuri cultivabile, cari ar fi producătoare și foarte rentabile; dar nu serviciul pescăriilor poate ca să se însărcineze cu această lucrare.

Sunt, d-lor, chiar la Stat, servicii speciale, cari au competență în această materie. Intențiunea dar fiind bună, execuțiunea este rea; pentru că accia cari se ocupă cu pescăriile și cu științele naturale, nu li se poate prezuma *cunoștințe tehnice ingineresti*, mai cu seamă pentru asemenea lucrări speciale, unde trebuie oameni speciali.

La ministerul de domenii, în serviciul pescăriilor, s'au întreprins asemenea lucrări. Nu știu, căci d. ministru nu mi-a pus nici un dosar la dispozițiune, nu știu cari sunt lucrările executate până acum, cari sunt studiile cari au fost făcute, cari sunt persoanele competente ca să conducă această materie.

Ceeace am aflat și poate că a aflat și d. ministru, este că aceste lucrări s'au făcut în așa rele condițiuni, încât nu sunt de nicio utilitate; câteva sutimi de mii de lei s'au cheltuit, fie cu studiile, fie cu execuțiunea, fără ca să dea absolut nici un fel de rezultat practic. A dat un rezultat, și anume: că proprietarii vecini au fost inundați, și un proces colosal pentru despăgubiri s'a intentat ministerului de domenii: nu știu dacă el este sfârșit sau nu, știu însă că s'a ordonat o expertiză și s'a numit unul dintre cei mai mari ingineri pe cari îi avem, acela care ar fi putut să fie el însărcinat cu asemenea lucrare, d. Saligni, și s'a minunat d. Saligni de nepriceperea oamenilor dela serviciul pescăriilor, cari au făcut asemenea lucrări.

Dacă raportul d-lui Saligni ar fi un act public, de care să ne putem servi, ar fi destul ca să-l citească cineva, ca să se convingă că este o greșeală neertată că s'a trecut aceste lucrări hidraulice, de o altă natură și competență, la serviciul pescăriilor.

Aș rugă pe d. ministru să lăsăm atribuțiunile ca mai înainte. Să dea serviciului pescăriilor tot ceeace este relativ la legea pescăriilor și tot ceeace este relativ la dezvoltarea pescăriilor; dar serviciul de lucrări hidraulice, pe care trebuie ca să-l facă altă lume și alți oameni, cu altfel de competență, aș rugă să nu se lase la serviciul de pescării. De aceea trebuie să divizeze atribuțiunile și să lase în legea, pe care o prezintă azi, ceeace eră mai înainte, și să lase serviciul pescăriilor, serviciului pescăriilor și să șteargă cuvântul *«ameliorațiuni funciare»* cari sunt adăogate aici.

Iată, d-lor, de ce, nezicând de o cam dată nimic asupra modului cum se dirijează serviciul pescăriilor, fac această observație asupra unei adăogiri de atribuții. E deja destul de încărcat acest serviciu. Dacă d. ministru crede că e necesar a pune la ministerul domeniilor ameliorările terenurilor inundabile, să creeze un serviciu

deosebit, compus de oameni competenți și atunci nu voi avea nimic de zis. Să pună în aplicare legea din 1906, și să vadă cum să se aplice, dar ca să facă lucrări hidraulice acei cari se ocupă de pescărie este absolut inadmisibil.

D. președinte: D. I. Lahovari are cuvântul.

D. I. N. Lahovari: D-lor deputați, am cerut cuvântul, fiindcă chestiunile relative la administrația pescăriilor Statului și la o lege pe care am avut onoarea a o propune Parlamentului, care a și votat-o, pentru punerea în valoare a zonei de inundațiune a Dunărei, și îmbunătățirea acelor zone, sunt chestiuni, d-lor, de cea mai mare importanță pentru economia noastră națională; și fiindcă cred de datoria mea, ca fost șef al ministerului domeniilor, să vin în ajutorul onorabilului succesori care m'a înlocuit pe acea bancă, ca să apăr una din cele mai bune administrațiuni ale Statului român în contra unor atacuri nedrepte, pasionate, sistematice, cari nu sunt altceva, d-lor, o declar sus și tare înaintea acestei Adunări, decât expresiunea nemulțumirii adânci a intereselor lezate. (aplauze prelungite), a unui grup de oameni, cari făceau câștiguri peste măsură de mari, în vreme când erau arendate lor pescăriile Statului, și cari nu se pot mângâia, că de 15 ani o sumă de aproape 20 milioane, în loc să fie repartizate între un mic număr de antreprenori mari ai pescăriilor, au intrat în bugetul Statului și s'a adăugat la averea publică. (Aplauze prelungite).

(D. C. I. Stoicescu întrerupe).

Vorbește onor. d. Stoicescu de cartel. D-lor, între oamenii cari au dorul interesului și binelui public și cari dintr'o parte și din alta a Parlamentului sunt ferm hotărâți să apere interesul public în contra intereselor particulare (aplauze), nu este trebuință de cartel.

(Aplauze prelungite).

Ne vom înțelege totdeauna.

D-lor, când am venit la ministerul domeniilor am găsit o campanie furioasă întreprinsă în contra administrației pescăriilor Statului, o campanie de presă din cele mai abile, care își avusese răsunet până și în Germania, unde se trimisese și se publicase difamațiuni în contra serviciului pescăriilor noastre; între altele se zicea că mai bună eră administrațiunea, și mai mai multe foloase dau pescăriile din Dobrogea în vremea turcilor, decât sub administrația românească a diferiților miniștri români, dintre cari și onor. d. Stoicescu și onor. d. Fleva, cari s'au succedat pe rând la ministerul domeniilor. (Aplauze, ilaritate).

Pe lângă campania de presă, agitațiune în Parlament, în Camera noastră circulă o moțiune fără știrea mea, dar se zicea de aceea cari o colportau că eră cu știrea și cu consimțământul ministrului respectiv, circulă zic, un proiect de moțiune, ca să se provoace o anchetă parlamentară.

Interpelare în Cameră, interpelare în Senat, întrunirea Camerei de comerț din Galați, care mi-a trimis o delegațiune și un memoriu pe care îl am aci, care este un monoment de inexactități, un docu-

ment emanat dela o autoritate publică, fiindcă Camerele de comerț, dispun de bani publici, au zecimile Camerelor de comerț banii contribuabililor ce alimentează bugetul, document care este, o repet, un adevărat monument de enormități ce se pot strecură chiar într'un act oficial, atunci când intră în joc interese particulare puternice cari au fost lezate.

D-lor, după obiceiul meu, m'am silit să studiez à fond această chestiune, și cu condeiul în mână, cifră cu cifră, pagină cu pagină, am luat memoriul Camerei de comerț, care îmi trimisese și o delegațiune cu documente și acte justificative la memoriul său, am ascultat și întâmpinările serviciului atacat, și în Senat, răspunzând la interpelare, am avut fericirea, d-lor, de a risipi toate acuzațiunile cari cu o abilitate nespusă fusese aduse și am dovedit că, departe de a fi lezat interesele Statului român sau ale populațiunii sărace, de când acest serviciu intrase în mâna Statului, pe de o parte prin respectarea și aplicarea riguroasă a legii pescuitului, pe de altă parte prin faptul că se încheiase convențiuni cu puterile cari au și ele partea lor din Dunăre, Rusia, Bulgaria, și în urmă și Serbia, apoi prin exploatarea rațională a acelor avuții, nu numai averea publică crescuse într'un mod însemnat, dar dobândisem și acest rezultat îmbucurător, la care trebuie să tindă totdeauna orice fel de măsuri cari ating interesele economice ale țării, și anume: importul de pește sărat din Rusia, altă dată foarte important scăzuse cu desăvârșire; exportul nostru de pește crescuse în proporțiuni însemnate.

Ce rezultate, d-lor, mai favorabile pentru o industrie, fie a Statului, fie a unui particular, decât acel de a vedea că importul care scoate bani din țară a scăzut cu 50 la sută, că exportul care aduce bani în țară crescuse cu 46 la sută ! Iată rezultatele, d-lor, obținute de regia Statului.

D-lor, am să vă dau câteva cifre, cari să illustreze ceceae vă arăt.

Intâia secțiune, care s'a luat la 1895 de către Stat, eră secțiunea VI—zic intâia, ca anterioritate, ca clasificare geografică însă e secțiunea VI în Dobrogea,

Această secțiune, d-lor, punându-se în licitațiune spre arendare, după 5 licitațiuni succesive nu s'a putut obține decât abia 300.000 lei, adică un scăzământ enorm asupra prețului precedentului period.

De ce ? Fiindcă prin modul sălbatic cum se vână peștele, scăzuse în mod enorm productivitatea, fertilitatea acelei regiuni; Statul prin arendașii săi făcea ca un risipitor care își mănâncă nu numai venitul, dar și fondul capitalului.

Ei bine, d-lor, atunci când s'a văzut aceste rezultate, s'a făcut prima încercare de exploatare directă și s'a luat această primă secțiune—secțiunea VI—in regie, și de unde foștii arendași oferise numai 300.000 lei, d-lor, după câțiva ani numai această secțiune a produs un venit de 1.237.000 lei.

D. Anton Carp, ministrul domeniilor : 2 milioane.

D. I. N. Lahovari : Acum sunt 2 milioane, eu vă citez cifra

din momentul când mi s'a făcut raportul la 1905; știu că acum dă mai mult.

D-lor, iată cifrele din raportul care mi s'a făcut atunci: venit brut 1.237.000 lei, iar neto 1.120.000 lei; astfel în cât, d-lor, în acești 10 ani, dela 1895—905. data raportului ce vă citez, în acești 10 ani Statul incasase un plus de aproape 8 milioane lei, cari în loc să intre, ca mai înainte, în lada de fier a fiecăruia dintre copârtași, se inscrieseră în veniturile generale ale Statului, și aceasta pentru o singură secțiune.

Ca să vedeți progresul neîntrerupt al venitului pescăriilor, nu am decât să spun un lucru. În proiectul de buget al veniturilor, care ni s'a distribuit ieri, am căutat cifrele prevăzute ca venituri la acest serviciu; și am văzut că am ajuns la 3.500.000 lei, și dela 1905 am avut acest rezultat îmbucurător, că în fiecare an, totdeauna, cifrele prevăzute la venituri în bugetul votat de Adunare au fost depășite cu 15, 20 sau 30 la sută. Iată rezultatul administrațiunii Statului substituit sistemului arendării.

D-lor, când se face o campanie în presă, în Parlament, oamenii interesați cari o duc nu sunt atât de naivi ca să zică, când atacă administrațiunea pescăriilor Statului, că: «ne pare rău, ne doare de acele milioane pe cari eră să le împărțim între noi, dar cari au intrat în casele Statului». Nu: au început acești filantropi să se jelească de scumpirea peștelui, care este hrana poporului, hrana săracilor; și pe această temă au dus campania, iar nu pe adevăratele motive.

Iată, d-lor, ce s'a întâmplat.

D. N. Fleva: Cer cuvântul.

D. I. N. Lahovari: D-lor, trebuie această chestiune ca să fie bine cunoscută de Parlament. Iată ce s'a întâmplat: La 1904, când a fost culmea campaniei, fusese o serie de trei ani de secetă; zic secetă nu în înțelesul obișnuit al cuvântului, ci secetă pentru pești; pentrucă alta este seceta pentru grâu și porumb și alta este seceta pentru pești; înțelegeți că peștilor le trebuie mai multă apă decât grâului. Agricultorii în 1902—1903 avuseseră recolte bune, și lumea nu știă că pentru pește fusese secetă.

Iată acum în ce consistă seceta peștilor. Aceste secete depind de abundența ploilor și a zăpezilor erno în masivele muntoase ale Europei care alimentează bazinul Dunării. Când a fost iară cu zăpadă puțină în Elveția, în Tirol, nivelul apelor Dunării nu se ridică până la punctul necesar, pentrucă să se reverse Dunărea în bălți — și în bălți este principalul locaș al peștelui nostru — și se poate întâmpla ca acele bălți să treacă printr'o perioadă de secetă, care diferă cu totul de perioada de secetă, pentru agricultura României. Anul 1904 a fost an de secetă și pentru pește și pentru agricultură; nu s'a făcut nici grâu, nici porumb; atunci am cumpărat porumb din Republica Argentina ca să hrănim populația noastră. Dar și anii precedenți fuseseră și ani de secetă pentru pește, deși agricultura fusese favorizată; scăzând bălțile și secându-se, pierise peș-

tele; mai pierise și din cauză că iarna înghețase bălțile până în fund, nivelul apei fiind scăzut. Consecința firească a acestui lucru este, d-lor, că pierind peștele, marfa aceasta s'a scumpit.

Dar, d-lor, în anul 1904, când nu se făcuse porumb, când suferă țărănimea din pricina lipsei de porumb, chila de porumb, care în anii precedenți se vindea cu 38-45 de lei, în acel an s'a cumpărat cu 80 de lei dela Republica Argentina; tot în acel an fiindcă recolta de grâu fusese slabă, astfel că în loc să se vândă cu 75 de lei ajunsese la 90 și 100 de lei, s'a mirat cinevă de scumpirea grâului sau a porumbului? Eră dar de mirare că peștele, după 3 ani de lipsă, să se fi scumpit? Nu!

Camerele de comerț din Galați și Brăila ne-au propus atunci un remediu în contra scumpirei peștelui! Știți ce remediu? Propună, pentruca să se estinească peștele, ca să revenim la sistemul vechiu de exploatare, adică la arendarea pescăriilor. Iată, d-lor, remediul găsit de Camera de comerț din Galați! Să transpozăm însă această argumentațiune, aplicând-o la o chestiune tuturora cunoscută, la chestiunea moșiilor. Ce ar zice orice om cu judecată dacă, plângându-se populațiunea că s'a scumpit pâinea, fiindcă n'a fost recoltă bună mai mulți ani dearândul, ar veni cinevă să propună ca remediu ca moșiile, în loc să fie exploatare direct de proprietari, să se dea în arendă, pentruca astfel să se estinească grâul și pâinea?! Acesta este, d-lor, raționamentul făcut de Camera de comerț din Galați în memoriul pe care mi l'a adus. Așa dar, ocolindu-se cu multă abilitate adevărata stare de lucruri, s'a început o campanie pe această temă a scumpirii peștelui. Și în jurnale foarte citite și cari nefăcând obicinuit politică nu sunt bănuite de public, se afirmă și se repetă că din pricina administrațiunei pescăriilor Statului, dacă vor românii să mănânce pește românesc estin, trebuie să se ducă la Berlin și la Viena, că acolo se plătește mai ieftin peștele românesc decât la noi în țara românească. Iată fraza pe care am văzut-o în jurnale răspândită și care ani întregi încă am auzit-o în conversațiuni între diferitele persoane cunoscute. Am venit la Senat cu cota oficială a prețurilor peștelui românesc dela Berlin și Viena, prin care se vede că prețurile comparate cu cota oficială dela Brăila și Galați erau absolut mai ieftine la Brăila decât acolo. Cum ar putea fi altfel? Cu cheltueli de transport, cu vama de acolo, cum eră să fie peștele mai ieftin în străinătate? Cu tot acest răspuns al meu, care a fost auzit de către deputați și senatori, care s'a și citit în *Monitorul Oficial* de cine are răbdare să-l citească, fraza stereotipă a revenit în jurnale cari se trag cu 5-60.000 exemplare; s'a uitat răspunsul și neadevărul a mers înainte.

Iată, d-lor, adevărul în această chestiune. Vream, ca unul care am fost șeful acestui serviciu, ca unul care m'am interesat foarte de aproape de dânsul, ca să aduc testimoniul meu funcționarilor din acest departament cari lucrează cu mult devotament; evident că nu au putut fi între dânsii, ca în orice administrațiune, și câțiva oameni ori puțin cinștiți, ori fără valoare, între alții, unul pe care l'a citat

d. Fleva, care într'adevăr s'a dovedit că a fost necorect, dar a fost dat afară, dat în judecată și și-a luat pedeapsa. Dar, în general, această administrațiune a dat acest rezultat că, pe de o parte, veniturile sporeau neconținut, iar pe de altă parte cheltuelile de exploatare rămâneau aproape staționare. Rar avem un serviciu care să aibă un coeficient de exploatațiune—cunoașteți valoarea acestui termen—așa de favorabil cum este coeficientul de exploatațiune al pescăriilor noastre. Nu știu cifra de astăzi, dar știu că cifra în timpul ministerului meu era: 397.000 lei la cheltueli și veniturile treceau peste 2750.000. Iată adevărul. Prin urmare, cu cheltueală puțină venit mare și, pe de altă parte, s'a înmulțit peștele, mulțumită respectării, riguroase a legii de ocrotire în timpul în care pescuitul nu este permis. Importul din Rusia a scăzut cu 50% și exportul din România a crescut, iar ceea ce se zice, că acest export a scumpit peștele, vă spun că pentru populațiunea rurală nu este adevărat, fiindcă peștele, care se exportează nu este acela care interesează pe populațiunea rurală, ca ciortanul, ciortanică, albitură, etc.; se exportează nisetru, morun, icre proaspete, cari într'adevăr s'au scumpit și mă resimt și eu când mă duc la băcănie; văd că la acest articol de lux aproape s'au îndoit prețurile; dar în ceea ce interesează pe țaran, asupra căruia plâng duios acei binefăcători ai lui, acei filantropi nu este adevărat că s'a scumpit acel pește din pricina regiei.

În anii de abundență se plătește mai puțin peștele; în anii de lipsă mai scump.

Însă, d-lor, aceste fluctuațiuni n'au nimic aface cu o rea sau cu o bună administrațiune.

D-lor, viu acum la a doua chestiune atinsă de onorabilul d. Stoicescu.

Această chestiune este relativă la legea care am făcut-o la 1906, pentru punerea în valoare a terenurilor Statului din zona de inundație a Dunărei.

D-lor, această lege pot zice că sunt fericit a fi prezentat-o Parlamentului, sunt fericit că Parlamentul a votat-o, și când am vorbit cu succesul meu și i-am remis administrațiunea mea, i-am atras atențiunea asupra importanței capitale a acestei legi.

Iată d-lor, despre ce este vorba; avem un exemplu în vecinătatea noastră.

Ungaria, la 1856, a început această operă pe care noi am început-o abia acum 3 ani, adică ca prin lucrări apropiate, diguri, canale de scurgere, să se sustragă inundațiunii a zonă întreagă a țării spre a se transforma acel pământ puțin productiv în pământ de o fertilitate excepțională.

Aceste lucrări au ținut peste 50 de ani în Ungaria. A avut, ca orice lucrare nouă, începuturi grele, d-le Stoicescu, căci orice lucrare de această natură are începuturi anevoioase și de trei ori a trebuit Ungaria să-și schimbe și sistemul adoptat la început, până a ajuns la rezultate satisfăcătoare; noi ne vom folosi de experiența lor,

căci aceleași metode care s'au dovedit mai bune la ei vor putea servi și la noi.

Rezultatul pentru Ungaria a fost de: 1.200.000 hectare făcute productive și redată agriculturii. Și dacă socotiți a o mie și câteva sute de lei hectarul, este o valoare de un miliard și jumătate care s'a adăugat la patrimoniul acelei țări.

Noi avem terenuri inundate peste 800.000 hectare, din cari vreo 456.000 numai proprietăți ale Statului; după ce vom termina lucrările pentru Dunăre, vom putea începe cu zonele Siretului, Prutului, Argeșului și Jiului; am avea încă ver-o 400.000 hectare. Eu, care am făcut această lege, nu mă voi folosi de binefacerea ei, dar cei mai tineri dintre d-voastre, copiii noștri, se vor folosi de dânsa, și când va fi terminată, cu 12 000 kilometri pătrați va crește teritoriul nostru agricol, adică întinderea a 3 județe, vom fi anexat 3 județe, anexare nu făcută cu forța, prin sânge vărsat și răpire dela vrăjmași, ci făcută prin muncă asupra forțelor naturei; acestea, d-lor, sunt cele mai frumoase cuceriri. (Aplauze).

D-lor, aceste terenuri de inundație redată agriculturii vor fi pământuri de irigațiune, astfel în cât vom putea introduce — aceasta eră ideia mea și întrebând pe d-l Dr. Antipa, d-lui mi-a spus că această idee nu s'a părăsit — putem introduce pe o scară mare o cultură nouă, a orezului. Avem clima Japoniei sau și Lombardiei din punctul de vedere al numărului calorii necesare pentru această plantă, nu avem însă până acum acele terenuri irigabile, în care se poate cultiva — astfel cultura orezului se va întinde pe o scară mare — și înțelegeți ce binefacere va fi pentru această țară, ca în loc de a avea numai două cereale importante, grâul și porumbul, să mai aibă încă o a treia de o valoare aproape egală, așa încât în caz de nenorocire când una va lipsi, cealaltă să compenseze paguba și totdeodată să se introducă, d-lor, în alimentațiunea poporului nostru, a țaranului român, care suferă de pelagră, din pricină că hrana lui este prea exclusiv compusă din porumb, să se introducă și această cereală, din cele mai bune pentru sănătatea și vigoarea omului, căci sunt, d-lor, sute de milioane de ființe omenești în Asia, cari se hrănesc numai cu orez; vedeți, dar, d-lor, ce mare folos pentru igienă, pentru puterea fizică a unei națiuni, dacă vom reuși să introducem în alimentațiunea ei încă un al treilea factor, orezul, pe lângă grâu și porumb.

Cum vedeți, această mare operă, merită toată simpatia tuturor oamenilor cari se interesează de binele acestei țări și trebuie ca orice guvern, din orice partid va fi, nu este chestiune de partid chestiunea aceasta a orezului și a pământurilor de irigațiune, să se ocupe cu stăruință, cu sârguință, cu perseverență, cu continuitate de idei de această mare lucrare începută de noi, continuată de d-voastre, și al cărei sfârșit copiii copiilor noștri abia îl vor vedea.

D-lor, d-l Stoicescu bineînțeles, nu a criticat în principiu această lege, a zis în treacăt că expunerea mea de motive eră cam identică

cu raportul care mi s'a prezentat de d-l Antipa, șeful serviciului pescăriilor.

Foarte adevărat d-lor, eu nu am obiceiul să mă laud, să mă îmbrac cu hainele altora! Când un șef de serviciu distins, competent ca d-l Antipa, mi-a făcut un raport, lucrare de valoare asupra unei mari opere, l-am însărcinat ca să redacteze și expunerea de motive a legii ce aveam a propune, pe care în urmă revăzând-o, corectând-o în unele părți, mi-am însușit-o, așa face totdeauna un ministru în toate chestiunile tehnice.

Acest lucru odată lămurit și omagiul acesta adus onor. d-lui Antipa, să revenim la critica făcută ieri de d-l Fleva, și astăzi de d-l Stoicescu, că de ce s'a dat în atribuțiunile serviciului pescăriilor această lucrare.

Iată, d-lor, pentru ce s'a dat lucrarea în faza ei actuală aceluși serviciu, pentru cuvântul că aci eram pe un teren mixt, jumătate apă, jumătate pământ, și eră vorba să facem opera Creatorului. Știti că Creatorul, nu îmi aduc aminte, în a treia sau a patra zi dela zidire, a despărțit apa de pământ, aceasta este și opera enormă care am început-o noi, să despărțim apa de pământ.

O voce: Ca Dumnezeu.

D-l I. N. Lahovari: Sfinția Sa Mitropolitul nu este aicea ca să-mi aducă o dojană pentru această comparațiune temerară, de altminteri ce poate omul să facă mai bine decât să se silească să imiteze pe Creator! Fiind dar vorba, d-lor, de o lucrare care trebuia să se facă tocmai în regiunea pescăriilor, și în cari apele cari se trag de pe o parte de teren inundată ce se asanează se vor concentra în alte părți, ca acolo peștele să se desvolte în condițiuni mai favorabile și să fie mai la largul lui, evident, această lucrare eră în intimă conexitate cu serviciul pescăriilor și că oamenii cari trăind ani întregi în delta Dunării și pe malurile ei cunosc mai à fond această regiune. M'am întrebat, dar pe cine eră mai bine să însărcinăm cu această lucrare? Iată ce mi-am zis eu: această lucrare este nouă, necunoscută și la începutul ei; vom vedeà în urmă ce desvoltare îi vom puteà da după rezultatele dobândite; ca orice lucrare la început, poate să deà loc la decepțiuni, la greșeli, la erori, și nu putem să o întreprindem imediat pe o scară mai mare. De aceea am luat ingineri cari s'au distins între altele prin facerea canalului Dunavățului, care s'a început sub d-l Stoicescu și s'a terminat sub ministerul meu; am încredințat această misiune d-lor ingineri Roco, Sclia și alții pe cari nu îmi aduc aminte și i-am însărcinat să înceapă studiile și să facă o primă încercare pe o întindere de vro-o 2.300 de hectare. Pentru un particular ar fi o lucrare mare, dar pentru Stat, care are 450.000 de hectare, vedeți că eră un început modest. Studiul s'a început dela Severin și în momentul când am plecat din minister, mi se pare că ajunsese aproape de Călărași. Studiul prealabil al fiecărei localități are de scop ca să se știe în ce condițiuni trebuia să se facă lucrările, cari sunt digurile de făcut, dimensiunile și puterea lor, cari sunt

canalurile, debitul ce trebuie să aibă, cari sunt punctele unde are să se concentreze apele și cele de unde au să se scoată.

Iar lucrările de executare pe moșia aleasă ca teren de experiență, erau în cursul lor, în anul 1907, când am plecat dela minister. Iată cum stă chestiunea acum doi ani. Am întrebat în mai multe rânduri — pentru că mă interesă mult acea operă mare — cum stau lucrurile, mi s'a zis că ele continuă, sper că d. ministru ne va da informațiuni — și că poate în anul viitor vom avea fericirea să asistăm la o serbare mare, că se vor convoca membrii Parlamentului — aș cere și eu să fiu invitat la acea serbare, ca să văd brazda cea dintâi ce se va trage de întâiul plug care va umbla pe acel pământ, pe care niciodată în cursul veacurilor plugul n'a umblat și care astăzi vor fi recucerite pentru agricultura noastră, pentru înavuțirea țării și îmbunătățirea soartei țaranului nostru. (Aplauze căldurose).

D-lor, această lucrare am încredințat o personalului nostru, voină a o face cu propriile noastre mijloace, pentru că experiența ne-a dovedit un lucru: funcționarul român, cu inteligența cu care este înzestrat, atunci când i se asigură stabilitatea, când e susținut, când nu e deplasat arbitrar după capriciul unui șef, sau după stăruințele politice, repede se formează în orice specialitate și repede se poate grefa un corp de oameni harnici cari devin abili în specialitatea lor.

Astfel am avut această temeritate noi, cari acum 60 de ani nu îndrăsnem să facem hotărnicia unei moșii fără să chemăm polonezii sau ungurii ca să ne-o facă, după cum spuneă d-l Stere, dacă nu mă înșel; funcțiunea la noi repede a creat organul și am format un corp tehnic care ne face onoare, corpul tehnic al ministerului nostru de lucrări publice și al administrațiunii căilor ferate, cu care construim și exploatăm drumurile de fier. Tot asemenea, d-lor, și cu fortificațiunile Bucureștilor, iarăș, aici n'avem un personal format. Ei bine, ne-a venit ilustrul inginer, generalul Brialmont, ne-a dat planurile, și pe urmă opera a fost făcută de ofițerii noștri de geniu cari, sub conducerea regretatului general Berindei, 12 ani de zile au lucrat; s'au format ofițeri din cei mai competenți și am făcut cu mijloacele noastre fortificațiunile Bucureștilor.

De asemenea, d-lor, când am creat regia monopolurilor cu o administrațiune care ne face onoare, și tot așa decâte ori am avut nevoie să formăm personal special, acel personal l-am găsit în țara noastră, după un timp oarecare, eliminând elementele mai slabe și punând în vedetă, împingând înainte pe cele mai bune, am ajuns să avem pentru toate operele naționale un personal românesc tehnic, care a fost la înălțimea misiunii sale.

Tot așa mi-am zis și eu că, începând cu d-nii: Roco, Scia și alții pe cari îi aveam atunci, se vor forma și ei și alții, și pe măsură ce se va dezvoltă serviciul, organul va fi creat în măsură cu trebuința acestui serviciu.

Iată ce aveam să spun onor. Camere în privința acestei chestiuni. (Aplauze).

Voci: Inchiderea discuțiunii.

D. N. Fleva: Cer cuvântul în contra închiderii discuțiunii.

D. Em. Culoglu: Cer cuvântul pentru închidere.

D. președinte: *D. Fleva* are cuvântul în contra închiderii discuțiunii.

D. N. Fleva: V'aș rugă să nu închideți discuțiunea, căci mi se pare că această discuțiune s'a deplasat.

Nimeni nu discută aci dacă este bine sau rău să exploateze Statul pescăriile lui sau să le dea în exploatare la alții. Suntem cu toții de acord că sistemul exploatării în regie este cel mai bun, și nu am vorbit și nici nu am avut intențiunea de a critica acest sistem. Am vorbit însă de un incident care mi s'a întâmplat mie, cum s'a întâmplat și d-lui ministru al domeniilor cu serviciul Dobrogei și am răspuns cu un exemplu la alt exemplu. Chestiunea nu este aceasta, (întreruperi). V'aș rugă să nu închideți discuțiunea, ca să ne lămurim asupra unui punct principal, care nu s'a lămurit, care a rămas foarte confuz, și e confuz exprimat chiar în proiectul de lege, și anume dacă ameliorațiunile funciare ale proprietăților Statului trebuie să le facă direcțiunea pescăriilor, sau direcțiunea domeniilor Statului, sau direcțiunea funciară? Aceasta este chestiunea, și până acum lucrul acesta nu s'a lămurit în destul.

O voce: D-voastre vorbiți în fond.

D. președinte: Trebuie să consult adunarea dacă prelungeste discuțiunea.

D. N. Fleva: Mă iertați, d-le președinte, eu vorbesc în contra închiderii discuțiunii, atunci când voiu intra în fondul chestiunii aveți dreptul să mă întrerupeți și atunci aveți dreptul să consultați Adunarea. Eu țiiu să lămuresc înaintea onor. Camere că chestiunea principală și fundamentală nu este lămurită, că ne-am întins în discuțiuni laterale și am lăsat chestiunea principală la o parte. Tot discursul d-lui Lahovari, eu l-am aplaudat și pot să zic că sunt în asentiment cu d-lui — dar nu a fost asupra punctului principal. V'ați lămurit d-voastre din discuțiunea d-lui Lahovari?

Voci: Da! Da!

D. N. Fleva: Dacă v'ați lămurit, eu vă felicit pentru că aveți darul de a vă convinge înainte de a discuta. Dar aceasta nu mă împiedică să protestez, să zic că pentru mine nu este chestiunea încă lămurită, și ca deputat în mijlocul d-voastre să solicit lămuriri în această privință; regulamentul nu cere ca numai majoritatea să se lămurească și să se lase minoritatea nelămurită. Or, d-lor, d-voastre voiți închiderea discuțiunii, când nici măcar nu s'a discutat înaintea d-voastre asupra nomenclaturii, ce aplicațiune va trebui ea să aibă. Titlul zice: «Direcțiunea pescăriilor și ameliorațiunilor funciare».

Voci: Aceasta este discuțiunea în fond.

D. N. Fleva: Am adus exemplele acestea înaintea d-voastre pentruca să arăt cât de înapoiată este discuțiunea în cecace privește chestiunea principală.

Vă rog, prin urmare, să lăsați să se discute această chestiune principală și pe urmă, dacă vă veți convinge, sau ne veți convinge,

vom votă cu d-voastre; iar dacă nu ne veți convinge, ne veți învinge și atunci... (sgomot, întreruperi), ne vom supune la votul d-voastre.

Voci: Inchiderea discuțiunii.

— Se pune la vot art. 17 și se primește.

— Art. 18 și 19 se adoptă fără discuțiune.

— Se citește art. 20.

D. președinte: D-l Stoicescu are cuvântul.

D. C. I. Stoicescu: D-lor, vedeți chiar titlul proiectului adus de d-l ministru este, că el este un proiect de organizare al ministerului d sale. Atunci suntem în drept să ne întrebăm, la fiecare nouă încercare de organizare, care o face, care este scopul, care este intenția? La partea finală a legii d-l ministru al domeniilor pune o tabelă.

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: Articolul 20 ați luat?

D. C. I. Stoicescu: Tabela de lefuri și de funcțiuni. Această tabelă nu face parte din niciun articol, pentru că nu știu la ce se poate referi.

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: Face parte din art. 43.

D. C. I. Stoicescu: Tabela face parte din art. 43? Dar în această tabelă se face numai indicațiunea generală, adică: cât onorariu are un inspector, cât onorariu are un secretar-general etc. tot aci se găsește un *inspector general* al ministerului pe urmă director, cap de serviciu, subinspector, etc., unii cu lefuri mai mari, alții cu lefuri mai mici. Când venim la fiecare serviciu în parte, și aci viu la textul art. 20 dela cap. 5, găsim următoarea dispozițiune: «În capul administrațiunii pescăriilor exploatare în regie, vor fi numiți administratori asimilați în grad și retribuțiuni cu *inspectorii*, cu *capii de serviciu* sau cu *subdirectorii* dim administrațiunea centrală». Totul este în vag; aș fi vroit ca d-l ministru să fie mai precis, când organizează.

Ce faceți prin art. 20? Faceți *inspectori*? Zice «nu», fac *asimilați cu inspectorii*. Ce mai faceți? *Capi de serviciu*? «Nu», fac *asimilați cu capii de serviciu*. Ce faceți? *Directori*? «Nu», fac *asimilați cu directorii*. Faceți, d-le ministru, un articol, în care să arătați cum se compun serviciile acestea; căci este firesc să veniți să spuneți *ce anume funcționari puneți*; pe când d-voastră nu creați decât *asimilați*. Vor fi administratorii asimilați cu inspectorii? Ceva mai mult! Mă întreb: nu văd în art. 20 nicio asimilare cu inspectorul general? La ce serviciu se crează inspectorul general? De sigur că d-voastră o să-mi dați o explicațiune, pentru că știu că șeful serviciului dela pescării este unul dintre cei mai înalți demnitari ai ministerului de domenii; îmi pare că este chiar șeful serviciului pescăriilor. Dacă este așa, de ce nu o spuneți clar, în art. 20??

Totul înoată în vag în art. 20, care vorbește numai de asimilări și încolo nimic.

Pentru a ne da seamă, ce grade de funcționari creați în acest misterios serviciu al pescăriilor, trebuie să mă duc cu asimilările la tabloul final, care e în legătură cu art. 43. Am zis d-le ministru, că sunt nedumerit și aștept răspunsul d-voastre: 1) De ce s'a redactat așa articolul. De ce n'ați spus clar ce funcționari creați pentru acest

serviciu; căci nu admit să ne spuneti că creați asimilați. 2) Până la ce grad merge asimilarea, așa încât vrem ca să știm dela șeful cel mai mare până la funcționarul cel mai mic cum stăm cu asimilările. Aș mai dori să știu: de ce șeful serviciului pescăriilor nu l numiti *director*, ca pe ceilalți muritori directori, și-l numiți *inspector general*.

Iată răspunsul care rog pe d-l ministru ca sa mi-l dea, ca să deslușească legea, căci așa cum este art. 20 nimeni nu poate înțelege ce voiti a crea.

D-l Anton Carp, ministrul domeniilor: Iată deslușirile cari le pot da d-lui Stoicescu:

Mai întâiu nu există decât un inspector general și aceasta o puteați vedeà la art. 3, unde, după ce se vorbește de secretarul general, alin. II zice:

«Ministrul este ajutat în îndeplinirea sarcinei sale de un secretar general care rezolvă orice chestiune în limitele delegațiuni ce i se «va da de «ministru» apoi vine alin III, care prevede că: ministrul «va avea sub ordinele sale directe și imediate un inspector general «al ministerului, căruia îi va putea da orice însărcinare specială»; va să zică, nu avem decât un singur inspector general.

D. C. I. Stoicescu: Unde, d-le ministru?

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: E vorba de art. 3 din proiectul meu care e acelaș și în proiectul comitetului delegaților. Va să zică, nu poate să fie nici un funcționar inferior dela serviciul pescăriilor, asimilat cu gradul de inspector general, care e, cum vă zisei, unul și singurul.

D. C. I. Stoicescu: Azi există, d-le ministru, vreun inspector general?

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: Există negreșit, d-le Stoicescu. Azi postul de inspector general îl ocupă d. Antipa încă de mai mulți ani, și mi se pare că acest post i s'a încredințat chiar de d. Fleva. E singurul funcționar din minister care poartă acest titlu.

Intrebarea pe care o pune d-l Stoicescu la art. 20 e aceasta:

Aici d-l Stoicescu să binevoiască a fi atent, că nu e vorbă de administrația centrală a pescăriilor.

Administrația pescăriilor e o direcțiune care poate fi condusă de un director sau de un inspector general.

Paragraful ce discutăm se ocupă de administrațiunea exterioară, căci și art. 19 se ocupă numai de această administrațiune.

Administrațiile exterioare sunt încredințate la administratori cari sunt de diferite grade.

D. C. I. Stoicescu: Câți, d-le ministru?

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: Sunt șase, câte regiuni și părți importante sunt. Sunt șase regiuni, sunt șase administratori și acești administratori au, mai multă sau mai puțină leafă, după importanța regiunilor. Unul va fi asimilat cu gradul de inspector, adică va luă leafa care începe dela gradul de 550, de 650, sau de 750 de lei; altul va fi asimilat cu gradul de capul de serviciu, care începe cu leafa de 600 și ajunge la 650 și 750; altul va fi asimilat cu gradul

de subdirector și va avea o leafă dela 550 la 600 până la 650 lei. Ce explicațiuni voiți să vă mai dau decât acestea.

Un administrator de regiune poate avea dar aceeași leafă ca diferiții funcționari prevăzuți în tabloul anexat la lege, cu care sunt asimilați în grad, adică cu funcțiunile de inspectori, cu acelea de capi de serviciu și acelea de subdirectori în administrațiunea centrală, funcțiuni cari toate sunt prevăzute în tablou. Prin urmare, nu am făcut nimic vag, cum ziceți d-voastră, din contra, totul a fost precizat. Care va fi funcționarul asimilat cu capul de serviciu, care va fi acela care va fi asimilat cu subdirectorul de serviciu, aceasta se determină după vechimea funcționarului și după importanța fiecărei funcțiuni. Aceasta e explicația ce am de dat.

D. C. I. Stoicescu: Nu mă mulțumește explicațiunea d-voastră asupra acestui serviciu, d-le ministru.

Ceeace am dorit eu să aflu dela d-voastră și ceeace cred că trebuia să faceți în declarațiunea pe care ați dat-o, este tocmai ca să nu mai înotăm în vag; expresiunea de înnotat își are locul ei, când vorbim de pești și pescării. (Ilaritate).

Eu am înțeles că d-voastre nu precizați ce anume funcționari aveți; am voit ceva mai mult: să precizați câte funcțiuni aveți.

D. Anton Carp, ministrul domeniilor: Prin buget, d-le Stoicescu.

D. C. I. Stoicescu: Întâiu trebuie să știm serviciile acestea la câte funcțiuni se mărginesc; la câți inspectori, la câți subinspectori asimilați cu directorii.

Imi răspundeți că acele creațiuni le faceți prin buget!

Este cu puțință să ne prezentați un articol din lege, în care să ne ziceți: dați-mi mandat, ca să fac asimilați în mod nemărginit? Aceasta nu s'a mai văzut! Vine un ministru cu o lege de judecătoria și zice: am să fac atâți judecători, am să înființez atâția judecători la fiecare tribunal. Iată un lucru pe care îl precizează prin legea de organizare. Dar d-voastră nici măcar nu spuneți nici câte funcțiuni aveți; nici câți funcționari vor fi în aceste funcțiuni.

Iată lucrul care mă nemulțumește. D-voastre aveți precedente, aveți experiența trecutului, prin urmare aveți posibilitatea să știți necesitățile serviciilor și atunci de ce nu spuneți franc: îmi trebuie la aceste servicii un inspector general, doi inspectori, alți funcționari asimilați cu directorii, îmi trebuie atâți ingineri — mi se pare că și acum aveți doi foarte buni inspectori, pe d-nii Manolescu și Roco, — îmi trebuie atâți ingineri, atâți administratori de clasa I și cel puțin dacă vreți să-i numiți *asimilați*, luați osteneala a ne spune, câți asimilați cu inspectorii, atâția asimilați cu directorii. D-voastră nimic din toate acestea nu precizați. Și credeți d-voastră că art. 20 să ne mulțumească așa, ca să dăm o mână liberă de arbitrar pentru a crea funcționari la infinit, nu d-voastră, care o să fiți așa de parcimonios, sunț convins, în numiri, dar oricui va veni pe banca ministerială, care nu știm câți va numi asimilați cu inspectorii, și câți asimilați cu directorii! Nimic, absolut nimic în acest articol nu este precizat. Vă rog să puneți o limită, căci dacă pericolul nu există pentru un

moment, el poate să fie pentru viitor, căci nimeni nu se eternizează pe banca ministerială.

Iată pentru ce vă rog, să binevoiți a vedea că articolul, așa cum este redactat, nu spune nimic, și îmi mențin observațiunea că *inoată în vog*, cu toate explicațiunile date de d-l ministru.

— Se pune la vot art. 20 și se primește.

— Articolele 21—30 se adoptă fără discuțiune.

Se dă citire art. 31.

D. N. Bălănescu: D-lor deputați, textul propus de comitetul delegaților ziceă «Serviciul contabilității și al personalului se împarte în două birouri etc.».

Acum vă rugăm să binevoiți a admite această modificare a art. 31, care să fie astfel redactat: «Serviciul contabilității și al personalului se împarte în două secțiuni: «Secțiunea întâia cu birourile contabilității și al garanțiilor; secțiunea a doua cu birourile ordonanțării, personalului și al registraturii generale».

Aceasta pentru că se făcuse eroarea de a se considera câte un birou serviciul contabilității și garanțiilor și tot astfel se făcuse pentru ordonanțări, personal și registratură, pe când în realitate sunt 5 birouri deosebite. De aceea s'au făcut două secțiuni: întâia a contabilității și garanțiilor și a doua a ordonanțării, personalului și registraturii generale.

— Se pune la vot art. 31 astfel modificat și se admite.

— Se adoptă fără discuție art. 32—34 inclusiv.

— Se dă citire art. 35.

(Va urmă).

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirii pădurilor și regulamentularea tăerei lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac și după ultima statistică forestieră

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumăra cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunii silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indica măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior în ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde cu forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reproducă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisele cari nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și'și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Dissescu.

INFORMAȚIUNI

În comptul exercițiului 1908—1909, până la 30 Septembrie a. c., ca venit al pădurilor, s'au încasat lei 6.361.053 bani 16, prevederile bugetare fiind 6.200.000, așa dar la venitul pădurilor este un excedent de lei 161.053 bani 16.

În comptul exercițiului 1909—1910, tot până la aceeași dată, s'au încasat lei 2.964.521 bani 85, față de 2.887.996 bani 79 încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1908—1900.

* * *

Prin Decretul Regal No. 3266 din 2 Decembrie 1909, d-l *Ion P. Chihaiia*, actual inspector silvic cl. I dela anul 1899, care face dela aceeași dată funcțiunea de inspector de control general în întreaga țară și d-l *N. G. Popovici*, actual inspector silvic cl. I dela anul 1901, care face funcțiunea de director și profesor la școala specială de silvicultură dela Brănești, se înaintează la gradul de inspectori generali silvici cl. II, urmând a primi retribuțiunile gradelor ce au astăzi, până la vacanțe sau noi prevederi bugetare.

* * *

Domnii inspectorii cl. II, *D. Papinian* și *Petre Antonescu* se înaintează la gradul de inspectori silvici cl. I, urmând a primi retribuțiunea gradului ce au astăzi până la vacanțe sau noi prevederi bugetare.

* * *

D-l Silvicultor Șef cl. II *X. K. Sculy*, agent de control la regiunea IV Buzău a fost mutat șef de birou în direcția pădurilor în locul d-lui Silvicultor Șef cl. III *G. Demetrescu*, care a trecut la regiunea IV Buzău.

* * *

D-l Silvicultor cl. II *G. Ștefănescu*, se înaintează silvicultor cl. I în locul vacant prin încetarea din viață a silvicultorului cl. I, *Aurel Mureșanu*.

D-nii silvicultori asistenți *G. Crețescu* și *G. Mihăilescu*, se înaintează silvicultori cl. II, în locul d-lor *Al. Racoviță* pus în disponibilitate după cerere și *G. Ștefănescu* înaintat.

D-l *D. Pretorian*, absolvent al școalei speciale de silvicultură se primește în corpul tehnic silvic cu gradul de silvicultor asistent.

* * *

Din 33 păduri adjudecate provizoriu la licitația dela 25 Septembrie a. c., s'a aprobat vânzarea a 19 păduri.

* * *

Vânzarea pădurei Tazlau (licitată tot în ziua de 25 Septembrie, nu s'a aprobat și se va ține o nouă licitație la 8 Decembrie.

* * *

La 10 și 28 Noembrie s'au ținut licitație la Iași, Bacău, Bârlad, Buzău, Ploești, București, Pitești, R-Vâlcea, Craiova, Constanța și Tulcea pentru vânzarea spre exploatare 87 păduri, din cari s'au adjudecat provizoriu 18 la 10 Noembrie și 23 la 28 Noembrie.

Din acestea s'au aprobat 4 păduri din cele adjudecate la 10 Noembrie și 7 păduri din cele adjudecate la 28 Noembrie.

* * *

Au plătit complet cotizațiile și abonamentele următorii membrii și abonați:

Membrii.—Antonescu Aureliu, Beghenau Victor, Bossie N. C., Bureă C., Carpenișan Aron, Constantinescu St., Costescu N., Demetrescu Gh., Dumbrăveanu An., Galleriu Th, Georgescu N., Gogulescu G., Golgoteanu Gh. I., Gostovici Al., Iosof Dionisie, Mavrodineanu A., Nădejde N. C., Năstăsescu Gh., Nicolau Gh., Paescu M., Papinian D., Petrescu D. David, Popescu Mihail, Rizescu D., Simionescu I., Stănescu St., Teodorescu Al., Țaperdea N., Vaidianu V. I., Sterba I., Stînghe V. N., Ion Ghica Anastase, Rădulescu C. R., Antipa Gr., Constantin Gh. Demetrescu, St. Olteanu, Giuvelca R. Ivanescu I. D., Jörmescu C., Luchian Al. Mihăilescu Emil, Negoescu Em. S., Popovici N. G., Predescu St., Robescu C. F., Ștefănescu Gh., Teodorescu V., Mihăilescu Gh., Mantea Ștefan, adică în total au plătit complet 78 din 211.

Abonați.—Maxim P., Botescu I., Chirișescu M., adică 8 din 43.

I. JOMIR CODREANU

La 8 Decembrie a avut loc în Bârlad înmormântarea lui Ion Jomir Codreanu, fostul șef al Regiunii silvice din localitate. La ora 2 p. m. cortegiul funebru a plecat dela locuința defunctului. J. Codreanu, fiind cavaler al ordinului Coroana României, onorurile militare au fost date de ue pluton de soldați comandați de un sublocotenent. Înaintea carului funebru mergeau patru pădurari îmbrăcați în uniformă, purtând o mare și frumoasă coroană de brad pe ale cărei panglici eră scris: *Pădurarii Statului, fostului lor șef I. G. Codreanu*. Siciul eră acoperit de coroane oferite de familie, silvicultorii din localitate, rude și prieteni.

Cordoanele erau ținute de d-nii: Constantin Romano, Daniel Klein, Nicolae Savelea și Petre Ionescu camarazii defunctului. Carul funebru eră urmat de soția și cei șapte copiii ai defunctului, rude, prieteni, de șefii ocoalelor silvice din Regiunea de Bârlad precum și de 30 pădurari ai Statului îmbrăcați în uniformă și purtând armele.

După ce a străbătut piața Sf. Ilie, cortegiul s'a oprit în fața cancelariei Regiunii silvice unde eră arborat drapelul negru. Acolo d-nul Daniel Klein a ținut următoarea cuvântare.

Tristă adunare.

Soțul iubit, părintele duios, camaradul sincer și leal—Ion Jomir Codreanu nu mai este.

Născut în anul 1856 la Vaslui, după terminarea cursului primar el 'și continuă studiile în liceul din Bârlad de unde trece la școala de agricultură de la Herăstrău.

Terminând cu succes cursurile acestei școale, în anul 1879, intră în serviciul silvic al Statului unde ocupă funcțiunile următoare: șef de ocoș la Gruiu, comptabil la exploatarea în regie de la Gura Motrului, șef de circumscripție la Bârlad, șef de circumscripție la Tulcea, agent de control la Regiunea de Iași, șeful Regiunilor Iași, Bacău și în cele din urmă șeful Regiunii de Bârlad până în anul 1906.

Cât timp a ocupat aceste funcțiuni, el a pus în serviciul Statului hărnicie, cinste și devotament.

Demn cu superiorii, sincer și leal cu camarazii, bun blând și drept cu subalternii—Ion J. Codreanu a fost pentru noi un suflet curat, un caracter nobil

Deseori I. Codreanu ne spunea: «Datoria noastră este ca să ajutăm pe camarazii și subalternii noștri. Cu cât cine-va ocupă o treaptă socială mai ridicată cu atât el este obligat ca prin bunătate și blândețe să povățuiască pe ceilalți să'și facă datoria. Actele noastre să fie călăuzite de dreptate și nepărtinire. Vai de acela care nu e robit de bunătate și nu lucrează de cât prin înboldul severității! Vai de acela care e pătimaș și are mintea întunecată de prejudecăți».

Înțelege or cine că în asemenea împrejurări munca or cât de greu ar fi, ea pare dulce și ușoară căci având alături un șef care este și camarad în același timp, care te ajută punându-ți la îndemână cunoștințele și experiența lui te încurajează la muncă, își apreciază meritele și cere celor de sus o dreaptă, recompensă pentru cei care 'și fac datoria, — în asemenea împrejurări, zic, te simți mândru că ai un astfel de camarad. I. Codreanu era bun, drept față de subalternii lui.

Am avut ocazie să'l văd la Bacău câtă bucurie și mulțumire sufletească a simțit când a înmănat unor pădurari medalia serviciului credincios.

Ducând o viață simplă și modestă Ion Codreanu a fost model de soț și de părinte. Convins că puterea de rezistență a neamului românesc este viața de familie, el 'și căuta fericirea în mijlocul alor săi. «Nicăieri nu mă simt mai bine și mai mulțumit, ne spune el, decât în mijlocul familiei mele. Pentru mine greutățile vieții sunt ușoare căci am alături ca mine un tovarăș neprețuit, o soție devotată. Dumnezeu 'mi-a dăruit copii buni».

Prin faptele sale Codreanu nu 'și-a făcut decât prieteni, el n'a avut dușmani

Iubile Camarad,

Caracterul tău cel nobil va fi purerea în amintirea noastră. Ți-ai îndeplinit cu prisosință chemarea pe acest pământ. Odihnește-te în pace. Atotputernicul Creator să'ți facă fătăna ușoară.

Cortegiul se îndreaptă apoi către cimitir unde s'a oficiat serviciul divin. după terminarea căruia sicriul purtat de pădurarii Statului, a fost depus în mormânt.

LEGEA SILVICĂ UNGARĂ XIX DIN ANUL 1898

Relativă la administrarea de către Stat a pădurilor și suprafețelor lipsite de vegetație lemnoasă, aparținând comunelor și altor proprietari, precum și la regulamentul de exploatarea pădurilor și terenurilor goale (lipsite de vegetație lemnoasă) stăpânite în devălmășie de posesorii și de foștii iobagi (urbarialști), sancționată la 9 Iulie 1898 și publicată în „Monitorul Oficial” din 16 Iulie 1898.

SECȚIUNEA I

Despre administrarea pădurilor de către Stat

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale

Art. 1. — Se vor administra de Stat pădurile și suprafețele goale prevăzute la alineatele a—g de mai jos, în scopul îndeplinirii lucrărilor cari urmează să se facă de agenții forestieri, despre care face mențiune în art. 21 din legea silvică ungară din 1879 și anume :

a) pădurile aparținând comunelor mari și mici, precum și comunelor despre care tratează art. 2 din legea XXX din 1873 (comunele cari au format confinele militare);

b) pădurile în devălmășie devenite proprietatea foștilor urbarialști (clăcași) cu ocazia răscumpărării drepturilor lor de a lua lemne din pădure;

c) pădurile în devălmășie date spre folosința foștilor iobagi ca drept de pășune cu ocazia regulamentării proprietății urbarialiste¹⁾, dacă cad în prevederile art. 2 sau 4 ale legii din 1879;

d) pădurile în devălmășie devenite proprietatea foștilor urbarialști prin donațiuni, cumpărătoare, schimb, sau prin orice alt titlu juridic, întrucât fac parte din cele prevăzute de art. 2 sau 4 ale legii din 1879;

e) pădurile aparținând jurisdicțiunilor¹⁾, orașelor inves-

1) *Urbarialregelung*. Regulament care a avut de scop a da țăranilor, în deplină proprietate, oarecare pământuri fie în schimbul drepturilor lor de usaj, fie contra unei indemnități plătită proprietarului.

tite cu dreptul de jurisdicțiune, precum și orașelor posedând o organizație municipală, dacă la intrarea în vigoare a prezentei legi se administra de Stat în virtutea unui contract, sau dacă venitul lor nu este îndestulător pentru a se putea plăti salariul unui Silviculor anume angajat;

f) pădurile aparținând corporațiunilor și persoanelor eclesiastice, fundațiunilor publice și private, pădurile fidei comisare, composesorate și cele ale societăților pe acțiuni, cari cad în prevederile art. 17 al legii XXXI din 1879, dacă în momentul intrării în vigoare a prezentei legi nu s'ar găsi dejă sub administrația Statului în baza unui contract, ori dacă proprietarii lor, în cele 6 luni care urmează punerea în aplicațiune a acestei legi, nu-și vor fi angajat pe socoteala lor proprie un personal forestier competente;

g) Terenurile lipsite de vegetație lemnoasă aparținând proprietarilor ale căror păduri cad în prevederile aliniatelor a—f de mai sus și cari, în baza art. 165 al legii XXXI din 1879 și art. 13 și 14 din legea XII din 1894, sunt destinate a fi împădurite, precum și locurile goale a căror împădurire intră în căderea societăților menționate de art. 166 al legii XXXI din 1879.

Prima secțiune a acestei legi completează legea silvică ungară din 1879 și asigură executarea acelor dispozițiuni, cari în sensul art. 21 din lege, obligă pe proprietarii specificați la art. 17 ale aceleiași legi de a-și angaja silviculorii necesari pentru exploatarea rațională a pădurilor. Prin dispozițiunile cuprinse în această secțiune se pot rezolva și alte chestiuni importante.

Măsurile despre cari se face mențiune în secțiunea a II-a sunt menite a înlătură neajunsurile cari au existat până acum în administrarea proprietăților în devălmășie a composesoratelor și foștilor urbarialiști.

În conformitate cu art. 21 din legea din 1879, la care se referă art. 1 din legea de față, proprietarii menționați în art. 17 al legii din 1879 sunt obligați să angajeze silviculorii cu cunoștințe tehnice «pentru a asigura aducerea la îndeplinire a amenajamentelor sau a regulamentelor de exploatare».

a) Pădurile composesorate sunt cele cari aparțin comunelor din cari se recrutează soldații regimentului 13 de grăniceri al românilor bănățeni și ai regimentului 14 de grăniceri al serbilor bănățeni.

b) În conformitate cu art. 32 din legea LIII din anul 1871, porțiu-

1) *Juridicțiuni*. Se numesc astfel persoanele morale, comitatele și orașele libere sau regale, altă dată învestite cu dreptul de a institui tribunale și cari au păstrat, din această cauză, numele de juridicțiuni.

nile de pădure cedate, spre a fi folosite în devălmășie, cu prilejul aplicațiunii regulamentului urbarial, se vor exploata potrivit instrucțiunilor astăzi în vigoare, sau celor ce se vor lua pe viitor și vor sta sub controlul autorităților administrative respective.

c) Conform art. 40 din legea LIII din anul 1871, în acele localități unde, din cauza lipsei sau insuficienței izlazurilor, foștii iobagi se foloseau pentru pășunatul vitelor de pădurile proprietărești, în schimbul aceluși drept li s'a dat porțiuni din pădurile în chestiune, spre a servi ca locuri de izlaz.

Intră în prevederile art. 2 al legii XXXI din 1879 pădurile situate pe locurile pietroase ale munților înalți, pe podișurile înalte alpine, pe muchiile și spinările munților, pe coastele repezi ale munților, cari servesc la împedicarea formațiunii și sporirii surpărilor de terenuri, a rostogolirii blocurilor de piatră și avalanșelor de zăpadă, a eroziunilor, sau cari, prin a lor distrugere s'ar periclita fertilitatea terenurilor din vale, siguranța căilor de comunicație, sau ar fi expuse pustiirilor din cauza vânturilor violente. În prevederile art. 4 ale aceleiași legi intră asemenea și pădurile acelea cari, prin defrișarea lor, ar favoriza înăpădirea nisipurilor sburătoare, sau al căror sol nu ar fi propriu pentru un timp îndelungat unui alt soi de cultură.

d) Atari păduri după terminarea regulării proprietății foștilor urbarialiști, au devenit proprietatea acestora prin schimburi, sau prin cumpărări, în scopul întregirii ori rotunjirii perimetrului pădurilor ce li s'a cedat cu acel prilej. Este surprinzător că după al. b numai pădurile cedate foștilor iobagi, cu ocaziunea aplicării regulamentului urbarial, sunt puse necondiționat sub administrația Statului, pe când pădurile pe cari urbarialiștii le-au primit în schimb, numai în cazul când ele intră în prevederile art. 2 sau 4 din legea din 1879.

e) și f) În lege se ridică la înălțimea unui principiu, că administrarea de către Stat este obligatorie numai pentru acei proprietari, cari, după lege, sunt datori a angaja silvicultori, totuși aceasta numai în cazul când ei nu ar fi în stare, sau nu ar voi, să se conformeze acestei obligațiuni.

g) Art. 165 din legea din 1879 prevede dispozițiuni pentru acele locuri lipsite de vegetațiune lemnoasă, cari, pentru a se preveni dislocarea munților, prăbușirea pietrelor pe povârnișuri și a lavinelor de zăpadă, a pustiirilor provenite din cauza vânturilor violente și a apelor, precum și pentru împedicarea înăpădirei nisipurilor zburătoare, este necesar, din considerațiuni economice, ca solul să fie consolidat prin împăduriri. Art. 13 al legii XII din 1894 dispune împădurirea terenurilor spălate de ape, sau expuse de a fi; în art. 14 al aceleiași legi se prevede, afară de aceasta, ca să se împădurescă și acele terenuri lipsite de vegetațiune lemnoasă, cari s'ar afla situate în localități înzestrate cu puține mijloace de transport. presupunând, bine înțeles, că sunt proprii pentru împădurire, și că în alt mod nu ar putea fi exploatare în mod rațional; art. 166 din legea din 1879 prevede dispozițiuni relativ la asociațiunile formate din cercul proprietarilor interesați în scopul efectuării împăduririlor ordonate de Ministerul agriculturii.

Art. 2. — După cererea proprietarilor, Ministerul agriculturii poate dispune, în scopul efectuării lucrărilor silvice necesare de către persoane competente, ca să se administreze de Stat și următoarele păduri și terenuri lipsite de vegetațiune lemnoasă :

a) pădurile de protecție aparținând altor proprietari de cât acelora despre care se face mențiune în art. 1.

b) terenurile lipsite de vegetațiune lemnoasă, cari, în conformitate cu art. 165 din legea XXXI din 1879 și cu art. 13 și 14 din legea XII din 1894, sunt destinate a fi împădurite, dar cari nu sunt coprinse în alin. *g*, din art. 1 din prezenta lege ;

c) terenurile lipsite de vegetațiune lemnoasă cari nu cad în prevederile art. 165 al legii și nici în art. 13 și 14 din legea din 1894¹⁾.

Pe când pădurile și terenurile lipsite de vegetațiune lemnoasă, enumerate în art. 1, *trebuie* să se administreze de Stat, articolul 2 se referă la acele păduri cari *pot* fi luate în administrația Statului.

«Păduri de protecție» sunt acelea cari cad sub prevederile art. 9 din legea XXXI din 1879 (vezi nota *c* dela art. 1).

Aliniatul 2 al acestui articol prevede dispozițiuni despre pădurile cari nu aparțin persoanelor firești sau juridice specificate la al. *a—g*.

Coprinsul art. 165 din legea XXXI din 1879, precum și al art. 13 și 14 din legea XII din 1894, se găsește ca notă și la al. *g* dela art. 1¹⁾.

Art. 3. — Dispozițiunile art. 17 din legea din 1879 și acelea în legătură cu ele, se aplică pădurilor și terenurilor lipsite de vegetație lemnoasă, menționate la aliniatele *c*, *d* și *g* ale art. 1 ; totuși în ce privește pădurile prevăzute la al. *c*, al căror scop principal nu este producțiunea lem-

1) Art. 165 al legii din 1879 se referă la terenurile lipsite de vegetațiune lemnoasă, cari trebuie consolidate pentru a se împedeca surpările de terenuri, formarea avalanșelor de zăpadă, sau rostogolirile pietrelor, pustiirile de către vânturi violente (furtuni) și ape, precum și pentru a opri întinderea nisipurilor mișcătoare. Art. 13 al legii din 1894 dispune împădurirea terenurilor spălate, sau expuse a fi spălate de ape ; art. 14 ca să se împădurească terenurile lipsite de vegetație lemnoasă situate în localități prevăzute cu restrânse mijloace de comunicație, în cazul când ele sunt proprii pentru împădurire, dar pentru alt soi de cultură nu ar putea fi în mod rațional utilizate. Art. 166 al legii din 1879 se referă la asociațiunile formate de către proprietarii interesați în scopul de a efectua împăduririle ordonate de ministerul agriculturii.

noasă, ci satisfacerea necesităţii păşunatului, prin amenajamente sau regulamente de exploatare nu poate să se restrângă exerciţiul păşunatului şi ridicarea păturei moarte din aceste păduri, decât în limita conservării forţelor de producţiune a solului.

Proprietarii terenurilor lipsite de vegetaţiune lemnoasă, cari, în baza aliniatelor *b* şi *c* ale art. 2, se administrează de Stat, sunt datori de a efectua lucrările de împădurire după un plan detaliat aprobat de Ministerul agriculturii; iar suprafeţele împădurite să le trateze conform art. 2 sau 4 din legea XXXI din 1879.

Partea esenţială a art. 17 din legea XXXI din 1879 şi a dispoziţiunilor referitoare constă în prescripţiunea ca pădurile despre care face menţiune «să se exploateze după un amenajament sau regulament de exploatare», mai departe că acest amenajament trebuie astfel alcătuit ca să se asigure menţinerea pădurei şi continuitatea exploatărei, afară de aceasta ca pe lângă producţiunea lemnoasă să se reglementeze şi exploatarea produselor forestiere nelemnoase (accesorii).

Administrarea în sensul art. 2 şi 4 din legea XXXI din anul 1879 constă în faptul că se interzice în pădurile respective defrişările şi aplicarea tăerilor rase şi se dispune, în acelaş timp, menţinerea neapărată a stărei împădurite pe terenurile în cestiune.

Art. 4. — Ministerul de agricultură, în înţelegere cu ministerul de interne şi luând avizul proprietarilor şi al comitetelor administrative respective, decide asupra cestiunii de a se şti dacă pădurile menţionate de aliniatul *e* din art. 1, avându-se în vedere venitul ce produc sau rentabilitatea lor, urmează, ori nu, să se administreze de Stat, sau dacă proprietarii pot, sau trebuie, să-şi angajeze propriii lor silvicultori.

Art. 5. — Prin trecerea pădurilor în administraţia Statului, nu se atinge întru nimic drepturile pe care legea şi alte acte juridice asigură proprietarilor lor, atât în ce priveşte posesiunea, cât şi dreptul de folosinţă în păduri şi terenurile lipsite de vegetaţiune lemnoasă.

În conformitate cu dispoziţiunile Secţiunii a II-a, care determină atribuţiunile oficiilor siivice de Stat, această administraţiune nu are dreptul să dispună de destinaţiunea acestor păduri şi terenuri, nici de produsele lor.

Art. 6. — Administrarea de către Stat încetează din

momentul ce condițiunile determinate prin art. 1. și 2 nu mai există.

În caz când condițiunile prevăzute la art. 1 ar încetă de a există, se poate face cerere pe baza art. 2 pentru continuarea administrațiunei de către Stat.

Ministerul de agricultură, în termen de un an, socotit din ziua când condițiunile stipulate de art. 1 și 2 au încetat de a există, este ținut a decide asupra scoaterii de sub administrația Statului.

Administrarea de către Stat încetează din oficiu : când pădurea unei comune, unei instituțiuni bisericești sau școlare, a devenit proprietate particulară ; când o pădure posesorată s'a împărțit între de-vălmași, sau când o pădure particulară, luată sub administrația Statului pe motiv că ar fi o pădure de protecție, se va dovedi de către autorități că din greșală a fost astfel clasificată.

Art. 7. — După cererea proprietarilor pădurilor și terenurilor lipsite de vegetațiune lemnoasă, specificate în al. *e* și *f* ale art. 1 și aliniatele *a*, *b* și *c* ale art. 2, Ministerul agriculturii poate dispune, în afară de cazurile prevăzute la art. 5, să înceteze de a fi administrate de Stat, însă numai la sfârșitul fiecărui deceniu, socotit dela intrarea în vigoare a prezentei legi.

În acest scop proprietarul este obligat să adreseze Ministerului de agricultură, cel mult până ia finele anului al 8-lea din deceniul corespunzător, o cerere în scris. Dacă pădurea petiționarului cade sub prevederea art. 17 și 21 din legea silvică din 1879, el este ținut a dovedi printr'un act autentic că este în stare de a-și administra pădurea conform dispozițiunilor legii.

Municipiile (juridicțiunile), orașele investite cu drepturi municipale, orașele cu consilii comunale organizate, comunitățile religioase și persoanele eclesiastice, fundațiunile publice și private sunt, afară de aceasta, obligate de a dovedi că autoritatea lor superioară, legală, a consimțit la scoaterea pădurilor de sub administrația Statului.

În urma îmbunătățirii căilor de comunicație și a condițiunilor economice, proprietarii, cari nu realizau din pădurile lor decât neînsemnate venituri, pot fi puși în măsură de a și le administra singuri. Pentru acest motiv legea dă puțința ca, în atari împrejurări, să înceteze administrarea de către Stat, bineînțeleș însă numai în cazurile

de sub aliniatele *e*, *f* și *g* din art. 1 și pentru pădurile și terenurile lipsite de vegetație forestieră enumerate în art. 2, de oarece pădurile comunelor și ale foștilor urbarialiști, enumerate la al. *a*, *b*, *c* și *d* din art. 1, întrucât calitatea lor nu se va schimba (art. 6), se vor administra în toate cazurile de către Stat.

CAPITOLUL II.

Despre organele însărcinate cu administrația de Stat.

Art. 8.— Pentru executarea lucrărilor ce urmează a se face când administrația aparține Statului, Ministrul de agricultură înființează oficii silvice de Stat și, după trebuință, ocoale silvice subordonate celor dintâiu.

Sfera de activitate a oficiilor silvice de Stat se întinde asupra teritoriului unuia sau mai multor jurisdicțiuni (comitate), pe când a ocoalelor silvice, în general, numai asupra uneia sau mai multor plăși.

Ministerul de agricultură, luând avizul comitetului administrativ ¹⁾, fixează locul de reședință și întinderea circumscripțiilor oficiilor silvice de Stat, precum și ale ocoalelor silvice.

La titlul de oficiu silvic s'a adăugat atributul «de Stat», spre a se putea distinge de oficiile forestiere, cari administrează pădurile Statului Ungar numite *aerariale*. După cum s'a arătat în expunerea de motive a proiectului de lege, scopul acestei legi se va putea realiza înființându-se un număr de 30—40 oficii silvice de Stat. Personalul acestor oficii va constă din aproximativ 270—280 silvicultori.

Art. 9.— Personalul unui oficiu silvic de Stat se compune dintr'un șef, dintr'un număr de agenți forestieri atașați la acest oficiu, sau cari vor face parte din serviciul exterior ca șefi de ocoale, precum și din personalul auxiliar trebuincios.

Art. 10.— Personalul oficiului silvic de Stat este numit de Ministerul de agricultură, de care depinde în mod direct, atât din punct de vedere al serviciului, cât și al disciplinei.

1) Un comitet administrativ se află în fiecare comitat. Acest comitet este format din funcționari superiori și din membrii aleși de consiliul reprezentanților comitatului, în număr de 15—20; el este prezidat de *fo ispan* (în limba germană *Obergespan*), funcționar numit pe viață, senator de drept, reprezentând guvernul în comitat și ale cărui atribuțiuni se aseamănă cu ale prefecților noștri.

CAPITOLUL III.

Atribuțiunile oficiilor silvice de Stat

Art. 11.— In atribuțiunea unui oficiu silvic de Stat, în ce privește pădurile și terenurile lipsite de vegetațiune lemnoasă prevăzute în art. 1 și 2, intră executarea tuturilor acelor lucrări pentru care se cere cunoștințe tehnice forestiere și anume :

a) El determină limitele de hotar ale proprietății pe baza datelor autentice procurate de proprietari, ia măsuri pentru fixarea pe fața pământului a acestor limite și îngrijește să se întrețină în bună stare și în mod permanent semnele de hotar.

b) El execută lucrările tehnice necesare pentru măsurătoarea, întocmirea planurilor și împărțirea economică a proprietății ; stabilește și ține în evidență întinderea ei.

c) El întocmește amenajamentele și regulamentele de exploatare, precum și lucrările cari trebuiesc supuse autorității însărcinată cu poliția forestieră în vederea examinării periodice a planurilor speciale de exploatare.

d) El determină pe fața pământului tăerile ce urmează a fi efectuate conform amenajamentelor, a regulamentelor de exploatare și a dispozițiilor speciale luate de autoritățile poliției forestiere ; întocmește planurile speciale de exploatare în vederea realizării posibilității, dă toate explicațiunile în această privință și supraveghează ca tăerile să se facă conform legilor și ordonanțelor ministeriale.

e) El fixează la fața locului suprafețele de împădurit și stabilește lucrările cari trebuiesc făcute în interesul protecției pădurei, al bunei sale întrețineri, precum și pentru propășirea economiei forestiere, alcătuește planurile și devizele lucrărilor de efectuat, dă consilii pentru efectuarea lor și supraveghează modul cum sunt aduse la îndeplinire.

f) Determină volumul și valoarea estimativă a materialului lemnos ce urmează a fi exploatat și a celorlalte produse forestiere, face propuneri pentru distribuțiunea produselor forestiere, precum și despre modul și condițiunile în cari pot fi puse în valoare.

g) El exercită controlul asupra pădurarilor angajați de

proprietari, trece și ține la curent registrele delictelor silvice ce i s'a adus la cunoștință și ia măsurile necesare pentru descoperirea delicuenților cari n'au fost prinși în flagrant delict; este autorizat să intenteze acțiune în contra delicuenților la autoritățile judiciare competente, fără o altă autorizație specială; a reprezintă în instanță pe proprietari și de a face să uzeze de toate mijloacele de drept admise, iar cu consimțământul proprietarului de a face chiar tranzațiuni asupra despăgubirilor civile.

h) El raportează autorităților însărcinate cu poliția silvică toate contravențiunile forestiere și execută toate lucrările tehnice necesare pentru stabilirea în timpul procedurii a stărei de fapt.

i) El dă proprietarilor și autorităților respective explicațiunile necesare și-și dă avizul în toate cestiunile relative la administrarea pădurilor și a suprafețelor lipsite de vegetațiune lemnoasă, ce intră sub prevederile art. 1 și 2 din această lege.

Celelalte detalii relative la atribuțiunile oficiului silvic de Stat și la modul său de funcționare, se vor stabili prin ordonanțe de către Ministerul de agricultură.

Referitor la sfera de activitate a oficiilor silvice de Stat sunt de îndeplinit două feluri de obligațiuni: unele cari, făcând parte din domeniul administrației forestiere, trebuiesc efectuate numai de către silvicultori (lucrările tehnice silvice); iar altele cari sunt de natură pur administrativă. La cele dintâi se referă acest articol, iar la celelalte articolul următor.

Lucrările silvice se reduc la operațiunile de specialitate forestieră propriu zisă, necoprinzând pe cele de ordine materială (de exemplu: transportul, tăierea arborilor și fasonarea lor, gestiunea în bani și material). In aliniatele *a*, *b*, *c*, *d*, *e*, *f* și *g* s'au enumerat numai detaliile cari să serve de exemplu; nu s'a dezvoltat deci întreaga semnificare a noțiunii de *lucrări de ordine economică forestieră*.

Conform principiului stabilit în art. 5, fixarea limitelor proprietății (al. *a*) nu are nicio valoare juridică; oficiul silvic îndeplinește nu mai o lucrare tehnică ca și inginerul hotarnic însărcinat de proprietarul fondului cu regularea și stabilirea limitelor proprietății sale. Dispoziția al. *g* că oficiul silvic de Stat este autorizat ca, în cazuri de delict, să intenteze acțiune și să reprezinte înaintea instanțelor judecătorești pe proprietar fără imputernicirea acestuia, este de fapt în contradicere cu art. 5. Acest drept însă s'a consfințit prin art. 136 din legea XXXI din 1879, care autoriză pe funcționarii silvici, în caz de delict, să reprezinte partea lezată și fără o autorizațiune specială.

Art. 12. — În urma cererei comitetului administrativ, oficiul silvic de Stat este dator de a executa și lucrările tehnice din pădurile făcând parte din jurisdicțiunea, sau din jurisdicțiunile aflătoare în circumscripția sa, în cazul acesta însă Ministerul agriculturii, în înțelegere cu Ministerul de interne, stabilește atribuțiunile oficiului silvic de Stat.

În acest articol se stabilește lucrările de natură pur administrativă de competența oficiului silvic de Stat. Așa fiind, după cererea autorităților cari exercită poliția silvică, acesta este ținut a determina pădurile de protecție și terenurile lipsite de vegetațiune lemnoasă destinate a fi împădurite, a le stabili hotarele și a participa la aplicarea măsurilor cari au de scop de a preîntâmpina devastațiunile din cauza insectelor și înmulțirea lor, precum și celelalte stricăciuni datorite agenților atmosferici; își dă avizul autorităților în ceea ce privește administrarea și vânzarea pădurilor, ai căror proprietari se află sub curatelă, sau sub epitropie, administrează pepinierile care au fost înființate cu fonduri puse sub supravegherea Statului, comitatelor, sau altor autorități, etc.

Art. 13. — În atribuțiunile oficiului silvic de Stat, specificate prin art. 11, nu intră și executarea directă conform planurilor întocmite și instrucțiunilor date, a lucrărilor necesare în pădurile și suprafețele lipsite de vegetație lemnoasă, administrate de Stat ca : așezarea semnelor de hotare, fasonarea, transportul, depozitarea și utilizarea lemnului și celorlalte produse forestiere, efectuarea lucrărilor de împăduriri, etc. nici gestiunea în material și bani, precum și nici serviciul direct de pază al pădurii.

Aceste lucrări trebuiesc făcute de însăși proprietarii interesați, fie prin prestații în natură, fie pe cheltuiala lor proprie. Cu toate acestea Ministerul de agricultură poate permite ca oficiul silvic de Stat să execute, în parte, sau în total, lucrările în chestiune impuse proprietarilor, cu condițiune însă de a i se restitui toate cheltuielile.

Față cu dispozițiile statornicite prin art. 11, prin care se circumscrie sfera de activitate de natură economico-forestieră a oficiilor silvice de Stat, prin art. 13 se reglementează datoriile proprietarilor de păduri.

Art. 14. — În ce privește pădurarii și celalt personal auxiliar angajat pentru paza pădurilor în baza art. 22, 37, 38 și 50 din legea silvică din 1879, proprietarii pădurilor și ai terenurilor lipsite de vegetațiune lemnoasă, enumerate la art. 1 și 2, sunt datori, după ce vor fi luat avizul oficiului silvic de Stat, de a elabora un regulament de serviciu și de

disciplină și a-l supune într'un termen de 6 luni, dela data punerii în aplicare a acestei legi, la aprobarea comitetului administrativ; ei sunt obligați, afară de aceasta, de a aplica cu severitate, măsurile disciplinare contra pădurarilor și personalului auxiliar care nu și-ar face datoria.

Dacă proprietarii nu se conformă acestor îndatoriri, regulamentul de serviciu și de disciplină se va întocmi de comitetul administrativ, luând și avizul oficiului silvic de Stat, sau, după cererea acestuia, numitul comitet va dispune, aplicarea măsurilor disciplinare contra pădurarilor și personalului auxiliar, care nu și face datoria.

Proprietarul este dator a încasa amenda aplicată celui pedepsit și de a o înainta administratorului respectiv (Stuhlricher¹⁾ pentru a fi vărsată ca fond al «Casei pădurilor».

În afară de cazul excepțional prevăzut în alin. 2 al art. 13. proprietarii de păduri sunt obligați să ia măsuri pentru paza pădurilor (art. 12 și 13). În consecință este de datoria lor să și angajeze în acest scop personalul de pază corespunzător. În vedere însă că supravegherea personalului de pază s'a pus și în sarcina oficiilor silvice de Stat, într'o oarecare măsură și Statul își asumă răspunderea în ce privește exercitarea unei bune paze a pădurilor. Pentru acest motiv proprietarii de păduri sunt obligați prin lege să exercite un control serios și disciplinar asupra agenților de pază; la caz însă când proprietarii în chestiune nu se conformă acestei îndatoriri, dreptul de a întocmi regulamentele de serviciu și de disciplină revine comitetului administrativ.

Art. 15. — Oficiul silvic de Stat execută lucrările ce-i sunt impuse prin legea de față, în conformitate cu legile și ordinele ministeriale în vigoare, ținând seama de prescripțiunile amenajamentelor sau regulamentelor de exploatare și de instrucțiunile date, din timp în timp, proprietarilor pentru fiecare caz special; în aceste limite el este dator, însă, să țină socoteală de toate dorințele proprietarilor interesați.

Art. 16. — Autoritățile sunt ținute de a comunica și oficiului silvic de Stat ordinele adresate proprietarilor, în cazul când acest oficiu trebuie să participe la aducerea lor la îndeplinire.

1) *Suhlricher*, șeful unei circumscripții administrative altă dată investit cu funcțiuni judiciare. Astăzi chiar el reprezintă minorii și absenții și supraveghează inventariile; funcțiunea de judecător de pace, care este gratuită și pentru care se găsesc puțin candidați, i se conferă afară de aceasta adesea ori.

Art. 17.— Proprietarii pădurilor și suprafețelor lipsite de vegetațiune lemnoasă administrate de Stat, sunt obligați de a alege un mandatar pentru a'i reprezenta față de oficiul silvic de Stat.

CAPITLUL IV.

Despre cheltuelile oficiului silvic de Stat.

Art. 18.— Braștele de muncă, materialele și instrumentele, precum și transportul cu trăsura pe teritoriul comunei, iar în cazul când lucrările durează mai mult de o zi și casa de locuință, de care au nevoie organele oficiului forestier de Stat însărcinate cu executarea lucrărilor prevăzute la art. II, se vor procura de proprietarul, sau de acei proprietari pe fondul cărora se fac lucrările.

Art. 19. — Toate celelalte cheltueli ale oficiului silvic de Stat, nespecificate în art. 18, se vor plăti de Stat, cu toate acestea proprietarii pădurilor și suprafețelor lipsite de vegetație lemnoasă enumerate la art. 1 și 2 sunt ținuți a plăti Statului pe fiecare jurisdicțiune, drept cheltueli de administrațiune, o sumă anuală.

Această sumă anuală se fixează din 5 în 5 ani, în urma avizului comitetului administrativ, de către Ministerul de agricultură pe baza lucrărilor preliminare ale oficiului silvic de Stat.

Cu toate acestea cu prilejul fixării acestei sume, Ministerul de agricultură va ține socoteală că oficiul forestier de Stat, în baza dispozițiunilor art. 12, este obligat să execute și lucrări pentru cari nu pot fi îndatorați proprietarii pădurilor și terenurile goale prevăzute la art. 1 și 2, să suporte cheltuielile.

În jurisdicțiunile (comitatele, județele) în care aceste din urmă păduri, în baza unor contracte anterioare intrării în vigoare a acestei legi, se administrau deja de Stat, până la expirarea acelor contracte, iar în celelalte jurisdicțiuni însă numai pentru primii 5 ani, sus menționata indemnizație anuală nu poate să fie mai mare, la pogon (jugăr cadastral), ca suma medie pe care proprietarii o plăteau la pogon pentru cheltueli de administrațiune în anul care a precedat punerea în aplicare a acestei legi.

Cheltuelile necesare oficiului forestier de Stat, precum și indemnizațiile anuale ce trebuiesc plătite de proprietari, se va prevedea în bugetul Statului, pe jurisdicțiuni, de către Ministerul de agricultură.

La rezolvarea chestiunii, cine să contribuiască la acoperirea cheltuelilor făcute cu organizarea oficiilor silvice de Stat, există principiul ca aceste cheltueli să le suporte proprietarii de păduri. Nu trebuie însă scăpat din vedere că oficiile silvice de Stat, conform art. 12, sunt însărcinate și cu lucrări de natură administrativă și așa fiind cheltuelile făcute cu această ocaziune nu pot fi puse în sarcina proprietarilor în chestiune. De oarece față cu diversitatea circumstanțelor în care se află pădurile, nu este cu puțință repartizare corespunzătoare a cheltuelilor anuale făcute, s'a părut mai avantajos de a se lua măsurile prevăzute prin art. 19.

De altfel prin art. 18 s'a făcut o excepție dela regula stabilită prin aliniatul 1 din art. 19. Motivul pentru aceasta se justifică prin împrejurarea că cheltuiala și valoarea brațelor de muncă necesare, a materialelor, uneltelor, a transportului cu carele etc., variază după diferitele proprietăți și regiuni. Cel mai bun lucru este, așa dar, ca să se stabilească acestea de către însăși proprietarii. Această soluțiune este avantajoasă pentru proprietarii de păduri și din motivul că asemenea cheltueli adeseori se pot face prin prestații în natură, sarcina devenind cu modul acesta mai ușor de suportat, ca în cazul când lucrările s'ar face de către oficiile forestiere de Stat în comptul proprietarilor respectivi.

Art. 20.— Cota anuală ce revine asupra fiecărui proprietar de păduri din indemnizația anuală fixată pe jurisdicțiuni de către ministerul de agricultură, se repartizează și se ține în evidență de comitetul administrativ luându-se de bază pe lângă întindere și rentabilitatea pădurilor și a terenurilor lipsite de vegetație lemnoasă.

Art. 21.— Cota anuală maximă pe pogon stabilită conform art. 20, nu poate depăși valoarea întreită a celei mai mici cote anuale calculată conform art. 20 ce revine pe jugărul cadastral în raionul aceleiași jurisdicțiuni (municipiu).

Art. 22.— Contestațiile contra deciziei comitetului administrativ referitoare la cota anuală de plată, cum și la împlinirea și urmărirea acelei cote, pot fi adresate tribunalului administrativ. Contestația nu suspendă însă executarea hotărârii.

Art. 23.— Ministerul de agricultură, luând avizul comitetului administrativ, poate scuti, pentru un timp determinat, în parte, sau în cazuri excepționale chiar integral, pe proprietarii pădurilor de protecție, sau ai terenurilor lipsite de

vegetație lemnoasă, de plata cotelor anuale stabilite, în acest caz, însă, acestea se scad din indemnizația anuală fixată conform art. 19.

Dispozițiunile conținute în acest articol au de scop a întregi cele stabilite prin art. 2 și 177 din legea XXXI din anul 1879, în ce privește menținerea în bună stare a pădurilor de protecție și favorizarea împăduririi terenurilor lipsite de vegetație lemnoasă, cari, cu toate înlesnirile ce li s' asigură proprietarilor prin aceste articole, pentru ei reprezintă totuși niște sarcini grele.

Art. 24. — Cotele anuale se vor încasa în acelaș mod ca impozitele publice.

SECȚIUNEA II.

Despre reglementarea exploatărei pădurilor și suprafețelor lipsite de vegetație lemnoasă în devălmășie aparținând compesoratelor și foștilor iobagi (urbarialiști).

Art. 25.— În chestiunile economice referitoare la pădurile și locurile lipsite de vegetație lemnoasă stăpânite în devălmășie de compesorate și de foștii urbarialiști, decide adunarea devălmașilor în baza așezământului alcătuit conform prezentei legi.

Hotărârile adunării devălmașilor se aduc la îndeplinire de președintele și organele executive (comitet, șeful exploatărei pădurei, casier etc.) aleși de devălmași.

Adunarea devălmașilor este indrituită a transmite o parte din atribuțiunile stabilite prin așezământ, conform prezentei legi, președintelui și organelor executive.

Dispozițiunile cuprinse în secțiunea a II-a a acestei legi au de scop de a regulă exploatarea pădurilor stăpânite în devălmășie de compesorate și de către foștii urbarialiști și de a îndreptă reaua stare de lucruri cari domnea în administrarea acestor păduri. Până acum chiar proprietarii mai mari nu au realizat venituri așa de mari, încât să poată executa lucrările necesare pentru o exploatațiune forestieră rațională și în special a efectua împăduririle la timp și corespunzător cerințelor. Din această cauză cei în drept nu sunt în general mulțumiți cu proprietățile în devălmășie. Când e vorba de compesorate adeseaori s'a pus în evidență tendința devălmașilor de a'și împărți pădurile între dânsli. Foștii urbarialiști nu sunt împedecați de a eși din indiviziune decât prin restricțiunea din art. 32 al legii LIII din anul 1871. Pentru a se pune stavillă relelor constatate și pentru a se creia o stare de lucruri mai favorabilă

că în trecut, acest articol, însă, precum și cel cu No. 17 din legea XXX din anul 1879, nu au oferit o bază suficientă pentru scopul urmărit.

În comparațiune cu starea de fapt numai al. 3 conține o inovațiune. Motivul acestei inovațiuni a fost împrejurarea că adunarea proprietarilor devălmași, din cauza marelui lor număr, nu pot fi des convocați, deși în materie de administrare de păduri sunt multe afaceri de mică însemnătate a căror rezolvare nu este posibilă fără a se convoca adunarea și la o altă dată decât cea obicinuită, sau a căror rezolvare nu poate fi amânată până la cea mai apropiată convocare. Șeful exploatarei pădurei, prevăzut la al. 2, nu trebuie numai decât să fie un silvicultor titrat, el poate fi și un simplu împuternicit al devălmașilor, care să conducă lucrările forestiere și a căror executare ei o controlează direct.

Art. 26. — Adunarea devălmașilor, față de justiție, de autoritățile administrative și, întru cât pădurea și locurile lipsite de vegetație lemnoasă se administrează de Stat față de oficiul silvic de Stat, sunt reprezentați de către președinte. În cazuri excepționale devălmașii pot fi reprezentați și printrun alt împuternicit anume ales în acest scop.

Art. 27. — Adunarea devălmașilor este convocată de președinte la epoca fixată prin așezământ și de câte ori este necesitate, precum și atunci când se cere de a 10-a parte din numărul devălmașilor, cu condițiune însă de a se arăta motivul pentru cari se face convocarea.

Ziua ședinței, cu specificarea chestiunilor ce urmează a se trată, trebuie făcută cunoscut cu cel puțin 15 zile înainte.

Așezământul întocmit în spiritul legii poate să prevadă ca publicările să se facă și pe altă cale decât prin afișări (anunțuri).

Desbaterile se conduc de președinte, afară când este de față delegatul comitetului administrativ, care în acest caz prezidează adunarea. Deciziunile luate în ședință se fac cunoscut de către președinte, care îngrijește ca aceste hotărâri să se aducă la cunoștința publică. Dispozițiunile necesare pentru aducerea la îndeplinire a deciziunilor autorităților respective, cari dispozițiuni nu intră în sfera de atribuțiuni ale adunării, se iau de președinte.

Dispozițiunea prevăzută prin alin. 2, după care adunarea devălmașilor este convocată și în cazul când se cere de o zecime din numărul lor, are de scop a apăra drepturile minorității.

Art. 28. — La adunare iau parte la vot toți posesorii efectivi.

Hotărârea se ia, întru cât prezenta lege nu dispune altfel, de majoritatea devălmașilor prezenți, socotită după părțile lor de devălmași. Cei cari nu au luat parte la ședință se consideră ca și când ar fi aprobat deciziunea majorității. În cazurile mai importante a 4-a parte din numărul devălmașilor poate să ceară suspendarea de a se luă o deciziune, precum și a fi prezidați, în mod excepțional, de un delegat al unei autorități.

În cazul când pădurea și locurile lipsite de vegetațiune lemnoasă aflate în devălmășie se administrează de Stat, la adunarea devălmașilor poate să participe și organele oficiului silvic de Stat.

Conform aliniatului 1 este de ajuns, pentru a avea dreptul la vot, posesiunea de fapt. Dovada dreptului de proprietate nu este necesară. Legea n'a cerut aceasta pentru că altfel organizarea sau constituirea devălmășiiilor, din cauza condițiilor neregulate de proprietate, în multe locuri nu s'ar fi putut face decât după un timp foarte îndelungat.

Art. 29. — Despre acei cari au dreptul să ia parte la vot, se va ține o listă cu indicațiunea părților de devălmași. Dacă aceste părți nu se pot stabili, cei îndrituiți luându-se de bază numărul lor își exercitează dreptul de vot în mod egal, atât timp până ce părțile de devălmași se stabilește pe calea justiției. În cazul când dreptul unui proprietar, sau partea sa de devălmași în pădure și în locurile lipsite de vegetație lemnoasă sunt îndoelnice, asupra trecerei sale în lista votanților decide adunarea devălmașilor, atâta timp până ce se pronunță justiția.

La luarea deciziunii în această privință nu are dreptul însă să ia parte cel interesat.

Lista părților de devălmași este necesară pentru ca să se poată stabili majoritatea în conformitate cu aliniatul 2 din art. 28 și a se putea distribui venitul potrivit art. 1 din art. 31. Vezi asemenea alin. 1 din art. 33, iar pentru alcătuirea listei votanților art. 45. Pentru stabilirea dispozițiilor conținute în al. 2, 3 și 4 s'au avut asemenea în vedere că deși nu intră în atribuțiunea adunării devălmașilor de a luă hotărâri și în chestiuni de drept civil, totuși din cauză că pentru a se rezolvă de către justiție condițiunile de proprietate actualmente foarte încurcate ale posesorilor și foștilor urbarialiști ar necesita un timp prea îndelungat, este absolut necesar de a se regulă până atunci, deși în mod provizoriu, chestiunea drepturilor fiecărui devălmaș. De altfel s'a admis recursul la instanțele judecătorești contra deciziunilor adunării (art. 54).

Art. 30. — Atribuțiunile adunării devălmașilor, determinată prin prezenta lege, nu se întinde însă asupra dreptului de vânzare a proprietății lor, asupra dreptului de a o împărți între dâșii, precum și a se crea noi sarcini asupra pădurei și locurilor goale în devălmășie.

Această dispozițiune nu exclude, cu toate acestea, ca adunarea proprietarilor devălmași pentru a sfârși cu contestațiunile, cari es la iveală cu prilejul reparațiunii și rectificării semnelor și limitelor de hotar, să ia cuvenitele măsuri.

Dispozițiunea din alin. 1 se raportează la al. 4 din art. 25 în care se determină, în mod pozitiv, atribuțiunile adunării.

Reparațiunea și rectificarea semnelor și limitelor de hotar sunt adeseori legate cu schimbul, sau ceziunea, de suprafețe mici. Dreptul pentru astfel de transacțiuni, cu tot principiul stabilit în al. 1, nu se poate contesta adunării și anume pe motivul că în cazul contrar limitele pădurilor și suprafețelor lipsite de vegetația lemnoasă în majoritatea cazurilor nefiind stabilite, adunarea devălmașilor nu ar fi în stare să-și îndeplinească una din datoriile sale principale: regularea și fixarea limitelor proprietății.

Art. 31.— Venitul pădurilor și a locurilor goale în devălmășie, după ce se scad sarcinele și cheltuelile comune, se împarte numai atunci între devălmași, în proporție cu părțile lor de drepturi, când el provine din vânzarea produselor lemnoase rezultate în urma aplicațiunii amenajamentului, precum și din alte produse ordinare.

În cazul însă când în proprietățile devălmașe se practică exploatarea extraordinară în afară sau contra prevederilor amenajamentului, Ministrul de agricultură poate să dispună ca o parte din venitul provenit din aceste exploatarea să fie puse cu dobândă pentru ca să serve la acoperirea sarcinilor și cheltuelilor comune anuale, iar restul venitului, în scopul prevăzut la aliniatul 1, să fie împărțit între dâșii și anume pentru atâția ani cât reprezintă raportul între cuantumul exploatărilor extraordinare și celor ordinare, sau ca venitul din exploatările extraordinare să fie întrebuințat pentru investițiuni economice, pentru cumpărări de imobile, sau pentru amortizări de datorii.

Baza pentru stabilirea proporției venitului, ce se cuvine devălmașilor, o formează lista alcătuită conform al. 1 din art. 29. Tăerile extraordinare devin necesare când din cauza furtunilor, a stricăciunilor insectelor, sau a maladiilor subite ale arborilor, devine necesară vânzarea lor în

mod urgent. De altminteri în al. 2 nu se stabilește o anumită regulă căci se poate întâmpla ca să fie vorba despre venituri cu totul neînsemnate, cari, fără a nesocoti principiul pus în al. 1, pot să fie considerate ca venituri anuale (Vezi ultimul al. din art. 54).

Art. 32. — Dacă însă venitul pădurei și al locurilor goale în devălmășie nu este îndestulător pentru acoperirea sarcinilor și cheltuielilor comune, adunarea devălmașilor poate dispune o plată suplimentară, sau a se da prestațiuni în natură pentru acele lucrări forestiere, cari se pot face printr'o muncă comună.

Art. 33. — Plata suplimentară se încasează cu legea de urmărire a impozitelor publice.

Se ține însă socoteală deosebită de către casierul devălmășiei; adunarea devălmașilor având dreptul de a încasa această plată prin propriile sale organe de execuțiune.

Munca în natură se socotește după părțile de devălmași, poate fi însă înlocuită prin bani, după norma determinată de adunarea devălmașilor, care se are în vedere și atunci când ea nefiind executată trebuie plătită în bani.

Pădurile composorate și urbariale adese ori nu produc atât în cât să se poată acoperi cheltuielile necesare pentru efectuarea împăduririlor și altor lucrări prevăzute de lege. Și cu atât mai mult cuvânt se poate susține aceasta despre locurile lipsite de vegetație lemnoasă. Aceste motive justifică necesitatea dispozițiunilor din art. 32 și 33. În ce privește stabilirea proporției (al. 2 art. 33), vezi al. 1 din art. 29.

Art. 34. — Cantitatea și valoarea produselor forestiere cari urmează a fi vândute după deciziunea proprietarilor devălmași, întrucât pădurea se administrează de Stat, se stabilește, în mod exact înainte de vânzare, pe baza estimațiunii oficiului silvic de Stat, în celelalte cazuri însă pe baza estimațiunii silvicultorului însărcinat cu administrațiunea pădurei. Tot înainte de vânzare se fixează și condițiunile speciale referitoare.

Această dispozițiune, precum și cele din art. 35—39, au de scop de a împedica ușurința cu care foarte adeseori s'a procedat, când a fost vorba de vânzarea pădurilor composorate și urbariale, abuzurile cari au avut loc, precum și de a se stabili condițiunile de vânzare în așa fel, încât să se facă cu neputință orice neregularități pe viitor.

Art. 35. — Așezământul alcătuit în spiritul prezentei legi poate să prevadă ca lemnele necesare pentru consumațiunea

populației locale, să se poată vinde în loturi mici și după un tarif de prețuri.

Acest tarif se va face de oficiul silvic de Stat, sau, după propunerea sivicultorului însărcinat cu administrarea pădurii, de către adunarea devălmașilor.

Vânzarea lemnului conform al. 1 art. 36, se va face de regulă prin licitațiune publică. Articolul 35 face o excepțiune dela această regulă generală, din cauză că materialul lemnos consumat în cantități mici de populațiunea locală, adică lemnele de foc trebuitoare fie-cărui locuitor, precum și arborii desrădăcinați de vânturi, sau materialul lemnos confiscat cu prilejul delictelor comise, nu se pot vinde în mod avantajos prin licitațiune publică.

Art. 36.— Partea din materialul lemnos, care nu se poate utiliză în modul prevăzut de art. 35, se va vinde prin licitațiune publică. O excepțiune numai atuncea se poate face, când cel puțin $\frac{3}{4}$ din totalitatea devălmașilor cu drept de vot decide să se întrebuițeze un alt mod de vânzare.

În luarea acestei decizii voturile se socotesc după numărul votanților și în majoritatea de $\frac{3}{4}$ nu intră însă și voturile celor absenți.

Când estimățiunea materialului lemnos întrece valoarea de 2000 coroane, vânzarea prin alt mod decât prin licitațiune publică nu se poate admite decât cu consimțământul comitetului administrativ.

Pentru preîntâmpinarea abuzurilor se cere consimțământul părții preponderante a devălmașilor, când e vorba de a recurge la întrebuițarea unui alt mod de vânzare. Cei cu drepturi de vot (al. 2) se țin în evidență în lista de care menționează art. 29. Voturile celor absenți nu se socotesc în majoritatea de 3 treimi (al. 1) cerută. Se presupune că cei absenți nu consimt a se derogă dela ținerea licitațiunei publice. Din aceasta rezultă asemenea că, în cazurile când nu iau parte la adunare mai mult de $\frac{3}{4}$ din devălmași, cei prezenți, chiar fiind în unanimitate, nu pot să hotărască ca vânzarea să se facă altfel decât prin licitațiune publică.

Art. 37.— La stabilirea condițiunilor referitoare la licitațiuni și la contracte, la modul publicării lor, la controlul acestor operațiuni și la ținerea licitațiunei, poate să ia parte și un delegat al comitetului administrativ. După cererea însă a cel puțin $\frac{1}{4}$ din totalul devălmașilor cu drepturi de vot, socotiți după număr, delegatul în chestiune este obligat chiar să intervină. Ziua și condițiunile licitațiunei trebuie publicate cu cel puțin 15 zile înainte.

A $\frac{1}{4}$ parte din votanți se calculează ca și majoritatea de trei pătrimi, prevăzută de al. 2 art. 36.

Art. 38.— Dacă la prima licitațiune nu a eșit prețul estimațiunei, se va ține o a doua licitațiune și numai dacă și de astă dată nu se va obține acest preț, se poate primi o ofertă sub valoarea estimativă.

Dacă estimațiunea trece de 2000 coroane, oferta sub prețul estimațiunei nu se poate accepta de adunarea devălmașilor, decât cu o majoritate de 3 pătrimi din votanții prezenți. În luarea acestei hotărâri voturile și majoritatea se calculează conform al. 3 art. 36.

Conform acestui articol se va proceda în modul următor: se va fixa numai un singur termen pentru licitațiune. Dacă la acest termen nu se prezintă nici o ofertă cu prețul estimațiunei, se va fixa al 2-lea termen de licitațiune (al. 2 din art. 37). Oferte sub prețul estimațiunei se pot face la aceasta a 2-a licitațiune; ele se pot face însă și mai târziu, dacă a 2-a licitațiune n'a dat nici un rezultat.

Art. 39.— În cazul când estimațiunea trece de 2000 coroane, proprietarii devălmași sunt îndatorați să supună comitetului administrativ publicația licitațiunei, care trebuie să conțină și clauza că ofertele posterioare nu se primesc; comitetul administrativ are însă dreptul, înainte de licitație, sau în termen de 8 zile după licitație, să dispozeze ca să i se prezinte actele de licitațiune pentru a le examina dacă totul s'a procedat în regulă. Comitetul administrativ este ținut ca deciziunea ce va lua, pe baza actelor de licitațiune, să o comunice proprietarilor devălmași în termen de 30 zile dela data prezentării actelor; dacă în acest timp comitetul administrativ n'a luat nicio dispozițiune, se pot lua măsurile necesare cari decurg din faptul ținerii licitațiunei.

Oferta făcută după terminarea actului licitațiunei, întrecând oferta cea mai avantajoasă din timpul licitației, se va considera ca o ofertă postumă.

Art. 40.— Președintele și celelalte organe menționate în art. 25 se aleg de către devălmași în adunarea convocată conform art. 27. Numele președintelui ales trebuie comunicat în termen de 8 zile, comitetului administrativ.

În cazul când devălmașii întârziază de a alege pe președintele și organele desemnate prin art. 25, comitetul administrativ îi convoacă pentru a face alegerea; dacă însă nici

de astădată nu se poate face, comitetul în chestiune numește în mod provizoriu un președinte și organele executive, cu atribuțiunile stipulate în așezământ, dintre proprietarii devălmași cari întrunesc condițiunile, iar în caz de lipsă și dintre alte persoane streine.

Art. 41.— Dacă proprietarii devălmași nu se prezintă la convocarea făcută de președinte, ori dacă ei nu iau nici o decizie în chestiunile dela ordinea zilei, sau dacă nu se conformă dispozițiunilor ce intră în atribuțiunile adunării de a aduce la îndeplinire hotărârile legale ale comitetului administrativ, în cazul acesta comitetul administrativ are dreptul de a transmite președintelui, în mod temporar, atribuțiunile adunării devălmașilor.

Art. 42.— Dacă președintele nu și îndeplinește datoriile sale determinate prin art. 25, 26, 27 și 41, atunci comitetul administrativ este îndrituit al destituî și a impune proprietarilor devălmași a alege un alt președinte.

Prin art. 40—42 se impune adunării devălmașilor oarecari îndatoriri și dispune, în acelaș timp, despre cazurile când nu se aduc la îndeplinire aceste îndatoriri. Conform acestor dispozițiuni și a tendinței legii nu se prevăd ca sancțiune pedepse, ci se suspendă atribuțiunile adunării cari nu își face datoria, sau funcțiunea președintelui și se însărcinează, în mod provizoriu, comitetul administrativ cu aducerea la îndeplinire a legii.

Art. 43.— Până la constituirea definitivă (art. 48), proprietarii devălmași sunt obligați, ca în termen de 2 luni dela intrarea în vigoare a acestei legi, a și alege un președinte, sau, în cazul când au dejă un președinte, a l'împuternici ca să îndeplinească atribuțiunile determinate prin legea de față, iar pe președintele ales sau pe împuternicit să l'facă cunoscut comitetului administrativ.

În cazul când devălmașii nu și îndeplinesc această obligațiune, se aplică dispozițiunile prevăzute prin al. 2 al art. 40.

Acest articol dispune despre alegerea președintelui (art. 40), totuși numai pentru durata de tranșiție. Toate celelalte dispozițiuni concordă cu cele din art. 40.

Art. 44.— Așezământul, despre care se menționează în art. 25, se întocmește de proprietarii devălmași într'o adunare convocată conform art. 27.

În așezământ, pe lângă denumirea exactă a pădurei și

a locurilor lipsite de vegetație lemnoasă, se va prevedea și următoarele :

a) Locul, organizațiunea și atribuțiunea adunării devălmașilor.

b) Atribuțiunea președintelui.

c) Drepturile și datoriile organelor chemate a aduce la îndeplinire hotărârile proprietarilor devălmași.

d) Modul de recrutare și condițiunile de admisibilitate a funcționarilor angajați, precum și datoriile lor de serviciu.

e) Măsurile cari trebuiesc luate în contra organelor menționate la punctele b, c și d, din acest articol, în caz când nu'și îndeplinesc datoria, sau când nu se conformă stipulațiunilor așezământului pentru asigurarea bunului mers al treburilor.

f) Prescripțiuni pentru punerea în valoare a produselor forestiere și a altor produse.

g) Modul întrebuintărei venitului și încasării cheltuielilor comune.

h) Prescripțiuni asupra ținerii socotelilor în bani și în material.

i) Prescripțiuni despre utilizarea produselor forestiere în natură și despre distribuirea banilor încasați.

Aceste dispozițiuni coprinse în așezământ nu trebuie să difere de cele prevăzute în art. 25—43.

În precedentele dispozițiuni se dispune numai în ce privește cesțiunile ce urmează a se regulă prin așezământ, fără a intra însă în modul cum trebuie să se facă aceasta.

Art. 45.— Proprietarii devălmași sunt obligați ca, într'un termen de un an dela intrarea în vigoare a acestei legi, să stabilească pe lângă lista celor cari au drept de a luă parte la vot și așezământul ; lista în chestiune să o întocmească în 2 exemplare, iar așezământul în 3, pe care să le prezinte comitetului administrativ.

La întocmirea listei și a așezământului, ia parte și delegatul comitetului.

Colaborarea delegatului comitetului este necesară, din cauză că cea mai mare parte a foștilor urbarialiști, precum și o însemnată parte a compozitorilor, dacă s'ar lăsa pe seama lor nu ar fi în stare a'și îndepliniatari îndatoriri, căci este nevoie de precauțiune și de multă prevedere, mai cu seamă când este vorba de alcătuirea așezământului și lista

votaților (art. 29). Ministerul de Agricultură afară de aceasta (după promisiunea făcută prin expunerea de motive) va pune la dispozițiunea proprietarilor pădurei un proiect de așezământ model.

Art. 46. — Comitetul administrativ examinează lista votaților ce i se înaintează numai în ce privește contestațiunile eventuale. În caz de contestațiuni el decide având în vedere uzul și introduce, în acelaș timp, în ambele exemplare ale listei rectificările necesare în urma hotărârilor ce va fi luat.

Așezământul se înaintează Ministerului de Agricultură de comitetul administrativ, după o prealabilă înțelegere cu oficiul silvic de Stat și cu inspectorul silvic al Statului, însoțit de propriul său aviz.

Ministerul de Agricultură modifică dispozițiunile ilegale, sau contrare instrucțiunilor coprinse în așezământ, iar când constată și alte lipsuri el poate ordonă, într'un termen dat, schimbarea așezământului, sau întocmirea altuia din nou.

Comitetul administrativ păstrează un exemplar din așezământul aprobat de Ministerul de Agricultură și de lista votaților rămasă neschimbată sau rectificată, pe celalt exemplar trimițându-l președintelui.

Lista celor cu drept de vot poate fi examinată de comitetul administrativ numai în ce privește procedarea urmată la compunerea sa și, dacă nu are nimic de observat în această privință, o autentifică numai, aceasta din cauză că lista în chestiune este o punere în evidență a drepturilor de proprietate individuală a devălmașilor, despre exactitatea acestor drepturi decizând însă justiția. Pe de altă parte lista nu se întocmește de autoritatea judecătorească, ci de adunarea devălmașilor și această adunare, din considerațiuni practice, este autorizată ca, în cazuri îndoelnice să hotărască în mod provizoriu asupra dreptului de a participa la vot, un devălmaș.

Așa dar comitetul administrativ este îndrituit, chiar în cazuri de contestațiuni asupra listei votaților, să ia o hotărâre. Așezământul, care se referă numai asupra organizațiunei și rezolvărei chestiunilor economice, se examinează în detaliu și se aprobă de autoritățile administrative (Vezi ultimul alineat al art. 54).

Art. 47. — Dacă posesorii devălmași nu au înaintat, în termenul prevăzut de Ministerul de Agricultură, lista votaților sau așezământul conform art. 45, ori în termenul stabilit de ministerul de agricultură conform art. 46, comitetul administrativ dispune în mod provizoriu în ce privește alcătuirea listei, iar așezământul se întocmește tot în mod pro-

vizoriu de Ministerul de Agricultură, după propunerea comitetului administrativ.

Acest articol, în concordanță cu principiul fundamental din art. 40—42, autorizează comitetul administrativ, sau ministerul de agricultură să ia măsuri în caz când devălmașii întârziează a se conforma legii. (Vezi ultimul aliniat al art. 54).

Art. 48.— Lista votanților și așezământul aprobat, sau stabilit, dinpreună cu deciziunile aprobatorii ale Ministerului de Agricultură, trebuie să fie publicate în termen de 15 zile din ziua primirei.

Dacă contra deciziunilor Ministerului de Agricultură în ce privește aprobarea, sau întocmirea așezământului, nu se primește nicio contestație în termen de 15 zile, sau dacă contestațiunea eventual făcută se rezolvă, așezământul se pune în vigoare de adunarea proprietarilor devălmași, convocată în acest scop în termen de 30 zile. Cu intrarea în vigoare a așezământului încetează funcțiunea președintelui notificat conform art. 43, precum și a organelor executive angajate până atunci de către devălmași, aceștia din urmă fiind obligați ca, în adunarea convocată pentru punerea în vigoare a așezământului, să aleagă un președinte și organele executive, precum și să ia toate dispozițiunile necesare pentru organizațiunea definitivă a devălmășiei.

Dacă devălmașii nu-și îndeplinesc obligațiunile prevăzute în alin. 2 din acest articol, se aplică de drept al. 2 din art. 40.

Lista votanților și «așezământul aprobat» este în legătură cu ultimul aliniat din art. 46, «așezământul stabilit» este în legătură cu art. 47. Activitatea președintelui și a organelor executive, alese conform art. 43, este numai provizorie și încetează cu intrarea în vigoare a așezământului.

Art. 49.— În cartea funduară se va trece că folosința comună a pădurei și locurilor lipsite de vegetațiune lemnoasă, ce cad în prevederile art. 5, se va regula prin așezământul alcătuit conform acestei legi. Comitetul administrativ trimite oficiului registrelor funduare, de odată cu dispozițiunile menționate prin ultimul aliniat al art. 46, pe cale oficială un exemplar din așezământul autentificat pentru a se face cuvenitele înscricțiuni în cartea funduară. Înscricțiunile de făcut în această carte și radierea lor se regulează de Ministerul de Justiție.

Trecerea în cartea funduară trebuie să dea puțință terților persoane

a ști dacă pădurile compozesorate și ale foștilor urbarialiști, cari pot forma obiectul unei întreprinderi, se administrează, ori nu, în baza legii.

Inscripțiunile în cartea funduară au de scop de a se evita pagubele eventuale cari ar putea rezulta din cauza acestei necunoștințe.

Art. 50.— Cu ocazia modificării așezământului aprobat, ori stabilit, sau cu prilejul înlocuirii lui printr'un nou așezământ, se va aplică art. 44, iar așezământul modificat, sau din nou format, se va comunica în 3 exemplare comitetului administrativ, care va proceda conform dispozițiilor art. 46 referitoare la așezământ.

Comitetul administrativ va trimite în mod oficial un exemplar autentificat din așezământul modificat, sau din nou făcut, oficiului cărților funduare pentru a' l păstra în archiva documentelor.

În ce privește alin. 2, vezi dispozițiunile coprinse în alin. 2 din art. 49.

Art. 51.— În cazul când așezământul aprobat, sau stabilit, nu se referă la vre'una din pădurile și locurile goale prevăzute în art. 25, fie din cauză că proprietarii au intrat în posesiunea lor posterior acestei legi, sau din orice alt motiv, proprietarii devălmași sunt obligați ca, într'un termen stipulat de comitetul administrativ, să întindă valabilitatea așezământului și asupra acestor păduri și locuri goale; în acest scop ei vor căuta să obțină aprobarea Ministerului de Agricultură prin comitetul administrativ, sau, conformându-se dispozițiilor coprinse în al. I al art. 50, să întocmească un alt așezământ.

Dacă devălmașii nu'și îndeplinesc obligațiunile stabilite prin acest articol, Ministerul de Agricultură, după avizul comitetului administrativ, ia măsurile necesare pentru estensiunea așezământului, sau pentru întocmirea unui altuia din nou.

Dispozițiunile art. 49, în cazurile prevăzute de acest articol, trebuiesc aplicate în mod corespunzător.

Cu privire la al. 2 vezi ultimul aliniat al art. 54.

Art 52.— Comitetul administrativ poate, în caz de trebuință, să delege și organele oficiului silvic de Stat.

Această dispozițiune este bună, din cauză că adeseori comitetul administrativ nu este în măsură să trimită un funcționar din această administrație. Pe de altă parte poate fi necesară trimiterea de persoane

străine, când este vorba de chestiuni la rezolvarea cărora se cere mai cu seamă cunoștințe de tehnică forestieră.

Art. 53. — Cheltuielile ocazionate cu trimiterea delegațiilor, în cazul când aceasta s'a făcut după cererea devălmașilor, sau dacă a fost o consecință a neglijenței devălmașilor, îi privesc pe dâșii și se încasează conform legii de urmărire.

Din aceasta rezultă că cheltuielile delegațiilor ex-officio nu privesc pe devălmași.

Art. 54. — Contestațiunile contra deciziunilor adunării devălmașilor se primesc de Comitetul administrativ în termen de 15 zile dela publicarea lor. Contestațiuni poate face ori care interesat, precum și președintele devălmașilor, chiar dacă acesta din urmă nu e interesat.

Contestațiunile contra hotărârilor proprietarilor devălmași nu pot să amâne îndeplinirea deciziuni lor, totuși comitetul administrativ poate, în cazurile când nu se poate lua imediat o deciziune în privința unei contestațiuni, să interzică, printr'o dispozițiune provizorie, executarea hotărârii.

Dispozițiunile autorităților referitoare la delegațiuni nu se pot combate prin contestațiuni. Contra faptelor de serviciu ale delegațiilor se poate totuși reclama la comitetul administrativ.

Contra hotărârilor Comitetului administrativ, precum și contra deciziunilor Ministerului de Agricultură, despre care tratează art. 31, 46, 46 și 51 se poate face contestațiune la Serviciul Contencios de pe lângă Inalta Curte de Casație.

Contra măsurilor păgubitoare ale majorității cu privire la păduri composesorate și ale foștilor urbarialiști, până acum interesații nu se puteau apăra decât pe calea justiției. Din cauza întârzierii și a cheltuielilor procedurii pe această cale ei nu puteau să beneficieze de acest mijloc legal, ci erau siliți să tolereze impietările elementelor mai influente și mai puternice.

Art. 55. — Acei devălmași cari, la intrarea în vigoare a acestei legi, nu posedau nici o pădure sau locuri lipsite de vegetație lemnoasă intrând în prevederile art. 25 și tocmai mai târziu intrară în stăpânirea unor asemenea păduri sau locuri goale, sunt de asemenea îndatorați să se conformeze stipulațiunilor art. 25 și 54, totuși pentru dâșii termenele acele cari, conform articolelor citate, urmează să se

calculeze din momentul intrării în vigoare a acestei legi, se vor socoti din momentul când li s'au făcut adrese formale de încunoștiințare de către Comitetul administrativ.

Art. 56. — Dacă o pădure sau un teren lipsit de vegetație lemnoasă, care intră sub prevederile art. 25, se află situat în două sau în mai multe jurisdicțiuni, în cazul acesta Ministerul de Agricultură decide cărui anume comitet administrativ municipal îi incumbă rezolvarea măsurilor prevăzute în a 2-a secțiune a acestei legi (art. 25 și următorii).

Dispozițiuni finale

Art. 57. — În locul stipulațiunilor din contractele pentru administrarea de către Stat a pădurilor enumerate la art. 1 și 2, încheiate între proprietari și Ministerul de Agricultură, sau dintre jurisdicțiuni (municipii) în numele proprietarului și între Ministerul de Agricultură, se aplică dispozițiunile prezentei legi.

Pădurile administrate de Stat și până acum, rămân, cel puțin pentru timpul primilor 10 ani, sub administrarea Statului. Validitatea contractelor încheiate referitoare la administrarea de către Stat, se stinge din ziua intrării în vigoare a prezentei legi.

Deși în locul stipulațiunilor contractelor intră în vigoare dispozițiunile legale, nu rezultă însă pentru proprietari nici un inconvenient, de oarece acești proprietari conform art. 19, în timpul primilor 5 ani, nu pot fi supuși la o plată mai mare decât plăteau mai înainte pe baza contractelor anterioare.

Art. 58. — Serviciile forestiere înființate înainte de intrarea în vigoare a acestei legi pentru administrarea pădurilor și locurilor goale enumerate la art. 1 și 2, încetează cu creațiunea oficiilor silvice de Stat. Punerea în disponibilitate sau angajarea personalului din serviciile desființate, care îndeplinește condițiunile art. 36 din legea din 1879, dar care a rămas fără funcțiune, în urma înființării oficiilor silvice de Stat, intră în atribuțiunea Statului.

După art. 36 al legii XXXI din 1879, la pădurile ce cad în prevederile articolului 1 și 2 ale acestei legi, nu pot fi angajate decât numai persoanele cari au avut o conduită exemplară, cari au absolvit complet și cu succes cursul academiei forestiere și cari au depus examenul de Stat.

Art. 59. — Comunele mici și mari, precum și cele de

frontieră ale căror păduri, în baza aliniatului a) din art. 1, se administrează de Stat, dacă suprafața lor trece de 5000 pogoane, au dreptul ca în termen de 6 luni dela intrarea în vigoare a acestei legi, adică după scurgerea acestui interval de timp până la termenul fixat prin alin. 2, art. 7, să ceară Ministerului de Agricultură ca să li se permită ca, fără intervenția oficiului silvic de Stat, să-și administreze pădurile împreună cu locurile goale cu propriul lor personal silvic. Ministerul de Agricultură, pe baza avizului comitetului administrativ și în înțelegere cu Ministerul de Interne, își va da consimțământul, dacă venitul pădurei în chestiune stă în raport direct cu sporul de cheltueli devenite necesare prin creierea unui serviciu permanent, precum și dacă bunul rezultat al unei proprii administrațiuni pare a fi asigurat din toate privințele.

Administrarea pădurilor și locurilor goale, care, pe baza autorizațiunei Ministerului de Agricultură, se conduce de către un silvicultor angajat pe seama proprie, se va examina în fiecare an de către oficiul silvic de Stat, care este ținut a raporta Ministerului rezultatul constatărilor făcute.

Ministerul de agricultură dobândind convingerea că administrarea acestor păduri și locuri lipsite de vegetație lemnoasă, nu corespunde cerințelor unei silviculturi raționale, poate, în înțelegere cu Ministerul de Interne, să-și retragă autorizația de a se întrebuiți un silvicultor pe seama proprie și să dispozeze trecerea acestor păduri și locuri goale în administrația Statului.

Prin avantajile asigurate comunelor mari și mici, pe baza acestui articol, nu se ating dispozițiunile conținute prin prezenta lege și nici cele din 1897.

La alcătuirea acestui articol a prevalat considerațiunea că dispozițiunile al. a din art. 1, după care toate pădurile comunale și suprafețele lipsite de vegetație lemnoasă, fără considerațiune dacă întinderea și venitul lor este îndestulător pentru o administrație independentă, urmează a se administra de Stat; pentru proprietățile formând mari complexe păduroase s'ar putea, însă, considera această măsură ca un inutil amestec al puterei Statului.

Art. 60. — Petițiunile și actele pentru îndeplinirea formalităților prescrise de această lege sunt scutite de timbru și de alte taxe, această scutire însă nu se referă și la afacerile încheiate între devălmași și impiegații angajați de

dânșii sau cu terțele persoane, și nici la procesele-verbale dresate cu prilejul vânzării, prin licitațiune publică, a produselor forestiere.

Sub comisiunea prevăzută în art. 26 din legea XXXI din 1879, care este chemată a executa lucrările despre care se vorbește în acea lege, se alege de comitetul administrativ din sânul său. Inspectorul forestier al pădurilor Statului face parte ca consilier din această comisiune.

Art. 61. — Atribuțiunile comitetului administrativ stabilite prin această lege, excepțiune de chestiunile despre care tratează al. 1, 2 și 3 din art. 54, se îndeplinește de subcomisiunea de 3 membri menționați la art. 26 din legea din 1879.

Asupra chestiunilor din al. 1, 2 și 3 din art. 54 decide comitetul administrativ în urma luării avizului sub-comisiunii menționate în al. precedent.

În cazurile urgente cari, conform al. 1 al acestui articol, cad în atribuțiunea menționată comisiunii, în urma avizului referentului subcomisiunii, dispune președintele sau locțiitorul său și pe propria sa răspundere, el este cu toate acestea obligat ca dispozițiunea luată, precum și motivele pentru care a crezut că nu poate să aștepte o viitoare ședință să le facă cunoscut la cea mai apropiată ședință.

Art. 62. — Ministrul de agricultură este împuternicit ca pentru aducerea la îndeplinire a acestei legi să emită ordonanțe, să modifice pe cele existente, sau să le anuleze.

Art. 63. — Prin legea de față nu se atinge întru nimic dispozițiunile legii din 1890.

Legea XIX din 1890 se referă la administrarea de către Stat a pădurilor comunei Năsăud.

Art. 64. — În ce privește orașul și ținutul Fiume, Ministrul de Agricultură este autorizat a aplica această lege conform împrejurărilor concrete de acolo.

De oarece în raza orașului și ținutului Fiume se găsește relativ puține păduri și pentru că trebuie a se ține seamă și de alte anumite condițiuni, s'a luat aceste dispozițiuni speciale.

Art. 65. — Cu aducerea la îndeplinire a acestei legi sunt însărcinați Ministrul de Agricultură, de Interne și cel de Justiție.

Art. 66. — Data intrării în vigoare a acestei legi se va stabili printr'o ordonanță de către Ministrul de Agricultură.

Petre Antonescu

REZUMATUL¹⁾

Sedințelor Adunării generale a Societății „Progresul Silvic”
din zilele de 7, 8 și 9 Mai 1909

(Urmărire)

Ședința dela 9 Mai

A treia ședință a avut loc în ziua de 9 Mai și s'a deschis la orele 9 $\frac{1}{2}$ seara, răspunzând la apelul nominal 74 membri.

D-l *Președinte* dă cuvântul d-lui *Mihail Tănăsescu*, care vorbește despre: *Cultura stejarului și exportul*.

D-l *Tănăsescu* începe cuvântarea sa arătând dificultățile ce a întâmpinat, pentru a trata această chestiune, din cauza lipsei de date statistice trebuitoare documentării, — căci în ceea ce privește, în special comerțul stejarului, datele lipsesc, ele fiind contopite în parte, în comerțul exterior, cu celelalte feluri de materiale lemnoase, — iar în ceea ce privește comerțul interior, se pot prezenta date numai în ce privește debitul lemnului de stejar, dar nu și cantitatea.

Avântul ce luă comerțul nostru general de lemn, cu începere dela 1901 și în special cel al stejarului, pe de o parte; iar pe de alta dispariția prea iute a pădurilor de stejar, a făcut să alarmeze pe oamenii noștri de Stat, și să'i conducă a pune o taxă prohibitivă de export în 1904, care s'a fixat la 2 lei pentru stejar și 6 lei pentru nuc la 100 de klgr., căci se observase, că și nukul se exportă în străinătate în cantități îngrijitoare, față cu stocul existent; rezultatul a fost că exportul lemnului de nuc a diminuat în mod simțitor.

Am înaintea mea un tablou statistic, din care constat, eă până la 1905 inclusiv, materialele de stejar în tariful de export, ca și la import, se amestecau în parte cu celelalte materiale lemnoase — iar după această dată, adăogindu-se încă 2 aliniate noi s'a mai completat clasificarea; — adică pe lângă:

1. Trunchiuri de stejar.
2. Doage de stejar.

1) Vezi No. pe August.

3. Buți de stejar.

4. Traverse,—s'a mai adăogat în 1906 următoarele 2 clase:

5. Lemne de construcție de stejar, date la rîndeă,—doage și funduri neîncheiate de stejar, lucrate cu rindeaua sau cu cuțitoaia,

6. Lemne de construcție de stejar, lucrate din topor sau ferăstrău.

În ceea ce privește valorile după estimăția vămilor a materialelor de stejar exportate în ultimii 7 ani 1901—1907 constatăm următoarele :

In 1901	s'a exportat	pentru lei	1.654.000	în cifră rotundă
> 1902	>	>	>	> 3.501.000
> 1903	>	>	>	> 2.257.000
> 1904	>	>	>	> 1.270.000
> 1905	>	>	>	> 0.778.000
> 1906	>	>	>	> 2.277.000
> 1907	>	>	>	> 2.025.000

Din acest tablou vedem dar că exploatările de stejar au avut o ridicare foarte importantă în 1902, ceea ce corespunde că tăerile făcute în pădurile Statului de firma Gros, și în consecință a exportului însemnat de doage pentru Franța în special și cari în anii următori a scăzut treptat reducându-se în 1905 când firma Gros eră plecată din țară la 778 mii lei,—în anii 1906—1907 exportul stejarului s'a ridicat din nou instalându-se în țară noi firme ca Berger la pădurea Cotmeana a Statului, Wetter la Verbila a Statului și Albești a Eforiei, în afară de alte exploatări mai mici de stejar în Moldova și Oltenia făcute tot în vederea exportului de lemn de stejar fasonat în doage, parchete, grinzi, etc.

De sigur că acest export din nou al stejarului, în măsuri disproporționate față cu suprafața ocupată de pădurile de stejar ale țării, în vîrstă astăzi de a produce lemn de lucru, a hotărît pe d. ministru de Finanțe, să vie cu un proiect de lege în sesiunea trecută, pentru modificarea art. 6 și 7 din tariful vamal de export al cărui cuprins este următorul:

Art. 1. (al legii) Art. 6 se modifică precum urmează :

Art. 6.—*Trunchiurile de stejar și lemn de stejar sub orice formă cioplit, herestruit, dat la rindea sau la cuțitoaie, afară de rotărie, tâmplărie și strungărie formată și neîncheiată gata de întrebuițat 100 klgr. 8 lei.*

Notă. *Acî se cuprinde stejarul sub orice denumire ca : cer, tufan, gorun, garniță și alte varietăți, cari s'ar ex-*

portă ca lemne de foc, de construcție, doage și funduri, traverse și altele.

Art. 7. (cari privește lemnul de nuc) se modifică numai în ce privește taxa, cari se urcă dela 6 lei la 12 lei pe suta de klgr.

Art. 2.—Taxele prevăzute la art. 6 nu se aplică lemnelor de stejar, pentru cari exploataorii de păduri din țară nu ar avea angajamente anterioare, de predare în străinătate; aceștia plătesc taxele după tariful acum în vigoare. Cei cari vor voi să se bucure de aceste dispozițiuni, vor trebui să dovedească Ministerului financelor, în termen de 10 zile dela promulgarea legii de față cu acte autentice sau admise de Codul de comerț, că angajamentele au fost luate înainte de prezentarea acestei legi Adunării Deputaților: Cererile prezentate după expirarea termenului de 30 zile nu vor mai fi ținute în seamă.

In nici un caz termenul pentru executarea angajamentului nu va putea întrece termenul de predare, prevăzut ferm în contract. In caz de a nu fi prevăzut un asemenea termen, executarea contractului în ceea ce privește exportarea mărfii, trebuie să se facă în cel mult un an dela promulgarea legii de față».

Acesta este textul complet al legii, din care se vede că prin ea deodată se schimbă o stare de lucruri, adică se isbește de o taxă de export peste ceea ce era până la acea dată, cu 600 lei vagonul de stejar, o taxă de natură a împiedica cu totul exportul nostru în materialele de stejar.

In ceea ce privește art. 2 al legii, el împiedicând exportul în anumite condiții, isbește toate cumpărăturile anterioare legii, făcute de diferiți exploataori de păduri de stejar din străinătate,—când față cu prețurile după piețele streine, pe cari le-au avut în vedere când au oferit anumite prețuri de cumpărătoare la noi în țară, nu aveau în vedere decât starea de atunci; așa că legea de față, îi isbea în așa fel, încât ei trebuiau să piardă, asupra întreprinderilor ce aveau, și cum mulți din ei erau supuși Francezi sau Austriaci, nu este de mirare ca să nu fi fost și intervenirea miniștrilor streini, cari să fi contribuit ca această lege să nu vadă lumina zilei până astăzi.

Este cert însă că pădurile noastre de stejar bătrân, în stare de a da lemn de lucru, se împuținează văzând cu ochii și nu este

departe ziua, când, dacă vom merge tot așa ca astăzi, vom avea o lipsă mare de lemne de stejar ca și în celelalte materiale de lucru și nu știu zău de unde ni-l vom putea împlini, în plus că îl vom plăti cu un preț exorbitant,—căci după ce pădurile de stejar din Moravia s'au terminat aproape, vine rândul acum pădurilor noastre.

Acestea sunt pe scurt datele ce am putut culege, asupra acestei chestiuni, în restrânsul timp de cari am dispus, rămânându-mi suficientă vreme, de a le complectă până la conferința din Martie viitor, când mă voi putea prezenta cu această chestiune așa de importantă pentru dezvoltarea noastră economică și în special pentru industria noastră lemnoasă, studiată complect și documentată cu date statistice suficiente.

D. Președinte, după ce d. Tănăsescu termină comunicarea sa, întreabă dacă voește cineva a lua cuvântul în discuția generală asupra acestei cuvântări, pentru ca în urmă să se poată propune o moțiune.

D-l Inspector silvic Antonescu, luând cuvântul, zice că și d-sa s'a ocupat în diferite rânduri cu importanta chestiune a stejarului, atât din punct de vedere cultural, cât și din acel al exportului: va încerca deci să adauge câteva cuvinte la judicioasa expunere a d-lui Tănăsescu.

D-sa, crede că nu ar fi bine să traducem în suprafețe producătoare de lemn de stejar, valoarea lemnului de lucru exportat și aceasta din cauză că dacă luăm de bază cele peste 2 milioane de lei ce reprezintă exportul după valoarea unității de volum, fixată în tariful vamal, nu obținem cu precizie suprafața de 1000 hectare pădure de stejar, în care s'ar găsi la hectar 100 metri cubi, proprii pentru lucru, socotit a 20 lei m. c. brut, de oarece trebuie să ținem compt că partea cea mai mare a materialului lemnos exportat, nu consistă numai din trunchiuri de stejar, ci din material fasonat, industrializat, transformat în traverse, doage, scânduri etc., și transportat la punctul vamal de export.

De asemenea d-sa relevează un început de îmbunătățire pe care Ministerul de Finanțe l'a introdus în clasificarea adoptată de tariful vamal existent în ce privește lemnele și industriile derivate.

Astfel astăzi se va putea mai cu înlesnire cunoaște adevăratele cifre ale categoriilor de produse lemnoase exportate, cum de exemplu: traverse, trunchiuri, doage, lemn de construcție propriu zis etc., elementele statisticeii exportului nostru de lemne

vor fi determinate mai exact, iar stabilirea balanței noastre comerciale relativă la mișcarea comerțului cu lemne al României inclusiv importul și exportul lemnului de stejar, se va face mult mai complet ca în trecut.

În adevăr, în nomenclatura vamală dinaintea de 1906, articolul 368, privitor la lemnele de lucru și construcțiuni, era sub divizat în următoarele categorii :

- a) Trunchiuri de nuc
- b) Trunchiuri de stejar
- c) Trunchiuri de fag, de ulm etc.
- d) Aripă de moară
- e) Butuci, traverse etc.
- f) Dulapi, scânduri.
- g) Lațuri, araci, prăjini, cercuri, nuele, pari.
- h) Draniță, șindrila
- i) Alte lemne de construcții

Doagele de stejar erau trecute în articolul 370, iar în art. 371 buțile și butoaiele de stejar și de frasin.

Repertoriul vamal al noului tarif astăzi în vigoare distinge :

1. Trunchiuri de stejar (No.664 din repertoriu).
2. Lemne de construcție de stejar lucrate din topor sau cu ferestrăul (No. 672).

Nu puteam atunci cunoaște, prin urmare, decât cantitățile și valorile, trunchiurilor și doagelor de stejar exportate, pe câtă vreme ale traverselor de stejar. cari erau trecute la un loc cu butucii nu se putea determina.

3. Doage de stejar lucrate din topor sau cu ferestrăul (675),
4. Traverse de stejar lucrate din topor sau cu ferestrăul (677),
5. Lemne de construcție de stejar, date la rindea (689)
6. Buți și butoaie de lemn de stejar (684).

Este destul această simplă enumerare pentru ca, prin comparațiune, să-și poată da oricine seama de superioritatea noii nomenclaturi vamale față cu aceea de sub regimul convențiilor comerciale anterioare anulului 1906, în ce privește clasificarea produselor din lemn de stejar.

Un alt fenomen demn de luat în seamă, este tendința din ce în ce mai pronunțată de acaparare a pădurilor noastre de stejar, de către capitaliștii streini, de către unguri mai ales.

Lemnul de stejar devine din ce în ce mai rar, nu numai în alte țări, dar chiar și în Ungaria. Aceasta explică adevărata inva-

ziune a speculanților de diverse naționalități, cari au intrat deja în posesiunea celor mai prețioase din pădurile noastre de stejar, grație prețurilor bune oferite proprietarilor respectivi. Lemnul de lucru de stejar se trece în Ungaria, unde este valorificat sub numele reputat de «*Stejar de Ungaria*».

Da' o mare parte din acest material denumit astfel pe piețele mondiale, își are proveniența din țara noastră și mai ales din regiunile dintre județele Argeș (Muscel) până la Mehedinți, regiuni care produc un lemn de stejar cu calități tehnice deosebite, uneori putându-se compara cu faimoasele produse ale pădurilor din Croația și Slavonia. În orice caz stejarul acesta din România, impropriu denumit, de Ungaria, este bine cunoscut în lumea comercială și din punctul de vedere al însușirilor sale tehnice, vine imediat după cel din Croația și Slavonia.

Este adevărat însă că pădurile din Moldova produc un lemn de stejar, care nu poate susține comparațiune cu cel din Oltenia și cele câteva județe ale Muntenie de Vest.

Produsele pădurilor noastre de pe piețele franceze (Franța fiind cea mai mare cumpărătoare a lemnului de stejar) are de luptat cu stejarul din Rusia, oferit în mare cantitate în comerțul internațional precum și cu cel de proveniență din America pentru că mai eftin fiind de o calitate mai inferioară.

Revenind asupra celor spuse de d. Inspector Tănăsescu, d-l Antonescu adaogă, că dacă partea economică a chestiunii stejarului este de mare interes pentru țara noastră, partea culturală are asemenea o mare importanță, căci nimic mai greu, mai controversat decât cultura acestei prețioase specii.

În Franța de pildă este și până astăzi nedumerire asupra tratamentului cel mai bun, care se poate aplica stejarului din anumite regiuni.

Cunoscutul profesor Huffel a tratat pe larg această chestiune în ultima sa scriere «*L'Economie Forestiere*» unde pune în relief mediocritatea rezultatelor date prin tendința convertirilor pădurilor de stejar din crâng compus în codru. Una din cauzele nereușitei ar fi și natura argiloasă a terenurilor forestiere expuse inierbărilor precum și raritatea anilor de sămânță în regiunile din Nord Estul Franței.

Din această cauză în timpul din urmă în multe părți s'a revenit la vechiul regim al crângului compus. La noi condițiuni similare de

sol și climă nu pot da decât aceleași rezultate. Clima excesivă, gerurile de primăvară fac ca anii de sămânță să fie rari, iar fertilitatea cunoscută a terenurilor noastre forestiere favorizează dezvoltarea păturei viețuitoare cari tind să copleșească delicatele fire de ștejar, în primii ani ai existenței lor.

D-l Profesor Huffel, preconisează o nouă metodă de tratament care are oarecare analogie cu crângul compus. Această metoadă consistă în a se opri, în urma exploatărei fiecărui parchet, foarte mulți arbori de rezervă aparținând la mai multe categorii de vârste. Deosibirea între tratamentul în chestiune și crângul compus este că regenerarea în loc să se facă prin sămânță și prin lăstari, se face numai din sămânța arborilor rezervați, reproducția prin lăstari fiind cu totul suprimată. Prin această metoadă se caută a se stabili un raport între numărul arborilor rezervați și grupați în categorii și între suprafețele corespunzătoare dezvoltării coronamentelor acestor arbori, plus cea necesară instalării și dezvoltării însămînțipurilor, care, după d-sa, trebuie să fie egală cu $\frac{2}{n}$ a parte din întreaga suprafață exploatăată, $\frac{1}{n}$ fiind spațiul convenit fie-care categorii de rezerve.

Dacă se fixează de ex., vârsta exploatabilității la 120 de ani, iar pe de altă parte dacă voim ca la fiecare 15 ani de interval să recoltăm arbori de opt categorii de vârstă, vom rezerva negreșit pentru fiecare din aceste categorii un număr de arbori cu atât mai mare, cu cât suprafața acoperișului fiecărui arbore de rezervă tip va fi mai mică.

Vom împărți așa dar pădurea noastră în 15 părți (durata rotației adoptate) și vom realiza din fiecare parchet, când vine în curs de exploatare, atât arborii cari au atins vârsta exploatabilității, cât și pe cei deperisanți din celelalte categorii de vârstă, precum și arbuștii cari ar amenința dezvoltarea pueților de ștejar.

D. Inspector silvic și profesor Antonescu nu crede că în practică lucrurile se vor întâmpla astfel. Pătura veșuitoare preă abundantă a terenurilor noastre fertile vor înăbuși puietii de stejari în prima lor tinerețe. Afară de aceasta timpul de 15 ani este în cele mai multe cazuri preă lung spre a se ține sub acoperiș semințișurile de stejar.

De sigur însă că nu ar fi rău a se experimenta acest sistem, până astăzi rămas numai în stadiul teoretic, după mărturisirea a

autorului în chestiune chiar, ca să ne putem edifica asupra valorii lui din punctul de vedere al aplicațiunii.

Revenind asupra motiunii votată relativă la pădurilor de fag, D-sa arată că atât la stejar cât și la fag, codrul regulat nu este așa de ușor de aplicat. Un personal numeros și bine pregătit pentru executarea operațiunilor culturale atât de complexe ale acestei modalități de tratament este absolut necesar.

Apoi arată ce păgubitoare rezultate pot pricinui extracțiunile arborilor din mijlocul însămânțurilor instalate în urma practicării tăerilor de regenerare. În Franța deși se dispune de mijloace superioare, de un corp de lucrători forestieri bine experimentați, totuși în unele regiuni această modalitate de tratament nu dă rezultate multumitoare.

În Austria și chiar în Germania, acolo unde arboretele de stejar sunt rău constituite, unde se voește a se da acestei specii o mai mare preponderanță în compozițiunea arboretelor de amestec, unde anii de sămânță sunt rari, sau unde solul este prea mult expus înerbării, se recurge la tăerile rase și la repopularea artificială a suprafețelor exploatare.

Terminând observațiunile sale în chestiunea de la ordinea zilei d-sa roagă pe d. inspector Tănăsescu ca cu ocaziunea ținerii conferinței ce a promis pentru primăvara viitoare, să se ocupe în detaliu și de chestiunea culturai stejarului în țara noastră.

D. inspector Tănăsescu, cere d-lui președinte a se împărți în două conferința relativă la chestiunea stejarului, d-sa tratând chestiunea economică, iar d. inspector Antonescu pe cea culturală.

D. inspector Antonescu, răspunde că dacă timpul îi va permite va corespunde dorinței exprimate.

D. președinte Ion Kalinderu, având în vedere deosebita importanță ce prezintă pentru noi chestiunea stejarului și dorind ca studiul ei să se facă cât mai aprofundat și complet, crede că este oportun a se alege ca subiect al conferințelor pentru anul viitor, această chestiune divizată în două părți: *Partea culturală* pe care o va desvolta d. inspector *Petre Antonescu* și *partea economică* pe care o va trata d. inspector *M. Tănăsescu*.

Terminând cu această propunere, d. președinte dă cuvântul *d-lui Spirescu*, care citește raportul comisiunii pentru examinarea socotelilor și gestiunii financiare a societății pe anul 1908—1909.

RAPORTUL

Comisiunii de verificarea gestiunii societății „Progresul Silvic” pe anul 1908—1909.

*Domnule președinte,
Domnilor Membri,*

Conform însărcinării D-voastră, întrunindu-ne în cancelaria societății «Progresul Silvic», am procedat la verificarea gestiunii financiare pe anul 1908—1909, constatând următoarele :

Din cercetarea condicelor de încasări, actelor justificative și registrele de casă prezentate de d-l secretar-casier al societății, am constatat că :

1. A) Venituri.

	Lei
1. Din încasarea cupoanelor efectelor în valoare nominală de lei 18.000	870.—
2. Din taxele de înscriere de noi membri	65.—
3. » vânzarea cărților și revistei	184.45
4. » cotizațiuni	1071.—
5. » abonamente	2550.50
6. » subvenția acordată de onor. Minist. al Domeniilor	500.—
6. Numerar aflat în casă la finele anului 1907—1908	96.56
Astfel totalul încasărilor se ridică la suma de lei	5337.51

2. B) Cheltuieli.

	Lei
1) Imprimarea revistei și suplimentelor	1418.—
2) Diferite imprimate necesare societății	560.80
3) Expedierea revistei	131.30
4) Abonamente și cumpărare de cărți	321.76
5) Remiza incasatorului	338.10
6) Indemnizația Secretarului	960.00
7) Cheltuieli extraordinare și furnituri diverse	255.80
8) Ajutoare pentru excursiuni și studii	781.70
Totalul Cheltuelilor	4767.46

Făcând diferența între suma încasată și cea cheltuită, rezultă un excedent de lei 570 bani 5. Din acest excedent s'a cumpărat efecte în valoare nominală de lei 500 pentru care s'a plătit suma de lei 460. Astfel că situația casei pe ziua de ieri, când s'a făcut închiderea, este de lei 18.500 în efecte și lei 110 bani 5 numerariu, ce se află în casă.

Gestiunea acestor fonduri s'a găsit în perfectă regulă, certificându-se de noi, Comisiunea, fiecare registru în parte.

Pentru care sfârșit vă rugăm să binevoiți a da descărcarea comitetului și a'i exprima mulțumirile noastre.

Asemenea aceleași mulțumiri să le aducem și d-lui secretar-casier colegului nostru, d-lui inspector silvic N. C. Nădejde, care lucrează cu multă dragoste și stăruință pentru interesele societății.

Budgetul anului 1909—1910.

Luând în examinare proiectul de budget pe anul 1909—1910, elaborat de comitetul societății, am găsit:

Venituri

	Lei
1. Cupoanele dela 18.500 lei $\left\{ \begin{array}{l} 11.000 \text{ à } 5\% \\ 7.500 \text{ » } 4\% \end{array} \right\}$	850.—
2. Taxe de înscrieri	100.—
3. Vânzarea cărților și reviste	500.—
4. Cotizațiuni	1200.—
5. Abonamente	2600.—
6. Subvenția Minist. Domeniilor	500.—
Total	5750.—

Cheltuieli

	Lei
1. Imprimarea revistei și supliment	1500.—
2. Diferite imprimate și tipăriri de lucrări	700.—
3. Expedierea revistei	150.—
4. Abonamente și cumpărări de cărți	500.—
5. Remiza incasatorului	350.—
6. Iudemnizarea secretarului	960.—
7. Cheltuieli extraordinare și furnituri	300.—
8. Ajutoare pentru excursiuni și studii	800.—
9. Mobilier	40.—
Total	5300.—

Recapitulație:

	Lei
Incesări	5750.—
Cheltuieli	5300.—
Excedent probabil	450.—
care adus la capitalul existent	18610.05
avem	19060.05

care va fi capitalul probabil al societății la sfârșitul anului 1909—1910.

Din cele expuse mai sus, bugetul anului curent se prezintă cu un excedent probabil de lei 450 care adăugat la capitalul existent numerar și efecte de lei 18610 bani 5, vom avea la sfârșitul anului viitor, Maiu 1910, capitalul probabil al Societății de lei 19060 bani 5.

Cu această ocazie, avem delicata sarcină și rugăciune din partea comitetului Societății, de a ruga pe colegii noștri rămași în urmă cu

plata cotizațiunilor și abonamentelor, a se pune la curent cu plata, căci buna stare materială a Societății, va asigura progresul ei moral, atât de mult dorit de noi toți, cât mai cu seamă de iubitul și stimatul nostru președinte, d-l I. Kalinderu, care nu încetează un moment a ne da tot concursul moral și material, pentru care cu adâncă recunoștință îl rugăm a primi mulțumirile întregii societăți.

Cu această ocaziune, încheind lucrarea cu care ne-ați onorat, vă rugăm d-lor membri, ca cu toți recunoscători pentru înalta solitudine ce Augustii noștri Suverani poartă Societății noastre, să strigăm într'un glas : *Să trăiască M. M. L. L. Regele și Regina, A. A. L. L. Regale Principele moștenitor și augusta lor familie.*

Membrii comisiei de verificare

Th. Spirescu

Al Luchian

St. Demetrescu-Vergu

D. Președinte, înainte de a se sfârși congresul, ține a mulțumi tuturilor acelora, cari au venit și au luat parte la ședințele acestea ; ședințe care au de scop ca prin discuțiunile interesante științifice, să răspândească cât mai multă lumină și să ajute în mod temeinic la progresul silviculturii naționale.

De altfel aceasta este și menirea Societății noastre, și ar fi de dorit ca acum, când peste puțin timp se va încheia un pătrar de veac de existență, societatea să se prezinte cu lucrări din ce în ce mai de valoare, iar d-ni membri să fie tot mai mult pătrunși de frumoasa misiune ce avem.

Sărbătorirea acestui pătrar de veac, să se traducă printr'o activitate meritoasă și folositoare, printr'o serioasă colaborare a tuturilor, atât în jurul Societății, cât și în jurul «Revistei Pădurilor».

Salută pe toți d-ni congresisti, urându-le izbânda în lucrări și rugându-i în acelaș timp a nu neglija nici puținele îndatoriri de ordin material pe care le avem față de societatea noastră, pentru a evita aplicarea articolului 13 din statute, care prevede de partea acelor membri cari nu'și achită regulat cotizațiile. D-sa declare că ori de câte ori este nevoie să aplice această măsură, o face cu multă părere de rău, căci pentru societatea noastră este dureros a o privă de concursul și lumina unui camarad . . .

După aceste frumoase cuvinte și după ce mai face încăodată apel la spiritul de iubire și de muncă unită, d. președinte declară congresul închis.

EXPLOATAREA COAJEI PENTRU TABACIT

Fiind cu serviciul într'o regiune, unde pădurile — mai cu seamă cele particulare — se exploatează pe o scară întinsă în vederea producției coajei pentru tăbăcit, am urmărit de aproape detaliile acestui gen de exploatare și am crezut util ca observațiunile ce am făcut în această privință să le împărtășesc Onor. cititori ai «Revistei Pădurilor».

Pentru obținerea coajei pentru tăbăcit se întrebuintează numai arborii de stejar, specia «gorun (*Quercus sessiliflora* Schmit.), având etatea de 15—20 ani, când coaja este încă netedă — rhytidomul nefiind încă pronunțat — celelalte specii de stejar nefiind preferabile, probabil din cauza cantității mai mici de tanin ce conțin.

Pentru recoltarea coajei, prin luna Aprilie și începutul lui Maiu, când seva circulă în abundență, când coaja se poate detașa cu înlesnire de pe lemn, arborii se doboară la pământ — căutându-se un timp uscat, când nu amenință a ploae — și după ce se curăță de crăci până la vârf, trunchiul se retează în bucăți lungi de 2 metri, — lemn de stângen —, cărora, cam la jumătatea lungimei, li se creștează cu toporul coaja până la lemn; după aceea trunchiul se reazămă cu un capăt pe o capră, formată din doi stâlpi înfiți în pământ și o traversă bătut la capete, iar cu celalt capăt se proptește de un țaruș bătut în pământ, ca să nu alunece. Un lucrător, apoi, încalcă pe trunchi și cu ajutorul unei cuțitoae, începând dela jumătatea trunchiului, unde s'a făcut inciziunea în coaje, desface puțin până la lemn o fâșie de coaje, de care apucă cu amândouă mâinile, trăgând la sine și apăsând cu piciorul în trunchi, desfăcând astfel o fâșie de coaje, lungă de un metru și lată de 5—6 centimetri și procedează tot astfel până detașază toată coaja pe jumătatea inferioară a trunchiului, după care apoi întoarce trunchiul cap la cap și cojește și cealaltă jumătate.

Coaja astfel obținută se așază la soare cu partea internă în sus pe o podină de lemne, chiar pe locul exploatărei și se ține astfel 1—2 zile, până se usucă perfect, ceeace se cunoaște prin faptul că coaja nu mai este umedă la pipăit și sub influența contracțiunei se albiază, având tendința de a se răsuci cu partea externă în afară

După uscarea coaja se strânge în snopi, de un metru lungime și 0 m. 50 diametru, legându-se la capete și mijloc cu coaje de tei, având greutatea de 12—15 kilograme.

Pentru tăiatul, fasonatul, cojitul și facerea snopilor de coaje, se plătește în mediu 9 lei de octoster, socotindu-se 2 lei tăiatul și fasonatul lemnului și 7 lei cojitul și facerea snopurilor.

Snopii se transportă după aceea la moară, unde mai întâi coaja este zdrobită, destrămându-se filamentele liberiene din care este constituită și apoi se macină, rupând-o în bucățele mici, cam de mărimea unui sfert de bob de porumb, plătindu-se pentru această operațiune 1,50—2 lei de suta de kilograme.

Coaja astfel măcinată se ambalează în saci și se transportă cu calea ferată la București. spre a fi vândută la marile fabrici de tăbăcărie cu 6,50—8 lei suta de kilograme.

Uneori coaja se transportă în snopi la București și se vinde cu 5—6 lei suta de kilograme fabricelor de tăbăcărie, cari posed instalațiuni speciale de măcinat.

Relativ la cantitatea de coaje ce se poate recolta, ea este evaluată în mediu la $\frac{1}{6}$ din volumul brut — din cinci octosteri de lemne necojite se obține numai patru cojită —; iar ca greutate, dintr'un octoster se poate obține în mediu 450 kilograme; acestea fiind cifrele admise de exploatare în estimățiuni.

În privința rentabilității acestui gen de exploatare se poate face următorul calcul, luând ca bază prețurile actuale din Târgoviște, precum și cantitatea medie de 450 kilograme coaje uscată, ce se poate obține dintr'un octoster :

Pentru cojit și făcut snopi se plătește	7.00 lei
» măcinat, a 1.50 lei 100 kgr.	6.75 »
» transportul coajei dela pădure în oraș, în mediu .	<u>4.00 »</u>
	17.75 lei

Prin vânzarea a 450 kgr. loco Târgoviște, socotind a 6 lei 100 de kilograme, se obține : $450 \times 6 = 27$ lei, din care scăzând 17.75 lei cheltueli, rămâne net 9,25 lei.

Pentru 5 octosteri de lemne *necojite*, a 36 lei, se obține 180 lei
 » 4 » » » *cojite* » 45 » » » 180 »
 ceea ce rezultă că prin cojire se obține un câștig aproximativ de 2 lei la un octoster de lemne necojite, lucru ce face ca exploatarea coajei pentru tăbăcit să nu fie tocmai rentabilă ; cu toate acestea aproape toți exploatareii de păduri obișnuiau a face coaje, căci câștigul în plus de 2 lei la octoster reprezintă cheltuelile de administrație ale pădurei, iar pe de altă parte lemnele cojite sunt mai căutate de consumatori și deci se desfac mai iute pe piață.

G. Ștefănescu

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere ¹⁾

1. Se va arăta pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgării codicelui nostru silvic, cele mai vechi izvoare, în cari cesiunea îngrijirii pădurilor și regulamentul tăerii lor a format preocupățiunea autorităților în drept.

2. Se va face o schițare istorică asupra originii proprietății forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice și de utilitate publică, răzeși sau moșneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeței pădurilor țării după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găsește la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta tatului major austriac și după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar putea complectă actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuințelor noastre actuale.

5. Se va enumără cauzele cari au contribuit la micșorarea patrimoniului forestier al țării și prin ce anume s'a manifestat consecințele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunțite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentul exploatărilor în pădurile aparținând diferitelor naturi de proprietari și pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor și a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislațiunei silvică a principalelor state din Europa în ce privește partea referitoare la exploatări și împăduriri și a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoștințelor forestiere, a cultului arborilor și a multiplicării pădurilor.

8. Se va arăta dezvoltarea comerțului nostru exterior cu ce privește importul și exportul lemnului și industriile derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forțele de producțiune a solurilor noastre forestiere și cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

1) Programul lucrării premiate de d-l C. Disescu.

9. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciza cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentării manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscrisele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscrisului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisele care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuielile Societății «Progresul Silvic».

Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere șiși vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

Comitetul central de administrație a hotărât în ziua de 23 Decembrie a. c. ca anul acesta să se ție la Societatea «Progresul Silvic», două conferințe:

În ziua de 13 Martie 1910 d-l Inspector silvic *Petre Antonescu*, Profesor la școala specială de silvicultură, va trata despre: **Stejarul și cultura lui.**

În ziua de 20 Martie 1910 d-l Inspector silvic *Mihail Tănăsescu* va vorbi despre: **Importanța exportului nostru de stejar și consecințele ce poate avea.**

* * *

În comțul exercițiului 1909—1910, până la 31 Octomvrie 1909, ca venit al pădurilor, s'au încasat lei 3.724.438 bani 88. față de 3.665.574 bani 56 încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1908—1909.

* * *

In ziua de 8 Decemvrie a. c. s'a ținut licitație la București pentru vânzarea spre exploatare a 1400 h. a. din pădurea Tazlău, care s'a adjudecat cu lei 1867 *hectarul*. Nu s'a aprobat rezultatul licitației și se va ține o nouă licitație.

* * *

La 14 Ianuarie s'a ținut licitație la București pentru vânzarea spre exploatare a 425 h. a. din pădurea Garcina, jud. Neamț, care s'a adjudecat cu lei 2.700 *hectarul*.

Asemenea s'a ținut licitație la Bacău pentru vânzarea spre exploatare a 143 h. a. 9100 m. p. din pădurea Cutu Vânători, Seria II Valea pârâului Calu, care s'a adjudecat cu lei 1.590 *hectarul*. Nu s'a aprobat rezultatul licitației și se va ține o nouă licitație.

* * *

In ziua de 11 Ianuarie s'a ținut licitații pentru vânzarea a 77 păduri, din cari s'au adjudecat 30 și s'a aprobat vânzarea a 6 păduri.

* * *

Au mai plătit complet cotizațiile și abonamentul următorii membrii și abonați :

Membrii: Alimănișteanu C., Andreianu Ion, Armașescu C., Baicoianu C., Boiu Olimpiu, Candiani I. A., Codrescu Gh., Colibășanu C., Colțescu C., Davidescu Fl., Dobrescu D., Demetrescu St. Vergu, Florescu M., Gaetan Denize, Kalinderu I., Manolescu C. R., Marinescu N., Panaitescu C., Petrescu Marin, Poenaru Bordea I. G., Popescu I., Popovici Gh., Popovici I., Precup. A., Protopopescu D., Stamatescu I., Stoicescu Virgil, Vârnav V., Brătescu N., Lazăr Horia, Vasiliu Leon C., adică în total au plătit 110 din 211.

Abonați. — Casa Regală, Administrația Domeniului Coroanei, Brigăzile A. D. C: Bușteni și Gherghița, Băltăceanu I., Eforia Spitalelor Civile, Secară D., Popescu Anghel, adică 16 din 43.

TABLA DE MATERII
 CONȚINUTE ÎN VOLUMUL XXIII, ANUL 1909
 AL
 „REVISTEI PĂDURILOR“

A	<u>Pag.</u>
Accidentul din pădurea Tarcău, de N.	62, 334
Amenajarea pădurilor, de P. Antonescu	305
Aria geografică a genului <i>Rhus cotinus</i> L. în România, de P. Enculescu	177
B	
Bibliografii, de Gh. Popescu-Turnu	60
C	
Conferințele silvice. Cuvântarea de deschidere, de I. Kalinderu	105
Construcțiuni pe domeniul forestier al Statului, de P. Antonescu	337
Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere (program pentru lucrarea premiată de d-l C. G. Dissescu) 62, 102, 141, 169, 206, 269, 302 335, 364, 411	
E	
Experiențe relative la couservarea lemnului prin antiseptice, după Prof. E. Henry, de St. Colțescu	343
Exploatarea coajei pentru tăbăcit de Gh. Ștefănescu	409
I	
Incendiul din pădurile Americii de Nord în anul 1908, trad. de G.	301
Informațiuni	64, 103, 143, 171, 208, 270, 304, 336, 366, 412
Inimiciei pădurei în afară de om. Conferință de N. Iacobescu	209

L

Legea silvică ungară XIX din anul 1898, traducere de <i>Petre Antonescu</i>	369
Lemnul de fag cu sau fără inimă roșie și întrebuintarea lui pentru traverse, de <i>P. Antonescu</i>	198

M

Macaraua forestieră, de <i>I. Popescu-Cartianu</i>	54
Modificarea art. 6 și 7 din tariful vamal de export, de <i>Gh. Codrescu</i>	65

N

Necesitatea ameliorării fondului păduresc al țării, de <i>M. Tănăsescu</i>	1
Necrolog, I. G. Jomir Codreanu, de <i>D. Klein</i>	367

O

O nouă achitare, de <i>F. J. C.</i>	26
-------------------------------------	----

P

Practicarea vânătoarei în România, de <i>P. Antonescu</i>	108
Pădurile Bulgariei, de Prof. Dr. <i>Schwappach</i> , trad. de <i>P. Antonescu</i> ,	43
Pădurile Sașilor din Transilvania, de <i>I. Guguianu</i>	193
Prețul lemnului și a cărnei de vânat comestibil pe piața Vienei în anul 1908 trad. din «Erdésseti Lapok» No. 23 din 1908	38
Preliminările noului codice silvice,	
Ședința I, de P.A.	30
> II, > V.S.	35
> III, > V.S.	89
> IV, > V.S.	135
Proiect de budget pentru cheltuelile Ministerului Agriculturii și Domeniilor pe exercițiul 1909—1910	92
Proiect de lege pentru organizarea ministerului Agriculturii și Domeniilor:	
Expunere de motive de <i>Anton Carp</i>	5
Proiectul de lege	13
Discuțiunea în Cameuă,	70, 117, 150, 317, 349
Proiect de lege pentru modificarea Art. 6 și 7 din tariful vamal de export de <i>Emil Costinescu</i>	59

Proiect de lege al Codului silvic	
Expunere de motive, de <i>A. Carp</i>	224
Proiectul de lege	273

R

Rezumatul ședințelor Adunării generale a Societății «Progresul Silvic» din zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1909, de <i>N. C. N.</i>	145, 183, 248, 398
---	--------------------

S

Silvicultura la Congresul internațional de agricultură din Viena, de <i>P. Antonescu</i>	22
--	----

